

SISÄLLYSLUETTELO

Stadsfullmäktige pöytäkirja 12.12.2016

Protokollets försättsblad	1
1 § Sammanträdets laglighet och beslutförhet	3
2 § Justering av protokollet	5
3 § Utseende av en ny ersättare och förrättande av kompletteringsval av ledamot till direktionen för Affärsverket Företagshälsan i Vanda	6
4 § Upphörande av Ilmari Heinonens förtroendeuppdrag och förrättande av kompletteringsval av ledamot till Korso områdeskommitté	7
5 § Anslagsändringar i driftsekonomidelen och investeringsdelen i budgeten för 2016	9
6 § Godkännande av avgiftstaxan för miljö- och hälsoskydd	16
- : Taksa	18
- : Maksutaulukko	27
7 § Främjande av jämställdhet och likabehandling som tillvägagångssätt i Vanda stad – Vanda stads plan för jämställdhet och likabehandling för fullmäktigeperioden 2017–2020	31
- : Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma (hyväksytty kh:ssa 14.11.2016 § 8)	34
8 § Svar på Tarja Eklunds och 21 andra ledamöters motion om att erbjuda gratis preventivmedel till alla ungdomar i Vanda under 20 år	146
9 § Svar på Jari Jääskeläinens och 14 andra ledamöters motion om Varias egen bostadsproduktion som praktikarbete	149
- : Jari Jääskeläisen ja 14 muun valtuutetun aloite varialaisten omasta asuntotuotannosta harjoittelutyönä	152
10 § Svar på Jan Edelmanns och Timo Auvinens samt 32 andra ledamöters motion om att utsträcka Vanttis serviceområden i syfte att effektivisera stadens verksamhet	155
11 § Svar till Antero Eerolas och Jussi Saramos samt 15 andra ledamöters motion om ökad transparens i Vanda stads bolag	157
12 § Svar på Jussi Saramos och 23 andra ledamöters fullmäktigemotion - Hevoshaan koulus framtid bör på nytt tas upp för behandling i fullmäktige	161
13 § Svar på Markku Weckmans och 31 andra ledamöters motion om att effektivisera användningen av trä i allt offentligt byggande i Vanda	164
14 § Svar på Kati Tyystjärvis och 23 andra ledamöters motion om att uppdatera Vanda stads kulturstrategi	167
15 § Utlåtande till NTM-centralen i Nyland om vägplanen för förbättring av Katrinevägen (lv 11459) på avsnittet Risbergsvägen–Kvarnbyvägen och förbättring av Kvarnbyvägen (lv 11463) på avsnittet Katrinevägen–Tusby kommungräns	169
- : Kartta alueen sijainnista / Marja-Vantaan osayleiskaava	173
16 § Detaljplan och detaljplaneändring 211700 samt tomtindelning och ändring av tomtindelningen, 21 Biskopsböle / flytt av Mästarvägen	174
- : Asemakaavan selostus 21.11.2016 / Asemakaava ja asemakaavan muutos 211700, 21 Piispankylä / Mestarintien siirto	177
- : Lausuntojen yhteenveto 21.11.2016 / Asemakaava ja asemakaavan muutos 211700, 21 Piispankylä / Mestarintien siirto	198
17 § Detaljplaneändring 002260 och ändring av tomtindelningen, 52 Skattmans / Kvarteret 52125	202
- : Asemakaavamuutosselostus 21.11.2016 / Asemakaavamuutos 002260, 52. Veromies, Kortteli 52125	206

SISÄLLYSLUETTELO

Stadsfullmäktige pöytäkirja 12.12.2016

- : Lausuntojen yhteenveto ja vastineet 21.11.2016 / Asemakaavamuutos 002260, 52. Veromies, Kortteli 52125	263
- : Maankäyttö Sopimus / A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus ja B. Esisopimus määräalan luovutuksesta / Kiinteistö Oy Vantaan Robert Huberin tie 3 / Asemakaavan muutos nro 002260, 24.11.2016	270
- : Maankäyttö Sopimus / A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus ja B. Esisopimus määräalojen luovutuksesta / YIT Rakennus Oy / Asemakaavan muutos nro 002260, 17.11.2016	279
18 § Detaljplaneändring 002291 och tomtindelning samt ändring av tomtindelningen, 70 Björkby / Lejle 1 norra delen	289
- : Asemakaavamuutosselostus 21.11.2016 / Asemakaavamuutos 002291, 70. Koivukylä. Leinälä pohjoisosa 1	292
- : Muistutukset ja vastineet 21.11.2016 / Asemakaavamuutos 002291, 70. Koivukylä. Leinälä pohjoisosa 1	325
19 § Detaljplaneändring 002266, 16 Gruvsta / Bostäder i flervåningshus utmed Gruvstavägen på Sarlins tomt	335
- : Asemakaavamuutoksen selostus 21.11.2016 / Asemakaavanmuutos 002266, 16. Kaivoksela	341
- : Muistutusten koonti 21.11.2016 / Asemakaavanmuutos 002266, 16. Kaivoksela	400
- : Lausuntojen yhteenveto 21.11.2016 / Asemakaavanmuutos 002266, 16. Kaivoksela	407
- : Maankäyttö Sopimus/ A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus, B. Esisopimus määräalojen luovutuksesta ja C. Esisopimus osakkeiden kaupasta/ Phof Oy Ab / Lehto Group Oyj / Asemakaavan muutos nro 002266, 1.12.2016	414
20 § Ändring av arvodesstadgan för förtroendevalda	427
- Luottamushenkilöiden palkkiosääntö	432
- Äänestyspöytäkirja 12.12.2016 § 20	439
21 § Vaula Norrenas och 22 andra ledamöters motion om att på olika håll i Vanda skaffa skollokaler som lämpar sig för personer som insjuknat på grund av inomhusluften	460
- : Vaula Norrenan ja 22 muun valtuutetun aloite koulutilojen saamiseksi eri puolille Vantaata	461
22 § Timo Juurikkalas och 27 andra ledamöters motion om att ordna hälsovård för papperslösa personer	464
- : Timo Juurikkalan ja 27 muun valtuutetun aloite terveydenhuollon järjestämisestä paperittomille henkilöille	466
23 § Antero Eerolas och 25 andra ledamöters motion om att utreda möjligheterna till att övergå till avgiftsfria läromedel inom utbildningen på andra stadiet	468
- : Antero Eerolan ja 25 muun valtuutetun aloite selvityksestä maksuttomaan oppimateriaaliin siirtymisestä toisen asteen koulutuksessa	469
24 § Markku Weckmans och Niilo Kärkis samt 41 andra ledamöters motion om att utöka sportkortets användning så att det omfattar vinterbadare som fyllt 70 år	472
- : Markku Weckmanin ja Niilo Kärjen sekä 41 muun valtuutetun aloite sporttikortin käytön laajentaminen koskemaan 70-vuotta täyttäneitä avantouimareita	473
25 § Faysal Abdis och 38 andra ledamöters motion om att utveckla biblioteken i Vanda	475
- : Faysal Abdin ja 38 muun valtuutetun aloite Vantaan kirjastojen kehittämiseksi	476
26 § Sammanträdet avslutat	479
Anvisningar för sökande av ändring 1. Besvärsanvisning	480

SISÄLLYSLUETTELO

Stadsfullmäktige pöytäkirja 12.12.2016

Anvisningar för sökande av ändring 2. Upphandlingsrättelse och rättelseyrkande i upphandlingsärende	482
Anvisningar för sökande av ändring 3. Upphandlingsrättelse och besvär till marknadsdomstolen	483
Anvisningar för sökande av ändring 4. Besvärshämbud	486

Stadsfullmäktiges möte

Tid 12.12.2016 kl. 18.00-23.45

Plats Stadshuset, Dickursby

Deltagare

Ledamöter	Närvarande	Ledamöter	Närvarande
Lindtman Antti, ordförande	18.00-22.00	Lehmuskallio Paula	x
Heinimäki Heikki, I vice ordförande	x (ordf. 22.00-23.45)	Leppänen Janne	x
Kostilainen Anniina, II vice ordförande	18.00-20.15	Letto Pirkko	x
Faysal Abdi	x	Letto Pirkko	x
Ala-Kapee-Hakulinen Pirjo	x	Malmi Juha	x
Ansaheto-Salmi Irja	x	Multala Sari	18.00-20.10
Aura Anssi	x	Mäkinen Tapani	x
Auvinen Timo	x	Mölsä Jukka	x
Bruun Susanna	x	Nieminen Johannes	x
Eerola Antero	x	Niemi-Saari Mari	x
Eklund Tarja	x	Niikko Mika	18.00-22.30
Hako Jukka	x	Norrena Vaula	x
Herranen Jouni	x	Norres Lasse	x
Hirvaskoski Johannes	18.00-20.15	Orlando Carita	x
Huhta Jaana	x	Orpana Anitta	x
Hurri Maija	x	Porthén Jari	x
Härmälä Göran	x	Puha Seija	x
Juurikkala Timo	x	Päivinen Tiina-Maaria	x
Jääskeläinen Jouko	x	Rannikko Ulla	x
Jääskeläinen Pietari	x	Rokkanen Sakari	18.40-21.45
Kaira Lauri	19.30-23.45	Rosbäck Heidi	-
Karén Timo	x	Sainio Jari	x
Karlsson Patrik	x	Sajaniemi Ulla	x
Kassila Eva-Christina	x	Saramo Jussi	x
Kaukola Ulla	x	Sillanpää Minttu	18.00-21.00
Kauppinen Sirpa	x	Simonen Juha	x
Kiljunen Kimmo	x	Sodhi Ranbir	18.00-21.50
Koivuniemi Petri	x	Tenhunen Juha	-
Kortesalmi Marilla	18.00-20.45	Tyystjärvi Kati	x
Kyyrö Marja	x	Vahtera Pauli	x
Kähärä Sirkka-Liisa	x	Wallenius Arja	18.00-19.00
Kärki Niilo	18.15-23.45	Weckman Markku	x
Laakso Päivi	x	Virta Raija	x
		Åstrand Riikka	-

Ersättare		Ersättare	
Alén Sini	18.00-20.15	Loikkanen Eva-Maria	22.20-23.45
Hirvonen Juha	19.00-23.45	Mäntynen Taisto	22.10-23.45
Jääskeläinen Jari	21.55-23.45	Peura Sirpa	x
Kokko Hannu	18.00-23.45	Salminvuo Mia	18.10-19.30
Kärkkäinen Hannu	22.30-23.45		

Stadsstyrelsens ledamöter	Närvarande
Kotila Pirkko	x
Kuokkanen Jasi	18.00-22.10
Mäntynen Taisto	18.00-22.10
Niemelä Arja	x
Suensalmi Jouko	x

21.12.2016 kl. 8.15–16.00, Registraturen,
Stationsvägen 7, 01300 Vanda

1 §

Sammanträdets laglighet och beslutförhet

Kungörelsen om stadsfullmäktiges sammanträde har publicerats på stadens anslagstavla, på Vandainfos serviceställen och på stadens webbsidor 5.12.2016 och varje fullmäktigeledamot har tillsänts en personlig sammanträdeskallelse per e-post.

Stadsfullmäktige 12.12.2016 § 1

Förslag:

Stadsfullmäktige konstaterar

- a) vilka ledamöter som är närvarande och
- b) att sammanträdet är lagligt och beslutfört.

Behandling:

Ordföranden konstaterade att ledamöterna Riikka Åstrand, Juha Tenhunen, Heidi Rosback och Lauri Kaira begärt befrielse från att närvara vid detta sammanträde på grund av arbets-, reseförhinder eller av personlig orsak. Ordföranden konstaterade att förhindren var lagliga.

I stället för de förhindrade ledamöterna hade Sini Alén, Sirpa Peura, Hannu Kokko och Mia Salminvuo kallats till detta sammanträde i samma ordning.

Ordföranden konstaterade att 65 ledamöter var närvarande.

Beslut:

Ordföranden konstaterade att sammanträdet var lagligt sammankallat, lagligt och beslutfört.

Ordföranden konstaterade följande ändringar i stadsfullmäktiges sammansättning under sammanträdet:

- ledamoten Niilo Kärki intog sin plats under behandlingen av § 3 kl. 18.15, varefter 66 ledamöter var närvarande.
- ledamoten Sakari Rokkanen intog sin plats under behandlingen av § 7 kl. 18.40, varefter 67 ledamöter var närvarande.
- under behandlingen av § 7, kl. 19.00 avlägsnade sig ledamoten Arja Wallenius av personlig orsak och ersättaren Juha Hirvonen anlände i hennes ställe, varefter sammanlagt 67 ledamöter var närvarande.
- ledamoten Lauri Kaira intog sin plats under behandlingen av § 11 kl. 19.25 och befriade ersättaren Mia Salminvuo från uppdraget som ledamot, varefter 67 ledamöter var närvarande.
- under behandlingen av § 20 kl. 20.10 avlägsnade sig ledamoten Sari Multala från sammanträdet på grund av personlig orsak, varefter 66 ledamöter var närvarande.
- kl. 20.15 under behandlingen av § 20 avlägsnade sig ledamoten Anniina Kostilainen från sammanträdet på grund av personlig orsak, varefter 65 ledamöter var närvarande.
- under behandlingen av § 20 kl. 20.15 avlägsnade sig ersättaren Sini Alén från sammanträdet av personlig orsak, varefter 64 ledamöter var närvarande.
- kl. 20.15 under behandlingen av § 20 avlägsnade sig ledamoten Johannes Hirvaskoski från sammanträdet på grund av personlig orsak, varefter 63 ledamöter var närvarande.
- under behandlingen av § 20 kl. 20.45 avlägsnade sig ledamoten Marilla Kortessalmi från sammanträdet på grund av arbetsförhinder, varefter 62 ledamöter var närvarande.
- under behandlingen av § 20 kl. 21.00 avlägsnade sig ledamoten Minttu Sillanpää från sammanträdet på grund av personlig orsak, varefter 61 ledamöter var närvarande.
- under behandlingen av § 20 kl. 21.45 avlägsnade sig ledamoten Sakari Rokkanen från sammanträdet på grund av arbetsförhinder, varefter 60 ledamöter var närvarande.
- kl. 21.50 under behandlingen av § 20 avlägsnade sig ledamoten Ranbir Sodhi från sammanträdet på grund av personlig orsak, varefter 59 ledamöter var närvarande.
- ersättaren Jari Jääskeläinen intog ledamoten Minttu Sillanpääs plats under behandlingen av § 20 kl. 21.50, varefter 60 ledamöter var närvarande.
- stadsfullmäktiges ordförande Antti Lindtman avlägsnade sig från sammanträdet på grund av arbetsförhinder kl. 22.00 under behandlingen av § 20 och avbyttes av stadsfullmäktiges I vice ordförande Heikki Heinimäki som intog platsen som ordförande, varefter 59 ledamöter var närvarande.

- ersättaren Taisto Mäntynen intog ledamoten Ranbir Sodhis plats under behandlingen av § 20 kl. 22.10, varefter 60 ledamöter var närvarande.
- ersättaren Eva-Maria Loikkanen intog ledamoten Antti Lindtmans plats under behandlingen av § 20 kl. 22.20, varefter 61 ledamöter var närvarande.
- under behandlingen av § 7, kl. 22.30 avlägsnade sig ledamoten Mika Niikko på grund av personlig orsak och ersättaren Hannu Kärkkäinen anlände i hans ställe, varefter sammanlagt 61 ledamöter var närvarande.

2 § Justering av protokollet

Stadsfullmäktige 12.12.2016 § 2

Förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att

- a) välja två protokolljusterare till att förrätta justeringen av protokollet i stadshuset måndagen den 19.12.2016 kl. 17.00 och
- b) lägga fram det sålunda justerade protokollet i registraturen (Stationsvägen 7) onsdagen den 21.12.2016 kl. 8.15 - 16.00.

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade

- a) välja Sirpa Kauppinen och Kimmo Kiljunen till att förrätta justeringen av protokollet i stadshuset måndagen den 19.12.2016 kl. 17.00 och
- b) lägga fram det sålunda justerade protokollet i registraturen (Stationsvägen 7) onsdagen den 21.12.2016 kl. 8.15 - 16.00.

3 § Utseende av en ny ersättare och förrättande av kompletteringsval av ledamot till direktionen för Affärsverket Företagshälsan i Vanda

166/00.00.01.00/2013
ML/JB/EA

Till följd av **Eila Hyttinens** bortgång utses en ny ersättare och förrättas kompletteringsval av ledamot till direktionen för Affärsverket Företagshälsan i Vanda.

Den nya ersättaren utses av centralvalnämnden.

Stadsfullmäktige utsåg 28.1.2013 § 20 följande personer till ledamöter i direktionen för Affärsverket Företagshälsan i Vanda för mandattiden 2013–2016:

Ledamöter:

Helen Josefsson, ordförande
Sauli Heinonen, vice ordförande (fge 25.8.2014 § 4)
Eila Hyttinen
Jussi Lempiäinen
Kirsi Mäkilaine
Hannu Kokko

Personliga ersättare:

Mia Salminvuo
Kari Hokkanen (fge 25.8.2014 § 4)
Varpu Peltonen
Pekka Polkko
Sari Kuula
Lasse Hyytiäinen

Enligt jämställdhetslagen ska kvinnor och män vara representerade i kommunala organ till minst 40 % vardera.

Eftersom tidpunkten för kommunalvalet har ändrats fortsätter **fullmäktiges** mandattid fram till slutet av maj 2017. Stadsstyrelsens, nämndernas, direktionernas och kommittéernas ledamöter fortsätter i sina uppgifter fram till det att nya ledamöter har tillsatts. En fullmäktigeledamot eller annan kommunal förtroendevald kan efter önskemål avgå från sin post i slutet av 2016. Om avgången ska en skriftlig anmälan lämnas till fullmäktige eller till det organ som utsett den förtroendevalda före utgången av november 2016.

Stadsstyrelsen 28.11.2016 § 6

Tf. stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar föreslå för stadsfullmäktige att

- a) det konstateras att det till följd av Eila Hyttinens bortgång utses en ny ersättare, och
- b) det förrättas kompletteringsval av ledamot till direktionen för Affärsverket Företagshälsan i Vanda för återstoden av mandattiden.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 12.12.2016 § 3

Stadsstyrelsens förslag:

Fullmäktige beslutar

- a) konstatera att det till följd av Eila Hyttinens bortgång utses en ny ersättare, och
- b) förrätta kompletteringsval av ledamot till direktionen för Affärsverket Företagshälsan i Vanda för återstoden av mandattiden.

Protokollet justeras och godkänns för denna paragrafs del omgående vid sammanträdet.

Beslut:

Fullmäktige beslutade

- a) konstatera att det till följd av Eila Hyttinens bortgång utses en ny ersättare, och
- b) välja Varpu Peltonen till ledamot i direktionen för Affärsverket Företagshälsan i Vanda och Salla Lindblad-Palo till ersättare.

Protokollet justerades och godkändes för denna paragrafs del omgående vid sammanträdet.

Anvisningar för sökande av ändring: 1. Besväransvisning

4 §

Upphörande av Ilmari Heinonens förtroendeuppdrag och förrättande av kompletteringsval av ledamot till Korso områdeskommitté

VD/11142/00.00.01.00/2014
KN/JB/EA

Ilmari Heinonen har med ett brev daterat 1.11.2016 meddelat att han flyttar bort från Vanda och därmed begärt avsked från uppdraget som ledamot i Korso områdeskommitté.

Stadsfullmäktige utsåg 26.1.2015 § 16 följande personer till Korso områdeskommitté för mandattiden 2015–2016:

Ledamöter

Terhi Stevander, ordförande
Mia Salminvuori, vice ordförande
Jyrki Riikonen (fge 29.8.2016 § 7)
Anneli Koskinen
Jussi Olin
Matti Piirainen
Jan Edelmann
Ari Javanainen
Merja-Liisa Vasarainen
Vaula Norrena
Marko Mäkelä
Markku Naumanen
Sylvi Keränen
Ilmari Heinonen

Personliga ersättare

Paula Hämäläinen
Hannele Puusa-Ruohonen
Mikko Merelä (fge 29.8.2016 § 7)
Sanna Huuskonen
Timo Jelekäinen
Satu Leppänen
Hannu Matikka
Juha Liukkonen
Terhi Sakara
Taina Raitanen
Luis Campos
Juha Simonen
Anne Ruusurinne
Esa Ylikoski

Ledamöterna och ersättarna ska vara bosatta i området i fråga så att en del av dem är fullmäktigeledamöter eller ersättare som bor i området.

Enligt **jämställdhetslagen** ska kvinnor och män vara representerade i kommunala organ till minst 40 % vardera.

Eftersom tidpunkten för kommunalvalet har ändrats fortsätter **fullmäktiges** mandattid fram till slutet av maj 2017. Stadsstyrelsens, nämndernas, direktionernas och kommittéernas ledamöter fortsätter i sina uppgifter fram till det att nya ledamöter har tillsatts. En fullmäktigeledamot eller annan kommunal förtroendevald kan efter önskemål avgå från sin post i slutet av 2016. Om avgången ska en skriftlig anmälan lämnas till fullmäktige eller till det organ som utsett den förtroendevalda före utgången av november 2016.

Stadsstyrelsen 14.11.2016 § 6

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar föreslå för stadsfullmäktige att

- det konstateras att Ilmari Heinonen förlorat sin rätt att verka i förtroendeuppdrag i Vanda stad på grund av att han flyttat från orten, och
- det förrättas kompletteringsval av ledamot till Korso områdeskommitté för återstoden av mandattiden.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 12.12.2016 § 4

Stadsstyrelsens förslag:

Fullmäktige beslutar

- konstatera att Ilmari Heinonen förlorat sin rätt att verka i förtroendeuppdrag i Vanda stad på grund av att han flyttat från orten, och
- förrätta kompletteringsval av ledamot till Korso områdeskommitté för återstoden av mandattiden.

Protokollet justeras och godkänns för denna paragrafs del omgående vid sammanträdet.

Beslut:

Fullmäktige beslutade

- a) konstatera att Ilmari Heinonen förlorat sin rätt att verka i förtroendeuppdrag i Vanda stad på grund av att han flyttat från orten, och
- b) välja Esa Ylikoski till ledamot och Mauri Pessi till ersättare i Korso områdeskommitté för återstoden av mandattiden.

Protokollet justerades och godkändes för denna paragrafs del omgående vid sammanträdet.

Anvisningar för sökande av ändring: 1 Besvärsanvisning

5 § **Anslagsändringar i driftsekonomidelen och investeringsdelen i budgeten för 2016**

VD/10267/02.01.00.04/2016
ML/PM/MR/HY-L/JB/KW

Förslag om anslagsändring för bildningsväsendets verksamhetsområde 2016

Enligt den andra delårsöversikten har bildningsväsendet ett ändringstryck i förhållande till den godkända driftsplanen.

Av bruttoenheterna underskrids utgifterna för gemensamma tjänster med 200 000 euro, till följd av att förtidsavgifterna var mindre än det prognostiserade. Den grundläggande utbildningen har hösten 2016 fått ett specialunderstöd på 779 000 euro för läsåret 2016-2017, för åtgärder som främjar jämställdheten i den grundläggande utbildningen, vilket inte har kunnat beaktas i budgeten. I år används 309 127 euro av detta understöd, i form av en föreslagen anslagsändring både i utgifterna och inkomsterna. Småbarnspedagogiken uppskattar att resultatområdets verksamhetsutgifter överskrids med 850 000 euro, till följd av det ökade servicebehovet.

Vidare orsakar bland annat de projekt som pågår inom kultur-, idrotts- och ungdomsservicen, vilka inte kunnat budgeteras på förhand och som får delfinansiering från annat håll än staden, överskridningar i inkomsterna och utgifterna

Kulturservicen uppskattar att utgifterna överskrids med 150 000 euro, till följd av olika projekt (Taikava, Finland 100 och Kärlekens Vanda, Kärkihanke-kerhot, Konsttestarna). Inkomstöverskridningen beräknas bli endast 80 000 euro, eftersom renoveringen av Martinus ledde till att en del inkomster uteblev.

Inom idrottsservicen har man beräknat att utgifterna överskrids med 448 000 euro, till följd av olika projekt (Skolan i rörelse, Liikkuva päiväkot, projekten Harrastetavaratalo och Sportia kaikille och de marknadsföringsmedel som delas ut till föreningar för reklamförsäljning och namnförsäljning). På utgiftssidan beräknas VTK:s gottgörelser för hyra bokföras till ett belopp på sammanlagt 200 000 euro, vilket betyder att den totala utgiftsöverskridningen stannar på 248 000 euro. Idrottsservicens inkomster beräknas överskridas med 448 000 euro.

Inom ungdomsservicen uppskattas utgifterna överskridas med 675 000 euro och inkomsterna med 344 000 euro. På överskridningen av utgifter inverkar förutom olika projekt (projektet Iltapäiväkerhotoiminta, projektet för att utveckla verkstadsverksamheten, KIPINÄ, Nuorisotyö raiteilla, Nuoret digitaalisten sisältöjen tuottajina och Erasmus- Youth in Action) även att hyrorna överskrider (214 000 euro) till följd av ett fel i uträkningen av de interna hyrorna och av att lönekostnaderna för den vakans som mitt under året överfördes från upphandlingscentralen orsakade en överskridning (19 500 euro). Den självfinansiering på 97 000 euro som saknas för projekten tas från projektens självfinansieringsandelar, vilka reserverats på stadsnivå.

Verksamhetsområdets anslag för förtidsavgifter har reserverats i gemensamma tjänster och avgifterna har bokförts där. På grund av verksamhets- och ekonomistatistiken ska varje resultatområdes avgift riktas till resultatområdet i fråga, vilket innebär att även den motsvarande andelen av anslaget ska överföras till resultatområdet i fråga. Detta har en minskande inverkan på 93 144 euro på utgifterna för bildningsväsendets bruttoenheter och ökar nettoenheternas verksamhetsutgifter med motsvarande summa och inverkar därigenom på nettoenheternas verksamhetsbidrag.

Utgifterna för bildningsväsendets bruttoenheter överskrider med sammanlagt 1 938 983 euro, av vilket 1 841 983 euro föreslås som anslagsändring och den självfinansiering för projekt på 97 000 euro som saknas för ungdomsservicen föreslås överföras från stadens centraliserade projektreserveringar.

Av bildningsväsendets bruttoenheter beräknas inkomsterna från de gemensamma tjänsterna underskridas med 650 000 euro, till följd av projektinkomsterna från verksamhetsområdets gemensamma projekt, vars utgifter och även inkomster ska bokföras under den grundläggande utbildningen. Underskridningen av inkomster på 1 300 000 euro för småbarnspedagogiken och

211 000 euro för det svenskspråkiga resultatområdet beror på att intäkterna från kundavgifter minskat. Vid stadsbiblioteket beror underskridningen av inkomster på 100 000 euro på att intäkterna från projekt och andra intäkter underskridits. Inkomsterna för den grundläggande utbildningen beräknas överskridas med 1 893 000 euro, vilket beror på ett större understöd än beräknat från tidigare år periodiserats till innevarande år. Överskridningen av inkomster vid bildningsväsendets bruttoenheter uppgår till sammanlagt 504 000 euro, vilket omfattar ovan nämnda överskridning av inkomster inom kultur-, idrotts- och ungdomsservicen (872 000 euro).

Av nettoenheter uppskattar yrkesutbildningen att dess inkomster underskrids med 300 000 euro och utgifterna med 1 800 000 euro, dvs. verksamhetsbidraget underskrids med 1 500 000 euro. Underskridningen av inkomster beror på att projektverksamheten och den avgiftsbelagda serviceverksamheten minskat. Underskridningen av utgifter på 500 000 euro beror på ett lägre antal studerande än i budgeten. Den resterande underskridningen består av de sparåtgärder som Varia vidtagit under det föregående och det pågående läsåret, genom vilka man förbereder sig för de nedskärningar i statsandelarna som görs år 2017 och den nya lagstiftningen om finansiering år 2018.

Överföringen av förtidsavgifter (93 144 euro) från utgifterna för bildningsväsendets bruttoenheter till nettoenheter ökar nettoenheternas utgifter enligt följande:
Yrkesutbildningen 90 737 euro, Vuxenutbildningsinstitutet 1 018 euro och Musikinstitutet 1 389 euro.

Budgeten för bruttoenheter inom bildningsväsendets verksamhetsområde efter ändringarna är följande:

13 Bildningsväsendets verksamhetsområde, bruttoenheter	BDG 2016	Ändring 2016	Ny BDG 2016
Inkomster	37 528 019	504 000	38 032 019
Utgifter	-399 689 298	-1 841 983	-401 531 282
Verksamhetsbidrag	-362 161 279	-1 337 983	-363 499 263

Yrkesutbildningens nettobudgerade budget efter ändringarna är följande:

13 70 Yrkesutbildning	BDG 2016	Ändring 2016	Ny BDG 2016
Inkomster	2 200 000	-300 000	1 900 000
Utgifter	-35 856 247	1 709 263	-34 146 984
Verksamhetsbidrag	-33 656 247	1 409 263	-32 246 984

Vuxenutbildningsinstitutets nettobudgerade budget efter ändringarna är följande:

13 80 Vuxenutbildningsinstitutet	BDG 2016	Ändring 2016	Ny BDG 2016
Inkomster	1 577 500		1 577 500
Utgifter	-4 409 460	-1 018	-4 410 478
Verksamhetsbidrag	-2 831 960	-1 018	-2 832 978

Musikinstitutets nettobudgerade budget efter ändringarna är följande:

13 85 Musikinstitutet	BDG 2016	Ändring 2016	Ny BDG 2016
Inkomster			954 720
Utgifter	-4 019 327	-1 389	-4 020 716
Verksamhetsbidrag	-3 064 607	-1 389	-3 065 996

Undervisningsnämnden behandlade förslaget till anslagsändring 21.11.2016 § 10 och fritidsnämnden 22.11.2016 § 9. De siffror som är felaktiga i undervisningsnämndens och fritidsnämndens beslut för Yrkesutbildningens, Vuxenutbildningsinstitutets och Musikinstitutets del har korrigerats i stadsstyrelsens förslag så att de stämmer överens med det som avses i själva nämndföredragningen.

Förslag om anslagsändring för verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö 2016

Tekniska nämndens bruttoenheter är Tekniska nämnden, Fastighetscentralens resultatområde och Kollektivtrafiken. Inom fastighetscentralens resultatområde håller övriga verksamhetskostnader, dvs. främst andelen för externa hyror och vederlag samt fastighetsskatter på att överskrida budgeten för 2016 med sammanlagt omkring 1,5 milj. euro. Det som påverkat budgetutfallet i början av 2016 har delvis förverkligats redan under år 2015 efter ramberedningen av budgeten. Problem med inomhusluften gjorde att man var tvungen att hyra ersättande verksamhetslokaler, bland annat för substitutionsvårdsenhetens och A-klinikens bruk, vilket inverkar på de externa hyrorna med omkring 250 000 euro om året. Under början av året har tilläggsutrymmen hyrts i Råby, Dickursby, Backas, Kivistö för småbarnspedagogikens bruk och i Hasselbacken för den grundläggande utbildningens bruk, dessa kommer att ha en kostnadseffekt på omkring 700 000 euro på årsnivå. Vidare har de bostäder som hyrts för tillfälligt boende ökat hyresutgifterna med omkring 250 000 euro per år medan behovet av tilläggsutrymmen för familjeservicen och invandrarservicen har ökat hyresutgifterna med omkring 200 000 euro.

De köpta tjänsterna i lokalitetsförvaltningens driftsekonomi omfattar bland annat köp av fastighetsskötsel, underhåll och sakkunnigtjänster. De köpta tjänsterna förväntas överskrida kostnaderna med omkring 900 000 euro, i vilket ingår entreprenaden för rivningen av Hämeenkylä koulu som genomförs i slutet av året. Dessutom har överskridningen av utgifter påverkats av bl.a. fastighetsskötseln och de ökade behovet av trygghetstjänster samt de utredningar som krävs i lagen om bedömning av den strukturella säkerheten hos byggnader med stor spännvidd.

När det gäller material, förnödenheter och varor, i vilka ingår bland annat el, vatten och värme, uppskattas driftsplanen överskridas med omkring 500 000 euro.

Samtliga ovan nämnda faktorer tillsammans orsakar en överskridning på cirka 2,9 milj. euro i fastighetscentralens driftsekonomiutgifter för 2016.

För fastighetscentralens verksamhetsintäkter har i budgeten för 2016 budgeterats omkring 130,3 milj. euro, av vilket de interna hyrornas andel är 116,6 milj. euro och de externa hyrornas cirka 13,7 milj. euro. De interna hyrorna beräknas överskrida det budgeterade med cirka 100 000 euro och de externa hyrorna med omkring 900 000 euro, vilket innebär att fastighetscentralens inkomster överskrider det budgeterade med sammanlagt cirka 1,0 milj. euro.

Kommunalteknikcentralen är tekniska nämndens nettobudgeterade enhet, vars bindande nivå utgörs av verksamhetsbidraget. Kommunalteknikcentralens inkomster beräknas överskrida budgeten med cirka 26 milj. euro. Bakgrunden till inkomstöverskridningen är bokföringspraxisen för de markområden som erhållits som avtalsenlig ersättning för Kivistö stadscentrum, vilket medför att de markområden som erhållits som avtalsenlig ersättning bokförs som en utgift i investeringsdelen (30 milj. euro), men även bokförts som en motsvarande inkomst i driftsekonomi för kommunalteknikcentralen.

Budgeten för bruttoenheter inom Tekniska nämnden efter ändringarna är följande:

14 5 Tekniska nämnden bruttoenheter	BDG 2016	Ändring 2016	Ny BDG 2016
Inkomster	143 768 181	1 000 000	144 768 181
Tillverkning för eget bruk	39 175 000		39 175 000
Utgifter	-174 342 261	-2 900 000	-177 242 261
Utgifter utan tillverkning för eget bruk	-135 167 261	-2 900 000	-138 067 261
Verksamhetsbidrag	8 600 920	-1 900 000	6 700 920

Tekniska nämnden har behandlat förslaget till anslagsändring 11.10.2016

Budgeten för den nettobudgeterade enheten kommunalteknikcentralen efter ändringarna är följande:

14 50 Kommunalteknikcentralen	BDG 2016	Ändring 2016	Ny BDG 2016
Inkomster	22 000 000	26 000 000	48 000 000
Tillverkning för eget bruk	38 965 000		38 965 000
Utgifter	-81 105 000		-81 105 000
Utgifter utan tillverkning för eget bruk	-42 140 000		-42 140 000
Verksamhetsbidrag	-20 140 000	26 000 000	5 860 000

Förslag om anslagsändring för verksamhetsområdet för koncern- och invånarservice 2016

Resultatområdet för sysselsättningsservicen inom verksamhetsområdet för koncern- och invånarservice är en nettobudgeterad enhet, vars bindande nivå utgörs av verksamhetsbidraget (differensen mellan inkomster och utgifter).

Verksamhetsbidraget i budgeten för den nettobudgeterade sysselsättningsservicen 2016 förutspås överskridas med 1,6 milj. euro, då kommunandelen i arbetsmarknadsstödet ökar. Det föreslås att verksamhetsbidraget för sysselsättningsservicens bindande nivå netto höjs med 1,6 milj. euro.

Budgeten för den nettobudgeterade enheten sysselsättningsservicens resultatområde efter ändringarna är följande:

17 70 Sysselsättningsservicen	BDG 2016	Ändring 2016	Ny BDG 2016
Inkomster	4 526 095	-120 000	4 406 095
Utgifter	-33 077 949	-1 480 000	-34 557 949
Verksamhetsbidrag	-28 551 854	-1 600 000	-30 151 854

Förslag till ändring av investeringsanslaget i projektgruppen offentliga anläggningstillgångar

I budgeten för 2016 har reserverats sammanlagt 36 milj. euro för kommunaltekniska investeringar (offentliga anläggningstillgångar, grupperna 931-937). Enligt de preliminära bokslutsuppgifterna ser den totala budgeten ut att överskridas med sammanlagt omkring 5 milj. euro.

I budgeten för 2016 hade inte reserverats några anslag för ringbaneprojektet, eftersom projektet var avsett att bli klart i sin helhet under år 2015. Ringbanan kom att öppnas för trafik 1.7.2015, men blev slutgiltigt klar först i mars 2016, då rulltrapporna vid terminalingången till flygplatsens station togs i bruk 17.3.2016. Fördröjningen av flygplatsens entreprenad överförde investeringsutgifter från år 2015 till år 2016. Den ekonomiska slututredningen för flygplatsens stationsentreprenad, tillsammans med huvudentreprenören (SRV), håller på att bli klar. Enligt den bedömning som getts av Trafikverket skulle kostnaderna för 2016 för Vanda stads del i sin helhet uppgå till cirka 5,28 milj. euro.

Budgeten för utgifterna i offentliga anläggningstillgångar efter ändringen är följande:

93 Offentliga anläggningstillgångar	BDG 2016	Ändring 2016	Ny BDG 2016
Kommunaltekniska arbeten	-36 165 000	-5 280 000	-41 445 000
93 1 Trafikområden	-25 565 000		-25 565 000
93 2 Idrottsområden	-2 620 000		-2 620 000
93 3 Rekreatiomsområden	-480 000		-480 000
93 4 Miljöbyggande	-5 000 000		-5 000 000
93 5 Samprojekt	-2 500 000		-2 500 000
93 7 Ringbanan	0	-5 280 000	-5 280 000

Tekniska nämnden har behandlat förslaget till anslagsändring 11.10.2016

Förslag till ändring av investeringsanslaget i projektgruppen fast egendom

Användningen av anslaget för köp av fast egendom fördelar sig på ordinarie markköp och bokföring av värdet på sådana markområden som erhållits som avtalsersättning.

1 Ordinarie köpanslag

I budgeten för 2016 har för företagsservicens bruk budgeterats 7,2 milj. euro för köp av fast egendom. Från anslaget betalas anskaffningen av råmark som programmerats och annan råmark, inlösningar av tomtdelar och andra anskaffningar av byggnadstomter samt behövliga markanskaffningar som köp av gatu- och grönområden och inlösningar av allmänna områden. Anslag måste också reserveras för att stadens eventuella förköpsaffärer ska kunna genomföras.

Av den summa (7,2 milj. euro) som år 2016 budgeterats för köp av fast egendom hade i slutet av augusti 2016 använts 8,1 milj. euro till köp av fast egendom. En stor del av köpanslaget har använts till markbyten i Haxböle i anslutning till en utvidgning av tomten för Ruokakesko Oy:s centrallager 2 och förverkligandet av det nya närrekreationsområdet i Ljungmomalmen. Till detaljplaneändringen för Ruokakesko Oy (nr 002094) hänförde sig också ett avtal om byggande av kommunal teknik, enligt vilket Kesko Oyj betalade ersättningar till staden för kostnaderna för planering och byggande av kommunal teknik.

2. Bokföringspraxis för sådana markområden som erhållits som avtalsersättning

Till följd av bokföringspraxisen för sådana markområden som erhållits som avtalsersättning, bokförs de markområden som erhållits som avtalsersättning som utgifter i investeringsdelen, varvid det för markområdena i fråga även bildas ett balansvärde. De anslag som krävs för dessa markområden som tagits emot som ersättning har ingen finansiell effekt på budgeten till följd av den bokföring av inkomster i kommunal teknikcentralens driftsekonomi som motsvarar bokföringen av investeringsutgifter. Värdena på de markområden som tas emot som avtalsersättning har i samband med budgetberedningen konstaterats bli beaktade via ändringarna i budgeten.

Den 24 augusti 2016 har den omfattande detaljplanen Kivistö urbana centrum 1 (nr 230800) trätt i kraft. År 2007 har ingåtts ett samarbetsavtal med Axel ja Greta Sandells dödsbon som är en betydande markägare i detaljplaneområdet, där dödsbona har förbundit sig att till staden överlåta byggnadsmark som ersättning för kostnaderna för samhällsbyggande motsvarande 50 % av byggrättens omfattning i avtalsområdet. Samarbetsavtalet kompletterades år 2012, då man kom överens om huvudprinciperna för placeringen av den byggnadsmark som överläts samt markpriset. I planens verkställighetsavtal har man som ersättning för den externa kommunal tekniken kommit överens om att ta emot mark motsvarande sammanlagt 29 916 947 euro. Det markområde som överläts enligt föravtalet för fastighetsköpet är 51 008 m² stort till sin omfattning och utgörs av kvartersområden för centrumfunktioner, flervåningshus, kontorsbyggnader, allmänna byggnader, bilplatser och gatuområde enligt detaljplanen

Under 2016 träder högst antagligen också den detaljplaneändring nr 002277 i Björkhagen (Vanda Energi) i kraft som godkändes av stadsfullmäktige 19.9.2016, där man i det tillhörande verkställighetsavtalet kommit överens om att ta emot markområden till ett värde på 2 752 468 euro som ersättning för extern kommunal teknik. Ett kvartersområde för flervåningshus övergår i stadens ägo.

Sålunda måste de anslag som reserverats i budgeten 2016 för köp av fast egendom uppgå till sammanlagt omkring 32,7 milj. euro, budgeterade som köpanslag för markområde som tas emot som ersättning för kommunal teknik. En höjning av det nuvarande anslaget för markköp på 7,2 milj. euro med 35,6 milj. euro skulle fylla det ovan nämnda behovet på 32,7 milj. euro som köpanslag för markområde som tas emot som ersättning för kommunal teknik och även möjliggöra direkta köp av fast egendom för sammanlagt 11 milj. euro år 2016. Då skulle det i slutet av 2016 ännu finnas omkring 2 milj. euro till förfogande för anskaffning av fast egendom, vilket är nödvändigt för att markanskaffningar ska kunna göras i strategiskt viktiga områden. Anskaffningarna gör det möjligt för Vanda stad att styra markanvändningen även i framtiden.

Därför föreslås att anslaget under projektgruppen 95 1 / Köp av fast egendom i budgeten för 2016 höjs med 35,6 milj. euro.

Budgeten för köp av fast egendom efter ändringarna är följande:

95 1 Köp av fast egendom	BDG 2016	Ändring 2016	Ny BDG 2016
Utgifter	-7 200 000	-35 600 000	-42 800 000

Stadsplaneringsnämnden har behandlat förslaget till anslagsändring 10.10.2016

Förslag till ändring av investeringsanslaget i projektgruppen aktier och andelar

Utvecklingsfonden för Marja-Vanda och centrumområdena har aktier och andelar för 10,2 miljoner euro i bestående aktiva i balansräkningen. År 2012 investerades 7,2 miljoner euro i Tikkuparkki Oy:s aktier och år 2015 3,0 miljoner euro i inköpet av aktiestocken i Ratakujan Pysäköinti Oy.

Enligt stadgarna för fonden (FGE 23.5.2011 § 11) är: § 1 "Syftet med Vanda stads utvecklingsfond för Marja-Vanda och centrumområdena att med fondens medel finansiera utvecklingen, planeringen och byggandet av planområdet för Marja-Vanda och centrumområdena i Vanda" samt § 5 "att fondens medel används till de planerings- och byggnadskostnader som uppkommer för detaljplaneringen, kommunaltekniken och viktiga servicelokaler i planområdet för Marja-Vanda och centrumområdena i Vanda".

Det pågår betydande utvecklingsprojekt i alla Vandas centrumområden. För att kunna utöka de medel som står till förfogande i fonden för utvecklingen, planeringen och byggandet centrumområdena med 10,2 miljoner euro, är det ändamålsenligt att flytta över aktierna i Tikkuparkki Oy och Ratakujan Pysäköinti Oy från fondens balansräkning till stadens balansräkning. Det är ändamålsenligt att flytta över ifrågavarande aktier till moderstadens balansräkning i anslutning till bokslutet 2016.

I budgeten för 2016 i projektgruppen 97 Aktier och andelar har reserverats 0,9 milj. euro. Efter anslagsändringen är den ändrade budgeten för 2016 för aktier och andelar 11,1 milj. euro.

97 Aktier och andelar	BDG 2016	Ändring 2016	Ny BDG 2016
Utgifter	-905 000	-10 200 000	-11 105 000
Apotti Oy	-405 000		-405 000
Stadsstyrelsen/köp av aktier	-500 000	-10 200 000	-10 700 000
Myrbacka hälsostation/inlösning av aktier	0		0

Stadsstyrelsen 28.11.2016 § 8

Tf. stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar föreslå för stadsfullmäktige att

- inkomsterna för bruttoenheter inom bildningsväsendets verksamhetsområde ökas med 504 000 euro och utgifterna med 1 841 983 euro,
- inkomsterna för bildningsväsendets nettoenhet Yrkesutbildning minskas med 300 000 euro och utgifterna med 1 709 263 euro, varvid nettoenhetens nya verksamhetsbidrag är -32 246 984 euro,
- verksamhetsutgifterna för bildningsväsendets nettoenhet Vuxenutbildningsinstitutet höjs med ett belopp som motsvarar överföringen av förtidsavgifter, dvs. med 1 018 euro, varvid nettoenhetens nya verksamhetsbidrag är -2 832 978 euro,
- verksamhetsutgifterna för bildningsväsendets nettoenhet Musikinstitutet höjs med ett belopp som motsvarar överföringen av förtidsavgifter, dvs. med 1 389 euro, varvid nettoenhetens nya verksamhetsbidrag är -3 065 996 euro,
- inkomsterna för tekniska nämndens bruttoenheter ökas med 1 000 000 euro och utgifterna med 2 900 000 euro,

- f) inkomsterna för den nettobudgeterade enheten Kommunalteknikcentralen inom tekniska nämnden ökas med 26 000 000 euro, varvid nettoenhetens nya verksamhetsbidrag är 5 860 000 euro,
- g) inkomsterna för det nettobudgeterade resultatområdet Sysselsättningsservicen inom verksamhetsområdet för Koncern- och invånarservice minskas med 120 000 euro medan utgifterna ökas med 1 480 000 euro, varvid resultatområdets nya verksamhetsbidrag är -30 151 854 euro,
- h) utgifterna för 93 7 ringbanan under kommunaltekniska arbeten i offentliga anläggningstillgångar ökas med 5 280 000 euro,
- i) utgifterna för köp av fast egendom ökas med 35 600 000 euro och
- j) utgifterna för köp av aktier och andelar ökas med 10 200 000 euro.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 12.12.2016 § 5

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att

- a) inkomsterna för bruttoenheterna inom bildningsväsendets verksamhetsområde ökas med 504 000 euro och utgifterna med 1 841 983 euro,
- b) inkomsterna för bildningsväsendets nettoenhet Yrkesutbildning minskas med 300 000 euro och utgifterna med 1 709 263 euro, varvid nettoenhetens nya verksamhetsbidrag är -32 246 984 euro,
- c) verksamhetsutgifterna för bildningsväsendets nettoenhet Vuxenutbildningsinstitutet höjs med ett belopp som motsvarar överföringen av förtidsavgifter, dvs. med 1 018 euro, varvid nettoenhetens nya verksamhetsbidrag är -2 832 978 euro,
- d) verksamhetsutgifterna för bildningsväsendets nettoenhet Musikinstitutet höjs med ett belopp som motsvarar överföringen av förtidsavgifter, dvs. med 1 389 euro, varvid nettoenhetens nya verksamhetsbidrag är -3 065 996 euro,
- e) inkomsterna för tekniska nämndens bruttoenheter ökas med 1 000 000 euro och utgifterna med 2 900 000 euro,
- f) inkomsterna för den nettobudgeterade enheten Kommunalteknikcentralen inom tekniska nämnden ökas med 26 000 000 euro, varvid nettoenhetens nya verksamhetsbidrag är 5 860 000 euro,
- g) inkomsterna för det nettobudgeterade resultatområdet Sysselsättningsservicen inom verksamhetsområdet för Koncern- och invånarservice minskas med 120 000 euro medan utgifterna ökas med 1 480 000 euro, varvid resultatområdets nya verksamhetsbidrag är -30 151 854 euro,
- h) utgifterna för 93 7 ringbanan under kommunaltekniska arbeten i offentliga anläggningstillgångar ökas med 5 280 000 euro,
- i) utgifterna för köp av fast egendom ökas med 35 600 000 euro och
- j) utgifterna för köp av aktier och andelar ökas med 10 200 000 euro.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Anvisningar för sökande av ändring: 1 Besvärsanvisning

Närmare information:

Patrik Marjamaa, ekonomidirektör, tfn 09 8392 8542, fornamn.efternamn[at]vantaa.fi

Matti Ruusula, budgetchef, tfn 09 8392 3787, fornamn.efternamn[at]vantaa.fi

Godkännande av avgiftstaxan för miljö- och hälsoskydd

VD/9074/02.03.00.00/2016
HP/KR/KHI/JB/EA

Miljönämnden godkänner i enlighet med nämndens instruktion avgifter och ersättningar enligt en fastställd taxa. Stadsfullmäktige beslutar om de allmänna grunderna för taxor som uppbärs för prestationer. Grunderna för avgiftstaxan för Vanda stads miljö- och hälsoskydd godkändes efter ändringar i utförandet i stadsfullmäktige 15.6.2009 § 7. Miljönämnden godkände de nuvarande avgifterna och ersättningarna 17.9.2014 § 13.

Avgifterna för behandling av anmälan, ansökan eller något annat ärende eller övervakning av verksamhet i anslutning till miljö- och hälsoskydd grundar sig på:

- livsmedelslagen (23/2006) § 71,
- hälsoskyddslagen (763/1994) § 50,
- tobakslagen (549/2016) 90 och 91 §
- läkemedelslagen (395/1987) § 54 d.

Nedanstående ändringar påverkar de allmänna principerna för miljö- och hälsoskyddstaxan, så taxan behöver stadsfullmäktiges godkännande.

Ändring av övervakningsavgifterna till delvis fasta avgifter

Miljö- och hälsoskyddets avgiftstaxa har varit timbaserad, med andra ord har avgiftens storlek fastställts skilt för varje enskild åtgärd. Föresättningsvis föreslås att det införs en fast avgift för en del verksamheter, vars storlek baseras på den genomsnittliga tid som gått åt för åtgärden.

Revidering av tobakslagen

Efter tobakslagen som trädde i kraft i augusti uppbärs avgifter för behandlingen av ansökningar och anmälningar förutom i anslutning till detaljförsäljning av tobaksprodukter också för detaljförsäljning av nikotinvätskor, partiförsäljning av tobaksprodukter och nikotinvätskor och behandlingen av ansökningar om rökförbud som lämnats in av bostadssammanslutningar.

I fortsättningen behöver inte den årliga övervakningsavgiften enligt tobakslagen vara baserad på de kostnader som uppstått för att producera prestationerna. De nya avgifterna kan uppbäras fr.o.m. 1.1.2017.

Revidering av hälsoskyddslagen

Riksdagen har godkänt revideringen av hälsoskyddslagen 4.10.2016 och den träder i kraft 1.1.2017.

Behandling av anmälan

Efter lagändringen fattas i regel inte längre beslut om anmälningar i enlighet med hälsoskyddslagen, utan den som lämnat in anmälan får en bekräftelse på att anmälan tagits emot. För behandling av anmälan uppbärs avgift.

Anmälningsförfarande i anslutning till hushållsvatten

Efter lagändringen införs ett nytt anmälningsförfarande för distributionen av hushållsvatten (anmälan om område för vattendistribution). I fortsättningen görs inga ansökningar om verksamheter med låg risk, utan godkännandet ersätts med ett lättare och snabbare anmälningsförfarande. Dessutom ska en anmälan enligt ovan lämnas in för vattentäcker och cisterner som används gemensamt, om vatten för minst 50 personers behov eller minst 10 kubikmeter vatten per dygn används. Den som lämnat in anmälan får en anmälningsbekräftelse och en avgift uppbärs för behandlingen.

Miljönämnden 9.11.2016 § 17

Tf. miljödirektörens förslag:

Nämnden beslutar föreslå för stadsstyrelsen och vidare för stadsfullmäktige att

- a) man godkänner de allmänna grunderna för Vanda stads miljö- och hälsoskyddstaxa och avgiftstabellen,

- b) upphäver den tidigare gällande avgiftstaxan för miljö- och hälsoskydd så att den upphör att gälla 1.1.2017 och
- c) beslutar att taxan träder i kraft 1.1.2017 oavsett om det eventuellt ansöks om ändring i den.

Beslut:

Nämnden beslutade föreslå för stadsstyrelsen och vidare för stadsfullmäktige att

- a) man godkänner de allmänna grunderna för Vanda stads miljö- och hälsoskyddstaxa och avgiftstabellen,
- b) upphäver den tidigare gällande avgiftstaxan för miljö- och hälsoskydd så att den upphör att gälla 1.1.2017 och
- c) beslutar att taxan träder i kraft 1.1.2017 oavsett om det eventuellt ansöks om ändring i den.

Denna paragraf justerades genast.

Stadsstyrelsen 14.11.2016 § 16

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö:

Stadsstyrelsen beslutar föreslå för stadsfullmäktige att

- a) de allmänna grunderna för Vanda stads miljö- och hälsoskyddstaxa och avgiftstabellen godkänns,
- b) den tidigare gällande avgiftstaxan för miljö- och hälsoskydd upphävs så att den upphör att gälla 1.1.2017, och
- c) taxan träder i kraft 1.1.2017 oavsett om det eventuellt ansöks om ändring i den.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 12.12.2016 § 6

Stadsstyrelsens förslag:

Fullmäktige beslutar att

- a) godkänna de allmänna grunderna för Vanda stads miljö- och hälsoskyddstaxa och avgiftstabellen,
- b) upphäva den tidigare gällande avgiftstaxan för miljö- och hälsoskydd så att den upphör att gälla 1.1.2017, och
- c) taxan träder i kraft 1.1.2017 oavsett om det eventuellt ansöks om ändring i den.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilagor:

- Vanda stads miljö- och hälsoskyddstaxa
- Vanda stads miljö- och hälsoskyddstaxa, avgiftstabell som bilaga

Anvisningar för sökande av ändring: 1 Besvärsanvisning

Närmare information:

1:a stadsveterinären Kirsi Hiltunen, tfn 09 8392 3436, 040 724 8590, kirsi.hiltunen[at]vantaa.fi

YMPÄRISTÖTERVEYDEN- HUOLLON MAKSUTAKSA

Vantaan kaupungin ympäristöterveydenhuollon maksutaksa
1.1.2017 alkaen

Vantaan kaupunginvaltuusto
xx.xx.2016

Sisällysluettelo

1 § Soveltamisala	2
2 § Maksujen määräytymisperusteet	3
3 § Käsittely- ja hyväksymismaksut	4
4 § Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmaan sisältyvien tarkastusten maksut	5
5 § Elintarvikelain mukaisista muista tarkastuksista perittävät maksut	5
6 § Terveystaitepäilyn selvittämiseksi tehtävistä tarkastuksista ja mittauksista perittävät maksut	5
7 § Tupakkalain ja lääkelain mukainen myyntilupamaksu ja tupakkalain mukainen vuosittainen valvontamaksu	6
8 § Valvontamaksun määrääminen	6
9 § Hakemuksen tai ilmoituksen peruuttaminen ja raukeaminen	6
10 § Hakemuksen hylkääminen, hakemuksen tai ilmoituksen tutkimatta jättäminen	6
11 § Palautetun hakemuksen käsittelymaksu	7
12 § Maksun suorittaminen ja periminen	7
13 § Muutoksenhaku	7
14 § Voimaantulo	8

1 § Soveltamisala

Tätä taksaa sovelletaan

A) Elintarvikelaissa (23/2006) säädettyihin kunnan viranomaisen suoritteisiin, jotka koskevat

- 1) laitosten hyväksymistä ja muiden kuin 13 § 3 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten käsittelyä;
- 2) kunnalliseen valvontasuunnitelmaan sisältyvää tarkastusta, näytteenottoa ja näytteen tutkimista;
- 3) Euroopan unionin ulkopuolelle eläimistä saatavia elintarvikkeita vievien elintarvikehuoneistojen valvontaa siltä osin kuin vienti ostajamaan vaatimuksesta edellyttää tavallista kattavampaa valvontaa; sekä
- 4) elintarvikelainsäädännön noudattamatta jättämiseen perustuvien elintarvikelain 7 luvussa tarkoitettujen toimenpiteiden valvomiseksi tapahtuvaa tarkastusta.

Kunta perii lisäksi maksun muusta valvonnasta sekä siihen liittyvistä tarkastuksista ja tutkimuksista sellaisena, kuin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 882/2004 artikloissa 27 ja 28 säädetään.

B) Terveysuojelulaissa (763/1994) säädettyihin kunnan viranomaisen suoritteisiin, jotka koskevat

- 5) 13 § mukaisista toiminnoista tehtävien ilmoitusten käsittelyä sekä;
- 6) 18 § mukaisen laitoksen hyväksymistä ja 18 a § mukaisen ilmoituksen käsittelyä;
- 7) kunnalliseen valvontasuunnitelmaan sisältyvää tarkastusta, näytteenottoa ja näytteen tutkimista;
- 8) terveysuojelulain noudattamatta jättämiseen perustuvien terveysuojelulain 12 ja 13 luvuissa tarkoitettujen toimenpiteiden valvomiseksi tapahtuvaa tarkastusta;
- 9) 13 § nojalla tehtyjen ilmoitusten perusteella annettujen määräysten valvontaa;
- 10) 18 § nojalla tehdyn hakemuksen ja 18 a § nojalla tehdyn ilmoituksen perusteella annettujen määräysten valvontaa sekä 20 § edellytettyä talousveden laadun valvontaa ja tarkkailua;
- 11) 29 § edellytettyä uimaveden säännöllistä valvontaa.
- 12) asunnossa tai muussa oleskelutilassa suoritettua mittausta, näytteenottoa, tutkimusta ja selvitystä, joka liittyy 26 § mukaisten terveyshaittojen selvittämiseen (*arvonlisäverollinen*);
- 13) kaivon omistajan talousvesitutkimuksia silloin, kun kysymys ei ole 16 § 4 momentissa tarkoitettusta talousvedestä toimittavasta laitoksesta (*arvonlisäverollinen*).

C) Tupakkalaissa (549/2016) säädettyihin kunnan viranomaisten suoritteisiin, jotka koskevat

- 14) 44 § tarkoitetun myyntiluvan myöntämistä;

- 15) 48 § tarkoitetun nikotiininesteen vähittäismyyntiä koskevan ilmoituksen käsittelyä;
- 16) 50 § tarkoitetun tukkumyynti-ilmoituksen käsittelyä;
- 17) 79 § tarkoitetun tupakointikieltoa koskevan hakemuksen käsittelyä;
- 18) 91 § tarkoitetun myyntiluvan vuosittaista valvontamaksua.

- D) Lääkelaisissa (395/1987) säädettyihin kunnan viranomaisen suoritteisiin, jotka koskevat
 - 19) 54 d § tarkoitetun nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvan myöntämistä.
- E) Säteilylaissa (592/1991) säädettyihin kunnan viranomaisen suoritteisiin, jotka liittyvät
 - 20) 44 a § nojalla tehtyyn tarkastukseen.

2 § Maksujen määräytymisperusteet

- 2.1 Maksut perustuvat valvonnasta, tarkastuksesta ja näytteenotosta viranomaiselle aiheutuneiden keskimääräisten kokonaiskustannusten määrään sekä tupakalakiin. Maksut peritään liitteenä olevien maksutaulukoiden mukaisesti. Kokonaiskustannuksiin kuuluvat tehtävän hoitamisesta aiheutuvat toimintamenot, korot ja poistot sekä osuus hallintokustannuksista. Valvontahenkilöstön työtunnin hinta on määritelty liitteenä olevassa maksutaulukossa.

Maksun määräytymisen yleisenä perusteena on tarkastukseen tai ilmoituksen, lupahakemuksen, rekisteröinnin, omavalvontasuunnitelman, lausunnon tai vastaavan viranomaiskäsittelyyn kuluva työaika, joka peritään alkavan puolen tunnin tarkkuudella. Maksutaksaan sisältyy tarkastuksista ja asian valmistelusta aiheutuvat kustannukset sekä keskimääräiset matkakustannukset, jollei taksassa ole muuta määrätty.

Valvontahenkilöstön matkoista aiheutuneet kustannukset peritään maksullisissa tarkastuksissa kaikilta kohteilta samansuuruisina, keskimääräisen 0,5 tunnin matka-ajan mukaisesti. Asian valmistelusta aiheutuvat kustannukset ja keskimääräiset matkakustannukset peritään myös siinä tapauksessa, mikäli tarkastusta ei saada suoritettua ennakolta ilmoittamattomasta ja toiminnanharjoittajasta/toimijasta johtuvasta syystä.

Asiakirjatarkastuksina tehtävät tarkastukset laskutetaan käytetyn työajan mukaisesti, minimimaksu on yksi työtunti.

Vantaan ympäristökeskuksessa annettavasta, tavanomaista laajemmasta neuvonnasta esim. rakentamis- tai omavalvontasuunnitelmissa, peritään maksu käytetyn työajan mukaisesti.

- 2.2 Jos erityinen syy puoltaa tarkastuksen tai muun viranomaistoimenpiteen suorittamista muulloin kuin kaupungin virka-aikana (arkisin 8.15 – 16.00), voidaan se toimijan, toiminnanharjoittajan tai muun asiakkaan pyynnöstä suorittaa, mutta toimenpiteestä peritään asiakkaalta tavanomaisen tarkastusmaksun lisäksi ylimääräinen maksu, joka vastaa taulukossa määriteltyä valvontahenkilöstön työtunnin hintaa. Mikäli tarkastus tapahtuu klo 22.00 – 05.00, lisämaksun suuruus on kaksinkertainen. Nämä lisämaksut peritään myös toimenpiteistä, jotka ovat virka-aikana maksuttomia.

- 2.3 Ulkopuolisten palveluiden ja laboratoriotutkimusten maksut määräytyvät aiheutuneiden kustannusten mukaan.
- 2.4 Toiminnanharjoittajan/toimijan pyynnöstä muulla kielellä kuin suomeksi tai ruotsiksi annettavista päätöksistä, lausunnoista ja todistuksista peritään ylimääräinen kielenkääntäjän laskun mukainen maksu. Myös tarvittavista tulkkipalveluista laskutetaan aiheutuneiden kustannusten mukaisesti.
- 2.5 Näytteenotto ja näytteiden tutkiminen ovat maksullisia, ellei kohtuullisuussyistä muuta päätetä. Ympäristökeskuksen henkilökunnan suorittamasta näytteenotosta ja mittauksista peritään maksu käytetyn työajan mukaisesti. Mikäli näyte otetaan tarkastuksen tai neuvontakäynnin yhteydessä, voidaan näytteenottomaksu puolittaa tai jättää perimättä. Kunnan valvontasuunnitelmaan sisältyvät vuosittaiset projektinäytteet ovat maksullisia tai maksuttomia kunkin projektin projektisuunnitelman mukaisesti.
- Näytteiden tutkimusmaksut peritään aiheutuneiden laboratoriotutkimuskustannusten mukaisesti. Lisäksi peritään viranomaisen laboratoriolta tilaamien näytteiden näytteenotosta ja niiden kuljettamisesta aiheutuneet kustannukset.

3 § Käsittely- ja hyväksymismaksut

- 3.1 Käsittely- tai hyväksymismaksun määrittämisen yleisenä perusteena on käsittely- tai hyväksymismenettelyn laajuus. Maksu määräytyy hakemuksen tai ilmoituksen käsittelyyn käytetyn työajan perusteella, käytössä olevien maksutaulukoiden mukaisesti.
- 3.2 Elintarvikelain 13 § mukaisen huoneistoilmoituksen käsittelyyn sisältyy ilmoitusta koskevien tietojen tarkastaminen, tietojen siirtäminen viranomaisen valvontakohdetietojärjestelmään, alustava riskinarviointi sekä todistuksen laatiminen ja lähettäminen toimijalle.
- Elintarvikelain 13 § mukaisen laitoksen hyväksymishakemuksen käsittelyyn sisältyy hakemuksen tietojen ja omavalvontasuunnitelman tarkastaminen, tietojen siirtäminen viranomaisen valvontakohdetietojärjestelmään, laitoksen käyttöönottotarkastus sekä hakemuksen käsittely ja hyväksymispäätös.
- 3.3 Terveysuojelulain 13 § mukaisten ilmoitusten käsittelyyn sisältyy ilmoitusta koskevien tietojen tarkastaminen, tietojen siirtäminen viranomaisen valvontakohdetietojärjestelmään, mahdollinen kuuleminen sekä todistuksen tai päätöksen laatiminen ja lähettäminen toiminnanharjoittajalle. Terveysuojeluviranomainen tekee tarvittaessa 45 § tarkoitetun tarkastuksen.
- Terveysuojelulain 18 § mukaisten laitosten hyväksymishakemuksen käsittelyyn sisältyy hakemuksen tietojen tarkastaminen, tietojen siirtäminen viranomaisen valvontakohdetietojärjestelmään, huoneiston käyttöönottotarkastus, hakemuksen käsittely sekä hyväksymispäätös.
- Terveysuojelulain 18 a § mukaisen ilmoituksen käsittelyyn sisältyy ilmoitusta koskevien tietojen tarkastaminen, tietojen siirtäminen viranomaisen valvontakohdetietojärjestelmään sekä todistuksen laatiminen ja lähettäminen toiminnanharjoittajalle. Terveysuojeluviranomainen tekee tarvittaessa 45 § tarkoitetun tarkastuksen.
- 3.4 Käsittely- tai hyväksymismaksua sovelletaan myös toiminnan olennaista muuttamista koskevaan ilmoitukseen tai hakemukseen.

4 § Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmaan sisältyvien tarkastusten maksut

- 4.1 Hyväksyttyyn valvontasuunnitelmaan perustuvasta tarkastuksesta ja näytteenotosta peritään valvontamaksu, joka perustuu käytettyyn työaikaan. Tarkastukseen kuuluu tarkastukseen valmistautuminen, keskimääräinen matka-aika, tarkastus ja tarkastuskertomuksen kirjoittaminen. Tarkastuksen sisällöstä sekä valvontakohdetyypin tarkastukseen keskimääräisesti käytettävästä työajasta määrätään Vantaan kaupungin ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmassa.
- Kohteen tarkastustiheys määräytyy riskinarvioinnin perusteella. Jos elintarvikehuoneistossa on useita eri toimintoja, tarkastustiheys ja maksu määräytyvät riskialttiimman toiminnan mukaan, paitsi silloin, kun alemman riskiluokan toiminta on laajamittaista. Tällöin tarkastustiheys määräytyy toiminnan kokoluokan perusteella.
- 4.2 Yhdessä valvontakohteessa samanaikaisesti toteutettavista useista valvontaan kuuluvista toimista peritään yksi yhdistetty maksu. Jos kohteessa suoritetaan samalla tarkastuskäynnillä useampi ympäristöterveydenhuollon lain mukainen tarkastus tai samalla tarkastuksella suoritetaan ympäristöterveydenhuollon ja säteilylain mukainen tarkastus, maksu peritään pääasiallisen tarkastuksen perusteella ja lisämaksuna 50 % muiden samanaikaisten tarkastusten maksusta.
- 4.3 Eläimistä saatavia elintarvikkeita käsittelevien laitosten valvonnasta peritään valvonta-asetuksen (882/2004 liite IV jakso B) mukainen maksu. Jos maksusta ei ole säädetty valvonta-asetuksessa tai valvonta-asetuksen vähimmäismaksu ei kata valvonnasta aiheutuneita kustannuksia, peritään maksu liitteenä olevan maksutaulukon mukaisesti käytetyn työajan perusteella.
- 4.4 Talousvettä toimittavilta laitoksilta peritään valvontamaksu, joka sisältää tarkastuksiin käytettävän ajan lisäksi maksun toimenpiteistä, jotka liittyvät talousveden laadun valvontaan ja tarkkailuun.

5 § Elintarvikelain mukaisista muista tarkastuksista perittävät maksut

- 5.1 Euroopan unionin ulkopuolelle elintarvikkeita vievien elintarvikehuoneistojen valvonnasta peritään erillinen maksu siltä osin kun vienti ostajamaan vaatimuksesta edellyttää tavallista kattavampaa valvontaa. Maksu määräytyy käytetyn työajan perusteella.
- 5.2 Tarkastuksista, jotka perustuvat elintarvikelain 7 luvussa tarkoitettujen toimenpiteiden valvomiseen, peritään maksu käytetyn työajan perusteella.
- 5.3 Lisäksi maksu peritään muusta valvonnasta sekä siihen liittyvästä tutkimuksesta sellaisena kuin valvonta-asetuksen 27 ja 28 artiklassa säädetään. Tähän ryhmään kuuluvat myös toimijan pyynnöstä tehtävät tarkastukset ottaen huomioon mitä elintarvikelain 53 § säädetään.
- 5.4 Elintarvikkeiden vientitodistuksista peritään kustannuksia vastaava maksu liitteenä olevan taulukon mukaisesti.

6 § Terveyshaittaepäilyn selvittämiseksi tehtävistä tarkastuksista ja mittauksista perittävät maksut

- 6.1 Terveysuojelulain 26 § mukaisen terveyshaittaepäilyn selvittämiseksi tehty ensimmäinen tarkastuskäynti ja siihen liittyvät mittaukset, tutkimukset, selvi-

tykset ja näytteenotot ovat maksuttomia. Todetun terveyshaitan poistumisen arvioimiseksi tehtävä jälkivalvonta on maksullista. Maksu peritään käytetyn työajan perusteella.

7 § Tupakkalain ja lääkelain mukainen myyntilupamaksu ja tupakkalain mukainen vuosittainen valvontamaksu

- 7.1 Tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntilupahakemuksen käsittelystä sekä nikotiininesteiden vähittäismyynti-ilmoituksen ja tukkumyynti-ilmoitusten käsittelystä ja näiden vuotuisesta valvonnasta peritään maksu liitteenä olevan maksutaulukon mukaisesti.
- 7.2 Vähemmän kuin 6 kuukautta kestävästä määräaikaisesta tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäismyyntistä on vuosittaisen valvontamaksun suuruus 50 % muutoin perittävästä maksusta.
- Vuosittaisen valvontamaksun suuruus riippuu myyntipaikassa sijaitsevien myyntipisteiden lukumäärästä. Vuosittainen valvontamaksu peritään kalenterivuoden alussa (1.1.) voimassa olevista luvista. Luvan myöntämisen yhteydessä peritään luvan myöntämisvuotta koskeva valvontamaksu.
- 7.3 Tupakkalain 79 § tarkoitetun tupakointikieltoa koskevan hakemuksen käsittelystä peritään maksu hakemuksen käsittelyyn käytetyn työajan mukaisesti.

8 § Valvontamaksun määrääminen

- 8.1 Poikkeuksellisen suurta tai pientä työmäärää vaativasta valvontasuunnitelmaan sisältyvästä tarkastuksesta tai ilmoituksen taikka hakemuksen käsittelystä maksu voidaan määrätä enintään 50 % 2 § mukaista maksua suurempana tai pienempänä.
- 8.2 Milloin tämän taksan soveltaminen johtaa asian luonne ja merkitys huomioon ottaen ilmeiseen kohtuuttomuuteen, voidaan hakemuksen perusteella erityisistä syistä periä taksan mukaista maksua alhaisempi maksu tai maksu voidaan jättää perimättä.
- 8.3 Maksuista, maksun palauttamisesta, maksun alentamisesta ja maksun lykkäämisestä määrää lautakunta tai se viranhaltija, jolle pääasiasta päättäminen on siirretty.

9 § Hakemuksen tai ilmoituksen peruuttaminen ja raukeaminen

- 9.1 Mikäli hakija peruuttaa hakemuksensa taikka asian käsittely kunnan viranomaisessa raukeaa muusta syystä ennen päätöksen antamista ja viranomainen on ryhtynyt oleellisiin toimiin hakemuksen tai ilmoituksen käsittelemiseksi, peritään maksu käsittelyyn käytetyn työajan perusteella.

10 § Hakemuksen hylkääminen, hakemuksen tai ilmoituksen tutkimatta jättäminen

- 10.1 Hakemuksesta, josta on tehty hylkäävä päätös, tai jos ilmoituksen tarkoittama terveydensuojelulain mukainen toiminta on kielletty, peritään tämän taksan mukainen maksu. Mikäli hylkäävän päätöksen tai kiellon perusteet ovat niin selkeät, että asian laajemmalle käsittelylle ei ole ollut perusteita, maksu määrätty käsittelyyn käytetyn työajan perusteella.
- 10.2 Jos hakemus on päätetty jättää tutkittavaksi ottamatta, maksua ei peritä.

11 § Palautetun hakemuksen käsittelymaksu

- 11.1 Jos tuomioistuimien palauttaa muutoksenhaun johdosta asian uudelleen käsiteltäväksi, vähennetään tämän taksan mukaisesta maksusta, mitä samassa asiassa aikaisemmin annetusta valvontaviranomaisen päätöksestä on peritty.
- 11.2 Jos tuomioistuimien muutoksenhaun johdosta kumoaa päätöksen sen johdosta, että hakija ei ole ollut hakemansa hyväksymispäätöksen tarpeessa, palautetaan mahdollisesti peritty maksu kokonaisuudessaan.

12 § Maksun suorittaminen ja periminen

- 12.1 Maksu on suoritettava, kun tarkastus on tehty, ilmoitus tai hakemus käsitelty tai maksun perusteena oleva muu viranomaistoimenpide on suoritettu lukuun ottamatta tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäis- ja tukkumyyntipaikkojen valvontamaksua.
- Tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäis- ja tukkumyyntipaikkojen vuosittainen valvontamaksu laskutetaan kalenterivuositain. Maksun määräytymispäivä on ensimmäisenä vuonna myyntiluvan myöntämispäivä ja sitä seuraavina vuosina tammikuun 1. päivä. Mikäli hakemuksessa ilmoitettu toiminnan aloittamisajankohta on 30.9. jälkeen, vuosittainen valvontamaksu ei peritä myyntiluvan myöntämivuodelta. Tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäis- ja tukkumyyntipaikkojen vuosittaisen valvontamaksun periminen lopetetaan luvan rauetessa. Maksuja ei palauteta.
- 12.2 Maksu on suoritettava viimeistään laskuun merkittynä eräpäivänä. Eräpäivä voi olla aikaisintaan kahden viikon kuluttua maksun määräytymisen perusteena olevan palvelun saamisesta.
- 12.3 Jos toimenpiteestä määrättyä maksua ei ole suoritettu eräpäivänä, peritään viivästyneelle määrälle vuotuista viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 § tarkoittaman korkokannan mukaan. Viivästyskorkon sijasta peritään viiden euron suuruinen viivästysmaksu, jos viivästyskorkon määrä jää tätä pienemmäksi.
- 12.4 Mikäli tämän taksan mukaista maksua ei muistutuksesta huolimatta ole maksettu, voidaan se periä ulosottokeinoin ilman erillistä tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin laissa verojen ja maksujen täytäntöönpanosta (706/2007) säädetään (elintarvikelaki (23/2006) 72 §, (terveydensuojelulaki (763/1994) 50 §, (tupakkalaki (549/2016) 92 § ja (lääkelaki (395/1987) 54 d §).

13 § Muutoksenhaku

- 13.1 Hyväksyttyyn valvontasuunnitelmaan tai taksaan perustuvaan maksuun tyytymättömän voi tehdä maksusta verojen tai maksujen täytäntöönpanosta annetun lain (706/2007) 9 § tarkoitetun perustevalituksen. Lasku on maksettava perustevalituksen tekemisestä huolimatta laskuun merkittyyn eräpäivään mennessä. Perustevalituksen voi tehdä sillä perusteella, että julkinen saatava on määrätty tai maksuunpantu virheellisesti. Perustevalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle. Perustevalitus on tehtävä viiden vuoden kuluessa sitä seuranneen vuoden alusta lukien, jona saaminen on määrätty tai maksuunpantu.

14 § Voimaantulo

- 14.1 Maksut määräytyvät päätös- tai käsittelypäivämääränä voimassa olevan taksan perusteella.
- 14.2 Tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäismyyntipaikkoja sekä tukku-myyntipaikkoja koskevan vuosittaisen valvontamaksun suuruus määräytyy maksun tarkistushetkellä voimassa olevan taksan perusteella.
- 14.3 Tämä taksa tulee voimaan 1.1.2017.
- Vantaa kaupunginvaltuusto on hyväksynyt tämän taksan päätöksellään x.x.2016.

VANTAAN KAUPUNGIN YMPÄRISTÖTERVEYDEN- HUOLLON MAKSUTAUUKKO 1.1.2017 ALKAEN

Ympäristöterveydenhuollon valvontahenkilöstön työtunnin hinta on 57 € / h.

Perustarkastus on ilmoituksen tai hakemuksen johdosta tehtävä tarkastus tai valvontasuunnitelman mukainen tarkastus.

Elintarvikelain mukainen toiminta	Ilmoitusten ja hakemusten käsittelymaksut (€)	Suunnitelmallinen valvonta ja mää- räysten valvonta	
		Perustarkastus (€)	Seurantatarkastus (€)
Ravintolatoiminta	120	145	120
Grilli- ja pikaruokatoiminta	120	145	120
Kahvilatoiminta	120	145	120
Pubitoiminta	120	120	120
Suurtalous, laitoskeittiö (koulut, päiväkodit, sairaalat, henkilöstöravintolat)	120	145	120
Suurtalous, keskuskeittiö ja pitopalvelu			
· < 2000 annosta/vrk	120	145	120
· > 2000 annosta/vrk	120	200	170
Suurtalous, tarjoilukeittiö	120	145	120
Elintarvikkeiden vähittäismyynti			
· myymälät < 200 m ²	120	145	120
· myymälät 200 m ² - 1000 m ²	120	170	145
· myymälät > 1000 m ²	120	230	170
Elintarvikkeiden tukkumyynti	120	200	145
Hyväksytyt elintarvikkehuoneistot	Käytetyn työajan mukaan (57 €/h)	Käytetyn työajan mukaan (57 €/h) + 0,5 h matka-aika	Käytetyn työajan mukaan (57 €/h) + 0,5 h matka-aika
Ei eläinperäisten elintarvikkeiden varastointi	120	200	145
Leipomotuotteiden valmistus, helposti pilaantuvia tuotteita	120	230	170
Ruoka- ja kahvileipien valmistus	120	200	145
Muiden viljatuotteiden valmistus	120	200	145
Kasvis-, marja- ja hedelmätuotteiden valmistus	120	230	170
Pakkaamotoiminta, vähäistä kauppakunnostusta	120	170	145
Yhdistelmätuotteiden valmistus	120	230	170
Makeisten valmistus	120	200	145
Juomien valmistus	120	200	145
Muu elintarvikkeiden valmistus	120	200	145
Elintarvikkeiden pakastaminen	120	170	145
Elintarvikkeiden pakkaaminen	120	170	145
Elintarvikkeiden kuljetus	120	145	120
Elintarvikkeiden pakastekuljetus	120	145	120
Elintarvikkeiden kuljetus jäähdytettynä	120	145	120

Elintarvikkeiden kuljetus lämpimänä	120	145	120
Elintarvikkeiden maahantuonti/ maastavienti	120	200	145
Kontaktimateriaalitoimija	120	Käytetyn työajan mukaan (57 €/h) + 0,5 h matka-aika	Käytetyn työajan mukaan (57 €/h) + 0,5 h matka-aika
Elintarvikkeiden vientivalvonta (ostaja- maan edellyttämä Euroopan unionin ul- kopuolelle elintarvikkeita vievien elintar- vikehuoneistojen tavanomaista katta- vampi valvonta)		Käytetyn työajan mukaan (65 €/h) + 0,5 h matka-aika	Käytetyn työajan mukaan (65 €/h) + 0,5 h matka-aika
Vientitodistukset	€ / todistus		
· Venäjän vientitodistus	44		
· Venäjän vientitodistuksen liite	14		
· Muu vientitodistus	30		
Turvakuvioidulle paperille painettujen todistusten ja liitteiden hinnoittelussa huomioidaan Elintarviketurvalli- suusviraston mahdolliset hinnankorotukset.			
Maidontuotantotilojen hygieniatarkastus	130 € / tarkastus		

Terveystensuojelulain mukainen toiminta	Ilmoitusten ja hakemusten käsittelymaksut (€)	Suunnitelmallinen valvonta ja mää- rätysten valvonta	
		Perustarkastus (€)	Seurantatarkas- tus (€)
Talousvesi	Käytetyn työajan mukaan (57 €/h)	Käytetyn työajan mukaan (57 €/h) + 0,5 h matka-aika	Käytetyn työajan mukaan (57 €/h) + 0,5 h matka-aika
Julkinen huvi- tai kokoontumishuoneisto			
· < 200 m ²	120	170	145
· 200 - 800 m ²	120	260	145
· 801 – 1 500 m ²	120	345	170
· 1 501 – 4 000 m ²	120	430	230
· > 4 000 m ²	120	485	255
Julkinen majoitusliike, asuntola, yömaja tai pakolaisten vastaanottokeskus			
· majoitusluoneita < 20	120	145	120
· majoitusluoneita 20 – 100	120	200	145
· majoitusluoneita > 100	120	285	145
· leirikeskus tai vastaava majoitus- kohde	120	285	145
Julkinen kuntosali tai liikuntatila, urheiluhalli tms.			
· < 200 m ²	120	170	145
· 200 - 800 m ²	120	260	145
· 801 – 1 500 m ²	120	345	170
· 1 501 – 4 000 m ²	120	430	230
· > 4 000 m ²	120	485	255
Yleinen uimahalli, uima-allas, kylpylä, uimala, uimaranta tai talviuintipaikka			
· uimahalli, uimala, kylpylä ≤ 2 allasta	120	230	145
· uimahalli, uimala, kylpylä 3 - 5 allas- ta	120	285	170
· uimahalli, uimala, kylpylä > 5 allasta	120	345	230
· muu yleinen allastila	120	200	145
· yleinen uimaranta	120	230	145
· pieni yleinen uimaranta	120	145	120
· talviuintipaikka	120	145	120
Yleinen sauna	120	145	120

Yleisötilaisuus	-	Käytetyn työajan mukaan (57 €/h) + 0,5 h matka-aika	Käytetyn työajan mukaan (57 €/h) + 0,5 h matka-aika
Lasten ja nuorten kohteet: kerho-, nuorisotila, leirikeskus, iltapäiväkerho, sisäleikkipaikka, -puisto			
· < 200 m ²	120	170	145
· 200 - 800 m ²	120	260	145
· 801 – 1 500 m ²	120	345	170
· 1 501 – 4 000 m ²	120	430	230
· > 4 000 m ²	120	485	255
Päiväkoti, ryhmäperhepäiväkoti, avoin päiväkoti tms. Esiopetustila, koulu, oppilaitos			
· < 200 m ²	120	170	145
· 200 - 800 m ²	120	260	145
· 801 - 1 500 m ²	120	345	170
· 1 501 – 4 000 m ²	120	430	230
· > 4 000 m ²	120	485	255
Lasten suojeluyksiköt; lasten-, nuoriso-, koulukoti, ammatillinen perhekoti, ensi- ja turvakoti, perhekuntoutusyksikkö			
· < 200 m ²	120	170	145
· 200 - 800 m ²	120	260	145
· 801 - 1 500 m ²	120	345	170
· 1 501 – 4 000 m ²	120	430	230
· > 4 000 m ²	120	485	255
Vanhainkoti, tehostettu palveluasuminen, muut vastaavat sosiaalialan yksiköt			
· < 200 m ²	120	170	145
· 200 - 800 m ²	120	260	145
· 801 - 1 500 m ²	120	345	170
· 1 501 – 4 000 m ²	120	430	230
· > 4 000 m ²	120	485	255
Työ- ja päivätoiminta, aikuisten päivähoito	120	145	120
Kauneushoitola tai muu ihon käsittely- tai hoitopaikka, solarium-, tatuointi- tai lävistyshuoneisto			
· asiakaspaikkoja ≤ 3	120	145	120
· asiakaspaikkoja > 3	120	200	145
Parturi, kampaamo			
· asiakaspaikkoja ≤ 3	-	145	120
· asiakaspaikkoja > 3	-	170	145
Hautausmaa, hautapaikka	-	Käytetyn työajan mukaan (57 €/h) + 0,5 h matka-aika	Käytetyn työajan mukaan (57 €/h) + 0,5 h matka-aika
Eläintenpitoon tarkoitettu rakennus tai aitaus	120	Käytetyn työajan mukaan (57 €/h) + 0,5 h matka-aika	Käytetyn työajan mukaan (57 €/h) + 0,5 h matka-aika
Muu huoneisto tai laitos, josta voi aiheutua sen käyttäjämäärä tai toiminnan luonne huomioon ottaen terveyshaittaa.	120	Käytetyn työajan mukaan (57 €/h) + 0,5 h matka-aika	Käytetyn työajan mukaan (57 €/h) + 0,5 h matka-aika

Tupakkalain mukainen toiminta	
Tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäismyyntilupahakemuksen sekä nikotiininesteiden vähittäismyynti-ilmoituksen ja tukkumyynti-ilmoituksen käsittelymaksu	
Hakemus/ilmoitus	Käsittelymaksu (€)
· Tupakkatuotteiden tai nikotiininesteiden vähittäismyyntilupahakemus	230

· Tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäismyyntilupahakemus	290
· Nikotiininesteiden vähittäismyynti-ilmoitus	60
· Tukkumyynti-ilmoitus	120
Tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja tukkujen vuosittainen valvontamaksu	
	Vuosittainen valvontamaksu (€)
Myyntipaikan kukin tupakkatuotteiden tai nikotiininesteiden myyntipiste	500
Myyntipaikan kukin tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden myyntipiste, jos myynnissä molempien tuoteryhmien tuotteet	1000

Lääkelain mukainen toiminta	Käsittelymaksu (€)
Nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntilupahakemus	120

Muu ympäristöterveydenhuollon valvonta	Ilmoitusten ja hakemusten käsittelymaksut (€)	Suunnitelmallinen valvonta ja mää- räysten valvonta	
		Perustarkastus (€)	Seurantatarkastus (€)
Sellaiset huoneistot, joita ei ole erikseen taulukossa lueteltu	Käytetyn työajan mukaan (57 €/h)	Käytetyn työajan mukaan (57 €/h) + 0,5 h matka-aika	Käytetyn työajan mukaan (57 €/h) + 0,5 h matka-aika

7 §

Främjande av jämställdhet och likabehandling som tillvägagångssätt i Vanda stad - Vanda stads plan för jämställdhet och likabehandling för fullmäktigeperioden 2017-2020

VD/7835/00.01.02.00/2015

KN/JN/MT/NJ/EA

En partiell revidering av **jämställdhetslagen** (lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män, 609/1986) trädde i kraft 1.1.2015. Jämställdhetslagen ålägger kommunerna skyldigheter i anslutning till organ, utbildning och undervisning samt personalpolitik. Utöver icke-diskriminering i den egna verksamheten ställer 4 § i jämställdhetslagen krav på att jämställdhet mellan män och kvinnor ska främjas i all verksamhet:

Myndigheterna ska i all sin verksamhet främja jämställdheten mellan kvinnor och män på ett målinriktat och planmässigt sätt samt skapa och befästa sådana förvaltnings- och tillvägagångssätt som säkrar främjandet av jämställdheten mellan kvinnor och män vid beredningen av ärenden och i beslutsfattandet. Framför allt ska de förhållanden ändras som hindrar att jämställdhet uppnås. Främjandet av jämställdheten mellan kvinnor och män ska beaktas på det sätt som avses i 1 och 2 mom. i fråga om tillgången på och utbudet av tjänster.

I och med lagrevideringen avser man också förhindra diskriminering på grund av könsidentitet eller könsuttryck (7 §) och förutom läroanstalter ska nu också varje grundskola utarbeta en egen jämställdhetsplan (5 a §).

Samtidigt trädde en totalrevidering av **diskrimineringslagen** (1325/2014) i kraft. Syftet med denna lag är att främja likabehandling och förebygga diskriminering samt att effektivisera rättssäkerheten för den som utsatts för diskriminering (1 §). Kravet på främjande av likabehandling (5 §) gäller kommuner som myndigheter och tillhandahållare av tjänster, utbildningsanordnare och arbetsgivare. Enligt diskrimineringslagen får ingen diskrimineras på grund av ålder, ursprung, nationalitet, språk, religion, övertygelse, åsikt, politisk verksamhet, fackföreningsverksamhet, familjeförhållanden, hälsotillstånd, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller någon annan omständighet som gäller den enskilde som person (8 §).

Utanför tillämpningsområdet för dessa lagar hamnar endast verksamhet som hör till privatlivet eller familjelivet och religionsutövning. Av myndigheterna förutsätter lagarna planerlig verksamhet för att främja jämställdhet och likabehandling.

Vanda stads plan för jämställdhet och likabehandling på stadsnivå är från år 2006. I väntan på ovan nämnda lagrevideringar har den kompletterats två gånger med stadsstyrelsens riktlinjer för jämställdhets- och likabehandlingsarbetet för fullmäktigeperioderna 2009-2012 och 2013-2016. I enlighet med dessa riktlinjer startade ikraftträdandet av lagrevideringarna i början av 2015 ett arbete med att förnya planen på stadsnivå. För det *funktionella* jämställdhets- och likabehandlingsarbetet som är inriktat på beslutsfattande och tjänster på en nivå som omfattar hela staden svarar enligt stadens instruktion stadsstyrelsens allmänna sektion och invånarservicens verksamhetsområde, där biträdande stadsdirektörens administration i praktiken ansvarar för arbetet. Den allmänna sektionen och stadens ledningsgrupp har följt arbetet med att bereda en plan på stadsnivå. I arbetets inledningsfas hösten 2015 fram till början av år 2016 utfördes utvärderingsarbete vid olika möten tillsammans med förtroendevalda (stadsfullmäktige, ungdomsfullmäktige, äldrerådet, handikapprådet, delegationen för mångkulturfrågor och den lokala romska arbetsgruppen) samt tjänsteinnehavare som utsetts av verksamhetsområdenas ledningsgrupper. Ett planutkast blev färdigt i september och det har efter det varit hos sakkunniga för bedömning 21.9.2016 och på remissrunda i nämnderna samt hos social- och patientombudsmannen i oktober.

Arbetet med att förverkliga inbördes jämställdhet och likabehandling när det gäller Vanda stads personal sker i samarbete mellan arbetsgivaren (personalcentralen) och representanter för personalen. Denna *personalpolitiska* jämställdhets- och likabehandlingsplanering har i Vanda integrerats i personal- och utbildningsplanen och personalberättelsen. Personalcentralen beredde

tillsammans med representanter för personalen en Arbetsbok som en del av beskrivningen av den personalpolitiska jämställdhets- och likabehandlingsplaneringen i Vanda.

Vanda stads plan för jämställdhet och likabehandling är i och med dessa åtgärder färdig att föras till stadsstyrelsen för godkännande. Planen kallas för Främjande av jämställdhet och likabehandling som tillvägagångssätt i Vanda stad. Redan av planens namn framgår att jämställdheten mellan könen och likabehandlingen av alla människor inte förverkligas på egen hand, utan bör främjas genom ett tillvägagångssätt som samtliga aktörer i staden tar till sig. För att detta ska förverkligas består planen för fullmäktigeperioden 2017–2020 av tre delar:

- 1) Arbetsbok; denna del 1 i planen består av en bred introduktion till vad som i dagsläget avses med icke-diskriminering och främjande i lagarna om jämlikhet och likabehandling och diskrimineringslagen och särskilt i det kommunala arbetet. Arbetsboken innehåller bl.a. funderingar kring sambanden mellan jämställdhet och likabehandling och Vanda stads värderingar, en öppning för grunder för icke-diskriminering i anslutning till lagar och personal, uppgifter för reflektion över temat, utvärderingar av det jämställdhets- och likabehandlingsarbete som redan utförts i Vanda, kontrollfrågor för integrering, anvisningar för förtroendevalda samt en förteckning med ord om jämställdhet och likabehandling. Med hjälp av arbetsboken kan aktörer inom staden stärka sina färdigheter i jämställdhets- och likabehandlingsarbete i egen regi eller tillsammans t.ex. under personalutbildningar.
- 2) Vanda stads funktionella plan för jämställdhet och likabehandling 2017–2020; denna del 2 är en *funktionell* plan som under den kommande fullmäktigeperioden styr Vanda stads arbete med att främja icke-diskriminering och jämställdhet och likabehandling i fråga om beslutsfattande och tjänster. Planen innehåller tre olika slags prioriteringar. Med hjälp av prioriteringarna för bibehållande verksamhet säkerställer man att den nivå som redan uppnåtts i Vandas jämställdhets- och likabehandlingsarbete bibehålls. Den förstärkande verksamhetens prioriteringar förbättrar å sin sida den befintliga verksamheten. Utöver dessa behövs också nya prioriteringsöppningar, förknippade med både de nya kraven i lagarna och förutseendet av den framtida verksamhetsmiljön. Den funktionella planen förutsätter att varje verksamhetsområde utarbetar en egen förankringsplan.
- 3) Vanda stad som en jämställd och likvärdig arbetsplats; detta är en beskrivning av hur den personalpolitiska jämställdhets- och likabehandlingsplaneringen fungerar i Vanda stad. Denna del 3 i planen har redan godkänts i samråd av arbetsgivaren och personalens representanter, så den ges till stadsstyrelsen för kännedom.

Tanken är att kommuninvånare och stadens partner får tillgång till planeringshelheten på sidorna för jämställdhet och likabehandling på adressen www.vanda.fi, där den också skulle hållas uppdaterad t.ex. med ändamålsenliga ändringsanteckningar efter lag- och organisationsförändringar. Utöver detta avser man lägga upp planeringshelheten på arbetstagarnas intranät (Avain) samt extranätet för förtroendevalda.

Stadsstyrelsen 14.11.2016 § 8

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) godkänna del 1 i planen på stadsnivå: Främjandet av jämställdhet och likabehandling som tillvägagångssätt i Vanda stad – Vanda stads plan för jämställdhet och likabehandling för fullmäktigeperioden 2017–2020 (Arbetsbok om jämställdhet och likabehandling) och del 2 (Funktionell plan för jämställdhet och likabehandling),
- b) för kännedom anteckna del 3 i planen på stadsnivå: Främjandet av jämställdhet och likabehandling som tillvägagångssätt i Vanda stad – Vanda stads plan för jämställdhet och likabehandling för fullmäktigeperioden 2017–2020 (Vanda stad som jämställd och likvärdig arbetsplats – personalpolitisk planering av jämställdhet och likabehandling i Vanda stad) och
- c) sända hela planhelheten (del 1, 2 och 3) till stadsfullmäktige för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 12.12.2016 § 7

Stadsstyrelsens förslag:

Fullmäktige beslutar att för kännedom anteckna planhelheten på stadsnivå: Främjandet av jämställdhet och likabehandling som tillvägagångssätt i Vanda stad – Vanda stads plan för jämställdhet och likabehandling för fullmäktigeperioden 2017–2020 (del 1, 2 och 3).

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilagor:

- Vanda stads plan för jämställdhet och likabehandling för fullmäktigeperioden 2017–2020

Anvisningar för sökande av ändring: 4.1 Besvärsförbud

Närmare information:

stadsdirektör Kari Nenonen; biträdande stadsdirektör för invånarservicen Jaakko Niinistö; planerare vid invånarservicens verksamhetsområde Meija Tuominen, tfn 09 839 22278; [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

Kuva: Sakari Manninen

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen Vantaan kaupungin toimintatapana

Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma
valtuustokaudelle 2017–2020

OSA 1:

TYÖKIRJA TASA-ARVOSTA JA YHDENVERTAISUUDESTA

Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma koostuu kolmesta osasta. Ensimmäinen ja laajin osa on Työkirja, jossa on yhdeksän lukua. Työkirja taustoittaa ja tekee näkyväksi sen, mille Vantaan kaupunkitasoinen toiminnallinen ja henkilöstöpoliittinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu perustuvat. Työkirjan avulla

kaupungin toimijat voivat kehittää yksin ja yhdessä muiden kanssa osaamistaan tasa-arvoisen ja yhdenvertaisen toimintatavan löytämiseksi ja vahvistamiseksi.

Kuva: Sakari Manninen

1. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus Vantaan kaupungin arvoissa 6
Tarkastelemme syrjimättömyyden ja tasa-arvon sekä yhdenvertaisuuden edistämisen yhteyksiä Vantaan kaupungin arvoihin.
2. Lainsäädäntöä – tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ovat perusoikeuksia 9
Tutustumme tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta tukevaan lainsäädäntöön, ennen kaikkea tasa-arvolain ja yhdenvertaisuuslain monitahoisiin velvoitteisiin. Samalla tulevat tutuiksi syrjinnän eri muodot ja hallinnon oikeusperiaatteet. Luku sisältää myös pohdintatehtäviä ja linkejä lisätiedon luo.
3. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusviranomaiset 34
Lyhyt kuvaus relevanteista valtion viranomaisista sekä Vantaan kaupungin vastuutahoista tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelussa.
4. Arviointia jo tehdystä työstä ja tulevan työn suuntaviivat 37
Vantaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö, kaupunkitasoisen suunnitelman laatimisen prosessi ja tulevan kehittämisen 2017–2020 kärjet.

5. Syrjimättömyys ja tasa-arvon sekä yhdenvertaisuuden edistäminen toimintatapana .. 44
Tarkastelemme tasa-arvolaissa ja yhdenvertaisuuslaissa esitettyjä ihmisen ominaisuuksia. Pohdimme mitä kaikkea nykypäivänä tarkoittaa sukupuoli ja sukupuolten tasa-arvo. Tarkastelemme yhdenvertaisuuslain esittämiä perusteita – ikää, alkuperää, uskontoa, perhesuhteita jne. – sekä yksitellen että rinnakkain muiden perusteiden kanssa etenkin pohdintatehtävien avulla. Tarkastelun keskiössä on Vantaan kaupungin viran- ja toimihaltijoiden toimintatapa.
6. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulmien integrointi viranhaltijoiden toimintaan ja palvelutuotantoon..... 72
Esimerkkejä kaupungin toiminnoista, joihin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulma tulee integroida. Esimerkkejä tarkistuskysymyksistä, joista on apua integroinnissa.
7. Menetelmiä ja työkaluja..... 75
Tässä luvussa Vantaan kaupungin toimijoita ohjataan hyödyntämään erilaisia tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön menetelmiä ja valmiita työkaluja.
8. Luottamushenkilöiden toiminta 80
Kymmenen tapaa, joilla luottamushenkilöt voivat edistää sukupuolten tasa-arvoa ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuutta päätöksenteossa ja muussa toiminnassaan.
9. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden käsitteitä A:sta Ö:hön 84
Keskeisiä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön käsitteitä, joista on hyötyä Vantaan kaupungin toimijoille kehittämistyössä sekä lisätiedon hankinnassa

OSA 2:

VANTAA KAUPUNGIN TOIMINNALLINEN TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSUUNNITELMA VALTUUSTOKAUDELLE 2017–2020

Tämä on Vantaan kaupungin ”ulkoinen” eli toiminnallinen suunnitelma sukupuolten tasa-arvon ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuuden toteuttamiseksi päätöksenteossa ja palvelutuotannossa. Suunnitelma on kaupunkitasoinen eli kaikkia toimialoja koskeva. Työkirja (osa 1) ja toiminnallinen suunnitelma (osa 2) on hyväksytty Vantaan kaupunginhallituksessa 14.11.2016.

Jokainen toimiala on vastuussa omien toimintojensa syrjimättömyydestä ja tasa-arvon sekä yhdenvertaisuuden edistämisestä niissä. Tästä syystä Työkirja ja toiminnallinen suunnitelma muodostavat yleisen kaupunkitasoisen toimintakehyksen, jota toimialat täydentävät omilla kehittämistoimenpiteillään ja tarkentavat ohjelmatyössään, esimerkiksi monikulttuurisuus-ohjelmassa ja vammaispoliittisessa ohjelmassa.

Lisätietoja kaupunkitasoisesta toiminnallisesta suunnittelusta:
asukaspalvelujen toimialan suunnittelija Meija Tuominen,
etunimi.sukunimi@vantaa.fi.

OSA 3:

VANTAAN KAUPUNKI TASA-ARVOISENA JA YHDENVERTAISENA TYÖPAIKKANA – HENKILÖSTÖPOLIITTINEN TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSUUNNITTELU VANTAAN KAUPUNGILLA

Osassa 3 kuvataan Vantaan kaupungin ”sisäinen” tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö, jonka tavoitteena on kaupungin henkilöstön keskinäinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuus. Henkilöstöpoliittinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu on integroitu kaupungin henkilöstötoimintoihin. Kaupunginhallitus merkitsi osan 3 tiedoksi 14.11.2016.

Lisätietoja henkilöstöpoliittisesta suunnittelusta:
henkilöstökeskuksen työmarkkinalakimies Sanna Tonteri,
etunimi.sukunimi@vantaa.fi.

SAATTEEKSI

Olet lukemassa Vantaan kaupungin ajantasaistettua tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa. Aluksi on paikallaan kertoa miksi se on sellainen kuin se on.

Vuoden 2015 alussa tuli voimaan uudistettu yhdenvertaisuuslaki. Yhdenvertaisuuden vaatimus koskee nyt kaikkea julkista ja yksityistä toimintaa paitsi yksityis- ja perhe-elämää sekä uskonnonharjoitusta. Yhdenvertaisuuslakia sovelletaan siis lähtökohtaisesti kaikkeen kunnan toimintaan. Myös syrjintäperusteita on tarkennettu ja esimerkiksi kohtuullisten mukautusten epääminen vammaisilta henkilöiltä katsotaan syrjinnäksi. Yhdenvertaisuussuunnitelman laatimisen velvoite koskee nyt lain mukaan kaikkia syrjintäperusteita aiemman, etnisiä vähemmistöjä koskevan suunnittelun lisäksi.

Samaan aikaan tuli voimaan muutoksia lakiin naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta, jota yleisesti kutsumme tasa-arvolaiksi. Sukupuoleen perustuvan syrjinnän kieltä koskee nyt myös sukupuoli-identiteettiä ja sukupuolen ilmaisua. Kunnalla on velvoite olla omassa toiminnassaan syrjimätön sekä ehkäistä ennalta tällaista syrjintää. Lisäksi oppilaitosten velvollisuus laatia opetusta ja muuta toimintaansa koskeva tasa-arvosuunnitelma laajennettiin koskemaan myös perusopetusta eli kaikkia koulutusasteita. Yhdenvertaisuuslain muutos toi oppilaitoksille vielä uuden vaatimuksen laatia opetusta ja muuta toimintaa koskeva yhdenvertaisuussuunnitelma tasa-arvosuunnitelman lisäksi.

Näillä laeilla ja lakimuutoksilla vahvistetaan perus- ja ihmisoikeuksien toteutumista. Oikeudet ja niitä koskevat lait eivät toteudu itsestään, vaan ne on toteutettava Vantaan kaupungin ja viime kädessä jokaisen viran- ja toimenhaltijan sekä luottamushenkilön omassa toiminnassa. Sukupuolten tasa-arvo ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuus ovat jotakin, jonka me ihmiset teemme yhdessä - eivät meistä riippumattomia luonnonilmiöitä.

Syrjintä ja tavoittelemamme syrjimättömyys ovat paljon laajempia asioita ja niiden yhteisvaikutuksia kuin osaamme äkkipäätä ajatellakaan. Kun kaupungin toiminnan syrjimättömyyteen yhdistetään velvoitteet edistää kaikessa toiminnassa sukupuolten tasa-arvoa ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuutta, alamme tarvita tukea sen hahmottamiseen, mistä kaikesta tässä on kysymys. Tätä tarkoitusta varten lakisääteisen suunnitelmamme ensimmäinen osa on johdatus siihen, mitä syrjimättömyys ja edistäminen tarkoittavat aikamme kuntatyössä. Tämä Työkirjaksi kutsumamme osuus liittyy tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden osaksi kaupungin arvoja, avaa lakien asettamat vaatimukset, tarjoaa käsitteistöä keskusteluun, arvioi jo tekemäämme työtä, käsittelee syrjintäperusteita, ohjaa virkakuntaa ja luottamushenkilöitä toimintaan ja toimii myös johdantona varsinaisille kaupungin suunnitelmille. Tarkoitus on saada aikaan pohdintaa, yksin ja yhdessä, muun muassa konkreettisten, todellisten tai kuvitteellisten, tapausten avulla. Päämäärämme on löytää syrjimätön ja edistävä toimintatapa toimintamme arkipäivään.

Syrjimättömyyttä ja edistämistä päätöksenteossa ja palveluissa kutsutaan toiminnalliseksi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöksi. Suunnitelmamme toinen osa on toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma, joka ohjaa luottamushenkilöiden ja virkakunnan toimintaa kaupunkitasoisesti valtuustokaudella 2017–2020. Tämän ”ulkoisen” toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulman lisäksi tarvitsemme ”sisäistä” eli kaupungin henkilöstöä koskevaa suunnittelua. Henkilöstöpoliittisella suunnittelulla tavoittelemme sitä, että jokainen kaupungin viran- ja toimenhaltija voi tuntea itsensä tasa-arvoiseksi ja yhdenvertaiseksi omassa työyhteisössään Vantaan kaupungin palveluksessa. Työkirjan kolmas ja viimeinen osa on kuvaus henkilöstöpoliittisesta suunnittelusta, joka on integroitu tavanomaiseen henkilöstöasioiden suunnitteluun.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus vaativat toimintaa. Työkirja, toiminnallinen suunnitelma ja henkilöstöpoliittisen suunnittelun kuvaus muodostavat yhdessä kokonaisuuden, josta käytämme nimeä Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen Vantaan kaupungin toimintatapana. Syrjimätöntä ja edistävää toimimisen tapaa haettiin jo vuonna 2006 hyväksytyllä, rakenteeltaan samantyyppisellä suunnitelmakokonaisuudella, jolla ylitimme reilusti silloisten lakien minimivaatimukset. Sen ansiosta olemme hyvässä valmiudessa kohdata tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslakien uudet vaatimukset. Itse asiassa emme näe niitä vaatimuksina, vaan mahdollisuuksina toteuttaa suuren suomalaisen kaupungin moninaisuuspolitiikka palvelujen tarjonnassa, kumppanuuksissa ja työnantajana.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen Vantaan kaupungin toimintatapana -suunnitelmakokonaisuus on hyväksytty kaupunginhallituksessa 14.11.2016 ja lähetetty tiedoksi kaupunginvaltuustoon 12.12.2016. Työkirja-osuutta pidetään ajan tasalla kaupungin www-sivuilla tarpeen mukaan tekstimuutoksia, joiden yhteyteen laitetaan muutoksen ajankohta.

Kiitän lämpimästi kaikkia suunnitelmakokonaisuuden valmistumiseen panoksensa antaneita viranhaltijoita, luottamushenkilöitä ja asiantuntijoita. Erityisesti haluan kiittää suunnittelija Meija Tuomista hänen toiminnastaan Vantaan kaupungin toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön kantavana voimana. Itse olen oppinut suunnitelman laatimisen myötä paljon tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöstä. Tervetuloa kaikki muutkin opin ja toiminnan tielle!

Vantaalla 15. marraskuuta 2016

Jaakko Niinistö

asukaspalvelujen apulaiskaupunginjohtaja

Vantaan kaupungin toiminnallisesta tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelusta vastaava viranhaltija

1. TASA-ARVO JA YHDENVERTAISUUS VANTAAN KAUPUNGIN ARVOISSA

Sukupuolten tasa-arvo ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuus ovat perusoikeuksia. Ne ovat myös suuria asioita ja kiisteltyjä käsitteitä. Niiden määrittäminen yleispätevästi on yllättävän vaikeaa ja jokaisella ihmisellä on niistä oma käsityksensä. Ne on kuitenkin määriteltävä silloin kun on tarkoitus saada aikaan toimintaa niiden saavuttamiseksi.

Kuva: Sami Lievonen

Tämän suunnitelmakokonaisuuden lähtökohtana on toiminut käsitys tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta tilanteena, jossa ihmisellä ja ihmisryhmällä on yhtäläiset oikeudet, velvollisuudet ja mahdollisuudet toteuttaa itseään ja osallistua yhteiskunnan toimintaan ilman sukupuolesta ja/tai monesta muusta henkilöön liittyvästä perusteesta mahdollisesti aiheutuva painolastia. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisen tarkastelussa ja tavoittelussa tulee kiinnittää huomiota mahdollisuuksien lisäksi lopputulokseen eli siihen, toteutuuko tasa-arvo ja yhdenvertaisuus todella yhtäläisten mahdollisuuksien seurauksena.

Tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta on mahdollista pitää jo olemassa olevina yhteiskuntamme perusarvoina, joita kuitenkin joskus rikotaan erilaisin sanoin ja teoin. Tässä suunnitelmassa tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta lähestytään toisin eli siitä ajatuksesta, että ne eivät lankea päällemme jostakin ylhäältä, vaan niiden toteutuminen tai toteutumattomuus on seurausta meidän omasta toiminnastamme, johon me kaikki voimme vaikuttaa. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ovat tässä katsannossa seurausta tietoisesta syrjimättömästä ja edistävästä *toimintatavasta*.

Tavoittelemme tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta siksi, että haluamme elää oikeudenmukaisessa kaupungissa, jonka toimijat kunnioittavat näitä arvoja sekä periaatteessa että käytännössä. Tämän lisäksi tiedämme, että tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ovat myös keinoja saavuttaa muita päämääriä, esimerkiksi hyvinvointia työssä ja asiakastytyytyväisyyttä palveluissa. Tällaisilla asioilla on puolestaan suora yhteys tuottavuuteen ja talouteen. Tänä päivänä ei

ole enää työnantajaa tai palvelun tuottajaa, joka pärjäisi markkinoilla ilman moninaisuuden huomioon ottamista toiminnassa.

Vantaan kaupungin arvot ovat yhteinen käsitys siitä, mikä meille on tärkeää ja arvokasta. Arvot ohjaavat kaupungin päätöksentekoa ja koko organisaation toimintaa. Valtuustokauden 2013–2017 strategiassa todetaan Vantaan arvojen kohdalla, että ”kaupunki on sitoutunut tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen toiminnassaan ja päätöksenteossaan”. Toimialoilla voi tämän lisäksi olla oman toimintansa kannalta määriteltyjä eettisiä periaatteita.

Vantaan kaupungin arvot ovat innovatiivisuus, kestävä kehitys ja yhteisöllisyys. Seuraavassa katsomme miten nämä arvot on avattu strategiassamme ja tarkastelemme mitä lisäarvoa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen toimintatapana voi tuoda niihin.

Innovatiivisuus

Innovatiivisuus on kykyä tuottaa Vantaalle uusia hyödyllisiä muutoksia ja toimia suunnanäyttäjänä sekä rohkeutta etsiä uusia entistä parempia tapoja järjestää palveluja kuntalaisen hyväksi.

Innovatiivisuutta ei synny yhteisöissä, joissa ihmiset pakotetaan samanlaiseen ajatteluun ja toimintaan eli ”muottiin”. Moninaisuuden havaitseminen ja arvostaminen omassa työyhteisössä ja kuntalaisten keskuudessa on edellytys aidosti toimivalle palvelutoiminnalle. Innovaatiivista muutosta voidaan saada aikaan kaikessa toiminnassa hoivasta kaupunkisuunnitteluun ja opetuksesta johtamiseen. Suomessa eri alojen työ on kuitenkin vahvasti sukupuolistunutta ja tällainen sukupuolten erillisyys tuo esiin eroja arvostuksessa.

Eriytymistä tapahtuu myös muilla perusteilla. Kaikkien toimintojen ja kaikkien alojen innovatiivisuuden näkeminen arvokkaana on omalta osaltaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämistä. Lisäksi moninaisuutta avoimesti arvostava Vantaa houkuttelee innovatiivisia ihmisiä työntekijöikseen, asukkaikseen, kumppaneikseen ja yrittäjikseen.

Kestävä kehitys

Kestävä kehitys on hyvien elinmahdollisuuksien turvaamista nykyisille ja tuleville sukupolville. Ratkaisuisissa ja päätöksenteossa huomioidaan ekologiset näkökulmat ja oikeudenmukaisuus sekä pidetään talous tasapainossa.

Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys pitävät sisällään idean inhimillisestä pääomasta ja eettisestä kasvamisesta. Oman toiminnan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden arviointi sisäisessä ja ulkoisessa toiminnassa kuuluvat olennaisesti tällaiseen ajatteluun. Päätöksenteon

oikeudenmukaisuutta on se, että valmistelussa ja päätöstilanteessa huomioidaan, että päätökset vaikuttavat ihmisiin eri tavoin esimerkiksi sukupuolen, iän, perhesuhteiden ja terveydentilan mukaan. Päätöksenteossa onkin siten tärkeää kiinnittää huomiota etenkin resurssien oikeudenmukaiseen jakautumiseen.

Kuva: Anna Eskola

Yhteisöllisyys

Yhteisöllisyys on osallisuutta ja aktiivisuutta sekä vastuullisuutta yhteisten tavoitteiden saavuttamisessa. Vantaalainen yhteisöllisyys on yhteishengen luomista sekä kumppanuutta yritysten ja kuntalaisten kanssa.

Yhteisöllisyys, yhteishengen luominen ja kumppanuus on helppoa silloin kun kaikki ovat "meitä" ja "muita" ei ikään kuin ole olemassakaan. Todellinen esimerkiksi iän, sukupuolet, kielet ja vakaumukset ylittävä yhteisöllisyys ja yhteishenki tarkoittavat sitä, että rajat "meidän" ja "muiden" välillä ylitetään. Ilman kaikinpuolista tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden hyväksymistä ja edistämistä jokaisella ja kaikilla ei ole aitoa mahdollisuutta olla mukana suuren kaupungin lukuisissa toiminnoissa omana itsenään ja tasavertaisena kumppanina.

2. LAINSÄÄDÄNTÖÄ – TASA-ARVO JA YHDENVERTAISUUS OVAT PERUS-OIKEUKSIA

Kaiken julkisen toiminnan kulmakivi on laillisuus ja julkisten palvelujen käyttäjien oikeudet on turvattu laissa. Sukupuolten tasa-arvolla ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuudella on niin ikään vahva lain suoja.

Tässä luvussa esitellään ensinnäkin varsinainen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslainsäädäntö eli perustuslaki, tasa-arvolaki ja yhdenvertaisuuslaki. Nämä lait muodostavat lähtökohdan ja perustan omalle suunnitelmallemme. Kutakin lakia valotetaan hieman myös siltä kannalta, mitä lakien vaatimusten noudattamisessa on hyvä huomioida Vantaan kaupungin työssä tämän ajan toimintaympäristössä. Tasa-arvolain ja yhdenvertaisuuslain esittelyssä on hyödynnetty Kuntaliiton yleiskirjeitä näistä laeista.

Tämän jälkeen tässä luvussa kerrotaan keskeiset kohdat laeista, joissa myös on tärkeää sisältöä kuntalaisten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden turvaamisen näkökulmista. Katsaus sisältää lisäksi henkilöstön tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta tukevaa lainsäädäntöä. Lait löytyvät kokonaisuudessaan osoitteesta www.finlex.fi. Mikäli nämä lait muuttuvat, tämän luvun tietoja päivitetään Työkirjan sähköiseen versioon lakimuutosten voimaantulon yhteydessä asianmukaisin päivitysmerkinnöin.

Kuva: Sakari Manninen

SUOMEN PERUSTUSLAKI (731/1999)

2 luku

Perusoikeudet

6 § Yhdenvertaisuus

Ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä.

Ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Lapsia on kohdeltava tasa-arvoisesti yksilöinä, ja heidän tulee saada vaikuttaa itseään koskeviin asioihin kehitystään vastaavasti.

Sukupuolten tasa-arvoa edistetään yhteiskunnallisessa toiminnassa sekä työelämässä, erityisesti palkkauksesta ja muista palvelussuhteen ehdoista määrättäessä, sen mukaan kuin lailla tarkemmin säädetään.

Tämän lisäksi perustuslaissa säädetään muun muassa uskonnon ja omantunnon vapaudesta (11 §) sekä oikeudesta omaan kieleen ja kulttuuriin (17 §).

Kun tasa-arvolakia ja yhdenvertaisuuslakia on uudistettu vuoden 2015 alusta, toimenpiteen keskeisenä tavoitteena on ollut uudistaa tasa-arvo ja yhdenvertaisuuslainsäädäntö tavalla, joka aikaisempaa paremmin täyttää perustuslain sisältämän yhdenmukaisen ja laaja-alaisen syrjintäkiellon asettamat vaatimukset.

LAKI NAISTEN JA MIESTEN VÄLISESTÄ TASA-ARVOSTA (609/1986)

Lakia naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta kutsutaan tasa-arvolaksi. Tasa-arvolain tarkoituksena on estää sukupuoleen perustuva syrjintä ja edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa sekä sen toteuttamiseksi parantaa naisten asemaa erityisesti työelämässä.

Viimeisimmän lakiuudistuksen myötä (1.1.2015–) tarkoituksena on myös estää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä (7 §). Sukupuoli-identiteetillä tarkoitetaan tässä laissa henkilön kokemusta omasta sukupuolestaan. Sukupuolen ilmaisulla tarkoitetaan tässä laissa sukupuolen tuomista esiin pukeutumisella, käytöksellä tai muulla vastaavalla tavalla. Viranomaisten, koulutuksen järjestäjien ja työnantajien tulee myös

ennaltaehkäistä sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjintää tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti (6 c §).

Mitä tässä laissa säädetään sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvasta syrjinnästä, sovelletaan vastaavasti syrjintään, joka perustuu siihen, että henkilön fyysiset sukupuolta määrittävät ominaisuudet eivät ole yksiselitteisesti naisen tai miehen.

Kuva: Pertti Raami

Tasa-arvolaki sisältää syrjintää ja tasa-arvon edistämistä koskevia säännöksiä sekä säännöksiä lain valvonnasta ja seuraamuksista.

Tasa-arvolain monitahoinen sisältö ei ole välttämättä hyvin tiedossa Vantaan kaupungin viran- ja toimenhaltijoiden sekä poliittisten luottamus- henkilöiden keskuudessa.

Käsitlemme nyt tasa-arvolain keskeiset velvoitteet kolmella osa-alueella erityisesti kuntatyön näkökulmasta. Samalla tulee tutummaksi se, mitä tarkoittaa velvollisuus sekä olla syrjimätön että edistää tasa-arvoa.

TASA-ARVON EDISTÄMINEN KAIKESSA TOIMINNASSA

4 § Viranomaisen velvollisuus edistää tasa-arvoa

Viranomaisten tulee kaikessa toiminnassaan edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti sekä luoda ja vakiinnuttaa sellaiset hallinto- ja toimintatavat, joilla varmistetaan naisten ja miesten tasa-arvon edistäminen asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa.

Erityisesti tulee muuttaa niitä olosuhteita, jotka estävät tasa-arvon toteutumista. Naisten ja miesten välisen tasa-arvon edistäminen tulee ottaa huomioon 1 ja 2 momentissa tarkoitetulla tavalla palvelujen saatavuudessa ja tarjonnassa.

4 a § Julkisen hallinnon ja julkista valtaa käyttävien toimielinten kokoonpano

Valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä sekä kunnallisissa että kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Jos julkista valtaa käyttävällä toimielimellä tai virastolla, laitoksella taikka kunta- tai valtioenemmistöisellä yhtiöllä on hallintoneuvosto, johtokunta tai muu luottamushenkilöistä koostuva johto- tai hallintoelin, toimielimessä tulee olla tasapuolisesti sekä naisia että miehiä, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Viranomaisten ja kaikkien niiden tahojen, joita pyydetään nimeämään ehdokkaita tässä pykälässä tarkoitettuihin toimielimiin, tulee mahdollisuuksien mukaan ehdottaa sekä naista että miestä jokaista jäsenpaikkaa kohden.

Tasa-arvolaki asettaa tässä sukupuoleen (nainen/mies) perustuvan kiintiön luottamushenkilöistä koostuviin toimielimiin, jotka valitaan muilla kuin yleisillä vaaleilla. Tällä melko vahvalla puuttumisella esimerkiksi kunnallisten lautakuntien kokoonpanoon halutaan varmistaa se, että niihin saadaan sekä naisten että miesten edustus. Tämä on tärkeää muun muassa jo siksi, että kiintiön avulla varmistetaan vahvasti sukupuolittuneessa yhteiskunnassa päätöksenteko-osallisuus sukupuolelle, joka muutoin on vähemmistössä kyseisen asian toteuttajien tai toimijoiden keskuudessa.

Sukupuoleen perustuvasta kiintiöinnistä esiintyy vääriä käsityksiä. Ensinnäkin edellä kerrottu kiintiö on Suomen ainoa lain vaatima sukupuoleen perustuva kiintiö. Kiintiöitä tai sukupuoleen perustuvia ”lisäpisteitä” ei siten tunneta esimerkiksi uusien työntekijöiden rekrytoinnissa, kunnan johtotehtävissä tai ylipäänsä viranhaltijoiden työssä vaikkapa virkakunnan muodostamisessa työryhmissä. Sitkeästi elää myös käsitys heikolla pätevyydellä esimerkiksi lautakuntiin päätyvistä kiintiönaisista, jotka syrjäyttävät heitä pätevämmät miehet paikanjaossa. Tosiasiassa kun kiintiöitä sovelletaan, jokainen luottamushenkilö on siinä tilanteessa osa kiintiötä. Ei ole myöskään olemassa objektiivista ja sukupuolineutraalia tapaa määritellä pätevyys esimerkiksi lautakuntatyöhön. Lautakunnan jäsenten on tarkoitus edustaa palvelujen käyttäjiä, ja tästä syystä opetuslautakuntaan ei kerätä opettajia tai sosiaali- ja terveyslautakuntaan sosiaalityöntekijöitä ja lääkäreitä. Sopii lisäksi kysyä, oliko pätevyys ainoa valintakriteeri silloin, kun kiintiötä ei ollut ja esimerkiksi lautakunnista naiset puuttuivat kokonaan tai heitä oli niissä todella vähän vuosikymmenten ajan.

Vantaalla 40 % -kiintiö huomioidaan toimielinten valintaprosessissa normaalina osana luottamushenkilönimitysten valmistelua. Puolueiden kunnallisjärjestöt vastaavat itse oman toimintansa tasa-arvoisuudesta. Puolueet voivat asettaa ohjelmissaan tasa-arvotavoitteita ja lisäksi varmistaa, että puolueen kaikilla tavoitteilla on myönteisiä vaikutuksia eri sukupuolten kannalta. Osa puolueista on laatinut myös erillisiä tasa-arvo-ohjelmia. Luottamushenkilöille on tässä Työkirjassa oma luku.

Manner-Suomessa vuonna 2013 kunnallisessa päätöksenteossa

- valtuutetuista oli naisia noin 36 % (naisia tulee valituksi valtuustoihin vähemmän kuin heidän saamansa ääni- ja ehdokasosuuden perusteella olisi odotettavissa)
- valtuustojen ykköspuheenjohtajista oli naisia noin 28 %
- valtuustojen I varapuheenjohtajista oli naisia noin 23 %
- hallitusten ykköspuheenjohtajista oli naisia noin 26 %
- hallitusten I varapuheenjohtajista oli naisia noin 36 %
- lautakuntien ykköspuheenjohtajista oli naisia 30 %; naisten yleisin puheenjohtajuus oli opetus-, kulttuuri- tai sosiaali- ja terveyslautakunnissa ja miesten yleisin puheenjohtajuus oli yhdyskunta-, tekniikka- ja ympäristölautakunnissa
- lautakuntien varapuheenjohtajista oli naisia 33 %
- valtuuston ja hallituksen puheenjohtajat ovat keskimäärin 50-vuotiaita
- valtuutetuista ulkomaalaistaustaisia on noin 0,5 %; kuntavaaleissa 2012 Manner-Suomen valtuustoihin valittiin 43 vieraskielistä henkilöä.

Lähde: Uutta kunnista. Kuntaliiton julkaisusarja numero 3/2015.

SYRJIMÄTTÖMYYS JA EDISTÄMINEN KOULUTUKSESSA JA OPETUKSESSA

5 § Tasa-arvon toteuttaminen koulutuksessa ja opetuksessa

Viranomaisten ja koulutuksen järjestäjien sekä muiden koulutusta tai opetusta järjestävien yhteisöjen on huolehdittava siitä, että tytöillä ja pojilla sekä naisilla ja miehillä on samat mahdollisuudet koulutukseen ja ammatilliseen kehitykseen sekä että opetus, tutkimus ja oppiaineisto tukevat tämän lain tarkoituksen toteutumista. Tasa-arvoa edistetään koulutuksessa ja opetuksessa lasten ikä ja kehitys huomioon ottaen.

Suomalainen koulu on menestystarina, josta olemme ylpeitä. Sukupuolen merkitys tässä tarinassa on kuitenkin kiistelty asia: lainsäätäjät korostaa koulutuksen ja opetuksen merkitystä tasa-arvotyössä sukupuolten tasa-arvon saavuttamiseksi, mutta monet alan käytännön toimijat uskovat toimivansa sukupuolineutraalisti ja tästä syystä tasa-arvon - samojen mahdollisuuksien - toteutuvan paremmin huomion kiinnittämisellä muihin tekijöihin sukupuolen sijasta. Kasvatuksen ja koulutuksen sukupuolineutraalia käsitystä haastetaan jatkuvasti tutkimuksin ja muun muassa miesten tasa-arvojärjestöt tuovat esiin poikien heikomman koulumenestyksen ja suuremman koulupudokkuuden tasa-arvokysymyksinä. Koulun ja sukupuolen suhde on näin myös jännitteinen tasa-arvotyön osa-alue.

Sukupuolittuminen näkyy koulussa muun muassa erilaisina opiskeluasenteina ja kiinnostuk-

Kuva: Pekka Turtiainen

neille jatko-opiskelu- ja ammatinvalinnoille. Sukupuolen mukainen eriytyminen näkyy vahvasti myös toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa. Vantaalla tarkasteltiin vuonna 2010 toisen asteen koulutuspalveluja sukupuolen näkökulmasta. Ammattiopisto Variassa oli havaittavissa, että jako naisten ja miesten aloihin eli edelleen vahvana.

Kulttuurisissa ajatusmalleissa vallitsi jako miesten ja naisten aloihin. Naiset kokivat, että heidän oli vaikeampi opiskella miesvaltaisilla aloilla, kun taas miehet kokivat, että heitä arvostettiin vähemmistösukupuolen edustajina perinteisesti naisvaltaisilla aloilla.

Lisäksi jos koulussa tai oppilaitoksessa vallitsee ilmapiiri ja oletamus, että kaikki nuoret ovat tyttöjä tai poikia ja heteroseksuaalisesti suuntautuneita, sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöihin kuuluvat nuoret kokevat itsensä näkymättömiksi. Heitä myös kiusataan. Ahdistuksen ja turvattomuuden tunteet aiheuttavat kärsimystä ja heikentävät vähemmistöihin kuuluvien nuorten mahdollisuuksia täysipainoiseen opiskeluun.

Tasa-arvon edistämisen vaatimus koskee myös vapaata sivistystyötä, joka tarjoaa aikuisille mahdollisuuksia omaehtoiseen opiskeluun ja harrastamiseen. Tällöin kehittämisen kohteena voi olla esimerkiksi aikuisopiston kurssitarjonta ja tavoitteena vahvasti sukupuolittuneen osallistumisen monipuolistaminen. Vantaan aikuisopistossa asiaan on kiinnitetty huomiota.

5 a § Toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi oppilaitoksissa

Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että vuosittain laaditaan oppilaitoskohtaisesti tasa-arvosuunnitelma yhteistyössä henkilöstön ja oppilaiden tai opiskelijoiden kanssa. Suunnitelma voidaan sisällyttää osaksi opetussuunnitelmaa tai muuta oppilaitoksen suunnitelmaa.

Tasa-arvosuunnitelman tulee sisältää:

- 1) selvitys oppilaitoksen tasa-arvotilanteesta;*
- 2) tarvittavat toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi;*
- 3) arvio aikaisempaan tasa-arvosuunnitelmaan sisältyneiden toimenpiteiden toteuttamisesta ja tuloksista.*

Eryistä huomiota tulee kiinnittää oppilas- tai opiskelijavalintoihin, opetuksen järjestämiseen, oppimiseroihin ja opintosuoritusten arviointiin sekä seksuaalisen häirinnän ja sukupuoleen perustuvan häirinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen.

Vuosittaisen tarkastelun sijasta suunnitelma voidaan laatia enintään kolmeksi vuodeksi kerralla.

Tässä pykälässä lainsäätäjä ohjaa koulutuksen järjestäjää aktiiviseen ja osallistavaan tasa-arvosuunnitteluun ja kertoo lisäksi mitä suunnittelussa pitää erityisesti ottaa huomioon. Uusin tasa-arvolain uudistus laajensi suunnitelman tekemisen veloitteen oppilaitosten lisäksi perusopetuslakiin perustuvaa opetusta järjestäviin kouluihin. Tasa-arvovaltuutettu on ilmoittanut, että koulukohtaisten tasa-arvosuunnitelmien tulee olla laadittuna 1.1.2017 mennessä.

Tässä kaupunkitasoisessa suunnitelmassa ei käsitellä tai ohjeisteta tämän enempää Vantaan oppilaitosten tai koulujen tasa-arvosuunnittelua, koska asia on selvästi yhden toimialan, sivistystoimen, vastuulla ja osaamisaluetta. Ohjeita suunnitteluun löytyy esimerkiksi Opetushallituksen oppaasta Tasa-arvotyö on taitolaji – Opas sukupuolten tasa-arvon edistämiseen perusopetuksessa (2015). Oppilaitosten ja koulujen suunnitteluvélvoite on kuitenkin erittäin tärkeä asia koko Vantaan kaupungin organisaation tasa-arvotyön näkökulmasta. Kaikki toimialat ja toiminnot voivat oppia tästä suunnittelusta ja koulujen ja oppilaitosten kanssa tehtävässä yhteistyössä muut toimialat voivat sovittaa toimintaansa tukemaan niiden asettamia tavoitteita. Kaupungin kokonaisvaltaisessa tasa-arvon kehittämistyössä, muun muassa hyvinvointia tukevassa toimialojen poikkitoiminnallisessa yhteistyössä, onkin tärkeää, että tasa-arvotyön tavoitteet ja toimenpiteet ovat samansuuntaisia. Sama pätee tietenkin myös

yhdenvertaisuussuunnitteluun. Suunnitteluvaihtoiteet tuleekin nähdä mahdollisuutena – ei muodollisuutena tai rasisiteena.

6 § Työnantajan velvollisuus edistää tasa-arvoa

Jokaisen työnantajan tulee työelämässä edistää sukupuolten tasa-arvoa tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti.

Tasa-arvon edistämiseksi työelämässä työnantajan tulee, ottaen huomioon käytettävissä olevat voimavarat ja muut asiaan vaikuttavat seikat:

- 1) toimia siten, että avoinna oleviin tehtäviin hakeutuisi sekä naisia että miehiä;*
- 2) edistää naisten ja miesten tasapuolista sijoittumista erilaisiin tehtäviin sekä luoda heille yhtäläiset mahdollisuudet uralla etenemiseen;*
- 3) edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa työehdoissa, erityisesti palkkauksessa;*
- 4) kehittää työoloja sellaisiksi, että ne soveltuvat sekä naisille että miehille;*
- 5) helpottaa naisten ja miesten osalta työelämän ja perhe-elämän yhteensovittamista kiinnittämällä huomiota etenkin työjärjestelyihin; ja*
- 6) toimia siten, että ennakolta ehkäistään sukupuoleen perustuva syrjintä.*

Tämän pykälän asiat ovat tasa-arvolain perinteisintä ja tunnetuinta asiasisältöä: työelämän sukupuolisegregaation purkamista, uramahdollisuuksien takaamista, samapalkkaisuutta, perhe-elämän ja työn yhteensovittamista ja proaktiivista toimintaa sukupuolisyryntää vastaan. Suomalainen työelämä on vahvasti sukupuolittunutta ja tämä näkyy mm. kunta-alan ammattien sukupuolijakaumissa ja ylipäänsä kuntatyön arjessa selvästi. Kunta on niin ikään suuri ja merkittävä toimija monissa asioissa sekä etenkin naisten työllistäjä. Kuntatyön tasa-arvoisuudella tai tasa-arvovajeilla on siten laajat vaikutukset koko suomalaiseen yhteiskuntaan.

6 a § Toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi työelämässä

Jos työnantajan palvelussuhteessa olevan henkilöstön määrä on säännöllisesti vähintään 30 työntekijää, työnantajan on laadittava vähintään joka toinen vuosi erityisesti palkkausta ja muita palvelussuhteen ehtoja koskeva tasa-arvosuunnitelma, jonka mukaisesti toteutetaan tasa-arvoa edistävät toimet. Suunnitelma voidaan sisällyttää henkilöstö- ja koulutussuunnitelmaan tai työsuojelun toimintaohjelmaan.

Tasa-arvosuunnitelma on laadittava yhteistyössä luottamusmiehen, luottamusvaltuutetun, työsuojeluvaltuutetun tai muiden henkilöstön nimeämien edustajien kanssa. Henkilöstön edustajilla on oltava riittävät osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet suunnitelmaa laadittaessa.

Tasa-arvosuunnitelman tulee sisältää:

- 1) selvitys työpaikan tasa-arvotilanteesta ja sen osana erittely naisten ja miesten sijoittumisesta eri tehtäviin sekä koko henkilöstöä koskeva palkkakartoitus naisten ja miesten tehtävien luokituksesta, palkoista ja palkkaeroista;*
- 2) käynnistettäväksi tai toteutettaviksi suunnitellut tarpeelliset toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi ja palkkauksellisen tasa-arvon saavuttamiseksi;*
- 3) arvio aikaisempaan tasa-arvosuunnitelmaan sisältyneiden toimenpiteiden toteuttamisesta ja tuloksista.*

Tasa-arvosuunnitelmasta ja sen päivittämisestä on tiedotettava henkilöstölle.

Palkkakartoitus voidaan paikallisesti sopia tehtäväksi vähintään joka kolmas vuosi, jos tasa-arvosuunnitelma muilta osin tehdään vuosittain.

Vantaan kaupungin – käytännössä henkilöstökeskuksen – on laadittava edellä kerrotulla tavalla henkilöstön tasa-arvosuunnitelma yhteistyössä henkilöstön nimeämien edustajien kanssa. Vantaan kaupungin henkilöstökeskus on yhdessä henkilöstön edustajien kanssa laatinut Vantaan kaupunki tasa-arvoisena ja yhdenvertaisena työpaikkana – henkilöstöpoliittinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu Vantaan kaupungilla -asiakirjan, jossa on kerrottu, miten henkilöstöpoliittista tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelua ja -työtä Vantaalla tehdään (suunnitelman osa 3).

Keskeinen osa henkilöstöpoliittista tasa-arvosuunnitelmaa on palkkakartoitus, josta laki ohjeistaa näin:

6 b § Palkkakartoitus

Palkkakartoituksen avulla selvitetään, ettei saman työnantajan palveluksessa olevien samaa tai samanarvoista työtä tekevien naisten ja miesten välillä ole perusteettomia palkkaeroja.

Jos palkkakartoituksen vaativuus- tai tehtäväryhmittäinen taikka muulla perusteella muodostettujen ryhmien tarkastelu tuo esiin selkeitä eroja naisten ja miesten palkkojen välillä, työnantajan on selvitettävä palkkaerojen syitä ja perusteita. Jos työpaikalla on käytössä palkkausjärjestelmiä, joissa palkat muodostuvat palkanosista, esiin tulleiden erojen syiden selvittämiseksi tarkastellaan keskeisimpiä palkanosia. Jos palkkaeroille ei ole hyväksyttävää syytä, työnantajan on ryhdyttävä asianmukaisiin korjaaviin toimenpiteisiin.

Samapalkkaisuuden merkitys tasa-arvolle on keskeinen, mutta tasa-arvotyössä on hyvä muistaa, että se ei ole ainoa tasa-arvosuunnittelussa huomiota tarvitseva asia. Kuntatyössä henkilöstöpoliittisen tasa-arvonäkökulman tarvetta ei myöskään poista esimerkiksi miesten vähäinen määrä koko kuntasektorilla, yksittäisessä kunnassa ja toimialojen työssä. Lisäksi suunnittelussa on tärkeää hahmottaa yhteys henkilöstöpoliittisen ”sisäisen” ja toiminnallisen ”ulkoisen” tasa-arvon välillä. Vain tasa-arvoinen työyhteisö voi hyvin ja kykenee toimimaan ja antamaan palveluja tasa-arvoisesti – ja yhdenvertaisesti.

YHDENVERTAISUUSLAKI (1325/2014)

Uudistettu yhdenvertaisuuslaki tuli voimaan 1.1.2015. Lain kokonaisuudistuksessa kumottiin aiempi yhdenvertaisuuslaki vuodelta 2004. Yhdenvertaisuuden suojaa vahvistetaan nyt ulottamalla se aiempaa yhdenmukaisemmin kaikkiin elämänalueisiin ja asettamalla eri perusteilla tapahtuva syrjintä mahdollisimman samanlaisten oikeussuojakeinojen ja seuraamusten piiriin. Uudistuksen tavoitteena on ollut myös syrjinnän ehkäisemisen tehostaminen oikeussuojakeinojen yhdenmukaistamisen avulla ja edistämismvelvollisuuksia kehittämällä.

Soveltamisala on erittäin laaja

Yhdenvertaisuuslain tarkoituksena on edistää yhdenvertaisuutta ja ehkäistä syrjintää sekä tehostaa syrjinnän kohteeksi joutuneen oikeusturvaa (1 §). Lakia sovelletaan lähtökohtaisesti kaikessa julkisessa ja yksityisessä toiminnassa. Lain soveltamisalan ulkopuolelle jää ainoastaan yksityis- ja perhe-elämän piiriin kuuluva toiminta ja uskonnonharjoitus (2 §).

Lakia sovelletaan kunnallisiin viranomaisiin, joilla tarkoitetaan kunnan ja kuntayhtymän viranomaisia. Lain säännöksiä sovelletaan myös muuhun julkista hallintotehtävää hoitavaan kuin viranomaiseen. Lain soveltamisalan kannalta julkista hallintotehtävää hoitavan organisaatiomuodolla ei ole merkitystä. Kysymys voi olla yhteisöstä, laitoksesta, säätiöstä tai yksityishenkilöistä. Lain

Kuva: Sakari Manninen

viranomaista koskevat säännökset tulevat sovellettavaksi julkista hallintotehtävää hoitavaan vain siltä osin kun se hoitaa tällaista tehtävää. Lakia sovelletaan myös tavaroiden ja palvelujen tarjoamisessa. Tavaroiden ja palvelujen tarjoajalla tarkoitetaan laissa sitä, joka ammattimaisesti tarjoaa tavaroita ja palveluja yleisesti saataville ja kyse voi olla

julkisesta tai yksityisestä oikeushenkilöstä taikka luonnollisesta henkilöstä. Laissa tavaroiden ja palvelujen tarjoajalla tarkoitetaan myös julkisten palvelujen tarjoajaa. Edellä mainittu tarkoittaa lain soveltamista lähtökohtaisesti koko kuntakonsernissa, myös kunnan yhtiöissä, sen mukaan kuin laissa säädetään.

Koulutuksen järjestäjällä on velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta

Lakia sovelletaan myös koulutuksen järjestäjän toiminnassa (6 §). Koulutuksen järjestäjällä yhdenvertaisuuslaissa tarkoitetaan sitä, joka järjestää lakiin perustuvaa opetusta tai koulutusta. Koulutuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaitoksella on suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Koulutuksen järjestäjän ja tämän ylläpitämän oppilaitoksen on varattava oppilaille ja heidän huoltajilleen sekä opiskelijoille tai heidän edustajilleen mahdollisuus tulla kuulluiksi edistämistoimenpiteistä. Koulutuksen järjestäjän ja tämän ylläpitämän oppilaitoksen on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan.

Yhdenvertaisuuden toteutumista voidaan arvioida lakisääteisen koulutuksen arvioinnin yhteydessä tai erillisessä menettelyssä. Arvioinnissa voidaan kiinnittää huomiota muun muassa oppilaiden valintaperusteisiin, käytettävään oppimateriaaliin, häirintää ja koulukiusaamista ehkäiseviin toimiin, opetustilanteiden tasapuolisuuteen, opintosuoritusten arviointiin sekä opettajien yhdenvertaisuusosaamiseen. Oppilaitoksen yhdenvertaisuussuunnitelmassa voi olla aiheellista käsitellä esimerkiksi opetuksessa käytettävien materiaalien asianmukaisuutta moniarvoisessa yhteiskunnassa, syrjinnän vaarassa olevien ryhmien tarpeiden huomioonottamista opetuksen järjestämisessä, kiusaamiseen ja häirintään puut-

tumista sekä mahdollisten syrjivien tapojen, asenteiden ja käytäntöjen tunnistamista ja poistamista.

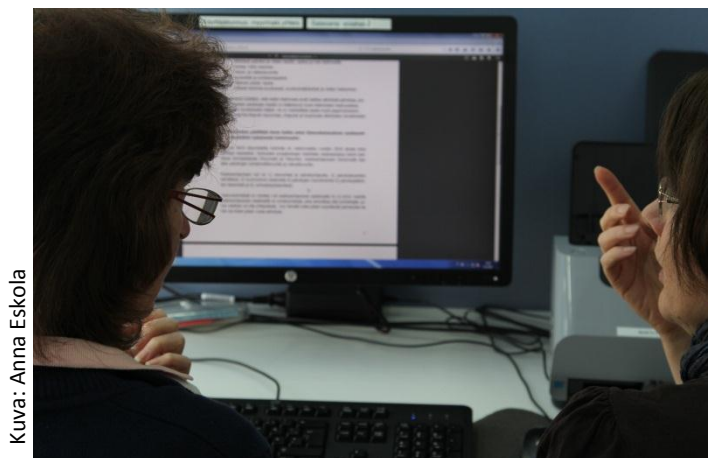
Moninaiset velvollisuudet edistämisessä

Uuden lain vaatimus yhdenvertaisuuden edistämisestä (5 §) koskee kuntia viranomaisina ja palvelujen tarjoajina, koulutuksen järjestäjinä ja työnantajina. Edistämisvelvollisuus kattaa myös kuntayhtymien toiminnan.

Laissa säädetään, että viranomaisen on ensinnäkin *arvioitava* yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan. Toiminnan yhdenvertaisuusarvioinnin tulee mahdollisuuksien mukaan kohdistua siihen, miten yhdenvertaisuusnäkökulma on otettu huomioon viranomaisen tehtäviin kuuluvien toimintojen järjestämisessä samoin kuin siihen, miten sen toiminta on tosiasiallisesti vaikuttanut syrjinnän vaarassa olevien ryhmien asemaan. Arvioinnissa tulee käsitellä myös niitä viranomaisesta riippumattomia olosuhteita, jotka vaikeuttavat yhdenvertaisuuden toteutumista sen toimialalla.

Viranomaisen tulee toimialallaan arvioida yhdenvertaisuuden toteutumista esimerkiksi asioiden valmistelussa, päätöksenteossa, hallintotoiminnassa ja -tavoissa, johtamisessa, tulosohjauksessa ja tulossopimuksissa, taloussuunnittelussa, strategisessa suunnittelussa ja tiedotuksessa. Laajoissa ja muuten merkitykseltään tärkeissä hankkeissa on arvioitava vaikuttaako hanke syrjinnän vaarassa olevien ryhmien oikeuksiin, velvollisuuksiin tai asemaan. Viranomaisen tulee lisäksi ottaa huomioon velvollisuutensa edistää yhdenvertaisuutta myös kun se esimerkiksi ohjaa julkista hallintotehtävää hoitavan yksityisen toimintaa.

Viranomaisen on myös ryhdyttävä tarvittaviin *toimenpiteisiin* yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Tarvittavilla toimenpiteillä viitataan sellaisiin käytännöllisiin keinoihin

Kuva: Anna Eskola

yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi, joihin arvioinnissa havaitut kehittämiskohteet ja mahdolliset ongelmat antavat aihetta. Toimenpiteille ei toisaalta ole tarvetta, jos arviointi osoittaa yhdenvertaisuusnäkökohdat jo asianmukaisesti huomioon otetuiksi. Edistämisessä on usein kyse toimenpiteistä, joilla julkiset palvelut pyritään

järjestämään syrjinnän vaarassa olevien ryhmien tarpeet paremmin huomioon ottavalla tavalla. Esimerkiksi sähköisiä palveluita suunniteltaessa ja käyttöön otettaessa tulee varmistaa palveluiden soveltuvuus eri ryhmille, kuten vanhuksille.

Edistämistoimet voivat myös olla luonteeltaan toimenpiteitä syrjinnän havaitsemiseksi tai ennaltaehkäisemiseksi taikka lain 9 §:ssä tarkoitettua positiivista erityiskohtelua. Viranomaisen on erityisesti *muutettava* niitä olosuhteita, jotka estävät yhdenvertaisuuden toteutumista. Edistämistoimenpiteiden on oltava viranomaisen toimintaympäristö, voimavarat ja muut olosuhteet huomioon ottaen tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia.

Viranomaisilla ja oppilaitoksilla sekä työnantajilla, joiden palveluksessa on säännöllisesti vähintään 30 henkilöä, tulee olla kaikkia syrjintäperusteita (8 §) koskeva suunnitelma eli yhdenvertaisuussuunnitelma yhdenvertaisuuden edistämisen toteuttamiseksi. Koulutuksen järjestäjällä ei tarvitse olla suunnitelmaa, vaan koulutuksen järjestäjän tulee huolehtia siitä, että oppilaitokset tekevät suunnitelman. Viranomaisten ja oppilaitosten suunnitelmat ovat toimintaa koskevia ”ulkoisia” suunnitelmia ja työnantajan velvollisuutena oleva suunnitelma koskee ”sisäisesti” henkilöstöä.

Yhdenvertaisuuslaissa ei ole tarkemmin säädetty yhdenvertaisuussuunnitelman sisällöstä. Lähtökohtana on arvio yhdenvertaisuuden toteutumisesta ja arviossa havaitut kehittämis-kohteet.

Yhdenvertaisuusasioita koskeva viestintä kuntalaisille ja palvelun käyttäjille eri viestintäkanavia käyttäen on ensiarvoisen tärkeää.

Syrjimättömyys

Lain mukaan ketään ei saa syrjiä *iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakauksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syy*n perusteella (8 §).

Syrjintä on kielletty riippumatta siitä, perustuuko se henkilöä itseään vai jotakuta toista koskevaan tosiseikkaan tai oletukseen (läheissyrjintä ja oletussyrjintä). Välittömän ja välillisen syrjinnän lisäksi laissa tarkoitettua syrjintää on myös häirintä, kohtuullisten mukautusten epääminen sekä ohje tai käsky syrjiä.

Syrjintäperusteiden luettelo ei ole laissa tyhjentävä. Muuhun kuin henkilöön liittyvään syyhyn perustuva erilainen kohtelu, esimerkiksi yhtäläisten ikärajojen asettaminen, ei kuulu laissa tarkoitetun syrjintäkiellon piiriin.

Syrjinnän kiellolla suojataan luonnollisia henkilöitä. Yhdenvertaisuussäntely ei siten yleensä tule sovellettavaksi yritysten välisiin sopimussuhteisiin eikä muutoinkaan oikeushenkilöiden välisiin oikeussuhteisiin. Oikeushenkilön asemaan ja oikeuksiin puuttuminen saattaa kuitenkin merkitä kajoamista oikeushenkilön taustalla olevan yksilön oikeuksiin. Esimerkiksi jonkin yhdistyksen tai uskonnollisen yhdyskunnan asettaminen epäsuotuisaan asemaan edellä mainituilla syrjintäperusteilla voi merkitä laissa tarkoitettua syrjintää näiden yhteisöjen taustalla olevia ihmisiä kohtaan.

Välitön ja välillinen syrjintä

Syrjintä on *välitöntä*, jos jotakuta kohdellaan henkilöön liittyvän syyn perusteella epäsuotuisammin kuin jotakuta muuta on kohdeltu, kohdellaan tai kohdeltaisiin vertailukelpoisessa tilanteessa (10 §). Epäsuotuisalla kohtelulla viitataan sellaiseen menettelyyn, joko tekoon tai

Kuva: Anna Groth

laiminlyöntiin, jolla menettelyn kohde asetetaan muihin nähden huonompaan asemaan. Epäsuotuisampi kohtelu voi olla esimerkiksi rajoitusten, vaatimusten, rasitteiden tai velvoitteiden asettamista vain tietylle henkilölle tai henkilöryhmälle samoin kuin esimerkiksi jonkin yleisesti saatavilla olevan etuuden, palvelun tai oikeuden epäämistä tai rajoittamista. Syrjinnästä voi

olla kyse esimerkiksi opettajan arvioidessa oppilaan suoritusta ankarammin tämän etnisen taustan vuoksi. Epäsuotuisan kohtelun on perustuttava henkilöön liittyvään syyhyn ollakseen laissa tarkoitettua välitöntä syrjintää. Merkitystä ei ole sillä, onko tekijän tarkoituksena ollut syrjiä.

Välittömän syrjinnän lisäksi syrjintää on myös välillinen syrjintä. Syrjintä on välillistä, jos näennäisesti yhdenvertainen sääntö, peruste tai käytäntö saattaa jonkun muita epäedullisempaan asemaan henkilöön liittyvän syyn perusteella, paitsi jos säännöllä, perusteella tai käytännöllä on hyväksyttävä tavoite ja tavoitteen saavuttamiseksi käytetyt keinot ovat asianmukaisia ja tarpeellisia (13 §). Välillinen syrjintä ilmenee usein siten, että johonkin tiettyyn ryhmään kuuluvien henkilöiden on tosiasiassa muita vaikeampi täyttää jokin asetettu edellytys tai siten, että valitulla toteuttamistavalla on kielteisiä vaikutuksia nimenomaan ja vain heihin.

Syrjintään voi syyllystyä, vaikka toiminnassa ei olisi tarkoitus toimia syrjivästi.

Häirintä on yksi syrjinnän muoto

Häirinnästä säädetään yhdenvertaisuuslain 14 §:ssä. Henkilön ihmisarvoa tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukkaava käyttäytyminen on häirintää, jos loukkaava käyttäytyminen liittyy yhdenvertaisuuslain 8 §:n 1 momentissa tarkoitettuun syyhyn (syrjintäperusteeseen) ja käyttäytymisellä luodaan mainitun syyn vuoksi henkilöä halventava tai nöyryyttävä taikka häntä kohtaan uhkaava, vihamielinen tai hyökkäävä ilmapiiri. Säännöksessä tarkoitettu ilmapiiri voi syntyä esimerkiksi esittämällä ihmisarvoa loukkaavia lausumia tai kiusaamalla muulla tavoin häirinnän kohdetta. Ilmapiiri syntyy tyypillisesti jonkin organisaation, esimerkiksi oppilaitoksen, toiminnassa ja vaikuttaa usein ihmisten väliseen kanssakäymiseen.

Loukkaavan käyttäytymisen käsite on laaja: kyse voi olla esimerkiksi puheista, sähköposti- ja someviesteistä, ilmeistä, eleistä tai epäasiallisen materiaalin esille laittamisesta tai muunlaisesta viestinnästä. Ihmisarvoa loukkaavan käyttäytymisen ei tarvitse kohdistua suoraan tiettyyn ihmiseen ollakseen häneen kohdistuvaa häirintää, vaan se voi kohdistua myös johonkin ihmisryhmään. Esimerkiksi rasistisen materiaalin esillä pitäminen tavarain tai palvelun tarjoajan julkisessa tilassa voi loukata asiakkaaksi tulevan ihmisen ihmisarvoa sillä tavalla, että tekoa voidaan pitää häirintänä.

Kiellettyä on paitsi loukkaamistarkoituksessa harjoitettu häirintä myös menettely, joka tosiasiassa on säännöksessä tarkoitettulla tavalla loukkaavaa. Esimerkiksi kansanryhmää halventava leikinlasku saattaa loukata siten kyseiseen ryhmään kuuluvan henkilön ihmisarvoa, vaikka tähän ei suoraan olisi pyrittykään. Teon loukkaavuutta arvioidaan objektiivisin perustein.

Läheissyrjintä ja olettamaan perustuva syrjintä

Syrjintäkieltoa on selkeytetty lisäämällä lakiin uudet säännökset läheissyrjinnästä ja ns. olettamaan perustuvasta syrjinnästä. Syrjintä on siten kielletty riippumatta siitä, perustuuko se henkilöä itseään vai jotakuta toista koskevaan tosiseikkaan tai oletukseen.

Läheissyrjintä tarkoittaa, että syrjintä ei liity syrjityksi tulleeseen henkilöön itseensä, vaan johonkuhun toiseen. Kiellettyä on esimerkiksi henkilön asettaminen epäedullisempaan asemaan siksi, että hän on etniseen vähemmistöön kuuluvan tai vammaisen henkilön lähei-

nen. Tällaisia ovat esimerkiksi perheenjäsenet ja sukulaiset sekä läheiset työtoverit ja ystävät.

Ns. olettamaan perustuva syrjintä (oletussyrjintä) tarkoittaa, että syrjintäkiellon soveltamisen kannalta on merkityksetöntä, onko kohtelu perustunut syrjityksi tulleen henkilön todelliseen vai oletettuun ominaisuuteen. Teko voi olla syrjintäkiellon vastainen silloinkin kun tekijä erehtyy esimerkiksi henkilön alkuperästä, iästä tai seksuaalisesta suuntautuneisuudesta.

Pohdittavaksi yksin ja muiden kanssa

Arvioi seuraavia osin todellisia, osin kuvitteellisia suomalaisten kaupunkien palveluissa ja henkilöstötoiminnassa esiintyneitä tapauksia tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja syrjinnän määritelmien (välitön/välillinen, häirintä, läheis- ja oletussyrjintä jne.) valossa. Kiinnitä huomiota myös sukupuolen ja muiden perusteiden rajapintoihin. Mitä kaikkea huomaat ja millaisia vaikutuksia teoilla voi olla? Miten viran- ja toimenhaltijat voisivat toimia toisin?

– Päiväkodissa on lapsi, jonka äiti on työtön työnhakija eli puhekielisesti ”kotona”. Henkilökunta asettaa palaverissaan lapsen hoitopaikan tarpeen kyseenalaiseksi ja esittää niiden jälkeen äidille vihjailuja alueen työssä käyvien asukkaiden huutavasta hoitopaikkojen puutteesta. Päiväkodin johtaja soittaa äidille toistuvasti ja tiedustelee onko hänen välttämätöntä tuoda lapsensa hoitoon tiettyinä päivinä kun päiväkodissa on tuolloin henkilöstön vajeusta. Hän ei soita tällaisia puheluja muiden lasten työssäkäyville vanhemmille eikä erään toisen lapsen työttömälle isälle. Äiti sanoo johtajalle pitävänsä johtajan ja henkilöstön suhtautumista asiattomana. Tämän jälkeen osa henkilöstöstä ei enää puhu hänen kanssaan. Kun äiti kertoo tästä johtajalle, tämä sanoo vain, että ”täällä on töissä ammattilaisia ja ammattilaiset eivät käyttäydy noin”. Kun päiväkodin Viikon lapsi -esittelyssä on tämän äidin lapsen vuoro, poika puetaan valokuvaan vaaleanpunaisiin ballerina-vaatteisiin. Poikaa nolottaa ja itkettää kun lapsiaan tuovat ja hakevat vanhemmat nauravat hänen kivalleen. Päiväkodin työntekijä toteaa äidille: ”Tuohon kuvaan ei ihan kaikkien vanhempien huumorintaju riittäisi”. Kun vanhempia pyydetään tuomaan päiväkotiin tavaroita myyntiin retken rahoittamiseksi, äidin tuomien uusien tavaroiden hinnaksi laitetaan 5 senttiä kun muiden tuomien käytettyjen tavaroiden hinta lähtee yhdestä eurosta ylöspäin. Lopulta äiti vaatimalla vaatii ja lopulta saa lapselleen hoitopaikan toisesta alueen päiväkodista.

– Lastenlääkäri kirjoittaa lasta koskevaan asiakirjaan huomautuksen: ”Äidillä on ollut masennusta.” Paperi päättyy sellaisenaan moniin paikkoihin, mm. lapsen päiväkotiin, jossa se on koko henkilökunnan saatavilla.

- Erään lukiolaistytön todistuksen keskiarvo on yli 9. Tyttö käyttää päähuivia ja hän kuuluu etniseen vähemmistöön. Lukion henkilöstö ohjaa häntä vahvasti opiskelemaan hoitoalalle ja varsinkin lähihoitajaopintoihin, vaikka hän ilmaisee olevansa kiinnostunut yliopisto-opinnoista ja etenkin lain lukemisesta.
- Isä vie 1,5-vuotiaan lapsensa neuvolaan sovittuun tapaamiseen. Työntekijä tiedustelee, miksi isä on saapunut ilman lapsen äitiä ja sanoo, että äiti olisi voinut hyvin muuttaa ehdotettua aikaa niin, että hän olisi tullut. Hän ei esitä vastaavaa kysymystä ja ehdotusta äideille, jotka saapuvat neuvolaan ilman lastensa isää.
- Peruskoulun viimeisellä luokalla oleva tyttö kertoo luokanvalvojalleen saaneensa tarpeekseen seksuaalisesta häirinnästä, jota häneen kohdistaa samalla luokalla oleva poika kahden muun pojan kanssa. Häirintä ilmenee monin tavoin, muun muassa rivoihin eleihin, korvaan kuiskutelluihin seksuaalisiin ehdotuksiin, perättömien huhujen levittämisenä tytön seksisuhteista sekä kännykkäkuvien napsimisena hänen rinnoistaan ja takamuksestaan. Opettaja nauraa ja sanoo, että pojat taitavat olla vähän ihastuneita häneen ja pojathan ovat luonnostaan tuollaisia suoran toiminnan tyyppejä. Tyttö toteaa loukkaantuneena, että hänen tietääkseen tällainen toiminta on laitonta ja koululla on velvollisuus puuttua asiaan. Tähän luokanvalvoja sanoo, että hänen on vaikea uskoa kivojen poikien tekevän tuollaista ellei tyttö ole itse antanut siihen aiheutta. Hän lupaa tarkkailla tilannetta ja puuttua asiaan jos jotain tapahtuu hänen nähtensä.
- Yksikön päällikkö päättää, että avoinna olevaa vahtimestarin paikkaa hakeneista haastatellaan kolmea pätevimmältä vaikuttavaa hakijaa. Erilaisia kriteerejä soveltaen ja yhdistellen tehtävän saanut työntekijä löytää kolme hyvää haastateltavaa. Hän katsoo tarkemmin hakijoiden nimiä ja huomaa, että yksi kolmesta on nimeltään Henry Nyman. Hän laittaa tämän hakemuksen sivuun ja valitsee tilalle muun henkilön kolmanneksi haastateltavaksi. Kun vahtimestari on valittu ja valinnasta ilmoitettu hakijoille, Henry Nyman soittaa yksikön päällikölle ja kysyy miksi hän ei päässyt haastatteluun omasta mielestään pätevänä hakijana. Hän esittää lisäksi epäilynsä mahdollisesta syrjinnästä, koska hän on romani. Päällikkö vastaa, että rekrytoinnissa ei ole voinut tapahtua minkäänlaista syrjintää ja todentaa asian kertomalla, että haastatteluun kutsuttiin yksi maahanmuuttajakin.

RIKOSLAKI (1889/39)

10 luku 10 § Kiihottaminen kansanryhmää vastaan

Joka asettaa yleisön saataville tai muutoin yleisön keskuuteen levittää tai pitää yleisön saatavilla tiedon, mielipiteen tai muun viestin, jossa uhataan, panetellaan tai solvataan jotakin ryhmää rodun, ihonvärin, syntyperän, kansallisen tai etnisen alkuperän, uskonnon tai vakaumuksen, seksuaalisen suuntautumisen tai vammaisuuden perusteella taikka niihin rinnastettavalla muulla perusteella, on tuomittava kiihottamisesta kansanryhmää vastaan sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

10 luku 11 § Syrjintä

Joka elinkeinotoiminnassa, ammatin harjoittamisessa, yleisöpalvelussa, virkatoiminnassa tai muussa julkisessa tehtävässä taikka julkista tilaisuutta tai yleistä kokousta järjestettäessä ilman hyväksyttävää syytä

- 1. ei palvele jotakuta yleisesti noudatettavilla ehdoilla,*
- 2. kieltäytyy päästämästä jotakuta tilaisuuteen tai kokoukseen tai poistaa hänet sieltä taikka*
- 3. asettaa jonkun ilmeisen eriarvoiseen tai muita olennaisesti huonompaan asemaan*

rodun, kansallisen tai etnisen alkuperän, ihonvärin, kielen, sukupuolen, iän, perhesuhteiden, sukupuolisen suuntautumisen, perimän, vammaisuuden tai terveydentilan taikka uskonnon, yhteiskunnallisen mielipiteen, poliittisen tai ammatillisen toiminnan tai muun näihin rinnastettavan seikan perusteella, on tuomittava, jollei teko ole rangaistava työsyRJintänä tai kiskonnantapaisena työsyRJintänä, syRJinnästä sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

47 luku 3 § TyösyRJintä

Työnantaja tai tämän edustaja, joka työpaikasta ilmoittaessaan, työntekijää valitessaan tai palvelussuhteen aikana ilman painavaa, hyväksyttävää syytä asettaa työnhakijan tai työntekijän epäedulliseen asemaan

- 1. rodun, kansallisen tai etnisen alkuperän, kansalaisuuden, ihonvärin, kielen, sukupuolen, iän, perhesuhteiden, sukupuolisen suuntautumisen, perimän, vammaisuuden tai terveydentilan taikka*
- 2. uskonnon, yhteiskunnallisen mielipiteen, poliittisen tai ammatillisen toiminnan tai muun näihin rinnastettavan seikan perusteella,*

on tuomittava työsyRJinnästä sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

HALLINTOLAKI (434/2003)

2 luku § 6 Hallinnon oikeusperiaatteet

Viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.

2 luku § 9 Hyvän kielenkäytön vaatimus

Viranomaisen on käytettävä asiallista, selkeää ja ymmärrettävää kieltä.

Asiakkaan oikeudesta käyttää omaa kieltään viranomaisessa asioidessaan on voimassa, mitä siitä erikseen säädetään tai mitä johtuu Suomea sitovista kansainvälisistä sopimuksista.

5 luku § 26 Tulkitseminen ja kääntäminen

Viranomaisen on järjestettävä tulkitseminen ja kääntäminen asiassa, joka voi tulla vireille viranomaisen aloitteesta, jos:

- 1. romani- tai viittomakieltä taikka muuta kieltä käyttävä asianosainen ei osaa viranomaisessa käytettävää suomen tai ruotsin kieltä; tai*
- 2. asianosainen ei vammaisuuden tai sairauden perusteella voi tulla ymmärretyksi.*

Asia voidaan tulkita tai kääntää sellaiselle kielelle, jota asianosaisen voidaan todeta asian laatuun nähden riittävästi ymmärtävän. Asian selvittämiseksi tai asianosaisen oikeuksien turvaamiseksi viranomainen voi huolehtia tulkitsemisesta ja kääntämisestä muussakin kuin 1 momentissa tarkoitetussa asiassa.

Suomen ja ruotsin kieltä käyttävän oikeudesta viranomaisen järjestämään tulkkaukseen sekä käännökseen säädetään kielilaissa (423/2003). Tulkitsemisesta ja kääntämisestä saamen kielelle on voimassa, mitä siitä erikseen säädetään. Viranomaisen on myös huolehdittava siitä, että muiden pohjoismaiden kansalaiset saavat sen käsiteltävissä asioissa tarvittavan tulkitsemis- ja käännösavun.

Hallintolaissa säädetään hyvän hallinnon perusteista. Niihin kuuluvat muun muassa hallinnon oikeusperiaatteet, jotka ohjaavat viranomaisen päätösharkintaa ja muuta asian käsittelyä. Hallinnon oikeusperiaatteita ovat:

- yhdenvertaisuusperiaate, joka velvoittaa tasapuoliseen kohteluun, johdonmukaisuuteen ja syrjimättömyyteen
- tarkoitussidonnaisuuden periaate, jonka mukaan viranomaisella ei saa olla toiminnassaan vääriä vaikuttimia eikä harkintavaltaa saa käyttää väärin

- objektiviteettiperiaate, joka edellyttää viranomaisilta asiallista ja puolueetonta toimintaa
- suhteellisuusperiaate, joka velvoittaa esimerkiksi terveysvalvonnassa mitoittamaan keinot niin, ettei kenenkään oikeuksia tai etuja rajoiteta enempää kuin haitan tai vaaran poistaminen edellyttää
- luottamuksensuojaperiaate, joka on ennen muuta yksilön suojaa julkista valtaa vastaan ja antaa yksityiselle oikeuden luottaa viranomaisen toiminnan oikeellisuuteen ja virheettömyyteen.

Hallinnon oikeusperiaatteet ovat ennen muuta oikeusturvasäännöksiä. Hyvän hallinnon perusteisiin kuuluvat myös

- palveluperiaate ja palvelun asianmukaisuus
- neuvontavelvollisuus
- hyvän kielenkäytön vaatimus ja
- viranomaisten yhteistyövelvoite.

Säännökset velvoittavat viranomaista järjestämään toimintansa niin, että hallinnossa asioiva saa asianmukaisesti hallinnon palveluita ja että viranomainen suorittaa tehtävänsä mahdollisimman tuloksellisesti.

Esimerkiksi hyvän kielenkäytön vaatimus velvoittaa käyttämään asiallista, selkeää ja ymmärrettävää kieltä. Vaatimus on kova ja velvoittaa jokaisen viranomaisen arvioimaan kielenkäyttöään. Selkeän ja ymmärrettävän kielenkäytön vaatimus on luonteeltaan kuitenkin enemmän periaatteellinen ja asenteita muokkaava kuin tiukan oikeudellinen. Lainsäätäjä pyrkii ohjaamaan julkisen hallinnon toimijoita oikeanlaisiin menettelytapoihin.

Hyvän hallinnon perusteet on otettava huomioon kaikessa julkisen hallinnon toiminnassa, ei vain hallintoasian käsittelyssä ja päätöksenteossa.

OSALLISUUTTA EDISTÄVÄ LAINSÄÄDÄNTÖ: KUNTALAKI JA JULKISUUSLAKI

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ovat kaukainen asia ihmiselle, joka elää yksin autiolla saarella. Tilanne kuitenkin muuttuu heti jos sille samalle saarelle haaksirikkoutuu toinen ihminen kokonaisuudesta laivallisesta ihmisistä puhumattakaan. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden idea, tarve ja toteutuminen muodostuvat ihmisten välisessä kanssakäymisessä tiettyä aikaa tietyssä yhteisössä ja yhteiskunnassa. Jokaisella ja kaikilla on oltava aito mahdollisuus ”päästä mukaan” kanssakäymiseen ja yhteisöihin, sillä ilman osallisuutta tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ei varsinaisesti edes pääse syntymään. Osallisuudessa on kysymys siitä, että yksilö ja ryhmä voivat kokea yhteisön hyväksyntää, että hän tai he pystyvät toimimaan, ja että hän tai he saavat kokemuksen siitä, että hänen/heidän toimintaansa arvostetaan. Tasa-arvo ja yh-

denvertaisuus ovat asioita, johon on kiinnitettävä huomiota kun haemme kuntalaisillemme tapoja tieto-, toiminta- ja päätöksenteko-osallisuuteen.

Kuntalaki (410/2015)

Kuntalain tarkoituksena (1 §) on luoda edellytykset kunnan asukkaiden itsehallinnon sekä osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien toteutumiselle kunnan toiminnassa. Lain 5. luvussa 22 §:ssä todetaan, että ”kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan” ja että ”valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista”.

Lisäksi (29 §):

Kunnan toiminnasta on tiedotettava asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Kunnan tulee antaa riittävästi tietoja kunnan järjestämistä palveluista, taloudesta, kunnassa valmistelussa olevista asioista, niitä koskevista suunnitelmista, asioiden käsittelystä, tehdyistä päätöksistä ja päätösten vaikutuksista. Kunnan on tiedotettava, millä tavoin päätösten valmisteluun voi osallistua ja vaikuttaa. Viestinnässä on käytettävä selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otettava huomioon kunnan eri asukasryhmien tarpeet.

Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta eli lyhyemmin julkisuuslaki (621/1999)

1 luku 3 §:

Julkisuuslaissa säädettyjen tiedonsaantioikeuksien ja viranomaisten velvollisuuksien tarkoituksena on toteuttaa avoimuutta ja hyvää tiedonhallintatapaa viranomaisten toiminnassa sekä antaa yksilöille ja yhteisöille mahdollisuus valvoa julkisen vallan ja julkisten varojen käyttöä, muodostaa vapaasti mielipiteensä sekä vaikuttaa julkisen vallan käyttöön ja valvoa oikeuksiaan ja etujaan.

TYÖSOPIMUSLAKI (55/2001)

2 luku Työnantajan velvollisuudet

1 § Yleisvelvoite

Työnantajan on kaikin puolin edistettävä suhteitaan työntekijöihin samoin kuin työntekijöiden keskinäisiä suhteita. Työnantajan on huolehdittava siitä, että työntekijä voi suoriutua työstään myös yrityksen toimintaa, tehtävää työtä tai työmenetelmiä muutettaessa tai kehitettäessä. Työnantajan on pyrittävä edistämään työntekijän mahdollisuuksia kehittyä kykyjensä mukaan työurallaan etenemiseksi.

2 § Tasapuolinen kohtelu ja syrjintäkielto

Työnantajan on kohdeltava työntekijöitä tasapuolisesti, jollei siitä poikkeaminen ole työntekijöiden tehtävät ja asema huomioon ottaen perusteltua.

Määräaikaisissa ja osa-aikaisissa työsuhteissa ei saa pelkästään työsopimuksen kestoajan tai työajan pituuden vuoksi soveltaa epäedullisempia työehtoja kuin muissa työsuhteissa, ellei se ole perusteltua asiallisista syistä.

ESIMERKKEJÄ MUUSTA TASA-ARVOON JA YHDENVERTAISUUTEEN LIITTYVÄSTÄ LAINSÄÄDÄNNÖSTÄ

Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000)

2 luku § 4 Asiakkaalla on oikeus saada sosiaalihuollon toteuttajalta laadultaan hyvää sosiaalihuoltoa ja hyvää kohtelua ilman syrjintää. Asiakasta on kohdeltava siten, ettei hänen ihmisarvoaan loukata eikä että hänen vakaumustaan ja yksityisyyttään kunnioitetaan.

Sosiaalihuoltoa toteutettaessa on otettava huomioon asiakkaan toivomukset, mielipide, etu ja yksilölliset tarpeet sekä hänen äidinkiensä ja kulttuuritaustansa.

§ 10 Alaikäisen asiakkaan toivomukset ja mielipide on selvitettävä ja otettava huomioon hänen ikänsä ja kehitystasonsa edellyttämällä tavalla.

Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992)

2 luku § 3 Potilaalla on oikeus laadultaan hyvään terveyden- ja sairaanhoitoon. Hänen hoitonsa on järjestettävä ja häntä on kohdeltava siten, ettei hänen ihmisarvoaan loukata sekä että hänen vakaumustaan ja hänen yksityisyyttään kunnioitetaan. Potilaan äidinkieli, hänen yksilölliset tarpeensa ja kulttuurinsa on mahdollisuuksien mukaan otettava hänen hoidossaan ja kohtelussaan huomioon.

§ 7 Alaikäisen potilaan mielipide hoitotoimenpiteeseen on selvitettävä silloin, kun se on hänen ikänsä ja kehitystasoonsa nähden mahdollista. Jos alaikäinen ikänsä ja kehitystasonsa perusteella kykenee päättämään hoidostaan, häntä on hoidettava yhteisymmärryksessä hänen kanssaan. Jos alaikäinen ei kykene päättämään hoidostaan, häntä on hoidettava yhteisymmärryksessä hänen huoltajansa tai muun laillisen edustajansa kanssa.

Työturvallisuuslaki (738/2002)

5 luku 28 § Jos työssä esiintyy työntekijään kohdistuvaa hänen terveydelleen haittaa tai vaaraa aiheuttavaa häirintää tai muuta epäasiallista kohtelua, työnantajan on asiasta tiedon saatuaan käytettävissään olevin keinoin ryhdyttävä toimiin epäkohdan poistamiseksi.

LISÄTIETOA

- laeista alkuperäisinä: www.finlex.fi
- tasa-arvolaista sekä neuvontaa syrjimättömyydestä, syrjintätapauksista, edistämisestä jne. saat tasa-arvovaltuutetun toimistosta: www.tasa-arvo.fi
- yhdenvertaisuuslaista, kantelun tekemisestä jne. saat yhdenvertaisuusvaltuutetulta www.syrjinta.fi
- lakien noudattamisesta omassa työssä saat oman toimialan lakimieheltä tai kaupunginlakimieheltä
- neuvoja ja tukea, kun epäilet tullesesi syrjityksi henkilöstöasioissa saat ammattijärjestösi luottamusmieheltä, ammattiliittosi neuvontapalveluista ja työsuojeluviranomaisilta.

Yhteenveto

- Sukupuolten tasa-arvo ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuus ovat perusoikeuksia. Ne ovat myös hyvää hallintoa.
- Tasa-arvolaki ja yhdenvertaisuuslaki vaativat sekä syrjimättömyyttä että tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämistä.
- Syrjintään voi syyllistyä, vaikka toiminnassa ei olisi tarkoitus toimia syrjivästi.
- Syrjintää on monenlaista.

3. TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUS- VIRANOMAISET

Tässä luvussa kerrotaan maamme tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusviranomaisista sekä siitä, miten Vantaan kaupunki on järjestänyt viranomaisvastuunsa näissä asioissa.

Tasa-arvovaltuutettu valvoo Suomessa naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain eli tasa-arvolain noudattamista. Valtuutettu antaa ohjeita ja neuvoja tasa-arvolakiin liittyvistä kysymyksistä, sukupuoleen perustuvasta syrjinnästä ja sukupuolten tasa-arvon edistämisestä. Tasa-arvovaltuutettu on itsenäinen ja riippumaton lainvalvontaviranomainen, joka toimii oikeusministeriön hallinnonalalla.

Kuva: Sakari Manninen

Yhdenvertaisuusvaltuutetun puoleen voi kääntyä, jos henkilö on kokenut tai havainnut syrjintää iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Valtuutetun tehtäviin kuuluu myös syrjinnän vaarassa olevien ryhmien, kuten ulkomaalaisten, olojen, oikeuksien ja aseman edistäminen. Lisäksi valtuutettu valvoo ulkomaalaisten maasta poistamista ja toimii kansallisena ihmiskaupparaporttina. Käytännössä yhdenvertaisuusvaltuutetun työ on esimerkiksi neuvontaa, yksittäisten tapausten selvittämistä, sovinnon edistämistä, kouluttamista, tiedon keräämistä, lainsäädäntöön ja viranomaisten käytäntöihin vaikuttamista sekä oikeudellista avustamista.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta on vuoden 2015 alusta valvonut sekä yhdenvertaisuus- että tasa-arvolain noudattamista.

Lisäksi kaksi tahoa kehittää ja edistää tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimintaa Suomessa. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinto- ja suunnitteluosastolla toimii **tasa-arvoyksikkö** (TASY), joka valmistelee ja kehittää tasa-arvolainsäädäntöä ja hallituksen tasa-arvopolitiikkaa sekä edistää sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamista valtionhallinnossa. Oikeusministeriössä on osastoihin kuulumaton **demokratia-, kieli- ja perusoikeusasioiden yksikkö**, joka

edistää valtakunnallisesti yhdenvertaisuutta ja syrjimättömyyttä. Tämän yksikön tulosohejauksessa sijaitsevat yhdenvertaisuusvaltuutetun lisäksi yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta, tasa-arvovaltuutettu ja maamme kolmas valtuutettu, lapsiasiavaltuutettu.

TASA-ARVOPOLITIikka

Sukupuolten välisen tasa-arvon edistäminen on yksi valtion ja kuntien tehtävistä. Viimeisten vuosikymmenten aikana Suomen hallitukset ovat sitoutuneet tasa-arvon edistämiseen kaikessa päätöksenteossaan. Sukupuolten tasa-arvoa edistetään kaksoisstrategialla, joka pitää sisällään sekä erityistoimia tasa-arvon esteiden poistamiseksi että sukupuolinäkökulman valtavirtaistamisen (gender mainstreaming) kaikkeen päätöksentekoon. Tasa-arvopolitiikka perustuu tasa-arvolakiin, hallitusohjelmiin sekä EU-oikeuteen ja kansainvälisiin sopimuksiin.

Tasa-arvopolitiikkaa koordinoi sosiaali- ja terveysministeriö, joka ohjaa tasa-arvon edistämistä hallituskausittain laadittavilla tasa-arvo-ohjelmilla. Pääministeri Juha Sipilän hallituksen tasa-arvo-ohjelma 2016–2019 toteaa, että tasa-arvon kannalta suurimmat ongelmatkohdat Suomessa ovat palkkaerot, sukupuolen mukaan eriytyneet alat ja ammatit, lähisuhdeväkivalta sekä miesten suuret hyvinvointierot. Ohjelmassa esitetään 30 toimenpidettä, jotka jakautuvat seuraavien otsikoiden alle:

- Vahvistetaan tasa-arvoa työelämässä
- Tuetaan työn ja perhe-elämän yhteensovittamista sekä vanhemmuutta
- Edistetään sukupuolten tasa-arvoa koulutuksessa ja liikunnassa
- Vähennetään naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja lähisuhdeväkivaltaa
- Parannetaan miesten hyvinvointia ja terveyttä
- Yhteiskunnallisella päätöksenteolla edistetään sukupuolten tasa-arvoa.

Moni ohjelmassa esitetty selvitys- ja toteutustoimenpide liittyy kuntatyöhön ja kunta-palveluihin. Ohjelma löytyy sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuna 2016:4

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/75238>.

VASTUU TASA-ARVON JA YHDENVERTAISUUDEN SUUNNITTELUSTA JA EDISTÄMISESTÄ VANTAAN KAUPUNGISSA

Suomalaisissa kunnissa ei ole valtionhallinnon valtuutettujen tai yksiköiden kaltaisia tasa-arvo- tai yhdenvertaisuusviranomaisia. Kokopäiväinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimienhaltija löytyy vain Helsingistä; useissa kunnissa jollekin viranhaltijalle määritellään tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelua useimmiten henkilöstöpoliittisella painotuksella. Joissakin

kaupungeissa, esimerkiksi Helsingissä, Espoossa, Turussa ja Oulussa, toimii luottamushenkilöistä koostuva, kuntavaalien jälkeen nimettävä tasa-arvotoimikunta. Vantaalla tällaista toimikuntaa ei ole ollut enää pitkään aikaan. Tämä ei tarkoita sitä, että Vantaa laiminlöisi lakeihin perustuvat vastuunsa suunnittelusta ja edistämisestä.

Vantaalla on tehty kaksi muista kunnista jossain määrin poikkeavaa linjausta. Ensinnäkin teemme selkeän eron kaupungin henkilöstöön keskittyvän henkilöstöpoliittisen ja kaupungin palveluihin liittyvän toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kehittämisen välille. Henkilöstöpoliittinen toiminta on linjattu työnantajan (henkilöstökeskus) ja työntekijöiden ammattijärjestöjen yhteistoimintaan kuuluvaksi asiaksi. Toiseksi meillä on johtosäännöllä

Kuva: Sakari Manninen

(tulevaisuudessa todennäköisesti hallintosäännöllä) määritelty vastuutaho kaupunkitasoiselle päätöksentekoon ja palveluihin liittyvälle toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kehittämistyölle. Vuonna 2016 eli tätä Työkirjaa laadittaessa vastuutahot toiminnallisesta työstä ovat kaupunginhallituksen

yleisjaosto sekä asukaspalvelujen toimiala, käytännössä asukaspalvelujen apulaiskaupunginjohtaja. Kaupunkitasoinen kehittäminen tarkoittaa kaupunkitasoisen suunnitelman laatimista ja jalkauttamista, koulutus- ja neuvontatoimintaa organisaation sisällä, sisäistä ja ulkoista viestintää, kansallista ja kansainvälistä yhteydenpitoa sekä esimerkiksi kehittämishankkeiden toteuttamista.

Jokainen kaupungin toimiala, tulosalue ja tulosityksikkö on vastuussa oman toimintansa syrjimättömyydestä sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisestä omissa toiminnoissaan. Vuoden 2015 alusta uudistettuja tasa-arvolakia ja yhdenvertaisuuslakia on käytännössä vaikea toteuttaa ilman toimialojen ja tulosalueiden omia suunnitelmia ja kehittämistoimia, jotka perustuvat kaupunkitasoisen suunnitelman tarjoamaan kehykseen. Kouluilla ja oppilaitoksilla on lakisääteinen velvollisuuskin tehdä omat toiminnalliset tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmansa.

4. ARVIOINTIA JO TEHDYSTÄ TYÖSTÄ JA TULEVAN TYÖN SUUNTAVIIVAT

TASA-ARVON JA YHDENVERTAISUUDEN EDISTÄMINEN VANTAAN KAUPUNGIN TOIMINNASSA 2004–2016

Tähän on koottu Vantaan toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön keskeisiä päätöksiä, linjauksia ja toimenpiteitä reilun kymmenen vuoden ajanjaksolla vuosilta 2004–2016. Katsaus palvelee pääasiassa kahta tarkoitusta. Ensinnäkin se pohjustaa arviota siitä, mitä tällä työllä on saatu aikaan. Lisäksi katsauksen avulla on mahdollista hahmottaa kehittämiskohteet ja suunnata rajalliset voimavarat siten oikeisiin kohteisiin.

Kuva: Sami Lievonen

Tarkastelu on kaupunkitasoinen eli se tapahtuu tavallaan ”lintuperspektiivistä”. Rajankäynti kaupunkitasoisen ja esimerkiksi toimialatasoisen työn välillä on kuitenkin liukuva ja tulkinanvarainen. Kaupunkitasoinen tarkoittaakin tässä yhteydessä ennen muuta sitä, että alla tarkastellaan sitä kehitystä, jonka kaupunkitasoinen *Työkirja tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta – tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen Vantaan kaupungin toimintatapana* vuodelta 2006 on saanut aikaan ja hahmotellaan kehittämiskohteet, joihin liittyvät kehittämistoimet kerrotaan toiminnallisessa päätöksenteon ja palvelujen suunnitelmassa (osa 2, erillinen asiakirja). Tarkastelu etenee selvyyden vuoksi kronologisesti.

2004–2005

Suomeen on saatu ensimmäinen yhdenvertaisuuslaki vuonna 2004. Se suojaa syrjinnältä pääasiassa etnisen alkuperän osalta ja kunnan tulee laatia suunnitelma oman toiminnan etnisestä syrjimättömyydestä. Tasa-arvolakiin tehdään vuonna 2005 osittaisuudistus, joka vaatii aiempaa parempaa suunnittelua sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi. Tasa-arvolain painopiste on yhä henkilöstöpoliittisessa suunnittelussa. Vähimmillään kunta selviää näiden

lakien suunnitteluvaatimuksista laatimalla henkilöstöpoliittisen tasa-arvosuunnitelman, oppilaitosten tasa-arvosuunnitelmat ja toiminnallisen (eli palveluihin liittyvän) yhdenvertaisuussuunnitelman etnistä syrjintää vastaan.

Vantaalla kumpikin lakiuudistus päättyy keskushallinnon asukaspalvelujohtajan pöydälle toimenpiteitä varten. Samoihin aikoihin Vantaata pyydetään mukaan eurooppalaiseen yhdenvertaisuushankkeeseen. Vantaa (asukaspalvelut) liittyy tähän Join in -hankkeeseen ja määrittelee tavoitteekseen tehdä hankkeen asiantuntijaresurssien avustuksella Vantaalle kaupunkitasoisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman, jossa tavoitellaan samanaikaisesti sekä sukupuolten tasa-arvoa että moniperusteista yhdenvertaisuutta ja lisäksi näihin kumpaankin liitetään sekä henkilöstöpoliittinen että toiminnallinen näkökulma. Suomalaiset alan asiantuntijat pitävät näiden neljän kokonaisuuden yhdistämistä samaan suunnitelmaan mahdottomana tehtävänä.

Join in -hankkeen Vantaan osahanke työstää laaja-alaista suunnitelmaa muun muassa kaupunkitasoisen työryhmän avulla. Samalla määrittyy kaupungin toimijoiden työnjako: kaupunkitasoisen toiminnallisen työn kehittämisvastuu sijaitsee asukaspalveluissa ja henkilöstöpoliittinen suunnittelu määrittää työnantajan (henkilöstökeskus) ja ammattijärjestöjen yhteistoiminnaksi.

Haasteellinen monen näkökulman yhdistäminen toteutuu lopulta siten, että suunnitelmasta tehdään kolmiosainen kokonaisuus. Osat ovat:

- 1) Toiminnallinen suunnitelma (Vantaan kaupungin suunnitelma tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi palveluissa vuosina 2006–2008)
- 2) Henkilöstöpoliittinen suunnitelma (Monimuotoisuus vahvuutena – Vantaan kaupunki tasa-arvoisena ja yhdenvertaisena työyhteisönä)
- 3) Työkirja tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta; tämä laeista, käsitteistä, edistämisestä, syrjintäperusteista jne. kertova osuus yhdistää toiminnallisen ja henkilöstöpoliittisen näkökulman yhdeksi, kumpaakin erillissuunnitelmaa laajemmaksi kokonaisuudeksi. Sen lisäksi Työkirja-osuus sisältää linjauksia, jotka ohjaavat käytännön toimintaa. Kaupunkitasoinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma laaditaan määräaikaiseksi valtuustokauden loppuun saakka.

2006

Asukaspalvelulautakunta hyväksyy suunnitelman toiminnalliset osuudet ja lähettää kokonaisuuden kaupunginhallitukselle kaupunkitasoista hyväksymistä varten. Kaupunginhallitus hyväksyy toiminnalliset osat ja merkitsee henkilöstöpoliittiset osat tiedoksi.

2007–2008

Uutta suunnitelmaa jalkautetaan toimialoille. Valtuustokauden lopussa asukaspalvelulautakunta pyytää toimialoilta itsearviointin toiminnallisen työn kehittämiskohteista. Pelkistetysti tulos on se, että sukupuolella nähdään olevan merkitystä ainoastaan henki-

löstöpoliittisena kysymyksenä ja yhdenvertaisuusasioissa huomiota tarvitsevat vain maahanmuuttajat.

Vantaa allekirjoittaa vuonna 2007 kolmantena kuntana Suomessa Euroopan kuntien ja alueiden liiton CEMR:n Eurooppalaisen tasa-arvon peruskirjan.

2009–2012

Koska yhdenvertaisuuslakiin on tekeillä muutoksia, Vantaan suunnitelmaa ei lähdetä muuttamaan valtuustokauden alussa. Sen sijaan kaupunginhallitus määrittelee toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskehittämisen linjaukset valtuustokaudelle 2009–2012. Painopiste on toiminnallisen tasa-arvotyön käynnistämisessä ja vakiinnuttamisessa osaksi toimialojen tavanomaista toimintaa.

Keskeisiä toimenpiteitä ja saavutuksia:

- Toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kaupunkitasoinen kehittäminen lisätään johtosäätöihin siten, että vastuutahoiksi kirjataan vapaa-ajan ja asukaspalvelujen lautakunta ja toimiala. Käytännössä kehittämisestä vastaa toimialan talous- ja hallintopalvelut.
- Toimialojen johtoryhmät valitsevat toimialoiltaan edustajat sukupuolivaikutusten arvioinnin eli suvauksen koulutukseen, joka ostetaan WoM Oy:ltä. Koulutuksen jälkeen toimialoilla toteutetaan erilaisia suvauspilotteja.
- Vantaa osallistuu valtakunnalliseen ESR-tasa-arvohankkeeseen Valtavirtaistaminen käytäntöön. Kaikki toimialat saavat hankkeesta tukea oman toiminnallisen tasa-arvotyönsä käynnistämiseen ja kehittämiseen.
- Toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kehittäminen otetaan mukaan talousarvion suunnitteluohjeisiin.
- Tasa-arvotyöstä on TS-tavoitteita kaupungin strategiassa. Yhtenä vuonna toimialat tekevät sukupuolivaikutusten arviointia vastuullaan olevista TA-tavoitteista. Näiden toimenpiteiden myötä myös tarkastuslautakunta tarkastelee toiminnallista tasa-arvotyötä toimialoilla.
- Vantaa on aktiivisesti mukana kunnallisen toiminnallisen tasa-arvotyön kehittämisessä Suomessa (esimerkiksi Kuntaliiton TASE -ESR-hanke) ja Euroopassa (muun muassa yhteistyötä Puolan kuntasektorin kanssa).

2013–2016

Uutta yhdenvertaisuuslakia – ja nyt myös jo tasa-arvolain uudistusta – odotellaan yhä. Kaupunginhallitus määrittelee jälleen valtuustokauden toiminnalliset kehittämiskohteet. Painopisteet ovat sukupuolen ja muiden henkilöön liittyvien perusteiden huomioiminen samanaikaisesti (ns. GENDER+) sekä vuodelta 2006 olevan kaupunkitasoisen suunnitelman ajantasaistaminen lakimuutosten jälkeen.

Vantaa siirtyy yhteen valtuustokauden mittaiseen kaupunkistrategiaan. Vantaan arvojen yhteyteen kirjataan kaupungin sitoutuminen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen kaikessa toiminnassa.

Organisaatiouudistuksessa kaupunkitasoinen kehittämisvastuu siirtyy kaupunginhallituksen yleisjaostolle ja asukaspalvelujen toimialalle, käytännössä suoraan asukaspalvelujen apulaiskaupunginjohtajalle.

Tasa-arvolain osittaisuudistus ja yhdenvertaisuuslain kokonaisuudistus tulevat voimaan parin päivän varoitusajalla 1.1.2015. Vantaan suunnitelmakokonaisuuden – Työkirjan, toiminnallisen suunnitelman ja henkilöstöpoliittisen suunnitelman – ajantasaistaminen käynnistyy syksyllä 2015.

Sateenkaarevaa nuorisotyötä

Nuoren ihmisen identiteetin etsintävaihe on herkkää aikaa. Jos tähän kasvuprosessiin liittyy vielä sukupuoli- ja seksuaali-identiteetin miettimistä, nuoren ja mahdollisesti hänen vanhempiensakin lähellä on hyvä olla hyväksyviä ja ammattitaitoisia aikuisia. Vantaan kaupungin nuorisotyöntekijät tekevät tällaista tarvelähtöistä kohdennettua nuorisotyötä.

Nuorisopalvelut on myös järjestänyt kevästä 2015 lähtien sateenkaarevia nuorten iltoja Tikkurilassa Tonttulan nuorisotalolla kerran viikossa. Illoissa kunnioitetaan nuorten itsemäärittelyä ja -määrittelemättömyyttä ja paikalle voi tulla juttelemaan, olemaan ja vaikka tutustumaan uusiin ihmisiin kahvi- tai teekupposen äärellä. Illoissa kaupungin yhteistyökumppani on ihmisoikeus- ja kansalaisjärjestö Heseta.

VANTAAN KAUPUNGIN TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSUUNNITELMAN 2017–2020 LAATIMISEN PROSESSI

Kaupungin johtoryhmä hyväksyi syyskuussa 2015 asukaspalvelujen apulaiskaupunginjohtajan esittämän työsuunnitelman. Sen keskeiset vaiheet olivat:

- 1) vuodelta 2006 peräisin olevan suunnitelman muutostarpeiden arviointi luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden keskuudessa (syksyllä 2015)
- 2) suunnitelman ajantasaistaminen (keväällä ja kesällä 2016)
- 3) ajantasaistetun suunnitelman arviointi- ja hyväksymisprosessit (syksyllä 2016).

Työ päätettiin rakentaa Vantaan vanhan suunnitelman pohjalle. Toteutuksen keskiössä olivat lakien vaatimukset sekä luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden osallisuus ajantasaistamisprosessiin. Ohjausryhmää ei perustettu; sen sijasta työn etenemisestä tuli antaa väliraportti kaupunginhallituksen yleisjaostolle ja kaupungin johtoryhmälle. Henkilöstöpoliittisen suunnittelun kuvaus (Työkirjan osa 3) valmistui työnantajan/henkilöstökeskuksen ja työntekijäjärjestöjen yhteistoimintana.

Asukaspalvelujen toimialan suunnittelija vieraili kaupunginhallituksen yleisjaostossa ja toimialojen johtoryhmissä esittelemässä työsuunnitelman. Johtoryhmät nimesivät viranhaltijaedustajat ykkösvaiheen arviointityöhön. Loppuvuodesta 2015 ja alkuvuodesta 2016 suunnittelija ja WoM Oy:n tasa-arvokonsultti tapasivat arvioinnin merkeissä toimialojen edustajat (kaupunginjohtajan toimiala ja asukaspalvelut, sivistystoimi, sosiaali- ja terveystoimi sekä maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala) sekä luottamushenkilöitä (kaupunginvaltuusto, nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto, vammaisneuvosto, monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta ja paikallisromanityöryhmä). WoM Oy esitti kaupungille ehdotuksia ajantasaistettavana olevan suunnitelman sisältöihin.

Työkirja ja toiminnallinen suunnitelma rakentuivat vähitellen syksyyn 2016 saavuttaessa. Toisaalla henkilöstökeskus ja työntekijäjärjestöt päivittivät Vantaan kaupungin henkilöstöpoliittisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön suuntaviivat ja linjaukset samassa aikataulussa.

Asukaspalvelujen toimialan suunnittelijan luonnos Työkirjaksi ja uudeksi toiminnalliseksi suunnitelmaksi käsiteltiin koolle kutsutussa asiantuntijaryhmässä syyskuussa 2016. Luonnos oli lausuntokierroksella lautakunnissa sekä sosiaali- ja potilasasiamiehellä lokakuussa. Kaupunginhallitus hyväksyi Työkirjan ja suunnitelman 14.11.2016 ja lähetti suunnitelmakokonaisuuden tiedoksi kaupunginvaltuustolle 12.12.2016.

ARVIO AIEMMASTA TOIMINNASTA SEKÄ KEHITTÄMISKOHTEET 2017–

Vantaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyössä on monia vahvuuksia. Ensinnäkin Vantaalla on tehty toiminnallista eli palveluihin liittyvää kehittämistyötä useimpiin muihin suomalaisiin kuntiin verrattuna jo pitkään. Tämä on antanut kokemukseen perustuvaa tietoa siitä, mitä suunnittelulla voidaan realistisesti ajatella saavutettavan. Lisäksi Vantaan suunnittelu on mennyt reilusti yli lakien minimivaatimusten. Tästä on merkittävää hyötyä tilanteessa, jossa vuoden 2015 alussa voimaan tulleet lait ovat laajentaneet kunnan suunnitteluvälitteitä. Suuri merkitys on myös sillä, että Vantaalla on määritelty kaupunkitasoiselle toiminnalliselle kehittämistyölle johtosäännöin vastuutaho sekä toimielin- että viranhaltijapuolella. Vantaalla toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö on olemassa oleva asia ja sille on tilaa:

kaikilla toimijoilla on oikeus nostaa esiin kysymyksiä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisesta kaupungin toiminnassa ja asioissa, joissa kaupunki on mukana yhtenä toimijana.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö ei ole kuitenkaan ongelmaton Vantaallakaan. Ensinnäkin on havaittavissa, että tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta tarkastellaan usein kapeasti. Tasa-arvon kohdalla kuntasektorin ja oman henkilöstön naisvaltaisuus ja yhdenvertaisuuspuolella maahanmuuttajien oletetut tai todelliset erityistarpeet ovat asiat, jotka hallitsevat aihepiiristä käytyjä keskusteluja. Lisäksi vaikuttaa siltä, että viranhaltijan on nimenomaan omalla alallaan ja omassa työssään vaikea hahmottaa asioita, joita pitäisi työstää tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden näkökulmista. Tämä ilmaistaan usein toteamalla, että ”ei meillä täällä ole mitään erityisiä ongelmia näissä asioissa”. Lisäksi pohdintaa ja varsinkin kehittämistoimia on joskus vaikea saada aikaan edes vahvojen velvoittavien toimielinpäästösten myötä. Tilanne onkin eräänlainen paradoksi: kaikki pitävät tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisesta tärkeänä asiana, mutta asian integrointi pysyväksi osaksi omaa työtä koetaan joko tarpeettomaksi tai vaikeaksi. Mikäli toimijuutta saadaan aikaan, siinä tyydytään joskus pinnallisiin toimenpiteisiin, kuten sinänsä hyvien kehittämislauselien kirjaamiseen asiakirjoihin ilman asian vaatimien todellisten muutostoimenpiteiden hahmottelua ja toteuttamista.

On myös havaittavissa, että integroinnissa kierretään helposti samaa kehää etenemisen sijasta, työn seuranta on laiminlyöty ja koko tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulma jää usein huomiotta ellei kaupunkitasoinen vastuutaho kysele sinnikkäästi sen perään. Jotkut palvelut ovat syystä tai toisesta vielä kaiken tarkastelun ulkopuolella ja esimerkiksi emon organisaation ja kaupungin yhtiöiden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelun suhde on selventämättä.

Oman lisänsä ja haasteensa tulevan kaupunkitasoisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelun ja -kehittämisen linjauksille ja toteuttamiselle tuovat monet syksyllä 2016 käynnissä olevat muutosvalmistelut. Näistä mainittakoon kunnalta kuntalaissa vaadittava hyvinvoinnin edistäminen tilanteessa, jossa Vantaaltakin ollaan mahdollisesti irrottamassa sosiaali- ja terveyspalvelut kaupunkiorganisaatiosta muualle. Hyvinvoinnin edistäminen on yksi mielekäs ja kannatteleva konteksti kunnalliselle toiminnalliselle tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyölle. Tällöin tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden arviointi ja tavoittelu tulee nivoa kiinteäksi osaksi tulevaa Vantaan hyvinvointityön mallia – millaiseksi se sitten muotoutuu.

Johtajatasen muodostaman hyvinvointiryhmän Hyryn poikkitoiminnallisessa hyvinvointityössä tultaneen myös yhdistämään suuri määrä aiempia erillisiä hyvinvoinnin edistämiseen liittyviä ohjelmia yhdeksi ohjelmaksi. Tällaisessa tilanteessa on ratkaistava kysymys siitä, miten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen saadaan ”superohjelmaan” mukaan läpileikkaavasti ja siten, että kokoavan ohjelman suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin todella myös sisältyy syrjimättömyys ja tasa-arvon sekä yhdenvertaisuuden edistäminen.

Kaiken kaikkiaan Vantaan kaupungilla on tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden huomioinnissa ja edistämisessä vielä pitkä matka kuljettavanaan. Matkaa on kuitenkin jo taitettu ja sen myötä on käynyt ilmi vahvuuksia ja onnistumisia, joiden pohjalle voimme rakentaa tulevan suunnittelumme ja tulevat edistämistoimenpiteemme. Olemme myös tietoisia kohteista ja tekemisen tavoista, joita meidän pitää vahvistaa, jotta pääsemme eteenpäin. Lisäksi meidän on tehtävä uusia avauksia, sillä ilman niitä jäämme polkemaan paikallamme tai kuvittelemme olevamme jo perillä. Ajatuksellisesti Vantaan kaupungin toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2017–2020 koostuukin näin elementeistä, joista osa säilyttää, osa vahvistaa ja osa tuo uusia tuulia tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöhömmme. Varsinainen toiminnallinen suunnitelma löytyy tuonnempaa omana kokonaisuutenaan (Työkirjan osa 2).

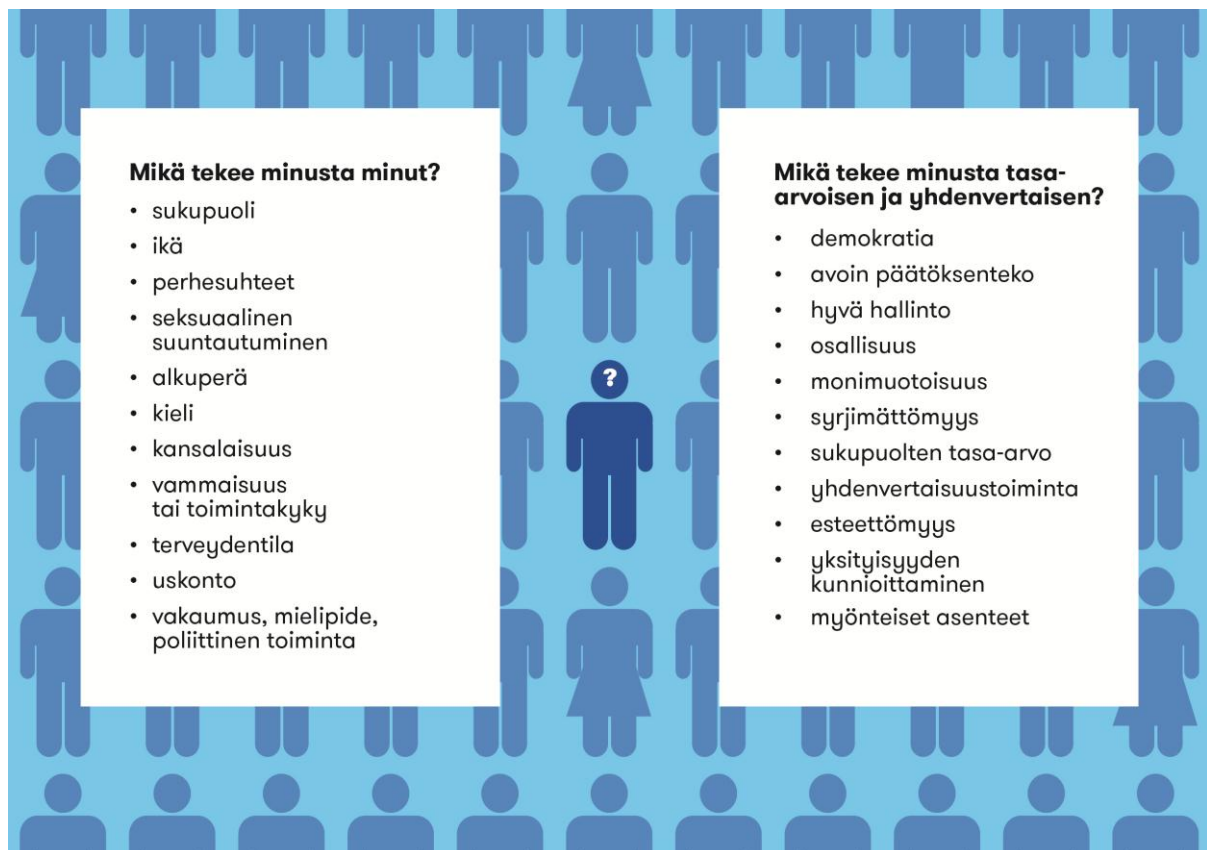
Tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta työllisyyspalveluihin

Virtaviivaisuutta valtavirtaistamiseen -hanke ViVa 2016–2018 (ESR) työskentelee tiiviisti Vantaan ja Espoon työllisyyspalveluiden yksiköiden kanssa ja kartoittaa eri palveluille tyypillisiä ja konkreettisia naisten ja miesten työllistymistä tukeviin palveluihin liittyviä haasteita ja mahdollisuuksia. Lisäksi hanke tunnistaa sekä naisten että miesten keskinäisiä eroja (ml. ikä, etninen tausta, koulutus), jotka vaikuttavat työnhakijoiden työllistymismahdollisuuksiin ja luo niiden perustalta työkaluja, jotka tukevat Vantaan ja Espoon työllisyydenhoitoa asiakaslähtöisesti. Lisätietoja: annukka.jamisto(at)vantaa.fi.

5. SYRJIMÄTTÖMYYS JA TASA-ARVON SEKÄ YHDENVERTAISUUDEN EDISTÄMINEN TOIMINTATAPANA

Tässä luvussa tarkastelemme tasa-arvolaisia ja yhdenvertaisuuslaisia esitettyjä ihmisen ominaisuuksia. Ne voivat vaikuttaa erilaisissa tilanteissa, yksin tai yhdessä, myönteisesti tai kielteisesti, vähäisin tai suurin seurauksin ja niin edelleen. Viime kädessä kyse on siitä, saavatko yksilöt ja ryhmät yhtä hyvät mahdollisuudet koko yhteiskunnassa ja tuottavatko nämä mahdollisuudet myös tosiasiallista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.

Tämän luvun tarkastelussa keskiössä on Vantaan kaupungin viran- ja toimenhaltijoiden toimintatapa. Edistätkö sinä omassa toiminnassasi monimuotoisuuden arvostamista, syrjimättömyyttä, aitoa osallisuutta, sukupuolten tasa-arvoa ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuutta? Edistämmekö me näitä asioita sekä omalla työpaikallamme että palveluissamme? Millaisia muutoksia meidän pitää tehdä toimintaamme – yksin ja yhdessä?

SUKUPUOLI

MITÄ TARKOITTAÄ SUKUPUOLI JA SUKUPUOLTEN TASA-ARVO?

Suomi sijoittuu vuodesta toiseen yhdessä muiden pohjoismaiden kanssa kärkimaiden joukkoon kansainvälisissä vertailuissa naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta. Olemme tästä hyvällä syyllä ylpeitä. Ylpeyteen liittyy kuitenkin vaara ylimielisyydestä: tasa-arvoa aletaan pitää jo täysin toteutuneena asiantilana, jolloin siihen ei tarvitse enää kiinnittää huomiota.

Tosiasiassa tasa-arvo ei milloinkaan vain ole, vaan sitä arvioidaan ja tehdään yhä uudelleen alati muuttuvissa olosuhteissa.

Kuva: Sami Lievonen

Aika ja erilaiset tasa-arvokamppailut muuttavat käsityksiä sukupuolesta ja sukupuolten tasa-arvosta. Pitkään vain nainen oli sukupuoli – ja sellainen, jonka katsottiin poikkeavan niin paljon ja perustavasti ihmisestä eli miehestä, että naiselle ei voitu *luonnollisesti* ajatella ja suoda samoja oikeuksia tai tehtäviä kuin miehelle. Suurta edistystä etenkin naisten elämässä on tapahtunut sen jälkeen kun sukupuoli oivallettiin kahdeksi eri asiaksi: biologiseksi (engl. sex) ja sosiaalis-kulttuuriseksi (engl. gender). Sukupuolen ja tasa-arvon käsitteessä sekä tasa-arvon tavoittelussa on esiintynyt monenlaisia painotuksia. Viime vuosikymmenten Suomessa tasa-arvo on pitkälti määritelty naisen ja miehen yhtäläisiksi oikeuksiksi, velvollisuuksiksi ja mahdollisuuksiksi toteuttaa itseään ja osallistua yhteiskunnan toimintaan. Tällainen tasa-arvo ei ole kuitenkaan enää nykypäivänä ainoa tai riittävä näkökulma sukupuolten tasa-arvoksi.

Sukupuoli on vaikeasti määriteltävä käsite, sillä sukupuolta voidaan ja sitä pitääkin tarkastella monesta eri näkökulmasta. Geneettisen, anatomisen ja hormonaalisen näkökulman lisäksi sukupuolta määritetään myös etenkin sosiaalisten, psyykkisten tai juridisten ominaisuuksien ja seikkojen kautta. Näillä kaikilla määrittelyillä on merkitystä ja seurauksia myös kuntatyössä ja -palveluissa.

Sukupuoli voidaan ajatella ja määrittää myös ihmisen omaksi kokemukseksi omasta itses-
tään: mitä hän itse tuntee olevansa. Tällöin puhutaan sukupuoli-identiteetistä. Sukupuolen ilmaisulla puolestaan tarkoitetaan sukupuolen tuomista esiin esimerkiksi pukeutumisella tai käytöksellä. Sukupuoli-identiteetti ja sukupuolen ilmaisu kuuluvat vuoden 2015 alusta voimaan tulleen tasa-arvolain syrjintäsuojan piiriin. Sukupuoli-identiteetti tai sukupuolen ilmai-

su eivät määrää ihmisen seksuaalista suuntautumista, jota tarkastelemme myöhemmin erikseen.

Kunnan tulee tasa-arvolain mukaan edistää sukupuolten tasa-arvoa myös sukupuolen moninaisuuden näkökulmista. Jokaisen ihmisen sukupuoli on omanlaisensa yhdistelmä sukupuoleen liittyviä fyysisiä, psyykkisiä ja sosiaalisia ulottuvuuksia. Sukupuolen moninaisuus ei siis ole pelkästään sukupuolivähemmistöjä kuvaava termi. Käsitteellä transihminen kuvataan kaikkia, joiden sukupuoli-identiteetti tai sukupuolen ilmaisu eroaa siitä, mitä odotetaan siltä sukupuolelta, johon heidät on syntymähetkellä määritelty. Transihmisiin kuuluvat transsukupuoliset, transvestiitit ja muunsukupuoliset.

Transsukupuolisen ihmisen kokemus omasta sukupuolesta ei vastaa hänelle syntymässä määriteltyä juridista sukupuolta ja tähän liittyy usein sukupuoliristiriidan kokemuksia. Sukupuoliristiriita tarkoittaa, että ihmisen oma sukupuoli-identiteetti ei vastaa hänen kehoaan tai toisten ihmisten hänessä näkemää sukupuolta. Kokemukset sukupuoliristiriidasta ovat yksilöllisiä ja vaihtelevia. Transsukupuolisten on mahdollista korjauttaa kehoaan hormonien avulla ja/tai kirurgisesti (sukupuolen korjaaminen). Korjauksella on myös sosiaalinen ulottuvuus. Esimerkiksi transsukupuolinen mies haluaa, että häntä kohdellaan kuten muita miehiä ja hän on miehen roolissa sosiaalisissa tilanteissa. Juridinen sukupuolen korjaus tarkoittaa henkilötietojen muuttamista väestörekisterissä (nimi ja sukupuoli).

Transvestiitti on mies tai nainen, joka ajoittain eläytyy eri sukupuoliin. Hänellä on tarve ilmentää sekä miehistä että naisellista puolta itsessään esimerkiksi pukeutumalla, muuttamalla ääntään ja eleitään tai harrastusten kautta. Monelle transvestiitille on tärkeää, että hänet kohdataan siinä sukupuolella, jota hän kulloinkin ilmentää. Transvestisuus sukupuolen ilmaisuna on eri ilmiö kuin transvestinen fetisismi. Jälkimmäinen liittyy seksuaalisuuden toteuttamiseen.

Muunsukupuolinen (transgender) tarkoittaa ihmistä, jonka sukupuoli on omanlaisensa yhdistelmä mieheyttä ja naiseutta. Hän voi kokea itsensä sukupuolettomaksi tai monisukupuoliseksi.

Intersukupuolisuus tarkoittaa synnynnäistä tilaa, jossa ihmisellä on sekä tyttö- että poikatyypillistä kehollisuutta. Intersukupuolisella ihmisellä sukupuolta määrittävät fyysiset ominaisuudet eivät siis synnynnäisesti ole yksiselitteisesti miehen tai naisen. Länsimaissa on nykyisin kaksi erilaista näkemystä siitä, mitä intersukupuolisuus on. Intersukupuolisia tiloja voidaan pitää joko sukupuolen kehityksen häiriöinä tai sukupuolen kehityksen, anatomian ja fysiologian luonnollisena vaihteluna ihmisillä. Jälkimmäinen käsitys on vahvistumassa. Suomessa Valtakunnallinen sosiaali- ja terveysalan eettinen neuvottelukunta ETENE on keväällä 2016 suositellut, että lapsen itsemääräämisoikeutta omaan kehoonsa ja sukupuoleensa vahvistetaan hoidossa.

Yhteiskunnassamme elää sukupuolen moninaisuudesta huolimatta vahvana käsitys kahdesta ja toisilleen vastakkaisesta sukupuolesta, miehestä ja naisesta. Tätä kutsutaan myös nimellä sukupuolinormatiivisuus. Normi ei ainoastaan jaa, vaan myös määrittää minkälaisia näiden kahden kategorian ihmisten tulisi olla, esimerkiksi miten heidän tulisi pukeutua, käyttäytyä ja toimia yhteiskunnassamme. Tämän lisäksi normi sisältää oletuksen ja odotuksen siitä, että ihmisen sukupuoli olisi muuttumaton ja että ihmisellä voisi olla vain yksi sukupuoli, joka voitaisiin määrittää syntymän hetkellä. Läheskään kaikki ihmiset eivät mahdu tiukkaan sukupuolinormiin ja normi tuottaakin paljon ennakkoluuloja ja syrjintää. Jo näiden syiden takia on tärkeää kunnioittaa moninaisuutta myös sukupuolen kysymyksessä.

Myös perinteiselle naisia ja miehiä tarkastelevalle tasa-arvotyölle on sillekin yhä tarvetta. Suomalainen yhteiskunta on monissa asioissa sukupuolittunut ja tämä näkyy erittäin selvästi esimerkiksi koulutuksessa ja työelämässä. Kunta-alan töissä sukupuolten eriytyminen tai segregatio on hyvin vahvaa, sillä kolme neljäsosaa kunnallisesta henkilöstöstä työskentelee ”naisaloilla” terveydenhuollossa, sosiaalitoimessa tai sivistystoimessa. Neljä viidesosaa kuntahenkilöstöstä on naisia. Eriytyminen vahvistaa sukupuolinormatiivisuutta ja kutsuu esiin eriarvoistumista ja syrjintää.

Työyhteisössä kaikki sukupuoleen perustuva syrjintä ja eriarvoinen kohtelu on kiellettyä ja laitonta. Tämä ei tarkoita sitä, että kollegat, esimiehet ja työntekijät pitää häivyttää sukupuolettomiksi olennoiksi, jolloin sukupuolisyrjintä on mahdotonta. Sen sijaan meidän pitää tulla tietoisiksi sukupuolen merkityksestä, moninaisuudesta ja siitä, mitä sukupuoli merkitsee meidän alallamme ja omassa työyhteisössämme. Kaikkein tärkeintä on sallia sukupuoleen liittyvä keskustelu ja osana keskustelua mahdolliset epäilyt tasa-arvovajeista. Ne voidaan ja ne pitää selvittää ja tarvittaessa korjata todennetut epäkohdat.

Sukupuolella on merkitystä muuallakin kuin työelämässä, vaikka sukupuolen merkitys ja tasa-arvon tarve liitetään yleensä ensisijaisesti työhön. Esimerkiksi politiikka, uskonto, tiede, taide, media, harrasteet, talous, varallisuus, liikenne, terveys, turvallisuus, päihteet ja väkivalta ovat asioita, joiden hahmottaminen tai käsitteleminen sukupuolineutraaleina ei palvele ainakaan tasa-arvon toteutumista.

Meidän tuleekin huomioida sukupuolen merkitys ja tasa-arvo myös palveluissamme ja ryhtyä tarvittaessa toimenpiteisiin tasa-arvovajeiden korjaamiseksi. Joskus pienilläkin toimenpiteillä voidaan saavuttaa hyviä tuloksia. Etenkin aluksi voi olla vaikeaa saada kiinni siitä, mitä kaikkea sukupuoli merkitsee jossakin yksittäisessä asiassa. Tällöin kannattaa hankkia kyseessä olevasta alasta tai asiasta määrällistä ja laadullista tietoa, esimerkiksi tilastoja ja tutkimuksia, ja tarkastella niiden pohjalta omaa toimintaa uusien kysymysten ja näkökulmien kautta. Tätä kutsutaan sukupuolivaikutusten arvioinniksi.

On myös hyödyllistä tarkastella sukupuolta ja muita ominaisuuksia – ikää, alkuperää, perhesuhteita, terveydentilaa jne. – rinnakkain (ns. GENDER+). Tämä on erityisen tärkeää tilas-

toinnissa ja tilastojen esittelyssä, jos kohta moniperusteisuus ei ole aina mahdollista tietotuotannossa. Tasa-arvotyön menetelmistä kerrotaan toisaalla tässä Työkirjassa.

Sukupuolen kohdalla pitää olla tarkkana siitä, että tarkastelu perustuu tosiasioihin eikä ”totuuksiin”, jotka me kaikki ”tiedämme”. Esimerkki tällaisesta ”tiedosta” on vaikkapa hoke- ma siitä, että naisten työyhteisöt ovat riitaisia kun taas miehet ovat töissä toisiaan kohtaan solidaarisia ja reiluja. Tämä on läheistä sukua sille, jos naisilla ja miehillä katsotaan olevan ajasta tai paikasta riippumaton ikuinen ja muuttumaton perusolemus, joka määrää millaisia he ovat esimerkiksi juuri työelämässä. Tätä kutsutaan essentialismiksi. Nykypäivän tasa- arvotyössä kiinnitetään huomio siihen, mitä sukupuolet tekevät – ei siihen, millaisia ne ovat.

Kysymyksiä pohdittavaksi yksin ja muiden kanssa

Samanikäiset Mikko ja Anna hakevat samaa Vantaan kaupungin johtajatasen työpaikkaa. Mikko aloittaa hakemuksensa kertomalla olevansa 3- ja 5-vuotiaiden tyttöjen ylpeä isä ja kertoo tämän jälkeen koulutuksestaan ja työkokemuksestaan, joilla hän uskoo olevansa pätevä hakemaan kyseistä paikkaa. Anna ei kerro muutoin samantapaisessa hakemuksessaan mitään lapsistaan, mutta yhden 2-vuotiaan lapsen äitiyden voi löytää hänen CV:stään. Lisäksi Anna korostaa hakemuksessaan vahvasti sitoutumistaan työhön. Miksi Mikon ja Annan hakemuksissa on tällaisia eroja?

Onko Vantaan kaupungilla (koko kaupungissa, toimialoilla, tulosalueilla ja tulosityksiköissä) naisilla ja miehillä yhtäläiset mahdollisuudet saada tietoa, kouluttautua, yhdistää työ- ja perhe-elämä, verkostoitua ja edetä uralla? Jaetaanko työt määrällisesti ja laadullisesti tasa- arvoisesti miesten ja naisten välillä? Toteutuuko samapalkkaisuus eli tasa-arvopolitiikan kielellä sama palkka samanarvoisesta työstä? Entä tasa-arvo palkitsemisessa ja erilaisissa palkanlisissä? Kuvaavatko ammattinimikkeet oikein työn sisältöä? Kun vastaat/te näihin kysymyksiin, perustuvatko vastauksenne todennettavissa olevaan tietoon?

Näet 55-vuotiaan työtoverisi Kallen Helsinki Pride -kulkueen lähtöpaikalla. Hän pukeutuu töissä yleensä farkkuihin ja ruutupaitaan ja joskus tilanteen mukaan miesten pukuun. Nyt hänellä on yllään värikäs mekko, korkokengät, pitkähiuksinen peruukki ja paljon meikkiä. Menetkö moikkaamaan Kallea? Entä kerrotko asiasta töissä? Miksi kerrot tai et kerro? Jos kerrot, mihin tapaan puhut asiasta?

Töissä on kokous, jossa istuu kuusi naista ja yksi mies. Kokouksen kuluessa yksi naisista esittää käsityksensä siitä, miksi pojat ja miehet toimivat siten kuin toimivat käsiteltävänä olevassa asiassa (ilkevallanteot). Tämän jälkeen hän katsoo kokouksessa istuvaan mieheen ja kysyy mitä hän ajattelee tästä asiasta miehenä. Minkälaisia oletuksia tällaisen kysymyksen esittäjällä on?

Onko niin, että koulussa tyttöjen hyvät arvosanat tulkitaan seuraukseksi ahkeruudesta, mutta poikien hyvät tulokset katsotaan lahjakkuudeksi? Jos näin on, mitä merkitystä tällä on oppilaille itselleen, opetukselle ja laajemmin koko yhteiskunnassa?

Suhtaudutko samalla tavalla jonkin uskonnon tai uskonnollisen liikkeen, esimerkiksi islamin tai lestadiolaisuuden, kannattajiin heidän sukupuolensa mukaan?

Mikäli palvelunne on tarkoitettu kaiken ikäisille miehille ja naisille, käyttävätkö todella ”kaikki” tätä palvelua? Minkä ikäiset naiset ja/tai miehet käyttävät sitä? Miksi juuri he? Entä puuttuvatko kaikille tarkoitettun palvelun käyttäjistä jonkin ikäiset naiset ja/tai miehet? Mistä tämä voi johtua?

NÄIN TOIMIMME VANTAALLA SUKUPUOLTEN VÄLISEN TASA-ARVON TOTEUTUMISEKSI

- Edistämme sekä kaupungin henkilöstön keskinäistä tasa-arvoa että kuntalaisten tasa-arvoa kaupungin palveluiden käyttäjinä.
- Emme hyväksy minkäänlaista sukupuoleen perustuvaa tai liittyvää syrjintää.
- Toteutamme henkilöstöön liittyvää tasa-arvotyötä henkilöstöpoliittisen tasa-arvosuunnittelun mukaisesti. Tämä on työnantajan ja työntekijäjärjestöjen yhteistoimintaa, mutta korostamme jokaisen esimiehen ja työntekijän vastuuta tasa-arvoisen työyhteisön luomisessa. Tämä puolestaan edellyttää tasa-arvotiedon tuottamista ja jakamista koko työyhteisölle keskustelun pohjaksi. Sisällytämme tasa-arvon aiheena henkilöstön ja esimiesten koulutuksiin ja erilaisiin henkilöstöä koskeviin toimintoihin.
- Palvelujen tarjonnassa kiinnitämme huomiota sukupuolen merkitykseen kaikissa toiminnan vaiheissa: suunnittelussa, toteutuksessa, kehittämisessä, seurannassa ja arvioinnissa. Lähdemme siitä, että sukupuolella on merkitystä kaikissa palveluissa; tällöin sukupuolta tai sen merkitystä ei poista esimerkiksi se, jos miehiä ja naisia on tarkasteltavana olevassa asiassa suunnilleen yhtä paljon. Toiminnallista tasa-arvotyötä varten sukupuoli pitää integroida etenkin rutiineihin (tilastointiin, tilastojen tulkintaan, raportteihin, ohjelmiin, kyselyihin, palautteeseen jne.) sekä monitoimijaiseen työskentelyyn, esimerkiksi hyvinvointi- ja turvallisuustyöhön.

- Tarkastelemme naisten ja miesten tasa-arvon lisäksi sitä, mitä sukupuolen moninaisuus merkitsee ja miten se tulee huomioida henkilöstöasiana ja palvelujen tarjonnassa. Tällöin tulee pohdittavaksi ja ratkaistavaksi palvelukohtaisesti esimerkiksi useamman kuin kahden vaihtoehdon (mies/nainen) tarjoaminen lomakkeissa ja tilanteet, joissa asiakkaat määrätään selkeästi erilleen sukupuolen mukaan.

APUA, NEUVOJA JA LISÄTIETOA

Kaupungin sisäinen asiantuntemus henkilöstöpoliittisissa tasa-arvoasioissa:

- henkilöstökeskus
- toimialojen henkilöstöyksiköt
- ammattijärjestöt
- työsuojelu

Kaupungin sisäinen asiantuntemus palvelujen tasa-arvoon liittyvissä kysymyksissä:

- asukaspalvelujen hallinto
- oman toimialan kehittämispalvelut

Monipuolista tietoa tasa-arvoasioista, alan järjestöistä, tutkimuksesta jne. tarjoaa Tasa-arvotiedon keskus Minna www.thl.fi/sukupuolten-tasa-arvo. Muita hyödyllisiä sivustoja ovat

- tasa-arvoaltuutettu <http://www.tasa-arvo.fi>
- sosiaali- ja terveysministeriö stm.fi/tasa-arvo
- tasa-arvoasiain neuvottelukunta TANE tane.fi
- Setan Transtukipiste transtukipiste.fi
- Miessakit ry. www.miessakit.fi/

Huomaa myös:

Tietopaketti sukupuolen moninaisuuden huomioimisesta oppilaitoksille, työpaikoille ja viranomaisille. STM:n raportteja ja muistioita 2015:22. www.julkari.fi/handle/10024/126030

IKÄ

MITÄ TARKOITTAÄ ERI-ikäISTEN YHDENVERTAISUUS?

Kiinnitämme toisessa ihmisessä huomiota sukupuolen lisäksi varsinkin ikään. Suhtaudumme eri tavoin eri-ikäisiin ihmisiin, käyttäydymme eri tavalla eri-ikäisessä seurassa ja tulkitsemme ihmisten sanoja ja tekoja paljolti iän perusteella. Meillä kaikilla on myös kokemuksia siitä, miltä tuntuu olla vaikkapa perheen nuorin tai vanhin lapsi tai työpaikan nestori, tulla äidiksi tai isäksi nuorena tai vanhana ja ylipäänsä olla jossakin sosiaalisessa tilanteessa tuntuvasti eri-ikäinen kuin muut. Usein suhtautuminen omaan ja muiden ikään on luontevaa ja asiallista, mutta joskus saatamme liittää ikään oletuksia ja perusteettomia rajoituksia, jotka eivät edistä ihmisten tasavertaista kohtelua ja yhdenvertaisuutta.

Työelämässä jo 40-vuotiaalta saatetaan nykyään kysyä työhaastattelussa miten hän on ajatellut viettää loppuajan ennen eläköitymistään. Samaan tapaan saatamme omalla alallamme olettaa, että kaikki nuorimmasta päästä olevat työntekijät haluavat koko ajan oppia jotakin uutta, mutta iältään jo vähänkin vanhempien työntekijöiden mahdollista kiinnostusta kehittyä työssään ei rohkaista tai heidän kouluttamisensa katsotaan olevan hukkaan heitettyä rahaa. Joskus tällaiset ajattelumallit johtavat suoraan syrjintään saakka etenkin jos ikään yhdistyy muita syrjinnälle altistavia perusteita.

Moni palvelumme on järjestetty asukkaiden ja asiakkaiden iän perusteella. Palvelujen suunnittelussa olemme kuitenkin yhä alkutaipaleella lasten ymmärtämisessä viisaina toimijoina ja nuorten kuuntelemisessa heidän oman elämänsä parhaina asiantuntijoina. Kehitämme palveluita tahtoen tai tahtomattamme työikäisten ja toimintakykyisten ihmisten ehdoilla ja ohjaamme ”ihan oikeaa ihmistä” tarvitsevan asiakkaan internetiin kun hän viimein saa jonkun puhelimessa langan päähän.

Palvelujen jatkuva muuttuminen ja yhä kiihtyvä digitalisaatio syrjäyttävät väistämättä osan ihmisiä muun muassa iän takia palvelujen käytöstä ja kaikesta siitä hyvästä, mitä niiden uskotaan saavan aikaan. Lasten suojelu ja ikäihmisten kohtelu laitoshoidossa ovat esimerkkejä kysymyksistä, jotka tekevät iästä vakavan ihmisoikeuskysymyksen.

Hyvässä työyhteisössä huomioidaan eri-ikäiset ja työuransa eri vaiheissa olevat ihmiset. Iän ja kokemuksen kartuttamaa tietoa arvostetaan ja hyödynnetään, mutta toisaalta työyhteisö arvostaa nuorempien jäsentensä mukanaan tuomaa osaamista ja antaa sille tilaa. Henkilöstöjohtamisessa huomioidaan eri-ikäisten erilaiset vahvuudet ja mahdollinen erilainen tuen tarve.

Kysymyksiä pohdittavaksi yksin ja muiden kanssa

Mitä hyötyä ja mitä haittaa on siitä, jos jonkin toimialan tai yksikön henkilökunta on samanikäistä? Pohdi vaikutuksia sekä työyhteisössä että toimialan/yksikön antamissa palveluissa.

Mitä palveluissanne on ohjeistettu asiakkaiden ja yhteistyökumppanien sinuttelusta ja teitittelystä? Mille oletuksille ohjeistus perustuu?

Mistä voi tunnistaa ylemmyyttä henkivän suhtautumisen nuoria tai vanhoja alaisia, työtovereita, asiakkaita ja/tai yhteistyökumppaneita kohtaan?

Millaisin keinoin sinun työssäsi on mahdollista varmistaa kaikenikäisten ihmisten osallisuus palvelujen kehittämiseen? Ovatko nämä keinot käytössä?

NÄIN TOIMIMME VANTAALLA ERI IKÄISTEN IHMISTEN VÄLISEN YHDENVERTAISUUDEN TOTEUTUMISEKSI

- Arvostamme henkilöstössämme ikää yhtenä monimuotoisuuden osana. Emme hyväksy ikäsyrjintää esimerkiksi rekrytoinnissa tai henkilöstön kehittämisessä.
- Tuemme eri ikäisiä työntekijöitämme asianmukaisella tavalla esimerkiksi työn ja perhe-elämän yhdistämisessä ja työkyvyn ylläpitämisessä ilman alentuvan ilmapiirin luomista.
- Mahdollistamme kaikissa palveluissa esteettömän ja monikanavaisen asioinnin. Tällöin asukas tai asiakas ei jää koskaan pelkän sähköisen asioinnin varaan, vaan hänellä on aito mahdollisuus myös käydä puhumassa asiastaan tai soittaa asiantuntevalle taholle saadakseen apua, neuvoja tai palveluita.
- Tiedotamme aktiivisesti kaiken ikäisille ihmisille palveluista ja mahdollisuuksista erilaisten kanavien kautta.
- Kiinnitämme huomiota samanaikaisesti ikään ja sukupuoleen esimerkiksi varmistamalla, että eri ikäisten tyttöjen ja poikien sekä naisten ja miesten harrastustoimintaa tuetaan yhdenvertaisesti avustusten ja tilojen jaossa, kurssitarjonnassa jne. sekä sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöihin kuuluvien ihmisten tilanteeseen esimerkiksi vanhuspalveluissa.
- Hyödynnämme suunnittelussa ja palvelujen arvioinnissa kaupungin nuorisovaltuuston ja vanhusneuvoston asiantuntemusta.

APUA, NEUVOJA JA LISÄTIETOA

Kaupungin sisäinen asiantuntemus:

- henkilöstökeskus ja työntekijäjärjestöt
- toimialojen henkilöstöyksiköt
- lasten ja nuorten asiantuntijapalvelut sekä Hyvis-ohjelma
- työikäisten AHVO-ohjelma
- vanhuspalvelut sekä Viksu-ohjelma
- perhepalvelut
- nuorisovaltuusto sekä vanhusneuvosto ja niitä avustavat viranhaltijat.

Vantaalla on paljon ”ikäyhdistyksiä” (katso www.vantaalla.info).

Valtakunnallisia lisätiedon lähteitä ovat muun muassa

- lapsiasiavaltuutettu www.lapsiasia.fi
- Suomen nuorisoyhteistyö Allianssi ry www.alli.fi
- Vanhustyön keskusliitto ry www.vtkl.fi

Uuden nuorisolain, joka korvaisi voimassa olevan nuorisolain vuodelta 2006, on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2017. Hallituksen esitys ([HE 111/2016](#)) nuorisolaiksi annettiin eduskunnalle 29.6.2016. Nuorisolain tavoitteena on edistää nuorten osallisuutta ja yhdenvertaisuutta. Lisäksi tuetaan nuorten kasvua ja itsenäistymistä. Laki pyrkii parantamaan nuorten kasvu- ja elinoloja sekä nuorten oikeuksien toteuttamista. Tavoitteiden lähtökohtina ovat yhteisvastuu, kulttuurien moninaisuus ja kansainvälisyys, kestävä kehitys, terveet elämäntavat, ympäristön ja elämän kunnioittaminen sekä monialainen yhteistyö.

Varhaiskasvatustakiin (1.8.2015–) lisättiin uusi säännös osallisuudesta ja vaikuttamisesta. Vaikuttamista ja osallisuutta koskeva säännös koskee sekä lasta että lapsen vanhempia ja muita huoltajia. Lapsen mielipide ja toivomukset on selvitettävä suunniteltaessa, toteutettaessa ja arvioitaessa lapsen varhaiskasvatusta, ja vastaavasti lapsen vanhemmille ja muille huoltajille on annettava mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa lapsensa varhaiskasvatukseen sekä toimintayksikön varhaiskasvatuksen suunnitteluun ja arviointiin.

ALKUPERÄ, KANSALAISUUS JA KIELI

MITÄ TARKOITTAÄ ALKUPERÄÄN, KANSALAISUUTEEN JA/TAI KIELEEN LIITTYVÄ YHDENVERTAISUUS?

Meillä kaikilla on etninen alkuperä, ryhmä tai tausta, joka on yleensä yhdistelmä erilaisia vaikutteita. Etninen ryhmä on joukko ihmisiä, joiden katsotaan muodostavan ryhmän tai yhteisön, joka perustuu ryhmän jäsenten yhteiseen kulttuuriperintöön, uskontoon, kieleen, alkuperämaahan ja/tai ulkonäköön. Etnisyyden käsite viittaa niihin kulttuurisiin piirteisiin, joita käytetään tämän ryhmittelyn pohjana. Etnisyys ei ole näin sama asia kuin kansalaisuus, sillä käytännössä melkein pä minkä tahansa maan kansalaiset ovat monimuotoinen joukko erilaisia etnisyyksiä. Harvassa ovat myös alueet ja maat, joissa puhutaan vain yhtä kieltä. Menemättä tämän syvemmälle alkuperän, kansalaisuuden tai kielen teorioihin meidän kannattaa yksinkertaisesti vain muistaa, että ihmisten syrjintä näillä perusteilla on kiellettyä ja että Vantaan kaupungin tehtävä on edistää ihmisten yhdenvertaisuutta näilläkin perusteilla.

Suomessa vanhoja etnisiä tai kulttuurisia vähemmistöjä ovat saamelaiset, romanit, tataarit, juutalaiset ja ns. vanhavenäläiset. Keskeinen vanha Uudenmaan kielivähemmistö – joka oli aikanaan enemmistö – ovat ruotsinkieliset. Suomen viralliset kielet eli kansalliskielet ovat suomi ja ruotsi. Näistä kielistä säädetään kielilaissa (423/2003). Kielilaki sisältää täsmälliset säännökset oikeudesta käyttää suomea ja ruotsia valtion viranomaisissa, kunnallisissa viranomaisissa, tuomioistuimissa sekä julkisia hallintotehtäviä muutoinkin hoidettaessa.

Suomen laki ei määrittele, mitkä kielet ovat vähemmistökieliä. Tästä huolimatta Suomessa on suomen ja ruotsin lisäksi muitakin kieliä, joiden puhujien kielellisistä oikeuksista säädetään eri laeissa. Saamen kielet (koltan-, inarin- ja pohjoissaame) ovat alkuperäiskansan kieliä; Suomen romanikieli, suomalainen ja suomenruotsalainen viittomakieli sekä karjalan kieli ovat autoktonisia eli maassa kauan käytettyjä kieliä.

Väestörekisterikeskus tallentaa tiedot Suomen kansalaisten ja Suomessa vakinaisesti asuvien ulkomaalaisten äidinkielestä väestötietojärjestelmään. Väestötietojärjestelmässä esitettävä äidinkieli perustuu henkilön omaan ilmoitukseen. Tilastokeskuksen tiedot äidinkielistä perustuvat väestötietojärjestelmään. Vuoden 2014 tilaston mukaan suomea puhui äidinkielenään 4 868 751 henkilöä, ruotsia 290 747 henkilöä ja saamea 1 949 henkilöä. Muu äidinkieli on 310 306 henkilöllä.

1990-luvulla alkanut maahanmuutto Suomeen on tuonut etenkin pääkaupunkiseudulle suuren alkuperän, kielten ja kansalaisuuksien kirjon. Tulijat saapuvat tänne parisuhteen, opiskelun, työn tai pakolaisuuden takia.

Koska etnisyyssasiassa pääsääntöisesti ainoastaan tiedon äidinkielestä saa rekisteröidä, puhumme edellä kerrottua kielitaustaa vasten virallisissa yhteyksissä yleensä vieraskielisistä. Vieraskieliseksi määritellään Suomessa henkilö, joka puhuu äidinkielenään muuta kieltä kuin suomea, ruotsia tai saamea. Vantaa on tällä hetkellä Suomen vieraskielisin kunta. Vantaan vieraskielisen väestön määrä on kasvanut 2000-luvun aikana yli nelinkertaiseksi ja osuus väestöstä on noussut 15,4 prosenttiin vuoden 2016 alussa. Varsinkin vironkielisten määrä on noussut nopeasti, ja ryhmä muodostaa yhdessä venäjänkielisten kanssa lähes puolet Vantaan vieraskielisestä väestöstä. Saharan eteläpuolisen Afrikan kieliä puhuvien osuus on samana aikana vähentynyt.

Ulkomaalaistaustaisen väestön ominaisuudet poikkeavat Vantaalla joiltakin osin naapurikunnista. Heidän työvoimaan kuuluvuutensa ja työllisyysasteensa on Vantaalla korkeampi kuin Helsingissä tai Espoossa, ja noussut lisäksi viime vuosina naapurikuntia nopeammin. Ulkomaalaistaustaiset työskentelevät usein Vantaan vahvoilla rakentamisen, kaupan sekä kuljetuksen ja logistiikan elinkeinoaloilla.

Vantaan kaupunki käyttää useissa yhteyksissä sanaa maahanmuuttaja. Käsitteen maahanmuuttaja määrittely ei ole kuitenkaan yksiselitteistä ja se, millaista maahanmuuttajuuden käsitettä milloinkin käytetään, riippuu asiayhteydestä, tavoitteista ja tarkoituspelistä. Lisäksi maahanmuuttajalla viitataan joskus myös sellaiseen henkilöön, joka on syntynyt Suomessa, mutta jonka vanhemmat tai toinen vanhemmista on muuttanut Suomeen (ns. toisen sukupolven maahanmuuttaja). Käsite uussuomalainen ei ole kerännyt mainittavaa kannatusta, joten ainakin toistaiseksi meidän on tyytyminen monessa yhteydessä maahanmuuttajakäsitteeseen – jos siis ylipäänsä tällaisia erontekoja on tarpeen tehdä kyseessä olevassa asiassa. Termien käyttäminen ”oikein” on tärkeää viranomais toiminnassa ja esimerkiksi maahanmuuttaja-termin määrittely kulloisessakin asiayhteydessä voi olla hyvinkin hyödyllistä kaikille osapuolille.

Samaan tapaan ongelmallinen käsite on monikulttuurisuus. Periaatteessa se tarkoittaa vain useiden etnisyyksien samanaikaista läsnäoloa tietyllä alueella, mutta käsite vetää puoleensa muitakin tulkintoja ja arvottavia sisältöjä. Monikulttuurisuudelle läheistä sukua on monimuotoisuus, jolloin korostetaan etnisyyksien lisäksi kaikenlaista muutakin inhimillistä moninaisuutta, esimerkiksi seksuaalisuuden kirjoa. Monimuotoisuus on ollut etenkin sosiaalista vastuutaan korostaneiden yritysten suosima käsite.

Etnisyydestä, maahanmuutosta ja monikulttuurisuudesta on saatavilla erittäin paljon tutkimusta ja kirjallisuutta. Vantaan kaupungilla on myös monikulttuurisuusohjelma, joka sisältää tavoitteen vaalia hyviä etnisiä suhteita ja tavoitteeseen liittyviä toimenpiteitä. Yhdenvertaisuuden näkökulmasta kiinnitettäköön tässä Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman Työkirjassa huomiota muutamaan keskeiseen, kuntatyön arkipäivässä havaittavaan asiaan, joiden hallintaan kaupungin työntekijöiden kannattaa kiinnittää huomiota.

Positiiviset erityistoimet

Viranomaisten velvollisuus on tarjota erityistä tukea ihmiselle, joka voi joutua tai on jo joutunut eriarvoiseen asemaan esimerkiksi etnisen taustansa vuoksi. Erityistä tukea kutsutaan positiivisiksi erityistoimiksi; aiemmin tästä puhuttiin nimellä positiivinen diskriminaatio. Tällöin hän saa viranomaisilta jotakin, jota kaikki tai jotkut muut ihmiset eivät välttämättä saa. Erityistoimia tarvitaan sen varmistamiseksi, että hänellä on muiden kanssa samat lähtökohdat pärjätä yhteiskunnassa. Tämä on sekä henkilön itsensä että koko yhteiskunnan etu. Vantaan kaupungilla positiiviset erityistoimet voivat tulla kyseeseen sekä henkilöstöpolitiikassa että palveluissa.

Etenkin etniseen taustaan liittyvät positiiviset erityistoimet herättävät kuitenkin monissa ihmisissä närkästystä, sillä niiden katsotaan syrjivän valtaväestöä, enemmistöä tai ns. tavalisia ihmisiä. Mielipidepalstoilla etnisten vähemmistöjen kuvitellaan myös saavan kaupungilta mitä tahansa he vain keksivät vaatia ja että saamiseen riittää vain vaikkapa suomalaisten enemmistöstä poikkeava ihonväri. Tällaisten käsitysten takia on tärkeää, että positiivisten erityistoimien tarkoitus ja keskeiset toteuttamistavat avataan kuntalaisille, jotta he voivat arvioida niiden asianmukaisuuden todellisen tiedon pohjalta.

Rasismi ja kielteiset asenteet

Rasismi tarkoittaa ihmisryhmän arvottamista esimerkiksi etnisen alkuperän, ihonvärin, kansalaisuuden, kulttuurin, äidinkielen tai uskonnon perusteella alempiarvoiseksi kuin muut ihmisryhmät. Rasismi on näin ihmisryhmän tai sen jäsenen ihmisarvon alentamista. Koska omaa ryhmää pidetään parempana kuin toisten ryhmiä, rasismia käytetään vallan tai sen tavoittelun välineenä.

Voisimme keskustella loputtomiin siitä, minkälainen toiminta on tai ei ole rasismia. Sen sijaan toteamme, että Vantaan kaupungilla kenenkään ei tarvitse sietää kielteistä asennoitumista omaan tai muiden ihonväriin, puheeseen tai vaatetukseen – tulipa tämä asiaton käytös sitten keneltä tai mistä tahansa työyhteisössä tai palvelutoiminnassa. Tilanteisiin tulee puuttua heti ja ne tulee selvittää. Etnistä yhdenvertaisuutta vähättelevä tai loukkaava käytös ei ole ainoastaan ”ikävä”, vaan se on myös yhdenvertaisuuslain rikkomista.

Sukupuolten tasa-arvo

Suomalaiset pitävät sukupuolten tasa-arvoa jo pitkälti saavutettuna asiantilana ja perustelevat tätä etenkin vertaamalla tyttöjen ja naisten asemaa muiden, usein kaukaisten maiden naisten tasa-arvovajeisiin. Tällaisissa vertailuissa on sivujuonne, jonka mukaan suomalaisten tyttöjen ja naisten ja ylipäänsä suomalaisen yhteiskunnan tulee myös hyväksyä tietty määrä tasa-arvovajeita, koska muualla asiat ovat paljon huonommin.

Esimiesten määrä ja sukupuolijakauma

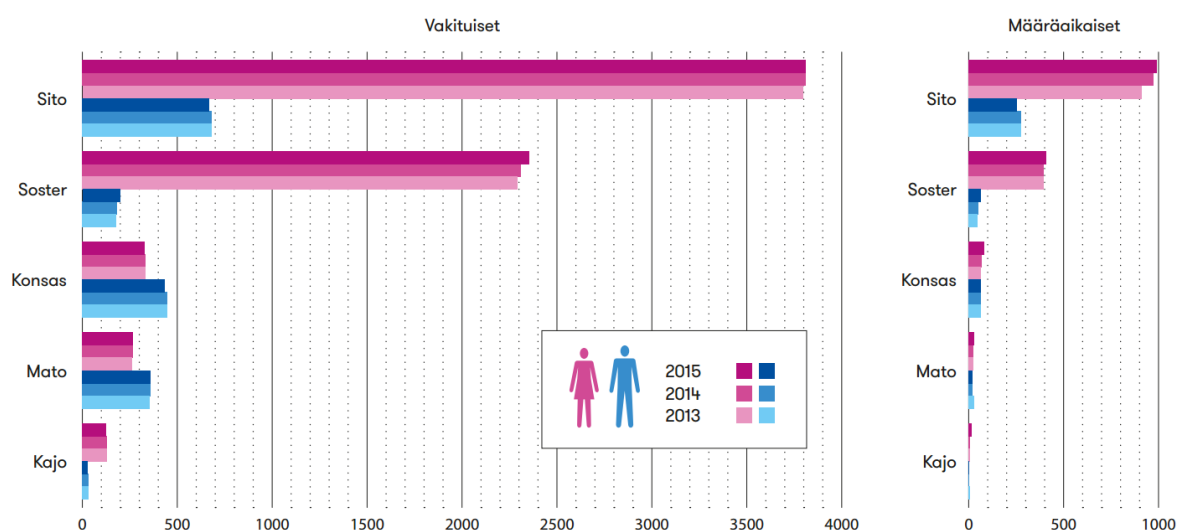
2015

	Johto		Ylempi keskijohto		Keskijohto		Esimiehet		Yhteensä	Työntekijöitä lkm /esimies
Sito	0	1	4	5	23	64	22	119	238	23,9
Soster	1	0	2	3	1	17	14	154	192	15,1
Konsas	2	0	3	6	5	8	73	30	127	6,5
Mato	1	0	4	3	13	11	49	25	106	5,5
Kajo	1	0	3	3	3	4	0	10	24	6,4
Yhteensä	5	1	16	20	45	104	158	338	687	14,8

Esimiehistä 67 prosenttia on naisia.

Henkilöstömäärä sukupuolijakauman mukaan

(Lähde: Vantaan kaupungin henkilöstökertomus 2015)

Kun kaukaisista maista sitten muuttaa ihmisiä Suomeen, monilla herää huoli siitä, toteutuuko tasa-arvo näiden tulijoiden perheissä ja kunnioittavatko etenkin maahanmuuttajamiehet suomalaista tasa-arvoa ja naisten oikeuksia. Usein tuodaan esiin, että varsinkin islaminuskoiset miehet haluavat määrätä ja alistaa naiset määräysvaltaansa. Epätasa-arvon ilmentyminä pidetään esimerkiksi naisten päähuivia ja muuta peittävää pukeutumista sekä tyttöjen ja naisten tekemisten tarkkailua poikia ja miehiä tarkemmin. Erityisesti äärimmäiset teot, kuten kunniaan liittyvien konfliktien käsitteleminen väkivallalla tai tyttöjen sukuelinten silpominen, aiheuttavat epävarmuutta ja huolta naisten asemasta.

Sukupuolten tasa-arvon toteutumisesta pitää olla kiinnostunut – sekä enemmistön että vähemmistön kohdalla. Teemme kuitenkin virheen, jos asetumme jonkin etnisen vähemmistön yläpuolelle kertomalla sen edustajille millä vajavaisella tasolla he ovat ja miten heidän pitää ”kehittyä” tasa-arvoasiassa. Vähemmistökulttuurien sisällä on monenlaisia näkemyksiä sukupuolten tasa-arvosta ja maahanmuuttajaperheissä haetaan tässäkin asiassa tasapainoa lähtömaan, oman kulttuuriryhmän ja valtaväestön välillä. Päähuivin käytön suoriinainen tulkitseminen alistukseksi kertoo sekin ehkä enemmän tulkitsijasta kuin huivi-

päisen naisen näkemyksistä tai todellisuudesta. Etniseen vähemmistöön kuuluvat tytöt ja naiset joutuvat herkästi poliittisten kiistojen keskiöön ja heidät esitetään joskus omien kulttuuriensa voimattomina uhreina. He tarvitsevat erilaisissa asioissa apua ja tukea siinä missä kaikki muutkin ihmiset, mutta aivan kuten muidenkin ihmisten kohdalla tuen lähtökohtana on ihmisen oman tahdon kunnioittaminen. Mikäli tuen tarpeeseen liittyy etnisiä tai kulttuurisia sukupuoleen liittyviä seikkoja, viranomaisen kannattaa ehdottomasti hyödyntää tällaisissa tilanteissa mm. maahanmuuttajanaisten järjestöjen ja ihmisoikeusjärjestöjen asiantuntemusta.

Kulttuurierot

Yhdenvertaisuuslaki ei tunne sanaa kulttuuri syrjintäperusteena. Kulttuurilla voidaan tarkoittaa monia asioita, mutta usein sitä käytetään yleisnimityksenä jonkin etnisen ryhmän tai vähemmistön todelliselle tai oletetulle elämäntavalle. Kulttuurilla ja sen noudattamisella selitetään monenlaisia tapoja, tekoja, ratkaisuja jne. Myös ihmisten välisiä ristiriitatilanteita selitetään herkästi kulttuurieroista johtuviksi silloin kun yksikin osapuoli on etnisesti jotain muuta kuin kantasuomalainen. Tällöin kulttuuri nähdään jonkinlaisena pakottavana voimana, jota ihminen ei kykene vastustamaan. Kulttuurierojen korostaminen pitää myös käytännössä sisällään ajatuksen siitä, että konflikteille ei edes voida mitään niin kauan kuin toisia kulttuureja on pakko sallia ja kunnioittaa. Perustavien erojen taakse on myös kätevää linnoitautua ja häivyttää näin yksilöiden vastuu ristiriitatilanteista ja niiden ratkaisemisesta.

Niin työpaikalla kuin palvelutoiminnassakin on hyvä olla tietoinen oman sekä työtoverin tai asiakkaan kulttuuritaustan mahdollisesta esiin nousemisesta ja vaikutuksesta. Kulttuurin vaikutusta ei pidä kuitenkaan liioitella. Konfliktitilanteissa asiat pitää ratkaista keskustelemalla, tarvittaessa ulkopuolisten avustuksella, ja keskustelun myötä voikin käydä ilmi, että ongelmat johtuvat muusta(kin) kuin kulttuurien yhteentörmäyksestä.

Suomessa yksi ”ylikulttuuristettu” ryhmä ovat romanit. Suomen romaneilla on oma ainutlaatuinen kulttuurinsa, mutta romanikulttuuri ei ole ainoa romanien elämään ja tekemisiin vaikuttava asia ja romanitkin ovat yksilöitä myös suhteessa omaan kulttuuriinsa tai ryhmäänsä. Esimerkiksi romaniväestön yliedustus eräissä sosiaalisissa ongelmissa tulee nähdä laajana kysymyksenä, jossa monenlaiset vaikuttavat asiat ja tekijät kietoutuvat yhteen eikä lopputulosta selitä vain kulttuuri.

Ihmistä ei pidä myöskään pakottaa mihinkään kulttuuriseen kaavaan tai toimimaan jonkin kulttuurin lähettiläänä. Tällaista toiseuttamista esiintyi työpaikoilla ja kouluissa etenkin kun maahanmuutto Suomeen oli uusi asia. Ihmisellä on oikeus kulttuuriin, mutta myös oikeus olla toimimatta johonkin kulttuuriin liitettyjen odotusten mukaisesti. Kulttuuri relativismi puolestaan tarkoittaa käsitystä, että tekoja tulee tarkastella vain jonkin kulttuurin kehyksissä eikä universaalia moraalialue ole näin olemassakaan. Kulttuurieroilla voisi tällöin perustella, puolustaa tai jättää huomiotta esimerkiksi väkivaltaisia tekoja. Viranomaisen selkeänä

ohjenuorana on kuitenkin ihmisoikeuksien ja Suomen lakien kunnioittaminen. Etnisellä ryhmälläkään ei saa olla valtaa yksilöön yli lainsäädännön.

Kysymyksiä pohdittavaksi yksin ja muiden kanssa

Millaisesta alkuperään, kansalaisuuteen tai kieleen liittyvästä henkilöstökoulutuksesta olisi sinulle eniten hyötyä ja miksi?

Eräs romaniasioiden asiantuntija on kertonut, että viranomaiset eri puolilta ovat häneen usein yhteydessä kysyäksään pitävätkö erilaiset romaniasiakkaiden väitteet romanikulttuurista paikkansa. Miten sinä tulkitset tällaiset yhteydenotot?

Moni maahanmuuttajien kanssa pitkään työskennellyt ammattilainen sanoo, että viime kädessä moni ongelma johtuu siitä, että vieraskielinen tai etniseen vähemmistöön kuuluva asiakas ei ymmärrä asioiden tai toimenpiteiden koko kontekstia, merkitystä ja laajuutta. Tähän liittyy kiinteästi se, että viranomainen ei varmista, että asiakas todella ymmärtää mitä ollaan tekemässä ja mitä seurauksia vaikkapa allekirjoituksin vahvistetuilla papereilla on. Mitä ajattelet tästä? Entä millaisin konkreettisin toimintatavoin viranomaiset voisivat parantaa tilannetta?

Mitä ajattelet siitä, että ihmisen kansallisuutta ei saa kysyä eikä tilastoida? (Katso tarvittaessa Työkirjan lukua Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden käsitteitä ja siellä K-kirjainta.)

NÄIN TOIMIMME VANTAALLA ALKUPERÄÄN, KANSALAIUUUTEEN JA KIELEEN LIITTYVÄN YHDENVERTAISUUDEN TOTEUTUMISEKSI

- Emme hyväksy minkäänlaista henkilön tai ryhmän alkuperään, kansalaisuuteen tai kieleen kohdistuvaa asiatonta puhetta tai käytöstä kaupungin työyhteisöissä tai kaupungin kuntalaisille antamissa palveluissa.
- Huolehdimme siitä, että asioimme vieraskielisten asiakkaiden kanssa ammattilaistulkkien avustuksella, mikäli on vähänkin syytä epäillä, että asiakas ei hallitse suomen tai ruotsin kieltä hyvin. Emme esimerkiksi laita lapsia tulkkamaan viranomaiskeskusteluja vanhemmilleen tai asioi lasten asioissa vain suomea tai ruotsia paremmin osaavan vanhemman kanssa.

APUA, NEUVOJA JA LISÄTIETOA

Kaupungin sisäinen asiantuntemus:

- maahanmuuttajapalvelut
- monikulttuurisuusyksikkö
- sosiaali- ja potilasasiamies
- asumisasioissa VAV
- paikallisromanityöryhmä (yhteys monikulttuurisuusyksikön kautta)
- monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta (-"-)

Tulkkaus: Helsingin seudun asioimistulkkipalvelus, www.asioimistulkkauk.fi

Maahanmuuttajajärjestöt Vantaalla, katso www.vantaalla.info

Tyttöjen ja naisten asiat

- Nicehearts ry. www.nicehearts.com
- Monika-naiset monikanaiset.fi

Tietoa ja tukea: Ihmisoikeusliitto ihmisoikeusliitto.fi/

Huomaa myös julkaisu: Selvitys maahanmuuttajanaisten ja -miesten asemasta ja sukupuolten tasa-arvosta (STM:n raportteja 2016: 53),
julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/75403

Tiesitkö, että

Pohjoismaisella kielisopimuksella, joka tuli voimaan 1.3.1987, pyritään helpottamaan Pohjoismaiden kansalaisten mahdollisia kieliongelmia heidän vieraillessaan tai asuessaan toisessa pohjoismaassa.

Sopimus koskee

- Suomen, Ruotsin, Islannin, Norjan ja Tanskan kansalaisia
- seuraavia kieliä: suomi, ruotsi, islanti, norja ja tanska
- sekä suullista tulkkausta että asiakirjojen kirjallista kääntämistä

Sopimuksen mukaan Pohjoismaan kansalaisen on tarvittaessa voitava käyttää omaa kieltään asioidessaan toisen Pohjoismaan viranomaisen tai julkisen laitoksen kanssa. Tällaisia ovat esim. sairaan- ja terveydenhoito-, sosiaali-, työvoima-, vero-, poliisi- ja kouluviranomaiset sekä tuomioistuimet. Sopimus ei koske puhelinyhteydenottoja eikä opetusta. Kyseisen viranomaisen tulee mikäli mahdollista huolehtia tarvittavan tulkkaus- ja käännöspalvelun järjestämisestä. Rikosasioissa on aina järjestettävät tarvittava tulkkaus.

Sopimusta sovelletaan kaikissa Pohjoismaissa, mutta ei kuitenkaan Färsaarilla.

USKONTO, VAKAUMUS, MIELIPIDE, POLIITTINEN TOIMINTA, AMMATTIYHDISTYSTOIMINTA

MITÄ TARKOITTAA USKONTO, VAKAUMUS, MIELIPIDE JA POLIITTINEN TAI AMMATTIYHDISTYSTOIMINTA?

Kuten niin monen muunkin käsitteen kohdalla yhtä ainoaa uskonnon määritelmää on vaikea antaa. Uskonto voi myös olla osa etnisyyttä, jota käsittelimme edellä. Uskonnon ja vakauksen raja on joskus häilyvä. Vakaumuksen ero mielipiteeseen on taasen siinä, että vakauksen katsotaan olevan jotakin laajaa ja pysyvää kun taas mielipide kohdistuu selkeästi johonkin asiaan ja mielipide voi myös muuttua. Uskonto, vakaumus ja/tai mielipide voivat johdattaa henkilön poliittiseen toimintaan tai ammattiyhdistystoimintaan.

Suomen perustuslaki takaa kaikille uskonnon ja omantunnon vapauden ja ihmisen tai ihmisryhmien uskonto, vakaumus tai mielipide eivät saa olla perusteita kollegan tai kuntalaisen syrjivälle kohtelulle. Omalla uskonnolla, vakaumuksella tai mielipiteellä ei saa myöskään perustella syrjintää eikä niitä saa käyttää häirinnän välineenä. Ihmisillä tulee olla vapaus ilmaista ja harjoittaa uskontoaan tai vakaumustaan. Samalla tulee muistaa, että kaikilla on myös vapaus olla osallistumatta uskonnollisiin tilaisuuksiin tai toimintoihin.

Syrjimättömyyden lisäksi uskontoon ja vakaumukseen perustuvan toiminnan vapautta tulee edistää. Vaihtoehdot koulun uskonnonopetuksessa ovat esimerkki siitä, kuinka uskontojen ja vakaumusten moninaisuutta edistetään kaupungin toiminnassa. Henkilöstöpolitiikassa voimme kaikki suhtautua myönteisesti työkavereidemme ammattiyhdistys-, puolue- tai uskonnolliseen toimintaan, vaikka emme olisi toiminnan sisällöistä tai tavoitteista samaa mieltä. Kenenkään ei tarvitse tehdä selkoa vakaumuksestaan töissä, mutta jos joku niin tekee, voimme kuunnella häntä tavanomaisen asiallisen kanssakäymisen puitteissa.

Rekrytoinnissa vältetään tulevia hankalia tilanteita, mikäli ennen työsopimuksen solmimista käydään avointa keskustelua siitä, sisältääkö työ vaatimuksia tai tilanteita, jotka ovat työntekijälle haasteellisia esimerkiksi uskonnon tai vakaumuksen takia. Tällaisia asioita voivat olla muun muassa työssä vaadittavan pukeutumisen, eri sukupuolten kanssa asioinnin, ruuan käsittelyn tai kaikkina viikonpäivinä työskentelyn kaltaiset kysymykset ja se, kuinka paljon työnantaja voi tarvittaessa joustaa näissä kysymyksissä. Kuntalaisille annettavissa palveluissa uskonnolla ja vakaumuksella voi olla erityistä merkitystä kasvatuksen ja opetuksen lisäksi esimerkiksi terveystalveissa, ruokapalveluissa, kirjastojen materiaalitarronnassa, laitossu-misessa ja valmiusasioissa.

Uskonto on toisaalta yleinen asia ja toisaalta yksityinen asia. Jos uskonto tai vakaumus ei ole koko ajan tai vahvasti läsnä, tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, ettei sillä olisi merkitystä yksilöille ja yhteisöille. Uskontojen sisällä on myös erilaisia suuntauksia, ihmiset uskovat eri tavoin samankin uskonnon sisällä ja uskontoihin yhdistyy muita vakaumuksia ja mielipiteitä. Uskonnollisia konflikteja esiintyy, mutta niiden takana tai osana saattaa olla myös muita ristiriitoja, jotka tulkitaan usein suoraviivaisesti vain uskontojen kautta. Parasta konfliktien ennaltaehkäisyä on ihmisten ja ihmisryhmien vakaumusten kunnioittaminen ja avoin luottamukseen perustuva keskusteluyhteys sekä työpaikalla että asiakaspalvelussa.

Kysymyksiä pohdittavaksi yksin ja muiden kanssa

Sinun pitää ratkaista henkilöstöpoliittinen tilanne, jossa elintarvikkeiden parissa työskentelevä työntekijä kieltäytyy käsittelemästä sianlihaa. Hän perustelee kieltäytymistään uskonnollisilla syillä. Hänen koeaikansa on päättynyt. Samassa työpaikassa toinen henkilö ilmoittaa, että mikäli tälle työntekijälle annetaan vapautus sianlihan käsittelystä, hän kieltäytyy kaiken lihan käsittelystä, koska hän on vakaumuksellinen vegaani. Keiden kanssa keskustele asiasta ennen päätöstäsi? Mihin perustat ja miten perustelet ratkaisusi?

Tutkimusten mukaan Suomessa suhtaudutaan erityisen kielteisesti ”valtakulttuurin” naisiin, jotka omaksuvat islamin uskon ja peittävän pukeutumisen avioituttuaan islaminuskoisen miehen kanssa. Pohdi mistä tämä kielteisyys saattaa johtua.

16-vuotias lukiolainen menee terveyskeskuslääkärille kovien kuukautiskipujensa takia. Lääkäri tutkii ja kirjoittaa hänelle ilman keskustelua e-pillerireseptin, ojentaa sen ja toteaa, että ”tällä tavalla pääset kipujen lisäksi eroon myös ehkäisyyn liittyvistä ongelmista”. Mitä kaikkea tämä lääkäri olettaa? Onko hänen toimintansa sopusoinnussa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden periaatteiden kanssa?

NÄIN TOIMIMME VANTAALLA USKONTOON, VAKAUMUKSEEN, MIELIPITEESEEN, POLIITTISEEN TOIMINTAAN JA AMMATTIYHDISTYSTOIMINTAAN LIITTYVÄN YHDENVERTAISUUDEN TOTEUTUMISEKSI

- Tunnustamme uskonnon ja omantunnon vapauden sekä henkilöstön että kuntalaisten keskuudessa.
- Kunnioitamme ihmisten yksityisyyttä myös uskonnon, vakaumuksen, mielipiteiden ja poliittisen toiminnan asioissa.
- Teemme yhteistyötä paikallisten uskonnollisten yhteisöjen kanssa erilaisissa asioissa osapuolten tarpeiden pohjalta.
- Edistämme ja mahdollistamme uskontojen välistä vuoropuhelua Vantaalla etenkin kaupungin monikulttuurisuustyön avulla.

APUA, NEUVOJA JA LISÄTIETOA

Kaupungin sisäinen asiantuntemus:

- monikulttuurisuusyksikkö
- sivistystoimen asiantuntijat

PERHESUHTEET

MITÄ TARKOITTAÄ PERHESUHTEET?

Sana perhe tuo nopeasti mieleemme samassa taloudessa elävän ydinperheen, joka koostuu aviomiehestä, aviovaimosta ja tämän avioparin yhteisistä alaikäisistä biologisista lapsista. Tämä perhe on kuitenkin vain yksi perhetyyppi muiden joukossa ja tosiasiaa perheitä on niin monenlaisia, että perheelle on mahdotonta antaa edes yhtä yleispätevää määritelmää. Perheen aikuiset voivat olla eri tai samaa sukupuolta tai yhtä hyvin heitä voi olla vain yksi tai enemmän kuin kaksi. Perheessä ei ole välttämättä lapsia, lapsista kaikki tai osa voivat olla aikuisten aiemmista avo- tai avioliitoista tai heitä on adoptoitu nykyiseen tai aiempaan perheeseen. Kaikki perheet eivät asu samassa paikassa ja perheen lapsilla saattaa olla monta kotia. Niin ikään vuodesta 2012 lähtien perhehoito on ollut lastensuojelun sijaishuollon ensisijainen hoitomuoto ja perhehoitoa järjestetään sijaisperheissä, joiden vanhempia kutsutaan sijaisvanhemmiksi.

Tämänhetkisen lainsäädännön mukaan lapsella voi olla enintään kaksi keskenään samaa tai eri sukupuolta olevaa vanhempaa. Erotilanteessa vain juridisella vanhemmalla on lapsen tapaamisoikeus. Lapselle voidaan oikeusteitse määrätä enintään kolme huoltajaa. Suomi

sallii viimeisenä pohjoismaana ihmisen solmia avioliiton hänen haluamansa henkilön kanssa; tämä sukupuolineutraaliksi avioliitoksi kutsuttu lakimuutos tulee voimaan maaliskuussa 2017. Samaa sukupuolta olevat parit ovat Suomessa voineet rekisteröidä parisuhteensa vuodesta 2002 lähtien. Rekisteröidyssä parisuhteessa olevilla mies- ja naispareilla ei ole kaikkia samoja oikeuksia kuin naimisissa olevilla. Esimerkiksi yhteinen sukunimi ilman erillistä nimimuutosta tai ulkoinen adoptio eivät ole mahdollisia.

Uudehkoja käsitteitä, joiden tuntemisesta saattaa olla hyötyä perhesuhteisiin liittyvän tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kehittämisessä:

Sateenkaariperheet ovat lapsiperheitä, joissa yksi tai useampi vanhemmista kuuluu seksuaali- tai sukupuolivähemmistöön. Sateenkaariperheiden kirjo on laaja ja perheet ovat keskenään hyvinkin erilaisia. Sateenkaariperheistä tilastoissa näkyvät vain rekisteröityyn parisuhteeseen perustuvat perheet.

Apilaperhe on perhe, jossa lapsi tai lapset ovat syntyneet kahden eri perheyksikön yhteisiksi lapsiksi. Esimerkiksi naisparin ja itsellisen miehen tai miesparin ja naisparin yhdessä muodostama perhe. Apilaperheet voidaan jakaa edelleen kolmen vanhemman kolmiapilaperheisiin, neljän vanhemman neliapilaperheisiin tai kahden vanhemman ystäväperheisiin. Apilaperheissä kaikki vanhemmat ovat yleensä lapsen tai lasten sosiaalisia vanhempia, mutta lainsäädännön takia vain kaksi heistä voi olla vanhempia myös lain silmissä. Apilaperheessä ainakin kaksi vanhempaa on ryhtynyt jakamaan vanhemmuutta alusta alkaen ilman parisuhdetta.

Ystäväperhe on perhe, jossa lapsen tai lasten vanhemmuuden jakavat kaksi tai useampi keskenään ystävyys-suhteessa olevaa ihmistä, esimerkiksi homomies ja heteronainen tai yhdessä yhteisössä asuvat ystävät.

Meillä on monenlaisia oletuksia myös perheistä, joissa on kokonaan tai osin suomalaisten enemmistöstä poikkeava kieli, kulttuuri tai uskonto. Joskus nämä oletukset ovat niin vahvoja, että ne vääristävät tai haittaavat perheen ja sen jäsenten kohtaamista sellaisina kuin he tosiasiaassa ovat. ”Maahanmuuttajaperheiden” kanssa asioimista saatetaan myös arastella. Viranomaiset voivat niin ikään vilpittömästi uskoa asioivansa kaikkien perheiden kanssa samalla tavalla ja ilman erontekoja, mutta tosiasiaassa he eivät näin tee.

Jokainen ihminen haluaa tulla hyväksytyksi työyhteisössään sekä kaupungin asiakkaana olipa hänen perheensä millainen tahansa – tai vaikka hänellä ei olisi perhettä lainkaan. Työntantajana ja työtovereina voimme myös toimia niin, että työn ja perhe-elämän yhdistäminen onnistuu meiltä kaikilta. On myös tärkeää, että suhtaudumme ennakkoluulottomasti kuntalaistemme erilaisiin perheisiin. Kaikki perhemuodot ovat normaaleja.

Perhesuhteilla voi olla myös toisenlaista merkitystä yhdenvertaisuuden näkökulmasta. Tällöin saman suvun tai perheen jäsenten oletetaan olevan samanlaisia jossakin asiassa tai jonkun perheenjäsenen todellinen tai oletettu toiminta leimaa koko perheen. Tämän seurauksena esimerkiksi jonkin perheen lapset asetetaan eriarvoiseen asemaan koulussa tai jonkun puolisoa ei arvioida hänen omien tekemistensä perusteella. Kyseessä on tällöin oletus- ja/tai läheissyrjintä.

Kysymyksiä pohdittavaksi yksin ja muiden kanssa

Mikä kaikki yhteiskunnassamme pitää yllä käsitystä ”tavallisesta” tai ”normaalista” perheestä?

Suhtaudummeko samalla tavalla yksineläjiin ja perheellisiin työyhteisömme jäseninä ja asiakkaina? Miten ja millaisissa asioissa mahdolliset suhtautumiserot tulevat ilmi?

Pohdi millaisiin ongelmatilanteisiin esimerkiksi neliapilaperhe voi joutua asioidessaan kaupungin palveluissa? Löydätkö ratkaisuja näihin tilanteisiin?

Väite: biologista äitiä pidetään käytännössä ensisijaisena vastuuhenkilönä lapsen asioissa. Esitä perusteluja tämän väitteen puolesta ja sitä vastaan eri elämänalueilla.

Tee lista siitä, mitä tiedät Suomen romanien kulttuurista perhe-elämään liittyvissä asioissa. Pohdi sen jälkeen mihin lähteisiin nämä käsityksesi perustuvat ja ovatko nämä lähteet luotettavia. Pohdi myös miten käsityksesi vaikuttavat omassa työssäsi ja omalla alallasi romaniperheiden kanssa asioinnissa.

NÄIN TOIMIMME VANTAALLA PERHESUHTEISIIN LIITTYVÄN YHDENVERTAISUUDEN TOTEUTUMISEKSI

- Toimimme henkilöstöpolitiikassa ja työyhteisön jäsenenä niin, että voimme kaikki sovittaa yhteen työn ja yksityiselämän.
- Pidämme kaikenlaisia perhemuotoja normaaleina ja hyvinä perheinä.
- Perheiden kanssa asioidessamme perustamme työmme tosiasioihin, emme oletuksiin.
- Muistamme että perheen jäsenet ovat ennen kaikkea yksilöitä myös perheen tai suvun jäseninä.

APUA, NEUVOJA JA LISÄTIETOA

Kaupungin sisäinen asiantuntemus

- perhepalvelut

Muita tahoja

Monimuotoiset perheet -verkosto koostuu kymmenestä itsenäisestä perhejärjestöstä, joita yhdistää se, että kaikkien kohderyhmät poikkeavat tavalla tai toisella oletetusta perheestä:

<http://www.monimuotoisetperheet.fi>

TERVEYDENTILA JA VAMMAISUUS

MITÄ TERVEYDENTILA JA VAMMAISUUS TARKOITTAVAT?

Terveysdentila on paitsi yksilön kokemus omasta fyysisestä ja psyykkisestä terveydestään, myös sosiaalinen kysymys. Tällöin terveysdentilalla on vaikutuksia henkilön toimintaan ja toimintamahdollisuuksiin yhteisössä ja yhteiskunnassa. Esimerkiksi sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon opiskelu ja ammatissa toimiminen edellyttävät hyvää fyysistä toimintakykyä, henkistä tasapainoa ja kykyä olla vuorovaikutuksessa erilaisten ihmisten kanssa.

Hyvä terveys tai ongelmat terveyden kanssa vaikuttavat käytännössä miltei kaikkiin tekemiimme ja muiden henkilöiden suhtautumiseen meihin. Työsytyrjinnän seuranta Suomessa -tutkimuksen mukaan (TEM, 2014) terveysdentila on yleisin syy työsytyrjintään Suomessa. Ministeriön selvityksessä työsytyrjintään liittyviä tietoja seurataan useista lähteistä, kuten viranomaisaineistoista, kyselytutkimuksista ja rekisteriaineistoista.

Vammaispuvelulain mukaan vammaisella henkilöllä tarkoitetaan henkilöä, jolla vamman tai sairauden johdosta on pitkäaikaisesti erityisiä vaikeuksia suoriutua tavanomaisista elämän toiminnoista. Vaikeavammaisuus on käsite, jonka sisältö määrittyy suhteessa vammaisen ihmisen elämäntilanteeseen ja ympäristöön ja merkitsee runsasta avun, palveluiden tai tuki-toimien tarvetta.

Yleisimpiä vammaisuuden muotoja ovat kehitysvammaisuus, aistivammaisuus mukaan luki-en näkö- ja kuulovammaisuus, liikuntavammaisuus kuten cp-vamma, autismi, kielelliset häiriöt kuten dysfasia sekä tarkkaavaisuus- ja ylivilkkaushäiriöt kuten ADHD.

Voimme havaita jotkut vammat tai toimintarajoitteet päällepäin, mutta esimerkiksi kuulo-vamma tai psyykkiset vammat eivät ole niin näkyviä. Vammaisten tarpeet tulee ottaa huomioon osana ihmisten moninaisuutta kaikessa suunnittelussa. Esteettömyys on periaate,

jonka mukaan rakennetun ympäristön, tuotteiden ja palvelujen tulee olla mahdollisimman toimivia, helppokäyttöisiä ja helposti saavutettavia. Perinteisesti esteettömyys on liitetty rakennettuun ympäristöön, mutta viime vuosina käsite on laajentunut kattamaan myös palvelujen, viestinnän ja ihmisten välisen vuorovaikutuksen esteettömyyden. Esteettömyys voi olla muun muassa fyysistä, sosiaalista tai taloudellista. Fyysisellä esteettömyydellä tarkoitetaan esimerkiksi ympäristön, infrastruktuurin sekä käytössä olevien laitteiden, ohjelmistojen ja palvelujen hyvää saavutettavuutta ja käytettävyyttä.

Sosiaalisella esteettömyydellä tarkoitetaan eri sosiaaliryhmiin kuuluvien henkilöiden yhtäläisiä mahdollisuuksia toimia yhteiskunnassa. Taloudellinen esteettömyys tarkoittaa henkilön riittäviä mahdollisuuksia toimia yhteiskunnassa omasta taloudellisesta tilanteestaan riippumatta.

Yhteiskunnan esteettömyys vähentää erityisratkaisujen tarvetta esimerkiksi vammaisille ihmisille. Pyörätuolilla liikkuvien asiakkaiden lisäksi vaikkapa lastenvaunujen tai rollaattorin kanssa liikkuvat hyötyvät tilojen esteettömyydestä. Esteettömyyteen liittyvät myös myönteiset asenteet. Yhdenvertaisuuden lähtökohtana on esimerkiksi se, että katsomme vammaista ja puhumme hänelle hänen avustajansa tai viittomakielen tulkin sijasta tai ymmärrämme, että ihminen on paljon muutakin kuin hänen vammansa.

Yhdenvertaisuuslaissa on nyt myös velvoite tarjota vammaisille ihmisille kohtuullisia mukautuksia. Tällaisten mukautusten tulee vastata jossakin konkreettisessa tilanteessa vammaisen ihmisen tarpeisiin. Toimenpide tarvitaan esimerkiksi silloin, kun jokin palvelu ei ole kyseisen vammaisen ihmisen saatavilla muihin henkilöihin verrattuna vastaavalla tavalla ilman mukautusta. Tällainen voi olla vaikkapa tilanne, jossa kirjastossa äänikirjoja lainaavalle kuulevalle näkövammaiselle luetaan äänikirjojen nimiä ja sisältökuvauksia, jos niissä ei ole näkövammaisille tarkoitettuja tekstejä.

Kysymyksiä pohdittavaksi yksin ja muiden kanssa

Listaa vammaisiin ihmisiin kohdistuvia ennakkoluuloja. Miten nämä ennakkoluulot voivat käydä ilmi oman alasi työssä?

Pohdi työpaikkasi ammatteja ja työtehtäviä terveydentilan ja vammaisuuden näkökulmista. Millaiset toimintarajoitteet ovat todellisia esteitä työnteolle?

Millaista terveydentilaan perustuvaa henkilöstön työsyRJintää voit kuvitella omalla toimialallasi? Kiinnitä huomiota myös moniperusteiseen syrjintään.

NÄIN TOIMIMME VANTAALLA TERVEYDENTILAAAN JA VAMMAISUUTEEN LIITTYVÄN YHDENVERTAISUUDEN TOTEUTUMISEKSI

- Toteutamme kaikessa palvelusuunnittelussamme laajan esteettömyyden periaatetta.
- Kiinnitämme erityistä huomiota sähköisen viestinnän ja sähköisten palvelujen saavutettavuuteen.
- Hyödynnämme suunnittelussa ja esteettömyyden arvioinnissa kaupungin vammaisneuvoston asiantuntemusta.
- Pidämme terveydentilaan ja vammaisuuteen perustuvaa yhdenvertaisuutta kaikkien toimialojen asiana.
- Edistämme vammaisten osallisuutta muun muassa koulutuksessa, vapaa-ajan toiminnoissa ja työssä. Tätä tarkoitusta varten kuuntelemme järjestöjä ja teemme niiden kanssa yhteistyötä vammaisten segregaaation purkamiseksi.
- Varmistamme rekrytointiprosessin ja työhönoton esteettömyyden.
- Vantaalla on käytössä aktiivisen välittämisen toimintatapa. Aktiivinen välittäminen on vantaalaista varhaista ennakointia ja reagointia silloin, kun työkyvyn heikkenemisen ensimerkit näkyvät työn tekemisessä.

APUA, NEUVOJA JA LISÄTIETOA

Kaupungin sisäinen asiantuntemus

- vammaispalvelut
- Vantaan kaupungin vammaispoliittinen ohjelma WAMPO
- vammaisneuvosto (koostuu järjestöjen edustajista)
- maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala; tilakeskus (ympäristön esteettömyys)
- henkilöstökeskus
- aktiivisen välittämisen toimintatavasta on lisätietoa intranetissä (Avaimessa).

Vammaisjärjestöjä on lukuisia ja osalla niistä on paikallistoimintaa Vantaalla. Järjestöjen yhteystietoja löytyy mm. seuraavien kattojärjestöjen sivuilta ja näillä sivuilla on myös muuta tärkeää tietoa viranomaisille:

- Valtakunnallinen vammaisneuvosto www.vane.to
- Vammaisten ihmisten perus- ja ihmisoikeusjärjestö Kynnys ry. www.kynnys.fi
- Vammaisfoorumi ry. edistää vammaisten ihmisten yhteiskunnallista asemaa ja hyvinvointia www.vammaisfoorumi.fi
- Tietoa esteettömyydestä löytyy mm. Invalidiliitto ry:n Esteettömyyskeskuksen sivuilta www.esteeton.fi

SEKSUAALINEN SUUNTAUTUMINEN

MITÄ SEKSUAALINEN SUUNTAUTUMINEN TARKOITTA?

Seksuaalinen suuntautuminen on ominaisuus, joka kertoo siitä, kehen ihminen ihastuu, rakastuu tai tuntee emotionaalista tai eroottista vetovoimaa. Seksuaalinen suuntautuminen määritellään tunteiden kohteen sukupuolen ja oman sukupuolen pohjalta. Tämä tekee siitä moniselitteisen asian. Sukupuoli-identiteetti ja seksuaalinen suuntautuminen liittyvät toisiinsa, mutta ne eivät ole sidoksissa niin, että toinen niistä olisi toisesta riippuvainen.

Seksuaalisen suuntautumisen moninaisuus on käsite, jolla viitataan koko siihen suuntautumisten kirjoon, mitä ihmisillä on. Tunnetuimmat suuntautumisen termit ovat hetero, homo, lesbo ja bi. Henkilöä, joka rakastuu ”vastakkaiseen” sukupuoleen – nainen mieheen ja mies naiseen – sanotaan yleisesti heteroksi. Jos henkilö rakastuu oman sukupuolen edustajaan, käytetään hänestä termiä homo tai lesbo. Homolla voidaan tarkoittaa miespuolista homoa tai homoa sukupuolesta riippumatta; lesbo on naispuolinen homo. Biseksuaali on henkilö, joka tuntee emotionaalista ja/tai eroottista vetovoimaa sekä miehiä että naisia kohtaan tai joka ihastuu ihmiseen tämän sukupuolesta riippumatta.

Homot, lesbot ja bit kuuluvat seksuaalivähemmistöihin. Nykypäivänä tällainen jaottelu on jo hieman vanhanaikainen ja riittämätön. Esimerkiksi queer (alkujaan haukkumasana) on akateeminen ja poliittinen näkökulma, joka kyseenalaistaa yhteiskunnan sukupuoleen ja seksuaaliseen suuntautumiseen liittyviä normeja. Yhä useammalle queer on myös identiteetti, jonka kuvaamiseksi perinteiset sukupuoli tai suuntautumista määrittelevät sanat ovat liian rajoittavia. Myös heteroksi itsensä kokeva henkilö voi olla queer.

Seksuaalisen suuntautumisen identiteetti on aina itsemäärittelykysymys. Omaan seksuaaliseen suuntautumiseen voi havahtua missä iässä tahansa ja se voi muuttua oman elinkaaren aikana. Seksuaalinen suuntautuminen identiteettinä ei myöskään ole suoraan suhteessa seksikäyttäytymiseen. Seksuaalista mielenkiintoa samaa sukupuolta kohtaan on huomattavasti suuremmalla osalla ihmisiä kuin vain niillä, jotka määrittelevät itsensä homo-, lesbo- tai bi-ihmisiksi.

Yhteiskunnassamme esiintyy vahvana olettaus, jonka mukaan kaikki ovat heteroja, ellei muuta tuoda erityisesti esiin. Tällainen hetero-olettaus ei ole neutraali, sillä siihen liittyy enemmän tai vähemmän tahallinen viesti siitä, että heterous on normaalia, hyvää ja luonnollista kun taas seksuaalivähemmistöihin kuuluminen on epänormaalia, huonoa ja luonnontonta. Tällainen heteronormi saa aikaan oletuksia, myyttejä, ennakkoluuloja ja syrjintää seksuaalivähemmistöjä kohtaan. Normista poikkeavien ihmisten kaikki ajatukset ja tekemiset saatetaan myös selittää seurauksiksi seksuaalisesta suuntautumisesta.

Pahimmillaan homofobia ilmenee viharikoksina. Rikoksesta tekee viharikoksen se, että sitä motivoivat ennakkoluulot tai syrjivät asenteet. Motiivina voi olla tekijän käsitys uhrin henkilökohtaisista ominaisuuksista ja kuulumisesta tiettyyn ryhmään tai vähemmistöön. Rikoslais-sa viharikosten haitallisuus on huomioitu rangaistuksen koventamisperusteena.

Meillä viranomaisilla on lakisääteinen velvollisuus seksuaalivähemmistöjen syrjimättömyy-teen ja niiden yhdenvertaisuuden edistämiseen (yhdenvertaisuuslaki). Edistämiseen ei tar- vita välttämättä suuria tekoja. Jo esimerkiksi seksuaalista yhdenvertaisuutta käsittelevä ju- liste tai esite (koulu)terveydenhoitajan huoneessa on viesti kuntalaisillemme ja vaikkapa uutta asuinaluetta markkinoivan esitteen kuvissa voi olla monimuotoisuutta myös seksuaa- lisen suuntautumisen näkökulmasta.

Kysymyksiä pohdittavaksi yksin ja muiden kanssa

Istut kahvitauolla yhdessä neljän työkaverisi kanssa ja puhe kääntyy tunnettuun naisnäytteli- jään, joka on äskettäin ”tullut kaapista” ja solminut parisuhteen toisen naisnäyttelijän kanssa. Yksi kollegasi toteaa, että hän ei olisi ikinä uskonut, että tämä ihminen on seksuaalisesti poik- keava. Toinen sanoo, että asia ei häntä yllätä, sillä ainahan tämä nainen on ollut silleen mie- hekäs ja sehän voi olla, että hän on jopa vaihtanut sukupuolta. Kolmas jatkaa, että asia on hänestä sinänsä OK, mutta se on tosi ikävää, että kummankin lapset joutuvat ihan varmasti kärsimään häpeää äitiensä julkisesta himokkuudesta. Lopuksi neljäs työkaverisi sanoo, että pariskunnalla tulee tästedes olemaan ammatillinen uskottavuusongelma aina kun heidän pitää näytellä heteroja televisiosarjoissa ja elokuvissa. Osallistutko keskusteluun? Mikä vai- kuttaa siihen puututko näihin puheisiin? Millaisia näkökohtia voisit tuoda keskusteluun?

Missä kaupungin palveluissa henkilöstön tulisi mielestäsi olla erityisen hyvin perillä seksuaa- lisen suuntautumisen mukanaan tuomista yhdenvertaisuuskysymyksistä?

NÄIN TOIMIMME VANTAALLA SEKSUAALISEEN SUUNTAUTUMISEEN LIITTYVÄN YHDENVERTAISUUDEN TOTEUTUMISEKSI

- Emme hyväksy minkäänlaista asiatonta puhetta tai käytöstä seksuaalivähemmistöjä kohtaan. Teemme tämän selväksi henkilöstöllemme sekä tarvittaessa myös kuntalaisillemme ja yhteistyötahoillemme.
- Käsittelemme henkilöstökoulutuksissamme sukupuolen ja seksuaalisuuden moninaisuutta sekä palvelukohtaisia keinoja edistää laaja-alaista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.
- Vältämme seksuaaliseen suuntautumiseen liittyviä oletuksia ja kunnioitamme ihmisten yksityisyyttä tässäkin asiassa.

APUA, NEUVOJA JA LISÄTIETOA

Kaupungin sisällä

- asukaspalvelujen hallinto
- terveysasemat, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto.

Seksuaalinen tasavertaisuus Seta ry. tarjoaa tietoa, koulutusta, kehittämissyhteistyötä jne. Yhdistyksen sivuilla on myös hyvä seksuaalisen moninaisuuden sanasto: www.seta.fi.

MUU HENKILÖÖN LIITTYVÄ SYY

Suomen yhdenvertaisuuslaki on siitä erikoinen, että se jättää syrjintäperusteiden luettelon periaatteessa avoimeksi. Voimme vain esittää arveluja siitä, mitkä voisivat olla ”muita henkilöön liittyviä syitä”. Tällaisia syitä voisivat periaatteessa olla esimerkiksi omaan henkilöhistoriaan liittyvät asiat, kuten vankeustuomio tai velkaantuminen. Keksitkö itse lisää esimerkkejä?

6. TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUS- NÄKÖKULMIEN INTEGROINTI VIRANHALTIJOIDEN TOIMINTAAN JA PALVELUTUOTANTOON

Sukupuolten tasa-arvon ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuuden edistämisen tulee olla Vantaan kaupungin tavallista ja arkipäiväistä toimintaa. Tämä tarkoittaa sitä, että edistäminen

- on kaikkien ja jokaisen asia
- on mukana kaikessa toiminnassa ja toiminnan kaikissa vaiheissa
- tehdään sallituksi ja mahdolliseksi kaikkien viran- ja toimenhaltijoiden työssä.

Kuva: Sami Lievonen

Tällaista toimintatapaa voidaan kutsua tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulman valtavirtaistamiseksi tai integroimiseksi. Me Vantaalla olemme jo aloittaneet sen, mutta tehtävää riittää vielä paljon. Tässä luvussa tarkastelemme esimerkinomaisesti muutamaa toimintamme osa-aluetta ja esitämme tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen liittyviä tarkistuskysymyksiä. Tarkastelu toimii samalla muistutuksena siitä, että integrointi vaatii toimenpiteitä, sillä pelkkä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden idean kannattaminen ei ole lakien vaatimaa integrointia.

Strategiatyö ja talousarvion valmistelu

- Miten sitoutuminen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen on ilmaistu strategiassa?
- Onko kuntalaisten moninaisuus (sukupuoli, ikä, alkuperä, vammaisuus jne.) mukana aineistoissa ja huomioitu esimerkiksi toimintaympäristöanalyysissä?

- Mahdollistaako kaupungin ja toimialojen tietotuotanto sen, että voidaan tarkastella resurssien (raha, tila, aika jne.) jakautumista miesten ja naisten ja eri-ikäisten ihmisten välillä erilaisissa palveluissa ja asioissa?

Kaupungin ohjelmatyö

Kuva: Anna Groth

- Onko kuntalaisten moninaisuus huomioitu ohjelmien valmistelussa, hyväksymisvaiheessa, jalkautuksessa, arvioinnissa, viestinnässä jne.?
- Sisältääkö ohjelma kirjauksia ja toimenpiteitä syrjimättömyydestä (välitön ja välillinen syrjintä) ja tasa-arvon & yhdenvertaisuuden edistämisestä vastuutahoineen?

Toimielinten päätöksenteon valmistelu

- Ovatko jokaisen toimielimen jäsenet ja valmistelijat perillä siitä, että Vantaan kaupungin tulee edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta kaikessa toiminnassaan? Miten tämä on varmistettu?
- Tuodaanko toimielinten listateksteissä esiin tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyviä näkökohtia käsittelyssä olevissa asioissa ja asiakokonaisuuksissa? Onko tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden pohdinta mukana ennakoivissa vaikutusten arvioinneissa?

Rakennerahastohankkeet (ESR ja EAKR)

- Miten jokaisen rakennerahastohankkeen vaatima tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulma muotoillaan hakuvaiheessa?
- Miten hankkeen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusosuutta toteutetaan ja seurataan hankkeen aikana?
- Miten varmistetaan, että hankkeessa saavutetut tulokset jalkautetaan hankkeen päättyessä tavalliseen toimintaan myös tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulman osalta?

Henkilöstökoulutukset

- Miten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta (sisäistä eli henkilöstöpoliittista ja ulkoista eli toiminnallista) käsitellään esimerkiksi uuden työntekijän perehdytyksessä ja esimieskoulutuksessa?
- Onko henkilöstön ja kuntalaisten moninaisuus ja moninaisuusnäkökulman tarve integroitu kaikkiin koulutuksiin?

Asiakaspalvelu

- Miten sinun palvelussasi varmistetaan se, että työntekijämme eivät kohdista asiakkaisiin asiatonta kohtelua sukupuolen, iän, seksuaalisen suuntautumisen jne. perustalta?
- Millaista tukea henkilöstömme saa jos se joutuu asiattoman kohtelun kohteeksi henkilöön liittyvien perusteiden takia (sukupuoli, ikä, alkuperä jne.)?
- Kysytäänkö asiakkailta tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyviä kysymyksiä esimerkiksi asiakaskyselyissä?
- Kannammeko vastuumme tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisestä myös ulkoistetuissa palveluissa? Miten tämä tapahtuu tai voisi tapahtua?

7. MENETELMIÄ JA TYÖKALUJA

Tässä luvussa ohjataan Vantaan kaupungin toimijoita hyödyntämään erilaisia tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön menetelmiä ja valmiita työkaluja.

Sukupuolten tasa-arvo ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuus ovat tavoitteita, jotka eivät välttämättä toteudu itsestään ilman toimenpiteitä. Meidän on

ensinnäkin sitouduttava niiden edistämiseen julkisesti ja kaikissa toiminnoissa. Lisäksi meidän tulee arvioida niiden toteutumista eri asioissa ja tarvittaessa tehdä muutoksia olemassa oleviin toimintatapoihin. Tätä kutsutaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöksi. Sen kohteet ja toteuttamistavat vaihtelevat aiheen, kontekstin ja työstä tehtyjen linjausten mukaan.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioissa toimivat ministeriöt, järjestöt sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuushankkeet ovat vuosien varrella tuottaneet suuren määrän malleja, opaskirjoja ja työkaluja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä varten. Niitä löytyy muun muassa THL:n Tasa-arvotiedon keskus Minnan sivuilta sekä OM:n yhdenvertaisuussivuilta.

- Tasa-arvotiedon keskus Minnan työkalut: www.thl.fi/fi/web/sukupuolten-tasa-arvo/tasa-arvon-edistaminen/tyokalut/tasa-arvohankkeissa-tuotettuja-tyokaluja
- Oikeusministeriön yhdenvertaisuussivut: www.yhdenvertaisuus.fi/yhdenvertaisuussuunnittelu/oppaita-yhdenvertaisuuden-kehitt/

Vantaan kaupunki on ollut myös monenlaisissa kehittämishankkeissa mukana. Tässä esitellään lyhyesti muutama tunnettu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön menetelmä, joiden soveltamisesta voi olla hyötyä Vantaan kaupungin erilaisten palvelujen arvioinnissa sukupuolen ja muiden perusteiden pohjalta.

3R JA 4R

3R-menetelmä (Representation, Resurser & Realia) kehitettiin Ruotsissa 1990-luvulla Ruotsin kuntaliiton suuressa JämKom-projektissa. Menetelmän avulla kartoitetaan ja analysoidaan toimintoja systemaattisesti tasa-arvon näkökulmasta. Siitä voidaan käyttää

Kuva: Sakari Manninen

myös nimitystä tasa-arvoanalyysi. 3R:ää on kehitelty sittemmin yhä kattavammaksi ja nykyään siitä käytetään nimitystä 4R (Representation, Resurser, Realia & Realisera). ”Ärrät” on aktiivisessa käytössä useimmissa ruotsalaisissa kaupungeissa ja kunnissa (ks. esimerkiksi Uumaja ja Jönköping).

- Uumaja:
www.umea.se/umeakommun/kommunochpolitik/manskligarattigheter/jamstallldhet.4.118a77010256f6c90180005994.html
- Jönköping,
<http://www.jonkoping.se/kommunpolitik/tillganglighetmangfaldochjamstallldhet/jamstallldhet/jamstalldhetsintegrering.4.26edda2913943a41f83612.html>
- JämStöds praktika – Metodbok för jämställdhetsintegrering (Statens offentliga utredningar, SOU 2007:15) on perusteellinen johdatus 4R-menetelmän käyttöön:
<http://www.jamstall.nu/wp-content/uploads/2014/02/JamStods-Praktika.pdf>

SUKUPUOLIVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Suomessa 4R-tyyppistä arviointia on kehitelty nimellä sukupuolivaikutusten arviointi eli lyhyemmin suvaaminen. Suvaamisen virstanpylväänä voidaan pitää STM:n vuonna 2009 julkistamaa, kehittämishankkeeseen pohjautuvaa Sukupuolisilmälasit -käsikirjaa ministeriöiden tasa-arvotyön tueksi stm.fi/tasa-arvo/sukupuolisilmalasit. Joka ministeriössä tehdään toiminnallista tasa-arvotyötä lainsäädännön valmistelussa, talousarvion laadinnassa, hankkeiden ja ohjelmien toteuttamisessa sekä tietotuotannossa.

Suomessa vain harva kunta on ryhtynyt sukupuolinäkökulman integrointiin, suvaamismenetelmän käyttämiseen ja ylipäänsä toiminnalliseen tasa-arvotyöhön. Vantaa on ollut tässä asiassa merkittävä poikkeus, sillä meillä opeteltiin valtuustokaudella 2009–2012 toiminnallisen tasa-arvotyön menetelmiä, mukaan lukien suvaamista, kaikilla toimialoilla Valtavirtaistaminen käytäntöön -ESR-hankkeen avulla.

Sukupuolivaikutusten arvioinnin työvaiheet

1. Kootaan määrällistä ja laadullista tietoa sukupuoli- ja tasa-arvonäkökulmasta suvauksen kohteeksi valitusta asiasta, palvelusta tai toiminta-alueesta.
2. Selvitetään palvelun tai toiminnan toimivuutta ja vaikutuksia eri sukupuolten kannalta eli vastataan kootun tiedon pohjalta kysymyksiin:
 - Mikä on naisten ja miesten (tyttöjen ja poikien) määrä tai osuus tarkasteltavana olevassa toiminnassa? Miten tämä näkyy suunnittelussa, toiminnassa ja arvioinnissa?

- Mitä tiedämme naisten ja miesten (tyttöjen ja poikien) eroista kyseessä olevassa asiassa tutkimustiedon valossa?
- Millaisissa elämäntilanteissa naiset ja miehet (tytöt ja pojat) ovat toiminta-alueella?
- Minkälaisia eroja naisten ja miesten (tyttöjen ja poikien) välillä on tarpeissa, elämäntilanteissa ja toiveissa toiminta-alueella?
- Miten erilaiset resurssit, kuten raha, aika ja tila sekä mahdollisuudet jakautuvat naisten ja miesten (tyttöjen ja poikien) välillä?
- Onko toiminnassa huomioitu sukupuolen moninaisuus? (Tämä kysymys on otettu mukaan vuonna 2015.)
- Onko sukupuolten tasa-arvo otettu huomioon toimintaa ohjaavissa arvoissa, normeissa, suunnitelmissa ja toimintaohjeissa?

(Alkuperäinen kysymyslista: Sinikka Mustakallio, WoM Oy ja Meija Tuominen, Vantaan kaupunki; 2010.)

3. Arvioidaan palvelun tai toiminnan toimivuutta ja vaikutuksia sukupuolten tasa-arvon toteutumisen kannalta.

4. Suunnitellaan, miten palvelua tai toimintaa voidaan kehittää sukupuolten tasa-arvon toteutumiseksi.

Suomalaisten kuntien sukupuolivaikutusten arvioinnista sekä laajemminkin toiminnallisesta tasa-arvotyöstä löytyy tietoa muun muassa näistä julkaisuista, joissa myös Vantaa on mukana:

Tasa-arvosta laatua ja vaikuttavuutta julkiselle sektorille – opas kuntien ja valtion alue- ja paikallishallinnon palveluihin ja toimintoihin (2012; www.wom.fi)

[http://www.wom.fi/Tasa-arvosta laatua ja vaikuttavuutta 2012.pdf](http://www.wom.fi/Tasa-arvosta_laatura_ja_vaikuttavuutta_2012.pdf)

Käytännön keinoja kuntien tasa-arvotyöhön (2013; www.kunnat.net)

http://shop.kunnat.net/product_details.php?p=2906

Akanvirrasta valtavirtaan – sukupuolinäkökulman valtavirtaistaminen kolmessa suomalaisessa kaupungissa (Tampereen yliopisto, pro gradu 2015; www.uta.fi)

SUKUPUOLITIE TOINEN BUDJETOINTI

Budjetti ei ole sukupuolineutraali asiakirja ja budjetti on keskeinen vallan väline. Sukupuolittaisella budjetoinnilla tarkoitetaan etenkin talousarvioon sisältyvien tavoitteiden, tulojen ja menojen tarkastelua sukupuolinäkökulmasta. Tavoitteena on varmistaa, että resurssit kohdentuvat oikeudenmukaisesti ja että toiminta edistää tasa-arvoa. Sukupuolittaiseen budjetointiin kuuluu myös sen tarkastelu, tarvitseeko tasa-arvon edistämiseen budjetoida erikseen rahaa.

Sukupuolen mukaan eriteltyt tilastot ovat välttämätön edellytys sukupuolitietoiselle budjetoinnille ja ylipäänsä tasa-arvotyölle. Sellaisenaan ne eivät kuitenkaan riitä tasa-arvotyöksi ja niitä pitääkin avata ja tulkita, jotta voidaan muodostaa yhteinen käsitys siitä, mitä tavoiteltava tasa-arvo on kyseessä olevassa asiassa tai asiakokonaisuudessa ja mitä tavoitteen toteutumiseksi on tehtävä.

GENDER+ TAI +GENDER

Englannin kielessä gender tarkoittaa sosiaalista ja kulttuurista sukupuolta erotuksena biologisesta sukupuolesta (sex). Gender-sanaa voidaan käyttää myös tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyössä menetelmällisenä käsitteenä. Tällöin tavoitellaan ”pelkän” sukupuolen tarkastelun sijasta sukupuolen ja muiden henkilöön liittyvien perusteiden tarkastelua samanlaisesti ja kokonaisvaltaisesti. Tällaisessa moniperusteisessa lähestymistavassa arvioidaan, miten useat tekijät yhtä aikaa tuottavat toisaalta etuoikeuksia ja toisaalta eriarvoisuutta eri ihmisryhmien välille. Suomen kielellä voidaan puhua myös risteävien erojen ja vaikutusten tai risteävän eriarvoisuuden tarkastelusta.

Yksinkertaisimmillaan menetelmä toimii niin, että esimerkiksi jossakin sukupuolen mukaan eritellyssä tilastossa havaitaan kiinnostavia eroja miesten ja naisten välillä. Tällöin näitä sukupuolia ryhdytään tarkastelemaan syvemmin ottamalla mukaan lisäksi esimerkiksi iän, alkuperän, kielen, perhesuhteiden ja/tai uskonnon tarkastelu kyseisessä asiassa. Tällöin sukupuoleen liitetään jotain muuta (GENDER+). Samaan tapaan on yhtä tärkeää, että lähtökohtaisesti kaikissa asioissa tilastoidaan ja tarkastellaan kyseistä asiaa myös sukupuolen näkökulmasta (+GENDER). Esimerkiksi työllisyys ja työttömyys ovat asioita, joiden käsitteleminen ilman sukupuolinäkökulmaa osoittaa ymmärtämättömyyttä työn sukupuolistuneisuutta kohtaan.

VAIKUTUSTEN ARVIOINNIT

Sukupuolivaikutusten arvioinnin lisäksi eri aloille on syntynyt arviointilajeja, joiden tekemiseen kuntia patistelevat eräät lait, ministeriöt, järjestöt sekä hankkeet. Tällaisia ovat esimerkiksi ihmisvaikutusten, terveysvaikutusten ja ympäristövaikutusten arvioinnit. Yhdenvertaisuustyön näkökulmasta yksi kiintoisa laji on lapsivaikutusten arviointi, jota kunnille suosittelevat muun muassa lapsiasiavaltuutettu ja UNICEF.

- lapsiasia.fi/aineistot/julkaisut/julkaisut-2011/lapsivaikutusten-arviointi-kansallisia-ja-kansainvalisia-nakokulmia/
- unicef.studio.crasman.fi/pub/public/Vaikuttaminen/Ohjeita+lapsivaikutusten+ennakoarviointiin+kunnan+p%C3%A4%C3%A4t%C3%B6ksenteossa+lokakuu2015.pdf

Vantaan kaupungilla on oma suositus ennakoivasta vaikutusten arvioinnista, joka pyrkii yhdistämään useita edellä mainittuja arvioinnin kohteita. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökohtia on sisällytetty Vantaan suositukseen.

YHDENVERTAISUUSVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Suomessa yhdenvertaisuusvaikutusten arviointi omana arvioinnin lajinaan on melko uusi toiminnan tapa. Tällöin tarkastellaan sitä, millaisia vaikutuksia toimenpiteillä on eri väestöryhmiin syrjimättömyyden ja yhdenvertaisuuden näkökulmista. Arviointi on haasteellista jos siksi, että yhdenvertaisuusperusteita on niin monia. Yhdenvertaisuustyötä onkin tehty pääasiassa keskittymällä yksittäisiin perusteisiin, etenkin etniseen alkuperään ja vammaisuuteen (esteettömyys).

Oikeusministeriö on tuottanut yhdenvertaisuuslain toimeenpanoa varten Yhdenvertaisuuden arvioinnin työkalun apuvälineeksi yhdenvertaisuutta edistävälle tahoille (viranomaisille, koulutuksen järjestäjille ja työnantajille). Työkalun avulla on mahdollista tunnistaa syrjintää ja puuttua siihen. Lisäksi siinä annetaan vaihtoehtoja yhdenvertaisuuden edistämiseen sekä keinoja ryhtyä tulosten analysoinnista toimenpiteisiin.

- OM:n työkalu: [yhdenvertaisuus-fi-bin.directo.fi/@Bin/beb7458fbd9016a8cd611d0b19a19f34/1464356962/application/pdf/435238/YV_tyokalu_lopullinen.pdf](https://bin.directo.fi/@Bin/beb7458fbd9016a8cd611d0b19a19f34/1464356962/application/pdf/435238/YV_tyokalu_lopullinen.pdf)

Katso myös:

Sukupuolisensitiivisyys varhaiskasvatuksessa – tasa-arvoinen kohtaaminen päiväkodissa (2012–2014) www.tasa-arvoinenvarhaiskasvatus.fi/

Tasa-arvo on taitolaji - Opas sukupuolen tasa-arvon edistämiseen perusopetuksessa (2015) www.oph.fi/julkaisut/2015/tasa_arvotyo_on_taitolaji

Älä oletä – normit nurin on normikriittisellä menetelmällä toteutettu oppilaitosten yhdenvertaisuustyön käsikirja (2013) normit.fi/wp-content/uploads/2013/06/AlaOletaNormitnurin.pdf

8. LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TOIMINTA

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen Vantaalla on sekä luottamushenkilöiden että virkakunnan asia. Tässä luvussa kerrotaan kymmenen tapaa, joilla luottamushenkilöt voivat edistää sukupuolten tasa-arvoa ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuutta päätöksenteossa ja muussa toiminnassaan.

Kuva: Sakari Manninen

1. TASA-ARVOLAIN JA YHDENVERTAISUUSLAIN TUNTEMINEN

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus eivät toteudu itsestään. Juuri tämän takia maassamme on sekä tasa-arvolaki että yhdenvertaisuuslaki, jotka edellyttävät myös kunnallisilta toimijoilta aktiivista syrjimättömyys- ja edistämistoimintaa. Vantaalainen luottamushenkilö voi perehtyä tämän Työkirjan ja muun opastavan tiedon avulla näihin lakeihin. Sen jälkeen hän osaa esittää perusteltuja näkökohtia ja vaatimuksia tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

2. EUROOPPALAISEN TASA-ARVON PERUSKIRJAN HYÖDYNTÄMINEN

Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi Eurooppalaisen peruskirjan naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta paikallishallinnossa elokuussa 2007. Se on Euroopan kuntien ja alueiden liiton (englanniksi CEMR, ranskaksi CCRE) kutsu tasa-arvotyöhön kaikille kunnille. Peruskirja huomioi sukupuolen lisäksi muita henkilöön liittyviä perusteita ja moninkertaisen heikoman aseman. Peruskirjassa esitetään 30 artiklaa, jotka kattavat monipuolisesti suomalaisenkin kunnan keskeisiä toiminta-alueita. Peruskirja on erityisesti poliittisten luottamushenkilöiden sitoumus. Artiklat toimivat hyvänä muistutuksena siitä, että tasa-arvo ei ole vain henkilöstöpoliittinen tai työelämään liittyvä asia. Peruskirjan teksti löytyy 28 kielellä, myös suomeksi ja ruotsiksi, osoitteesta <http://www.charter-equality.eu>. Kuntaliitto on tuottanut suomalaisille luottamushenkilöille peruskirjaan taustoittuvan oppaan Tasa-arvon käsikirja kuntapäättäjälle (2014) shop.kunnat.net/product_details.php?p=2845.

3. LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PEREHDYTTÄMINEN

Mikäli olet jo itse perillä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioista, voit huolehtia omalta osaltasi siitä, että myös muut saavat tietoa. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulma tulee saada osaksi tavallista päätösvalmistelua ja päätöksentekoa. Tämä edellyttää sitä, että kuntavaalien jälkeiset uudet toimielimet saavat perehdytystä näistä asioista. Parhaimmillaan perehdytys on silloin, kun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulma integroidaan kyseessä olevan toimielimen asiakokonaisuuksiin.

4. OMIEN VALMIUKSIEN KEHITTÄMINEN

Moni luottamushenkilö on tuonut esiin, että sukupuoleen, ikään, alkuperään, perhesuhteisiin jne. liittyvien näkökulmien hahmottaminen on vaikeaa kun asialistoilla olevat asiat vaikuttavat neutraaleilta henkilön liittyvien perusteiden pohjalta. Tähän ei ole helppoa ratkaisua, mutta harjoittelu tuottaa lopulta tuloksia. Yleisenä ohjeena voidaan sanoa, että sukupuolella ja yhdenvertaisuusperusteilla on merkitystä, ellei toisin todisteta. Eri elämäntilojen tutkimuksia ja tietokirjallisuutta sekä erilaisten järjestöjen julkaisuja ja internetsivuja kannattaa hyödyntää.

Etenkin eriytymiseen ja eroihin kannattaa kiinnittää huomiota. Samaan aikaan pitää muistaa, että esimerkiksi tasa-arvo ei ole itsestään selvä seuraus siitä, jos jossakin toiminnassa, päätöksenteossa, asiakaskunnassa tai muussa tarkastelun kohteena olevassa asiassa on naisia ja miehiä suunnilleen yhtä paljon. Sama pätee muihinkin perusteisiin kuin sukupuoleen eli edustus ei ole sama asia kuin tasa-arvo tai yhdenvertaisuus. Tutkimusten perusteella esimerkiksi valta, työ, työttömyys, perhe, terveys, sairastaminen, toimeentulo, raha, koulutus, vapaa-aika, liikenne ja turvallisuus ovat elämäntiloja, joihin kannattaa aina kiinnittää huomiota. Kaikenlainen toimintojen tasa-arvoinen ja yhdenvertainen resursointi on avainasia. Omia tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysymysten havaitsemisen valmiuksia voi kehittää myös tutustumalla tilastoihin. Esimerkiksi Tilastokeskuksen julkaisema tilastokooste Naiset ja miehet Suomessa 2016 sisältää monia hyödyllisiä tilastoja kuntapäättäjälle.

- Tilastokeskuksen tilastokooste: www.stat.fi/uutinen/naiset-ja-miehet-suomessa-2016.

5. TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSTIEDON SEURAAMINEN

Toimintaympäristömme muuttuu koko ajan ja tämä asettaa omat vaatimuksensa myös tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoiminnalle. Vanhoilla totuuksilla ja hokemilla ei välttämättä ole enää kaikupohjaa tämän päivän tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusajattelussa. Omien vanhojen ajatusten kriittinen testaaminen ja tomuttaminen sekä uusien tietojen hankkiminen on tärkeää. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksella (THL) sijaitseva Tasa-arvotiedon keskus Minna

on valtakunnallinen tietopalvelu, joka välittää monipuolista sukupuolten tasa-arvoon ja tasa-arvotutkimukseen liittyvää tietoa. Sivusto tukee päätöksentekoa, tasa-arvon edistämistä, tasa-arvopolitiikan seurantaan ja kansalaisten oikeuksien toteutumista (www.thl.fi/fi/web/sukupuolten-tasa-arvo). Yhdenvertaisuusasioissa tutkimuksia, materiaaleja, hyviä käytäntöjä jne. löytyy oikeusministeriön sivustolta www.yhdenvertaisuus.fi.

6. TASAPUOLINEN EDUSTUS

Tasa-arvolain ainoa kiintiö koskee kaupunginhallituksen ja lautakuntien kaltaisten toimielinten kokoonpanoa. Naisten ja miesten edustukseen on kuitenkin syytä kiinnittää lisähuomiota muun muassa puheenjohtajistoja ja tilapäisiä toimikuntia nimitettäessä. Kaupungin korkeimpien luottamushenkilöiden sukupuolijakauma on tasa-arvokysymys. Niin ikään viranhaltijajohdon sukupuolijakauma voi olla yksipuolinen. Sukupuolen lisäksi huomiota on syytä kiinnittää myös muuhun monimuotoisuuteen päätöksentekijöiden joukossa. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus eivät hoidu pelkästään edustuksella, mutta monimuotoinen edustus on tärkeä askel siihen suuntaan.

7. TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSTYÖN JATKUVUUDEN VARMISTAMINEN

Työ tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden varmistamiseksi tarvitsee tekijöitä, osaamista ja resursseja siinä missä mikä tahansa muukin toiminnan osa-alue. Sitä ei saa pitää joidenkin ihmisten vapaaehtoisena kiinnostuksen kohteena tai ”sydämen asiana”. Luottamushenkilöiden on tärkeää varmistaa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön olemassaolo ja jatkuvuus etenkin strategiatyössä. Vantaa on päässyt palveluihin liittyvässä toiminnallisessa työssä suomalaisittain jo pitkälle. Parantamisen varaa on kuitenkin paljon, ja tässä asiassa kehittyminen edellyttää tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulman yhä syvempää integrointia strategiatyöhön, talousarvion laadintaan, hyvinvointityöhön, erilaisiin arviointeihin jne. Tässä luottamushenkilöt ovat avainasemassa.

8. TASA-ARVON JA YHDENVERTAISUUDEN OTTAMINEN ESILLE

Perehdyttämisestä ja itseopiskelusta ei ole lopulta paljonkaan hyötyä ellei tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulma nouse keskusteluun ja johda toimenpiteisiin. Luottamushenkilöillä on mahdollisuus edellyttää näiden näkökulmien huomioimista osana valmistelua, esittelyä ja päätöksen toimeenpanoa. Esimerkiksi ennakoivan vaikutusten arvioinnin tulee aina sisältää tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökohtia kuntalaisvaikutusten arvioinnin kohdalla.

9. ASiantuntijoiden kuunteleminen

Päätöksenteossa ja sen valmistelussa on mahdollista hyödyntää asiantuntijoiden panosta myös tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioissa. Asiantuntijuus voi olla akateemista, mutta myös kokemukseen perustuvaa ja edustuksellista. Pääkaupunkiseudulla on runsaasti tarjontaa puhujista, kouluttajista, arvioijista ja hankekumppaneista esimerkiksi kansalaisjärjestöissä. Myös Vantaan kaupungin nuorisovaltuustolta, vanhusneuvostolta, vammaisneuvostolta jne. kannattaa pyytää lausuntoja erilaisista asioista ennen toimielimen päätöksentekoa.

10. TASA-ARVON JA YHDENVERTAISUUDEN HUOMIOIMINEN VAALITYÖSSÄ

Luottamushenkilöt voivat vaikuttaa siihen, miten heidän puolueidensa paikallisjärjestöissä suhtaudutaan sukupuolten tasa-arvoon ja kaikkien kuntalaisten yhdenvertaisuuteen muun muassa ehdokasrekrytoinnissa, vaalityössä ja toimielinpaikkojen jaossa. Monella puolueella on myös oma tasa-arvo-ohjelma. Näissä asioissa ei useinkaan tarvitse mennä merta edemmäs kalaan.

9. TASA-ARVON JA YHDENVERTAISUUDEN KÄSITTEITÄ A:STA Ö:HÖN

Sukupuolten tasa-arvo ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuus ovat tavoitteita, joiden toteuttamiseksi tehdään työtä monin eri tavoin ja moniäänisesti muun muassa tutkimuksessa, virkatyössä, järjestötoiminnassa ja politiikassa. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö on myös muuttuva ja kehittyvä ala, jolla on omat käsitteet. Nekin muuttuvat ajan myötä.

Kuva: Pertti Raami

Tässä esitellään joitakin keskeisiä käsitteitä ja niiden määrittely nykypäivänä. Määrittelyt pohjautuvat pitkälti seuraaviin lähteisiin, joilta löytyy vielä lisää käsitteitä:

- THL: www.thl.fi/fi/web/sukupuolten-tasa-arvo/sukupuoli/sanasto%20http://seta.fi/hlbtig/
- WOM: wom.fi/tasa-arvotietoa/tasa-arvosanasto/#sanasto21
- Cupore: www.cupore.fi/monikulttuurisuuskasitteet.php

A

Apilaperhe on perhe, jossa lapsi tai lapset ovat syntyneet kahden eri perheyksikön yhteisiksi lapsiksi; esimerkiksi naisparin ja itsellisen miehen tai miesparin ja naisparin yhdessä muodostama perhe.

Aseksuaalisuus tarkoittaa seksuaalisen kiinnostuksen tai halun puutetta. Aseksuaalinen ihminen voi kokea emotionaalista vetovoimaa mihin sukupuoleen tahansa.

B

Biseksuaalisuus on yksi seksuaalinen suuntautuminen. Bi on henkilö, jolla on kyky tuntea emotionaalista, eroottista ja/tai seksuaalista vetoa sekä miehiä että naisia kohtaan tai hän ei koe kohteen sukupuolta merkityksellisenä asiana.

C

Cis-sukupuolinen ihminen on mies tai nainen, joka ei koe itseään transihmiseksi, intersukupuoliseksi tai muunsukupuoliseksi ja ilmaisee sukupuoltaan pääosin omalle synnynnäiselle sukupuolelleen ominaisesti.

D

Diskriminaatio: katso kohtaa syrjintä. Positiivisella diskriminoinnilla tarkoitetaan toimintatapaa, jossa henkilöä tai ryhmää tuetaan erityistoimin, jos henkilö tai ryhmä on ilman erityistoimia vaarassa jäädä eriarvoiseen asemaan. Nykyään puhutaan mieluummin positiivisesta erityiskohtelusta (ks. toisaalla tässä sanastossa) tai erityistoimenpiteistä, jotka kuvaavat diskriminaatio-termiä paremmin mistä tällaisessa toiminnassa on kysymys.

Diversiteetillä eli monimuotoisuudella viitataan sukupuolten sekä erilaisten ryhmien erilaisiin arvoihin, asenteisiin, kulttuurisiin näkökulmiin, uskomuksiin, etnisiin taustoihin, seksuaaliseen suuntautumiseen, kykyihin, tietoon ja elämäkokemuksiin.

E

Essentialismi tarkoittaa sukupuolesta puhuttaessa ajattelua, jonka mukaan miehet ja naiset ovat perustavalla tavalla olemuksellisesti erilaisia. Asia perustellaan ennen kaikkea biologialla, joka tekee sukupuolierosta luonnollisen ja ikuisesti muuttumattoman. Essentialistinen eronteko ilmenee mm. miesten ja naisten sijoittamisena polaarisiin vastakkaisasemiin, joissa mies tai nainen (usein yksikössä) on jotakin, jota ”vastakkainen” sukupuoli ei ole.

Esteettömyys tarkoitti alkujaan fyysisen tilan tekemistä esteettömäksi etenkin liikuntavammaisten ihmisten liikkumiselle. Nykyään esteettömyys voidaan nähdä yhtenä saavutettavuuden osatekijänä, jolloin esteettömyys merkitsee mm. palvelujen saatavuutta, välineiden käytettävyyttä, tiedon ymmärrettävyyttä ja mahdollisuutta osallistua itseään koskevaan päätöksentekoon (pätöksenteko-osallisuus).

Etnisyys on vaikeasti määriteltävä yläkäsite, jota käytetään paljon lähes synonyyminä kulttuurille. Etnistä ryhmää määrittävät esimerkiksi yhteinen alkuperä ja/tai asuinalue, yhteiset sosiaaliset normit, kieli, nimistö, ulkoiset tunnusmerkit ja uskonto. Yksilön kohdalla samastuminen etniseen ryhmään on keskeistä. Etninen identiteetti rakentuu ja muuttuu yksilön elämän aikana ja ryhmän historian kuluksa.

F

Feminismi oli alun perin liike, joka halusi parantaa naisten asemaa yhteiskunnassa. Tätä seurasi feminismin toinen aalto, jossa korostettiin naisen henkilökohtaista vapautta määritellä itse tapa olla ja elää omaa elämäänsä. Akateemisen/feministisen nais- ja sukupuolentutkimuksen myötä syntyi kolmas aalto, joka hylkää sukupuolen biologisen faktaluonteen, purkaa keskeisiä oletuksia ja normeja ja tarkastelee miten sukupuoli rakentuu sosiaalisesti. Samalla sukupuoli on ”monipuolistettu” ja liike vastustaa kaikkea syrjintää moniperusteisesti. Tästä on jo syntynyt tai syntymässä neljäs aalto, joka jättää kaiken määrittelyn ja lokeroinnin ja korostaa ihmisen oikeutta olla sellainen kuin hän itse haluaa olla. Sukupuoli voi olla muu – tällöin biologia, sukupuolen ilmaisu jne. voivat ilmentää sukupuolia eri tavoin ja eriasteisesti ja sukupuolen perusteella ei saa syrjiä ketään.

G

Gender-sanalle ei ole vastinetta suomen kielessä. Englannin kielessä ja kieliyhteisössä tehdään ero biologisen sukupuolen (sex) ja sosiaalis-kulttuurisen sukupuolen (gender) välillä. Näiden kahden asian erottaminen toisistaan merkitsi aikanaan suurta edistysaskelta naisen aseman ja tasa-arvotyön kehittymiselle.

H

Hetero tai **heteroseksuaalisuus** on yksi seksuaalinen suuntautuminen. Heteroksi kutsutulla henkilöllä on kyky tuntea emotionaalista ja eroottista vetoa pääosin eri sukupuolta kohtaan. **Hetero-olettamus** on ajattelumalli, joka lähtee siitä, että kaikkien ajatellaan olevan heteroita ja ihmisten jakautuvan kahteen sukupuoleen, jotka haluavat toisiaan tietyllä tavalla. Tämä on läheistä sukua **heteronormatiiviselle** ajattelutavalle, jossa heteroutta pidetään luonnollisena ja kaikin tavoin parempana asiana kuin muita suuntautumisia.

Homous tai **homoseksuaalisuus** on yksi seksuaalinen suuntautuminen. Homoksi kutsutaan henkilöä, jolla on kyky tuntea emotionaalista ja eroottista vetoa pääosin samaa sukupuolta kohtaan. Suomessa homolla tarkoitetaan yleensä miespuolista henkilöä ja naispuolisia homoja kutsutaan lesboiksi. **Homofobia** on seksismin ja rasismien kaltainen ilmiö, jossa

henkilö tai ryhmä kohdistaa pelkoa ja inhoa seksuaalivähemmistöihin kuuluvia ihmisiä kohtaan syrjintänä tai jopa viharikoksina.

Häirintä on toimintaa, joka loukkaa häirityn psyykkistä tai fyysistä koskemattomuutta ja luo uhkaavan, vihamielisen, halventavan, nöyryyttävän tai ahdistavan ilmapiirin. Työpaikalla häiritsijä voi olla toinen työntekijä, esimies tai asiakas ja työnantajalla on velvollisuus puuttua häirintään saatuaan siitä tiedon. Seksuaalinen häirintä on ei-toivottua sanallista, sanatonta tai fyysistä käytöstä, joka voi ilmetä mm. seksuaalisesti vihjailevina eleinä tai ilmeinä, härskeinä puheina ja seksuaalisesti värittyneinä yhteydenottoina, vartaloa ja pukeutumista tai yksityiselämää koskevinä kaksimielisinä huomautuksina, pornografisen aineiston levittämisenä, kosketteluna, seksuaalista kanssakäymistä koskevinä ehdotuksina tai vaatimuksina. Sukupuoleen perustuvaa häirintää voi olla esimerkiksi halventava puhe naisista tai miehistä, sukupuoleen perustuva työpaikkakiusaaminen tai sukupuoleen sekä kiusatun ulkonäköön tai käytökseen liittyvät halventavat huomautukset.

I

Ihmisoikeudet on laaja ja monelle taholle haarautuva asiakokonaisuus. Lyhyesti ne voidaan määritellä perustaviksi oikeuksiksi, jotka jokaisella maailman ihmisellä on riippumatta siitä, kuka hän on tai missä hän asuu. Oikeudellisesti ihmisoikeuksilla tarkoitetaan kansainvälisten ihmisoikeussopimusten kaikille ihmisille takaamia perustavia oikeuksia.

Intersektionaalisuus on akateeminen nimitys moniperusteisuudelle. Lyhyesti sanottuna tällöin ymmärretään, että jossakin tarkasteltavana olevassa asiassa moni seikka vaikuttaa samanaikaisesti. Tällöin esimerkiksi tasa-arvotyössä otetaan huomioon tarkasteltavassa asiassa sukupuolen lisäksi samanaikaisesti muita henkilöön liittyviä perusteita (ikä, alkuperä, vakaumus jne.). Suomessa käytetään tässä yhteydessä joissakin yhteyksissä myös termejä risteävät erot, risteävät vaikutukset tai risteävä eriarvoisuus.

Intersukupuolisuus on synnynnäinen tila, jossa henkilön fyysiset sukupuolta määrittävät ominaisuudet eivät ole yksiselitteisesti naisen tai miehen.

Istanbulin sopimus on maailman ensimmäinen laaja-alainen naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä ja poistamista koskeva sopimus, joka tuli Suomessa voimaan 1.8.2015. Sopimus sisältää määräykset naisiin kohdistuvan väkivallan sekä perheväkivallan ehkäisemisestä ja poistamisesta, väkivallan uhrien suojelemisesta sekä väkivallan tekijöiden saattamisesta edesvastuuseen teoistaan. Kunnat ovat tärkeä toimija väkivallan vastaisessa työssä.

J

Jakautuminen: katso kohta segregatio.

K

Kansalaisuus ja **kansallisuus** menevät usein sekaisin. Kansalaisuus merkitsee yksilön jäsenyyttä tietyn valtion tai vastaavan poliittisen muodostelman kansalaisyhteisössä. Kansallisuudella tarkoitetaan yhteisten historiallisten vaiheiden tuloksena syntyneen ryhmän jäsenyyttä. Tällainen ryhmä voi kieleltään tai kulttuuriltaan erota muusta alueella asuvasta väestöstä. Kansalaisuus voidaan kysyä ja tilastoida, mutta ei kansallisuutta (esimerkiksi kurdi, romani, saamelainen).

Kantasuomalainen on termi, jota usein käytetään paremman termin puutteessa kuvaamaan suomalaisten enemmistöä tai ”ei-maahanmuuttajia”. Kantasuomalaisen vastakohtapariksi on esitetty termiä uussuomalainen, mutta kieliyhteisömme ei ole ainakaan vielä omaksunut tätä termiparia.

Kiintiö on toimenpide, jolla varmistetaan aliedustettuna olevan tahon edustus jossakin toiminnassa. Suomessa ainoa tasa-arvolain vaatima kiintiö on naisten ja miesten edustus eräissä julkisen sektorin päätöksenteko-elimissä (ks. tasa-arvolain 4 a §).

Kohtuullisilla mukautuksilla tavoitellaan sitä, että vammaiset henkilöt voivat esimerkiksi asioida viranomaisissa, kouluttautua, tehdä työtä, suoriutua työtehtävistä, edetä työuralla sekä saada yleisesti tarjolla olevia tavaroita ja palveluita yhdenvertaisesti muiden kanssa. Tämä vaatii tarvittaessa ja tapauskohtaisesti toteutettavia tarpeellisia ja asianmukaisia muutoksia ja järjestelyjä, jotka ovat kohtuullisia sekä vammaisen henkilön että toteuttajan kannalta. Käytännössä kohtuullinen mukautus voi olla esimerkiksi jonotusnumeroiden kuuluttaminen tai ruokalistan lukeminen ääneen näkövammaiselle henkilölle. Kohtuullisten mukautusten epääminen on yhdenvertaisuuslaissa tarkoitettua syrjintää.

Kotoutuminen tarkoittaa maahanmuuttajan yksilöllistä kehitystä päästä osalliseksi työelämästä ja muista yhteiskunnan toiminnoista niin, että hän voi halutessaan säilyttää äidinkieltänsä ja erilaisia kulttuurisia piirteitä lähtömaastaan ja -alueeltaan. Kotouttaminen on viranomaistoimintaa, joka tukee kotoutumista.

Kulttuurilla on useita merkityksiä. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa kaksi merkitystä nousee yli muiden. Ensinnä kulttuuri-sanaa ei tulisi käyttää siten, että sen avulla toiseutetaan tai rodullistetaan työyhteisön jäseniä tai kuntalaisia (katso nämä kohdat sanastossa). Toiseksi Vantaan kaupungin toimijoiden tulee löytää yhteinen toimintakulttuuri, johon kuuluu luonteva tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen kaikessa toiminnassa.

Kulttuuri relativismi on käsitys, jonka mukaan asioita ja tekoja tulee tarkastella vain jonkin kulttuurin kehyksissä eikä esimerkiksi universaaleja ihmisoikeuksia ole näin ollen olemassakaan.

L

Lasikatto on kielikuva siitä, kuinka jossakin organisaatiossa etenkin naisen vertikaaliset ylenemismahdollisuudet tyssäävät esteeseen, jota ei ole, koska se ei näy. Samaan tapaan voidaan puhua myös lasiseinistä, jotka estävät varsinkin naisilta myös horisontaalin uran ja pitävät heidät paikallaan pätevyydestä ja urakehitystoiveista huolimatta.

Lesbo: katso kohta homous.

M

Maahanmuuttaja tarkoittaa tilastoissa ja tutkimuksissa ulkomaalaista, joka asettuu asumaan kotimaansa ulkopuolelle muuten kuin tilapäisesti. Joskus maahanmuuttajiksi kutsutaan myös tällaisten henkilöiden lapsia (toisen sukupolven maahanmuuttaja).

Maahanmuuttajataustainen on henkilö, jonka isovanhemmat tai vanhemmat tai joku heistä on ensimmäisen sukupolven maahanmuuttaja.

Monikulttuurisuus saa erilaisia määrittelyjä eri yhteyksissä. Vähimmillään sen voi määritellä useiden etnisyyksien samanaikaiseksi läsnäoloksi tietyllä alueella. Yhdenvertaisuuslain kontekstissa monikulttuurisuus voitaisiin määritellä eri kulttuurisia ja kielellisiä taustoja edustavien ihmisten yhdenvertaiseksi rinnakkaineloksi.

Monimuotoisuus: katso kohta diversiteetti.

Moniperusteisuus: katso kohta intersektionaalisuus.

Muunsukupuolinen: katso kohta transihmiset.

N

Nollatoleranssi tarkoittaa sitä, että esimerkiksi työnantaja ei hyväksy työntekijöiltään minkäänlaisia tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta loukkaavia sanoja ja tekoja; mikäli niitä ilmenee, niihin puututaan välittömästi ja tiukasti.

Normikriittisyys ja **normikriittinen menetelmä** tarkoittaa yhteiskunnassa vallalla olevien normien kriittistä tarkastelua, syrjivien rakenteiden tunnistamista ja pyrkimystä niiden muuttamiseen. Normi luo käsityksemme siitä mikä on tavallista, ja siitä mikä poikkeaa tavallisesta – eli normista. Samalla normi ylläpitää valtasuhteita, sulkee ihmisiä pois jostakin ja antaa toisille etuoikeuksia.

O

Olosuhteet voivat estää tasa-arvon toteutumista. Kunnan viranomaisten on osana tasa-arvon edistämisvelvollisuutta muutettava olosuhteita, jotka estävät tasa-arvon toteutumista. Esimerkiksi koulutuksen ja työelämän jakautuminen jyrkästi sukupuolen mukaan voidaan nähdä olosuhteena ja rakenteena, joka ylläpitää stereotyyppisiä käsityksiä sukupuolista ja sukupuolten eriarvoisuutta.

P

Pakolainen on henkilö, joka pakenee kotimaastaan vainon pelossa. Myönteisen päätöksen saaneet turvapaikanhakijat luetaan pakolaisiksi; kielteisen päätöksen saaneet tai oleskeluluvan jollain muulla perusteella saaneet eivät ole pakolaisia. Suomeen tulevat kiintiöpakolaiset valitaan yhdessä YK:n pakolaisjärjestö UNHCR:n kanssa. Myös mainittujen henkilöiden myöhemmin Suomeen saapuvat perheenjäsenet luetaan pakolaisiksi.

Palkkakartoitus on työpaikkakohtainen kartoitus naisten ja miesten palkoista. Sen avulla analysoidaan löytyykö työpaikalla ei-hyväksyttäviä eli sukupuolesta johtuvia palkkaeroja samaa tai samanarvoista työtä tekevien työntekijöiden välillä. Palkkakartoituksen perusteella työpaikan tasa-arvosuunnitelmaan kirjataan toimenpiteitä tasa-arvoisen palkkauksen edistämiseksi. Palkkakartoituksessa on kaksi osaa: kartoitus naisten ja miesten tehtävien luokitukselta sekä kartoitus naisten ja miesten palkoista ja palkkaeroista. Lisäksi tasa-arvolain mukaan osana tasa-arvoselvitystä tulee tehdä kartoitus naisten ja miesten sijoittumisesta eri tehtäviin.

Paperiton on henkilö, joka elää Suomessa vailla laillista oleskeluoikeutta. Paperittoman oleskelu ei ole virallisesti viranomaisten tiedossa tai sallimaa. Suomessa on myös paperittomien kanssa rinnasteisessa asemassa olevia ihmisiä, joilla on oikeus oleskella Suomessa, mutta ei oikeutta sosiaali- ja terveystalviin. Eri tahojen määrittelyä paperittomista löytyy Paperittomat-hankkeen sivuilta http://www.paperittomat.fi/?page_id=28.

Positiivinen erityiskohtelu: katso kohtaa diskriminaatio. Yhdenvertaisuuslain 9 § määrittelee positiiviseksi erityiskohteluksi ”sellaisen oikeasuhtaisen erilaisen kohtelun, jonka tarkoituksena on tosiasiallisen yhdenvertaisuuden edistäminen taikka syrjinnästä johtuvien haittojen ehkäisemisen tai poistamisen”.

Q

Queer on poliittinen ja akateeminen näkökulma, joka kyseenalaistaa yhteiskunnan sukupuoleen ja seksuaaliseen suuntautumiseen liittyviä normeja. Yhä useammalle queer on myös identiteetti, jonka kuvaamiseksi perinteiset sukupuolta tai suuntautumista määrittelevät sanat ovat liian rajoittavia. Myös heteroksi itsensä kokeva henkilö voi olla queer.

R

Rasismiksi voidaan kutsua mitä tahansa tekoa, käytäntöä tai käsitystä, joka heijastaa rasistista maailmankuvaa eli ideologiaa, jonka mukaan ihmiskunta jakautuu toisistaan erillisiin biologisiin yksiköihin ("rotuihin") ja jonka mukaan perittyjen fyysisten ominaisuuksien ja luonteenpiirteiden, älyn, moraalien ja kulttuuristen käyttäytymismallien välillä on kausaalinen yhteys; lisäksi rasismiin kuuluu ajatus siitä, että toiset rodut ovat luontaisesti toisten yläpuolella.

Rotu: katso kohtaa rasismi. Käsityksetroduista ja rotujaotteluista ovat vaihdelleet suuresti eri kulttuureissa ja eri aikoina historiassa. UNESCO suositteli vuonna 1950 rotu-käsitteestä luopumista ihmisistä puhuttaessa ja nykyään useimmat tutkijat eivät pidä termiä rotu biologisesti perusteltuna; sen käytöllä on myös vahva poliittisesti epäkorrekti sävy.

Rodullistaminen on toimintaa, jossa ihmisryhmiä, kuten maahanmuuttajia ja vähemmistöjä, esitetään rodun kaltaisina ryhminä. Rodullistaminen tapahtuu kulttuuristen piirteiden, uskonnon, kielen, tapojen jne. perusteella ja tavoitteena on usein kielteinen arvottaminen ja halveksunta.

S

Sateenkaari on seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen symboli (mm. sateenkaarilippu) ja kielikuva (esim. sateenkaariperhe). Sateenkaareva on adjektiivi, jolla voi kuvata vaikkapa nuoruutta, juhlaa, musiikkia, kirjallisuutta jne.

Segregaatio tarkoittaa eriytymistä, eriyttämistä tai eristämistä. Esimerkiksi työmarkkinat ovat Suomessa segregoituneet voimakkaasti naisten ja miesten aloihin, toimiin ja ammatteihin. Lisäksi naiset ja miehet jakautuvat vaativuudeltaan eritasoisin tehtäviin, esimerkiksi esimies- ja johtotehtäviin ja työntekijöihin. Sukupuolisegregaation purku on yksi tasa-arvon edistämisen alue.

Seksismi tarkoittaa näkemyksiä ja toimintaa, joilla korostetaan sukupuolten välisiä eroja ja niihin perustuvaa sukupuolten eriarvoisuutta.

Selkokieli on suomen kielen muoto, joka on mukautettu sisällöltään, sanastoltaan ja rakenteeltaan yleiskieltä luettavammaksi ja ymmärrettävämmäksi. Se on suunnattu ihmisille, joilla on vaikeuksia lukea tai ymmärtää yleiskieltä.

Stereotypia on yksinkertaistettu ja toistamisilla vahvistettu käsitys tai luonnehdinta esimerkiksi jostakin ihmisryhmästä, jonkin ammatin harjoittajista tai jonkun maan kansalaisista. Stereotypiat voivat olla niiden esittäjän tai kohteen mielestä positiivisia tai negatiivisia, mutta yhtä kaikki ne vaikuttavat kyseisten ryhmien ihmisten elämään ja toimintamahdollisuuksiin usein kielteisesti.

Sukupuolen ilmaisulla tarkoitetaan sitä, miten yksilö ilmaisee sukupuoltaan sekä sitä, miten yhteisö tulkitsee yksilön sukupuolen ja sukupuolen ilmaisun. Sukupuolen ilmaisu sisältää kaiken yksilön toiminnan, jolla hän ilmaisee itselleen ja muille olevansa mies, nainen tai jotakin muuta. Tällaista toimintaa ovat esimerkiksi käyttäytyminen, puhetapa, pukeutuminen, kampaus ja ehostus. Samanlainen sukupuolen ilmaisu voidaan tulkita eri tavoin eri kulttuureissa ja yhteisöissä sekä eri aikoina.

Sukupuoli ei ole vain yksi asia. Biologinen sukupuoli määritellään esimerkiksi anatomian tai kromosomien mukaan. Sosiaalinen sukupuoli käsittää erilaiset kulttuurilliset sukupuoleen liittyvät odotukset ja keskimääräiset sukupuolten väliset erot yhteiskunnassa. Juridisella sukupuolella tarkoitetaan esimerkiksi henkilötunnuksen tai passin sukupuolimerkintää.

Sukupuoli-identiteetillä tarkoitetaan ihmisen omaa kokemusta sukupuolestaan.

Sukupuolineutraalius on käsitys siitä, että sukupuolella ei ole merkitystä esimerkiksi koulutuksessa, työpaikalla tai henkilön omassa toiminnassa. Tällaista käsitystä saatetaan pitää myös tasa-arvon edellytyksenä tai todisteena saavutetusta tasa-arvosta. Tosiasiassa sukupuoli on läsnä ja vaikuttaa yksin tai yhdessä muiden tekijöiden kanssa, mutta sitä ei nähdä tai tunnusteta. Tästä kyvyttömyydestä tai haluttomuudesta tunnustaa sukupuolen merkitys käytetään usein nimitystä **sukupuolisokeus**.

Sukupuolinormatiivisuus tarkoittaa sitä, että yhteiskunnassamme elää sukupuolen moninaisuudesta huolimatta vahvana käsitys kahdesta ja toisilleen vastakkaisesta sukupuolesta, miehestä ja naisesta.

Sukupuolinäkökulman valtavirtaistaminen (gender mainstreaming) on strategia, jolla pyritään siihen, että sukupuoli- ja tasa-arvonäkökulma on mukana kaikessa toiminnassa ja että se on kaikkien toimijoiden velvollisuus.

Sukupuolivaikutusten arviointi eli **suvaaminen** on sukupuolinäkökulman valtavirtaistamisen menetelmä, jossa tarkasteltavana olevaa asiaa arvioidaan systemaattisesti sukupuolinäkökulmasta useimmiten jonkin valmiin kysymyslistan pohjalta.

Sukupuolivähemmistön käsitteellä kuvataan ihmisiä, joilla sukupuolen eri ulottuvuudet (biologinen, anatominen, psyykkinen, sosiaalinen ja/tai juridinen) eivät ole yhtenäisesti määriteltävissä mieheksi tai naiseksi. Sukupuolivähemmistöt voidaan jakaa kahteen pääkategoriaan eli transihmisiin ja intersukupuolisiin. Transihmisiin kuuluvat transvestiitit, transsukupuoliset, transgenderit ja muunsukupuoliset. Sukupuolienemmistöön viitataan termillä cis-sukupuolinen.

Suvaitsevaisuus on termi, joka on menettänyt vetovoimansa. Toisaalla suvaitsevaisuus nähdään yksipuolisena ja ylimielisenä toisenlaisuuden sietämisenä ylhäältä päin. Toisaalla viime vuosien vihapuhe on lanseerannut käsitteen suvakki, johon lisäksi usein liitetään naisvihaa huokuvia loppuliitteitä, kuten suvakkiämmä.

Syrjintä tarkoittaa sitä, että jotakuta henkilöä kohdellaan ilman hyväksyttävää syytä muihin verrattuna epäedullisemmalla tavalla vertailukelpoisessa tilanteessa ja epäedullisempi kohtelu liittyy johonkin lain kieltämään syrjintäperusteeseen.

Läheissyrjintä tarkoittaa, että syrjintä ei liity syrjityksi tulleeseen henkilöön itseensä, vaan johonkuhun toiseen. Kiellettyä on esimerkiksi henkilön asettaminen epäedullisempaan asemaan siksi, että hän on etniseen vähemmistöön kuuluvan tai vammaisen henkilön läheinen, esimerkiksi perheenjäsen, työtoveri tai ystävä. **Moniperusteinen syrjintä** tarkoittaa syrjintää useammalla kuin yhdellä perusteella. **Moninkertainen syrjintä** on sitä, että henkilö joutuu syrjityksi eri tilanteissa kulloinkin eri perusteen pohjalta; esimerkiksi vammaisen maahanmuuttajataustainen henkilö kohtaa syrjintää työelämässä vammaisuutensa takia ja asuntomarkkinoilla taustansa takia. **Kumulatiivisessa syrjinnässä** henkilö joutuu syrjityksi usealla perusteella yhtä aikaa, esimerkiksi työnhaussa sukupuolensa, ikänsä ja alkuperänsä vuoksi. **Risteävää** syrjintä on silloin, kun eri syrjintäperusteet risteävät yhdessä ja samassa tilanteessa tuottaen erityisen syrjinnän muodon. Esimerkiksi nuoret muslimimiehet eivät välttämättä joudu syrjinnän kohteeksi sukupuolensa, ikänsä tai uskontonsa vuoksi, mutta terrorismin ja terrorismin vastaisen taistelun myötä heihin kohdistetaan ennakkoluuloja ja syrjintää, jossa mainitut perusteet ovat osatekijöitä syrjivään lopputulokseen. **Olettamaan perustuva syrjintä** (oletussyrjintä) tarkoittaa, että syrjintäkiellon soveltamisen kannalta on merkityksetöntä, onko kohtelu perustunut syrjityksi tulleen henkilön todelliseen vai oletettuun ominaisuuteen. Teko voi olla syrjintäkiellon vastainen silloinkin kun tekijä erehtyy esimerkiksi henkilön alkuperästä, iästä tai seksuaalisesta suuntautuneisuudesta. **Välitön** tai **suora syrjintä** on yksilön tai ihmisryhmän epäedullisempaa kohtelua, joka liittyy suoraan lain kieltämään syrjintäperusteeseen, esimerkiksi ikään tai sukupuoleen. **Välillisestä** tai **epäsuorasta syrjinnästä** on kyse silloin, kun näennäisesti neutraali sääntö, ohje tai menettelytapa tosiasiaa syrjii joitakin henkilöitä tai ihmisryhmiä. Esimerkiksi rekrytoinneissa saatetaan vaatia hakijoilta täydellistä suomen kielen hallintaa vaikka itse työssä tällaiselle osaamiselle ei ole tarvetta.

Syrjäytyminen ja syrjintä ovat kaksi eri asiaa. Syrjintä saattaa pahentaa ihmisryhmien ja yksilöiden syrjäytymistä (marginalisaatiota) koko yhteiskunnasta, mutta myös menestyvä ja yhteiskuntaan hyvin kiinnittynyt ihminen voi joutua syrjityksi esimerkiksi sukupuolensa ja/tai mielipiteidensä, ikänsä jne. takia joissakin tilanteissa.

T

Tasa-arvo on käsite, joka on merkityskamppailujen kohde. Sitä käytetään monenlaisissa asiayhteyksissä, mutta viranomaisen lakisääteisessä suunnittelussa se tarkoittaa tasa-arvolain (laki naisten ja miesten tasa-arvosta) mukaista tavoitetta sukupuolten tasa-arvon saavuttamisesta. Katso myös kohta yhdenvertaisuus.

Toiseuttamiseksi voidaan kutsua toimintaa, jolla ihmisten ja ihmisryhmien eroja halutaan korostaa ja olemuksellistaa; samaan aikaan eroihin liitetään tahallisesti tai tahattomasti positiivisia ja negatiivisia arvostuksia. Toiseuttamista ovat esimerkiksi tilanteet, joissa maahanmuuttajat laitetaan edustamaan omia kulttuurejaan muiden sanelemilla foorumeilla ja tavoilla.

Transihmisiin kuuluvat transvestiitit, transsukupuoliset, transgenderit ja muunsukupuoliset. **Transvestiitti** on mies tai nainen, joka voi eläytyä kumpaankin sukupuoleen. Hänellä on tarve ilmentää ajoittain sekä miehistä että naisellista puolta itsessään esimerkiksi pukeutumalla, muuttamalla ääntään tai harrastusten kautta. **Transsukupuolisen** ihmisen kokemus omasta sukupuolestaan ei vastaa hänen syntyessään hänelle määriteltyä sukupuolta. Transsukupuolisen henkilön sukupuoli-identiteetti voi olla esimerkiksi mies, nainen ja/tai transsukupuolinen. Transsukupuolinen ihminen voi korjauttaa kehoaan hormonein ja kirurgisesti vastaamaan kokemaansa sukupuolta; hänelle myös sukupuolen korjauksen sosiaaliset ja juridiset puolet ovat tärkeitä. Transmies on syntymässä määritelty tytöksi ja transnainen pojaksi. Sukupuolen korjauksen läpikäyneistä miehistä ja naisista voi käyttää sanaa transtaustainen. **Transgender** voi kokea itsensä sukupuolettomaksi tai monisukupuoliseksi ja hän elää mieheyden ja naiseuden rajalla, välillä tai ulkopuolella. Hän voi myös korjata kehoaan tai hän voi kokea sukupuolensa olevan omanlaisensa yhdistelmä mieheyttä ja naiseutta. Transgenderille on suomen kielessä hitaasti vakiintumassa nimitys **muunsukupuolisuus**.

Turvallisemman tilan periaate tekee tuloaan Suomeen. Se tarkoittaa lyhyesti sitä, että esimerkiksi jonkin tilaisuuden järjestäjät toimivat erityisen huolellisesti sen hyväksi, että tilaisuus on häirinnästä vapaa ja syrjimätön mm. sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöihin kuuluville osallistujille.

Turvapaikanhakija on ulkomaalainen, joka saavuttuaan Suomeen ilmoittaa hakevansa kansainvälistä suojelua. Päätöstä odottaessaan häntä ei voi periaatteessa kutsua

maahanmuuttajaksi, koska osa hakijoista käännytetään maasta. Oleskeluluvan saaneista sen sijaan tulee maahanmuuttajia.

U

Ulkomaalaisella tarkoitetaan henkilöä, joka ei ole Suomen kansalainen.

V

Valtaväestöolettaamus tarkoittaa sitä, että palveluissa oletetaan joko tietoisesti tai tiedostamatta asukkaan, asiakkaan, käyttäjän jne. olevan ”keskivertoihminen”, ”tavallinen ihminen” tai ”normaali ihminen” ja palvelutoiminta suunnitellaan hänelle. Tuloksena on tehottomia palveluja ja pahimmillaan tällä suljetaan palvelun tarvitsijoita niiden ulkopuolelle. Katso myös kohta normikriittisyys.

Vastatoimien kieltö tarkoittaa sitä, että henkilöön, joka ryhtyy tai osallistuu toimiin tasa-arvon tai yhdenvertaisuuden turvaamiseksi ei saa kohdistaa epäedullista kohtelua tai seurauksia.

Vieraskieliseksi määritellään Suomessa henkilö, joka puhuu äidinkielenään muuta kieltä kuin suomea, ruotsia tai saamea.

Vihapuhe on ilmaisua, jolla levitetään, yllytetään, edistetään tai oikeutetaan rotuvihaa, muukalaisvihaa, antisemitismia tai muunlaista vihaa ihmisryhmiä kohtaan.

Viharikos on rikos, jonka motiivina voi olla tekijän käsitys uhrin henkilökohtaisista ominaisuuksista ja kuulumisesta tiettyyn ryhmään tai vähemmistöön. Rikoslaisissa viharikosten haitallisuus on huomioitu rangaistuksen koventamisperusteena.

W

www.vantaa.fi -osoitteessa on tietoa Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöstä.

X

Rastien laittaminen erilaisiin viranomaislomakkeisiin on usein vaikeaa muun muassa sukupuolivähemmistöille, oletuksesta poikkeaville perheille ja toisenlaiseen viranomaistoimintaan tottuneille maahanmuuttajille.

Y

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja tasavertaisuus ovat suomalaisessa kieliyhteisössä usein vapaassa vaihtelussa, mutta viranomaisen lakisääteisessä suunnittelussa yhdenvertaisuus tarkoittaa yhdenvertaisuuslain tavoitteita. Katso myös kohtaa tasa-arvo. **Muodollinen yhdenvertaisuus** toteutuu kun samanlaisessa tapauksessa ihmisiä kohdellaan samalla tavoin ilman syrjintää. **Tosiasiallisen yhdenvertaisuuden** saavuttaminen voi merkitä tästä periaatteesta poikkeamista, jotta heikommassa asemassa olevien ryhmien tosiasiallinen yhdenvertaisuus toteutuu; tällöin on muutettava niitä olosuhteita, jotka estävät yhdenvertaisuuden toteutumista. Kunnallisessa työssä toteutetaan paljon tosiasiallisen yhdenvertaisuuden toimenpiteitä mm. erityispalveluin, hinnoitteluin ja tukitoimin.

Z

Seta on suomalainen järjestö, jonka tarkoituksena on edistää tasavertaisuuden, ihmis- ja perusoikeuksien sekä hyvinvoinnin toteutumista riippumatta ihmisten seksuaalisesta suuntautumisesta, sukupuoli-identiteetistä tai sukupuolen ilmaisusta.

Å

Åström, Gertrud on ruotsalainen yhteiskuntatieteilijä, joka kehitti suuressa Ruotsin kuntaliiton JämKom-hankkeessa 1990-luvulla maailmanmaineeseen nousseen 3R-menetelmän (representation, resurser, realia) sukupuolinäkökulman valtavirtaistamiseksi kuntatyöhön. Vantaan kaupungin toiminnallinen tasa-arvotyö perustuu keskeisin osin 3R:ään.

Ä

Äidinkieli ilmoitetaan itse esimerkiksi väestörekisteriin tai työnantajalle.

Ö

Ö-mappi on arkisto, josta ei löydy Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa.

VANTAAN KAUPUNGIN TOIMINNALLINEN TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSSUUN- NITELMA VALTUUSTOKAUDELLE 2017–2020

Hyväksytty kaupunginhallituksessa 14.11.2016 ja merkitty tiedoksi kaupunginvaltuustossa 12.12.2016.

Tämä on suunnitelma siitä, miten Vantaan kaupunki toimii saattaakseen oman päätöksentekonsa ja omat palvelutoimintonsa sopusointuun tasa-arvolain (laki naisten ja miesten tasa-arvosta, 1329/2014) ja yhdenvertaisuuslain (1325/2014) vaatimusten kanssa. Kaupungin henkilöstön keskinäistä tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta tavoitteleva suunnittelu ei sisälly tähän päätöksentekoon ja palveluihin keskittyvään toiminnalliseen suunnitelmaan.

SITOUDEMME SYRJIMÄTTÖMYYTEEN SEKÄ TASA-ARVON JA YHDENVERTAISUUDEN EDISTÄMISEEN KAIKESSA TOIMINNASSAMME

Haluamme elää ja toimia kaupungissa, jonka poliittiset päättäjät ja palveluja tuottavat viran- ja toimenhaltijat tunnustavat asukkaiden ja asiakkaiden tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden. Tasa-arvolla tarkoitamme sitä, että eri sukupuolia edustavilla ihmisillä on yhtäläiset oikeudet, velvollisuudet ja mahdollisuudet toteuttaa itseään ja osallistua yhteiskunnan toimintaan. Yhdenvertaisuudella tarkoitamme samaa asiaa muiden henkilöön liittyvien perusteiden pohjalta. Tällaisia yhdenvertaisuuslaissa esitettyjä syrjimättömyysperusteita ovat ikä, alkuperä, kansalaisuus, kieli, uskonto, vakaumus, mielipide, poliittinen toiminta, ammattiyhdistystoiminta, perhesuhteet, terveydentila, vammaisuus, seksuaalinen suuntautuminen tai muu henkilöön liittyvä syy. Mahdollisuuksien toteutumisessa kiinnitämme huomiota sekä mahdollisuuksiin että tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tosiasialliseen toteutumiseen.

Tässä Vantaan kaupungin toiminnallisessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa on pohjimmiltaan kyse luottamuksen saavuttamisesta. Kaupunkimme asukkaan, asiakkaan ja yhteistyökumppanin on voitava luottaa siihen, että kaupunki ja kaupungin toimija ei aseta häntä yksilönä huonompaan asemaan muihin nähden hänen sukupuolensa tai hänen henkilöön perustuvien ominaisuuksiensa perusteella. Vantaa haluaa olla tällainen luottamuksen kaupunki, joka ei salli toiminnassaan välitöntä tai välillistä syrjintää. Oman toiminnan syrjimättömyyden lisäksi Vantaan kaupunki on sitoutunut edistämään tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta kaikessa toiminnassaan. Tämä

sitoutuminen on kirjattu kaupunkistrategiaan Vantaan arvojen yhteyteen. Tällä teolla Vantaan poliittiset päättäjät ja viranhaltijat korostavat sitä, että tasa-arvolla ja yhdenvertaisuudella on keskeinen merkitys sille, että voimme olla innovatiivinen kestävän kehityksen ja yhteisöllisyyden kaupunki. Lisäksi Vantaan kaupunki on hyväksynyt Eurooppalaisen peruskirjan naisten ja miesten tasa-arvosta jo vuonna 2007 ja sitoutunut sen toteuttamiseen kaupungin työn kaikilla osa-alueilla.

TASA-ARVON JA YHDENVERTAISUUDEN EDISTÄMINEN ON TOIMINTATAPA

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus eivät ole luonnonilmiöitä, vaan ihmisten keskinäisiä suhteita ja ne perustuvat ihmisten toimintaan, johon on mahdollista vaikuttaa. Sukupuolten tasa-arvon ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuuden toteutuminen Vantaan päätöksenteossa ja palveluissa on näin vahvasti riippuvaista kaupunkimme omien päätöksentekijöiden ja palvelutuotannon toiminnan tavoista.

Syrjimättömyys sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen edellyttääkin ensinnä niiden toteutumisen pysyvää ja tosiasioihin perustuvaa arviointia kaikissa toiminnoissamme. Lisäksi toiminnan kaikkiin vaiheisiin on tarvittaessa tehtävä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusarviointiin perustuvia perusteltuja muutoksia. Toiminnan syrjimättömyys sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen ovat tasa-arvolain ja yhdenvertaisuuslain mukaisesti kaikille kaupungin toimijoille kuuluvia asioita. Perimmäinen vastuu näiden velvoitteiden toteutumisesta on kaupungin luottamushenkilö- ja virkajohdolla, jonka tulee tehdä syrjimätön ja edistävä toimintatapa mahdolliseksi. Poliittisen ja viranhaltijajohdon on julkisesti sitouduttava syrjimättömyyteen ja edistämiseen. Tämän lisäksi Vantaan kaupungin arkeen on luotava toimintakulttuuri ja menettelytavat, joka rakentavat tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Syrjimättömyydestä ja edistämisestä muotoutuu näin toimintatapa, jota kaikki kaupunkimme toimijat noudattavat. Toimintatapaan kuuluu olennaisena osana toimijuuden kokeminen; tämä tarkoittaa sitä, että omien palvelujen syrjimättömyyden ja edistämisen vastuuta ja toimintaa ei voi ulkoistaa esimerkiksi toiselle toimielimelle, toimialalle, johtajalle tai asiantuntijalle.

Tällaisen yhteisen toimintatavan muotoutumista tavoittelemme suunnitelmakokonaisuuden **Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen toimintatapana** kautta. Se koostuu kolmesta osasta, jotka ovat

- 1) Työkirja tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta (erillinen osuus)
- 2) Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma (tämä osuus)
- 3) Kuvaus henkilöstöpoliittisesta tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelusta (erillinen osuus).

Ensimmäinen osa eli lyhyesti Työkirja on tarkoitettu kaikille Vantaan kaupungin toimijoille. Sen avulla yksilöt ja yhteisöt voivat kehittää omaa osaamistaan tasa-arvoisen ja yhdenvertaisen toimintatavan löytämisessä ja vahvistamisessa. Työkirja sisältää tietoa tasa-arvoa ja yhdenvertai-

suutta koskevista laeista, henkilöön liittyvistä syrjimättömyysperusteista, herätteitä sukupuolen ja henkilöön liittyvien perusteiden merkityksen pohdintaan ja linjauksia tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen osana tavanomaista vantaalaista palkkatyötä ja luottamushenkilötoimintaa. Työkirja taustoittaa ja tekee näkyväksi sen, mille Vantaan kaupunkitasoinen toiminnallinen ja henkilöstöpoliittinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu perustuvat ja Työkirjan yhteys toimialojen ja muiden kaupunkiorganisaation osien omaan toiminnalliseen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitteluun on välitön.

Toinen osa eli toiminnallinen suunnitelma – tämä asiakirja – ohjaa Vantaan kaupunkia kaupunkitasoisessa päätöksenteon ja palvelujen syrjimättömyyden ja tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisen työssä valtuustokaudella 2017–2020.

Kolmas osa eli henkilöstöpoliittisen suunnittelun kuvaus käsittelee työnantajan toimia Vantaan kaupungin henkilöstön sisäisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisen hyväksi.

TOIMINNALLISEN TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSTYÖN KÄRJET VALTUUSTOKAUDELLA 2017–2020

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöllä tarkoitetaan arvioivaa kehittämistoimintaa, jolla nimenomaisesti tavoitellaan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Esimerkiksi kaupungin moninaiset palvelut edistävät jo olemassaolollaan eri tavoin tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta, mutta tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöllä pureudutaan palvelujen toteuttamiseen ja etsitään sieltä mahdollista syrjintää sekä keinoja tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden yhä parempaan edistämiseen toiminnan eri lohkoilla.

Vantaan kaupungin päätöksenteon ja palvelujen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tavoittelu rakentuu vuoden 2015 alussa voimaan tulleiden tasa-arvolain osittaisuudistuksen ja yhdenvertaisuuslain kokonaisuudistuksen perustalle. Asukaspalvelujen toimialan hallinto toteutti vuoden 2015 lopulla osallistavan kaupunkitasoisen arvioinnin siitä, mitä kaupunki on saanut aikaan vuonna 2006 hyväksytyllä Työkirjalla tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta sekä samaan aikaan käynnistyneellä toiminnallisella kehittämistyöllään. Arviointiprosessi on kuvattu pääpiirteissään Työkirjassa.

Vantaan päätöksentekoon ja palveluihin kohdistuvan (eli toiminnallisen) tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön arviointi toi esiin kolmenlaisia tarpeita tai vaatimuksia tulevalle toiminnalle. Ensimmäistä vaatimusta voi kutsua *säilyttämiseksi*. Vantaa on kehittänyt toiminnallista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta suomalaiseen kuntakenttään verrattuna jo pitkään, hallitusti, laajoin syrjimättömyysperustein ja koko emo-organisaation laajuudella. Tämä tekeminen on antanut kokemuseräistä tietoa siitä, mikä on ollut välttämätöntä toiminnallisen työn käynnistymiselle eräänlaisesta nollapistestä lähdettäessä ja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustietoisuuden ja -tiedon juurruttamiselle. Van-

taalle on ehtinyt kehittyä laajaan toimintakehykseen liittyviä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön menettelyjä, joista on syytä pitää kiinni niiden koko työtä kannattelevan luonteen takia.

Lisäksi kaupungin toiminnan kokonaisuudessa on toimintoja, osa-alueita ja prosesseja, joihin on jo muodollisesti liitetty sukupuoleen ja yhdenvertaisuusperusteisiin liittyviä velvoitteita. Toteutuksessa on kuitenkin jopa paljon parantamisen varaa ennen kuin velvoitteet konkretisoituvat toiminnalliseksi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöksi kyseisissä asioissa. Tällaiset toiminnot tarvitsevat *vahvistamista*.

Kolmas vaatimus liittyy siihen, että koko organisaation tarkastelu osoittaa, että Vantaan kaupungin toiminnallinen kehittämistyö ei ole enää valtuustokaudella 2013–2016 edennyt määrällisesti tai laadullisesti siitä tasosta, mille se pääsi valtuustokaudella 2009–2012 etenkin talousarvioiden sitovien tavoitteiden ja Valtavirtaistaminen käytäntöön -ESR-tasa-arvohankkeen avulla. Jotta pääsemme eteenpäin, tarvitsemme *uusia avauksia* säilyttävän ja vahvistavan kehittämisen rinnalle.

Vantaan kaupunki on sitoutunut edistämään tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista kaikessa toiminnassaan. Säilyttämisen, vahvistamisen ja uusien avausten kolmijaon pohjalta Vantaa toteuttaa valtuustokaudella 2017–2020 seuraavat kaupunkitasoiset toimenpiteet päätöksentöön ja palveluihin liittyvässä toiminnallisessa kehittämisessä.

Säilyttävän toiminnan kärjet ovat

- Julkinen sitoutuminen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen ilmaistaan kaupunki-strategiassa 2018–2021.
- Toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisen velvoite sisällytetään kaupungin toiminnanohjauksen mekanismeihin, kuten talousarvion valmisteluohjeisiin, ja edistämisen toteuttamista seurataan osana toimialojen tavanomaista raportointia.
- Kaupunkitasoiselle toiminnalliselle tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyölle määritetään toimintaa ohjaava toimielin sekä työtä kaupunkitasoisesti kehittävä viranhaltijataho. Nämä vastuut kirjataan hallintosääntöön sekä relevantteihin asiakirjoihin, mukaan lukien organisaatiokaavioihin.
- Toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämistä arvioidaan laatutyössä (CAF).
- Tätä kaupunkitasoista toiminnallista suunnitelmaa täsmennetään ja kehittämistoimenpiteitä konkretisoidaan tarpeen mukaan toimielin- ja viranhaltijapäätöksin.

Vahvistavan toiminnan kärjet ovat

- Luottamushenkilöiden toiminnallista tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusosaamista vahvistetaan sisällyttämällä Työkirja, tämä toiminnallinen suunnitelma sekä Eurooppalainen tasa-arvon peruskirja vuoden 2017 kuntavaalien jälkeen aloittavien toimielinten perehdytykseen. Eri-tyistä huomiota kiinnitetään kaupunginvaltuuston, -hallituksen ja lautakuntien perehdytykseen.
- Koulujen ja oppilaitosten lakisääteisen toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelun merkitys koko kaupunkiorganisaation tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyölle kasvaa so-

te-ratkaisun vähentäessä kaupungin palveluja merkittävästi. Koulujen ja oppilaitosten suunnitelmien tekemistä ja toteutusta seurataan asiantuntija-arvioinnilla ja vahvistetaan arvioinnin pohjalta.

- Tietotuotannossa varmistetaan, että etenkin sukupuolesta ja muun muassa lainsäädännön sallimissa puitteissa myös yhdenvertaisuuslain henkilöön liittyvistä perusteista on saatavissa määrällistä ja laadullista tietoa, joiden avulla tavanomaiseen tiedolla johtamiseen on mahdollista integroida tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulmia. Myös tilastojen tulkinnassa ja tutkimustyössä vahvistetaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusarviointia mahdollistavaa otetta.
- Toimialojen yhteisen hyvinvointityön uudistamisessa varmistetaan, että toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö sisältyy hyvinvointityön malliin, hyvinvoinnin ohjelmatyöhön sekä hyvinvointiraportointiin.
- Päätöksentekoon liittyvässä ennakoivassa vaikutusten arvioinnissa (evaamisessa) on aina mukana tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusvaikutusten arviointi.
- Rakennerahastohankkeisiin (ESR ja EAKR) sisältyvien tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussisältöjen mahdollisuuksia hyödynnetään aiempaa syvällisemmin sekä hanketoiminnan kaikissa vaiheissa että organisaation tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön kehittämisessä.

Uusien avauksien kärjet ovat

- Jokainen toimiala selvittää miten toimialan palveluissa tulee toteuttaa ennaltaehkäisevin toimin ja edistävästi tasa-arvolain tarkoittama syrjimättömyys henkilön sukupuoli-identiteetin ja sukupuolen ilmaisun perusteella. Tämän jälkeen toimialat ryhtyvät asiassa tarvittaviin muutostoimenpiteisiin esimerkiksi lomakkeiden ja sukupuolitettujen tilojen kaltaisissa kysymyksissä.
- Yhdenvertaisuuslain sisältämä kohtuullisten mukautusten vaatimus sisällytetään relevantteihin ohjeistuksiin ja koulutuksiin kaikilla toimialoilla.
- Kaupunki edellyttää tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulmien sisällyttämistä ylisektoristen työryhmien työhön turvallisuutta edistävässä ja väkivaltaa vastustavassa työssä.
- Kaupungin konsernipalveluissa toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulma käynnistetään hankintojen sosiaalisten kriteerien kautta.
- Tietotuotannon kehittämistoimien (katso vahvistavan toiminnan kärjet) myötä talousarviovalmistelussa kokeillaan sukupuolitietoista budjetointia joillakin toiminnan osa-alueilla. Sukupuolitietoinen budjetointi tarkoittaa lyhyesti sitä, että poliittiset päättäjät saavat tietoa resurssien jakautumisesta miesten ja naisten välillä jossakin asiassa tehdäkseen asiasta sukupuoli- ja tasa-arvotietoisia päätöksiä.
- Kaupunkitasoisessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyössä kartoitetaan mahdollisuudet tehdä seuraavalle valtuustokaudelle ihmisoikeustyön suunnitelma. Se sisältäisi lakisääteiset suunnitelmavelvoitteet, mukaan lukien toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelun, mutta lisäksi paikallisia toimintalinjauksia globaaleista haasteista, joita Vantaan kaltainen suomalaisittain suuri ja kansainvälinen kaupunki ei voi jättää huomiotta. Tällaisia

haasteita ovat esimerkiksi ihmiskauppa, harmaa talous, turvapaikanhakijoiden määrän äkilliset kasvut, paperittomien henkilöiden tilanne ja radikalisoituminen.

TOIMINNALLISEN TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUS- SUUNNITELMAN 2017–2020 TOTEUTTAMINEN

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen toimintatapana sekä säilyttäviä, vahvistavia ja uusia avauksia sisältävät toimet edellyttävät suunnitelmallista tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä organisaation kaikilla tasoilla.

Suunnitelmakauden alkuvaiheen (vuosi 2017) keskeinen toteuttamistoimi on kunkin toimialan oma, tähän kaupunkitasoiseen suunnitelmaan ja Työkirjaan perustuva jalkauttamissuunnitelma, joka kertoo mihin keskeisiin prosesseihin toimiala integroi toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyönsä. Toimialojen suunnitelmista tulee käydä ilmi miten tulosalueet tekevät palveluissaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisen arviointia. Toimialojen suunnitelmat kootaan yhteen ja viedään kaupunkitasoisesta toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kehittämisestä vastaavaan toimielimeen syksyllä 2017 suunnitelman toteutuksen seuraamista varten. Lisäksi toimialat perehdyttävät ja osallistavat kuntavaalien jälkeen aloittavat omat toimielimensä kaupungin ja toimialan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöhön.

Vuodet 2018–2020 ovat varsinaisen toteuttamisen aikaa. Kaupunkitasoinen suunnitelma asettaa vain vähimmäisvaatimukset. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskehittämisen avainsanoja ovat integrointi, osallistaminen, avoimuus ja työn asianmukainen resursointi.

Valtuustokauden päätteeksi vuonna 2020 toimialat tekevät arvioinnin toiminnallisesta tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöstään ja sillä saavutetuista tuloksista. Arviointeja käytetään pohjana toimiala- ja kaupunkitasoiselle jatkokehittämiselle vuoden 2020 jälkeen.

VANTAAN KAUPUNKI TASA-ARVOISENA JA YHDENVERTAISENA TYÖPAIKKANA – HENKILÖSTÖPOLIITTINEN TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSSUUNNITTELU VANTAAN KAUPUNGILLA

TAUSTAA

TASA-ARVOLAKI

Uudistettu laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (tasa-arvolaki) tuli voimaan 1.1.2015. Lain tarkoituksena on estää sukupuoleen perustuva syrjintä ja edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa sekä tässä tarkoituksessa parantaa naisten asemaa erityisesti työelämässä. Lain tarkoituksena on myös estää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä. Tasa-arvon edistämisellä on suora yhteys työhyvinvointiin ja työn tuloksellisuuteen. Tasa-arvoisesta, avoimesta, kannustavasta ja oikeudenmukaisesta työyhteisöstä hyötyvät niin työnantaja kuin koko henkilöstö.

Vähintään 30 henkilöä työllistävällä työnantajalla on velvollisuus laatia tasa-arvolain mukainen, erityisesti palkkausta ja muita palvelussuhteen ehtoja koskeva tasa-arvosuunnitelma, jonka perusteella toteutetaan tasa-arvoa edistävät toimenpiteet. Uudistetun tasa-arvolain mukaan suunnitelmassa on huomioitava myös sukupuoli-identiteettiin ja sukupuolen ilmaisuun perustuvan syrjinnän ennaltaehkäisy. Suunnitelma voidaan sisällyttää henkilöstö- ja koulutussuunnitelmaan tai työsuojelun toimintaohjelmaan.

Tasa-arvolain mukaan tasa-arvosuunnitelman tulee sisältää:

- 1) selvitys työpaikan tasa-arvotilanteesta ja sen osana erittely naisten ja miesten sijoittumisesta eri tehtäviin sekä koko henkilöstöä koskeva palkkakartoitus naisten ja miesten tehtävien luokituksesta, palkoista ja palkkaeroista;
- 2) käynnistettäviksi tai toteutettaviksi suunnitellut tarpeelliset toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi ja palkkauksellisen tasa-arvon saavuttamiseksi;
- 3) arvio aikaisempaan tasa-arvosuunnitelmaan sisältyneiden toimenpiteiden toteuttamisesta ja tuloksista.

Edellä kohdassa 1) mainitun palkkakartoituksen avulla selvitetään, ettei saman työnantajan palveluksessa olevien samaa tai samanarvoista työtä tekevien naisten ja miesten välillä ole perusteetomia palkkaeroja. Jos palkkakartoituksen vaativuus- tai tehtäväryhmittäinen taikka muulla perusteella muodostettujen ryhmien tarkastelu tuo esiin selkeitä eroja naisten ja miesten palkkojen välillä, työnantajan on selvitettävä palkkaerojen syitä ja perusteita. Jos työpaikalla on käytössä palkkausjärjestelmiä, joissa palkat muodostuvat palkanosista, esiin tulleiden erojen syiden selvittämiseksi tarkastellaan keskeisimpiä palkanosia.

Tasa-arvosuunnitelma on laadittava yhteistyössä henkilöstön edustajien kanssa ja henkilöstön edustajilla on oltava riittävät osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet suunnitelmaa laadittaessa. Tasa-arvosuunnitelmasta ja sen päivittämisestä on tiedotettava henkilöstölle.

YHDENVERTAISUUSLAKI

Uusi yhdenvertaisuuslaki tuli voimaan vuoden 2015 alusta. Lain tarkoituksena on edistää yhdenvertaisuutta ja ehkäistä syrjintää sekä tehostaa syrjinnän kohteeksi joutuneen oikeusturvaa. Yhdenvertaisuuslaissa tarkoitettuja syrjintäperusteita ovat ikä, alkuperä, kansalaisuus, kieli, uskonto ja vakaumus, mielipide, poliittinen toiminta, ammattiyhdistystoiminta, perhesuhteet, terveydentila, vammaisuus, seksuaalinen suuntautuminen ja muu henkilöön liittyvä syy. Henkilöstöjohtamisen näkökulmasta on keskeistä, että kaupunki työnantajana pyrkii aktiivisesti tunnistamaan kaikkinaisen syrjinnän ja puuttumaan siihen sekä ennaltaehkäisemään syrjintää. Henkilöstöä ja johtamista tulee kehittää siten, että erilaisuutta hyväksytään ja osataan huomioida paremmin. Tavoitteena on monimuotoisuuden lisääminen ja hyödyntäminen voimavarana.

Vähintään 30 henkilöä työllistävällä työnantajalla on velvollisuus laatia yhdenvertaisuussuunnitelma. Yhdenvertaisuussuunnitelman tavoitteena on edistää yhdenvertaisuutta määrittelemällä ja kuvaamalla ne puitteet, keinot ja menetelmät, joiden avulla työnantaja edistää yhdenvertaisuutta toiminnassaan tavoitteellisesti ja pitkäjänteisesti. Yhdenvertaisuussuunnitelman tulee sisältää tarvittavat toimenpiteet yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Edistämistoimia ja niiden vaikuttavuutta on käsiteltävä henkilöstön tai heidän edustajiensa kanssa. Uudistetun yhdenvertaisuuslain mukainen yhdenvertaisuussuunnitelma tulee olla tehtynä 1.1.2017 mennessä.

Yhdenvertaisuuslaissa ei ole säädetty yhdenvertaisuussuunnitelmalle määrämuotoa ja -sisältöä. Yhdenvertaisuussuunnitelma voi olla joko erillinen suunnitelma tai osa toista suunnitelmaa, kuten tasa-arvosuunnitelmaa, henkilöstö- ja koulutussuunnitelmaa tai työsuojelun toimintaohjelmaa.

HENKILÖSTÖPOLIITTINEN TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSSUUNNITTELU VANTAAN KAUPUNGILLA

Tasa-arvolain ja yhdenvertaisuuslakien soveltamisalat kattavat koko palvelusuhteen elinkaaren rekrytoinnista aina palvelussuhteen päättymiseen. Kaupungin työnantajana on aktiivisesti ja määrätietoisesti ennaltaehkäistävä tasa-arvolain ja yhdenvertaisuuslain vastaista syrjintää sekä vahvistettava tasa-arvoista ja yhdenvertaista toimintatapaa. Vantaalla henkilöstöpoliittisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelutyön pohjana on Työkirja tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta ja tässä liitteessä kuvatut henkilöstöpoliittisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelun periaatteet ja käytännöt. Työkirja toimii esimiesten ja työyhteisöjen apuvälineenä tasa-arvoisen ja yhdenvertaisen toimintatavan juurruttamiseen ja vahvistamiseen osaksi jokapäiväistä johtamista.

Vantaalla tehdään vuosittain kaupunkitasoinen henkilöstöpoliittinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Tämä vuosittain tehtävä suunnitelma on Vantaalla liitetty osaksi henkilöstö- ja koulutussuunnitelmaa ja henkilöstökertomusta. Vantaalla työnantajan ja henkilöstön edustajat ovat sopineet paikallisesti, että tasa-arvosuunnitelman osana oleva kaupunkitasoinen palkkakartoitus tehdään joka kolmas vuosi ja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma muilta osin vuosittain.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa ja siihen liittyvää palkkakartoitusta valmistellaan säännöllisesti kokoontuvissa pääluottamusmieskokouksissa, joissa ovat läsnä henkilöstön edustajina kaupungin pääluottamusmiehet. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman valmistelu tapahtuu kalenterivuositain siten, että keväällä henkilöstön ja työnantajan edustajat kartoittavat kaupungin tasa-arvotilannetta alkuvuodesta julkaistavien tilastojen ja toteumien kautta. Lisäksi keskustellaan, mitä mahdollista muuta tietoa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelun tueksi tarvitaan. Syksyllä suunnitellaan ja valitaan tarpeelliset toimenpiteet tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Pääluottamusmieskokoukset ovat Vantaalla osa lain työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa mukaista edustuksellista yhteistoimintaorganisaatiota. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelua sisältävä kaupunkitasoinen henkilöstö- ja koulutussuunnitelma käsitellään ja hyväksytään vuosittain kaupungin yhteistoimintaryhmässä, jossa ovat läsnä henkilöstön edustajina Vantaan kaupungin pääluottamusmiehet ja työsuojeluvaltuutetut.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tilaa seurataan vuosittain henkilöstöraportoinnin yhteydessä. Kaupunkitasoisessa henkilöstökertomuksessa mittareina ovat mm:

- henkilöstön määrä ja sukupuolijakauma
- sukupuolijakauma määräaikaissa palvelussuhteissa
- sukupuolijakauma suurimmissa ammattiryhmissä
- ikärakenne eriteltynä sukupuolijakauman mukaan

- esimiesten (johto, ylempi keskijohto, keskijohto, esimiehet) lukumäärä ja sukupuolijakauma
- henkilöstön keskiansio eriteltynä sukupuolijakauman mukaan
- henkilökohtaisen lisän saajat sukupuolijakauman mukaan
- vieraskielisiä % (virallisesta henkilöstömäärästä).

Henkilöstökertomus käsitellään vuosittain kaupungin yhteistoimintaryhmässä. Kaupungin tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tilaa seurataan säännöllisesti myös joka toinen vuosi toteutettavalla Kunta 10 -henkilöstökyselyllä, joka sisältää mm. kohtelun oikeudenmukaisuuteen, päätöksenteon oikeudenmukaisuuteen ja syrjinnän kokemukseen liittyviä mittareita.

Henkilöstökertomus ja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelua sisältävä henkilöstö- ja koulutussuunnitelma ovat koko henkilöstön nähtävillä kaupungin sisäisillä intranet -sivuilla. Lisäksi henkilöstökertomuksen ja henkilöstö- ja koulutussuunnitelman valmistumisesta tiedotetaan erikseen noudattaen kulloinkin voimassa olevia sisäisen viestinnän käytäntöjä.

TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSTYÖ KAUPUNGIN TOIMIALOILLA, TULOSALUEILLA JA TYÖYKSIKÖISSÄ

Kaupunkitasoisella tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmalla ja -suunnittelulla ei rajata tai rajoiteta toimialojen, tulosalueiden tai työyhteisöjen mahdollisten omien henkilöstöpoliittisten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien laajuutta tai sisältöä. Kaikilla tulosalueilla laaditaan vuosittain henkilöstö- ja henkilöstömenosuunnitelma, jossa kuvataan tulosalueen nykyhenkilöstö ja siinä tapahtuvat muutokset myös tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisen kannalta. Tulosalueet voivat halutessaan tehdä myös laajemman oman tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden alkukartoituksen ja arvioinnin. Lisäksi tulosalueita kannustetaan nostamaan vuosittain tulosalueen henkilöstö- ja henkilöstömenosuunnitelmaan myös tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen liittyviä tulosaluetasoisia tavoitteita tai kehittämiskohteita.

Henkilöstötietojärjestelmistä saatavan tiedon ja Kunta 10 -kyselyn lisäksi toimialoilla ja työyhteisöissä saadaan tietoa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tilasta myös työyhteisöjen kehittämissuunnitelmien yhteydessä. Yksilötason tietoa saadaan tulos- ja kehityskeskustelujen yhteydessä. Toimialat ja työyksiköt voivat tehdä tarvittaessa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tilaa selvittävän kyselyn työyhteisössään. Tasa-arvovaltuutetun sivuilta löytyy tähän tarkoitukseen julkista sektoria varten räätälöity tasa-arvokyselytyökalu, jonka käyttö on ilmaista (www.tasa-arvokysely.fi).

Pohja vantaalaiselle tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelulle luodaan tuloyksiköissä ja työyhteisöissä käytävällä arvokeskustelulla ja strategiatyöllä. Vantaan visiona on olla työntekijöilleen maan parhaiten johdettu kaupunki, eikä tämän tavoitteen saavuttaminen ja

ylläpitäminen ole mahdollista ilman tasa-arvoisen ja yhdenvertaisen toimintatavan juurruttamista osaksi kaikkea johtamista. Tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta voidaan edistää myös strategiatyön kautta siten, että tulokorttien tavoitteisiin lisätään toiminnan erityispiirteet huomioivia henkilöstön monimuotoisuutta edistäviä ja tukevia tavoitteita.

Alla muutamia esimerkkejä siitä, mitä henkilöstöpoliittiset tavoitteet tulosalue- tai työyhteisötasolla voivat olla:

- Luodaan työyhteisöön pelisäännöt toista kunnioittavasta puhekuluttuurista ja ristiriitatilanteiden käsittelystä sekä varmistetaan, että koko työyhteisö tietää, mistä voi saada apua ja tukea, jos työyhteisössä epäillään esiintyvän syrjintää
- Varmistetaan rekrytointiprosessin esteettömyys ja otetaan työpaikan perehdytysohjelmassa huomioon erilaisten työntekijöiden tarpeet. Tämä voi tarkoittaa esimerkiksi perehdytysmateriaalin selkokielisyyttä.
- Helpotetaan työelämän ja yksityiselämän yhteensovittamista kiinnittämällä huomiota työyhteisön työjärjestelyihin. Työpaikalla voidaan keskustella yksilökohtaisista ratkaisuista, kuten erityisten vuorojen järjestämisestä yksinhuoltajille tai muista työaikajärjestelyistä.
- Huomioidaan henkilöstön kielitaitovaatimuksissa monikulttuuristen asiakkaiden tarpeet ja määrä.
- Suunnitellaan fyysinen työympäristö niin, että se huomioi eri sukupuolten, sukupuolivähemmistöjen, etnisten ryhmien sekä ikääntyvien työntekijöiden tarpeet. Tämä voi tarkoittaa esimerkiksi tilojen esteettömyyttä ja sen kartoittamista, mitä wc- ja suihkutiloja sukupuolenkorjaukseen aikova henkilö voi käyttää.
- Tavoitellaan henkilöstön monimuotoisuutta sukupuolen, etnisen taustan yms. perusteella suhteessa asiakaskunnan monimuotoisuuteen. Esimerkiksi vanhainkodissa, jossa on miesvaltainen asiakaskunta, voidaan tavoitella miesten osuuden nostamista hoitohenkilöstöstä tai etnisten ryhmien kouluttamiseen keskittyvässä oppilaitoksessa voidaan pyrkiä lisäämään etnisen taustan omaavien opettajien lukumäärää.

Huomattavaa on, että työnantaja ei voi torjua tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämismenpiteitä vetoamalla kielteisiin asenteisiin. Esimerkiksi asiakkaiden odotukset tai omien työntekijöiden vastustus eivät saa estää tasa-arvoista ja yhdenvertaista kohtelua.

KAUPUNKITASOINEN HENKILÖSTÖPOLIITTINEN TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSSUUNNITELMA VANTAALLA PÄHKINÄNKUORESSA:

Lisätietoa:

- <http://www.finlex.fi> (oikeusministeriön omistama oikeudellisen aineiston julkinen ja maksuton internet-palvelu, josta löytää mm. ajantasaisen voimassa oleva lainsäädännön).
- <http://www.tasa-arvo.fi> (tasa-arvovaltuutetun toimiston internet-sivut)
- <http://www.yhdenvertaisuus.fi> (oikeusministeriön ylläpitämä yhdenvertaisuutta käsittelevä internet-sivusto)
- <http://www.kuntatyonantajat.fi> (KT Kuntatyönantajien internet-sivusto, josta löytyy paljon ajantasaista tietoa tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta koskevista työnantajavelvoitteista ja velvoitteiden toteuttamisesta kunta-alalla).

Kannen kuva: Sakari Manninen

Toimitus: Meija Tuominen,

Anna Groth, Anna Eskola

Vantaan kaupunki – 2016

**Vantaa
Vanda**

8 §

Svar på Tarja Eklunds och 21 andra ledamöters motion om att erbjuda gratis preventivmedel till alla ungdomar i Vanda under 20 år

VD/9101/00.02.00.03/2016

JTS/JK/NJ/EA

Ledamoten Tarja Eklund och 21 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Att erbjuda gratis preventivmedel till alla ungdomar i Vanda under 20 år.

För nuvarande får ungdomar i Vanda under 20 år kostnadsfritt preventivpiller i 9 månader eller preventivring (i enlighet med Vandas läkemedelsutbud). Dessutom får alla åldersgrupper sitt livs första långvariga preventivmedel (spiraler, kapslar) gratis och denna praxis har mycket riktigt fått siffrorna på avbrutna graviditeter att sjunka särskilt i åldersgruppen 20–24 år, men också på hela stadens nivå med hela 20 procent. Spiralerna är numera också bland förstahandsalternativen även för dem som inte fött några barn. Det vore viktigt att användningen av preventivmedel med säkerhet skulle fortsätta bland ungdomarna även efter gratisperioden.

THL (Institutet för hälsa och välfärd) och SHM (Social- och hälsovårdsministeriet) har redan i flera års tid rekommenderat att kommunerna skulle erbjuda gratis preventivmedel till unga.

I flera kommuner är det för ögonblicket aktuellt med kommuninvånarinitiativ om att erbjuda gratis preventivmedel till unga. Initiativ har väckts åtminstone i Helsingfors, Åbo och Nyslott. I Esbo hölls en omröstning i frågan och motionen vann majoritetens stöd i stadsfullmäktige. I dag erbjuder Esbo kostnadsfria preventivmedel i tre månaders tid för dem som påbörjar användningen av preventivmedel. I fortsättningen är avsikten att preventivmedel skulle vara gratis för esbobor under 20 år.

Allmänt taget kan man säga att antalet avbrutna graviditeter i Finland har minskat och var som lägst 2014 i en jämförelse med de 15 åren dessförinnan. Särskilt har antalet graviditeter som avbrutits hos unga under 20 år minskat under 2000-talet i Finland. Flest avbrutna graviditeter utförs i ålderskategorin 20–24 år vilket medfört att i många kommuner har man föreslagit att kostnadsfri prevention skulle erbjudas alla under 25 år. Det vore bra om praxis skulle vara den samma i alla kommuner och för att trygga jämlikheten borde man sträva till detta också på riksnivå.

Vi undertecknade förutsätter att Vanda börjar erbjuda gratis preventivmedel till alla vandabor under 20 år.”

Stadsfullmäktige 17.10.2016 § 12

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända det till stadsstyrelsen för beredning.

Verksamhetsområdet för social- och hälsovård konstaterar följande som sitt svar:

I ”Edistä, ehkäise ja vaikuta” – handlingsprogrammet (1) för sexuell och reproduktiv hälsa som utarbetats av Institutet för hälsa och välfärd för åren 2014–2020 tar man tydligt ställning till att kommuner eller samkommuner ska erbjuda kostnadsfria valfria preventivmedel för alla under 20 år. Detta har införts i praktiken endast i några kommuner i Finland, bl.a. i Grankulla i fjol och i Esbo nästa år. Raumo har mycket bra erfarenheter av praxisen. Innan de kostnadsfria preventivmedlen infördes för ungdomar under 20 år avbröts 71 graviditeter år 2011, medan endast 40 graviditeter avbröts år 2014 (2).

I Vanda har kvinnor i alla åldersgrupper sedan år 2013 fått sitt första långtidsverkande preventivmedel kostnadsfritt och från början av år 2016 också alltid efter en avbruten graviditet och till missbrukare med hjälp av Vinkkari-samarbetet. Genom denna praxis har antalet aborter sjunkit från 571 aborter år 2012 till 447 aborter år 2015. År 2012 utfördes ännu abort åt 11,4 kvinnor per 1000 kvinnor i åldern 15–49, medan år 2015 endast 8,8 per 1000 i fertil ålder. I hela landet avbröts

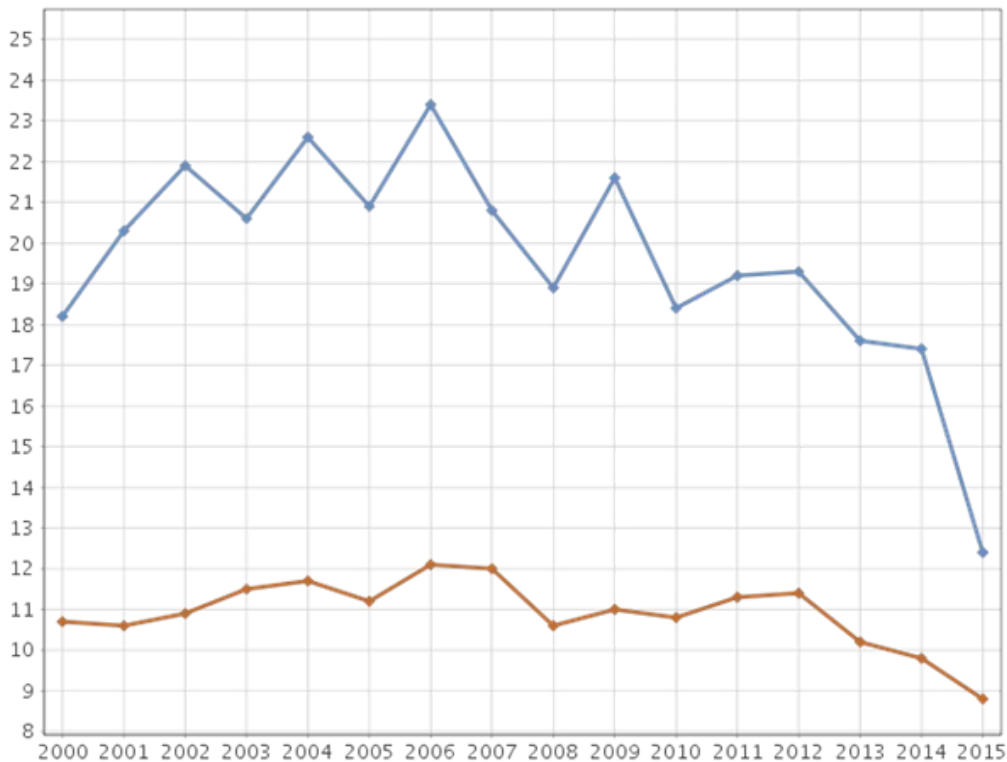
8,2 graviditeter per 1000 kvinnor i fertil ålder år 2015. Det är första gången som antalet aborter är så lågt i Vanda under 2000-talet (3). Kostnaderna för kostnadsfri utdelning av långtidsverkande preventivmedel har utgjorts av läkemedelskostnader och de har uppgått till ca 150 000 euro om året. Familjeplaneringsrådgivningarna har varit verksamma i Vanda sedan år 1975 och den kostnadsfria utdelningen har kunnat genomföras med hjälp av den gamla personalen.

För närvarande besöker 1400 ungdomar i åldern 15–19 år familjeplaneringsrådgivningarna varje år. Av besökarna väljer ca 10 % ett långtidsverkande preventivmedel, resterande 90 % av besökarna väljer någon annan korttidsverkande hormonell preventivmetod (kombinationspiller, progesteron eller p-ring), som de får kostnadsfritt för nio månader. Kommunens kostnader för hormonella preventivmedel är ca 80 euro om året om man ser till HNS-apotekets priser, beroende på produkt varierar priset mellan 60–100 euro. Däremot betalar ungdomar klart mer för preventivmedel på apoteket. Om de ungdomar under 20 år som idag använder en korttidsverkande hormonell preventivmetod skulle få sina preventivmedel betalda av kommunen, skulle detta ge upphov till en kostnad på ca 100 000 euro om året. (90 % av 1400 besökare, 80 euro om året).

I Vanda finns årligen ca 6000 kvinnor/flickor och pojkar/män i åldern 15–19 år. Av denna åldersgrupp använde enligt Taloustutkimus 47 % preventivmedel och 75 % av dem kombinationspiller, progesteron eller p-plåster. Således finns ca 2100 kvinnor i Vanda som använder hormonella preventivmedel, vilka potentiellt alltså skulle uppsöka våra tjänster. Om detta skulle förverkligas fullt ut, skulle det innebära en sammanlagd kostnad på ca 169 000 euro om året. Dessutom hör också kondomer till de kostnadsfria preventivmedlen som dock är förmånliga för kommunen att skaffa och som också ger skydd mot sexuellt överförbara sjukdomar. Man skulle inte behöva utöka personalresurserna på grund av den kostnadsfria utdelningen, eftersom utdelningen mycket väl kan ske inom strukturen för den nuvarande preventivmedelsuppföljningen och i samband med besök vid familjeplaneringsrådgivningarna. Resurser för eventuella nya besökare får vi bl.a. i och med uppföljningsbesök som inte utnyttjas med anledning av den utökade användningen av långtidsverkande preventivmedel. Dessutom ger förlängningen av giltigheten hos recept från ett år till två år, som genomförs nästa år, möjlighet att minska antalet uppföljningsbesök för personer som använder hormonella preventivmedel med liten skadeverkningsrisk och således blir tider också lediga för nya besökare. Det finns anledning att också i fortsättningen gynna långtidsverkande preventivmetoder, inte bara på grund av kostnadsskäl, men också på grund av effektiviteten och de mindre riskerna som användarna utsätts för.

Kostnaderna för en utökning av den kostnadsfria utdelningen skulle uppgå till ca 100 000–169 000 euro om året. Det har inte reserverats pengar för detta ändamål i hälsovårdstjänsternas budget för år 2017. Man kan behandla och fatta beslut i frågan inom ramen för nästa ekonomiplaneringsperiod.

1. https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/116162/THL_OPAS33_VERKKO9.3.2016.pdf?sequence=3
2. <http://yle.fi/uutiset/3-7811041>
3. Vandas abortsiffror under 2000-talet, ungdomar i åldern 15–24 med blått, alla i fertil ålder, 15–49-åringar, med orange

Stadsstyrelsen 14.11.2016 § 13

Förslag av biträdande stadsdirektören för social- och hälsovårdsväsendet:

Styrelsen beslutar att

- ge Tarja Eklund och flera andra (37) ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och
- föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 12.12.2016 § 8

Stadsstyrelsens förslag:

Fullmäktige beslutar att anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Anvisningar för sökande av ändring: 4.1 Besvärsförbud

Närmare information:

direktör för hälsovårdsservicen, Jarmo Kantonen, tfn 09 8392 6195, fornamn.efternamn[at]vantaa.fi

9 §

Svar på Jari Jääskeläinens och 14 andra ledamöters motion om Varias egen bostadsproduktion som praktikarbete

VD/8334/00.02.00.03/2016

EL-H/MV/PT/NJ/EA

Jari Jääskeläinen och 14 andra ledamöter har lämnat in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Varias egen bostadsproduktion som praktikarbete

Varias verksamhetsställe på Tennisvägen har en utbildningsenhet för byggnadsverksamhet. Enheten praktiserar i ett praktikområde som ligger i ändan av huset. Området gränsar till en åker som ligger i träda.

Här har man för avsikt att skapa en konkret praktikplats som bättre motiverar de unga. Praktikarbetet behöver inte rivas, utan den färdiga produkten (ett egnahemshus) säljs, vilket ger Varia tilläggsinkomster för att finansiera verksamheten. Studierna vid Varia är mångsidiga, vilket betyder att det mesta finns i Varia, till och med en byggmästare som har ansvar för byggnadsarbetena.

Motionen: Åkern planläggs tillsammans med Varia till småhusområde, där de färdiga elevarbetena, dvs. de färdiga bostäderna säljs (allteftersom de blir klara) på den fria marknaden, samtidigt som staden får försäljningsinkomster.”

Stadsfullmäktige 19.9.2016 § 14

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända det till stadsstyrelsen för beredning.

Bildningsväsendets verksamhetsområde konstaterar följande i sitt svar:

"Varias egen bostadsproduktion som praktikarbete

Jari Jääskeläinen och 14 andra ledamöter har i enlighet med fullmäktiges arbetsordning lämnat in en motion om Varias egen bostadsproduktion som praktikarbete. I fullmäktigemotionen har en viktig sak uppmärksammat. Något som är bra med den föreslagna modellen är bland annat att studerandena konkret kan vara med och bygga ett egnahemshus och se de olika byggnadsfaserna. Dessutom skulle övningsbyggsplatsen ligga nära Vanda yrkesinstitut Varia, då stödtjänster för studierna skulle vara nära till hands.

Senast byggdes ett egnahemshus som elevarbete vid Vanda yrkesinstitut Varia åren 2002–2008. Huset blev sålt efter olika stadier år 2010. Varia hade också en tomtreservation för nästa hus, men man avstod från den.

Behoven av och möjligheterna att bygga hus som elevarbete minskade när inlärn timer i arbetet blev en obligatorisk del av den yrkesinriktade grundexamen på andra stadiet år 1998. Enligt den nuvarande lagstiftningen ska en yrkesinriktad grundexamen som avläggs som grundläggande yrkesutbildning innehålla minst 30 kompetenspoäng som skaffas genom inlärn timer i arbetet. Också ökningen av yrkesprov i yrkeskompetens som avläggs på arbetsplatser har minskar behovet av sådana inlärn timer- och praktikmiljöer för byggande i undervisningssyfte som beskrivs i fullmäktigemotionen. Yrkesproven gjordes till en del av bedömningen av kunnandet år 2006 och de blev en obligatorisk del av bedömningen av examensprestationer fr.o.m. år 2008. Under yrkesprovet ger studeranden prov på sitt kunnande genom att utföra arbete som ingår i de olika examensdelarna. I den pågående yrkesutbildningsreformen görs samspelet mellan utbildning och arbetsliv ännu intensivare och inlärn timer på arbetsplatser utökas. Målet är att prov på kunnandet ges på ett enhetligt sätt huvudsakligen på arbetsplatser i verkliga situationer i arbetslivet.

Därmed bildar Varias egen bostadsproduktion till viss del en motpol till de gällande principerna för lärande och anskaffning av kunskaper där betoningen ligger på lärande vid företag och på arbetsplatser tillsammans med yrkespersonal. Till skillnad från landsorterna, har studerande vid yrkesinstitutet Varia relativt god tillgång till platser för inlärn timer i arbetet i huvudstadsregionen, varför det inte finns något akut behov av en egen praktikbyggarbetsplats. Genom inlärn timer i arbetet kan man också på ett bättre sätt garantera ett brett utbud av valbara yrkesexamensdelar jämfört med produktion i egen regi.

En utmaning för Vanda yrkesinstitut Varias egen bostadsproduktion är också att det kräver mer personalresurser av läroanstalten jämfört med nuläget och det inte finns några garantier för

lönsamhet. Det var svårt att sälja de senaste husen som byggdes i egen regi vid Vanda yrkesinstitut Varia och den ersättning man fick för husen motsvarade inte förväntningarna. I den egna bostadsproduktionen överförs byggherrens ansvar på läroanstalten vilket också leder till ett behov av utökade resurser.

Utifrån de grunder som beskrivs ovan är det för närvarande inte aktuellt med en utbildningsmodell för studerande i form av egen bostadsproduktion som praktikarbete enligt det som presenteras i fullmäktigemotionen. En modell som är värd att utreda har tagits fram ur fullmäktigemotionens idé, där man som elevarbete vid Vanda yrkesinstitut Varia bygger små byggnader till försäljning, som minihus eller mobila stugor som är kostnads- och energieffektiva och bidrar till att underlätta situationen i fråga om planläggning och kompletteringsbyggande. Också denna idé förutsätter att läroanstalten tar byggherreansvar och har resurser för främjande av försäljningen, men det skulle kunna förverkligas i en snabbare cykel jämfört med produktionen av egna hemshus.

Stadsstyrelsen 14.11.2016 § 14

Förslag av biträdande stadsdirektören för bildningsväsendets verksamhetsområde:

Styrelsen beslutar att

- a) ge Jari Jääskeläinen och flera andra (14) ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 12.12.2016 § 9

Stadsstyrelsens förslag:

Fullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilagor:

- den ursprungliga skannade fullmäktigemotionen

Anvisningar för sökande av ändring: 4.1 besvärsförbud

Närmare information:

tf. direktören för ungdoms- och vuxenutbildning Marja Viljamaa, 09 8392 2830,

fornamn.efternamn[at]vantaa.fi,

rektor för Vanda yrkesinstitut Varia Pekka Tauriainen, 050 312 4514, fornamn.efternamn[at]vantaa.fi

Valtuustoaloite 19.9.2016

Varialaisten omaa asuntotuotantoa harjoittelutyönä.

Varian Tennistien toimipisteessä toimii rakennusalan koulutusyksikkö. Yksikkö harjoittelee talon päädyssä olevalla harjoitusalueella, alue rajautuu peltoon, joka on jätetty kesannolle.

Tässä on tarkoitus luoda todellinen harjoituspaikka, joka motivoi paremmin nuoria. Harjoitustyötä ei tarvitse purkaa, vaan valmis tuote (omakotitalo) myydään, josta Varia saisi lisätuloja toiminnan rahoittamiseksi. Variassa opiskelu on monipuolista, joten valtaosa rakennustöistä vastaavaa mestaria myöden löytyy Variasta.

Aloite: Kaavoitetaan yhdessä Varialaisten kanssa peltoa pientaloalueeksi, jossa valmiit oppilastyöt eli valmiita asunnot myydään (sitä mukaan kun niitä valmistuu) vapailla markkinolla, samalla kaupunki saa myynti tuloja.

Vantaalla 19.09.2016

Jari Jääskeläinen (vas.)

Jari Jääskeläinen
Antero Evola

Jussi Saramo
JUSSI SARAMO

Ranbir Sodhi
RANBIR SODHI

RICKI ASBRAND

Angsi Aus 2

Valtuustoaloite 19.9.2016

Varialaisten omaa asuntotuotantoa harjoittelutyönä.

Varian Tennistien toimipisteessä toimii rakennusalan koulutusyksikkö. Yksikkö harjoittelee talon päädyssä olevalla harjoitusalueella, alue rajautuu peltoon, joka on jätetty kesannolle.

~~Varialaisten
oma
Rakennusalue~~
Tehtävä Kaava muutoks?
Jotta voidaan
ko. alueella asunnostaa
myydä vapailla markkinoilla

Tässä on tarkoitus luoda todellinen harjoituspaikka, joka motivoi paremmin nuoria. Harjoitustyötä ei tarvitse purkaa, vaan valmis tuote (omakotitalo) myydään, josta Varia saisi lisätuloja toiminnan rahoittamiseksi. Variassa opiskelu on monipuolista, joten valtaosa rakennustöistä vastaavaa mestaria myöden löytyy Variasta.

Vantaalla 19.09.2016

Jari Jääskeläinen (vas.)

[Signature]
Antero Eerola
Jussi Sarano
Jussi Saramo
Mintha Jiltanpää
Sari Laakso

[Signature]
RANBIR SODHI
Ulla Kaimio
Jukka Malmi
T. JÄÄSKELÄINEN
T. Juvonen
Vaula Noronen

[Signature]
Sini Alén
Sirpa Kumpulainen
SIRPA SUU KUOPPINEN

10 §

Svar på Jan Edelmanns och Timo Auvinens samt 32 andra ledamöters motion om att utsträcka Vanttis serviceområden i syfte att effektivisera stadens verksamhet

VD/3971/00.02.00.03/2016
ML/TE/PS/LS/NJ/EA

Jan Edelmann och Timo Auvinen och 32 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy grundades 1.1.2012 för att effektivisera produktionen av måltids-, fastighets-, sanitets- och receptionstjänster inom Vanda stad. Bolaget har sparat Vandabornas skatteuron genom att överlappande funktioner gallrats bort, inköpsverksamheten effektiviserats, svinnet minskats, och framför allt genom att man sporrat hela organisationen till att förnya verksamhetsmodellerna. Bolaget producerar de facto tjänster flera tiotals miljoner billigare jämfört med om tjänsterna fortsättningsvis skulle produceras med samma verksamhetsmodeller som tidigare.

Det finns dock fortfarande gott om verksamheter som kunde effektiviseras i Vanda. Vi ledamöter är oroliga för att vi slösar resurser, tid och pengar på att exempelvis olika organisationer inom staden sköter fastigheter som ligger alldeles bredvid varandra, sommar och vinter. Det är uppenbart att denna praxis inte på något sätt kan anses förnuftig ur ett helhetsekonomiskt perspektiv och att strikta områdesgränsdragningar leder till överlappande kostnader. Det finns goda möjligheter att effektivisera verksamheten till exempel i uppgifter som hänger samman med skötseln av parkområden och gårdsbyggnation, inom fastighetsunderhållet, vid snöarbeten som utförs maskinellt, inom idrottslokalernas service etc. Enbart genom att avveckla överlappningar inom dessa verksamheter och effektivisera verksamheten kan man spara miljontals euro som kunde användas för andra ändamål. Som producent av tjänster avsedda för kommuninvånarna klarar Vantti bevisligen av att producera högklassiga tjänster och samtidigt spara skatteuron.

Vi undertecknare av denna motion föreslår att Vantti och koncernledningen utreder de tjänster och serviceområden där staden själv står som producent, och inom vilka man kan

- finna överlappningar,
- effektivisera verksamheten, eller
- uppnå inbesparingar med Vantti som producent.”

Stadsfullmäktige 18.4.2016 § 36

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända det till stadsstyrelsen för beredning.

Koncernservicens verksamhetsområde konstaterar i sitt svar följande:

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy producerar i dagsläget ca 90 % av de måltidstjänster som staden anskaffar och ca 80 % av sanitetstjänsterna som staden anskaffar. För receptions- och bevakningstjänsternas del går Vanda stad år 2017 helt över till att använda Vanttis tjänster. I fråga om måltids- och sanitetstjänsterna vill man för pris- och kvalitetsjämförelsens skull köpa en del av de tjänster som anskaffas genom konkurrensutsättning på marknaden.

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy är med vissa enstaka undantag, som skolan Aurinkokiven koulu som anskaffats som integrerad tjänst, stadens enda producent av s.k. grundläggande fastighetsskötsel. Dessutom utför Vantti också ett stort antal av reparationerna av oförutsedda fel. Maskinell snöplogning av gårdsplaner och sandning omfattas dock inte av Vanttis serviceutbud.

Staden kommer att bibehålla antalet tjänster som anskaffas av Vantti på den nuvarande nivån fram till slutet av år 2018 för att kunna skaffa beredskap inför de ändringsbehov som landskapsreformen medför.

I enlighet med stadsfullmäktiges beslut 14.11.2016 kommer man att utreda Vanttis konkurrenskraft år 2017. Samtidigt utreder man också eventuella överlappningar i stadskoncernens serviceproduktion och verkningarna av avlägsnandet av överlappningar på stadskoncernens effektivitet. Som en del av utredningsarbetet undersöker man också situationen i fråga om underhållet av parkområden och olika gårdsbyggnader, maskinell snöröjning och idrottsplatsernas service.

Utlåtandet har beretts i samarbete av koncernservicen, fastighetscentralen och Vantti.

Stadsstyrelsen 28.11.2016 § 11

Förslag av biträdande stadsdirektören för koncernservicen:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Jan Edelmann och Timo Auvinen samt de 32 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 12.12.2016 § 10

Stadsstyrelsens förslag:

Fullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Anvisningar för sökande av ändring: 4.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Upphandlingsdirektör Tiina Ekholm, tfn 09 8392 2444, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

11 § **Svar till Antero Eerolas och Jussi Saramos samt 15 andra ledamöters motion om ökad transparens i Vanda stads bolag**

10260/00.02.00.03/2016
ML/SB/NJ/NW

Ledamöterna Antero Eerola och Jussi Saramo och 15 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Ökande av transparensen i Vanda stads bolag

I praktiken produceras i alla Finlands kommuner - även i Vanda - service som finansieras med skattemedel delvis i aktiebolag som antingen helt eller delvis ägs av kommunen. Bolagen som sköter offentliga serviceuppdrag följer emellertid aktiebolagslagen, enligt vilken deras verksamhet inte är offentlig.

Genom att överföra tjänster i aktiebolagsform är det faktiskt möjligt att i värsta fall kringgå den i Finlands grundlag och i offentlighetslagen (lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet) förekommande principen om att utgå från offentlighet i all myndighetsverksamhet. Detta förhållande betonas i framtiden ytterligare, ifall man i samma anda som i sote- och områdesreformerna alltmer avser att överföra framförallt social- och hälsovårdstjänster till aktiebolag.

I aktiebolagslagen finns emellertid inga förpliktelser till hemlighållande eller några egentliga hinder för en större transparens. Det är i sista hand en fråga om ägarens vilja.

Vanda stad skulle kunna vara en föregångare för hela landet i fråga om öppenhet i kommunalt ägda bolag. En metod för detta vore att man i de bolag som ägs av staden frivilligt börjar tillämpa lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. Dessutom kunde man kartlägga andra möjliga åtgärder.

Ägare till stadens bolag är alla stadens invånare. Därför borde dessa inte ha något att dölja för sina ägare eller de representanter dessa har valt genom val. En så stor öppenhet som möjligt är också en central metod för att förhindra att korruption vinner landvinningar inom den offentliga maktens strukturer.

I riksdagen har den 7 oktober 2016 inlämnats en lagmotion där man föreslår att det första kapitlet i aktiebolagslagen ändras så, att ”i fråga om verksamhetens offentlighet i ett aktiebolag som producerar offentligt finansierade tjänster eller handhar offentliga serviceuppgifter ska efterföljas vad som fastställts i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).”

Motionen har undertecknats av över hälften av riksdagsledamöterna från alla riksdagsgrupper.

Med hänvisning till ovanstående och paragraf 19 i stadsfullmäktiges arbetsordning lämnar vi undertecknade ledamöter följande motion:

- Vanda stad sätter igång med att bli föregångare inom öppenhet i de bolag som ägs av kommunen och utreder genom vilka åtgärder detta skulle gå att genomföra. En åtgärd är att staden i de bolag som staden äger frivilligt börjar tillämpa lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.”

Stadsfullmäktige 17.10.2016 § 13

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända det till stadsstyrelsen för beredning.

Koncernservicen konstaterar följande i sitt svar till motionen:

Tjänster finansierade med offentliga skattemedel produceras i bolag som ingår i kommunkoncerner och likaså i bolag som helt är i privat ägo samt inom andra former av samfund. På alla de aktiebolag som registrerats enligt finländsk lag tillämpas aktiebolagslagen, oberoende av deras ägarstruktur. I aktiebolagslagen bestäms bl.a. om bildandet av aktiebolag, dess organ, finansieringen, fördelningen av bolagets tillgångar samt om ändring av bolagets struktur och om upplösning av bolag. I aktiebolagslagen finns inga bestämmelser alls om att ett bolags handlingar eller verksamhet ska vara offentliga eller ej.

Enligt kap. 1 § 8 i aktiebolagslagen ska bolagets ledning omsorgsfullt främja bolagets intressen. En person som hör till bolagets ledning är personligen ersättningsskyldig för en skada som han eller hon i strid med den omsorgsplikt som föreskrivs uppsåtligt eller av oaktsamhet har orsakat bolaget. Ett bolag, vars syfte är att på en konkurrensutsatt marknad producera tjänster i en ställning som är likvärdig andra serviceproducenters, lider sannolikt skada, åtminstone indirekt, i och med att information som räknas till affärs- eller yrkeshemlighet offentliggörs. I varje fall kan det konstateras att det, i detta hänseende, finns en "förpliktelse till hemlighållande", införd i aktiebolagslagen på det vis som fullmäktigeledamöterna har uttryckt saken. Via ägarstyrningen ska man sörja för att kommunkoncernens totala fördel beaktas i verksamheten i stadens dotterbolag.

Med konkurrensneutralitet avses jämlika verksamhetsförutsättningar för offentlig och privat näringsverksamhet. Genom de ändringar i Kommunallagen som trädde i kraft 2013 och den i samma veva förnyade konkurrenslagen strävar man till att trygga jämbördiga förutsättningar för konkurrens mellan offentlig och privat näringsverksamhet. De neutrala konkurrensförhållanden som är målsättningen kan inte anses förverkligade om de legära grundförutsättningarna för verksamheten i aktiebolag som verkar inom samma sektor och på samma marknad avviker sinsemellan beroende på om de ingår i en stadskoncern. Ifall kravet på en tillämpning av offentlighetslagen över lag skulle utsträckas till de aktiebolag som fungerar som *producenter av tjänster som finansieras med skattemedel* – på ett konkurrensneutralt vis – och enligt den avgränsning som görs av ledamöterna, skulle situationen leda till ett obehärskat och slumpmässigt slutresultat (tillämpning av offentlighetsprincipen på aktörer, av vilka kommunen med skattmedel köper in snöplogningstjänster, städservice, transportservice mm.). Likaså vore det oklart om tillämpningen av offentlighetslagen skulle avslutas, då ett avtal mellan ett bolag och staden om produktionen av tjänster (finansierade med offentliga medel) går ut.

I kommunallagen intogs genom den ändring som trädde i kraft 2013 nya bestämmelser om den s.k. bolagiseringsförpliktelsen. Av lagstiftningen följer i praktiken, att om staden överhuvudtaget vill organisera en viss form av service, som inte inräknas bland de begränsningar som fastställs i § 126 (bl.a. lagstadgade uppgifter) eller är ett undantag som avses i § 127, måste uppdraget ges för att skötas av ett aktiebolag, ett andelslag, en förening eller en stiftelse. I praktiken utvärderas det lagenliga i förfarandet såtillvida strängt av Konkurrens- och konsumentverket, att ordnandet av servicen i en kvantitativ omfattning som är större än vad som stipuleras i lag eller erbjudande av den till en grupp som är mer omfattande än vad lagen förutsätter ses som att agera på marknaden i en konkurrenssituation. Enligt kommunal- och konkurrenslagarna måste verksamhet av detta slag bolagiseras. Koncernservicen konstaterar att lagstiftningen väldigt ofta omnämns ligga som grund för bolagiseringslösningar, i stället för att man skulle syfta till att kringgå Finlands grundlag. Vidare bör man konstatera att det överhuvudtaget inte är möjligt att lägga ut myndighetsverksamhet utanför den offentliga förvaltningen. Myndighetsverksamheten sköts i nästan samtliga fall inom stadskoncernen och utan undantag inom stadens egen organisation.

I motionen anges som ett sätt att öka transparensen, att i stadens egna bolag frivilligt börja tillämpa lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999, *offentlighetslagen*). I själva offentlighetslagen ingår en avgränsning av tillämpningsområdet. Enligt offentlighetslagen bestäms i lagen bl.a. om rätten att ta del av myndigheternas offentliga handlingar samt myndigheternas skyldigheter för att lagens syfte skall nås. Rätten till information samt myndigheternas skyldigheter enligt offentlighetslagen syftar till öppenhet och en god informationshantering i myndigheternas verksamhet samt till att ge enskilda människor och sammanslutningar möjlighet att bland annat övervaka den offentliga maktutövningen. Med *myndigheter* avses i lagen separat omnämnda statliga förvaltningsmyndigheter, lagskipningsorgan, statens affärsverk, kommunala myndigheter etc. Med myndighetshandling avses i offentlighetslagen å sin sida en handling som innehas av en myndighet och som har upprättats av myndigheten eller av någon som är anställd hos en myndighet eller som har inkommit till en myndighet för behandling av ett visst ärende eller i övrigt inkommit i samband med ett ärende som hör till myndighetens verksamhetsområde eller uppgifter. Det är svårt att se hur

en konsekvent tillämpning skulle gå att verkställa i en omvärld som med avseende på lagens begreppsapparat saknar de viktigaste beståndsdelarna och avgränsningarna: myndighetsverksamhet, användningen av offentlig maktutövning, myndighetshandlingar, med vilka avses själva avgörandena och de handlingar som utgör underlag för dessa samt de handlingar som inlämnats till myndigheterna inför avgörandet.

Enligt offentlighetslagen ska en myndighetshandling vara sekretessbelagd om det bestämts att den ska vara belagd med sekretess. En sekretessbelagd handling eller en kopia eller en utskrift av denna får inte visas eller överlåtas åt någon utomstående eller via en teknisk förbindelse eller på annat vis möjliggöra för en utomstående att ta del av handlingen eller använda den. I § 24 i offentlighetslagen finns bestämmelser om sekretessbelagda handlingar. Under paragrafens moment 1 punkt 20 är handlingar belagda med sekretess som innehåller uppgifter om en privat affärs- eller yrkeshemlighet samt sådana handlingar som innehåller uppgifter om någon annan motsvarande omständighet som har samband med privat näringsverksamhet, om utlämnandet av uppgifter ur en sådan handling skulle medföra ekonomisk skada för näringsidkaren, och det inte är fråga om uppgifter som är betydelsefulla för skyddande av konsumenters hälsa eller en hälsosam miljö eller för bevakande av de rättigheter som innehas av dem som orsakas skada av verksamheten eller uppgifter om näringsidkarens skyldigheter och fullgörande av dessa. De omnämnda handlingarna är alltså direkt sekretessbelagda på basis av offentlighetslagen och avseende en öppnare behandling av ärenden som räknas som affärshemligheter är det inte av någon betydelse ifall man skulle tillämpa offentlighetslagen på bolaget eller ej.

En bestämmelse i bolagsordningen om att tillämpa offentlighetslagen skulle leda till juridiska problem eller åtminstone en fullständigt oklar situation i de fall då man i ett bolag fattat ett beslut enligt offentlighetslagen om att låta bli att ge ut en handling som begärts från bolaget i fråga t.ex. med hänvisning till affärshemlighet. Beslut om att lämna ut handling är ett *överklagbart förvaltningsbeslut* som på basis av § 33 i offentlighetslagen får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Varken bolagets verkställande direktör eller någon annan instans i bolaget kan fatta sådana förvaltningsbeslut som avses i offentlighetslagen.

I kommunallagen (i kraft 1.5.2015/1.6.2017) förutsätts, att man ger information om kommunens verksamhet till invånarna, dem som utnyttjar servicen, organisationer och andra sammanslutningar. Kommunen ska ge tillräcklig information om de tjänster som kommunen ordnar, ekonomin, ärenden som är anhängiga i kommunen, planer som gäller sådana, behandlingen av dessa ärenden samt om hur de avgjorts och deras effekter. Kommunen ska informera om hur man kan delta i beslutsberedningen och påverka. Kommunens verksamhet omfattar utöver kommunen och kommunkoncernen kommunens deltagande i kommunernas gemensamma verksamhet samt kommunens övriga verksamhet som anknyter till ägande, avtal och finansiering.

En förtroendevald har rätt att av kommunens myndigheter få information, som han eller hon anser vara nödvändig för sitt agerande och som enligt § 6 och 7 i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) ännu inte är offentliga, ifall inte annat bestämts enligt de förordningar som gäller sekretessbeläggning. En förtroendevald har rätt att av kommunens koncernledning få sådan information om kommunens dottersamfund som är i koncernledningens besittning, ifall inte annat bestämts enligt de förordningar som gäller sekretessbeläggning.

Möjligheterna till utökad transparens ska enligt koncernservicens uppfattning sökas på annat håll än utgående från en tillämpning av offentlighetslagen. Stadens koncernstrategi/-anvisningar justeras från början av mandatperioden för det fullmäktige som väljs 2017 och samtidigt som kapitel 7 i kommunallagen träder i kraft. Informationen om koncernsamfundens verksamhet definieras som en del av stadens informationsstrategi. Utgångspunkten är att kommuninvånarna och de förtroendevalda så långt det är möjligt ska ha rätt till information om koncernsamfundens verksamhet. En förtroendevald har en ovan utredd utvidgad rätt att få tillgång till information. I koncernstrategin/-anvisningarna ska medtas bestämmelser om delgivning av information och om att trygga de förtroendevaldas tillgång till information. I koncernstrategin/-anvisningarna definieras förpliktelser för dottersamfunden, genom vilka man tryggar tillgången till information om samfundens verksamhet.

I den nuvarande koncernstrategin (trädde i kraft 1.1.2013) anknyter förpliktelserna, avsedda att trygga tillgången på information, bland annat till regelbunden rapportering till staden. I

stadsstyrelsens allmänna sektion behandlas bland annat samfundens skriftliga navigeringar varje år i anslutning till enkäten som rör dottersamfundens riskhantering och interna övervakning. Muntliga navigeringstillfällen som hålls separat genomförs inom koncernservicen och i samband med dessa behandlas respektive samfunds omvärld samt utfallet av verksamheten och ekonomin och framtida planer utgående från de blanketter som sammanställts inför navigeringarna. Hela materialet och promemorian som sammanställts vid navigeringstillfället tillställs allmänna sektionens ledamöter för information.

Dottersamfundens verksamhets-, ekonomi-, finansierings- och investeringsplaner samt direktionernas föredragningslistor och protokoll inklusive bilagor ska för uppföljningen tillställas angivna ansvarspersoner.

Stadsstyrelsen 28.11.2016 § 10

Förslag av biträdande stadsdirektören för koncernservicen:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Antero Eerola och Jussi Saramo samt de 15 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 12.12.2016 § 11

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Anvisningar för sökande av ändring: 4.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Koncernjurist Susanne Boström, tfn 050 312 2113, fornamn.efternamn[at]vantaa.fi

12 § **Svar på Jussi Saramos och 23 andra ledamöters fullmäktigemotion - Hevoshaan koulus framtid bör på nytt tas upp för behandling i fullmäktige**

VD/2400/00.02.00.03/2016
EL-H/IK/ET/PW/OK/NJ/EA

Ledamoten Jussi Saramo och 23 andra ledamöter har lämnat in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Hevoshaan koulus framtid bör tas upp av fullmäktige på nytt

Det kan tas ett stort kliv i utvecklingen av Håkansböle, då bussdepån äntligen avlägsnas och kompletteringsbyggande förläggs till området. Redan denna vår börjar det byggas hem för närmare tusen personer på ett annat tidigare depåområde i Håkansböle.

Kompletteringsbyggandet i Håkansböle möjliggör, förutom en förnyelse av den kommersiella servicen, också en förbättring av den offentliga servicen. Det som det brådskar allra mest med att granska är skolnätet, eftersom staden tidigare beslutat att riva Hevoshaan koulu som ligger i området. Bevarandet av den nuvarande skolbyggnaden kunde innebära miljontals euro i inbesparingar för staden och skulle vara viktigt för eleverna men också med tanke på den sociala harmonin i Håkansböle.

Stadsfullmäktige 7.3.2016 § 16

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända det till stadsstyrelsen för beredning.

Bildningsväsendets verksamhetsområde och verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö konstaterar följande som svar på motionen:

HÅKANSBÖLEOMRÅDETS ELEVANTAL OCH -PROGNOSER

Skolorna i Håkansböleområdet har en elevkapacitet på 3 484 elevplatser, (elevkapaciteten har justerats i september 2016) antalet elever i områdets skolor uppgick den sista officiella statistikföringsdagen 20.9.2016 till 3 002 elever. Enligt en elevprognos som utarbetades år 2016 beräknas antalet elever öka med 276 elever mellan åren 2016 och 2025, så att antalet lediga elevplatser år 2025 uppgår till 206 platser.

Om antalet elever ökar mer än beräknat, kan man vid behov hänvisa elever i årskurs 7-9 som bor i södra och västra delen av Sexan till högstadieskolor i Dickursbyområdet och eventuellt elever i årskurs 1-6 i Brokärrsområdet till Kuusikon koulu.

Befolkningsprognosen och elevprognosen är två skilda saker. Ur befolkningsprognosen har man inte avfört de svenskspråkiga eleverna, inte eller elever som studerar utanför området (Internationella skolan, Montessoriklasser, Steinerskolan, skolor med olika undervisningsinriktningar i Helsingfors, Kristna skolan, handikappundervisning osv.)

KOSTNADERNA FÖR ANVÄNDNINGEN AV SKOLFASTIGHETEN I HÄSTHAGEN

Årshyran för Hevoshaan koulu är 618 976 euro. Städtjänsterna uppgår på årsnivå till 65 760 euro och vaktmästaravtalet till 5 955 euro. Totalt 690 691 euro. Dessutom minskar de administrativa kostnaderna vid nedläggningen av skolan med ca 75 000 euro om året. Samtliga uppgifter är från år 2015.

ÅTGÄRDER SOM BERÖR ELEVERNA

Efter beslutet om att upphöra med verksamheten på Hevoshaan koulu (15.10.2013) har man vid fastställandet av närskolor åt eleverna handlat enligt det som förutsätts i beslutet. Fr.o.m. hösten 2014 har man inte hänvisat nya elever i årskurs ett till Hevoshaan koulu, utan nya skolelever har

hänvisats till skolorna Lehtikuusen (tid. Hakunilanrinne) och Itä-Hakkilan koulu. Båda skolorna har fått 90–120 elever i årskurs ett under de senaste tre åren.

På Hevoshaan koulu har elever i årskurs 3-6 studerat under vårterminen 2016. För dessa elever fattades i december 2015 beslut om nya närskolor. Samtliga elever som börjar i fjärde klass börjar i Sotungin koulu och elever från Hevoshaan koulu som börjar i klass 5-7 överförs till antingen Lehtikuusen koulu eller Sotungin koulu. På skolorna har det ordnats föräldrakvällar och skolbesök för de nya eleverna och deras vårdnadshavare. Skobespisningen för eleverna i Hevoshaan koulu har på grund av användningsförbudet under vårterminen 2016 ordnats på Sotungin koulu och på detta sätt har de dagligen kunnat besöka sin blivande skola. Man har velat slussa ut eleverna till de nya närskolorna på ett tryggt sätt och under läsåret 2015–2016 har man utfört mycket elevvårdsarbete för att informationsöverföringen mellan skolorna och vårdnadshavarna lyckas och de nya eleverna får tillgång till goda stödarrangemang på de nya skolorna. Detta har krävt gott samarbete mellan vårdnadshavare, lärare och anställda inom elevvården. Eleverna har gällande nya beslut om närskolor i skolor i området fr.o.m. 1.8.2016.

Efter stängningsbeslutet sammanfördes skolorna Hakunilan koulu och Hakunilanrinteen koulu till en skola, Lehtikuusen koulu 1.8.2015 och Itä-Hakkilan koulu ändras 1.8.2016 till lågstadieskola för klasserna 1–4 och Sotungin koulu fungerar som skola för årskurserna 5–9. Ur ett elevantagningsperspektiv har studiestigarna blivit lättåskådligare i Håkansböleområdet efter skolstängningen. Elever som börjar i årskurs ett i Lehtikuusen koulu får ett beslut om närskola i Lehtikuusen koulu fram till slutet av årskurs nio. Också skolorna Itä-Hakkilan koulu och Sotungin koulu bildar en enhetlig studiestig, för vars del man redan vid planeringen av undervisningsarrangemangen tagit hänsyn till bl.a. de kommande årens språkval.

Fredagen den 3 juni 2016 hölls en avslutning i skolan Hevoshaan koulu tillsammans med barnen och deras vårdnadshavare.

ÅTGÄRDER SOM BERÖR PERSONALEN VID HEVOSHAAN KOULU

De fast anställda på Hevoshaan koulu har efter stängningsbeslutet kunnat framföra önskemål om nya enheter som passar dem. Lärare från Hevoshaan koulu har under åren 2014–2015 flyttat över till skolorna Ilolan, Mikkolan, Hämeenkyän, Rajakylän, Länsimäen och Kuusikon koulu, eftersom elevantalet minskat på Hevoshaan koulu. Resten av den fast anställda personalen flyttar 1.8.2016 över till skolorna Lehtikuusen, Hämeenkyän, Sotungin, Ruusutorpan och Leppäkorven koulu. Rektorn på Hevoshaan koulu flyttade permanent över till Sotungin koulu 1.6.2014. Efter detta har uppgiften som rektor på Hevoshaan koulu skötts på viss tid. Områdeschefen har tillsammans med skolans rektorer kunnat beakta personalens önskemål om nya undervisningsenheter och överföringarna har fungerat bra. Största delen av personalen har hänvisats till en ny undervisningsenhet på önskad skola. Personalen har nya gällande tjänsteinnehavarbeslut om nya undervisningsenheter och har därmed rätt att flytta över till dem.

HEVOSHAAN KOULUS MÖBLER OCH LÄROMATERIAL

Rektorn på Hevoshaan koulu har under läsåret 2015–2016 distribuerat möbler, av-teknik och läromaterial främst till skolor i Håkansböleområdet. Också personal från andra skolor har vid önskemål kunnat komma och bekanta sig med och vid behov ta med sig återstående material till sina skolor. Rektorn har aktivt tagit tag i frågan och flera skolor kan nu dra nytta av nya saker och material och har inte behövt beställa nytt material till läsåret 2016–2017.

OBSERVATIONER I ANSLUTNING TILL SKICKET PÅ SKOLFASTIGHETEN I HÄSTHAGEN

I Hästhagens skolbyggnad har man under läsåret 2015-16 observerat fenomen som försvårat inlärningen och arbetet. I årsslutet 2015 uppvisade stor del av eleverna intensiva symtom med hudirritation, svidande ögon och andnöd av en okänd anledning. Till följd av symtomen förbjöd miljöcentralen användningen av skolmatsalen och under vårterminen ordnades skolbespisningen på den intilliggande Sotungin koulu. Under läsåret 2015-16 har en del av klassrummen haft luftrenare på grund av inomhusluften. Varken vid kontroller av byggnaden eller de hustekniska systemen eller under användningen av lokalerna har brister uppdagats som skulle förklara symtomen.

SAMMANDRAG OCH SLUTSATSER

På basis av utredningarna ovan kan man sammanfattningsvis konstatera:

- Trots att man avstår från Hevoshaan koulu finns det tillräckligt med elevplatser i Håkansböleområdet i förhållande till elevprognosen för området. (Det finns tillräckligt med elevplatser också i en situation där elevmängderna ökar snabbare än i de nuvarande befolkningsprognoserna.)
- Till följd av beslutet att stänga Hevoshaan koulu slutförs samtliga åtgärder i anslutning till omplaceringen av elever och personal inom tre års tid stegvis och med hänsyn till elevernas välbefinnande i enlighet med det beslut som fattades år 2013.
- Planändringen för Hästhagens skoltomt ingår i den aktuella planändringen för Kormängen (nr 002226).

De genomförda undersökningarna leder till slutsatsen att det inte uppkommit något behov av att ändra beslutet att avstå från Hevoshaan koulu som använts för den finskspråkiga grundläggande utbildningens behov.

Stadsstyrelsen 28.11.2016 § 13

Förslag av biträdande stadsdirektören för bildningsväsendet:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge ledamoten Jussi Saramo och flera andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 12.12.2016 § 12

Stadsstyrelsens förslag:

Fullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Anvisningar för sökande av ändring: 4.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Direktör för den grundläggande utbildningen Ilkka Kalo, tfn 040 707 1115,
fornamn.efternamn[at]vantaa.fi

Ekonomi- och förvaltningsdirektör Eila Tanninen, tfn 040 589 2731, fornamn.efternamn[at]vantaa.fi
Direktör för fastighetscentralen, Pekka Wallenius, tfn 040 749 2592, fornamn.efternamn[at]vantaa.fi

13 §

Svar på Markku Weckmans och 31 andra ledamöters motion om att effektivisera användningen av trä i allt offentligt byggande i Vanda

VD/5350/00.02.00.03/2016
HP/PW/JVU/JHag/NJ/EA

Markku Weckman och 31 andra ledamöter har lämnat in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

"Åtgärder bör vidtas för en effektivisering av byggandet i trä när det gäller allt offentligt byggande i Vanda.

MOTIVERINGAR

Inför bostadsmässan i Kivistö uppfördes ett flervåningshus i trä som förutom av mässbesökare också uppmärksammades positivt på ett riksomfattande plan.

En logisk fortsättning på träbyggandet vore att ersätta skolan Hämeenkyön koulu som fått en rivningsdom på grund av fukt- och mögelskador av en byggnad i trä.

Enligt preliminära beräkningar uppskattas priset för en skola som uppförs enligt traditionellt mönster ligga på omkring 21 miljoner euro. Utöver detta beräknas kostnaderna för temporära ersättande evakueringslokaler uppgå till flera miljoner.

Kostnaderna för en skolbyggnad i trä beräknas uppgå till ca tio miljoner euro, dvs. omkring 50 % billigare. En skola tillverkad av huvudsakligen inhemskt trä skulle bli färdig i ungefär samma tidtabell som det skulle ta att uppföra evakueringslokaler.

Som exempel kan nämnas att Pudasjärvi stad har fattat ett enhälligt principbeslut om att gynna trä i allt offentligt byggande. I Pudasjärvi pågår som bäst byggandet av ett skolcampus i timmer som kommer att vara världens största timmerskola när det blir färdigt.

Motsvarande exempel finns i Voralberg i Österrike som är världskänt för sitt träbyggande, där man i första hand bygger i trä alltid när det är möjligt."

Stadsfullmäktige 23.5.2016 § 15

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända det till stadsstyrelsen för beredning.

Fastighetscentralen vid verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö konstaterar följande i sitt svar:

Att bygga i trä vid fastighetscentralen:

Man har byggt i trä i Vanda och träbyggande pågår alltjämt. Särskilt i fråga om byggande av daghem och byggande i motsvarande storleksklass är träbyggande ett vanligt och frekvent använt byggnadssätt. Daghemmet Simonkallion päiväkot, som blev färdigt i somras är ett exempel på avancerat byggande i trä också i fråga om ytterskikt- och mellanbjälklagselementen, med tanke på att det handlar om att bygga i trä.

Den utökade användningen av och växande tillgången till CLT-teknikbaserade stomelement helt konstruerade i trä kan för sin del relativt snabbt leda till en förändrad situation i fråga om byggande i trä.

Fastighetscentralens ståndpunkt är att trä är ett alternativ värt att beakta. Träets image som material med ett litet koldioxidavtryck uppmuntrar för sin del också till att använda trä.

Arkitektoniskt är trä ett varmt material som är lätt att bearbeta och förnya. Användningen av trä i offentligt byggande (träkyrkor osv.) visar att trä tål tid, så länge man vårdar det. Som material används trä i stor utsträckning i offentligt byggande i Europa och hela världen både i bärande konstruktioner och som beläggingsmaterial, och träbyggandet har också en lång tradition i det moderna samhället. Ur ekologisk synvinkel bör användningen av trä gynnas. Omfattande användning av trä förutsätter dock utökade kunskaper i fråga om både planering och byggande. Vi följer de pågående träbyggnadsprojekten och erfarenheterna från dem och undersöker möjligheterna att i ännu större utsträckning använda trä i offentligt byggande i Vanda.

En byggnad är ändå en helhet där de egenskaper som krävs av enskilda byggnadsdelar avgörs på grundval av de krav som användningen ställer och bedömningen av byggnadsfysikaliska o.dyl. risker i varje enskilt fall.

Kostnader för byggande i trä:

Fastighetscentralen har inte gjort några observationer av att det skulle vara klart förmånligare att bygga i trä när det kommer till genomförda daghemsprojekt eller projekt i en större storleksklass. I fråga om små byggnader är trä nästan undantagslöst det mest kostnadseffektiva byggnadsmaterialet.

En utarbetad planeringslösning är en helhet som fastställer kostnadsnivån för byggprojektet. Stommaterialets / produktionssättets andel är inte den viktigaste delen i denna helhet.

Fastighetscentralen känner inte till några exempel där större byggnader skulle ha uppförts i trä, t.ex. genom anbudsförfarande i anslutning till helhetsansvarsbyggande, utgående från att beställaren inte har förutsatt det. Exempel på detta finns i motsvarande mån i storleksklass med daghem. Konkurrens i form av helhetsansvarsbyggande utgår från planering och genomförande som entreprenören ansvarar för, så modellen letar fram det mest kostnadseffektiva sättet att genomföra respektive projekt. Då är naturligtvis beställarens möjligheter att påverka de utvalda lösningarna mer begränsade än vid planering i egen regi.

Genom att utnyttja elementteknik baserad på träbyggande kan man påverka byggnadstiden, vilket i bästa fall också har någon slags kostnadseffekt.

Förutom att spara tid kan man genom tillverkning av byggnadsdelar i fabriksförhållanden, t.ex. trärelement, avsevärt minska de fukttekniska riskerna jämfört med montering på byggarbetsplatsen, men också i detta fall ska man lyckas åstadkomma en oavbruten kedja av transporter, lagerföring och montering utan fukt.

Som bäst pågår ett arbete med att utreda en ersättande lösning för Hämeenkylä koulu och som ett alternativ utreds också träbyggandet som tas upp i motionen, antingen som hyres- eller leasinglösning.

Sammanfattning:

Fastighetscentralen har som mål att för varje byggnadsobjekt hitta ett lämpligt byggnadssätt som på bästa sätt tar hänsyn till de specialvillkor som råder vid respektive tidpunkt. Träbyggandet är redan nu starkt förankrat när det gäller byggnadsmaterial också i fråga om fastighetscentralens objekt.

Stadsstyrelsen 28.11.2016 § 15

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Markku Weckman och 31 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 12.12.2016 § 13

Stadsstyrelsens förslag:

Fullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Anvisningar för sökande av ändring: 4.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Direktör för fastighetscentralen Pekka Wallenius, tfn 040 749 2592, [foramn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:foramn.efternamn[at]vantaa.fi)

14 § **Svar på Kati Tyystjärvis och 23 andra ledamöters motion om att uppdatera Vanda stads kulturstrategi**

VD/2403/00.02.00.03/2016
EL-H/AL/SL/NJ/EA

Ledamoten Kati Tyystjärvi och 23 andra ledamöter har lämnat in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Uppdatering av Vanda stads kulturstrategi

Vi undertecknade stadsfullmäktigeledamöter föreslår att det för Vanda stad utarbetas en aktuell kulturstrategi i ett omfattande samarbete med serviceanvändare och producenter. Världen har genomgått stora förändringar sedan den nuvarande strategin godkändes för tio år sedan. Kulturens betydelse har däremot inte minskat, tvärtom. Betydelsen av en levande och mångfacetterad stadskultur för kommuninvånarnas välmående och kommunens livskraft ökar stadigt. Då social- och hälsovården i fortsättningen flyttar bort från stadens uppgiftsområde, ökar kulturservicens betydelse som en del av helheten.”

Stadsfullmäktige 7.3.2016 § 18

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända det till stadsstyrelsen för beredning.

Bildningsväsendets verksamhetsområde konstaterar följande i sitt svar:

Vandas kulturstrategi uppdateras i regel med fyra års mellanrum. Uppdateringsarbetet inleddes i början av året och det slutfördes under höstens lopp. I samband med detta förnyades också kulturservicens värderingar och vision enligt vilka ”Vanda är känt för sin mångfald av kulturformer som uppmuntrar till delaktighet. Kultur är en viktig drivkraft för stadens och stadsbornas livskraft och välfärd.”

Inblick i visionens innehåll:

- 1 Konst och kultur stärker livskvaliteten hos människor.
- 2 Kulturverksamhet genomförs med ett engagerande arbetssätt över stadens verksamhetsområdes- och resultatområdesgränser, tillsammans med aktörer inom tredje sektorn och kommuninvånare. Tillsammans möjliggör vi verksamhet i enlighet med visionen.
- 3 Vandas rika och långa historia samt förekomsten av offentlig konst är viktiga för staden och stadsborna. Estetiska och innehållsmässigt mångsidiga boendemiljöer skapar tillsammans med en levande och rik förortskultur trivsamma bostadsområden.

Den i motionen omnämnda betydelsen av en levande och mångfacetterad stadskultur för kommuninvånarnas välmående och kommunens livskraft har beaktats både i visionen och i strategin.

Kulturservicens strategidokument kan läsas i sin helhet på adressen <http://www.vantaa.fi/kulttuuri>

Stadsstyrelsen 28.11.2016 § 14

Förslag av biträdande stadsdirektören för bildningsväsendets verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar

- a) ge Kati Tyystjärvi och de 23 andra som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 12.12.2016 § 14

Stadsstyrelsens förslag:

Fullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Anvisningar för sökande av ändring: 4.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Kulturdirektör Annukka Larkio, 050 318 1686, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

15 §

Utlåtande till NTM-centralen i Nyland om vägplanen för förbättring av Katrinevägen (lv 11459) på avsnittet Risbergsvägen-Kvarnbyvägen och förbättring av Kvarnbyvägen (lv 11463) på avsnittet Katrinevägen-Tusby kommungräns

VD/6328/00.04.03/2016

HW/JV/JB/EA

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland (NTM-centralen i Nyland) har i sitt brev 493/2012/UUD, enligt 27 § i landsvägslagen begärt utlåtande av Vanda stad om vägplanen för förbättring av Katrinevägen (lv 11459) på avsnittet Risbergsvägen-Kvarnbyvägen och förbättring av Kvarnbyvägen (lv 11463) på avsnittet Katrinevägen-Tusby kommungräns. Utlåtandet och tillhörande handlingar har ombetts bli inlämnade till Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland före 30.10.2016. Man har begärt om extra tidsfrist för utlåtandet på så vis att utlåtandet lämnas in före 31.12.2016.

Planens framläggande kungjordes 10.8.2016 och den hölls offentligt framlagd 10.8.2016–9.9.2016 enligt 27 § i landsvägslagen. Planen har uppgjorts utgående från ett planeringsavtal och på åtgärd av Vanda stad. Enligt ansökan för planeringsavtalet svarar Vanda stad för byggprojektet på egen bekostnad. Vägplanen står inte i strid med Vandas generalplan. Behovet av områdesreserveringar för vägplanen har beaktats i detaljplanerna.

Nylands NTM-central begär att staden, när den ger sitt utlåtande fäster uppmärksamhet vid följande frågor som gäller behandlingen av vägplanen och dess innehåll:

- Beslut om godkännande av en vägplan får enligt landsvägslagen inte fattas i strid med en plan med rättsverkningar.
- Trafikverket godkänner endast planen för den del av Katrinevägen som ligger i LT-området. För avsnitt i enlighet med detaljplanens gatuområden (beteckningen K i vägplanen) ska Vanda stad utarbeta och godkänna en gatuplan.

Dessutom begär NTM-centralen i Nyland att staden i sitt utlåtande meddelar:

- Om det område som planen omfattar har någon fastställd eller godkänd generalplan, detaljplan eller stranddetaljplan med rättsverkningar och om planen överensstämmer med vägplanen.
- Ändrar staden planen så att den stämmer överens med vägplanen om planerna inte är överensstämmande.
- Godkänner staden en indragning av landsvägsavsnittet i enlighet med plankartorna 3T-1 och 3T-2; Katrinevägen på sträckan Reservlandningsplatsen – Kvarnbyvägens anslutning (pålavsn. 5077 – 5415) och hela Kvarnbyvägen på Vandas sida (pålavsn. 0-1042).
- Går staden med på att utarbeta de gatuplaner med tillhörande administrativa handlingar som behövs för gatuområden i enlighet med detaljplanen.
- Förbinder sig staden att fatta gatuhållningsbeslut för de ovanstående vägavsnitten omgående efter det att byggprojektet blivit färdigt eller som ändamålsenliga helheter tillsammans med NTM vid en senare avtalad tidpunkt.

Under framläggningstiden inlämnades tre anmärkningar över vägplanen. Anmärkningarna medföljer som bilaga.

I den första anmärkningen framhölls att planeringsområdet bör omfatta bron över Tusby å och förbättring av Hansbergsvägens och Katrinevägens anslutning. Dessutom anmärktes att det i Katrinevägens och Kvarnbyvägens rondell bör finnas en direkt körförbindelse från norr till söder.

I den andra och tredje anmärkningen framhålls att det signalstyrda övergångsstället vid vägpålen 4830 på Katrinevägen bör flyttas till vägpålen 4750. Dessutom ska Fartcentrumsvägen förverkligas enligt det som föreslagits i planen.

Staden skickar också utlåtandet i elektronisk form till Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland. Staden bifogar utdrag ur de godkända och fastställda planerna till utlåtandehandlingarna, dessas riktighet har bestyrkts.

Staden inleder förfarandet för att godkänna de gatuplaner som gjorts upp i samband med att vägplanen utarbetats, med beaktande av att alla gator som i planen anges med beteckningen K och de leder som anges med beteckningen KJ måste godkännas i enlighet med markanvändnings- och bygglagen.

Vägplansfoldern är framlagd vid sammanträdet.

Tekniska nämnden 8.11.2016 § 7

Biträdande stadsdirektörens förslag:

Nämnden beslutar föreslå för stadsstyrelsen och vidare för stadsfullmäktige att följande utlåtande, genmäle och svar ges till Nylands NMT-central om "Vägplanen för förbättring av Katrinevägen (lv 11459) på avsnittet Risbergsvägen-Kvarnbyvägen och förbättring av Kvarnbyvägen (lv 11463) på avsnittet Katrinevägen-Tusby kommungräns":

"Vanda stad förordar vägplanens grundläggande lösningar som säkerställer att Katrinevägen och Kvarnbyvägen har fungerande anslutningar vid motorsportcentret under idrottsevenemang.

Staden meddelar att general- och detaljplaner gäller i vägplanens område. För närvarande utarbetas en detaljplan för området, som utarbetas så att den stämmer överens med lösningarna i vägplanen. Staden godkänner indragning av landsvägsavsnittet i enlighet med plankartorna 3T-1 och 3T-2: Katrinevägen på sträckan Reservlandningsplatsen - Kvarnbyvägens anslutning (pålavsn. 5077-5415) och hela Kvarnbyvägen på Vandas sida (pålavsn. 0-1042).

Staden förbinder sig till att fatta ett gatuhållningsbeslut för de ovanstående vägavsnittens del omgående efter det att byggprojektet blivit färdigt eller som ändamålsenliga helheter tillsammans med NTM vid en senare avtalad tidpunkt. Staden utarbetar gatuplaner med tillhörande administrativa behandlingar för gatuområden i enlighet med detaljplanen.

Staden kommer att i detaljplanen inkludera de byggnadsbegränsningar som landsvägarnas skydds- och frisiktsområden enligt vägplanen ger upphov till.

Staden konstaterar att övervakningen av trafikljusen sköts utgående från det underhållsavtal mellan Vanda stad och NTM-centralen i Nyland som är i kraft. Vanda stad svarar för underhållskostnaderna när det gäller gatorna och gång- och cykeltrafikleden K5J.

För den första anmärkningens del konstaterar staden att både bron över Tusby å och förbättringen av Hansbergsvägens och Katrinevägens anslutning hör till en separat granskning av Katrinevägen. Meningen är att arbetet inleds hösten 2016. När det gäller rondellen konstaterar staden att det är meningen att rondellen fungerar bättre och är säkrare. En direkt körförbindelse från norr till söder ökar inte säkerheten i rondellen. Dessutom ändras hastighetsbegränsningen 60 km/h -> 50 km/h på Katrinevägen före Risbergsvägen och när man färdas norrifrån före rondellen samt till Kvarnbyvägen från Tusbyhållet före anslutningen K10/K11.

I fråga om de två andra anmärkningarna som har likalydande innehåll konstaterar staden att det signalstyrda övergångsstället har placerats ut i enlighet med Trafikverkets anvisningar och enligt anvisningarna kan det inte placeras närmare Risbergsvägen. Byggandet av den gata som kommer att uppkallas Fartcentrumsvägen sker i överensstämmelse med detaljplanen."

Behandling:

Vice ordförande Tapio Päivinen avlägsnade sig från sammanträdet på grund av samfundsjäv under behandlingen av och beslutsfattandet i ärendet.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsstyrelsen behandlade ärendet 14.11.2016 § 15 (ärendet bordlades) och 28.11.2016 § 17. Stadsstyrelsens förslag till stadsfullmäktige överensstämmer med tekniska nämndens förslag.

Stadsfullmäktige 12.12.2016 § 15

Stadsstyrelsens förslag:

Fullmäktige beslutar att följande utlåtande, genmäle och svar ges till Nylands NMT-central om "Vägplanen för förbättring av Katrinevägen (lv 11459) på avsnittet Risbergsvägen-Kvarnbyvägen och förbättring av Kvarnbyvägen (lv 11463) på avsnittet Katrinevägen-Tusby kommungräns":

"Vanda stad förordar vägplanens grundläggande lösningar som säkerställer att Katrinevägen och Kvarnbyvägen har fungerande anslutningar vid motorsportcentret under idrottsevenemang.

Staden meddelar att general- och detaljplaner gäller i vägplanens område. För närvarande utarbetas en detaljplan för området, som utarbetas så att den stämmer överens med lösningarna i vägplanen. Staden godkänner indragning av landsvägsavsnittet i enlighet med plankartorna 3T-1 och 3T-2: Katrinevägen på sträckan Reservlandningsplatsen – Kvarnbyvägens anslutning (pålavsn. 5077-5415) och hela Kvarnbyvägen på Vandas sida (pålavsn. 0-1042).

Staden förbinder sig till att fatta ett gatuhållningsbeslut för de ovanstående vägavsnittens del omgående efter det att byggprojektet blivit färdigt eller som ändamålsenliga helheter tillsammans med NTM vid en senare avtalad tidpunkt. Staden utarbetar gatuplaner med tillhörande administrativa behandlingar för gatuområden i enlighet med detaljplanen.

Staden kommer att i detaljplanen inkludera de byggnadsbegränsningar som landsvägarnas skydds- och frisiktsområden enligt vägplanen ger upphov till.

Staden konstaterar att övervakningen av trafikljusen sköts utgående från det underhållsavtal mellan Vanda stad och NTM-centralen i Nyland som är i kraft. Vanda stad svarar för underhållskostnaderna när det gäller gatorna och gång- och cykeltrafikleden K5J.

För den första anmärkningens del konstaterar staden att både bron över Tusby å och förbättringen av Hansbergsvägens och Katrinevägens anslutning hör till en separat granskning av Katrinevägen. Meningen är att arbetet inleds hösten 2016. När det gäller rondellen konstaterar staden att det är meningen att rondellen fungerar bättre och är säkrare. En direkt körförbindelse från norr till söder ökar inte säkerheten i rondellen. Dessutom ändras hastighetsbegränsningen 60 km/h -> 50 km/h på Katrinevägen före Risbergsvägen och när man färdas norrifrån före rondellen samt till Kvarnbyvägen från Tusbyhålet före anslutningen K10/K11.

I fråga om de två andra anmärkningarna som har likalydande innehåll konstaterar staden att det signalstyrda övergångsstället har placerats ut i enlighet med Trafikverkets anvisningar och enligt anvisningarna kan det inte placeras närmare Risbergsvägen. Byggandet av den gata som kommer att uppkallas Fartcentrumsvägen sker i överensstämmelse med detaljplanen."

Protokollet justeras och godkänns omgående vid sammanträdet för denna paragrafs del.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Protokollet justerades och godkändes omgående vid sammanträdet för denna paragrafs del.

Bilaga:

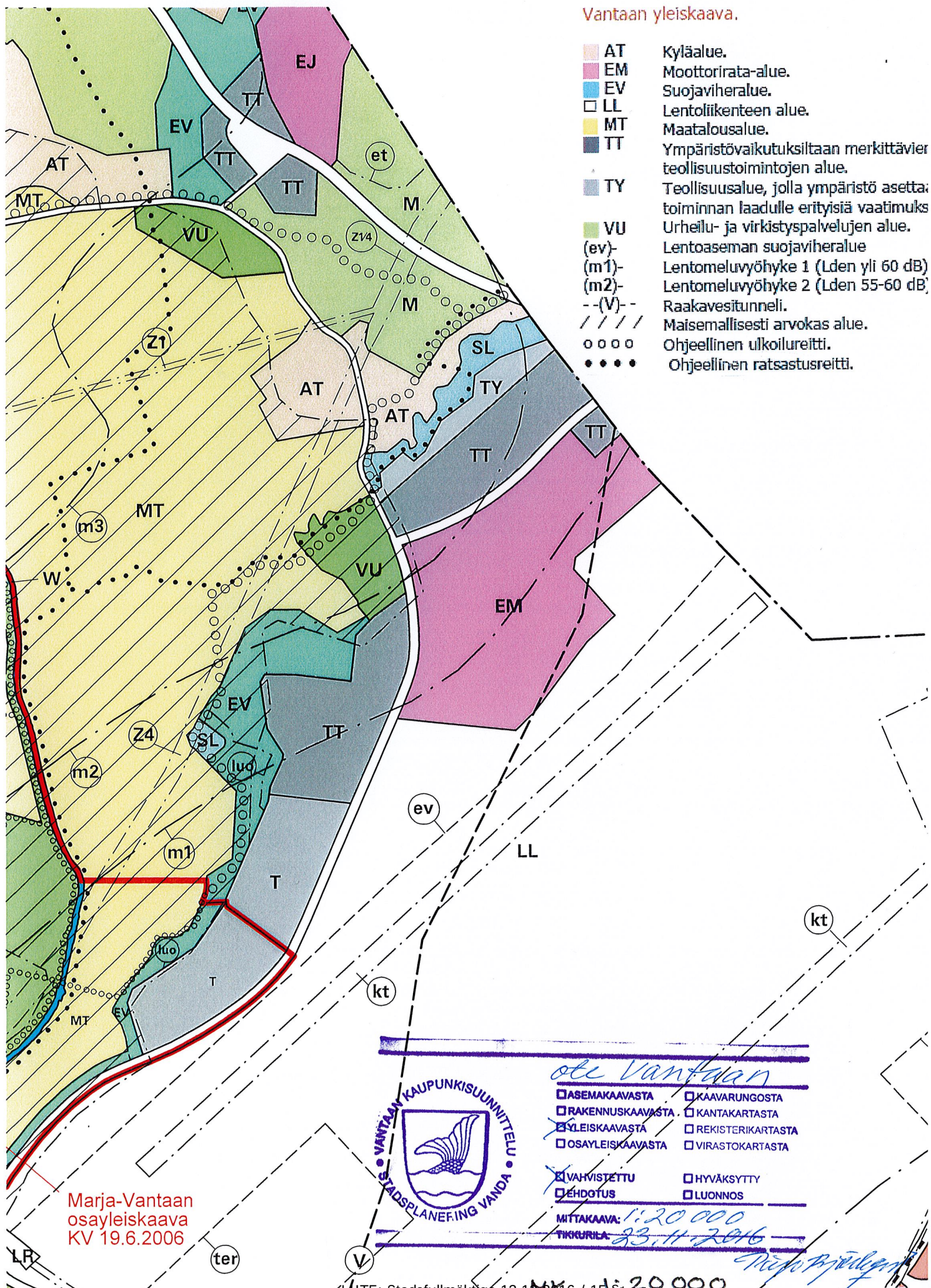
- Karta över områdets placering / Delgeneralplan för Marja-Vanda

Anvisningar för sökande av ändring: 4.1 Besvärsförbud

Närmare information:

tf. trafikplaneringschef Emmi Pasanen, tfn 09 8392 26430, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

Vantaan yleiskaava.

Marja-Vantaan
osayleiskaava
KV 19.6.2006

16 §

Detaljplan och detaljplaneändring 211700 samt tomtindelning och ändring av tomtindelningen, 21 Biskopsböle / flytt av Mästarvägen

VD/10124/10.02.04.00/2015
HP/LVA/LVA/KZU/JB/EA

Med detaljplanen förlängs Mästarvägens gatuområde med ca 120 meter och ansluts till Dickursbyvägen med en ny korsning. Av det gatuområde som avlägsnas och det område som saknar detaljplan bildas ett kvartersområde för verksamhetsbyggnader KTY, där det på en del får placeras en distributionsstation för bränsle. Användningsändamålet för kvartersområdet LHK för servicestations- och affärsbyggnader i kvarteret 21124 och för tomt TT i kvartersområdet för industribyggnader i kvarteret 21127 ändras till kvartersområde för verksamhetsbyggnader KTY. Dessutom ändras delar av tomterna i kvarteren 21124, 21127 och 21130 till gatuområde för busshållplatser som byggs på Mästarvägen och för Vandaforsvägens gatuområdesbehov.

Detaljplanen och detaljplaneändringen gäller kvarteren 21124, 21130 och en del av kvarteret 21127 i stadsdel 21, Biskopsböle.

Tomtindelningen och ändringen av tomtindelningen gäller kvarteren 21124, 21127 och 21130.

Området ligger på Mästarvägen söder om Dickursbyvägen.

Den som ansöker om detaljplanen

Vanda stad

Markägare

Detaljplaneområdet ägs i sin helhet av Vanda stad.

Deltagande i planberedningen

Planarbetet har utförts i stadens egen regi.

Generalplanen

Planområdet består i den av stadsfullmäktige 19.6.2006 godkända delgeneralplan för Marja-Vanda med rättsverkningar av industri- och lagerområde T och arbetsplatsområde TP. Området ligger i flygbullerzon m2, där ny bebyggelse inte tillåts.

Detaljplanen och detaljplaneändringen

Det är nödvändigt att flytta Mästarvägens korsningsområde till samma plats som Korundporten som planeras på andra sidan av Dickursbyvägen, varför det detaljplanerade området utökas med 5 552 m². Med detaljplanen bildas 2 931 m² nytt gatuområde för Mästarvägen och 2 621 m² nytt kvartersområde för verksamhetsbyggnader KTY, där man på en del får placera en distributionsstation för bränsle.

Längs den befintliga Mästarvägen finns det behov av att bygga nya busshållplatser, varför totalt 340 m² av KTY-tomten i kvarteret 21130 och tomten för kvartersområdet för industrilokaler TT i kvarteret 21127 ändras till gatuområde. Också med tanke på Vandaforsvägens framtida utrymmesbehov ändras en liten del av KTY-området till gatuområde.

Samtidigt ändras LHK-tomten i kvartersområdet för servicestations- och affärsbyggnader i kvarteret 21124 och den kvarvarande delen av tomten för industribyggnader i kvarteret 21127 till KTY-tomter. Med ändringen förbättras stadens möjligheter till tomtöverlåtelse.

I kvarteren 21124 och 21130 tillåts i de befintliga kvartersområdena för verksamhetsbyggnader dessutom byggande av en distributionsstation för bränsle och byggande av affärslokaler i anslutning till det huvudsakliga användningsändamålet på högst 20 % av byggrätten.

Detaljplaneområdet har en sammanlagd areal på 46 802 m².

Med detaljplanen ökar kvartersområdenas byggrätt från 18 432 m²-vy till 21 887 m²-vy.

Deltagande och växelverkan

Ett program för deltagande och bedömning i enlighet med MBL 63 § gjordes upp 18.12.2015.

I Vanda stads invånartidning meddelades 9.1.2016 att planen blivit aktuell i enlighet med MBL 62 § och intressenterna har beretts möjlighet att uttala sin åsikt om saken. Sammanlagt 4 st. åsikter lämnades in.

Stadens markpolitiska riktlinjer

Detaljplanearbetet följer stadens markpolitiska riktlinjer (FGE 17.12.2012, som kompletterats och justerats i FGE 22.9.2014).

Planlägningsarbetet inriktas på mark som i sin helhet ägs av Vanda stad och medför 3455 m²-vy i utökad byggrätt för verksamhetsbyggnader.

Avtal

Detaljplanen omfattas inte av något verkställighetsavtal.

Stadsplaneringsnämnden 9.5.2016 § 14

Stadsplaneringsdirektörens förslag:

Nämnden beslutar att

- a) lägga fram det 9.5.2016 daterade förslaget till detaljplan och förslaget till ändring av detaljplan 211700 och förslaget till tomtindelning och förslaget till ändring av tomtindelningen, 21 Biskopsböle / flytt av Mästarvägen i 30 dagar i enlighet med MBF 27 §,
- b) berättiga stadsplaneringen till att begära nödvändiga utlåtanden.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Framläggning

Förslaget till detaljplaneändring och förslaget till tomtindelning samt förslaget till ändring av tomtindelningen hölls framlagt 15.6–18.8.2016 med stöd av MBF 27 §. Under denna tid inlämnades inga anmärkningar.

Planutlåtanden

Stadsplaneringsnämnden beslutade 9.5.2016 berättiga stadsplaneringen till att begära nödvändiga utlåtanden. Det begärdes två utlåtanden och tre lämnades in. Inga justeringar i plankartan föreslås med anledning av utlåtandena.

Justeringar i planbeskrivningen

Det har gjorts en mindre justering och komplettering av texten i beskrivningen av detaljplaneändringen.

Stadsplaneringsnämnden 21.11.2016 § 17

Tf. stadsplaneringsdirektörens förslag:

Stadsplaneringsnämnden beslutar föreslå för stadsstyrelsen att

- a) utlåtandena ges svar i enlighet med bilagan och de föreslagna justeringarna utförs i detaljplanebeskrivningen,
- b) det 21.11.2016 daterade förslaget till detaljplan och förslaget till detaljplaneändring 211700 samt förslaget till tomtindelning och förslaget till ändring av tomtindelningen, 21 Biskopsböle / flytt av Mästarvägen förs till stadsfullmäktige för godkännande.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsstyrelsen 28.11.2016 § 34

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge utlåtandena svar i enlighet med bilagan och utföra de föreslagna justeringarna i detaljplanebeskrivningen, och
- b) föra det 21.11.2016 daterade förslaget till detaljplan och förslaget till detaljplaneändring 211700 samt förslaget till tomtindelning och förslaget till ändring av

tomtindelningen, 21 Biskopsböle / flytt av Mästarvägen till stadsfullmäktige för godkännande.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 12.12.2016 § 16

Stadsstyrelsens förslag:

Fullmäktige beslutar godkänna det 21.11.2016 daterade förslaget till detaljplan och förslaget till detaljplaneändring 211700 samt förslaget till tomtindelning och förslaget till ändring av tomtindelningen, 21 Biskopsböle / flytt av Mästarvägen.

Beslut:

Förslaget godkändes.

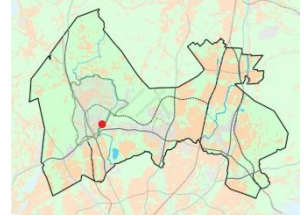
Bilagor:

- Detaljplanebeskrivning 21.11.2016
- Utlåtanden och genmälen 21.11.2016 / 211700

Anvisningar för sökande av ändring: 1 Besvärsanvisning

Närmare information:

utvecklingschef Lea Varpanen, tfn 8392 2247
detaljplaneingenjör Kai Zukale, tfn 8392 2232
fornamn.efternamn[at]vantaa.fi

Piispankylä, kaupunginosa 21

Mestarintien siirto

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen sekä tonttijaon ja tonttijaon muutoksen selostus, joka koskee 21.11.2016 päivättyä asemakaavakarttaa nro 211700.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 21.11.2016

Kuva Piispankylä teollisuusalue 1 rakentamishjeesta vuodelta 1986.

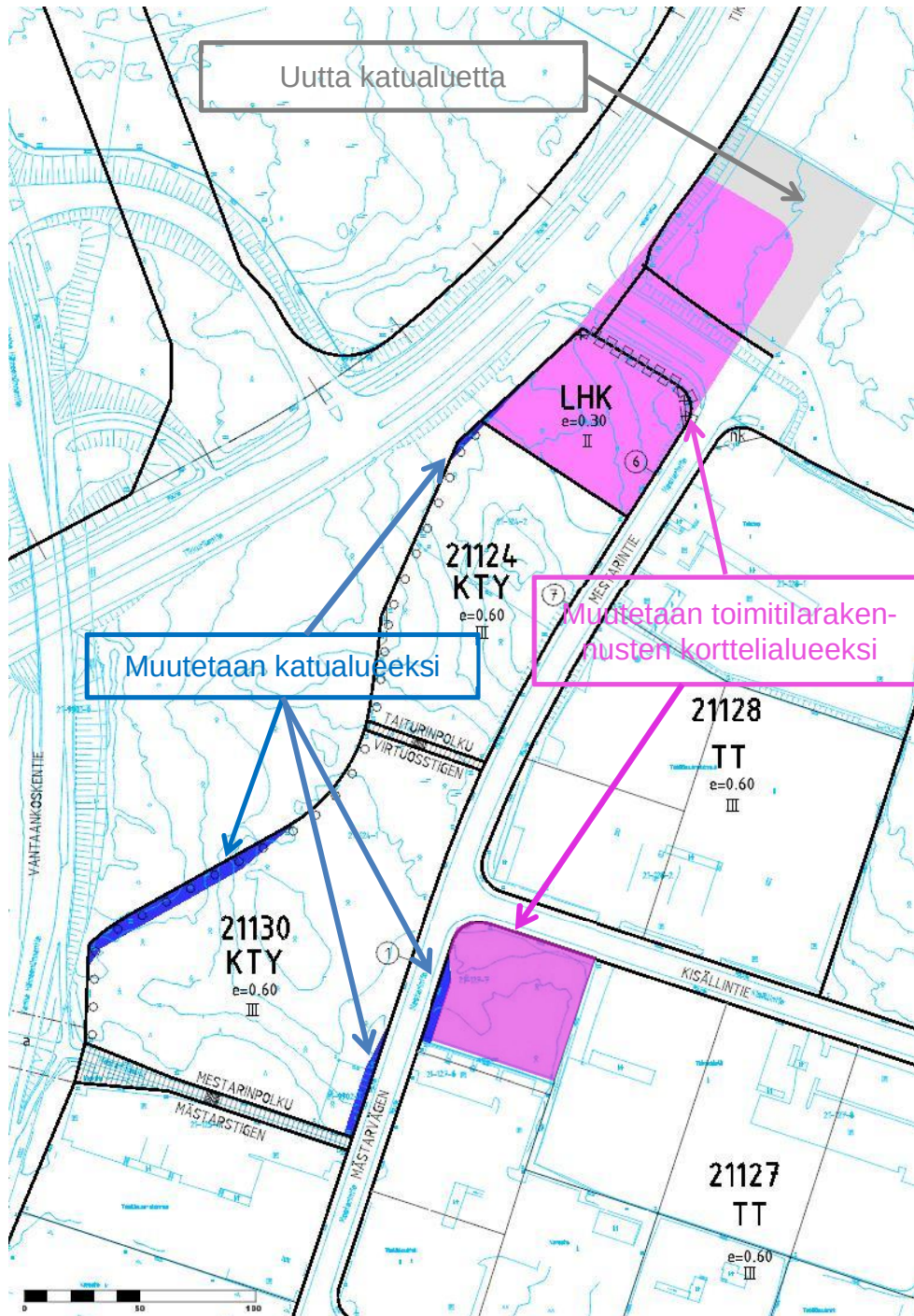
1.3 SISÄLLYSLUETTELO

1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT	2
1.1 Kaava-alueen sijainti	2
1.2 KAAVAN NIMI JA TARKOITUS	2
1.3 SISÄLLYSLUETTELO	3
2 TIIVISTELMÄ	4
3 LÄHTÖKOHDAT	5
3.1 Selvitys suunnittelualueen oloista	5
3.1.1 Alueen yleiskuvaus	5
3.1.2 Luonnonympäristö	5
3.1.3 Rakennettu ympäristö	5
Liikenne	5
Tekninen huolto	6
3.1.4 Maanomistus	6
3.2 Suunnittelutilanne	6
Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	6
Maakuntakaava	6
Marja-Vantaan osayleiskaava	7
Voimassaoleva asemakaava	7
Rakennusjärjestys	8
Tonttijako- ja kiinteistörekisteri	8
Pohjakartta	8
Rakennuskiellot	8
Lähiympäristön kaavatilanne ja suunnitelmat ja selvitykset	8
4 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET	9
4.1 Suunnittelun käynnistäminen ja vireilletulo	9
4.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus	9
Mielipiteiden huomioon ottaminen	9
4.3 Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen tavoitteet	11
4.4 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot	11
5 ASEMAKAAVAN KUVAUS	12
5.1 Kaavan rakenne	12
Korttelialueet	12
Katualue	13
Tekninen huolto	13
5.2 Kaavan vaikutukset	13
Vaikutukset rakennettuun ympäristöön	13
Vesihuolto	13
Taloudelliset vaikutukset	14
Hulevesien hallinnan tavoitteet ja yleiset periaatteet	14
Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön	14
Vaikutukset liikenteeseen	14
6 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS	14
7 KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET	15

2 TIIVISTELMÄ

Asemakaavalla muodostetaan noin 120 metriä uutta katualuetta Mestarintien ja Tikurilantien uutta liittymää varten. Uuden katualueen ja korttelin 21124 väliin jäävästä asemakaavattomasta alueesta ja poistuvasta katualueesta muodostetaan toimitilarakennusten korttelialuetta KTY, jonka osalle saa sijoittaa polttoaineen jakeluaseman. Korttelissa 21124 olevan huoltoasema- ja liikerakennusten korttelialueen LHK ja korttelin 21127 teollisuusrakennusten korttelialueen TT tontin käyttötarkoitus muutetaan toimitilarakennusten korttelialueeksi KTY. Lisäksi kortteleiden 21124, 21127 ja 21130 tonteista muutetaan osia katualueeksi Mestarintielle rakennettavia linja-autopysäkkejä varten ja Vantaankoskentie katualuetarpeita varten.

Asemakaavalla toimitilarakennusten rakennusoikeus lisääntyy 3455 k-m².

3 LÄHTÖKOHDAT

3.1 Selvitys suunnittelualueen oloista

Ortoilmakuva vuodelta 2015.

3.1.1 Alueen yleiskuvaus

Suunnittelualue sijaitsee Piispankylän kaupunginosan pohjoisosassa ja rajautuu Kehäradan ja Kivistön keskustan voimakkaasti rakentuvaan ympäristöön. Alueen eteläpuolella on Mestarintien teollisuusalue.

3.1.2 Luonnonympäristö

Suunnittelualueen tonteilla ja tilalla 413-7-2 kasvaa sekapuustoa. Alueella ei ole inventoitu arvokkaita luontokohteita eikä suojeltavia eläimiä tai kasveja. Maaperä on enimmäkseen moreenia.

3.1.3 Rakennettu ympäristö

Suunnittelualueella ei sijaitse rakennuksia. Kaava-alue rajautuu rakennettuihin Mestarintien korttelialueisiin ja Tikkurilantien katualueisiin. Mestarintien teollisuusalueella on 1980-luvulta lähtien rakennettuja tuotanto-, toimisto- ja varastorakennuksia. Suunnittelualueen läheisyydessä Kisällitie 13:ssa sijaitsee teknokemian tuotteita valmistavan Transmeri Oy:n tuotantolaitos, jonka toiminnan edellyttämät turvaetäisyydet on otettava alueen suunnittelussa huomioon. Suunnittelualueelta on hyvät yhteydet valtakunnalliseen tieverkkoon.

Liikenne

Laadittavan asemakaavan kohdalla Tikkurilantien liikennemäärä oli vuonna 2014 noin 6600 ajoneuvoa vuorokaudessa. Tästä noin 13 % oli raskasta liikennettä. Mestarintien liikennemäärän arvioidaan olevan noin 150 ajoneuvoa iltahuipputunnin aikana. Suunnittelualueen pohjoispuolella on Kehärata, joka avattiin liikenteelle 1.7.2015. Etäisyyttä Kivistön asemalle on noin 600 metriä.

Tekninen huolto

Mestarintielle on rakennettu vesijohto- ja viemäriverkko sekä kaukolämpöputki ja keskijännitemaakaapeli.

Vedenjakelu

Kaava-alue kuuluu Keimolan painepiiriin. Painepiirin vesisäiliönä toimii Myyrmäen yläsäiliö, jonka tilavuus on 4500 m³. Vedensyöttö Myyrmäen painepiiriin tapahtuu Helsingistä Pitkä-kosken vedenpuhdistuslaitokselta Kaivoksen ja Myyrmäen paineenkorotuspumppaamoiden kautta. Myyrmäen painepiiristä vesi johdetaan Keimolan painepiiriin Vantaanpuiston länsipuolella olevan Kivistön (ent. Myllymäen) paineenkorottamon kautta. Paineenkorottamon kapasiteettia on tarpeen nostaa, vaikka painetasoa ei voida nostaa merkittävästi käyttöpaineen liiallisen nousun välttämiseksi. Alueen alin painetaso on arvioilta +89 m ja ylin painetaso arviolta +100 m.

Jätevesiviemärointi

Kaava-alueen jätevedet johdetaan lounaan suuntaan päätyen Myllymäen jätevedenpumppaamolle. Pumppaamolta jätevedet johdetaan Espoon suuntaan päätyen lopulta Suomenojan jätevedenpuhdistamolle.

Hulevesiviemärointi

Alue kuuluu Myllymäenojan valuma-alueeseen. Hulevedet johdetaan Mestarintieltä hulevesiviemäriin Hämeenlinnanväylän varteen, josta vedet johdetaan väylän länsipuolelle Myllymäenojaan. Myllymäenoja johtaa vedet lounaaseen päätyen lopulta Espoon Pitkäjärveen. Pitkäjärvestä vedet virtaavat Espoonjokea pitkin Suomenlahteen.

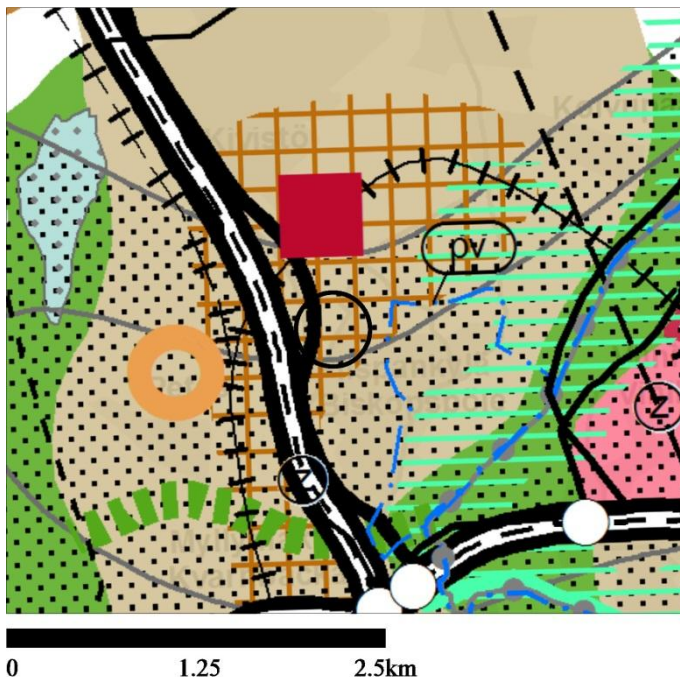
3.1.4 Maanomistus

Suunnittelualue on kokonaisuudessaan Vantaan kaupungin omistuksessa.

3.2 Suunnittelutilanne

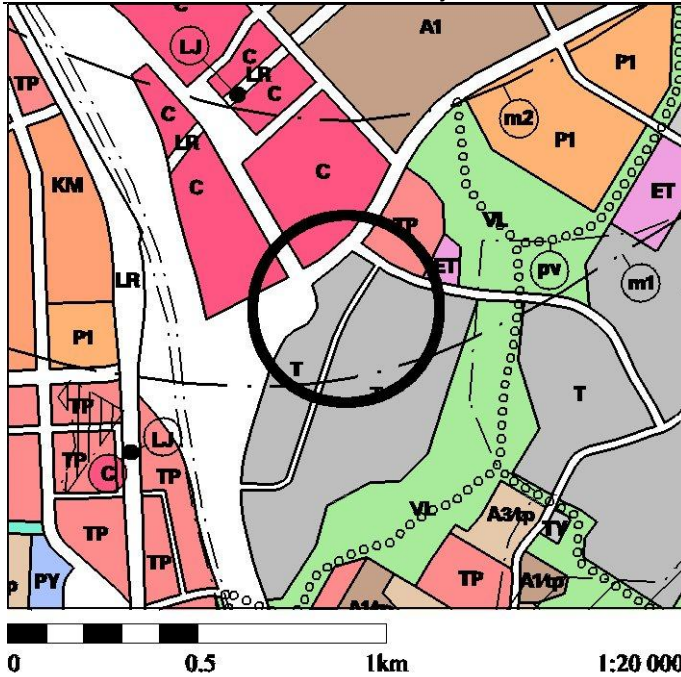
Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvosto on määritellyt valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet. Hanke noudattaa tavoitteita.

Maakuntakaava

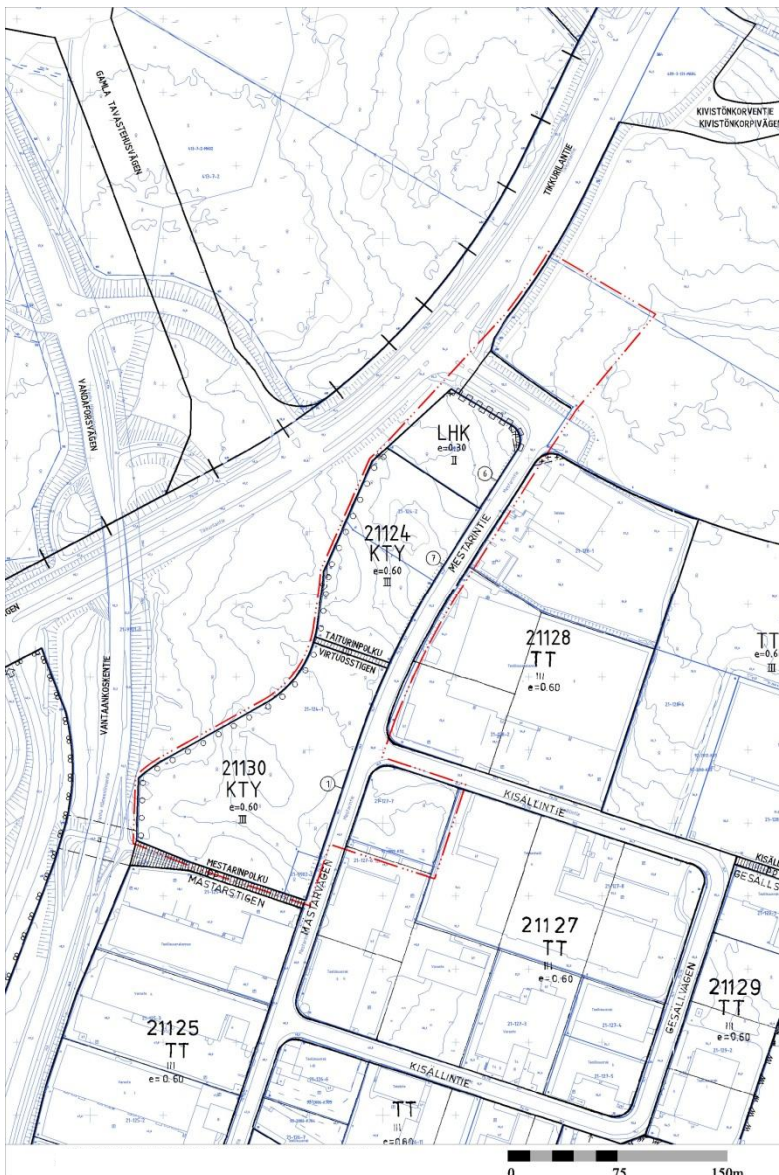
Maakuntakaavassa suunnittelualue on taajamatoimintojen aluetta ja lentomelualuetta 1, jolle ei yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa saa osoittaa uutta melun hättävai-
kutuksille herkkää toimintaa. Hanke on maakuntakaavan mukainen.

Marja-Vantaan osayleiskaava

Kaupunginvaltuuston 19.6.2006 hyväksymässä osayleiskaavassa suunnittelualue on teollisuus- ja varastoaluetta T ja työpaikkaaluetta TP. Alue sijaitsee lentomeluvyöhykkeellä m2, jolla ei sallita uutta asutusta.

Hanke on osayleiskaavan mukainen.

Voimassaoleva asemakaava

Suunnittelualueella on voimassa asemakaava nro 701100 (Kv 15.12.2008), jossa alue on huoltoasema- ja liikerakennusten kortteli- aluetta LHK ja asemakaava nro 210200 (YM 4.9.1986), jossa alue on teollisuusrakennusten kortteli- aluetta TT ja katualuetta sekä ase- makaava nro 211600 (Kv. 15.4.2013), jossa alue on toimitila- rakennusten kortteli- aluetta KTY ja katualuetta. Osalla suunnittelu- aluetta ei ole asemakaavaa.

Asemakaavan mukaiset rakennus- oikeudet ovat korttelin 21124 KTY- alueella 5491 k-m² ja LHK-tontilla 1192 k-m², korttelin 21130 KTY- tontilla 9703 k-m² ja korttelin 21127 TT-tontilla 2048 k-m².

Ote ajantasa-asemakaavasta, johon suunnittelualue on rajattu

Rakennusjärjestys

Vantaan rakennusjärjestys, Kv 17.12.2001.

Tonttijako- ja kiinteistörekisteri

Suunnittelualue on kiinteistörekisterissä tontteina 21-124-1, 21-124-2, 21-124-3 ja 21-127-7, yleisenä alueena 21-9902-1 sekä tilana 413-7-2.

Suunnittelualueen kortteleihin 21124 ja 21130 on tehty tonttijakoja, joissa on muodostettu tonttijakotontit 21-124-6, 21-124-7 ja 21-130-1.

Pohjakartta

Pohjakartta täyttää kaavoitusmittausasetuksen 1284 / 1999 vaatimukset.

Rakennuskiellot

Suunnittelualueella ei ole rakennuskielloja.

Lähiympäristön kaavatilanne ja suunnitelmat ja selvitykset

Suunnittelualue rajautuu pohjoispuolelta Kehäradan asemakaavan mukaiseen Tikkurilantien katualueeseen. Suunnittelualueen kohdalla Tikkurilantien katusuunnitelmat ovat hyväksytty vuonna 2012 ja Kivistön kaupunkikeskus 1 asemakaavaehdotuksen mukainen Korundinportin katusuunnitelma on ollut nähtävillä syyskuussa 2015. Tikkurilantien pohjoispuolelle sijoittuva Kivistön kaupunkikeskus 1 asemakaava (kaava nro 230800). Kaavasta on valitettu Helsingin hallinto-oikeuteen.

Suunnittelualueen luoteispuolelle on tehty alustavia suunnitelmia Vantaankoskientien uuden linjauksen mukaiselle katualueelle, joka edellyttää käyttötarkoituksen muuttamista korttelin 23130 alueelle.

Suunnittelualueella on voimassa olevaa asemakaavaa 211600 (Kv. 15.4.2013) laadittaessa selvitetty läheisyydessä toimivan laajamittaisen kemikaalilaitoksen (Oy Transmeri Ab, Kisällintie 13) vaikutusta alueen suunnitteluun. Voimassa olevassa asemakaavassa on määräyksellä huomioitu jatkosuunnittelu niin, että alueelle tarkoitettut toimitilarakennukset tulisi sijoittaa niille tarkoitettulle korttelialueelle siten, että kyseisten rakennusten pääikkunat eivät suuntautuisi laajamittaisen kemikaalilaitoksen suuntaan.

Suunnittelualue rajautuu eteläpuolelta vuonna 1987 voimaan tulleeseen Piispankylän teollisuusalue 1 asemakaavaan.

Piispankylän teollisuusalueelle kortteleihin 21124 – 21129 on ensimmäisen asemakaavan yhteydessä laadittu rakennuslautakunnassa 23.9.1986 hyväksytyt rakentamishjeet. Rakentamishjeessa ohjataan rakentaminen kiinni katuun, Mestarintien ja Kisällintien kulmassa molempiin katuihin. Kadun varteen tulisi sijoittaa ensisijaisesti toimitiloja, joihin järjestetään sisäänkäynti kadulta. Kadun päätteenä olevalla tontilla tulee rakennus sijoittaa siten, että se muodostaa kadulle päätteen. Toiminnaltaan eriluonteiset rakennuksen osat erotetaan toisistaan esim. julkisivun lasiosalla tai porrastuksella korkeus- tai leveyssuunnassa. Pitkissä kadun suuntaisissa rakennuksissa tulee käyttää kadun suuntaisia porrastuksia ja sisäänvetoja, jolloin rakennuksen ja kadun väliin voi sijoittaa esim. istutuksia ja pyörätelineitä. Julkisivuissa tulee yhtenä värinä käyttää valkoista ja yhtenä materiaalina harmaanruskeaa kivipintaa kuten luonnonkiveä, tiiltä tai keraamista laattaa. Julkisivun maalatuissa isoissa pinnoissa tulee käyttää vaaleita sävyjä. Tummia tai kirkkaita värejä saa käyttää vain tehosteena osassa julkisivua. Katujulkisivua elävöittämään on suositeltavaa käyttää erkereitä, suojakattoja ja aurinkosuojuksia. Rakennuksissa tulee käyttää tasakattoa tai loivaa harjakattoa.

Vantaan hulevesiohjelma on hyväksytty Vantaan valtuustossa 2009. Sen jälkeen hulevesien hallinnan lähtökohdat ja periaatteet on selvitetty ja määritelty Marja-Vantaan osayleiskaava-alueen hulevesien hallintasuunnitelmassa (25.2.2009 FCG Planeko Oy). Suunnitelma on hyväksytty kunnallistekniikan ja joukkoliikenneasioiden jaokses-
sa 17.3.2009.

4 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

4.1 Suunnittelun käynnistäminen ja vireilletulo

Asemakaava ja asemakaavan muutos on tullut vireille kaupungin aloitteesta 18.12.2015. Kaavatyö on ollut kaupunkisuunnittelun kevään 2015 työohjelmassa.

4.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma laadittiin ja postitettiin osallisille 18.12.2015. Vireille tulosta ilmoitettiin Vantaan kaupungin asukaslehdessä 9.1.2016. Mielenpaineet pyydettiin 18.1.2016 mennessä.

Osallisia olivat:

- alueen kiinteistöjen omistajat ja vuokralaiset
- viereisten ja vastapäisten kiinteistöjen omistajat ja vuokralaiset (naapurit)
- kaupunginosan tai lähialueen asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset
- kaupungin asiantuntijaviranomaiset
- valtion viranomaiset: Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus,
- muut viranomaiset ja yhteisöt: HSY, HSL, Vantaan Energia Oy, Gasum Oy, Elisa Oyj jne.
- kunnan jäsenet ja ne, jotka katsovat olevansa osallisia.

Mielenpaineita saatiin yhteensä 4 kappaletta.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY)

Aluetta palvelevat yleiset vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi. Mikäli jatko-suunnittelussa muutosehdotus edellyttää niiden siirtämistä, johtosiirrosta ja sen kustannuksista tulee sopia HSY:n kanssa.

Vantaan Energia Oy

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n keski- ja pienjännitemaakaapeleita ja Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia sijaitsee asemakaavan muutosalueella. Vantaan Energia Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan kaukolämpöputkien sijainti. Mikäli maakaapeleita tai kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Vantaan kaupunginmuseo

Suunnittelualue on Mestarintietä lukuun ottamatta rakentamatonta, jolla ei sijaitse arkeologisia kohteita eikä rakennetun kulttuuriympäristön kohteita. Näin ollen Vantaan kaupunginmuseolla ei ole huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymä (HSL)

Mestarintietä liikennöivät linjat 431, 432 ja 433. Toteutuessaan uudet pysäkit aiheuttavat muutoksia myös kaava-alueen pohjoispuolella sijaitseviin nykyisiin pysäkkeihin optimaalisten pysäkkivälien säilyttämiseksi. HSL:llä ei ole huomautettavaa asemakaavaan ja asemakaavan muutosehdotukseen.

Mielenpaineiden huomioon ottaminen

Kaikki mielenpaineet otettiin huomioon asemakaavan suunnittelussa. Vesijohdot, viemäri, sähköverkon kaapelit ja kaukolämpöverkon putket siirretään kadun rakentamisen yhteydessä uuden katulinjauksen alle.

Nähtävillä olo ja muistutukset

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 9.5.2016 asettaa kaavaehdotuksen nähtäville 30 päivän ajaksi. Kaavaehdotus oli nähtävillä 15.6.-18.8.2016 MRL 27 §:n mukaisesti. Nähtävillä olo aikana ei saatu muistutuksia kaavamuutosehdotuksesta.

Lausunnot

Kaupunkisuunnittelulautakunta oikeutti 9.5.2016 kaupunkisuunnittelua pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavaehdotuksesta. Lausunnot pyydettiin HSY Helsingin seudun ympäristöpalveluilta ja Vantaan Energia Oy:ltä. Molemmilta saatiin lausunto. Uudenmaan ELY-keskus antoi lausunnon kaavamuutosehdotuksesta, vaikka lausuntoa ei Uudenmaan ELY-keskus erikseen pyydetty.

HSY esitti lausunnossaan, että alueella on valmis kunnallistekniikka, johon kaavan tontit voidaan liittää. Kaavamuutoksesta johtuen joudutaan siirtämään 150 metrin matkalla vesijohtoa ja rakentamaan uutta hulevesiviemäriä noin 180 metriä. Kaavan toteuttamiseen liittyvät kunnallistekniset rakentamisen kustannukset on arvioitu vesihuollon johtojen siirron osalta olevan noin 140 000 euroa. Kaavamuutoksesta tulee jatkosuunnittelussa laatia vesihuollon yleissuunnitelma ja kokonaiskustannusarvio. Johtosiirrosta ja sen kustannuksista tulee sopia HSY:n kanssa. Alueen nykyinen vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston kapasiteetin riittävyys asemakaava-alueella tulee varmistaa kunnallisteknisen yleissuunnitelman yhteydessä tehtävässä vesihuollon yleissuunnitelmassa.

Vantaan Energialla ei ollut sähköverkkoon liittyvissä asioissa huomautettavaa. Mikäli kaavamuutosalueella sijaitsevia kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n kanssa laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Uudenmaan ELY-keskukselta saadussa lausunnossa katsotaan, että kaava-alueella on syytä tarkistaa tekeillä olevasta liito-oravaselvityksestä alueen ajantasainen liito-oravatilanne ennen kaavan hyväksymistä.

Vastineet

Mestarintien rakentamisella varaudutaan ympäröivien alueiden yleiskaavan mukaiseen kaavoitukseen ja rakentamiseen. Mestarintien jätevesiviemärissä on ylikapasiteettia, sillä Riipiläntien paineviemäri on poistettu käytöstä. Paikallisesti vesijohdon kapasiteetti on riittävä, sillä Mestarintien VJ 315 on rinnakkainen runkovesijohdolle VJ 500 M. Sen sijaan Kivistön alueelle johtavan vedenjakelun varmuutta tulee parantaa mahdollisimman pian. Mestarintien tarkempi suunnittelu on käynnissä ja suunnittelussa pidetään yhteyttä HSY:n alueinsinööriin.

Vuonna 2016 laaditun liito-oravaselvityksen (Myyrmäen-Kivistön-Ylästön alueen liito-oravaselvitys 2016 / Ramboll Oy) mukaan kaava-alueella ei sijaitse liito-oravien ydin-alueita tai elinympäristöaluetta. Kaava-alueen luoteispuolella sijaitsee liito-oravaselvityksessä liito-oravan ydinalueeksi ja elinympäristöksi tunnistettu alue, jonka hävittämiseksi on 29.8.2016 saatu liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittämistä ja heikentämistä koskevan luonnonsuojelulain 49 § 3 momentin mukainen poikkeuslupa Uudenmaan ELY-keskukselta. Saadun poikkeusluvan perusteella kyseinen liito-oravan ydin- ja elinympäristöalue voidaan hävittää, jotta Kivistön kaupunkikeskus 1 asemakaava (kaavanumero 230800) voidaan toteuttaa. Liito-oravaselvityksen mukaan kaava-alueen poikki kulkee pistomainen liito-oravien kulku-yhteys hävitettävälle ydin- ja elinympäristöalueelle. Alueen poistumisen myötä tälle kulkuyhteydelle ei enää ole tarvetta.

4.3 Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen tavoitteet

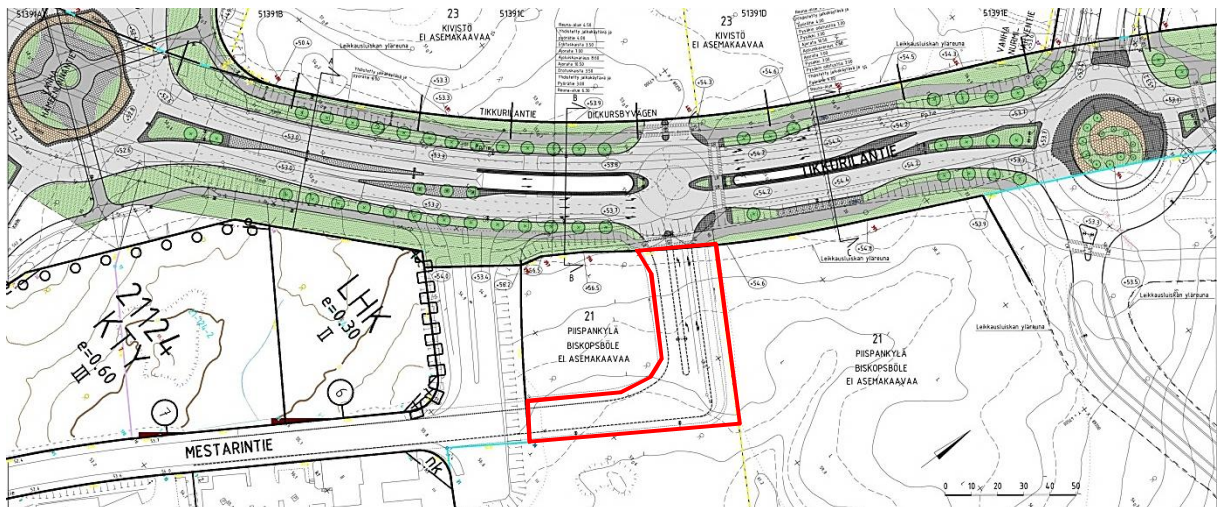
Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitettyihin tavoitteisiin ei ole tarpeen tehdä tarkistuksia. Tavoitteena on jatkaa Mestarintien katualuetta noin 120 metrillä ja liittää se uudella risteyksellä Tikkurilantiehen. Liittymän paikka siirtyy noin 70 metriä koilliseen. Nykyisestä poistuvasta katualueen osasta, sen viereisestä huoltoasema- ja liikerakennusten tontista ja ennestään asemakaavattomasta alueesta muodostetaan toimitilarakennusten korttelialuetta, jonka osalle saa sijoittaa polttoaineen jakeluaseman. Mestarintien 10 ja 13 kohdalla muutetaan tonteista alueita katualueeksi linja-autopysäkkejä varten. Mestarintien 13 jäljelle jäävän tontin käyttötarkoitus muutetaan teollisuusrakennusten korttelialueesta toimitilarakennusten korttelialueeksi.

Suunnittelualan luoteispuolelle on tehty alustavia suunnitelmia Vantaankoskientien uuden linjauksen mukaiselle katualueelle, joka edellyttää käyttötarkoituksen muuttamista pienellä osalla korttelia 23130.

Osayleiskaavan työpaikka-aluetta muutetaan asemakaavoitetuksi korttelialueeksi ja katualueeksi.

4.4 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot

Suunnittelualan katualueiden kohdalla asemakaavaratkaisu perustuu Tikkurilantien katusuunnitelmaan välillä Vanha Hämeenlinnantie ja Vanha Nurmijärventie (kuva alla). Katusuunnitelmassa on varauduttu Mestarintien uudelle liittymäkohdalle ja sen vastakkaiselle puolelle suunniteltavalle Korundinportin liittymälle. Ennestään asemakaavoittamatonta aluetta (kuvassa punaisella rajattu alue) on tarpeen kaavoittaa katualueeksi tai Mestarintien liittymää ei voida toteuttaa.

Huoltoasema- ja liikerakennusten korttelialueen tontin, sen ja uuden katualueen väliin jäävän maa-alueen sekä teollisuusrakennusten korttelialueen tontin muuttaminen toimitilarakennusten korttelialueeksi perustuu Vantaan kaupungin yrityspalvelujen esittämään aloitteeseen. Toimitilarakennusten korttelialue sopii voimakkaasti rakentuvan Kivistön keskustan ympäristöön. Mikäli muutosta ei tehdä, pysyy korttelialueiden käyttötarkoitus nykyisenä.

5 ASEMAKAAVAN KUVAUS

5.1 Kaavan rakenne

Asemakaava-alueen pinta-ala on 46083 m², josta uutta asemakaava on 5648 m² ja asemakaavan muutosta 40435 m².

Asemakaavalla muodostetaan 2621 m² uutta toimitilarakennusten korttelialuetta, jonka osalle saa sijoittaa polttoaineen jakeluaseman ja 2931 m² uutta Mestarintien katu-alueita.

Asemakaavan muutoksessa huoltoasema- ja liikerakennusten korttelialueen (3978 m²) käyttötarkoitus muutetaan toimitilarakennusten korttelialueeksi ja pieneltä osalta (42 m²) Tikkurilantien katualueeksi. Poistuvan Mestarintien katualueen osan (2216 m²) käyttötarkoitus muutetaan toimitilarakennusten korttelialueeksi.

Teollisuusrakennusten korttelialueen tonttia muutetaan 170 m²:n osalta Mestarintien katualueeksi ja jäljelle jäävän tontin käyttötarkoitus muutetaan toimitilarakennusten korttelialueeksi (3243 m²). Toimitilarakennusten korttelialueen tonteista muutetaan yhteensä 648 m² Mestarintien, Vantaankoskentien ja Tikkurilantien katualueiksi.

Asemakaava-alueen rakennusoikeus lisääntyy 3455 k-m².

Tonttijaon muutoksella muodostetaan tontit 21-124-8, 21-127-9 ja 21-130-2.

Tonttijaolla tontista 21-124-6 ja siihen liitettävästä alueesta tulee tontti 21-124-9.

Korttelialueet

KTY Toimitilarakennusten korttelialue

Kortteleiden 21124, 21130 ja osan korttelista 21127 yhteenlaskettu pinta-ala on 36480 m². Korttelialueille on osoitettu tehokkuusluku 0,60, jonka mukainen rakennusoikeus on yhteensä 21888 k-m². Rakennusten suurin sallittu kerrosluku on 3.

Korttelialueille saa rakentaa toimistotiloja ja ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomia tuotantotiloja. Enintään 20 % rakennusoikeudesta saa käyttää pääkäyttötarkoitukseen liittyviä liike-, näyttely- ja kokoontumistiloja varten.

Rakennukset tulee sijoittaa siten, että niiden pääikkunat eivät suuntaudu korttelissa 21128 sijaitsevan kemikaalilaitoksen suuntaan.

Rakennuksien arkkitehtuurin tulee olla korkeatasoista.

Julkisivuissa tulee käyttää yhtenä värinä valkoista.

Rakennuksien julkisivuissa tulee käyttää laadukkaita ja kestäviä materiaaleja. Julkisivujen päämateriaalien käyttöikätaavoite on vähintään 100 vuotta.

Toimistotilojen ja vastaavien työtilojen ulkokuoren ääneneristys lento- ja tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 32 dB.

Autopaikkoja saa sijoittaa kortteli- ja tonttijaosta huolimatta.

Autopaikkojen vähimmäismäärät ovat:

Toimistotilat	1 autopaikka/ 50 k-m ²
Liiketilat	1 autopaikka/ 50 k-m ²
Tuotantotilat	1 autopaikka/ 120 k-m ²

Autopaikkoja saa sallitun kerrosalan lisäksi rakentaa tasoihin.

Rakennettavien polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärät:

Toimisto- ja liiketilat	1 pyöräpaikka/ 100 k-m ²
Tuotantotilat	1 pyöräpaikka/ 250 k-m ²

Korttelialueelle tontille 9 on osoitettu pj-merkinnällä noin 2000 m²:n suuruinen alue, jolle saa sijoittaa polttoaineen jakeluaseman.

Korttelialueelle on osoitettu johdoille varatun alueen osa

Katualue

Korttelialueesta Tikkurilantien ja Vantaankoskentien katualueeksi muutettavien alueiden pinta-ala on 690 m², Mestarintien katualueeksi muutettavien alueiden pinta-ala on 3271 m².

Korttelialueiden tonttien väliin osoitetun kevyen liikenteen väylän (Taiturinpolku) pinta-ala on 216 m².

Tekninen huolto

Kulku- ja huoltoyhteydet korttelialueelle järjestetään Mestarintien puolelta.

Hulevesiä vähennetään, käsitellään ja viivytetään korttelikohtaisesti. Menetelmät valitaan korttelityypin ja olosuhteiden mukaan. Korttelikohtaisten hallintamenetelmien mitoitusperuste on lähtökohtaisesti 1 m³ käsittely- ja viivytystilavuuden varaaminen korttelialueille 100 m² läpäisemätöntä pintaa kohti.

Korttelikohtainen hulevesien hallinta liitetään osaksi pihasuunnittelua.

Vertailu valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin

Asemakaava ja asemakaavan muutos tukee valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteuttamista tiivistämällä nykyistä yhdyskuntarakennetta tulevan Kehäradan vaikutuspiirissä.

Vertailu maakuntakaavaan

Maakuntakaavassa suunnittelualue on taajamatoimintojen aluetta ja lentomelualueita. Asemakaava ja asemakaavan muutos on maakuntakaavan mukainen.

Vertailu yleiskaavaan

Asemakaavalla yleiskaavan työpaikka-alueita muuttuu toimitilarakennusten korttelialueeksi ja katualueeksi. Asemakaava ja asemakaavan muutos on yleiskaavan mukainen.

Vertailu voimassa olevaan asemakaavaan

Huoltoasema- ja liikerakennusten korttelialue ja katualuetta muuttuu toimitilarakennusten korttelialueeksi, jonka osalle saa sijoittaa polttoaineen jakeluaseman. Osia toimitilarakennusten korttelialueesta ja osa teollisuusrakennusten korttelialueesta muuttuu katualueeksi. Asemakaavoitettu alue laajenee 5552 m². Rakennusoikeus lisääntyy 3455 k-m².

5.2 Kaavan vaikutukset

Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Asemakaavan myötä metsäiseen maastoon rakentuu urbaani työpaikka-alue, joka liittyy pohjoisessa Kivistön aseman ympäristöön rakentuviin keskustatoimintoihin. Ole-massa olevaa tieosuutta korvataan uudella Tikkurilantiehen liittyvällä osuudella.

Vesihuolto

Kaava-alueella on valmis vesihuoltoverkosto, johon kaavan tontit voidaan liittää. Kadunkuivatusta varten rakennetaan uutta hulevesiviemäriä noin 180 m matkalle. Lisäksi nykyinen vesijohto siirretään kadun siirron yhteydessä uuden katulinjauksen alle noin 150 metrin matkalta.

Taloudelliset vaikutukset

Kaavan toteuttamiseen liittyvien kunnallisteknisten rakentamisien kustannukset ovat katurakenteiden osalta noin 650 000 €, vesihuollon johtojen siirron osalta noin 140 000 € ja sähkökaapeleiden siirron osalta noin 35 000 €. Lisäksi kustannuksia tulee kaukolämpöjohtojen siirrosta ja katuvalaistuksen ja liikennevalojen osalta. Näiden kustannuksista ei vielä kaavan laatimisen yhteydessä saatu arviota.

Kaupungin omistamalle maalle osoitetaan 3455 k-m² lisää rakennusoikeutta, josta kaupunki saa myyntituloja arviolta 700 000 €. Hankkeen hyödyt tulevat kaupungille liikennejärjestelyiden parantamisen myötä.

Hulevesien hallinnan tavoitteet ja yleiset periaatteet

Hulevesien hallinnan ensisijainen tavoite koko osayleiskaava-alueella on estää rakentamisesta aiheutuva haitallinen hulevesivirtaamien kasvu. Hulevesiä viivytetään hallitusti alueen sisällä paikallisesti ja alueellisesti niin, että alueelta purkautuva virtaama säilyy nykytilanteen tasossa myös suunnitellun maankäytön toteuduttua.

Huleveden käsittely on suunniteltava joko tonttikohtaisesti tai yhteisenä järjestelmänä naapuritonttien kesken. Mikäli usealla tontilla on yhteinen hulevesijärjestelmä, tontinomistajien tulee tehdä keskenään sopimus järjestelmän kunnossapidosta ja kustannusjaosta. Hulevesisuunnitelman laatimisessa tulee ottaa huomioon Vantaan kaupungin hulevesiohjelma. Hulevesisuunnitelma hyväksytetään rakennusluvan hakemisen yhteydessä.

Hulevesien muodostumista voidaan ehkäistä hyödyntämällä läpäiseviä pintamateriaaleja, ohjaamalla hulevettä kasvillisuuden käyttöön ja soveltamalla hulevesien luonnonmukaisen hallinnan periaatteita. Hulevesien käsittely ja johtaminen avoimissa ja kasvillisuuspintaisissa rakenteissa tuo huleveden näkyviin ja kuuluviin sekä parantaa pienilmastoa, maisemaa ja kaupunkikuvaa. Mikäli tontilla ei ole tilaa luonnonmukaisille hallintarakenteille, tulee hulevesiä hallita maanalaisin viivytysrakentein.

Hulevesien hallintajärjestelmä mitoitetaan 10 minuuttia kestäväälle sateelle, jonka intensiteetti on 150 l/s/ha. Nyrkkisääntönä tähän sadetilanteeseen on että 100 m² vettä läpäisemätöntä pintaa kohden on viivytettävä 1 m³ hulevettä. Tulvatilanteena tarkastellaan sadetilanne, jonka intensiteetti on 167 l/s/ha ja kesto 30 minuuttia. Tulvatilanteessa on varauduttava vesien väliaikaiseen kertymiseen esimerkiksi tontin pysäköintialueille. Tulvatilanteen mitoitussadetta suuremmat sateet ohjataan tontilta yleisille alueille tulvareittejä pitkin. Nämä tulvareitit on syytä mitoittaa 50 mm sadetilanteelle. Tulvareitin suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että vedet eivät aiheuta tulvavahinkoa omille tai naapurin rakennuksille.

Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Luonnontilainen ympäristö muuttuu pääosin rakennetuksi kaupunkiympäristöksi.

Vaikutukset liikenteeseen

Toimitilarakennusten korttelialueen rakentuminen ei lisää merkittävästi liikennettä alueella. Katualueen ja sijainnin muuttuminen ei tuo lisäliikennettä alueelle. Liikenne lisääntyy tulevan maankäytön rakentumisen myötä, jolloin uusi liittymä mahdollistaa liikenteen sujumisen nykyisiin katujärjestelyihin verrattuna paremmin.

6 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Rakentaminen voidaan toteuttaa heti, kun asemakaava on tullut voimaan.

7 KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Vantaan kaupunki:

Kaupunkisuunnittelu:

Lea Varpanen
Anna-Riitta Kujala
Kai Zukale
Outi Colliander

kaavoituspäällikkö
aluearkkitehti 1.10.2016 lähtien
asemakaavainsinööri
suunnitteluavustaja

Kuntatekniikan keskus:

Elina Kettunen
Jaana Virtanen
Armi Vähä-Piikkiö

suunnitteluinsinööri.
liikenneinsinööri
tonttipäällikkö

Yrityspalvelut:

Vantaa 21.11.2016

VANTAAN KAUPUNKI

Kaupunkisuunnittelu

Kivistön asemakaavayksikkö

Lea Varpanen
kaavoituspäällikkö

Kai Zukale
asemakaavainsinööri

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	Täyttämispvm	10.11.2016
Kaavan nimi	211700 Piispankylä 21 kaupunginosa, Mestarintien siirto		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	18.12.2015
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	092211700
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	4,6083	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	0,5648
Maanalaisen tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	4,0435

Ranta-asemakaava Rantaviivan pituus [km]
 Rakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset
 Lomarakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset

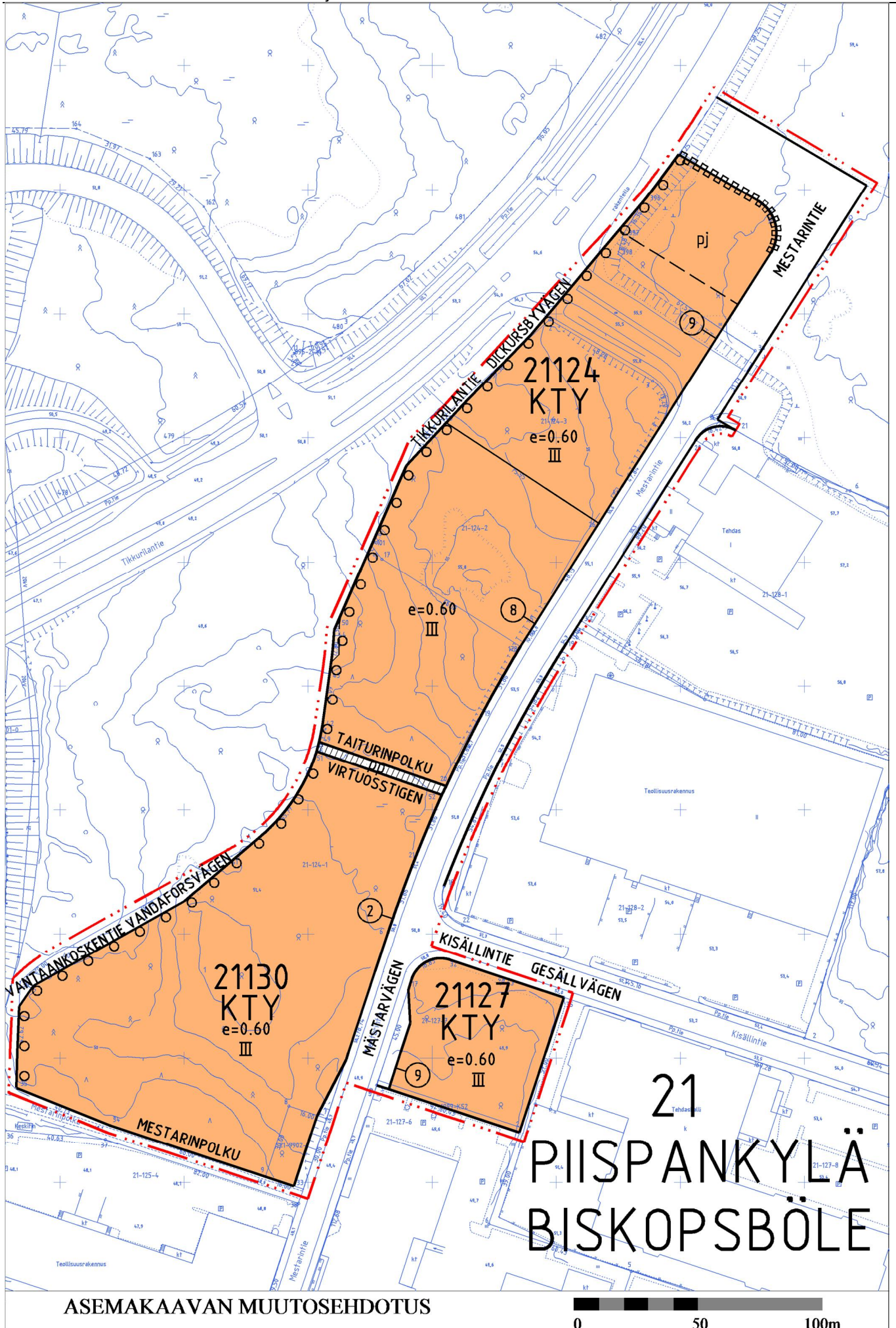
Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	4,6083	100,0	21888	0,47	0,5551	3455
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	3,6480	79,2	21888	0,60	1,1159	6695
T yhteensä	0,0000		0		-0,3413	-2048
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,9603	20,8	0		-0,2195	-1192
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

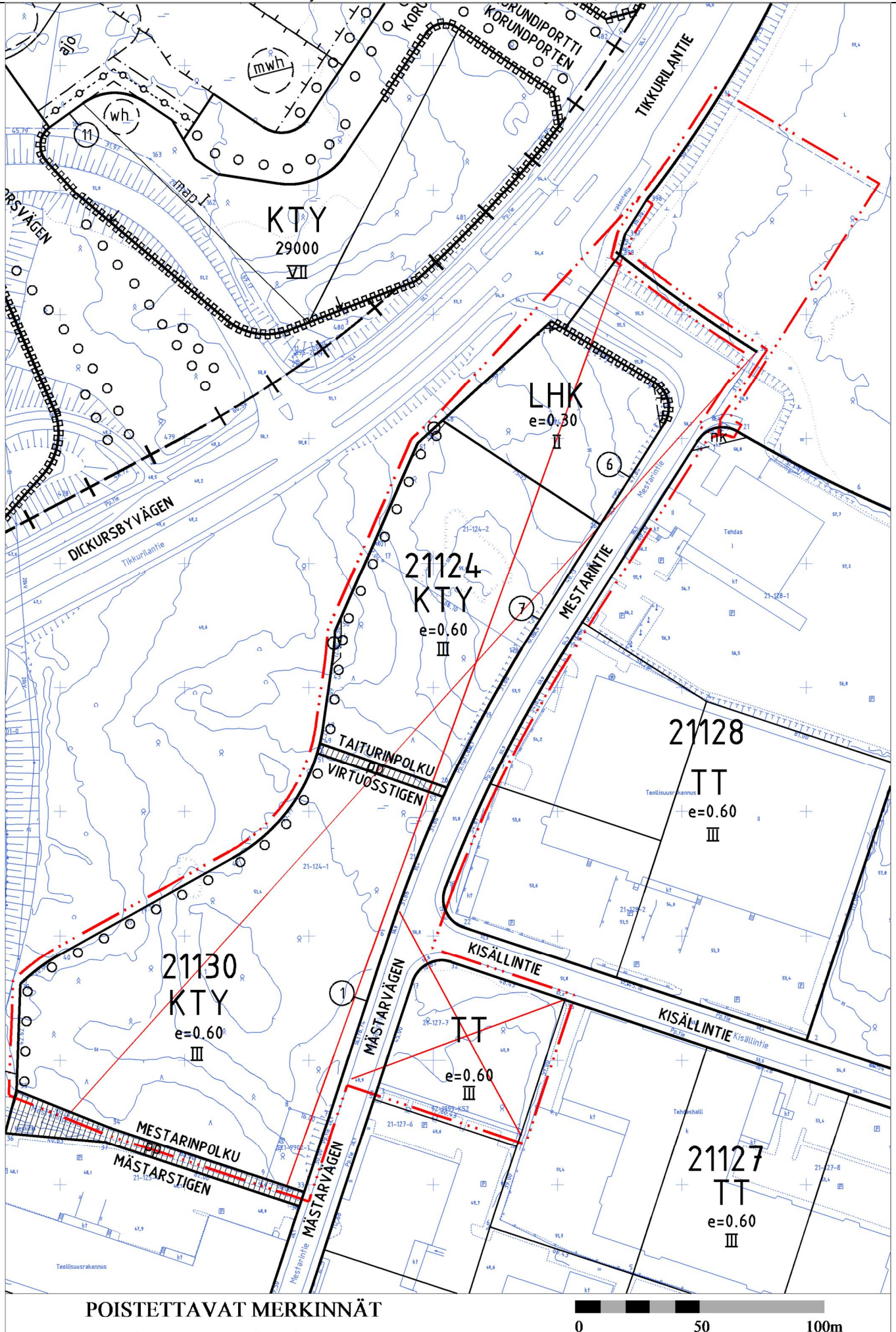
Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnot

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	4,6083	100,0	21888	0,47	0,5551	3455
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	3,6480	79,2	21888	0,60	1,1159	6695
KTY	3,6480	100,0	21888	0,60	1,1159	6695
T yhteensä	0,0000		0		-0,3413	-2048
TT	0,0000		0		-0,3413	-2048
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,9603	20,8	0		-0,2195	-1192
Kadut	0,9387	97,8	0		0,1778	0
Kev.liik.kadut	0,0216	2,2	0		0,0000	0
LHK					-0,3973	-1192
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Kaava-alueen numero Planområdets nummer	Päiväys Datum	Pohjakarttalehtien numerot 1 / 2 Baskartbladens nummer
211700	21.11.2016	688491

Vantaan kaupunki
Kaupunginosa 21, Piispankylä

MESTARINTIEN SIIRTO

Asemakaava

Osa korttelia 21124 sekä katualue.

Asemakaavan muutos

Kortteli 21130 ja osat kortteleista
21124 ja 21127 sekä katualueet.

Tonttijako

Osa korttelia 21124.

Tonttijaon muutos

Kortteli 21130 ja osat kortteleista
21124 ja 21127.

1:2000

Vanda stad
Stadsdel 21, Biskopsböle

FLYTTNING AV MÄSTARVÄGEN

Detaljplan

Del av kvarteret 21124 samt gatuområde.

Ändring av detaljplanen

Kvarteret 21130 och delar av kvarteren
21124 och 21127 samt gatuområde.

Tomtindelning

Del av kvarteret 21124.

Ändring av tomtindelningen

Kvarteret 21130 och delar av kvarteren
21124 och 21127.

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

3 m kaava - alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Toimitilarakennusten korttelialue.

Korttelialueille saa rakentaa toimitiloja ja ympäristö-
häiriöitä aiheuttamattomia tuotantotiloja.

Enintään 20% rakennusoikeudesta saa käyttää pääkäyt-
tötarkoitukseen liittyviä liike-, näyttely- ja kokoontumistiloja
varten.

Rakennukset tulee sijoittaa siten, että niiden pääikkunat
eivät suuntaudu korttelissa 21128 sijaitsevan kemikaali-
laitoksen suuntaan.

Arkkitehtuurin tulee olla korkeatasoista.

Julkisivuissa tulee käyttää yhtenä värinä valkoista.

Rakennuksien julkisivuissa tulee käyttää laadukkaita
ja kestäviä materiaaleja. Julkisivujen päämateriaalien käyt-
tökäytavoite on vähintään 100 vuotta.

Ulkovarastojen näkösuojaksi on rakennettava tai istu-
tettava riittävän korkea aita.

Hulevedet tulee ensisijaisesti käsitellä korttelialueella.

Toimitilatojen ja vastaavien työtilojen ulkokuoren äänen-
eristävyyden ΔL lento- ja tieliikennemelua vastaan
on oltava vähintään 32 dB.

Autopaikkoja saa sijoittaa kortteli- ja tonttijaosta huoli-
matta.

Rakennettavien autopaikkojen vähimmäismäärät:

Toimitilat	1 ap/ 50 k-m²
Liiketilat	1 ap/ 50 k-m²
Tuotantotilat	1 ap/ 120 k-m²

Autopaikkoja saa sallitun kerrosalan lisäksi rakentaa
tasoihin.

Rakennettavien polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärät:

Toimisto- ja liiketilat	1 pp/ 100 k-m²
Tuotantotilat	1 pp/ 250 k-m²

— — — — — Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

— — — — — Osa - alueen raja.

DETALJPLANE BETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvartersområde för verksamhetsbyggnader.

I kvartersområdena får byggas kontorslokaler och pro-
duktionslokaler som inte är störande för omgivningen.

Maximalt 20 % av byggrätten får användas för affärs-,
utställnings- och samlingslokaler i anslutning till huvud-
användningsändamålet.

Byggnaderna bör placeras så att huvudfönstren inte är
vända mot kemikalieanläggningen som ligger i kvarter
21128.

Arkitektur ska vara högklassig.

I fasaderna ska vitt användas som en färg.

Högklassiga och hållbara material ska användas i bygg-
nadsfasaderna. Målet för byggnadsfasadernas bruks-
livslängd är minst 100 år vad gäller huvudmaterialen.

För uteförråden ska ett staket eller en häck med till-
räcklig höjd byggas eller planteras som skydd för insyn.

Dagvatten ska i första hand hanteras inom kvartersområdet.

Ljudisoleringen mot flyg- och trafikbuller i kontors- och
motsvarande arbetslokaler ytterväggar Δ L skall vara
minst 32 dB.

Bilplatser får placeras oberoende av kvarteret- och
tomtindelningen.

Minimiantalet bilplatser som ska byggas:

Kontorslokaler	1 bp/50 m²-vy
Affärslokaler	1 bp/50 m²-vy
Produktionslokaler	1 bp/120 m²-vy

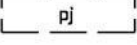
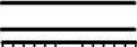
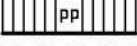
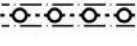
Bilplatser får utöver det tillåtna våningstalet byggas i
de olika planen.

Minimiantalet cykelplatser:

Kontors- och affärslokaler	1 cp/ 100 m²-vy
Produktionslokaler	1 cp/ 250 m²-vy

Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.

Gräns för delområde.

	Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.	Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.
	Kaupunginosan numero. Kaupunginosan nimi.	Stadsdelsnummer. Stadsdelens namn.
	Korttelin numero. Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.	Kvartersnummer. Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.
	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.	Romersk siffra anger största tillåtna antal våningar i byggnader, byggnad eller del därav.
	Tehokkuusluku eli kerrosalan suhde tontin pinta-alaan.	Exploateringstal dvs. förhållandet mellan våningsytan och tomtens yta.
	Rakennusala.	Byggnadsyta.
	Ohjeellinen alue, jolle saa sijoittaa polttoaineen jakelu-aseman.	Riktgivande område på vilket får placeras en distributionsstation för flytande bränslen.
	Säilytettävä / istutettava puurivi.	Trädrad som skall bevaras / planteras.
	Katu.	Gata.
	Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu.	För gång- och cykeltrafik reserverad gata.
	Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.	Del av område reserverad för underjordisk ledning.
	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.	Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden.
	TONTTIJAKO Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnoin ole toisin osoitettu.	TOMTINDELNING För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala
Kaupunkisuunnittelu

Verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö
Stadsplaneringen

Mittausosasto

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

Mättingsavdelningen

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __/__/20__

Godkänd av stadsfullmäktige __/__/20__

Kaupunkisuunnittelu / KZU

21.11.2016

Mestarintien siirto
asemakaavaehdotus

1 / 4

NRO 211700

Lausunnot ja vastineet

Kaupunkisuunnittelulautakunta 9.5.2016 oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavaehdotuksesta **nro 211700 / 21 Piispankylä / Mestarintien siirto**. Lausuntoja pyydettiin 2 ja saatiin 3 kpl.

Lausunnonantaja/pvm	Lausunto	Tarkistukset
NRO 1 / 8.7.2016 HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut		Ei tarkistuksia
NRO 2 / 1.8.2016 Vantaan energia Oy		Ei tarkistuksia
NRO 3 / 15.8.2016 Uudenmaan ELY-keskus		Ei tarkistuksia

Vantaan kaupunki
Maankäytön-, ympäristön ja
rakentamisen toimiala

Kaupunkisuunnittelu
Kielotie 28, 01300 Vantaa

etunimi.sukunimi@vantaa.fi
www.vantaa.fi

Puhelin 09 83911

NRO 1

Mestarintien siirto
asemakaavaehdotus

NRO 211700

Lausunnot ja vastineet

2 / 4

Lausunto:

Asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella Mestarintien katualuetta jatketaan ja liitetään uudella risteyksellä Tikkurilantiehen. Nykyisestä katualueen osasta, sen viereisestä tontista ja ennestään asemakaavoittamattomasta alueesta muodostetaan toimitilarakennusten korttelialuetta. Asemakaavalla toimitilarakennusten rakennusoikeus lisääntyy 3455 k-m².

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää lausuntonaan seuraavaa:

Alueella on valmis kunnallistekniikka, johon kaavan tontit voidaan liittää. Kaavamuutoksesta johtuen joudutaan siirtämään 150 metrin matkalta vesijohtoa ja rakentamaan uutta hulevesiviemäriä noin 180 metriä. Kaavan toteuttamiseen liittyvät kunnallistekniset rakentamisen kustannukset on arvioitu vesihuollon johtojen siirron osalta olevan noin 140 000 €. Kaavamuutoksesta tulee jatkosuunnittelussa laatia vesihuollon yleissuunnitelma ja kokonaiskustannusarvio. Johtosiirrosta ja sen kustannuksista tulee sopia HSY:n kanssa. Alueen nykyisen vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston kapasiteetin riittävyys asemakaava-alueella tulee varmistaa kunnallisteknisen yleissuunnitelman yhteydessä tehtävässä vesihuollon yleissuunnitelmassa.

Lisätietoja antaa alueinsinööri Minna Järvenpää, puh 09 1561 3305.

Vastine:

Mestarintien rakentamisella varaudutaan ympäröivien alueiden yleiskaavan mukaiseen kaavoitukseen ja rakentamiseen. Mestarintien jätevesiviemäriässä on ylikapasiteettia, sillä Riipiläntien paineviemäri on poistettu käytöstä. Paikallisesti vesijohdon kapasiteetti on riittävä, sillä Mestarintien VJ 315 on rinnakkainen runkovesijohdolle VJ 500 M. Sen sijaan Kivistön alueelle johtavan vedenjakelun varmuutta tulee parantaa mahdollisimman pian. Mestarintien tarkempi suunnittelu on käynnissä ja suunnittelussa pidetään yhteyttä HSY:n alueinsinööriin.

Tarkistukset:

Ei tarkistuksia

Vantaan kaupunki
Maankäytön-, ympäristön ja
rakentamisen toimiala

Kaupunkisuunnittelu
Kielotie 28, 01300 Vantaa

etunimi.sukunimi@vantaa.fi
www.vantaa.fi

Puhelin 09 83911

NRO 211700

Lausunnot ja vastineet

NRO 2

Lausunto:

Sähköverkko

Ei huomautettavaa.

Lisätietoja sähköverkkoon liittyvissä kysymyksissä antaa yleissuunnittelija Mikko Tella, puh. 050-5294363.

Kaukolämpöverkko

Asemakaavan muutosalueella sijaitsee Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia liitteenä olevan piirustuksen mukaisesti (Liite 1).

Vantaan Energia Oy haluaa, että asemakaavan muutosehdotuksessa huomioidaan kaukolämpöputkien sijainti.

Mikäli kaukolämpöputkia pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Lisätietoja kaukolämpöverkkoon liittyvissä kysymyksissä antaa yleissuunnittelija Tomi Virtanen, puh. 050-3502664.

Vastine:

Tarkistukset:

Ei tarkistuksia

NRO 3

Mestarintien siirto
asemakaavaehdotus

4 / 4

NRO 211700

Lausunnot ja vastineet

Lausunto:

**Lausunto, Mestarintien siirto, asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus
(kaava nro 211700)**

Vantaan kaupunki on pyytänyt Mestarintien siirto asemakaavasta ja asemakaavan muutosehdotuksesta (kaava nro 211700) Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntoa 18.8.2016 mennessä.

Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että kaava-alueella on syytä tarkistaa tekeillä olevasta liito-oravaselvityksestä alueen ajantasainen liito-oravatilanne ennen kaavan hyväksymistä.

Vastine:

Vuonna 2016 laaditun liito-oravaselvityksen (Myrmyäen-Kivistön-Ylästön alueen liito-oravaselvitys 2016 / Ramboll Oy) mukaan kaava-alueella ei sijaitse liito-oravien ydinaluetta tai elinympäristöaluetta. Kaava-alueen luoteispuolella sijaitsee liito-oravaselvityksessä liito-oravan ydinalueeksi ja elinympäristöksi tunnistettu alue, jonka hävittämiseksi on 29.8.2016 saatu liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittämistä ja heikentämistä koskevan luonnonsuojelulain 49 § 3 momentin mukainen poikkeuslupa Uudenmaan ELY-keskukselta. Saadun poikkeusluvan perusteella kyseinen liito-oravan ydin- ja elinympäristöalue voidaan hävittää, jotta Kivistön kaupunkikeskus 1 asemakaava (kaavanumero 230800) voidaan toteuttaa. Liito-oravaselvityksen mukaan kaava-alueen poikki kulkee pistomainen liito-oravien kulkuyhteys hävitettävälle ydin- ja elinympäristöalueelle. Alueen poistumisen myötä tälle kulkuyhteydelle ei enää ole tarvetta.

Tarkistukset:

Ei tarkistuksia

Vantaan kaupunki
Maankäytön-, ympäristön ja
rakentamisen toimiala

Kaupunkisuunnittelu
Kielotie 28, 01300 Vantaa

etunimi.sukunimi@vantaa.fi
www.vantaa.fi

Puhelin 09 83911

17 § **Detaljplaneändring 002260 och ändring av tomtindelningen, 52 Skattmans / Kvarteret 52125**

VD/9456/10.02.04.01/2014
HP/LVA/TLA/ATI/MKO/SRU/HY-L/JB/EA

Ett nytt kvarter för flervåningshus på Huberhallarnas södra sida i stadsdelen Skattmans. En del av kvartersområdet för kontorsbyggnader och bilplatser ändras till kvartersområde för flervåningshus, servicebyggnader och affärs- och kontorsbyggnader. I och med planändringen får området en total byggrätt på ca 58 400 m² -vy, varav den totala byggrätten för kvartersområdet för flervåningshus är 27 000 m²-vy.

Detaljplaneändringen gäller kvarteren 52125 och 52129 och gatuområden i stadsdel 52, Skattmans.

Ändringen gäller kvarteret 52125 och gatuområden i den detaljplan som upphävs.

Ändringen av tomtindelningen gäller kvarter 52125 och en del av kvarteret 52129.

Området ligger i stadsdelen Skattmans, mellan Flygstationsvägen och Tusbyleden, på norra sidan av Ring III. Området ligger på ca en kilometers gång- och cykelavstånd från den nya Aviapolis-stationen.

Den som ansöker om detaljplanen

YIT Byggnads Ab och Fisso Real Estate Ky ansöker om ändring av detaljplanen.

Markägare

Området ägs av en privat markägare.

Deltagare i beredningen av planändringen

Utöver stadens egna sakkunniga har arkitektbyrå Forma-Futura Oy och arkitektbyrå Antti Heikkilä Oy som anlitats av markägarna medverkat som konsulter vid beredningen av planförslaget.

Generalplanen

I den generalplan med rättsverkningar som godkänts av stadsfullmäktige 17.12.2007 är planändringsområdet ett arbetsplatsområde (TP) och bostads- och arbetsplatsområde (A/TP).

Detaljplaneändringen

Avsikten med planändringen är att ändra en del av kvartersområdet för kontorsbyggnader (KT) och bilplatser (LPA) till kvartersområde för flervåningshus (AK), servicebyggnader (P) och affärs- och kontorsbyggnader. Omkring hälften av byggrätten i kvartersområdet för kontorsbyggnader är för närvarande oanvänd. Kvartersområdet för flervåningshus kommer enligt planstommen för Aviapolis som styr områdets planering att vara ett urbant kvartersområde som organiserats som ett slutet kvarter. Den största tillåtna våningshöjden i kvartersområdet för flervåningshus är sju våningar. På bostadskvarterens innergårdar reserverar man gott om utrymme för planteringar och fridfulla, gemensamma områden för utevistelse. Till kvartersområdet för servicebyggnader får man utöver vanligt boende förlägga omsorgs- och serviceboende och ett daghem. Det område som kvarstår som kvartersområde för kontorsbyggnader kommer att motsvara den gällande detaljplanen. I planändringen omorganiseras parkeringen så att den koncentreras till parkeringsanläggningar ovan jord och till gatuliknande parkeringsområden. En ny gata anläggs genom området. Den nya gatan får ett namn i planändringen.

Planområdets totala areal uppgår till omkring 5,40 ha. I och med planändringen kommer området att få en total byggrätt på ca 58 400 m²-vy. Den totala byggrätten i kvartersområdet för kontorsbyggnader minskar från 46 000 kvadratmeter våningsyta till 18 400 kvadratmeter våningsyta. Den totala byggrätten i kvartersområdet för affärs- och kontorsbyggnader är 8 000 m²-vy. Den totala byggrätten i kvartersområdet för flervåningshus är 27 000 m²-vy. Den totala byggrätten för kvartersområdet för servicebyggnader är 5 000 m²-vy.

Antalet nya invånare uppskattas till 700 st. Områdets planerade exploateringsgrad är cirka e=1,0.

Deltagande och växelverkan

Ett program för deltagande och bedömning i enlighet med MBL 63 § gjordes upp 17.8.2015.

I Vanda stads invånartidning har meddelats att planen blivit aktuell i enlighet med MBL 62 § och intressenterna har beretts möjlighet att uttala sin åsikt om saken. Om programmet för deltagande och bedömning framfördes åtta skriftliga åsikter.

Myndighetssamråd

Planändringen presenterades för Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland 11.5.2016.

Avtal

Detaljplaneändringen omfattas av ett verkställighetsavtal. Avtalen undertecknades 17.11.2016 och 24.11.2016.

Ändringskostnaderna betalas av YIT Byggnads Ab och Fisso Real Estate Ky och för stadsstyrelsen föreslås att avgiftsklass 4 (18 000 euro) fastställs, utökad med en tilläggsavgift för ändringen av tomtindelningen (grundavgift för två tomter 930 euro + 330 euro för varje ytterligare tomt), totalt 22 890 euro.

Stadsplaneringsnämnden 22.8.2016 § 8

Stadsplaneringsdirektörens förslag:

Nämnden beslutar att föreslå för stadsstyrelsen att

- a) det 22.8.2016 daterade förslaget till detaljplaneändring nr 002260 och förslaget till ändring av tomtindelningen, 52 Skattmans / Kvarteret 52125, läggs fram i 30 dagar i enlighet med MBF 27 §,
- b) stadsplaneringen berättigas till att begära nödvändiga utlåtanden,
- c) avgiftsklass 4 fastställs, och det konstateras att sökandena YIT Byggnads Ab och Fisso Real Estate Ky betalar ändringskostnaderna (18 000 euro), utökade med en tilläggsavgift för ändringen av tomtindelningen (930 euro + 12 x 330 euro), totalt 22 890 euro.

Behandling:

Stadsplaneringsdirektören strök sista sidan i beskrivningen (s.k. checkningssidan).

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsstyrelsen 29.8.2016 § 46

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) lägga fram det 22.8.2016 daterade förslaget till detaljplaneändring 002260 och förslaget till ändring av tomtindelningen, 52 Skattmans / Kvarteret 52125, i 30 dagar i enlighet med MBF 27 §,
- b) berättiga stadsplaneringen till att begära nödvändiga utlåtanden,
- c) fastställa avgiftsklass 4, och konstatera att sökandena YIT Byggnads Ab och Fisso Real Estate Ky betalar ändringskostnaderna (18 000 euro), utökade med en tilläggsavgift för ändringen av tomtindelningen (930 euro + 12 x 330 euro), totalt 22 890 euro.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Framläggning

Förslaget till detaljplaneändring och förslaget till ändring av tomtindelningen hölls framlagt 21.9–20.10.2016 med stöd av MBF 27 §. Under denna tid inlämnades inga anmärkningar. Planändringen har presenterats för Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland 7.9.2016.

Planutlåtanden

Stadsstyrelsen beslutade 29.8.2016 berättiga stadsplaneringen till att begära nödvändiga utlåtanden. Två utlåtanden begärdes och två stycken lämnades in. Utlåtanden begärdes av Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland och miljöcentralen och Finavia. Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland framlade i sitt utlåtande att: det ska ombesörjas att det finns smidiga och trygga gång- och cykelförbindelser till kollektivtrafikhållplatserna, stationer och service. Förorenad mark ska märkas ut

i plankartan och markens föroreningsgrad ska utredas innan byggnadsåtgärder vidtas. Riktvärdena för buller i enlighet med statsrådets beslut ska uppnås i hela planändringsområdet både inomhus och i områden för utevistelse samt under olika byggnadsskeden. Det ska åläggas att eventuella olägenheter från skakningar och stombuller ska kontrolleras. Olycksriskerna i fråga om den närbelägna anläggningen för lagring och hantering av kemikalier ska tas i beaktande vid planeringen av bostädernas ventilation. Finavia lämnade inte in något utlåtande. Vanda Energi önskade ge ett utlåtande om planändringen även om det inte skickades någon begäran om utlåtande till Vanda Energi. I Vanda Energis utlåtande framställdes att området behöver två transformatorstationer. I planändringsförslaget har utrymme reserverats för en transformatorstation.

Utförda justeringar

Kvartersområdet för flervåningshus fick ytterligare en planbestämmelse: "Minst 0,5 % av våningsytan ska anvisas för gemensamma klubb- eller hobbylokaler för de boende. Klubb- eller hobbylokalerna får placeras så att de koncentreras till en och samma plats i kvarteret. Klubb- eller hobbylokalerna får byggas utöver den våningsyta som angetts i detaljplanen. Dessa utrymmen räknas inte med i dimensioneringen av bilplatser."

I samtliga planbestämmelser för planändringsområdets kvartersområden lades följande planbestämmelser till:

"Markens föroreningsgrad ska undersökas och förorenad mark ska vid behov saneras innan byggnadsåtgärder vidtas."

"I anslutning till bygglovet ska en utredning över byggnadsfaserna presenteras där det konstateras att riktvärdena för bullernivåer i enlighet med statsrådets beslut 993/1992 uppfylls vid samtliga byggnadsfaser både i områden för utevistelse och inomhus."

Planbestämmelsen om inglasning av balkongerna i kvartersområdet för flervåningshus och servicebyggnader: "Balkongerna ska inglasas." kompletteras med meningen: Balkongerna ska inglasas så att riktvärdena för bullernivåer i enlighet med statsrådets beslut 993/1992 uppfylls.

Kvartersområdet för bilplatser fick ytterligare en planbestämmelse:
"På tomt nr 3 ska plats reserveras för en transformatorstation."

Justeringarna är inte väsentliga och därför behövs ingen ny framläggning. Områdets markägare och de som ansökt om planändring har hörts i fråga om de justeringar som gjorts. Områdets markägare och de som ansökt om planändring har godkänt de utförda justeringarna, så det är inte nödvändigt med en ny framläggning. (MBF 32 §)

Justeringar i planbeskrivningen

Till planbeskrivningen fogades en kartutskrift av bullerberäkningarna. Planbeskrivningen preciserades i fråga om bedömningen av olägenheterna av skakningar och stombuller.

Stadsplaneringsnämnden 21.11.2016 § 19

Tf. stadsplaneringsdirektörens förslag:

Nämnden beslutar att föreslå för stadsstyrelsen att

- a) utlåtandena ges svar i enlighet med bilagan och de föreslagna justeringarna utförs, och att
- b) det 21.11.2016 daterade förslaget till detaljplaneändring 002260 och förslaget till ändring av tomtindelningen, 52 Skattmans / Kvarteret 52125, förs till stadsfullmäktige för godkännande.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsstyrelsen 28.11.2016 § 36

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge utlåtandena svar i enlighet med bilagan och utföra de föreslagna justeringarna, och

- b) föra det 21.11.2016 daterade förslaget till detaljplaneändring 002260 och förslaget till ändring av tomtindelningen, 52 Skattmans / Kvarteret 52125, till stadsfullmäktige för godkännande.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 12.12.2016 § 17

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar godkänna det 21.11.2016 daterade förslaget till detaljplaneändring 002260 och förslaget till ändring av tomtindelningen, 52 Skattmans / Kvarteret 52125.

Beslut:

Förslaget godkändes.

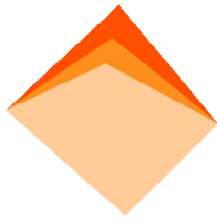
Bilaga:

- Beskrivning av detaljplaneändringen 21.11.2016
- Utlåtanden och genmälen 21.11.2016 / 002260
- Markanvändningsavtal/ A. Avtal om byggande av kommunal teknik, B. Föravtal om överlåtelse av outbrutet område / Kiinteistö Oy Vantaan Robert Huberin tie 3 / Detaljplaneändring nr 002260, 24.11.2016
- Markanvändningsavtal/ A. Avtal om byggande av kommunal teknik, B. Föravtal om överlåtelse av outbrutna områden / YIT Byggnads Ab / Detaljplaneändring nr 002260, 17.11.2016

Anvisningar för sökande av ändring: 1 Besvärsanvisning

Närmare information:

områdesarkitekt Asta Tirkkonen, tfn 09 8392 3458
områdesarkitekt Anitta Pentinmikko, tfn 09 8392 2677
detaljplanerare Minna Koskinen, tfn 09 8392 3440
fornamn.efternamn[at]vantaa.fi

Vantaa
Aviapolis

002260 VEROMIES

KORTTELI 52125

MAANKÄYTÖN, RAKENTAMISEN JA YMPÄRISTÖN TOIMIALA / KAUPUNKISUUNNITTELU

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 21.11.2016 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002260 ja tonttijaon muutosta. Kaavoitus on tullut vireille 17.8.2015.

SISÄLLYS

KORTTELI 52125, VEROMIES 52	1
MAANKÄYTÖN, RAKENTAMISEN JA YMPÄRISTÖN TOIMIALA / KAUPUNKISUUNNITTELU	1
1 Perus- ja tunnistetiedot	3
1.1 Tunnistetiedot	3
1.2 Kaava-alueen sijainti	3
1.3 Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista	3
1.4 Luettelo muista kaavaa koskevista asiakirjoista, taustaselvityksistä ja lähdemateriaalista	4
2 Tiivistelmä	4
2.1 Kaavaprosessin vaiheet	4
2.2 Asemakaavan muutos	5
3 Lähtökohdat	6
3.1 Selvitys suunnittelualan oloista	6
3.2 Suunnittelutilanne	22
4 Asemakaavamuutoksen suunnittelun vaiheet	25
4.1 Asemakaavamuutoksen suunnittelun tarve	25
4.2 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset	25
4.3 Osallistuminen ja yhteistyö	25
4.4 Asemakaavamuutoksen tavoitteet	31
4.5 Asemakaavamuutosratkaisun valinta	31
5 Asemakaavamuutoksen kuvaus	33
5.1 Kaavan rakenne	33
5.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen	35
5.3 Aluevaraukset	35
5.4 Kaavan vaikutukset	36
5.5 Ympäristön häiriötekijät	41
5.6 Kaavamerkinnot ja -määräykset	43
5.7 Nimistö	43
6 Asemakaavan toteutus	43
7 Asemakaavatyöhön osallistuneet	43

1 Perus- ja tunnistetiedot

1.1 Tunnistetiedot

Asemakaavan muutos: kaupunginosa 52, Veromies
koskee kortteleita 52125 ja 52129 ja katualueita
(Kumoutuva asemakaava koskee korttelia 52125 ja katualueita)
Tonttijaon muutos koskee korttelia 52125 ja korttelia 52129

Kaavamuutoksen laatijan nimi ja yhteystiedot:

Minna Koskinen, p. 09 839 23440, etunimi.sukunimi@vantaa.fi

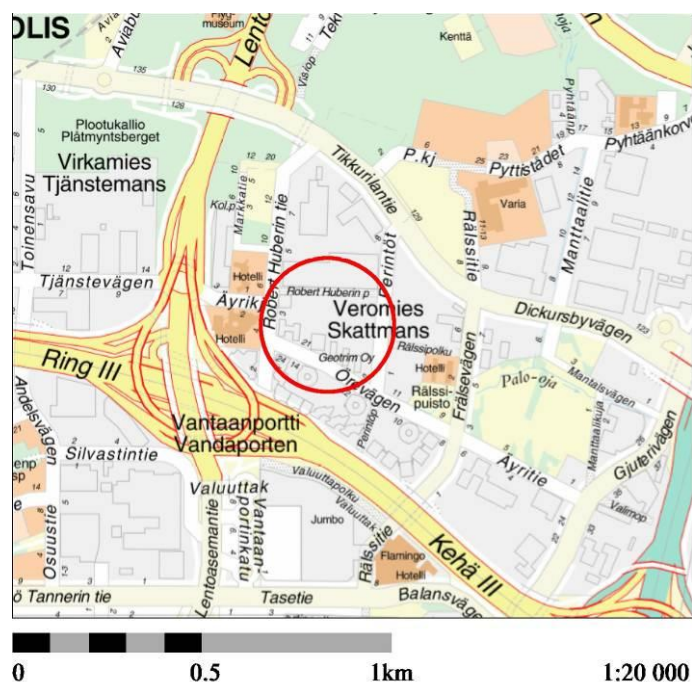
Ilmoitus vireille tulosta annettiin 17.8.2014. Kaavamuutostyön alkamisesta kerrottiin Vantaan kaupungin asukaslehdessä 9.8.2015.

Kaavamuutokseen liittyy toteuttamissopimus.

1.2 Kaava-alueen sijainti

Suunnittelualue sijaitsee Veromies -kaupunginosassa, Lentoasemantien ja Tuusulanväylän välissä, Kehä III:n pohjoispuolella. Kaavamuutosalue rajautuu pohjoisessa Robert Huberin polkuun, idässä Perintötiehen, etelässä Äyritiehen ja lännessä Robert Huberin tiehen. Alue on noin kilometrin kävely- tai pyöräilymatkan päässä uudesta Aviapolis asemasta.

Kaava-alueen sijainti
kartalla

1.3 Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista

- Vesihuollon esisuunnitelma
- Asemakaavan seurantalomake
- Kaavamääräykset
- Asemakaavakartta

1.4 Luettelo muista kaavaa koskevista asiakirjoista, taustaselvityksistä ja lähdemateriaalista

- Robert Huberin tie 3 a:n toimistotalon rakennushistoriallisten arvojen selvitys (arkkitehtitoimisto Antti Heikkilä Oy 3.8.2016)
- Kaava-alueen katukartta (Vantaan liikennesuunnittelu, heinäkuu 2016)
- Korttelin 52125 meluselvitys (Helimäki akustikot Oy 18.5.2016)
- Hulevesien hallintasuunnitelma (WSP 31.5.2016)
- Aviapolis kaavarunko nro 052200 (Vantaan kaupunkisuunnittelu, kaupunginvaltuusto hyväksyi kaavarungon 18.4.2016)
- Aviapolis kaavarungon liikenneselvitys (Ramboll, maaliskuu 2016)
- Aviapolis kaavarungon meluselvitys (Ramboll, huhtikuu 2016)
- Vantaan kaupan palveluverkkoselvitys ja – suunnitelma 2040 (Vantaan kaupunkisuunnittelu 27.10.2015)
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (Vantaan kaupunkisuunnittelu 17.8.2015)
- Vaarallisia kemikaaleja käsittelevien ja/tai varastoivien laitosten onnettomuuksien vaikutusten arviointi kaavoituksen näkökulmasta Vero-miehen ja Pakkalan alueella (Gaia Consulting Oy 1.6.2015)
- Vesijohtoliike Huber Oy:n varastohallien A ja B rakennushistoriaselvitys (Insinööritoimisto Lauri Mehto Oy 27.6.2012)
- Asko Talja & Ari Saarinen, 2009: Maaliikenteen aiheuttaman runkome-lun arviointi, esiselvitys, VTT tiedotteita 2468

2 Tiivistelmä

2.1 Kaavaprosessin vaiheet

- Asemakaavamuutoshakemuksen ovat tehneet YIT Rakennus Oy ja Fisso Real Estate Ky. Kaavamuutoshakemukset on kirjattu saapuneiksi 31.10.2014 ja 13.5.2016. Kaavamuutoshakemuksissa esitettiin, että osa korttelista 52125 muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK) ja osa liike- ja toimistorakennusten korttelialueeksi (K).
- Korttelin 52125 asemakaavamuutostyö käynnistyi 17.8.2015 työnume-rolla 002260. Kaavamuutostyön vireille tulosta tiedotettiin Vantaan kaupungin asukaslehdessä sekä kirjeellä maanomistajille, naapureille ja viranomaisille. Mielipiteet pyydettiin 14.9.2014 mennessä (MRL 62 §). Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta esitettiin 8 kirjallista mielipi-dettä.
- Kaavamuutosta on laadittu yhteistyössä maanomistajien edustajien kanssa. Pohjana on ollut arkkitehtitoimisto Forma Futura Oy:n ja arkki-tehtitoimisto Antti Heikkilä Oy:n ja laatimat luonnokset, joita on työn kuluessa kehitetty edelleen.
- Kaupunkisuunnittelulautakunta teki 22.8.2016 kaupunginhallitukselle esityksen MRA 27 §:n mukaisesta nähtäville panosta ja lausuntojen pyytämisestä.
- Kaupunginhallitus oikeutti 29.8.2016 kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja pyydettiin 2 kpl ja saatiin 2 kpl. Kaa-vamuutoksen hyväksyy kaupunginvaltuusto.

2.2 Asemakaavan muutos

Asemakaavamuutos nro 002260, Kortteli 52125

Kaavamuutoksen tarkoituksena on muuttaa osa toimistorakennusten (KT) ja autopaikkojen korttelialueesta (LPA) asuinkerrostalojen (AK), palvelurakennusten (P) ja liike- ja toimistorakennusten (K) korttelialueeksi. Asuinkerrostalojen korttelialueesta tulee alueen suunnittelua ohjaavan Aviapolis kaavarungon mukaisesti kaupunkimainen, umpikorttelimaisesti järjestetty korttelialue. Suurin sallittu kerroskorkeus asuinkerrostalojen korttelialueella on seitsemän kerrosta. Asuinkortteleiden sisäpihoilta varataan runsaasti tilaa istutuksille ja rauhallisille, yhteisille oleskelualueille. Palvelurakennusten korttelialueelle saa sijoittaa tavanomaista sekä hoiva- ja palveluasumista ja päiväkodin. Toimistorakennusten korttelialueena säilyvä alue pysyy voimassa olevan asemakaavan mukaisena. Liike- ja toimistorakennusten korttelialue tehostaa alueen nykyistä maankäyttöä ja mahdollistaa hotelli- ja hostellitoimintojen sijoittamisen alueelle.

Alueen pysäköinti järjestetään kaavamuutoksessa uudelleen keskitetysti maanpäällisiin pysäköintilaitoksiin ja katumaisille pysäköintialueille. Alueen läpi rakennetaan uusi katu. Uudelle kadulle annetaan nimi kaavamuutoksessa. Lisäksi parannetaan alueen kävelyedellytyksiä jakamalla kortteli pienempiin osakokonaisuuksiin uusilla, julkisilla kävely-yhteyksillä.

Kaava-alueen kokonaispinta-ala on noin 5,40 ha. Kaavamuutoksen myötä alueen kokonaisrakennusoikeudeksi tulee noin 58 400 k-m². Toimistorakennusten korttelialueen kokonaisrakennusoikeus vähenee 46 000 kerrosneliömetristä 18 400 kerrosneliömetriin. Asuinkerrostalojen kokonaisrakennusoikeus on 27 000 k-m². Palvelurakennusten korttelialueen kokonaisrakennusoikeus on 5000 k-m². Uusia asukkaita tulee alueelle arviolta 700. Liike- ja toimistorakennusten korttelialueen kokonaisrakennusoikeus on 8000 k-m². Suunniteltu aluetehokkuus on noin $e=1,0$.

Asemapiirrosluonnos kaavamuutoksen mahdollistamasta täydennysrakentamisesta, uudisrakennukset on merkitty ruskealla (arkkitehtitoimisto Forma Futura Oy)

3 Lähtökohdat

3.1 Selvitys suunnittelualueen oloista

3.1.1 Alueen yleiskuvaus

Asemakaavamuutosalue sijaitsee Veromiehen kaupunginosassa Lentoaseman tien ja Tuusulanväylän välissä, Kehä III:n pohjoispuolella. Alue sijoittuu noin kilometrin kävely- tai pyöräilymatkan päähän Aviapolis asemalta. Alueella sijaitsee yksi 1980-luvulla valmistunut toimistotalo, neljä 2000-luvun toimistorakennusta ja uudempien toimistorakennusten käytössä oleva pysäköintitalo. Osa alueen toimistorakennusoikeudesta on nykyisellään toteuttamatta. Vesi-johtoliike Huberin 1960-luvulla rakennetut kaarihallit sijoittuvat kaavamuutosalueen pohjoispuolelle.

Kaavamuutosalueen itäpuolella on käynnissä toinen kaavamuutostyö työnumerolla 002204/Rälssipuisto. Aviapolis aseman eteläisen sisäänkäynnin tuntumassa on käynnissä kaavamuutostyö nro 002304/Aviapolis Studios.

Ilmakuva kaavamuutosalueesta vuodelta 2013: Veromiehen kaupunginosan entisille peltoalueille on rakentunut suuria työpaikka- ja varastorakennuksia. Alueen katuverkko on harva ja kortteli koko suuri. Maisemakuva hallitsee suurimittakaavaisten rakennusten ja tyhjen tonttien lisäksi kaupunginosaa halkovat väylät ja tielinjaukset.

3.1.2 Luonnon ympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Veromiehen alueella kohtaavat jääkauden jälkeensä jättämät kalliomäet ja hiekkakerrostumat sekä hedelmälliset savikot. Alueelle on 1950-luvulta lähtien rakennettu Vantaan laajinta yhtenäistä työpaikka- ja varastoaluetta. Kaupunginosaa halkovat tielinjaukset ovat ajan kuluessa laajentuneet ja muuttuneet

maisemaa hallitseviksi elementeiksi sekä äänimaailmaltaan että tilavaraukseltaan. Kaupunginosan ennen peltoalueina hyödynnetyt savikot ovat vuosien varrella täyttyneet suurimittakaavaisista työpaikka- ja varastorakennuksista ja rakennusten vaatimista maanpäällisistä pysäköintitaloista ja -alueista. Alueen suurten rakennusyksiköiden mukaisesti katuverkko on harva ja korttelikoko suuri. Rakentamatta jääneet maa-alueet ovat osittain vehreitä, luonnonvaraisia metsiköitä.

Kasvillisuus ja virkistysalueet

Veromiehen kaupunginosa on nykypäivänä ennen kaikkea yritysalue, jossa luonnolle on varattu tilaa varsin vähän. Kaupunginosa on ainut rakennettu puistoalue on toistaiseksi Karhumäenkallio, joka sijoittuu Aviapolis juna-aseman pohjoisen sisäänkäynnin itäpuolelle. Alueen nykyinen, ilmakuvasa näkyvä vehreys muodostuu pääosin toistaiseksi rakentamattomiksi jääneistä, luonnonvaraisista maa-alueista ja metsittyneistä pelloista. Kaavamuutosalueen itäpuolelle sijoittuvassa korttelissa on ajantasa-asemakaavassa puistoalue Rälssipuisto, jonka läpi virtaa Palo-oja. Rälssipuistoon on tehty viherrakentamissuunnitelma, joka sisältää mm. tulva-altaan, mutta suunnitelmaa ei ole toistaiseksi toteutettu.

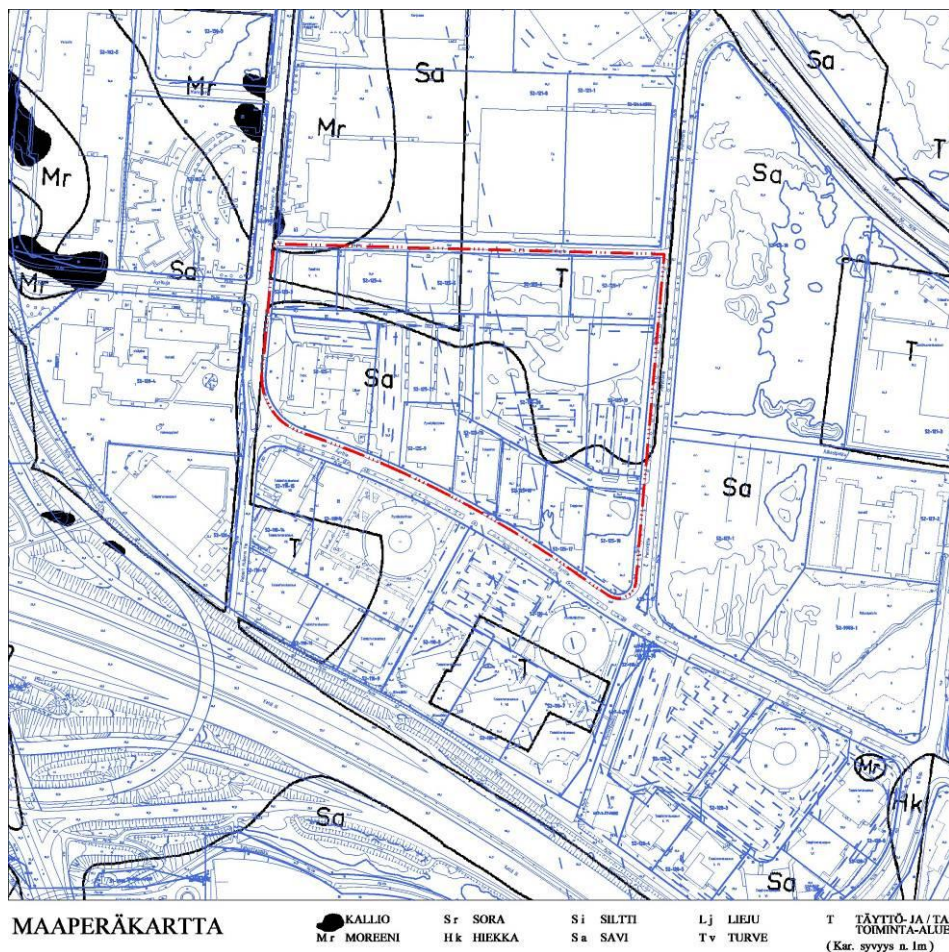
Kaavamuutosalueella ei ole merkittävää kasvillisuutta. Alue on pääosin rakentamattomaksi jäänyttä hiekkakenttää ja asfalttipintaista maanpäällistä pysäköintialuetta. 1980-luvulla rakennetun toimistotalon läheisyydessä kasvaa muutama kookkaampi koivu ja pensasistutuksia.

Topografia

Kaavamuutosalueen maasto on kokonaisuudessaan varsin tasaista. Maaston korot vaihtelevat kaavamuutosalueella +24,0 ja + 27,5 välillä. Maasto on korkeimmillaan alueen pohjoisreunalla Robert Huberin polun tuntumassa ja alimmillaan alueen kaakkoiskulmassa, Äyritien ja Perintötien risteyksessä.

Maaperä

Alue sijoittuu pintamaalajikartan mukaan savi- ja täytemaa-alueelle. Alueella on osin maan pinnassa vanha täytemaakerros sekä rakennettuja alueita. Luoteisosassa Robert Huberintien alueella kallionpinta tai kova pohja on lähellä maanpintaa. Maapeite muuttuu paksummaksi etelään päin mentäessä. Äyritien ja Perintötien alueella pehmeän maakerroksen paksuus vaihtelee välillä 3-7 metriä. Alueella pohjavesi on arviolta noin 1-2 metrin syvyydellä maanpinnasta.

Rakennettavuus maaperän suhteen

Rakennusten suositeltu perustamistapa on paalutus. Alueen luoteisosassa voi tulla kysymykseen myös maanvarainen perustaminen. Rakentamisratkaisut tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja suunnitelmiin.

3.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Piakkoin lentokentän avajaisten jälkeen, vuosina 1953–1955, Veromiehen alueelle rakennettiin Aero Oy:n korjaamohenkilökunnalle tarkoitettu asuinalue, Aerola. Kahden rivitalon ja niiden väliin sijoittuvan saunapesutuparakennuksen on suunnitellut Alvar Aallon arkkitehtitoimisto. Veromiehen väestömäärä kasvoi seuraavaksi 1970-luvulla, kun Aerolan länsi- ja pohjoispuolelle valmistui viisi asuinkerrostaloa. 1970-luvun lopulla alueella asui lähes 500 asukasta.

2010-luvulle saakka alueen asukasmäärät ovat olleet laskusuuntaisia. Vuoden 2011 alussa alueen asukasluku oli alimmillaan (169 asukasta). Vuonna 2011 Aerolan lähistölle valmistui, vuonna 2008 hyväksytyn kaavamutoksen mukaisesti, yhdeksän uutta asuinrakennusta. Uudet asuinrakennukset nostivat Veromiehen asukasmäärän nykyiselle tasolle. Vuoden 2015 alussa alueella asui

562 asukasta. Syksyllä 2015 kaupunginvaltuusto hyväksyi uuden kaavamutoksen Aerolan länsipuolelle (työ nro 002191). Uusimmassa kaavamutoksessa 70-luvulla rakennettuja kerrostaloja esitetään purettavaksi. Tilalle on tulossa kolme seitsemän tai kahdeksan kerroksista, pistemäistä asuinkerrostaloa ja yksi matalampi kolmikerroksinen lamelliasuinkerrostalo. Uuden kaavamutoksen mahdollistaman rakentamisen toteuduttua alueen asukasmäärä kasvaa hie-
man.

Tulevaisuudessa Veromiehen asukasluku saavuttanee uudet huippulukemat: alueen tulevaisuuden suunnittelua ohjaavassa, vasta valmistuneessa Aviapolis kaavarunkotyössä alueelle kaavaillaan asuntoja yhteensä 20 000 asukkaalle. Alueen nykyinen ikärakenne painottuu työssäkäyviin aikuisiin ja alle kouluikäisiin lapsiin. Lapsiperheiden osuus kaupunginosan kaikista perheistä on lähes 50 %.

Veromiehen arava- tai korkotukivuokra-asuntojen osuus, lähes 63 prosenttia, on Vantaan suurin. Asunnoista valtaosa sijaitsee kerrostaloissa ja pääosa asunnoista on melko pieniä. Asuntojen keskikoko on noin 55 m².

Sosiaalinen ympäristö

Kaavamuutosalueen lähistöllä ei sijaitse tällä hetkellä pysyviä asuntoja. Robert Huberin tie 3 a:n kiinteistöön on sijoitettu tilapäinen vastaanottokeskus. Alueen sosiaalinen ympäristö muodostuu pääosin työntekijöistä ja hotellien asukkaista.

Yhdyskuntarakenne ja kaupunkikuva

Veromies sijaitsee liikenteellisesti keskeisellä paikalla. Lentokentän läheisyys mahdollistaa nopeat yhteydet myös ulkomaille. Alueen yhdyskuntarakenteessa korostuu autoilu: korttelirakenne on laaja, rakennukset sijaitsevat paikoin harvassa ja pysäköinnillä on näkyvä rooli kaupunkikuvassa. Työpaikka- ja varastorakennukset ovat pääosin arkkitehtuuriltaan vaatimattomia. Kokonaisuutena Veromiehen kaupunkikuva on sekava ja jäsentymätön. Kaupunkikuvaan kiinne-kohtia tuovat muutamat luonteikkaat teollisuusrakennukset ja järjestystä luova Kehä III:n toimistorakennusten rivi.

Veromiehen kaupunginosa on kooltaan noin 3,5 km², mikä vastaa Tikkurilan keskustaa reuna-alueineen, neljäsosaa Helsingin kantakaupungista tai lähes koko Leppävaaran aluetta.

Rakennettu kulttuuriympäristö

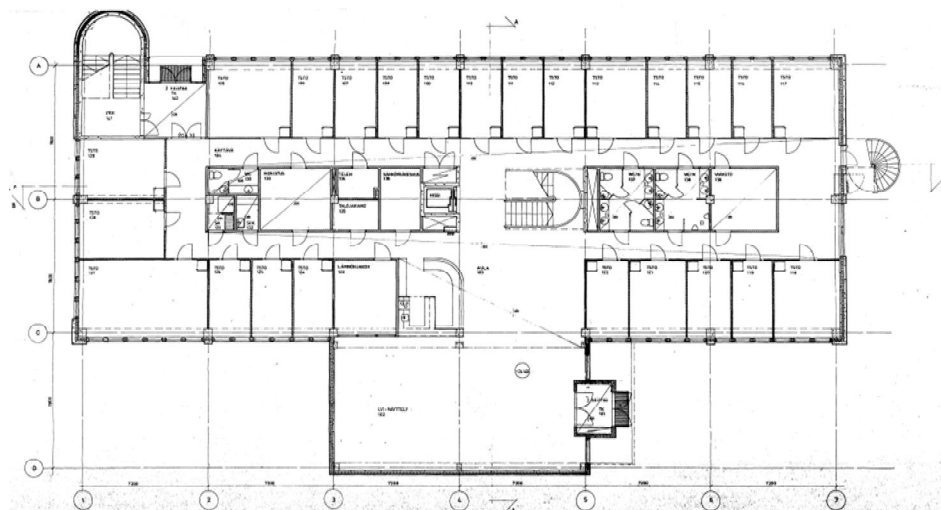
Kaupunginmuseo teki vuosina 2014–2015 tarkistusinventoinnin Veromiehen rakennusperintökohteista. Uudessa inventoinnissa aikaisempien inventointien kohteita tarkasteltiin yksityiskohtaisemmalla tasolla. Kulttuurihistoriallisesti erittäin merkittäviä (R1) kohteita on alueella yhdeksän ja kulttuurihistoriallisesti merkittäviä (R2) kohteita neljä. Muiden aikaisemmissa inventoinneissa mukana olleiden kohteiden rakennusperintöarvot todettiin vaatimattomiksi (V).

Yksi luokitelluista kohteista, Huberin hallit, sijoittuu kaavamuutosalueen välittömään läheisyyteen, Robert Huberin polun pohjoispuolelle. Huberin kaksi kookasta kaarikattoista varastohallia ja konepajarakennus, saivat uudessa inventoinnissa luokituksen R1: ne ovat kulttuurihistoriallisesti erittäin merkittäviä.

Kaavamuutosalueen vanhimpaa rakennuskantaa edustaa Robert Huberin tie 3 a:ssa sijaitseva toimistotalo, joka on rakennettu 1980-luvulla ja Huberin hallien kokonaisuuteen kuuluva portinvartijarakennus. 1980-luvun toimistorakennus ei kuulu Vantaan kaupungin inventoitujen rakennusperintökohteiden joukkoon. 1980-luvun toimistorakennuksen sekä portinvartijarakennuksen rakennushistoriallisia arvoja tutkittiin osana kaavamuutosta.

Robert Huberin tie 3 a:n toimistorakennus

Toimistorakennuksen on suunnitellut arkkitehti Jorma Salmenkivi (Arkkitehti-toimisto Jorma Salmenkivi Oy). Rakennuksen ensimmäiset pääpiirustukset on päivätty 23.4.1982. Rakennuksen länsisiipi on rakennettu ensin, itäsiipeen ja siipien keskiosa on haettu rakennuslupaa neljä vuotta myöhemmin. Itäsiipi on sijoitettu länsisiipeä hieman etelämmäksi. Länsisiipeen on sijoitettu pääosin tavanomaisia toimistotiloja keskikäytäväratkaisulla. Siipien yksikerroksiseen keskiosaan on sijoitettu neuvottelu- ja koulutustiloja. Itäsiiven ensimmäiseen kerrokseen on sijoitettu henkilökunnan ruokala keittiötiloihin ja toimistotiloihin ja ylempiin kerroksiin. Rakennuksen tilajäsentely on tavanomaista ja rationaalista, elementtitekniikkaan perustuvaa.

Ote Robert Huberin tie 3 a:n toimistorakennuksen länsisiiven pääpiirustuksista, 1. kerroksen pohjapiirustus (Vantaan rakennusvalvonta)

Rakennus on aikakaudelleen tyypillinen betonipilarirunkoinen rakennus. Välipohjat on toteutettu ontelolaatoilla, ulkoseinät ovat mosaiikkilaatalla verhoiltuja betonielementtejä sekä kevytrakenteisiä poimulevytettyjä seiniä. Rakennuksen merkittävimmät sisätilat ovat sisääntuloaula, ruokala sekä porrashuoneet.

Sisääntuloaula, kuva Taneli Heikkilä 3.8.2016 (Arkkitehtitoimisto Antti Heikkilä Oy)

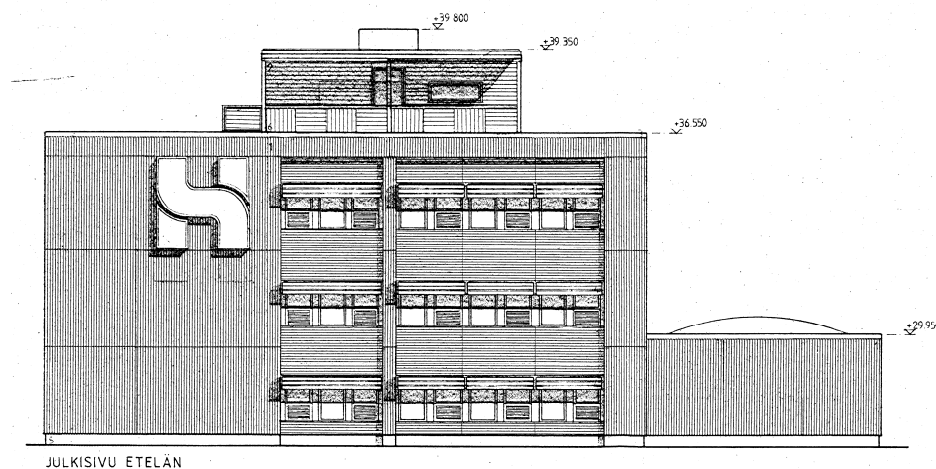
Rakennuksen ulkoarkkitehtuurin pääaiheet ovat nauhaikkunat sekä rakennuksen päätyihin sijoittuvat puolipyöreät porraskäytävät. Kaariaihe toistuu myös sisääntulo-osan kattomuodossa. Pääjulkisivumateriaalit ovat vaaleankeltainen julkisivumosaiikki sekä tummanruskea muovipinnoitettu profiilipelti.

Rakennuksen pääsisäänkäynti, kuva Taneli Heikkilä 3.8.2016 (Arkkitehtitoimisto Antti Heikkilä Oy)

Pääsisäänkäynti on pohjoisesta toimistosiipien välistä. Sisääntuloa korostavat katos ja istutukset. Piha-alueet ovat Äyritien ja Robert Huberin tien puolella pääosin nurmipintaisia. Toimistosiivet rajaavat väliinsä suojaisan sisäpihan. Rakennuskokonaisuus sijoittuu Äyritien ja Robert Huberin tien risteykseen. Kaupunkikuvallisesti merkittävimpään kohtaan on sijoitettu rakennuksessa toistu-

va puolipyöreä porrasaihe. Robert Huberin tien puoleisen rakennuksen kerros-luku on neljä. Rakennusmassan ylin kerros on sisäänvedetty ja häivytetty tum-malla värillä.

Ote Robert Huberin tie 3 a:n länsisiiven pääpiirustuksista, julkisivu etelään (Vantaan rakennus-valvonta)

Kohteen kulttuurihistoriallinen merkitys liittyy kohteen rakennuttaneeseen yh-tiöön. Yhtiöllä oli aikanaan merkittävä rooli vesiverkon rakentamisessa Suo-messa. Myöhemmin yritys kasvoi markkinajohtajaksi LVI-alalla. Kohteen merki-tys kulttuuriperinnön kannalta on vähäinen.

Näkymä ruokalaan liittyvästä toimistosiipien väliin jäävästä sisäpihasta, kuva Taneli Heikkilä 3.8.2016 (Arkkitetoimisto Antti Heikkilä Oy)

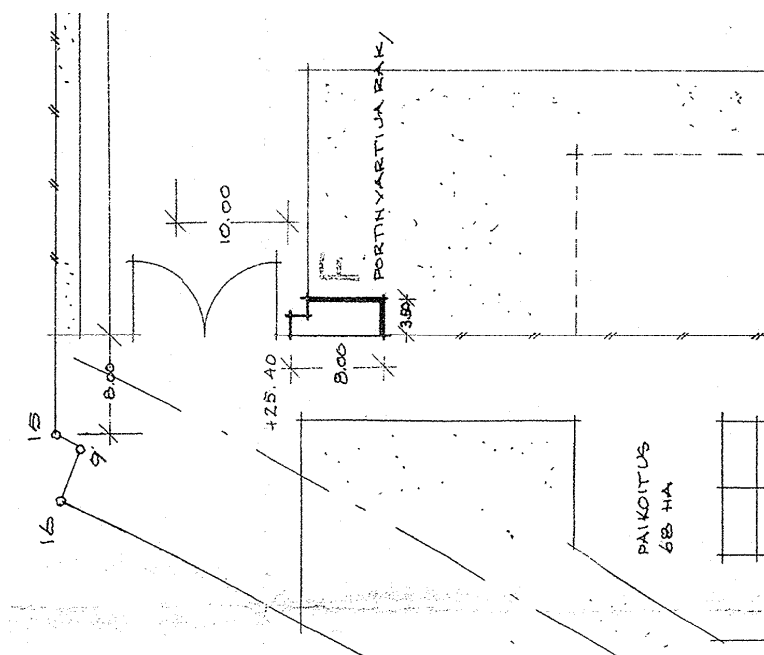
Kohde on tyypillinen 1980-luvun toimistorakennus. Sisääntulo-osan kaarikatto ja julkisivujen väriytyminen muodostavat yhteyden rakennuksen läheisyyteen sijoit-tuviin Huberin kaarihalleihin. Kokonaisuutena rakennuksen merkitys kaupunki-kuvassa on vähäinen. Nykyään toimistorakennus toimii väliaikaisena vastaan-

ottokeskuksena. Rakennuksen tilajäsentelyihin ja alkuperäisiin rakenteisiin on tehty muutoksia. Rakennuksen arkkitehtoniset ja kulttuurihistorialliset arvot jäävät edellä mainittujen seikkojen valossa vähäisiksi. Rakennusta ei esitetä suojeltavaksi.

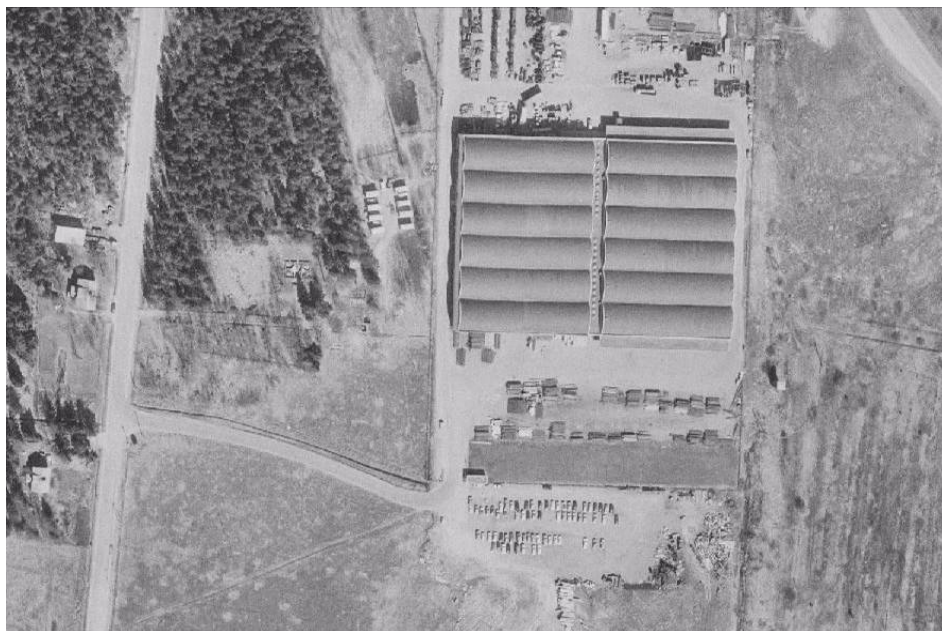
Portinvartijarakennus

Huberin kaarihalleista on tehty rakennushistoriaselvitys 27.6.2012. Selvitys on insinööritoimisto Lauri Mehto Oy:n laatima. Portinvartijarakennusta ei ole käsitelty selvityksessä. Rakennus näkyy kuitenkin varastohallien asemapiirroksessa ja siitä on löydettävissä samoja rakenteellisia ominaispiirteitä kuin vesijohtoliike Huber Oy:n kaarikattoisista varastohalleista.

Vesijohtoliike Huber Oy:n varasto- ja toimistotilakokonaisuus on rakennettu vuosien 1965–66 aikana. Kokonaisuuden suunnittelusta on vastannut arkkitehtitoimisto Kurt Simberg & Co sekä insinööritoimisto Erkki Juva. Portinvartijarakennus on nimensä mukaisesti toiminut porttina varasto- ja toimistotilojen alueelle. Portinvartijarakennus, ja siihen kiinteästi liittynyt aita ovat rajanneet rakennuskokonaisuuden eteläisiä piha-alueita. Ajoportti alueelle on sijoittunut portinvartijarakennuksen länsipuolelle.

Ote Huberin hallien asemapiirroksesta (Huberin hallien rakennushistoriaselvitys, Insinööritoimisto Lauri Mehto Oy 27.6.2012)

ilmakuva vuodelta 1976: portinvartijarakennus ja siihen kiinteästi liittyvä aita ovat näkyvissä. (Vantaan karttapalvelu)

Portinvartijarakennus edustaa aikakautensa järkipäristä, vähäeleistä sekä materiaaleja ja rakenteita korostavaa arkkitehtuuria. Vaatimattomaksi apurakennukseksi se on yllättävän arkkitehtoninen. Rakenteena on käytetty pilari-laatta järjestelmää. Kuusi pilaria kannattelee tasakattoa, joka kattaa rakennuksen lisäksi länsipuolelle sijoittuvan pienen sisäänkäynti- ja ulkotilan. Rakennusta ympäröi katon rajaan sijoitettu kapea nauhaikkuna. Länsisivulla, ajoportin puolella on suuremmat ikkunat ja tummaksi käsitelty puinen käyntiovi rakennukseen. Rakennuksen länsipuolen, suurempia ikkunoita kannattelevat seinät ovat ulkopinnaltaan betonivalupintaisia. Länsipuolen seinät koostuvat ulkopinnaltaan pystysuuntaisista elementeistä. Ulkonäköisesti ne muistuttavat A-kaarihallin t-elementtejä ja B-hallin Siporex-elementtejä.

Portinvartijarakennus etelästä kuvattuna (Minna Koskinen, syksyllä 2015)

Portinvartijarakennuksen takaosa koillisesta kuvattuna (Minna Koskinen, syksyllä 2015)

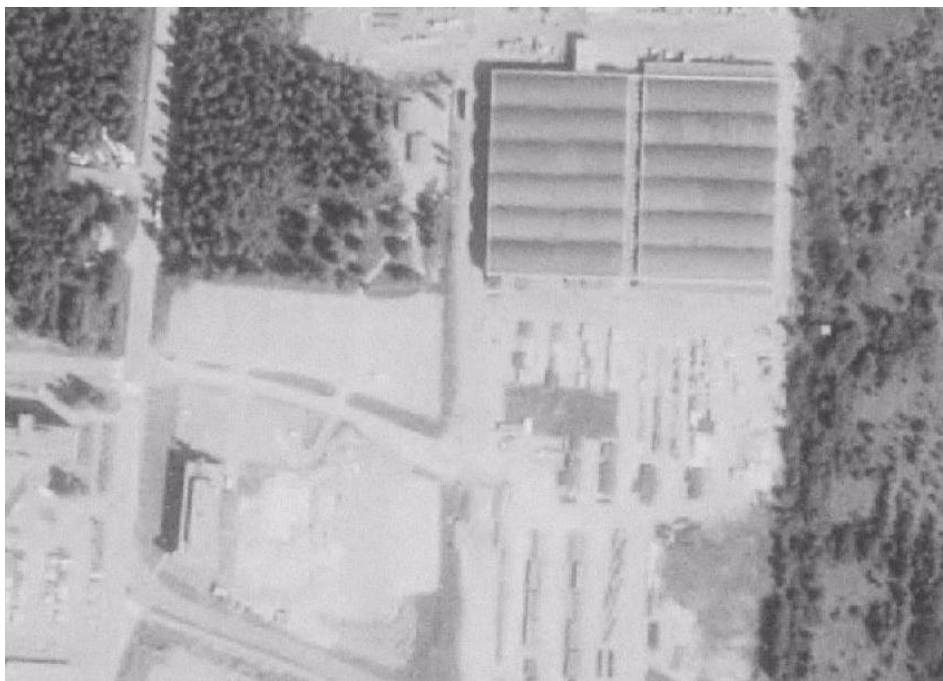

Yksityiskohta rakennusta kiertävästä nauhaikkunasta ja ulkoseinän pystysuuntaisista elementeistä (Minna Koskinen, syksyllä 2015)

Portinvartijarakennuksen sisäänkäynti luoteesta kuvattuna (Minna Koskinen, syksyllä 2015)

Vanhoista ilmakuvista on huomattavissa, että eteläpihaa rajaava aita on poistettu käytöstä jo ennen vuotta 1986. Aidan poistuttua ja varastopihan laajennettua portinvartijarakennuksen eteläpuolelle on rakennuksen asema pihan porttina poistunut. Pitkään käyttämättömänä ollut rakennus on päässyt huonoon kuntoon ja on kokonsa puolesta kustannustehoton kunnostettavaksi. Rakennuksen historialliset ja kulttuurihistorialliset arvot jäävät vaatimattomiksi. Rakennusta ei esitetä suojeltavaksi.

Ilmakuva vuodelta 1986: Huberin hallien varastopiha on levittäytynyt portinvartijarakennuksen eteläpuolelle. Robert Huberin tie 3 a:n toimistorakennuksen länsisiipi on valmistunut alueen lounaiskulmaan. (Vantaan karttapalvelu)

Palvelut

Veromiehen kaupunginosassa ei sijaitse merkittäviä kaupallisia palveluita. Ne sijoittuvat Kehä III:n eteläpuolelle paria paljon tilaa vaativan kaupan myymälää lukuun ottamatta. Alueen asukkaat hankkivat päivittäistavaraostoksensa alueen ulkopuolelta. Kehä III:n eteläpuolelle sijoittuva Jumbo on myynnillä mitattuna maamme suurin kauppakeskus ja Valimotien ”kauppakatu” Tammistossa yksi maamme suurimpia erikoiskaupan keskittymiä. Lentoaseman lähialueella on useita hotelleja ja Veromiehen majoituskapasiteetti kasvaa edelleen uusien hankkeiden myötä.

Johtuen Veromiehen vähäisestä asukasmäärästä alueella ei juuri ole julkisia palveluita. Alueella sijaitsee Vantaan ammattiopisto Varian liikenteen alan toimipiste. Lisäksi alueelle on suunnitteilla Veromiehen ala-aste ja useampi päiväkotit. Veromiehen ala-asteen on arvioitu valmistuvan vuonna 2020. Aviapolis kaavarungossa alueelle on esitetty kaikkiaan kuusi päiväkodin ja neljä päiväkotit-koulu yhdistelmän sijoituspaikkaa.

Työpaikat

Veromiehen kaupunginosa on yksi seudun voimakkaimmin kasvavista työpaikka-alueista. Kaupunginosa työpaikkamäärä on kasvanut viimeisen vuosikymmenen aikana yli 5000 työpaikalla ja nykyisin alueella työskentelee noin 10 000 työntekijää. Työntekijät saapuvat Veromieheen ympäri Helsingin seutua.

Työpaikkoja on erityisesti teollisuuden, liikenteen ja varastoinnin alalta. Viime vuosina alueen maankäyttö on tehostunut merkittävästi ja etenkin Kehä III:n varrelle on rakennettu runsaasti toimistotilaa.

Liikenne

Alueen pääkatu- ja tieverkko on täydennetty ja parannettu v. 2015 ja verkko on liikenteen toimivuuden osalta tällä hetkellä riittävä. Osana Aviapolis kaavarunkotyötä alueelle laadittiin koko suunnittelualueen kattava liikenneselvitys. Liikenneselvityksessä on tutkittu kaavarungossa tavoiteltavan asukasmäärän ja työpaikkamäärän lisäyksen vaikutusta alueen liikennemääriin ja olemassa olevan katuverkon kapasiteetin riittävyyttä. Selvityksen mukaan kaavarungon mukainen liikenneverkko toimii vuosien 2040 ja 2055 liikennemääräennusteilla.

Kävely ja pyöräily

Veromiehen nykyinen jalankulkuverkko on harva, minkä johdosta todelliset kävelymatkat muodostuvat pitkiksi suhteessa linnuntie-etäisyyksiin. Valtaosa alueen nykyisten toimintojen sijoittumisesta on perustunut autoliikenteeseen, jolloin tarve tiheälle kävelyverkolle on ollut vähäistä. Lentoasemantien parantamisen yhteydessä on rakennettu kaksi uutta jalankulkuyhteyttä Lentoasemantien poikki, mikä on parantanut verkon yhdistettävyyttä huomattavasti. Pohjoisemmaksi on rakennettu Karhumäen silta Aviapolis aseman pohjoisen sisäänkäynnin yhteyteen ja etelämmäs Virkatie-Äyrikujan alikulku Virkamiehen

ja Veromiehen välille. Kävely- ja pyöräily-yhteyksiä ympäröivään kaupunkirakenteeseen on keskimäärin noin 500 metrin välein.

Kaavamuutosalueen lähistöllä on kattavat, mutta heikkolaatuiset kävely- ja pyöräily-yhteydet. Äyritiellä yhdistetty kevyenliikenteen väylä on rakennettu kadun eteläpuolelle, Perintötiellä ja Robert Huberin tiellä yhdistetyt kevyen liikenteen väylät on rakennettu katujen molemmin puolin. Robert Huberin polku on kävelylle ja pyöräilylle varattu katu, jossa huoltoajo on sallittu.

Joukkoliikenne

Kehärata yhdistää Veromiehen kaupunginosan seudun raideliikenneverkkoon. Kaupunginosaa palvelee sekä Aviapoliksen että Lentoaseman maanalaiset rautatieasemat. Aviapolis aseman sisäänkäynnit sijaitsevat Tikkurilantien ja Aviabulevardin varsilla, reilun kilometrin kävely- tai pyöräilymatkan päässä kaavamuutosalueesta. Lähinnä kaavamuutosaluetta on Aviapolis aseman eteläinen sisäänkäynti. Kehärata mahdollistaa tiheän ja vaihdottoman raideyhteyden alueelta 23 asemalle eri puolille seutua. Junat liikennöivät sekä Tikkurilan että Huopalahden suuntaan ruuhka-aikana 10 minuutin vuorovälillä. Matka-aika Tikkurilaan on alle 10 minuuttia, Myyrmäkeen noin 15 minuuttia ja Helsingin keskustaan noin 30 minuuttia. Junaliikenteen lisäksi alueella on hyvät bussiliikenneyhteydet. Kaavamuutosalueen lähimmät bussipysäkit löytyvät Tikkurilantieltä ja Rälssitieltä noin 300 metrin ja noin 400 metrin päästä kaavamuutosalueesta.

Vesihuolto

Kaava-alueen ympäristössä on rakennettua vesihuoltoverkostoa.

Vedenjakelu

Robert Huberin polulla ja Perintötiellä on vuonna 2001 rakennettu vesijohto DN225. Robert Huberin tiellä on vuonna 1996 rakennettu vesijohto DN225.

Alue kuuluu Tikkurilan painepiiriin, jonka yläsäiliö (tilavuus 6700 m³, HW = +80.00 ja LW = +72.00) sijaitsee Hiekkaharjussa. Käyttövesi saadaan Pitkäläkosken vedenpuhdistuslaitokselta Ylästön paineenkorotuspumppaamon kautta. Painetasot ovat: alin +72.00 ja ylin +85.00 m.

Jätevesiviemäröinti

Perintötiellä on vuonna 2001 rakennettu jätevesiviemäri DN315. Robert Huberin polulla on vuonna 2001 rakennettu jätevesiviemäri DN200. Robert Huberin tiellä on vuonna 1971 rakennettu jätevesiviemäri DN300.

Alueen jätevedet johtuvat Manttaalipuiston sekä -tien kautta Tuusulanväylän alitse Köyhämäen mittausasemalle. Mittausasemalta vedet johtuvat Keski-Uudenmaan vesiensuojelun kuntayhtymän viemäritunneliin ja lopulta Viikimäen keskuspuhdistamolle.

Hulevesiviemärointi

Perintötiellä on vuonna 2001 rakennettu hulevesiviemäri DN800. Äyritiellä on vuonna 2001 rakennettu hulevesiviemäri DN500. Robert Huberin polulla on vuonna 2001 rakennettu hulevesiviemäri DN600. Robert Huberin tiellä on vuonna 1996 rakennettu hulevesiviemäri DN300.

Kaava-alueen hulevedet johtuvat Kirkonkylänojaan Manttaalipuistossa, josta vedet laskevat edelleen Keravanjokeen Helsingin pitäjän kirkonkylässä.

Kaukolämpö

Alue on mahdollista liittää kaukolämpöverkkoon.

Ympäristöhäiriöt

Tie- ja lentoliikennemelu

Osana Aviapolis kaavarunkotyötä alueelle laadittiin koko suunnittelualueen kattava meluselvitys. Meluselvitys pohjautuu kaavarunkotyön liikenneselvitykseen. Meluselvityksessä on tutkittu liikenne-ennusteiden vaikutusta alueen melutasoihin ja arvioitu tulevien uudisrakennusten heijastusvaikutuksia melutasoihin siinä määrin, kun se on ollut mahdollista. Selvitys osoittaa yleispiirteisesti melun leviämisen alueella ja tarkempaa suunnittelua asemakaavotusvaiheessa vaativat kipupisteet. Kyseenomaiselle asemakaavamuutosalueelle ei sijoittunut näitä kipupisteitä.

Kaavamuutostyön yhteydessä alueelle laadittiin lisäksi asemakaavatasoinen meluselvitys. Selvityksen laati Helimäki Akustikot Oy toukokuussa 2016. Selvitys pohjautuu vuoden 2055 liikenne-ennustemääriin. Selvityksen mukaan suunniteltujen uudisrakennusten kadunpuoleisille julkisivuille kohdistuu päiväsaikaan pääosin 55–60 dB tieliikennemelu. Osaan julkisivuista kohdistuu yli 60 dB:n tieliikennemelu. Enimmillään julkisivuihin kohdistuu 62 dB:n tieliikennemelu. Suunniteltaessa rakentamista alueelle, jolla esiintyy liikenne- tai muuta erityistä melua, on rakennusvalvonnalle esitettävä selvitys siitä, miten vaadittava rakenteiden ääneneristävyys saavutetaan. Lento-, tie- ja raideliikennemeluvyöhykkeittäin vaadittava eri tilojen äänitasoero on esitetty alla olevassa taulukossa.

LENTOMELU			
Yleiskaavan mukainen lentomeluvyöhyke	Lentomeluvyöhyke	Äänitasoero Asuin- potilas- ja majoitushuoneissa sekä opetus- ja kokoontumistiloissa	Äänitasoero Toimistotiloissa yleensä
	L_{DEN}^* (dB)	ΔL^{**} (dB)	ΔL^{**} (dB)
m1	> 60	-	35
m2	55 ... 60	35	32
m3	50 ... 55	32	28
Muut alueet	-	28	25
TIE- JA RAIDELIIKENNEMELU			
	L_{Aeq}^{***} (dB)	ΔL^{**} (dB)	ΔL^{**} (dB)
Liikennemeluvyöhyke	65 ... 100	erillinen selvitys	
	60 ... 64,9	35	30
	55 ... 59,9	30	25
	50 ... 54,9	-	

* Lentomelun ilta- ja yöaikoja painottava keskiäänitaso.

**Ulkomelutason ja sallittavan sisämelutason erotus.

***Keskiäänitaso, ekvivalentti A-äänitaso, sen jatkuvan tasaisen äänen A-painotetun äänenpainetason arvo, jolla on määritellyllä aikavälillä sama äänenpaineen tehollisarvo kuin tarkasteltavalla äänellä, jonka taso vaihtelee.

Ote Vantaan kaupungin rakennusjärjestyksestä: rakennusjärjestys on kaupunginvaltuuston 15.11.2010 hyväksymä ja voimassa 1.1.2011 alkaen.

Kaavamuutosalue sijoittuu voimassa olevan Vantaan yleiskaavan mukaan lentomelualueelle m3, L_{DEN} 50 – 55 dB. Alueelle voidaan kaavoittaa uusia asuin-alueita, jos melun suojaus otetaan huomioon asianmukaisesti. Asuin-, potilas- ja majoitushuoneissa sekä opetus- ja kokoontumistiloissa ulkokuoren ääneneristävyys lentoliikennemelua vastaan on lentomelualueella m3 oltava $\Delta L \geq 32$ dB. Toimistotiloissa ulkokuoren ääneneristävyys lentoliikennemelua vastaan on tällöin oltava $\Delta L \geq 28$. Suuremman ääneneristävyysvaatimuksen aiheuttava liikennemelu (tie tai lento) on mitoittava tekijä.

Tärinä

Kaavamuutosalueen lähistön keskeinen tärinälähde on Kehä III:n tieliikenne. Paikalliskatujen raskaan liikenteen osuus on kaavamuutosalueen lähistöllä 10 % tai alle. Tärinä on potentiaalinen ongelma savikolle tai vastaavalle pehmeälle maalle rakennetun väylän ympäristössä. Tärinähaitoilta voidaan suojautua käyttämällä riittäviä suojaetäisyyksiä tärinälähteen ja siitä kärsivän kohteen välillä. Koko kaavamuutosalue sijoittuu yli 100 metrin turvaetäisyydelle alueen keskeisimmästä tärinälähteestä. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen laatiman oppaan ”Melun ja tärinäntorjunta maankäytön suunnittelussa” mukaan yli 100 metrin etäisyydelle raskaasta maantieliikenteestä (100 km/h), pehmeälle maaperälle sijoittuva uusi asuinalue ei vaadi tarkempaa värähtelyselvitystä. Turvaetäisyytenä voidaan käyttää puolta yllä mainitusta ar-

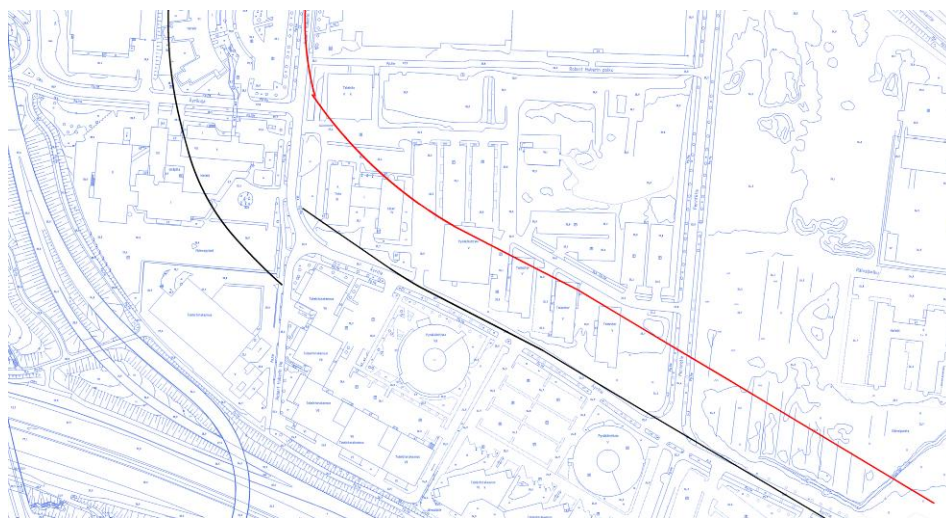
voista, kun maaperän värähtelyn ei arvioida vahvistuvan voimakkaasti rungon tai lattian resonanssi-ilmiön vuoksi. Tällaisia tapauksia ovat mm. pehmeälle maalle rakennetut 1-kerroksiset tai vähintään 5-kerroksiset talot.

Runkomelu

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen laatiman oppaan ”Melun ja värähtäntötorjunta maankäytön suunnittelussa” mukaan yli viiden metrin etäisyydelle tieliikenteestä (100 km/h) sijoittuva uusi asuinalue, pehmeällä tai kovalla maalla, ei yleensä vaadi tarkempaa runkomelun värähtelytarkastelua. Tieliikenteestä ei yleensä aiheudu häiritsevää runkoääntä (Talja & Saarinen 2009, VTT:n tiedote 2468).

Ilmanlaatu

Liikennemääriltään suurien väylien (Kehä III ja Lentoasemantie) läheisyydessä pienhiukkaset muodostavat potentiaalisen terveyshaitan, minkä vuoksi herkkien toimintojen ja asuinrakennusten tulee sijoittua riittävän etäälle väylistä. Kaavamuutosalue sijoittuu kokonaisuudessaan vähintään 150 metrin etäisyydelle edellä mainituista, vilkkaimmin liikennöidyistä väylistä. Asuinrakennusten suosituksetäisyydet täyttyvät koko alueella. Herkkien kohteiden suosituksetäisyydet päästöjen lähteestä täyttyvät pääosalla alueesta. Kuvassa 1 on esitetty Kehä III:n ja Lentoasemantien vuoden 2055 liikennemääräennusteen mukaiset suosituksetäisyydet herkille toiminnoille ja asumiselle.

Kuva 1: Kehä III:n ja Lentoasemantien vuoden 2055 ennustetilanteen mukaisten liikennemäärien pohjalta piirretyt suosituksetäisyydet kartalla: herkkien kohteiden suosituksetäisyydet täyttyvät punaisen viivan pohjois- ja itäpuolella ja asumisen suosituksetäisyys täyttyvät mustan viivan pohjois- ja itäpuolella. (Suunnitteluavustaja Kimmo Kangas)

Vaarallisia aineita käsittelevät laitokset

Veromiehen kaupunginosassa ei sijaitse Turvallisuus- ja kemikaaliviraston valvonnassa olevia, vaarallisia aineita käsitteleviä laitoksia (nk. SEVESO-laitoksia). Kaupunginosan läheisyydessä sijaitsee kuitenkin useampi Tukesin valvonnassa oleva lupa- ja toimintaperiaateasiakirjalaitos.

Aviapolis kaavarunkotyön yhteydessä tehdyn selvityksen (Gaia Consulting, 2015) perusteella Tukesin valvonnassa olevat laitokset eivät vaikuta merkittävästi Veromiehen kaupunginosan maankäyttömahdollisuuksiin. Tutkittujen laitosten vaikutusvyöhykkeet eivät ulotu kyseenomaiselle kaavamuutosalueelle. Tukesin valvonnassa olevat laitokset eivät näin ollen vaikuta kaavamuutoksen maankäyttömahdollisuuksiin.

Pilaantuneet maat

Veromiehen alueella on paikoin pilaantuneita maita, jotka johtuvat alueen teollisuushistoriasta. Kaavamuutosalueelle sijoittuva pilaantunut maa-alue on Vantaan ympäristökeskuksen mukaan puhdistettu ja maaperä on kunnostettu.

3.1.4 Maanomistus

Kaavamuutosalue on yksityisessä maanomistuksessa. Katualueet omistaa Vantaan kaupunki.

3.2 Suunnittelutilanne

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

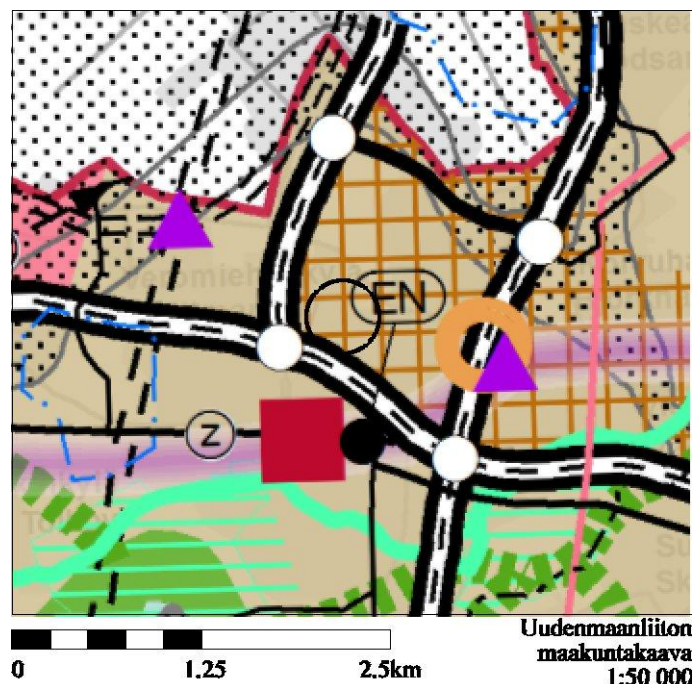
Valtioneuvoston 30.10.2000 päättämien (tarkistettu 1.3.2009) valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden erityistavoitteena on, että asuin-, työpaikka- tai palvelutoimintojen alueita ei sijoiteta irralleen olevasta yhdyskuntarakenteesta. Jalankulun ja pyöräilyn verkostoja varten on varattava riittävät alueet ja edistettävä niiden jatkuvuutta, turvallisuutta ja laatua.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumista edistetään kaavamuutoksessa erityisesti siten, että täydennysrakennetaan raideliikenteeseen tukeutuvaa, olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta. Lisäksi parannetaan kävelyn ja pyöräilyn käyttöedellytyksiä alueella.

Maakuntakaava (YM 8.11.2006, 30.10.2014)

Ympäristöministeriön 8.11.2006 vahvistamassa maakuntakaavassa alue on merkitty taajamatoimintojen alueeksi. Maakuntakaavaa täydentää 2. vaihe-maakuntakaava. 2. vaihe-maakuntakaavaan alue on merkitty kehittämisperiaatemerkinä tiivistettäväksi alueeksi. Tiivistettävää aluetta on suunniteltava joukkoliikenteeseen, kävelyn ja pyöräilyyn tukeutuvana kyseisen taajaman muuta aluetta tehokkaammin rakennettavana alueena. Yhdyskuntarakennetta tiivistettäessä on kiinnitettävä huomiota erityisesti alueen ominaispiirteisiin ja kulttuuriympäristöön, elinympäristön laatuun, ekologisen verkoston toimivuuteen sekä lähivirkistysalueiden riittävyyteen. Ympäristöministeriö on vahvistanut 2. vaihe-maakuntakaavan 30.10.2014. Kaavahanke on maakuntakaavan mukainen.

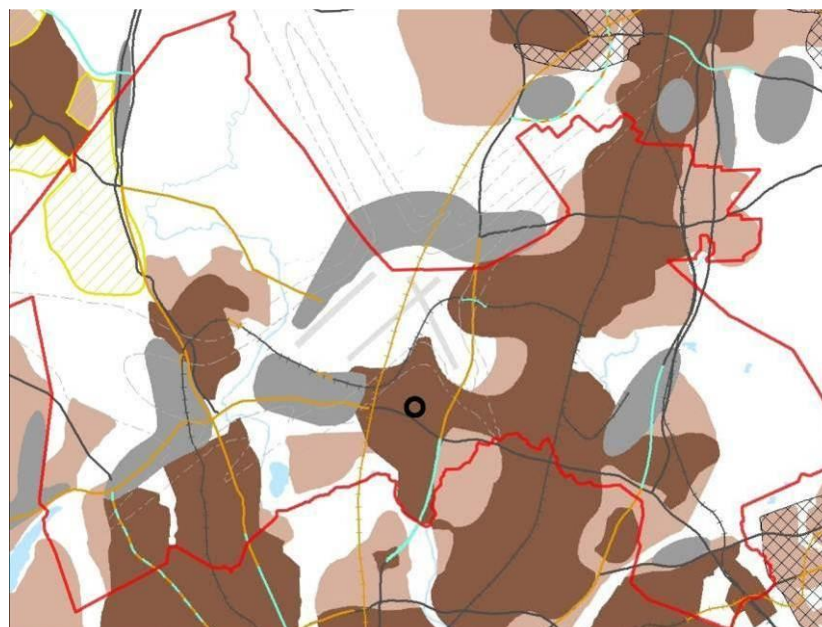
Ote kaavayhdistelmästä

Helsingin seudun maankäyttösuunnitelma (KV 11.5.2015)

Alue on merkitty Helsingin seudun maankäyttösuunnitelmaan ensisijaisesti kehitettävälle vyöhykkeelle. Helsingin seudun maankäyttösuunnitelma toimii tausta-aineistona seudun liikennejärjestelmälle sekä Helsingin seudun asunstrategialle. Vantaan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt suunnitelman 11.5.2015.

Ote MASU 2050 kartasta

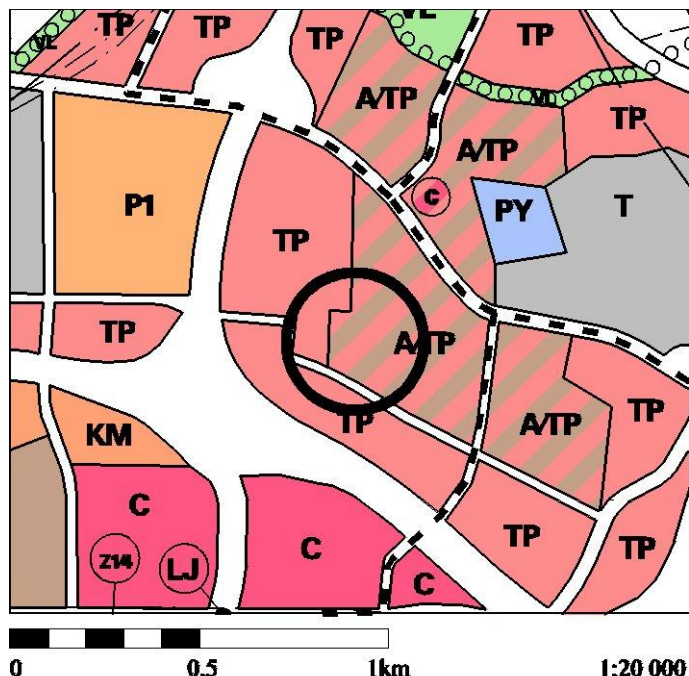

Helsingin seudun maankäyttösuunnitelma MASU 2050 määrittelee seudullisen maankäytön tahtotilan ja toimii tausta-aineistona Helsingin seudun liikennejärjestelmälle HLJ2015 sekä Helsingin seudun asunstrategialle. MASU 2050 on strateginen suunnitelma, joka osoittaa seudun maankäytön kehittämisen vyöhykkeet. Yhteisesti sovittujen tavoitteiden mukaisesti 80% uudesta asuntotuotannosta ohjataan seudun ensisijaisesti kehitettävälle vyöhykkeelle (kartan tumman ruskea vyöhyke). Vantaan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt suunnitelman 11.5.2015.

Yleiskaava (KV 17.12.2007)

Vantaan kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymässä yleiskaavassa alue on työpaikka-alue (TP) ja asunto- ja työpaikka-alue (A/TP). Kaavahanke on yleiskaavan mukainen.

Ote yleiskaavasta

Aviapolis kaavarunko "Tulin. Näin. Jäin." (KV 18.4.2016)

Veromiehen kaupunginosaan on vuosien 2014–2016 aikana laadittu yhteistyössä alueen toimijoiden ja kaupungin eri toimialojen kanssa yleiskaavaa tämentävä, asemakaavoitusta ja hankkeita ohjaava kaavarunko. Kaavarungon hyväksyi kaupunginvaltuusto 18.4.2016.

Aviapolis kaavarungon visiona on houkutteleva ja kestävä mahdollisuuksien kaupunki. Hyvällä suunnittelulla teemme Aviapoliksesta lentokenttäkaupungin, joka elää ympäri vuorokauden.

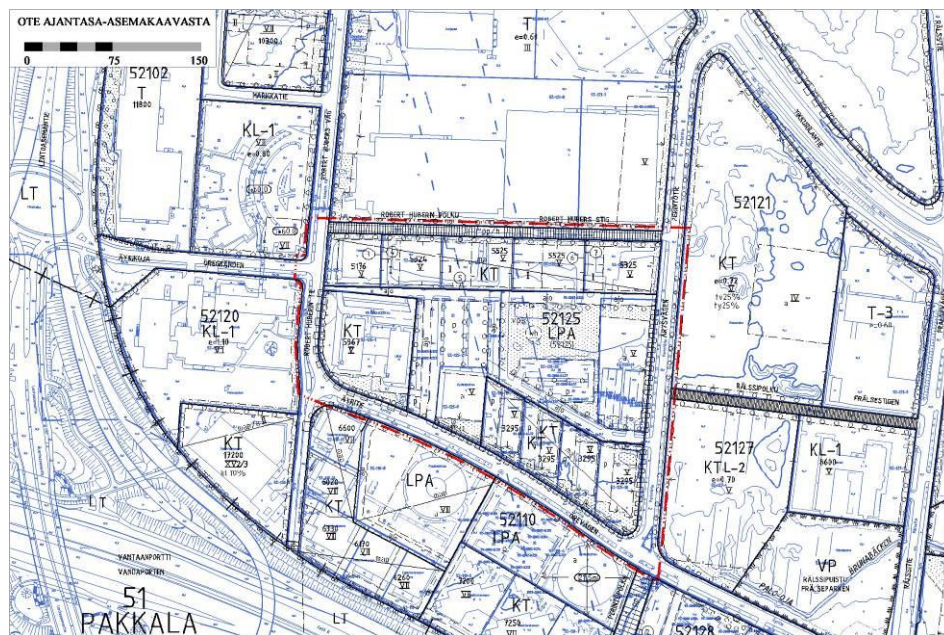
Aviapolis kaavarungon asettamat tavoitteet edellyttävät tarkemmassa, asemakaavatasoisessa suunnittelussa toimenpiteinä erityisesti korttelikoon pienentämistä, tehokkuuden kasvattamista, kortteleittain sekoittunutta käyttötarkoitusta ja liiketilan, palveluiden ja virkistysalueiden määrän kasvattamista. Tämän lisäksi tulee tulevaisuuden asemakaavamuutoksissa pitää erityistä huolta siitä, että alueelle syntyvä uusi arkkitehtuuri on laadultaan korkealuokkaista ja kaupunkimaista.

Rakennuskielto

Alueella ei ole voimassa rakennuskieltoa.

Asemakaava (Kh 10.8.1975 ja SM 8.7.1981)

Alueella on voimassa asemakaavamuutokset nro 002025 ja 001730. Asemakaavamuutos 002025 on vahvistunut kaupunginhallituksen päätöksellä 28.9.2009. Asemakaavamuutos 001730 on vahvistunut kaupunginvaltuuston päätöksellä 30.9.2002. Alue on osoitettu voimassa olevissa asemakaavoissa toimistorakennusten korttelialueeksi (KT) ja autopaikkojen korttelialueeksi (LPA). Robert Huberin polku on jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu, jolla huoltoajo on sallittu.

Ote voimassa olevasta
asemakaavasta

4 Asemakaavamuutoksen suunnittelun vaiheet

4.1 Asemakaavamuutoksen suunnittelun tarve

Alueen maanomistajat ovat hakeneet alueen asemakaavan muutosta, koska osa alueelle osoitetusta rakennusoikeudesta on nykyisellään käyttämättä ja koska alueen rakentumista ohjaavat tavoitteet ovat maaomistajien tarpeiden ja Aviapolis kaavarunkotyön myötä muuttuneet.

4.2 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset

Asemakaavamuutoshakemuksen ovat tehneet YIT Rakennus Oy ja Kiinteistö Oy Vantaan Robert Huberin tie 3a/Fisso Real Estate Ky. Kaavamuutoshakemukset on kirjattu saapuneiksi 31.10.2014 ja 13.5.2016.

4.3 Osallistuminen ja yhteistyö

4.3.1 Osalliset

- Kaavamuutoksen hakijat
- Alueen maanomistajat ja maanvuokraajat
- Viereisten alueiden omistajat ja vuokralaiset (naapurit)
- Kaupunginosan tai lähialueen asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukasym. yhdistykset
- Kaupungin asiantuntijaviranomaiset
- Valtion viranomaiset: Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Museovirasto jne.
- Muut viranomaiset ja yhteisöt: Uudenmaan liitto, HSY, HSL, TUKES, tietoliikenneverkkoja ylläpitävät yhtiöt Vantaan Energia Oy, Fingrid Oy, Helen, Gasum Oy, Elisa Oyj jne.
- Kunnan jäsenet ja ne jotka katsovat olevan osallisia.

4.3.2 Vireille tulo

Asemakaavamuutoksen alkamisesta on tiedotettu jokaiseen vantaalaiseen kotiin jaettavassa Vantaan kaupungin asukaslehdessä 9.8.2015 sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille.

4.3.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt

MRL 63§:n mukainen asemakaavan muutoksen nro 002260 osallistumis- ja arviointisuunnitelma valmistui 17.8.2015. Alueen asukkaiden mielipiteitä kuultiin MRL 62§:n mukaisesti. Määräaikaan 14.9.2015 mennessä jätettiin 8 kirjallista mielipidettä. Kirjalliset mielipiteet antoivat Vantaan kaupungin liikennesuunnittelu, Vantaan kaupunginmuseo, Museovirasto, Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, Helsingin seudun ympäristöpalvelut, Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymä, Fortum ja Vantaan Energia.

Vantaan kaupungin liikennesuunnittelu muistutti mielipiteessään, että alueelle on tehtävä meluselvitys.

Vantaan kaupunginmuseo toteaa mielipiteessään, että suunnittelualueella sijaitsee toimistorakennuksia, joista suurin osa on rakennettu 2000-luvulla. Vanhempaa rakennuskantaa edustaa Robert Huberin tie 3:ssa sijaitseva toimistotalo. Lisäksi kaavamuutosalueella sijaitsee Huberin varastohalleihin liittyvä, käytöstä poistunut portinvartija rakennus. Kaava-alueen läheisyydessä sijaitsee Huberin varastohallit, jotka on todettu rakennusperintöarvoltaan erittäin merkittäviksi. Huberin 80-luvulla rakennettu toimistorakennus ei kuulu Vantaan kaupungin inventoitujen rakennusperintökohteiden joukkoon. Kaavatyön yhteydessä tulisi selvittää kyseisen rakennuksen kuin myös portinvartija rakennuksen mahdolliset kulttuurihistorialliset arvot niin itsenäisinä rakennuksina kuin osana alueen teollisuushistoriallista ja muuttuvaa kaupunkikuvallista kokonaisuutta.

Museovirasto toteaa, että alueella ei tunneta Museoviraston käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolaila (295/1963) rauhoitettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä. Museovirastolla ei ole huomautettavaa arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos lausuu mielipiteessään, että alueen uudet asuinrakennukset on sijoitettava tontille siten, että pelastusteiden ja nostopaikkojen rakentaminen on mahdollista. Pelastusteiden ja nostopaikkojen suunnittelussa on huomioitava myös kansirakenteet ja mahdolliset istutettavat puut. Suuret ja / tai korkeat rakennukset tulisi pyrkiä sijoittamaan tonteille siten, että pelastuslaitoksen raskaalla ajoneuvokalustolla pystytään operoimaan niiden välittömässä tuntumassa.

Kevyenliikenteenväylät ja ulkoilureitit eivät sovellu pelastustiekäyttöön. Vaihtoehtoisesti varatie voidaan korvata kahdella erillisellä porrashuoneella, jotka on sijoitettava tarkoituksenmukaisesti riittävän etäälle toisistaan.

Katujen ja tonttiliittymien suunnittelun yhteydessä on huomioitava osoitteiden selkeys ja loogisuus. Tonttiliittymän tulee sijaita osoitteen mukaisessa kohdassa.

Mikäli asuinrakennuksen kerrosluku ylittää kahdeksan kerrosta, tulee huomioida paloturvallisuudelle asetetut lisävaatimukset esim. poistumisteissä. Myös ullakko, mikäli sinne sijoitetaan pääkäyttötarkoitukseen kuuluvia tiloja, katsotaan paloteknisesti kerrokseksi.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymällä ei ollut huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymä, toteaa, että alueella on hyvät joukkoliikenneyhteydet. Alueen pohjoispuolella kulkevaa Tikkurilantietä liikennöivät linjat 575, 561 ja 621. Länsipuolella kulkevalla Lentoasemantiellä palvelevat linjat 415, 572, 537, 540 ja 632. Kehäradan Aviapolis-asema on noin puolen toista kilometrin päässä. Alueen ympäristössä on myös hyvät kevyen liikenteen yhteydet. HSL esittää, että nyt suunniteltavalla alueella huolehditaan toimivista kulkuyhteyksistä joukkoliikennepysäkeille.

Fortum / Caruna toteaa, että olemassa olevat tai uusien johtojemme linjaukset eivät osu kaavamuuotosalueelle, joten Fortumilla ei ole huomautettavaa kaavamuuotukseen.

Vantaan Energia esittää, että Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n muuntamo M2447 sekä keski- ja pienjännitemaakaapelit sijaitsevat mielipiteen liitteenä esitetyn kartan mukaisesti. Muuntamo jää suunnittelun rakentamisen alle. Sopiva paikka muuntamolle voisi olla rakennettavassa pysäköintitalossa. Mikäli muuntamo ja maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannusten osalta toi-

mitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti. Alue on mahdollista liittää kaukolämpöön.

Viranomaisyhteistyö

Kaavamuutosta esiteltiin Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 11.5.2016.

Suunnitteluyhteistyö

Kaavamuutosta on valmisteltu yhteistyössä maanomistajan edustajien ja heidän konsulttinsa (arkkitehtitoimisto Forma Futura Oy ja arkkitehtitoimisto Antti Heikkilä Oy) sekä Vantaan kaupungin asiantuntijoiden kanssa.

Nähtävillä olo ja muistutukset

Kaupunginhallitus päätti 29.8.2016 asettaa kaavamuutoksen nähtäville 30 päivän ajaksi. Kaavamuutos oli nähtävillä 21.9.-20.10.2016 MRL 27 §:n mukaisesti. Nähtävillä olo aikana ei saatu muistutuksia kaavamuutosehdotuksesta.

Lausunnot

Kaupunginhallitus oikeutti 29.8.2016 kaupunkisuunnittelua pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavamuutoksesta. Lausunnot pyydettiin Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta ja Finavialta. Finavialta ei saatu lausuntoa. Vantaan Energia antoi lausunnon kaavamuutosehdotuksesta, vaikka lausuntoa ei Vantaan Energialta erikseen pyydetty.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus esitti lausunnossaan, että sujuvista ja turvallisista kävelyn ja pyöräilyn yhteyksistä joukkoliikennepysäkeille, asemille sekä palveluihin tulee huolehtia. Pilaantunut maaperä tulee merkitä kaavakarttaan ja maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä. Valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset meluohjeet tulee toteuttaa koko kaavamuutosalueella niin sisätiloissa kuin ulko-oleskelualueilla sekä eri rakentamisvaiheissa. Mahdolliset tärinä- ja runkomeluhaitat on määrättävä tarkistamaan. Lähistöllä sijaitsevan laitoksen, joka varastoi ja käsittelee kemikaaleja, onnettomuusriskit on huomioitava asuntojen ilmastointisuunnittelussa.

Vantaan Energia lausui mielipiteessään kaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, että alueelle tarvitaan yksi muuntamo. Kaavamuutosalueelle suunniteltu lisärakentamisen määrä on kasvanut osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävillä olon jälkeen niin merkittävästi, että alueelle tarvitaan yhden sijaan kaksi muuntamoa. Toinen muuntamo tulee sijoittaa kiinteistömuuntamona asuinkortteleita palvelevaan pysäköintitaloon, autopaikkojen korttelialueelle.

Vastineet

Kaavamuutoksen yhteydessä ympäröivän kaupunkirakenteen katualueille on varattu nykyistä enemmän tilaa, jotta katualueen molemmille sivuille on tule-

vaisuudessa mahdollista rakentaa sujuvat, yhtenäiset ja turvalliset kävely- ja pyöräily-yhteydet. Aviapolis kaavarunkotyössä on tarkasteltu koko Veromiehen kaupunginosaa ja varmistettu että alueelle rakentuu sujuvat ja turvalliset kävelyn ja pyöräilyn yhteydet joukkoliikennepysäkeille, asemille sekä palveluihin. Kaavamuutos noudattaa Aviapolis kaavarunkotyössä asetettuja tavoitteita.

Vantaan karttapalvelun tietojen mukaan kaavamuutosalueella on sijainnut pilaantuneita maa-alueita kiinteistöjen 52-125-16, 52-125-17 ja 52-125-18 alueilla. Karttapalvelun mukaan kyseiset maa-alueet on kunnostettu. Vantaan ympäristökeskukselta on kaavamuutostyön aikana saatu lausunto, jossa todetaan, että alueella ei ole tiedossa pilaantuneita maa-alueita. Veromiehen alueella on paikoin pilaantuneita maita, jotka johtuvat alueen teollisuushistoriasta. Tämän vuoksi kaikkien korttelialueiden kaavamääräyksiin lisätään kaavamääräys: *Maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantunut maaperä tarvittaessa kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä.*

Parvekkeiden lasitusta koskevaa kaavamääräystä: "Parvekkeet tulee lasittaa." täydennetään lauseella: *Parvekelasitus tulee toteuttaa siten, että valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset meluohjearvot toteutuvat.*

Ulko-oleskelualueiden ohjearvot (55 dB tai alle) eivät täyty osalla kaavamuutosalueesta. Tämän vuoksi kaavamuutosalueen rakentaminen on järjestetty umpikorttelimaisesti ja varmistettu, että ohjearvot alitetaan ainakin asuntojen sekä hoitolaitosten pihoilla oleskeluun ja leikkiin tarkoitetuilla alueilla. Parvekkeet on määrätty lasitettaviksi. Erilaisin julkisivun ääneneristysvaatimuksin on varmistettu, että sisätilojen ohjearvot alitetaan koko kaavamuutosalueella.

Asemakaavamuutoksen yhteydessä tehdyn meluselvityksen (Helimäki akustikot Oy 18.5.2016) mukaan asuinkerrostalojen korttelialueen sisäpiha alittaa kokonaisuudessaan ohjearvojen mukaiset ulko-oleskelualueiden meluohjearvovaatimukset. Tämän vuoksi leikki- ja oleskelupaikan tarkka sijainti on jätetty merkitsemättä kaavakartalle. Leikki- ja oleskelupaikan voi sijoittaa mihin kohtaan sisäpihaa tahansa.

Alueen rakentamisen vaihteellisuus ei ollut tiedossa kaavamuutostyön aikana. Kaavamääräyksiin lisätään kaavamääräys: *Rakennusluvan yhteydessä on vaihteellain rakentamisesta esitettävä selvitys, jossa todetaan, että valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset meluohjearvot täyttyvät kaikissa rakentamisvaiheissa sekä ulko-oleskelualueilla että sisätiloissa.*

Kaavamuutosalueen lähistön keskeinen tärinälähde on Kehä III:n liikenne. Paikalliskatujen raskaan liikenteen osuus on kaavamuutosalueen lähistöllä 10 % tai alle. Tärinä on potentiaalinen ongelma savikolle tai vastaavalle pehmeälle maalle rakennetun väylän ympäristössä. Tärinähaitoilta voidaan suojautua käyttämällä riittäviä suojaetäisyyksiä tärinälähteen ja siitä kärsivän kohteen välillä. Koko kaavamuutosalue sijoittuu yli 100 metrin turvaetäisyydelle alueen keskeisimmästä tärinälähteestä. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäris-

tökeskuksen laatiman oppaan ”Melun ja värinäntorjunta maankäytön suunnittelussa” mukaan yli 100 metrin etäisyydelle raskaasta maantieliikenteestä (100 km/h), pehmeälle maaperälle sijoittuva uusi asuinalue ei vaadi tarkempaa värähtelyselvitystä. Saman oppaan mukaan yli 5 metrin etäisyydelle tieliikenteestä (100 km/h) sijoittuva uusi asuinalue, pehmeällä tai kovalla maalla, ei yleensä vaadi tarkempaa runkomelun värähtelytarkastelua. Kaikki kaavamuutosalueen uudisrakennukset on suunniteltu vähintään viisikerroksisiksi. Tämä edesauttaa sitä, että maaperän värähtelyn ei arvioida vahvistuvan voimakkaasti rungon tai lattia resonanssi-ilmiön vuoksi. Suomen rakentamismääräyskokoelman osassa B3 pohjarakenteet määrätään, että: ennen rakentamista on tarvittaessa selvitettävä liikennetärinä. Edellä mainitut kohdat huomioon ottaen, kaavamääräyksiin ei nähdä tarpeelliseksi kirjata tärinän selvitystarvetta.

Kaavamuutosalueen lähistöllä sijaitsee laitos, joka käsittelee ja varastoi kemikaaleja. Kaavamuutosalue sijaitsee kyseisen laitoksen onnettomuusriskisuojavao-työhykkeen ulkopuolella. Suomen rakentamismääräyskokoelman osassa D2 rakennusten sisäilmasto ja ilmanvaihto määrätään, että ilmanvaihtojärjestelmä on suunniteltava ja rakennettava siten, että sen toiminta voidaan hälytystilanteessa kokonaisuudessaan pysäyttää selvästi merkityllä pysäytyskytkimellä. Laitoksen onnettomuusriskien huomioimista ei nähdä tarpeelliseksi kirjata kaavamääräyksiin.

Kaavamuutosehdotukseen on Vantaan Energian mielipiteen mukaisesti kirjattu yhden muuntamon sijoitustarve palvelurakennusten korttelialueelle. Autopaikkojen korttelialueelle lisätään kaavamääräys yhden kiinteistömuuntamon sijoitustarpeesta.

Tarkistukset

Kaikkien korttelialueiden kaavamääräyksiin lisätään kaavamääräykset:

Maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantunut maaperä tarvittaessa kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä.

Rakennusluvan yhteydessä on vaiheittain rakentamisesta esitettävä selvitys, jossa todetaan, että valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset meluohje-earvot täyttyvät kaikissa rakentamiskuvavaiheissa sekä ulko-oleskelualueilla että sisätiloissa.

Asuinkerrostalojen ja palvelurakennusten korttelialueiden parvekkeiden lasitusta koskevaa kaavamääräystä: ”Parvekkeet tulee lasittaa”, täydennetään lauseella: *Parvekelasitus tulee toteuttaa siten, että valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset meluohje-earvot toteutuvat.*

Autopaikkojen korttelialueelle lisätään kaavamääräys: *Tontilta nro 3 on varattava tila muuntamoa varten.*

4.4 Asemakaavamuutoksen tavoitteet

4.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Aviapolis kaavarunko

Kaavarunkoalueen suunnittelulle on asetettu kuusi tavoitetta:

- Tehdään autokaupungista käveltävän kokoinen kaupunki, missä voi viihtyä ja viipyä
- Rakennetaan ekologisesti ja kulttuurisesti kestävästä kaupunkia.
- Tehdään kestävästä kulkumuodoista kilpailukykyisiä ja luodaan innovatiivisia liikkumISRatkaisuja.
- Mahdollistetaan 60 000 työpaikan sijoittuminen alueelle.
- Tehdään elämisen ja asumisen kaupunginosa 20 000 vantaalaiselle.
- Rakennetaan Aviapoliksesta lentokenttäkaupunki, jonne tullaan läheltä ja kaukaa.

Vantaan taloussuunnitelman 2013–2016 strategiset tavoitteet ovat mm. seuraavia:

- Edistetään toimivan ja kestävän kaupunkirakenteen toteutumista kaupunkirakennetta eheyttämällä ja tiivistämällä, kestäviä liikkumismuotoja edistämällä.
- Koko kaupunkiorganisaatio osallistuu kaupunkikuvan kehittämiseen – kaupungin vetovoimaisuus asuinpaikkana paranee.

Vantaan arkkitehtuuriohjelman 2015 (kv 11.5.2015) tavoitteita:

- Suunnittelemme työn ja kaupan kohteista maamerkkejä ja eläviä ympäristöjä.
- Varmistamme, että työ, koti ja kauppa lomittuvat kaupunkirakenteessa.
- Luomme Vantaalle kerroksellisen, tiiviin ja läheisen kaupunkikuvan.
- Edistämme kaupan saavutettavuutta kaikilla kulkumuodoilla.

4.5 Asemakaavamuutosratkaisun valinta

4.5.1 Asemakaavaratkaisun valinnan perusteet

Kaavaratkaisuun sisältyvän täydennysrakentamisen idea

Kaavamuutoksen täydennysrakentamisen idea toteuttaa Aviapolis kaavarungossa asetettuja tavoitteita: asuinkerrostalorakentaminen on järjestetty umpikorttelimaisesti, lähelle katualueita, jotta katualueesta muodostuu tiivis ja kaupunkimainen ja jotta sisäpihoista muodostuu suojaisia. Koska kyseessä on

suurehko kokonaisuus ja Aviapolis alueen ensimmäisiä kaavarungon mukaisia asuinrakentamiskohteita, on arkkitehtuurin ja kaupunkitilan laatuun ja vaihtelevuuteen kiinnitetty kaavamuutoksessa erityistä huomiota. Asuinrakennusten julkisivumateriaaleja, -jäsentelyä ja -värivalintoja ohjaavissa kaavamääräyksissä on pyritty siihen, että alueen arkkitehtuuri kestää aikaa ja erottuu edukseen olemassa olevasta vaaleasävyisestä ja paikoin vaatimattomasta toimistorakentamisesta. Alueen pysäköintitaloissa sallitaan vapaampi ja kokeilevampi arkkitehtuuri.

Alueen lounaisnurkkaan sijoittuvan liike- ja toimistorakennusten korttelialueen uudisrakentamiselle on niin ikään jätetty enemmän vapauksia. Kehä III:lle ja Lentoasemantielle näkyvän lounaisnurkan rakentaminen saa olla kerrosluvultaan alueen korkeinta. Alueen arkkitehtuurin tulee olla laadukasta ja innovatiivista.

Viistoilmakuva asuin kerrostalojen korttelialueen kokonaisuudesta (arkkitehtitoimisto Forma Futura Oy)

Havainnekuva Robert Huberin tien ja Äyritien kulmaan suunnitellusta uudisrakennuksesta (arkkitehtitoimisto Antti Heikkilä Oy)

Mielipiteiden huomioiminen kaavaratkaisussa

Pääosalla mielipiteitä esittäneistä tahoista ei ollut huomautettavaa kaavamuu-
toksen lähtökohtiin. Kattavin liikenne- ja meluselvityksin on varmistettu, että
valtioneuvoston päätöksessä nro 993/1992 esitetyt melutason ohjearvot täyt-
tyvät alueella. Asuinrakennusten ja herkkien kohteiden sijoittelussa on huomi-
oitu lähistöllä olevien suurten väylien vaikutus alueen ilmanlaatuun. Lisäksi on
varmistettu, että kaupunginosan läheisyyteen sijoittuvien vaarallisia aineita kä-
sittelevien laitosten varoalueet eivät ulotu kaavamuu-
toksalueelle. Alueella si-
jaitsevalle, suunnitellun rakentamisen alle jäävälle muuntamorakennukselle on
varattu uusi paikka palvelurakennusten korttelialueelta. Alueella sijaitsevan
Huberin kaarihallien kokonaisuuteen kuuluvaa portinvartijarakennuksen sekä
Robert Huberin tie 3 a:n 1980-luvulla rakennetun toimistorakennuksen raken-
nushistoriallisia arvoja on tutkittu osana kaavamuu-
toksta.

Kaarvaratkaisun valinnan perustelut

Valittu kaavaratkaisu on Aviapolis kaavarungon, Vantaan arkkitehtuuriohjel-
man ja Vantaan talousohjelman mukainen. Se tehostaa ja monipuolistaa jo ra-
kennettua aluetta, joka sijoittuu hyvien joukkoliikennedyteyhteyksien varrelle. Va-
littu umpikortteliratkaisu luo suojaisia sisäpihoja kehittyvän alueen keskelle.
Pysäköinnin keskittäminen maanpäällisiin pysäköintilaitoksiin mahdollistaa
alueen kasvillisuuden ja vehreyden lisäämisen. Lyhyt etäisyys lähistön kaupalli-
siin palveluihin lisää kävelyn ja pyöräilyn houkuttelevuutta kulkutapamuotona.

5 Asemakaavamuutoksen kuvaus

5.1 Kaavan rakenne

Kaavamuu-
toksalue koostuu asuin-
kerrostalojen korttelialueesta (AK), palvelu-
rakennusten korttelialueesta (P), toimistorakennusten korttelialueesta (KT), liike-
ja toimistorakennusten korttelialueesta (K) ja autopaikkojen korttelialueesta
(LPA). Toimistorakentamisen tyyli ja massoittelu säilyvät alueella voimassa ole-
van asemakaavan mukaisena. Alueen koillis-
kulma muuttuu kaavamuu-
toksessa
umpikorttelimaiseksi ja urbaaniksi asuin-
kerrostalojen korttelialueeksi, jonka
suurin sallittu kerroskorkeus on seitsemän kerrosta. Palvelurakennusten kort-
telialue sijoittuu alueen keskiosaan, uuden, alueen läpi kulkevan kadun länsi-
puolelle. Palvelurakennusten korttelialueelle on mahdollista sijoittaa tavan-
omaista asumista, hoiva- ja palveluasumista ja päiväkotia. Alueen lounaiskulma
muutetaan liike- ja toimistorakennusten korttelialueeksi, jonne on mahdollista
sijoittaa hotelli- ja/tai hostellitoimintaa. Alueelle ajetaan pääosin Perintötien ja
uuden katuyhteyden, Perintökujan kautta.

5.1.1 Mitoitus

Rakennusoikeudet korttelialueittain ja kokonaisuutena:

Kaavamuutosalueen kokonaispinta-ala on 53 671 m² ja kokonaisrakennusoikeus 58 356 k-m². Aluetehokkuus on noin $e=1,0$. Alueelle tulee arviolta 700 asukasta.

Asuinkerrostalojen korttelialue:

Alueen pinta-ala on 14 551 m², rakennusoikeus yhteensä 27 000 k-m² ja asukkaita tulee alueelle arviolta 600.

Palvelurakennusten korttelialue:

Alueen pinta-ala on 5483 m², rakennusoikeus 5000 k-m² ja asukkaita tulee arviolta 100.

Toimistorakennusten korttelialue:

Alueen pinta-ala on 12 368 m² ja rakennusoikeus 18 356 k-m².

Liike- ja toimistorakennusten korttelialue:

Alueen pinta-ala on 5451 m² ja rakennusoikeus 8000 k-m². Alueelle saa sijoittaa hotelli- tai hostellitiloja korkeintaan 75 % alueen kokonaisrakennusoikeudesta.

Autopaikkojen korttelialue

Alueen pinta-ala on 6958 k-m².

Katualueet

Katualueiden pinta-ala on 7741 m² ja kevyenliikenteen katualueiden pinta-ala on 1119 m².

Autopaikkojen vähimmäismäärät:

asuminen: 1 autopaikka / 100 k-m², kuitenkin vähintään 0,8 ap / asunto erityisasumisen kiinteistöissä, joissa on nuoriso-, seniori- tai muita erityisasuntoja ja asuntoloita voi tavanomaisen mitoituksen mukaisista autopaikoista jättää 40 % toteuttamatta.

tuettu asuntotuotanto: -15 %

nimeämättömät paikat -10 %, jos paikkoja vähintään 100 kpl

vuoroittaiskäytölle on mahdollista saada lievennys tarkemman suunnitelman perusteella

toimisto- ja työtilat: 1 autopaikka / 50 k-m²

liiketilat: 1 autopaikka / 60 k-m²

hotellitilat: 1 autopaikka / 50 k-m²

hostellitilat: 1 autopaikka / 100 k-m²

Polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärät:

asuminen: 1 polkupyöräpaikka / 30 k-m²

toimisto- ja työtilat: 1 polkupyöräpaikka / 80 k-m²

liiketilat: 1 polkupyöräpaikka / 50 k-m²

hotellitilat: 1 polkupyöräpaikka / 80 k-m²
hostellitilat: 1 polkupyöräpaikka / 50 k-m²
joista mitoituksella 1 polkupyöräpaikka / 160 k-m² on sijoitettava katettuun ja lukittuun tilaan kaikissa muissa paitsi asumisessa. Asumisen polkupyöräpaikoista puolet on sijoitettava pihatasossa olevaan ulkovälinevarastoon.

5.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen

Kokonaisratkaisulla ja kaavamääräyksillä varmistetaan rakentamisen korkea laatutaso.

5.3 Aluevaraukset

5.3.1 Korttelialueet

Asuinkerrostalojen korttelialue (AK)

Asuinkerrostalojen korttelialueesta tulee rakentaa ilmeeltään urbaani ja kaupunkikuvallisesti monimuotoinen ja laadukas kokonaisuus, joka luo selkeärajaista katutilaa ja visuaalisesti monimuotoista kävely-ympäristöä. Rakennusten ja rakenteiden tulee olla arkkitehtuuriltaan ja materiaaleiltaan korkealuokkaisia. Rakennusten maantasokerrokseen, Perintötien varteen tulee sijoittaa liike, toimi-, tai asukastiloja. Korttelialueen läpi tulee rakentaa julkisesti käytettävä kävely-yhteys, jonka varrelle sijoitetaan asukkaiden yhteistiloja.

Asuinkerrostalokortteliin on haluttu vaihtelevuutta ja elävyyttä määräämällä, että vierekkäisten rakennusten tai lamellien tulee olla julkisivuiltaan erilaisia värin, materiaalin, mittakaavan ja/tai ikkunajaon, koon tai sijoittelun suhteen. Julkisivun tyylin tulee vaihtua edellä mainituin keinoin vähintään 35 metrin välein.

Alueen autopaikat sijoitetaan keskitetysti maanpäälliseen pysäköintilaitokseen.

Palvelurakennusten korttelialue (P)

Palvelurakennusten korttelialueesta tulee rakentaa asuinkerrostalojen korttelialueen tapaan ilmeeltään urbaani ja kaupunkikuvallisesti monimuotoinen ja laadukas kokonaisuus, joka luo selkeärajaista katutilaa ja visuaalisesti monimuotoista kävely-ympäristöä. Rakennusten ja rakenteiden tulee olla arkkitehtuuriltaan ja materiaaleiltaan korkealuokkaisia. Palvelurakennusten korttelialueelle saa sijoittaa tavanomaista sekä hoiva- ja palveluasumista ja päiväkodin. Maantasokerrokseen saa sijoittaa liiketiloja. Alueen kävely-yhteyksien tulee liittyä luontevasti ympäristön jalankulkureitteihin.

Alueen autopaikat sijoitetaan maantasoon. Korttelialueelta on varattava tila muuntamorakennusta varten. Piha-alue tulee rajata pysäköintialueesta kauniisti puuistutuksin. Rakennuksin ja/tai rakentein on huolehdittava siitä, että päiväkodin pihan melutaso on ohjearvojen mukainen.

Toimistorakennusten korttelialue (KT)

Toimistorakennusten korttelialueen kaavamääräykset päivitetään osana kaavamuutosta. AviaLine 4 toimistorakennukselle on myönnetty rakennuslupa voimassa olevan asemakaavan pohjalta. Asemakaavamuutos ei vaikuta myönnettyyn rakennuslupaan.

Liike- ja toimistorakennusten korttelialue (K)

Liike- ja toimistorakennusten korttelialueesta tulee rakentaa ilmeeltään urbaani ja kaupunkikuvallisesti monimuotoinen ja laadukas kokonaisuus, joka luo selkeärajaista katutilaa ja visuaalisesti monimuotoista kävely-ympäristöä. Liike- ja toimistorakennusten korttelialue sijoittuu näkyvälle paikalle kaavamuutosalueen lounaiskulmaan, joten alueen rakennusten ja rakenteiden tulee olla arkkitehtuuriltaan ja materiaaleiltaan korkealuokkaisia. Rakennusten maantasokerroksiin saa sijoittaa liiketiloja. Kaikkiin kerroksiin saa sijoittaa hotelli- ja/tai hostellitoimintaa. Hotelli- ja/tai hostellitiloja saa rakentaa yhteensä korkeintaan 75 % alueen kokonaisrakennusoikeudesta. Pysäköintialue tulee rajata korttelialueesta kauniisti puuistutuksin.

Autopaikkojen korttelialue (LPA)

Autopaikkojen korttelialueelle sijoittuvan pysäköintitalon tulee olla arkkitehtuuriltaan ja materiaaleiltaan korkealuokkainen ja innovatiivinen. Pysäköintilaitoksen ja kadun välinen tila tulee kivetä tai käsitellä muuten osana kaupunkimaista katutilaa.

Maantasoon rakennettavien pysäköintipaikkojen alue tulee rakentaa katumaisena siten, että alueen laidoilla on jalkakäytävät ja alueen keskellä on ajoväylä.

5.4 Kaavan vaikutukset

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on kuvattu muutos nykytilan, voimassa olevan asemakaavan ja kaavamuutoksessa kuvatun tilanteen välillä. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

5.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Väestön rakenne ja kehitys kaava-alueella

Alueella ei tällä hetkellä ole vakituisia asukkaita. Voimassa oleva asemakaava ei mahdollista asuntojen rakentamista alueelle. Kaavamuutos lisää kaupunginosan väestön määrää noin 700 asukkaalla. Uudet asukkaat muuttavat alueen luonnetta työpaikkapainotteisesta kaupunginosasta vuorokauden ympäri eläväksi, monipuoliseksi kaupunkiympäristöksi. Asuntorakentamisen tuotantomuotoihin tulee asemakaavamuutokseen liittyvissä sopimuksissa rajoitteita. Osa asuinrakentamisen kokonaismäärästä tulee olla omistusasumista ja osa ARA-tuotantoa.

Yhdyskuntarakenne ja kaupunkikuva

Nykyisin alueen yhdyskuntarakenteessa korostuu autoilu: korttelikoko on laaja, rakennukset sijaitsevat paikoin harvassa ja pysäköinnillä on näkyvä rooli kaupunkikuvassa. Rakennukset ovat pääosin arkkitehtuuriltaan vaatimattomia. Voimassa olevan asemakaavan täysimittainen toteuttaminen lisäisi alueen työpaikka- ja pysäköintilaitosrakennusten määrää nykyisellä tyylillä. Alueen korttelirakenne säilyisi nykyisessä muodossaan ja kävely- ja pyöräilyetäisyydet pysyisivät pitkinä.

Rakeisuuskartta Veromiehen rakennuskannan nykytilanteesta, ylimpänä luoteessa on Aviapolis aseman eteläinen sisäänkäynti

(Minna Koskinen)

Kaavamuuotos monipuolistaa toteutuessaan alueen yhdyskuntarakennetta lisäämällä kaupunginosan asuin- ja palvelurakennuskantaa ja muuttamalla rakennusten sijoittelua kaupunkimaisemmaksi. Korttelikoko pienenee alueen sisäisen uuden katuyhteyden myötä. Kävelyn ja pyöräilyn käyttöedellytykset paranevat uusien yhteyksien ja parannettujen kulkuväylien rakentuessa. Asuin-kortteleiden vehreät sisäpihat lisäävät alueen kasvillisuuden määrää. Samalla alueen maankäyttö tehostuu. Kaavamuuotos tukee tavoitetta tiivistää kaupunkirakennetta hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella, mikä on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaista.

Luonnos alueen läpi rakennettavan uuden kadun poikkileikkauksesta (arkkitehti-toimisto Forma Futura Oy)

Rakeisuuskartta Veromiehen uudesta rakennuskannasta:

kaavamuutoksen nro 002260/Kortteli 52125 mahdollistamat uudisrakennukset on merkitty punaisella,

kaavamuutoksen nro 002204/Rälssipuisto mahdollistamat uudisrakennukset sinisellä ja

kaavamuutoksen nro 002304/Aviapolis Studios mahdollistamat uudisrakennukset vihreällä.

(Minna Koskinen)

Työpaikat, elinkeinotoiminta ja palvelut

Osa alueen toimistorakennusoikeudesta on nykyisellään rakentamatta. Voimassa olevan asemakaavan täysimittainen toteuttaminen lisäisi jonkin verran alueen toimistotyöpaikkojen määrää. Kaavamuutos vähentää alueen toimisto-

rakennusoikeutta, mutta monipuolistaa alueen palveluja ja työpaikkatarjontaa mahdollistamalla hoiva- ja palveluasuntojen sekä liike- ja hostellitilojen sijoittamisen alueelle. Asuinrakentaminen mahdollistaa työpaikan ja asunnon välisen etäisyyden lyhentämisen. Tulevaisuudessa alueen nykyiset työntekijät voivat valita asumismahdollisuuden myös aivan työpaikan lähistöltä. Kehä III:n eteläpuolelta, alle kilometrin etäisyydeltä löytyvät kattavat kaupalliset palvelut alueen uusille asukkaille.

Virkistys

Kaavamuutosalueella ei tällä hetkellä sijaitse virkistysalueita. Rakentamattomat alueen osat ovat pääosin asfaltti- ja hiekkapäälysteistä kenttää. Voimassa olevan asemakaavan toteuttaminen lisää hiukan alueen kasvillisuutta nurmi- ja puuistutuksin. Asemakaavamuutoksen umpikortteliratkaisu ja autopaikkojen keskittäminen pääosin maanpäällisiin pysäköintilaitoksiin mahdollistaa vehreiden sisäpihojen rakentamisen alueelle. Alueen suunnittelua ohjaavassa Aviapolis-kaavarungossa on varmistettu, että kaupunginosasta varataan riittävästi tilaa tulevien asukkaiden tarvitsemille virkistysalueille ja että kulkuetäisyydet uusilta asuinalueilta virkistysalueille säilyvät maltillisina. Väestön määrän kasvun myötä alueen rakennettujen viheralueiden määrä, laatu ja toiminnallisuudet paranevat.

Kaavamuutos ei vähennä alueen virkistysalueiden määrää. Kaavamuutos ei katkaise olemassa olevia viheryhteyksiä. Hanke ei vaaranna VAT:n virkistyskäyttöä koskevia tavoitteita.

Liikenne

Alueen yleisimpänä kulkutapamuotona on tällä hetkellä yksityisautoilu. Autoilun sujuvuus, kaupunkikuvan vaatimattomuus, korttelikoon suuruus ja siitä muodostuvat pitkät välimatkat eivät kannusta alueen nykyisiä käyttäjiä vaihtamaan totuttua kulkumuotoa kestävämpiin valintoihin: kävelyyn, pyöräilyyn tai joukkoliikenteeseen. Voimassa oleva asemakaava vahvistaisi toteutuessaan nykyisiä liikkumistapoja: pysäköintipaikat lisääntyvät, suuri korttelikoko säilyy ja kaupunkikuvan vaatimattomuus täydentyy nykyisellä tyylillään. Asemakaavan muutos parantaa kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä. Lyhyt etäisyys kaupallisista palveluista lisää kestävien kulkutapojen houkuttelevuutta kulkumuotoa valitessa. Samalla alueen lisääntyvä maankäyttö ja asuminen on edellyttää tonttikatuverkon ja raittiverkon täydentämistä. Myös olevien katujen standardia tullaan muuttamaan asuinalueiden kaduiksi soveltuviksi mm. lisäämällä ja leventämällä raitteja katujen varsilla.

Vesihuolto

Kaava-alueen halki rakennetaan uusi katuyhteys, jonka alle rakennetaan uutta vesijohtoa DN110 ja jätevesiviemäriä DN200 noin 110 metrin matkalle ja uutta hulevesiviemäriä DN400 noin 230 metrin matkalle.

Muodostuvia hulevesiä tulee viivyttää tontilla ennen vesien johtamista yleiseen verkostoon. Hulevesien hallintarakenteet tulee mitoittaa 10 minuutin sadetilanteelle, jonka rankkuus on 150 l/s/ha. Tontilta saa poistua mitoitussadetilanteessa samansuuruinen virtaama kuin sieltä poistuisi luonnontilassa. Tonttien tasaus tulee suunnitella siten, että tulvatilanteessa vesi voi kertyä piha- ja pysäköintialueille hetkellisesti. Tämä tulvamitoitus tehdään 30 minuuttia kestäväälle sateelle, jonka rankkuus on 167 l/s/ha. Tätä suurempia sadetilanteita varten tulee suunnitella hallittu tulvareitti tontilta yleisille alueille. Tontin hulevesisuunnitelma tulee esittää rakennuslupaa haettaessa.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Kaavamuutosalueella sijaitsee toimistorakennuksia, joista suurin osa on rakennettu 2000-luvulla. Vanhempaa rakennuskantaa edustaa Robert Huberin tie 3:ssa sijaitseva toimistotalo ja Huberin varastohalleihin liittyvä, käytöstä poistunut portinvartijarakennus. Kaavamuutosalueen pohjoispuolella sijaitsee Huberin varastohallit, jotka on todettu rakennusperintöarvoltaan erittäin merkittäviksi. Voimassa oleva asemakaava ei esitä rakennuksia suojeltaviksi. Asemakaavamuutoksen täysimittainen toteuttaminen tarkoittaisi sekä 1980-luvun toimistorakennuksen että portinvartijarakennuksen purkamista. Portinvartijarakennuksen ja Robert Huberin tien 3 a:n toimistorakennuksen rakennushistoriallisia arvoja on tutkittu osana kaavamuutoksen laatimista (katso kohta 3.1.1).

Kaavataloudellinen arviointi

Kaavamuutos mahdollistaa noin 700 uuden asukkaan muuttamisen alueelle, mikä lisää kaupungin verotuloja kunnallisveron ja kiinteistöveron muodossa sekä hyödyntää olemassa olevaa kunnallistekniikkaa. Kaupunki saa maankäyttösopimuksella korvausta maanomistajilta arvonnoususta rakennusoikeuden mukaisesti noin 3,75 miljoonaa euroa. Tästä kaupunki saa noin puolet kiinteistöomaisuutena, käytännössä tonttimaana. Kaupunki toteuttaa näin velvoitetaan toteuttaa tuettua asuntorakentamista.

Kaavamuutokseen kuuluu Perintötien leventäminen sekä Perintökujan rakentaminen. Perintökujalle rakennetaan myös vesihuolto. Tämä kunnallistekniikan rakentaminen maksaa arviolta alle 300 000 euroa. Kaupunki saa katualueet haltuunsa maankäyttösopimuksen mukaisesti.

Kaavamuutoksella toteutetaan MAL-aiesopimuksen mukaista asuntotuotannon lisäämistä sekä toimialan tulokortin mukaista kaupunkirakenteen eheytymistä. Hanke on kaupungille taloudellisesti kannattava.

5.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Alueen kasvillisuutta ja sen kuntoa on arvioitu kaavatyön aikana. Voimassa oleva asemakaava lisää täysimittaisesti toteutuessaan hieman alueen kasvillisuutta puuistutuksin ja nurmialuein. Kaavamuutoksen mahdollistama lisära-

kentäminen vähentää jossain määrin kasvillisuutta alueen lounaisosasta. Pysäköinnin keskittäminen pysäköintilaitoksiin ja asuinkerrostalokortteiden maavaraiset sisäpihat mahdollistavat alueen kasvillisuuden huomattavan lisäämisen tulevaisuudessa. Uuden katualueen mitoituksessa ja ympäröivien katualueiden levennystarpeissa on varauduttu katupuiden istuttamiseen ja tilatarpeisiin. Alueella lisääntyvien hulevesien hallintaan on kiinnitetty huomioita kaavamuu-
tostyön aikana.

Kasvihuonepäästöt

Kaavamuutos parantaa kävelyn ja pyöräilyn käyttöedellytyksiä. Kaavamuutos tiivistää pääkaupunkiseudun yhdyskuntarakennetta, tukeutuu osittain olemassa oleviin kunnallisteknisiin rakenteisiin ja sijoittuu kattavien, olemassa olevien kaupallisten palveluiden läheisyyteen. Nämä ratkaisut vähentävät yksityisautoilun ja uuden kunnallistekniikan rakentamisen tarvetta ja auttavat siten hillitsemään kasvihuonepäästöjen lisääntymistä.

5.4.3 Yhteenveto

Kaavamuutos edistää alueen taloudellista, sosiaalista ja kulttuurillista kestävyyttä valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti. Kaavamuutoksessa otetaan huomioon sekä rakennettu että luonnonympäristö.

Ratkaisu on ekologisesti kestävällä pohjalla: se täydentää jo rakennettuja alueita eikä vaadi laajoja investointeja infrastruktuuriin. Kaavamuutosalueella voidaan pääosin hyödyntää olemassa olevaa liikenneverkkoa ja kunnallistekniikkaa. Hanke edistää kehäradan varren tiivistymistä.

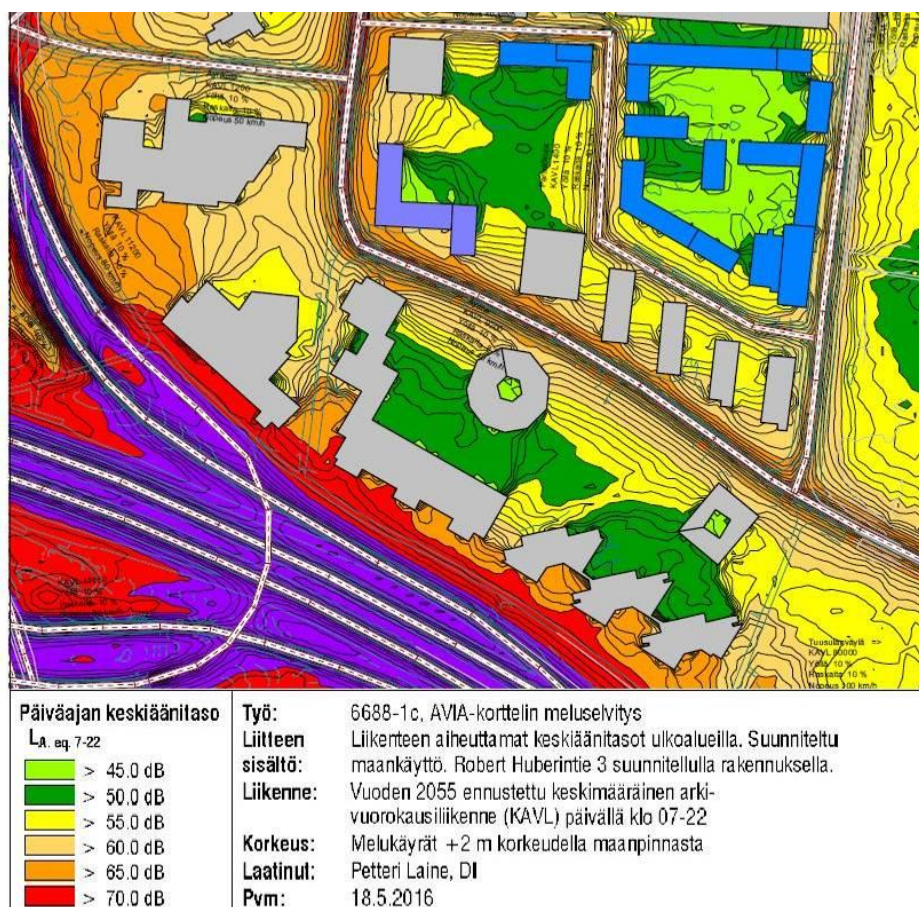
5.5 Ympäristön häiriötekijät

Kaavamuutoksessa alueelle sijoitettujen toimintojen vaatimat ilmanlaatu-
vyöhykkeiden suositukset täyttyvät lähistön suurista liikenneväylistä täyttyvät koko kaavamuutosalueella. Kaavamuutos ei sijoitu Veromiehen kaupunginosan läheisyydessä sijaitsevien vaarallisia aineita käsittelevien laitosten (nk. Sevesolaitosten) vaikutusalueelle.

Suunniteltu umpikorttelirakenne antaa leikki- ja oleskelupihoille riittävästi suojaa tieliikenteen melulta, mutta osalla alueen parvekkeista ulko-
oleskelualueiden suositusarvot ylittyvät. Tämän vuoksi parvekkeet tulee lasittaa. Asemakaavatasoinen meluselvitys osoitti, että pääosaan alueen uudisrakennusten kadunpuoleisista julkisivuista kohdistuu 55–60 dB:n tieliikennemelu. Vantaan rakennusjärjestyksen mukaan asuin-, potilas- ja majoitushuoneissa sekä kokoontumistiloissa ulkomelutason ja sallittavan sisämelutason erotus on tällöin oltava 30 dB, toimistotiloissa 25 dB. Osa julkisivuista kohdistuu 60–65 dB:n tieliikennemelu. Vantaan rakennusjärjestyksen mukaan asuin-, potilas- ja majoitushuoneissa sekä kokoontumishuoneissa ulkomelutason ja sallittavan sisämelutason erotus on tällöin oltava 35 dB, toimistotiloissa 30 dB.

Kaavamuutosalue sijoittuu voimassa olevan Vantaan yleiskaavan mukaan lentomelualueelle m3. Asuin-, potilas- ja majoitushuoneissa sekä opetus- ja kokoontumistiloissa ulkokuoren ääneneristävyys lentomelua vastaan on tällöin oltava $\Delta L \geq 32$ dB. Toimistotilojen ulkokuoren ääneneristävyys lentomelua vastaan on tällöin oltava $\Delta L \geq 28$ dB. Kun lentoliikennemelun aiheuttama ääneneristävyyssvaatimus on suurempi kuin tieliikennemelun ääneneristävyyssvaatimus, on lentoliikennemelu mitoittava tekijä. Asuin-, potilas-, majoitus- ja kokoontumistiloissa ulkokuoren ääneneristävyyssvaatimukseksi tie- ja lentoliikennemelua vastaan asetettiin $\Delta L \geq 32$ dB. Toimistotiloissa mitoittavana tekijänä käytettiin tieliikennemelua: toimistotilojen ulkokuoren ääneneristävyyssvaatimukseksi tie- ja lentoliikennemelua vastaan asetettiin $\Delta L \geq 30$ dB. Asuin-, potilas-, majoitus- ja kokoontumistiloja sisältävien uudisrakennusten julkisivuilla, joihin kohdistuu meluselvityksen mukaan korkeampi tieliikenteen aiheuttama keskiäänitaso kuin 60 dB asetettiin lisäksi kaavakarttamerkintänä korkeampi ääneneristävyyssvaatimus tieliikennemelua vastaan $\Delta L \geq 35$ dB.

Asuinkerrostalojen korttelialueen sisäpiha alittaa kokonaisuudessaan valtioneuvoston päätöksen mukaiset ulko-oleskelualueiden meluohjeavrot. Alueen yhteisen leikki- ja oleskelualueen voi sijoittaa mihin kohtaan sisäpihaa tahansa. Liike- ja toimistorakennusten ja palvelurakennusten korttelialueella leikki- ja oleskelualueen voi sijoittaa kohtaan, jossa ohjeavrot alittuvat.

Ote asemakaavamuutoksen yhteydessä laaditusta meluselvityksestä (Helimäki Akustikot, Lausunto 6688-1c, 18.5.2016)

5.6 Kaavamerkinnät ja -määräykset

Kaavamuutosalueella on käytetty tavanomaisia kaavamerkintöjä ja kaavamääräyksiä, jotka pohjautuvat Aviapolis kaavarungossa asetettuihin tavoitteisiin.

5.7 Nimistö

Kaavamuutosalueelle sijoittuvalle uudelle katualueelle on annettu kaavamuutoksessa nimi: Perintökuja. Robert Huberin polku on lyhennetty muotoon: Huberinpolku.

6 Asemakaavan toteutus

Kaavamuutokseen liittyy toteuttamissopimus.

Kaavamuutos saanee lainvoiman aikaisintaan alkuvuodesta 2017. Kaavan vahvistuttua alueen rakentaminen voi alkaa.

7 Asemakaavatyöhön osallistuneet

YIT Rakennus Oy
rakennuttajapäällikkö Kari Kuittinen
hankekehityspäällikkö Anne Suojoki
hankekehitysinsinööri Olli Haapio
projekti-insinööri Hanna Terho

Forenom
toimitusjohtaja Johannes Kangas

Arkkitehtitoimisto Forma Futura Oy
arkkitehti Leila Tuominen

Arkkitehtitoimisto Antti Heikkilä Oy
toimitusjohtaja, arkkitehti Antti Heikkilä

Vantaan kaupunki
aluearkkitehti Asta Tirkkonen
asemakaavasuunnittelija Minna Koskinen
asemakaavasuunnittelija Merja Häsänen
kaavasuunnittelija Saija Lauriala
liikenneinsinööri Jarmo Pajunen
liikenneinsinööri Ilari Heiska
suunnitteluinsinööri Harri Keinänen
suunnitteluinsinööri Krister Höglund
suunnitteluavustaja Kimmo Kangas

kaavoitusinsinööri Mikko Järvi

VANTAA KAUPUNKI
Kaupunkisuunnittelu, asemakaavoitus

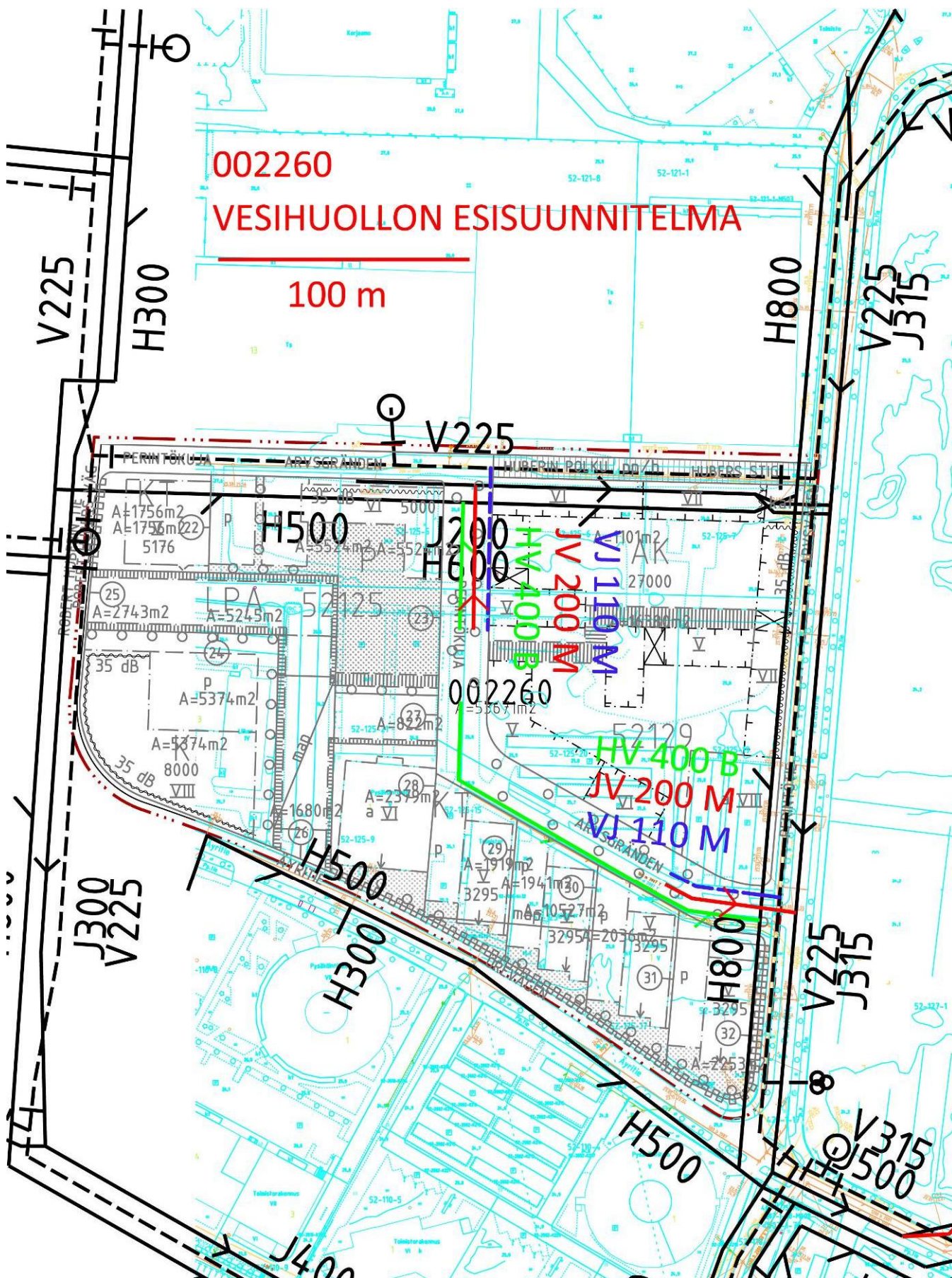
Vantaalla 21.11.2016

Asta Tirkkonen
Aluearkkitehti

Minna Koskinen
asemakaavasuunnittelija

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	Täyttämispvm	06.07.2016
Kaavan nimi	002260 Veromies 52 kaupunginosa		
Hyväksymispvm	Ehdotuspvm		
Hyväksyjä	Vireilletulosta ilm. pvm	17.08.2015	
Hyväksymispykälä	Kunnan kaavatunnus	092002260	
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	5,3671	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	5,3671

Ranta-asemakaava Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	5,3671	100,0	58356	1,09	0,0000	12334
A yhteensä	1,4551	27,1	27000	1,86	1,4551	27000
P yhteensä	0,5483	10,2	5000	0,91	0,5483	5000
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	1,7819	33,2	26356	1,48	-1,0324	-19666
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	1,5818	29,5			-0,9710	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	0,9948	18,5	0	-0,6499	0

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnot

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	5,3671	100,0	58356	1,09	0,0000	12334
A yhteensä	1,4551	27,1	27000	1,86	1,4551	27000
AK	1,4551	100,0	27000	1,86	1,4551	27000
P yhteensä	0,5483	10,2	5000	0,91	0,5483	5000
P	0,5483	100,0	5000	0,91	0,5483	5000
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	1,7819	33,2	26356	1,48	-1,0324	-19666
K	0,5451	30,6	8000	1,47	0,5451	8000
KT	1,2368	69,4	18356	1,48	-1,5775	-27666
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	1,5818	29,5			-0,9710	
Kadut	0,7741	48,9			0,7741	
Kev.liik.kadut	0,1119	7,1			-0,1428	
LPA	0,6958	44,0			-1,6023	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	0,9948	18,5	0	-0,6499	0
ma	0,0000		0	-1,6447	0
map	0,9948	100,0	0	0,9948	0

Kaava-alueen numero Planområdets nummer	Päiväys Datum	Pohjakarttalehtien numerot 1 / 8 Baskartbladens nummer
002260	21.11.2016	686497, 686498, 687497, 686498

Vantaan kaupunki
Kaupunginosa 52, Veromies

KORTTELI 52125

Asemakaavan muutos
Korttelit 52125 ja 52129 sekä katu-
alueet.

(Kumoutuvan asemakaavan kortteli
52125 sekä katualue.)

Tonttijaon muutos
Korttelit 52125 ja 52129.

Vanda stad
Stadsdel 52, Skattmans

KVARTER 52125

Ändring av detaljplanen
Kvarteren 52125 och 52129 samt gatu-
områden.

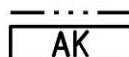
(Kvarter 52125 samt gatuområdena
i den plan som upphävs.)

Ändring av tomtindelningen
Kvarteren 52125 och 52129.

1:2000

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

3 m kaava - alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.
Asuinkerrostalojen korttelialue.

Yleistä

Korttelialueesta tulee rakentaa ilmeeltään urbaani ja kaupunkikuvallisesti monimuotoinen ja laadukas kokonaisuus, joka luo selkeärajaista katutilaa ja visuaalisesti monimuotoista kävely-ympäristöä.

Perintötien ja Huberin polun kulmassa ympäristön laatuun tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Perintötien varteen tulee sijoittaa liike-, toimi- tai asukastiloja. Liike-, toimi- tai asukastilat saa rakentaa asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi. Perintötiele avautuvien liike-, toimi- tai asukastilojen kerroskorkeuden tulee olla vähintään 3,6 m.

Asukkaiden yhteiseen käyttöön tulee rakentaa kerho- tai harrastetilaa vähintään 0,5 % kerrosalasta. Kerho- tai harrastetilat saa sijoittaa kortteliin keskitetysti. Kerho- tai harrastetilat saa rakentaa asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi. Nämä tilat eivät mitoiteta autopaikkoja.

Pysäköintilaitokseen saa sijoittaa väestönsuojatiloja tonttijaosta riippumatta.

Maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantunut maaperä tarvittaessa kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä.

Melu

Rakennusluvan yhteydessä on vaiheittain rakentamisesta esitettävä selvitys, jossa todetaan, että valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset meluohjeavrot täyttyvät kaikissa rakentamismuutoksissa sekä ulko-oleskelualueilla että sisätiloissa.

Asuin- ja kokoontumishuoneiden ulkokuoren ääneneristävyyden lento- ja tieliikennemelua ΔL vastaan on oltava vähintään 32 dB, ellei karttamerkinnoin muuta osoiteta.

Rakennukset

Rakennusten ja rakenteiden tulee olla arkkitehtuuriltaan ja materiaaleiltaan korkealuokkaisia.

Alueen rakennusten tulee olla massaltaan eheitä.

Asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi saa rakentaa asumista palvelevia asunnon ulkopuolisia varasto-, huolto-, askartelu-, sauna-, ym. tiloja, valokuiluja ja teknisiä tiloja rakennusten kaikkiin kerroksiin. Asukastilojen ja polkupyörävarastojen tulee sijoittua pääasiassa maantasokerroksiin ja avautua kadun tai jalankulkureitin puolelle. Nämä tilat

DETALJPLANE BETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvartersområde för flervåningshus.

General

Kvartersområdet ska byggas så att det ger ett urbant intryck och med avseende på stadsbilden utgör en mångsidig och högklassig helhet, som ger upphov till ett klart avgränsat gaturum och en visuellt mångfacetterad promenadmiljö.

I hörnet av Arvsvägen och Hubers stig ska särskild uppmärksamhet fästas vid kvaliteten på miljön.

I byggnadernas markplan utmed Arvsvägen ska placeras affärs-, invånar- eller verksamhetslokaler. Affärs-, invånar- och verksamhetslokaler får byggas utöver den våningsyta som angetts i detaljplanen. Affärs-, invånar- och verksamhetslokaler i byggnadernas markplan utmed Arvsvägen ska ha en våningshöjd på minst 3,6 m.

För invånarnas gemensamma bruk ska klubb- eller hobbylokaler byggas på minst 0,5 % av våningsytan. Klubb- eller hobbylokaler får placeras centraliserat inom kvarteret. Klubb- eller hobbylokaler får byggas utöver den våningsyta som angetts i detaljplanen. Dessa utrymmen dimensioneras inte bilplatser.

Skyddsrum får placeras i parkeringsanläggningen oberoende av tomtindelningen.

Markens föroreningsgrad ska undersökas och förorenad mark ska vid behov saneras innan byggnadsåtgärder vidtas.

Buller

I anslutning till bygglovet ska en utredning över byggnadsfaserna presenteras där det konstateras att riktvärdena för bullernivåer i enlighet med statsrådets beslut 993/1992 uppfylls vid samtliga byggnadsfaser både i områden för utevistelse och inomhus.

Ljudisoleringen mot flyg- och trafikbuller ΔL i bostads- och mötesrummens ytterskikt ska vara minst 32 dB, om inte annat anges genom kartbeteckningar.

Byggnader

Byggnaderna och konstruktionerna ska vara högklassiga till sin arkitektur och till sina material.

Byggnaderna i området ska vara enhetliga till sin massa.

Utöver den våningsyta som angetts i detaljplanen får man utanför bostäderna bygga sådana utrymmen som betjänar boendet, t.ex. förråd, underhålls- och hobbylokaler och bastur mm. samt ljusschakt och tekniska utrymmen i byggnadernas alla våningsplan. Invånarlokaler och cykelförråden ska huvudsakligen vara placerade i markplan och öppnas

eivät mitoiteta autopaikkoja.

Asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi saa rakentaa porrashuoneiden 15 m²/kerros ylittävän osan. Tämä tila ei mitoiteta autopaikkoja.

Porrashuoneisiin tulee olla kulku sekä pihalta että kadulta. Porrashuoneiden tulee olla luonnonvaloisia.

Kadun suuntaan avautuvien, maantasokerroksen asuntojen lattiatason tulee olla vähintään 0,5 metriä viereisen katutasan maanpintaa ylempänä.

Rakennusten sisäänkäyntien on erotuttava selkeästi katos-ten, sisäänvetojen ja valaistuksen avulla.

Rakennusten kattomaiseman tulee olla vaihteleva, eri kerroskorkeuksien, materiaalein ja kattomuodoin. Rakennusten katoille saa rakentaa aurinkopaneeleja ja viherkattoja.

Palomuri voidaan korvata palo-osastoinnin.

Ilmastointikonehuoneet tulee sovittaa osaksi rakennuksen arkkitehtuuria ja materiaaleja. Ilmastointikonehuoneet saa sijoittaa kerrosalun estämättä.

Jätehuollon tilat tulee sijoittaa rakennusten maantasokerroksiin tai pysäköintilaitokseen.

Julkisivut

Vierekkäisten rakennusten tai lamellien tulee olla julkisivuiltaan erilaisia värin, materiaalin, mittakaavan ja/tai ikkunavaihtoa koon tai sijoittelun suhteen. Julkisivun tyylin tulee vaihtua edellämainituin keinoin vähintään 35 metrin

Lamellikohtaisesti tulee pyrkiä yksinaisuusuteen ja -väri-syyteen. Lamellikohtaista julkisivujäsentelyä eri väri- tai materiaalikenttiin tulee välttää.

Katutasen julkisivun tulee olla vaihteleva ja runsaasti aukotettu. Katujen varrelle ja jalankulkureille sijoittuvat maantasojulkisivut eivät saa olla umpinaisia.

Kadunpuoleisissa julkisivuissa ei saa olla näkyvissä elementtisaumoja.

Kadunpuoleisissa julkisivuissa julkisivumateriaaleina tulee käyttää muurattua tiiltä, rappautua tai puuta.

Julkisivuväreinä tulee käyttää värikylläisiä, luonnonmukaisia ja aikaa kestäviä värisävyjä.

Parveketomeja tai koko julkisivun mittaisia parvekkeita ei sallita kadunpuoleisilla julkisivuilla.

Kadun suuntaan avautuvia parvekkeita ei saa tukea maasta. Pihan puolella maahan ulottuvia levyjäisiä parvekkeen kannattajia on vältettävä.

Maantasokerroksen asunnoissa kadun suuntaan avautuvat parvekkeet tulee toteuttaa sisäänvedettyinä tai ranskalaisina parvekkeina. Sisäpihan puolella maantasokerroksen asuntojen tulee liittyä luontevasti pihatasoon.

Parvekkeet tulee lasittaa. Parvekelasitus tulee toteuttaa siten, että valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset meluohjeet toteutuvat.

Pihat

Korttelialueelle on laadittava yhtenäinen pihasuunnitelma. Pihojen suunnittelussa tulee huomioida eri ikäisten käyttäjien tarpeet ja riittävä yksityisyys ja yhteisöllisyys. Piha tulee toteuttaa kasvillisuudeltaan monilajisena alueena, jolle istutetaan vuodenaikojen vaihtelu huomioiden erilaisia puita, pensaita, perennoja ja nurmea. Rakentamattomat sisäpihan osat, joita ei käytetä välttämättöminä kulkuteinä, leikki- tai oleskelualueina tai hyödynnetä kaupunkiviljelyyn, on istutettava.

Pihalle sijoitettavien varastojen ja muiden rakenteiden tulee noudattaa asuinrakennusten arkkitehtuuria.

Tonttien välisiä rajoja ei saa aidata.

Jalankulkualueet ja kulkureitit on rajattava upotettavilla reunakivillä istutusalueista.

Rakennusten ja katualueen välinen tila tulee kivetä tai kasetilla muuten osana kaupunkimaista katutilaa.

Alueelle tulee laatia erillinen hulevesisuunnitelma.

Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään. Hulevesien viivytys tulee ensisijaisesti järjestää maantasossa, pihaa ja oleskelualueita elävöittäen.

Korttelialueen hulevesien hallinta voidaan toteuttaa yhteisjärjestelyin.

upp mot gator eller gångstråk. Dessa utrymmen dimensioneras 2 / 3 nerar inga bilplatser.

Utöver den våningsyta som angetts i detaljplanen får man bygga den del av trapphusen som överskrider 15m²/våningsplan. Detta utrymme dimensioneras inga bilplatser.

Till trapphusen ska det finnas ingångar från både gården och gatan. Trapphusen ska ha dagsljusintag.

Golvnivån i de bostäder i markplan som öppnar sig mot gatan ska ligga minst 0,5 meter högre än markytan på den intilliggande gatunivån.

Byggnadernas ingångar ska tydligt urskiljas genom skärmtak, indragningar och belysning.

Byggnaderna ska ha ett omväxlande taklandskap med olika våningshöjder, material och takformer. På byggnadernas tak får solpaneler och gröntak anläggas.

Brandmuren kan ersättas med brandsektionering.

Ventilationsmaskinrummen ska anpassas till att utgöra en del av byggnadens arkitektur och material. Ventilationsmaskinrummen får placeras utan att våningstål utgör något hinder.

Avfallshanteringsutrymmena ska placeras i byggnadernas markplan eller i parkeringsanläggningen.

Fasader

Byggnader eller lameller som ligger intill varandra ska ha sinsemellan avvikande fasader vad gäller färg, material, dimensioner och/eller fönsterindelningens storlek eller placering. Fasadens stil ska varieras på ovan nämnda sätt med minst 35 meters mellanrum.

För varje lamell ska man sträva efter enhetliga material och enhetlig färgsättning. Lamellvis fasadartikulering i olika färg- eller materialfält ska undvikas.

Fasaden i gatuplan ska vara varierad och ha rikligt med öppningar. De fasader i gatuplan som ligger utmed gator och gångstråk får inte vara slutna.

I fasaderna mot gatan får inga elementfogar synas.

I fasaderna mot gatan som fasadmateriäl ska användas murad tegel, puts eller trä.

Som fasadfärgsättning ska användas färgmättade och naturenliga färgnyanser som är åldersbeständiga.

Balkongtorn eller balkonger som sträcker sig över hela fasaden tillåts inte på fasaderna mot gatan.

Balkonger som öppnar sig mot gata får inte stödas från marken. På gårdssidan ska skivlika balkongstöttor som når ända ner till marken undvikas.

De balkonger i bostäder i markplan som öppnar sig mot gatan ska byggas indragna eller som franska balkonger. Mot innergården ska bostäderna i markplan plan anknyta på ett naturligt vis till gårdsnivån.

Balkonger skall inglasas. Balkongerna ska inglasas så att riktvärdena för bullernivåer i enlighet med statsrådets beslut 993/1992 uppfylls.

Gårderna

För kvartersområdet ska en enhetlig plan för gårdsplanerna utarbetas. Vid gårdarnas planering ska de behov som användare i olika åldrar har, liksom tillräcklig enskildhet och gemenskap beaktas. Gårdsplanen ska förverkligas som ett område med många växtarter, där det planteras olika slag av träd, buskar, perenner och gräs som beaktar årstidsväxlingarna. De obebyggda delarna av innergården som inte används för nödvändiga färdvägar, lek- eller vistelseområden, eller utnyttjas för stadsodling, ska förse med planteringar.

De förråd och andra konstruktioner som placeras på gårdsplanen ska följa bostadsbyggnadernas arkitektur.

Gränserna mellan tomterna får inte inhägnas.

Områden för gångtrafik och färdtrutter ska avgränsas från de planterade områdena med infällda kantstenar.

Utrymmet mellan byggnaderna och gatuområdet ska stenläggas eller i övrigt behandlas som en del av det urbana gaturummet.

För området ska utarbetas en separat dagvattenplan.

På området ska ordnas så att dagvattnet fördröjs innan det leds ut i det allmänna regnvattensystemet. Fördröjningen av dagvatten ska i första hand ordnas i markplan så att gårdsplanen och vistelseområdena livas upp.

Kvartersområdets dagvattenhantering kan förverkligas genom samreglering.

Pysäköinti

Pysäköintipaikkoja saa sijoittaa tonttijaosta riippumatta.

Autopaikkojen vähimmäismäärät:

Asunnot 1 ap/100 k-m², kuitenkin vähintään 0,8 ap/asunto.

Sijoittamalla pysäköinti nimeämättömille autopaikoille, vähintään 100 autopaikan alueelle, voidaan normin mukaista autopaikkamäärää vähentää 10 %.

Vuorottaiskäytölle voidaan antaa lievennetyt autopaikka-vaatimukset tarkemman suunnitelman perusteella.

Jos korttelialueelle sijoitetaan tuettua asuntotuotantoa, voidaan normin mukaista autopaikkamäärää vähentää 15 %.

Liiketilat 1 ap/60 k-m².

Toimistot 1 ap/50 k-m²

Kaupunki voi osoittaa vieraspysäköintipaikkoja ja liiketilojen asiakaspysäköintiä katujen varsille.

Polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärät:

Liiketilat 1 pp/50 k-m².

Toimistot 1 pp/80 k-m²

Asunnot 1 pp/30 k-m², vähintään puolet paikoista on sijoitettava pihatossossa olevaan ulkoiluvälinevarastoon.

P

Palvelurakennusten korttelialue.

Korttelialueesta tulee rakentaa ilmeeltään urbaani ja kaupunkikuvallisesti monimuotoinen ja laadukas kokonaisuus, joka luo selkeärajaisia katutilaa ja visuaalisesti monimuotoista kävely-ympäristöä.

Rakennusten maantasokerrokseen saa sijoittaa liiketiloja. Liiketilat saa rakentaa asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi. Liiketilojen kerroskorkeuden tulee olla vähintään 3,6 m.

Alueelle saa sijoittaa palvelu- ja hoiva-asumista.

Alueelle saa sijoittaa päiväkodin.

Alueelle saa sijoittaa tavanomaista asumista alle 50 % alueen kokonaisrakennusoikeudesta.

Korttelialueelta on varattava tila muuntamoa varten. Muuntamo on ensisijaisesti pyrittävä integroimaan rakennusten maantasokerrokseen. Mikäli muutamorakennus sijoitetaan pysäköintialueelle, tulee sen julkisivujen olla kaupunkikuvallisesti laadukkaat.

Maaperän pilaantuneisuus on selvittävä ja pilaantunut maaperä tarvittaessa kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä.

Melu

Rakennusluvan yhteydessä on vaiheittain rakentamisesta esitettävä selvitys, jossa todetaan, että valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset meluohjearvot täyttyvät kaikissa rakentamisvaiheissa sekä ulko-oleskelualueilla että sisätiloissa.

Asuin-, potilas- ja kokoontumishuoneiden ulkokuoren äänen-eristävyyden lento- ja tieliikennemelua AL vastaan on oltava vähintään 32 dB, ellei karttamerkinnöin muuta osoiteta.

Rakennuksen ja/tai rakenteen on huolehdittava siitä, että päiväkodin pihan melutaso on ohjearvojen mukainen.

Rakennukset

Rakennusten ja rakenteiden tulee olla arkkitehtuuriltaan ja materiaaleiltaan korkealuokkaisia.

Alueen rakennusten tulee olla massaltaan eheitä.

Asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi saa rakentaa hoiva-, palvelu- ja muuta asumista palvelevia asuntojen ulkopuolisia varasto-, huolto-, askartelu-, sauna-, ym. tiloja, - ja valokuiluja, teknisiä tiloja rakennusten kaikkiin kerroksiin. Nämä tilat eivät mitoiteta autopaikkoja.

Asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi saa rakentaa porrashuoneiden 15 m²/kerros ylittävän osan. Tämä tila ei mitoiteta autopaikkoja.

Porrashuoneiden tulee olla luonnonvaloisia.

Kadun suuntaan avautuvien, maantasokerroksen asuntojen lattiatason tulee olla vähintään 0,5 metriä viereisen katutaso- maanpintaa ylempänä.

Rakennusten sisäankäyntien on erotuttava selkeästi rakennuksen massasta katosten, sisäänvetojen ja valaistuksen avulla.

Parkeriing

3 / 8

Parkeringsplatser får placeras oberoende av tomtindelningen.

Minimiantalet bilplatser:

Bostäder 1 bp/100 m²-vy, dock minst 0,8 bp/bostad.

Genom att förlägga parkeringen till icke namngivna bilplatser på ett område med minst 100 bilplatser, kan antalet bilplatser enligt normen minska med 10 %.

Lättnader i kraven på bilplatser kan utgående från en mer detaljerad plan ges för växelvis parkering.

Om det i kvartersområdet placeras stödd bostadsproduktion kan antalet bilplatser enligt normen minska med 15 %.

Affärslokaler 1 bp/60 m²-vy

Kontor 1 bp/ 50 m²-vy

Staden kan utmed gatorna anvisa parkeringsplatser för gäster och affärslokalernas kundparkeringar.

Minimiantalet cykelplatser:

Affärslokaler 1 cp/50 m²-vy

Kontor 1 cp/80 m²-vy

Bostäder 1 cp/30 m²-vy, minst hälften av platserna måste placeras i ett förråd för friluftssredskap i gårdsnivå.

Kvartersområde för servicebyggnader.

Kvartersområdet ska byggas så att det ger ett urbant intryck och med avseende på stadsbilden utgör en mångsidig och högklassig helhet, som ger upphov till ett klart avgränsat gaturum och en visuellt mångfacetterad promenadmiljö.

I byggnadernas markplan får placeras affärslokaler. Affärslokalerna får byggas utöver den våningsyta som angetts i detaljplanen. Affärslokalerna ska ha en våningshöjd på minst 3,6 m.

I området får placeras service- och omsorgsboende.

I området får placeras ett daghem.

I området får placeras vanligt boende på högst 49 % av den totala byggrätten för området.

I kvartersområdet ska reserveras plats för en transformator. Man ska i första hand försöka integrera transformatorn i byggnadernas markplan. Om transformatorsbyggnaden placeras på ett parkeringsområde ska den ha högklassiga fasader med avseende på stadsbilden.

Markens föroreningsgrad ska undersökas och förorenad mark ska vid behov saneras innan byggnadsåtgärder vidtas.

Buller

I anslutning till bygglovet ska en utredning över byggnadsfaserna presenteras där det konstateras att riktvärdena för bullernivåer i enlighet med statsrådets beslut 993/1992 uppfylls vid samtliga byggnadsfaser både i områden för utestivelse och inomhus.

Ljudisoleringen mot flyg- och trafikbuller AL i bostads-, patient- och möteslokalernas yterskikt ska vara minst 32 dB, om inte annat anges genom kartbeteckningar.

Med hjälp av byggnader och/eller konstruktioner ska man säkerställa att bullernivån på daghemmets gårdsplan följer riktvärdena.

Byggnader

Byggnaderna och konstruktionerna ska vara högklassiga till sin arkitektur och till sina material.

Byggnaderna i området ska vara enhetliga till sin massa.

Utöver den våningsyta som angetts i detaljplanen får man utanför bostäderna bygga sådana utrymmen som betjänar omsorgs-, service- och övrigt boende, t.ex. förråd, underhålls- och hobbylokaler och bastur mm. samt ljusschakt och tekniska utrymmen i byggnadernas alla våningsplan. Dessa utrymmen dimensionerar inga bilplatser.

Utöver den våningsyta som angetts i detaljplanen får man bygga den del av trapphusen som överskrider 15m²/våningsplan. Detta utrymme dimensionerar inga bilplatser.

Trapphusen ska ha dagsljusintag.

Golvnivån i de bostäder i markplan som öppnar sig mot gatan ska ligga minst 0,5 meter högre än markytan på den intilliggande gatunivån.

Byggnadernas ingångar ska tydligt gå att urskilja i förhållande till byggnadens massa genom skärmtak, indragningar och belysning.

Rakennusten kattomaiseman tulee olla vaihteleva, eri kerskorkeuksien, materiaalein ja kattomuodoin. Rakennusten katoille saa rakentaa aurinkopaneeleja ja viherkattoja.

Ilmastointikonehuoneet tulee sijoittaa osaksi rakennuksen arkkitehtuuria ja materiaaleja. Ilmastointikonehuoneet saa sijoittaa kerrosluvun estämättä.

Jätehuollon tilat tulee sijoittaa rakennuksen maantasokerrokseen tai pysäköintialueelle jätekatokseen, jonka arkkitehtuuri noudattaa palvelurakennusten arkkitehtuuria.

Julkisivut

Julkisivuissa tulee pyrkiä pääsääntöisesti yksinaisuus-teen ja -värisyyteen. Julkisivujäsentelyä eri väri- tai materiaalikenttiin tulee välttää.

Maantasokerroksen julkisivut eivät saa olla umpinaisia.

Julkisivuissa ei saa olla näkyvissä elementtisaumoja.

Julkisivumateriaaleina tulee käyttää muurattua tiiltä, rapausta tai puuta.

Julkisivuväreinä tulee suosia värikylläisiä, luonnonmukaisia ja aikaa kestäviä värisävyjä.

Oman massallisen aiheensa muodostamia ns. parveketor-nejä tai koko julkisivun mittaisia parvekkeita ei sallita.

Parvekkeiden maasta tukemista on vältettävä pääosalla alueesta.

Parvekkeet tulee lasittaa. Parvekelasitus tulee toteuttaa si-ten, että valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset meluohjeavrot toteutuvat.

Pihat

Korttelialueelle on laadittava yhtenäinen pihasuunnitelma. Pihojen suunnittelussa tulee huomioida eri ikäisten käyttäjien tarpeet.

Pihalle sijoitettavien varastojen ja muiden rakenteiden tulee noudattaa asuinrakennusten arkkitehtuuria.

Puustituksissa on käytettävä pääosin suuriksi kasvavia puu-lajikkeita.

Jalankulkualueet ja kulkureitit on rajattava upotettavilla reunakivillä istutusalueista.

Alueelle tulee laatia erillinen hulevesisuunnitelma.

Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johta-mista yleiseen hulevesijärjestelmään.

Pysäköinti

Pysäköintipaikkoja saa sijoittaa tonttijaosta riippumatta.

Autopaikkojen vähimmäismäärät:

Asunnot 1 ap/100 k-m², kuitenkin vähintään 0,8 ap/asunto.

Erityisasumisen kiinteistöissä, joissa on nuoriso-, seniori-tai muita erityisasuntoja ja asuntoloita voi jättää toteutta-matta 40 % tavanomaisen mitoituksen mukaisista auto-paikoista.

Sijoittamalla pysäköinti nimeämättömille autopaikoille, vä-hintään 100 autopaikan alueelle, voidaan normin mukaista autopaikkamäärää vähentää 10 %.

Vuorottaiskäytölle voidaan antaa lievennetyt autopaikka-vaatimukset tarkemman suunnitelman perusteella.

Jos korttelialueelle sijoitetaan tuettua asuntotuotantoa, voidaan normin mukaista autopaikkamäärää vähentää 15 %.

Toimistot 1 ap/50 k-m²

Liiketilat 1 ap/60 k-m².

Päiväkoti 1 ap /120 k-m²

Kaupunki voi osoittaa vieraspysäköintipaikkoja ja liiketilöiden asiakaspysäköintiä katujen varsille.

Polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärät:

Liiketilat 1 pp/50 k-m²

Asunnot 1 pp/30 k-m², vähintään puolet paikoista on si-joitettava pihatasossa olevaan ulkoiluvälinevarastoon.

Erityisasumisen kiinteistöissä, joissa on nuoriso-, seniori-tai muita erityisasuntoja ja asuntoloita voi jättää toteutta-matta 40 % tavanomaisen mitoituksen mukaisista polku-pyöräpaikoista.

K

Liike- ja toimistorakennusten korttelialue.

Korttelialueesta tulee rakentaa ilmeeltään urbaani ja kau-punkikuvallisesti monimuotoinen ja laadukas kokonai-suus, joka luo visuaalisesti monimuotoista kävely-ympä-ristöä.

Byggnaderna ska ha ett omväxlande taklandskap med olikå våningshöjder, material och takformer. På byggnadernas tak får solpaneler och gröntak anläggas.

Ventilationsmaskinrummen ska anpassas till att utgöra en del av byggnadens arkitektur och material. Ventilationsmaskinrummen får placeras utan att våningstål utgör något hinder.

Avfallshanteringsutrymmena ska placeras i byggnadernas markplan eller på parkeringsområdet i ett avfallsskjul, vars arkitektur följer servicebyggnadernas arkitektur.

Fasader

I fasaderna ska man i huvudsak eftersträva enhetliga mate-rial och enhetlig färgsättning. Fasadartikulering i olika färg-eller materialfält ska undvikas.

Fasaderna i markplan får inte vara slutna.

I fasaderna får inga elementfogar synas.

Som fasadmateriål ska användas murad tegel, puts eller trä.

Som fasadfärgsättning ska färgmättade och naturenliga färgnyanser som är åldersbeständiga prioriteras.

S.k. balkongtorn som utgör en egen byggnadsmassa eller balkonger som sträcker sig över hela fasaden får inte användas.

På huvuddelen av området ska man undvika att stötta balkongerna från marken.

Balkonger skall inglasas. Balkongerna ska inglasas så att riktvärdena för bullernivåer i enlighet med statsrådets bes-lut 993/1992 uppfylls.

Gårdarna

För kvartersområdet ska en enhetlig plan för gårdsplaner-na utarbetas. Vid gårdarnas planering ska de behov som användare i olika åldrar har beaktas.

De förråd och andra konstruktioner som placeras på gårds-planen ska följa bostadsbyggnadernas arkitektur.

Vid planteringen av träd ska huvudsakligen trädarter som blir högväxta användas.

Områden för gångtrafik och färdtrutter ska avgränsas från de planterade områdena med infällda kantstenar.

För området ska utarbetas en separat dagvattenplan.

På området ska ordnas så att dagvattnet fördröjs innan det leds ut i det allmänna regnvattnetsystemet.

Parkering

Parkeringsplatser får placeras oberoende av tomtindelningen.

Minimiantalet bilplatser:

Bostäder 1 bp/100 m²-vy, dock minst 0,8 bp/bostad.

I fastigheter med specialboende, där det finns ungdoms-bostäder, seniorbostäder eller andra specialbostäder och internat, kan 40 % av bilplatserna enligt den vanliga dimen-sioneringen lämnas oförverkligade.

Genom att förlägga parkeringen till icke namngivna bilplatser på ett område med minst 100 bilplatser, kan antalet bilplatser enligt normen minskas med 10 %.

Lättnader i kraven på bilplatser kan utgående från en mer detaljerad plan ges för växelvis parkering.

Om det i kvartersområdet placeras stödd bostadsproduktion kan antalet bilplatser enligt normen minskas med 15 %.

Kontor 1 bp/ 50 m²-vy

Affärslokaler 1 bp/60 m²-vy

Daghemmet 1 bp/120 m²-vy

Staden kan utmed gatorna anvisa parkeringsplatser för gäster och affärslokaler kundparkeringar.

Minimiantalet cykelplatser:

Affärslokaler 1 cp/50 m²-vy

Bostäder 1 cp/30 m²-vy,minst hälften av platserna måste placeras i ett förråd för friluftssredskap i gårdsnivå.

I fastigheter med specialboende, där det finns ungdoms-bostäder, seniorbostäder eller andra specialbostäder och internat, kan 40 % av bilplatserna enligt den vanliga dimensioneringen lämnas oförverkligade.

Kvartersområde för affärs- och kontorsbyggnader.

Kvartersområdet ska byggas så att det ger ett urbant intryck och med avseende på stadsbilden utgör en mångsidig och högklassig helhet, som ger upphov till ett klart avgränsat gaturum och en visuellt mångfacetterad promenadmiljö.

Robert Huberin tien ja Äyritien kulmassa tulee ympäristön laatuun ja arkkitehtuuriin kiinnittää erityistä huomiota. Rakennuksen maantasokerroksessa, arkkitehtonisessa massoittelussa ja julkisivun käsittelyssä tulee olla jotain erityistä.

Alueelle saa sijoittaa hotelli- ja hostellitoimintaa korkeintaan 75 % alueen kokonaisrakennusoikeudesta.

Rakennusten maantasokerroksiin saa sijoittaa liiketiloja. Liiketilöiden kerroskorkeuden tulee olla vähintään 3,6 m.

Alueelle ei saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikköä.

Alueelle ei saa sijoittaa päivittäistavarakauppaa.

Maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantunut maaperä tarvittaessa kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä.

Melu

Rakennusluvan yhteydessä on vaiheittain rakentamisesta esitettävä selvitys, jossa todetaan, että valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset meluohjeavrot täytyvät kaikissa rakentamisvaiheissa sekä ulko-oleskelualueilla että sisätiloissa.

Asuin-, majoitus- ja kokoontumishuoneiden ulkokuoren ääneneristävyyden lento- ja tieliikennemelua LA vastaan on oltava vähintään 32 dB, ellei kartamerkinnoin muuta muuta osoiteta.

Toimistotilojen ulkokuoren ääneneristävyyden lento- ja tieliikennemelua AL vastaan on oltava vähintään 30 dB ellei kartamerkinnoin muuta osoiteta.

Rakennukset

Rakennusten ja rakenteiden tulee olla arkkitehtuuriltaan ja materiaaleiltaan korkealuokkaisia ja innovatiivisia.

Alueen rakennusten tulee olla massaltaan eheitä.

Asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi saa rakentaa toimintaa palvelevia teknisiä tiloja rakennusten kaikkiin kerroksiin. Nämä tilat eivät mitoiteta autopaikkoja.

Porrashuoneiden tulee olla luonnonvaloisia.

Rakennusten sisäänkäyntien on erotuttava selkeästi rakennuksen massasta katosten, sisäänvetojen ja valaistuksen avulla.

Rakennusten kattomaiseman tulee olla vaihteleva, eri kerroskorkeuksien, materiaalein ja kattomuodoin. Rakennusten katoille saa rakentaa aurinkopaneeleja ja viherkattoja.

Ilmastointikonehuoneet tulee sovittaa osaksi rakennuksen arkkitehtuuria ja materiaaleja.

Jätehuollon tilat tulee sijoittaa rakennusten maantasokerroksiin.

Julkisivut

Katutason julkisivun tulee olla vaihteleva ja runsaasti aukoitettu. Katujen varrelle ja jalankulkureiteille sijoittuvat maantasojulkisivut eivät saa olla umpinaisia.

Julkisivuissa ei saa olla näkyvissä elementtisaumoja.

Äyritien ja Robert Huberin tien puoleisille julkisivuille ei saa sijoittaa parvekkeita.

Pihat

Puustutuksissa on käytettävä suuriksi kasvavia puulajikkeita.

Jalankulkualueet ja kulkureitit on rajattava upotettavilla reunakivillä istutusalueista.

Alueelle tulee laatia erillinen hulevesisuunnitelma.

Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään.

Pysäköinti

Pysäköintipaikkoja saa sijoittaa tonttijaosta riippumatta.

Autopaikkojen vähimmäismäärät:

Hotellitoiminta 1 ap/50 k-m²

Hostellitoiminta 1 ap/100 k-m²

Toimistot 1 ap/50 k-m²

Liiketilät 1 ap/60 k-m²

Polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärät:

Hotellitoiminta 1 pp/80 k-m²

Hostellitoiminta 1 pp/50 k-m²

Toimistot 1 pp/80 k-m²

Liiketilät 1 pp/50 k-m²

kaikkien edellä mainittujen toimintojen edellyttämistä polkupyöräpaikoista 1 pp/160 k-m² on sijoitettava katettuun ja lukittuun tilaan.

I hömet av Robert Hubers väg och Örevägen ska särskild uppmärksamhet fästas vid miljöns kvalitet och arkitektur. Byggnadens markplansvåning, byggnadens arkitektoniska artikulering och/eller fasadbehandling ska ha en extra knorr.

I området får hotell- och hostelverksamhet placeras på högst 75 % av områdets totala byggrätt.

I byggnadernas markplan får placeras affärslokaler. Affärslokalerna ska ha en våningshöjd på minst 3,6 m.

Ingen stor detaljhandelsenhet får placeras i området.

I området får ingen dagligvaruaffär placeras.

Markens föroreningsgrad ska undersökas och förorenad mark ska vid behov saneras innan byggnadsåtgärder vidtas.

Buller

I anslutning till bygglovet ska en utredning över byggnadsfaserna presenteras där det konstateras att riktvärdena för bullernivåer i enlighet med statsrådets beslut 993/1992 uppfylls vid samtliga byggnadsfaser både i områden för utevistelse och inomhus.

Ljudisoleringen mot flyg- och trafikbuller AL i bostads-, inkvarterings- och mötesrummens yterskikt ska vara minst 32 dB, om inte annat anges genom kartbeteckningar.

Ljudisoleringen AL mot väg- och flygtrafikbuller ska i kontorslokaler uppgå till minst 30dB om inte annat anges genom kartbeteckningar.

Byggnader

Byggnaderna och konstruktionerna ska vara högklassiga och innovativ till sin arkitektur och till sina material.

Byggnaderna i området ska vara enhetliga till sin massa.

Utöver den våningsyta som angetts i detaljplanen får tekniska utrymmen som betjänar verksamheten byggas i samtliga våningar i byggnaderna. Dessa utrymmen räknas inte med i dimensioneringen av bilplatser.

Trapphusen ska ha dagsljusintag.

Byggnadernas ingångar ska tydligt gå att urskilja i förhållande till byggnadens massa med hjälp av skärmtak, indragningar och belysning.

Byggnaderna ska ha ett omväxlande taklandskap med olika våningshöjder, material och takformer. På byggnadernas tak får solpaneler och gröntak anläggas.

Ventilationsmaskinrummen ska anpassas till att utgöra en del av byggnadens arkitektur och material.

Avfallshanteringsutrymmena ska placeras i byggnadernas markplan.

Fasader

Fasaden i gatuplan ska vara varierad och ha rikligt med öppningar. De fasader i gatuplan som ligger utmed gator och gångstråk får inte vara slutna.

I fasaderna får inga elementfogar synas.

Balkonger får inte placeras i de fasader som vetter mot Örevägen och Robert Hubers väg.

Gårdarna

Vid planteringen av träd ska träddarter som blir högväxta användas.

Områden för gångtrafik och färdtrutter ska avgränsas från de planterade områdena med infällda kantstenar.

För området ska utarbetas en separat dagvattenplan.

På området ska ordnas så att dagvattnet fördröjs innan det leds ut i det allmänna regnvattensystemet.

Parkering

Parkeringsplatser får placeras oberoende av tomtindelningen.

Minimiantalet bilplatser:

Hotellverksamhet 1 bp/ 50 m²-vy

Hostelverksamhet 1 bp/100 m²-vy

Kontor 1 bp/ 50 m²-vy

Affärslokaler 1 bp/60 m²-vy

Minimiantalet cykelplatser:

Hotell 1 cp/80 m²-vy

Vandrarhem 1 cp/50 m²-vy

Kontor 1 cp/80 m²-vy

Affärslokaler 1 cp/50 m²-vy

1 cp/160 m²-vy av alla de cykelplatser som de ovan nämnda funktionerna kräver ska placeras i ett takförsatt och låst utrymme.

KT

Toimistorakennusten korttelialue.

Rakennusten maantasokerroksiin saa sijoittaa liiketiloja. Tontille saa sijoittaa näyttelytiloja ja niihin liittyviä toimintoja enintään 16 % tontille sallitusta rakennusoikeudesta.

Kellarikerrokseen saa sijoittaa pääkäyttötarkoituksen mukaisia tiloja rakennusoikeuden lisäksi.

Rakennusten ullakkokerroksiin saa rakentaa henkilökuntaa palvelevia sauna- ja kuntosalitiloja.

Rakennusten tulee olla arkkitehtuuriltaan ja materiaaleiltaan korkealuokkaisia.

Pääsisäänkäynniltä tulee olla suora ja turvallinen yhteys kevyen liikenteen raiteille ja bussipysäkeille.

Korttelialueelle on laadittava yhtenäinen pihasuunnitelma.

Toimistorakennusten väliset pysäköintialueet on päällystettävä nurmikivellä.

Alueelle tulee laatia erillinen hulevesisuunnitelma.

Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään.

Maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantunut maaperä tarvittaessa kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä.

Melu

Rakennusluvan yhteydessä on vaiheittain rakentamisesta esitettävä selvitys, jossa todetaan, että valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset meluohjeavrot täytyvät kaikissa rakentamiskäytöksissä sekä ulko-oleskelualueilla että sisätiloissa.

Toimistotilojen äänieristävyyden ΔL tie- ja lentoliikennemelua vastaan on oltava vähintään 30 dB.

Pysäköinti

Pysäköintipaikkoja saa sijoittaa tonttijaosta riippumatta.

Autopaikkojen vähimmäismäärät:

Palvelu- ja myymälätilat	1 ap /35 k-m ²
Toimistot	1 ap/50 k-m ²
Liiketilat	1 ap/60 k-m ²

Kaupunki voi osoittaa vieraspysäköintipaikkoja ja liiketilojen asiakaspysäköintiä katujen varsille.

Polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärät:

Liiketilat	1 pp/50 k-m ²
Toimistot	1 pp/80 k-m ²

kaikkien edellä mainittujen toimintojen edellyttämistä polkupyöräpaikoista 1 pp/160 k-m² on sijoitettava katettuun ja lukittuun tilaan.

LPA

Autopaikkojen korttelialue.

Tontti nro 26 on tarkoitettu pääosin tontin nro 24 käyttöön.

Tontilta nro 3 on varattava tila muuntamoa varten.

Tontit nro 25 ja 27 on tarkoitettu pääosin tontin nro 22 käyttöön.

Pysäköintilaitokseen saa sijoittaa asuntoihin liittyviä varasto-, huolto-, jäte-, sauna-, väestönsuoja- ja asukastiloja sekä liike- ja toimistorakennusten jätehuollon tiloja. Nämä tilat eivät mitoiteta autopaikkoja.

Pysäköintilaitoksessa tulee varautua sähköautojen latauspisteisiin.

Pysäköintitalon tulee olla arkkitehtuuriltaan ja materiaaleiltaan korkealuokkainen ja innovatiivinen.

Pysäköintilaitoksen ja kadun välinen tila tulee kivetä tai käsitellä muuten osana kaupunkimaista katutilaa.

Maantasoon rakennettavien pysäköintipaikkojen alue tulee rakentaa katumaisena siten, että alueen laidoilla on jalkakäytävät ja alueen keskellä on ajoväylä.

Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään.

Korttelialueen hulevesien hallinta voidaan toteuttaa yhteisjärjestelyin.

Maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantunut maaperä tarvittaessa kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä.

Kvartersområde för kontorsbyggnader.

I byggnadernas markplan får placeras affärslokaler.

På tomten får placeras utställningsutrymmen och funktioner i anslutning till dessa på högst 16 % av den byggrätt som tilläts för tomten.

Utöver byggrätten får man i källarvåningen placera utrymmen i enlighet med det huvudsakliga användningsändamålet.

I byggnadernas vindsvåningar får byggas bastu- och gymutrymmen som betjänar personalen.

Byggnaderna ska vara högklassiga till sin arkitektur och till sina material.

Från huvudingångarna ska finnas direkta och trygga förbindelser till gång- och cykelleder samt busshållplatser.

För kvartersområdet ska en enhetlig plan för gårdsplanerna utarbetas.

För kvartersområdet ska en enhetlig plan för gårdsplanerna utarbetas. Parkeringsområdena mellan kontorsbyggnaderna ska förses med gräsarmering.

För området ska en separat dagvattenplan utarbetas.

I området ska man ordna så att dagvattnet fördröjs innan det leds ut i det allmänna dagvattensystemet.

Markens föroreningsgrad ska undersökas och förorenad mark ska vid behov saneras innan byggnadsåtgärder vidtas.

Buller

I anslutning till bygglovet ska en utredning över byggnadsfaserna presenteras där det konstateras att riktvärdena för bullernivåer i enlighet med statsrådets beslut 993/1992 uppfylls vid samtliga byggnadsfaser både i områden för utestelse och inomhus.

Ljudisoleringen ΔL mot väg- och flygtrafikbuller ska i kontorslokaler uppgå till minst 30 dB.

Parkering

Parkeringsplatser får placeras oberoende av tomtindelningen.

Minimiantalet bilplatser:

Service- och butikslokaler	1 bp/35 m ² -vy
Kontor	1 bp/ 50 m ² -vy
Butikslokaler	1 bp/60 m ² -vy

Staden kan utmed gatorna anvisa parkeringsplatser för gäster och affärslokalernas kundparkeringsplatser.

Minimiantalet cykelplatser:

Affärslokaler	1 cp/50 m ² -vy
Kontor	1 cp/80 m ² -vy

1 cp/160 m²-vy av alla de cykelplatser som de ovan nämnda funktionerna kräver ska placeras i ett takförsatt och låst utrymme.

Kvartersområde för bilplatser.

Tomt nr 26 är huvudsakligen avsedd att nyttjas av tomt nr 24.

I tomt nr 3 ska reserveras plats för en transformator.

Tomterna nr 25 och 27 är huvudsakligen avsedda att nyttjas av tomt nr 22.

I parkeringsanläggningarna får placeras förräds-, service-, avfalls-, bastu-, skyddrum- och invånarlokaler i anslutning till bostäderna samt utrymmen för avfallshantering för affärs- och kontorsbyggnader. Dessa utrymmen dimensioneras inga bilplatser.

I parkeringsanläggningen ska beredskap finnas för laddningsställen för elbilar.

Parkeringsanläggningen ska vara högklassiga och innovativ till sin arkitektur och till sina material.

Utrymmet mellan parkeringsanläggningen och gatan ska stenläggas eller i övrigt behandlas som en del av det urbana gaturummet.

Området där det byggs parkeringsplatser i markplan ska byggas med gatukaraktär, så att trottoarer och en trädad finns utmed områdets kanter och en körbana i mitten av området.

På området ska ordnas så att dagvattnet fördröjs innan det leds ut i det allmänna regnvattensystemet.

Kvartersområdets dagvattenhantering kan förverkligas genom samreglering.

Markens föroreningsgrad ska undersökas och förorenad mark ska vid behov saneras innan byggnadsåtgärder vidtas.

	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.
	Osa - alueen raja.
	Ohjeellinen alueen tai osa - alueen raja.
	Poikkiviiva osoittaa rajan sen puolen, johon merkintä kohdistuu.
	Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.
	Kaupunginosan numero.
	Kaupunginosan nimi.
	Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.
	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.
	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.
	Rakennusala.
	Auton säilytyspaikan rakennusala, jossa roomalainen numero osoittaa autotasojen suurimman sallitun määrän.
	Maanalainen pysäköintitila.
	Rakennukseen jätettävä kulkuaukko.
	Ohjeellinen rakennukseen jätettävä kulkuaukko.
	Nuoli osoittaa rakennusalan sivun, johon rakennus on rakennettava kiinni.
	Merkintä osoittaa rakennusalan sivun, jonka puoleisten rakennuksen ulkoseinien sekä ikkunoiden ja muiden rakenteiden ääneneristävyyden liikennemelua vastaan on oltava vähintään 35 dB.
	Ohjeellinen hulevesialue.
	Istutettava alueen osa.
	Säilytettävä / istutettava puurivi.
	Katu.
	Katualueen ajorata on mitoitettava ja rakennettava sellaiseksi, että sitä voi käyttää pelastusajoneuvon nostopaikkana.
	Katualueen reuna-alueet tulee kivetä tai asfaltoida tontin reunaan asti.
	Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu, jolla huolto-ajo on sallittu.
	Yleiselle jalankululle varattu alueen osa.
	Ohjeellinen yleiselle jalankululle varattu alueen osa. Raitin sijainti on ohjeellinen, mutta yhteystarve on sitova.
	Pysäköimispaikka.
	Ohjeellinen pysäköimispaikka.
	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.
	Yhtenäiseksi kaupunkitilaksi rakennettava alue. Alue tulee rakentaa ja istuttaa viihtyisäksi aukioksi. Aluetta ei saa aidata.
	Suluissa olevat numerot osoittavat korttelit, joiden autopaikkoja saa alueelle sijoittaa.

TONTTIAJO

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnoin ole toisin osoitettu.

	Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.
	Gräns för delområde.
	Riktgivande gräns för område eller del av område.
	Tvärstrecken anger på vilken sida av gränsen beteckningen gäller.
	Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.
	Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.
	Stadsdelsnummer.
	Stadsdelens namn.
	Kvartersnummer.
	Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.
	Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.
	Romersk siffra anger största tillåtna antal våningar i byggnader, byggnad eller del därav.
	Byggnadsyta.
	Byggnadsyta för förvaringsplats för bil där den romerska siffran anger största tillåtna antal bilplan.
	Underjordiskt parkeringsutrymme.
	Genomfartsöppning i byggnad.
	Riktgivande genomfartsöppning i byggnad.
	Pilen anger den sida av byggnadsytan som byggnaden skall tangera.
	Beteckningen anger att ljudisoleringen mot trafikbuller i byggnadens ytterväggar samt fönster och andra konstruktioner skall vara minst 35 dB mot denna sida av byggnadsytan.
	Riktgivande dagvattenområde.
	Del av område som bör planteras.
	Trädrad som skall bevaras / planteras.
	Gata.
	Körbanan i gatuområdet ska dimensioneras och byggas, så att den kan användas som lyftplats för räddningsfordon.
	Gatuområdets kantområden ska stenläggas eller asfalteras ända fram till tomtens rand.
	För gång- och cykeltrafik reserverad gata där service- trafik är tillåten.
	Del av område reserverad för allmän gångtrafik.
	Riktgivande för allmän gångtrafik reserverad del av område. Placeringen av gång- och cykelvägen är riktgivande, men förbindelsebehovet är bindande.
	Parkeringsplats.
	Riktgivande parkeringsplats.
	Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden.
	Område som byggs som ett enhetligt stadsrum. Området ska anläggas och planteras som en trivsamt, öppen plats. Området får inte inhägnas.
	Siffrorna inom parentes anger de kvarter vilkas bilplatser får förläggas till området.

TOMTINDELNING

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön
toimiala
Kaupunkisuunnittelu

Verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad
och miljö
Stadsplaneringen

8 / 8

Aluearkkitehti / Områdesarkitekt

Asemakaavan pohjakartta täyttää
sille asetetut vaatimukset.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

Vantaalla / Vanda ____ 20__

Kaupungeingeodeetti / Stadsgeodet

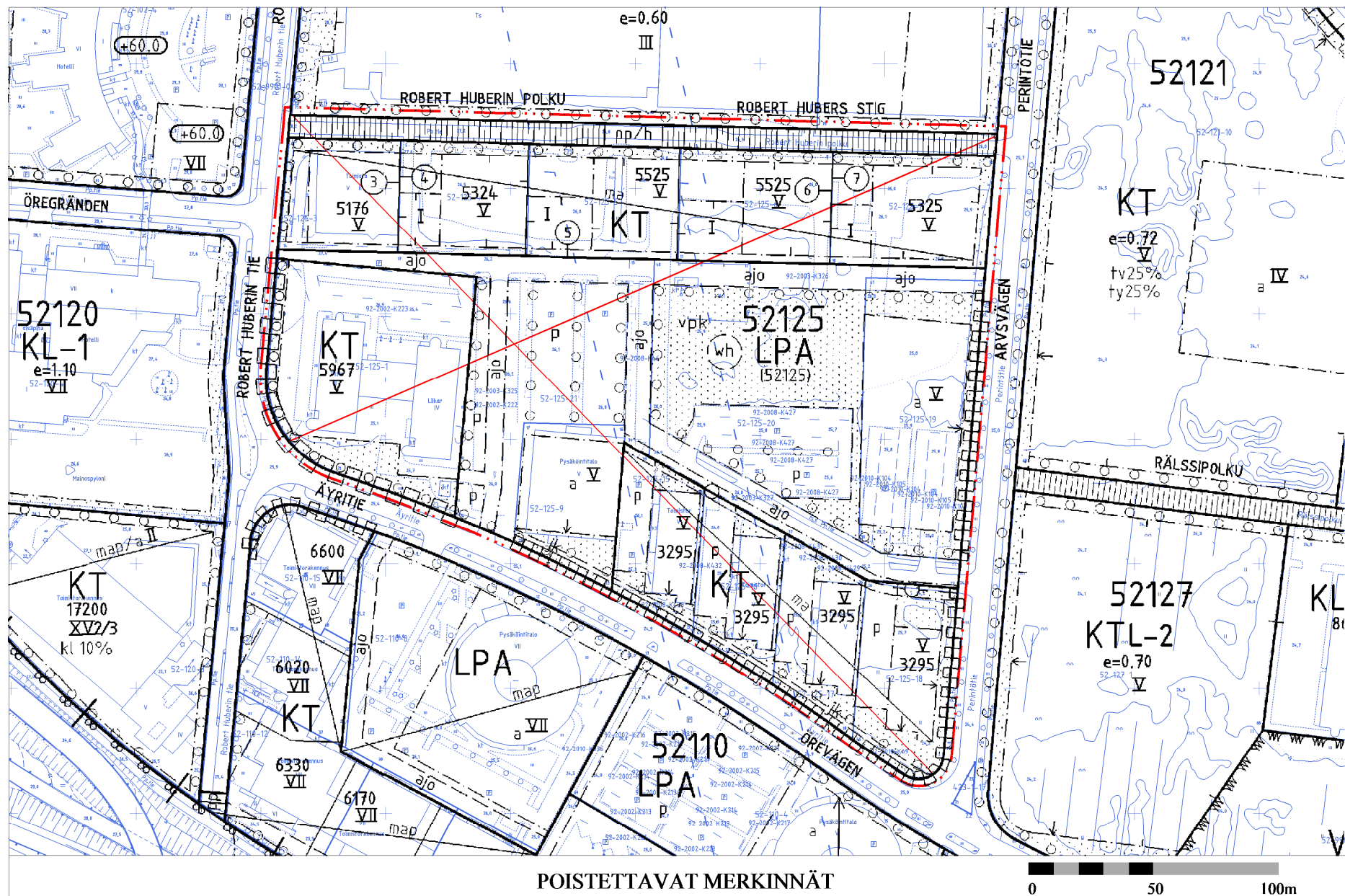
Mättningsavdelningen

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav
som ställs på den.

Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa ____ / ____ 20__

Godkänd av stadsfullmäktige ____ / ____ 20__

Kaupunkisuunnittelu /APE/MKO

Kortteli 52125 asemakaavamuutos-
ehdotus

NRO 002260

Lausunnot ja vastineet

1/1

21.11.2016

Kaupunginhallitus 29.8.2016 oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavamuutosehdotuksesta 002260, 52. Veromies, Kortteli 52125.
Lausuntoja pyydettiin 2 kpl ja saatiin 2 kpl.

Lausunnonantaja	Lausunto	Tarkistukset
NRO 1 Uudenmaan ELY-keskus	Sujuvista ja turvallisista kävelyn ja pyöräilyn yhteyksistä tulee huolehtia. Pilaantunut maaperä tulee merkitä kaavakartalle ja maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ennen rakennustoimenpiteisiin ryhtymistä. Valtioneuvoston päätöksen mukaiset meluohjearvot tulee toteutua koko kaavamuutosalueella niin sisätiloissa kuin ulko-oleskelualueilla sekä eri rakentamisvaiheissa. Mahdolliset tärinä- ja runkomeluhaitat on määrättävä tarkistamaan. Lähistöllä sijaitsevan laitoksen, joka varastoi ja käsittelee kemikaaleja, onnettomuusriskit on huomioitava asuntojen ilmastointisuunnittelussa.	Maaperän pilaantuneisuuden selvittämisestä on lisätty kaavamääräys. Parvekelasitusmääräystä on täydennetty. Vaiheittainrakentamisesta on lisätty kaavamääräys. Kaavaselistukseen on lisätty melulaskennan karttatuloste. Kaavaselistusta on tarkennettu tärinä- ja runkomeluhaittojen arvioinnin osalta.
NRO 2 Finavia	Lausuntoa ei saatu	-
NRO 3	Vantaan Energia antoi	Autopaikkojen

Vantaan kaupunki
Maankäytön-, ympäristön ja
rakentamisen toimiala

Kaupunkisuunnittelu
Kielotie 28, 01300 Vantaa

etunimi.sukunimi@vantaa.fi
www.vantaa.fi

Puhelin 09 83911

Vantaan Energia	lausunnon kaavamuutosehdotuksesta, vaikka lausuntoa ei Vantaan Energialta erikseen pyydetty. Lausunnossa todetaan, että kaavamuutosalueelle tarvitaan kaksi muuntamoaa.	korttelialueelle lisättiin kaavamääräys muuntamon sijoitustarpeesta.
-----------------	---	--

NRO 1

Uudenmaan ELY-Keskus

Lausunto:

Vantaan kaupunki on pyytänyt korttelin 52125 (Veromies) asemakaavan muutosehdotuksesta (kaava nro 002260) Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntoa 17.10.2016 mennessä.

Asemakaava-alue sijaitsee hyvien joukkoliikenteen yhteyksien läheisyydessä. Sujuvista ja turvallisista kävelyn ja pyöräilyn yhteyksistä joukkoliikennepysäkeille, asemille sekä palveluihin on huolehdittava ympäröivää kaupunkirakennetta suunniteltaessa.

Uudenmaan ELY-keskuksen tietojen mukaan korttelin 52125 alueella maaperää on kunnostettu ainoastaan kiinteistöjen 92-52-125-17 ja 92-52-125-18 alueella. Asemakaavan muutosalueella on tehtävä aiemmin tutkimattomilla alueilla maaperätutkimuksia maaperän pilaantuneisuuden selvittämiseksi. Tutkimukset on hyvä tehdä ennen alueella tehtäviä kaivutoimenpiteitä. Maaperätutkimuksissa tulee ottaa huomioon lähialueella toimineen lyijysulaton lyijylaskeuman aiheuttamat kohonneet lyijypitoisuudet maaperän pintakerroksissa sekä varmistettava alueella mahdollisesti olevien täyttömaa-ainesten mahdollinen pilaantuneisuus. Lisäksi tulee selvittää Huberin hallien eteläpuolisen alueen maaperän mahdollinen pilaantuneisuus alueella harjoitetun toiminnan seurauksena. Vuoden 1986 ilmakuvan perusteella Huberin toiminta on levittänyt pitkälle kaavamuutosalueelle. Nykyisten ilmakuvien perusteella aluetta käytetään myös raskaiden ajoneuvojen pysäköintialueena.

Tutkittava alue on merkittävä kaavakarttaan saa-merkinnällä.
(kaavamääräys: maaperän pilaantuneisuus selvitettävä ennen alueella tehtäviä rakennus- tai muita kaivutoimenpiteitä)

Asuinkerrostalojen korttelialueen (AK) parvekelasitukset tulee toteuttaa siten, että niillä saavutetaan päivällä keskiäänitaso 55 dB(LAeq) ja yöllä 50 dB(LAeq). Julkisivuun kohdistuvan melun ollessa yli 55 dB(LAeq) tulee asunnolla olla vähintään tuuletusmahdollisuus (ikkuna, parveke tai ovi) sellaiselle julkisivulle, jonka kohdalla päivällä melutaso 55 dB(LAeq) ja yöllä 50 dB(LAeq) saavutetaan. Lisäksi olisi suositeltavaa sijoittaa tällaisessa tapauksessa makuuhuoneet rakennuksen sellaiselle puolelle, jossa valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset melunohjearvot toteutuvat. AK-korttelialueella pitää olla oleskelu- ja leikkialue, jossa päiväajan ohjearvovaatimus 55 dB(A) täyttyy kaikissa alueen rakentamisvaiheissa. Liike- ja toimistorakennusten korttelialueella (K) majoitustilat on pyrittävä sijoittamaan rakennuksen sille puolelle, jossa valtioneuvoston meluohjearvot toteutuvat.

Kaavaselostuksessa ei ole esitetty alueen mahdollisia eri rakentamisvaiheita eikä eri rakentamisvaiheiden meluselvitystä. Uudenmaan ELY-keskus korostaa, että valtioneuvoston päätöksen mukaiset melunohjearvot on saavutettava kaikissa alueen rakentamisvaiheissa sekä ulko-oleskelualueilla että asuinhuoneissa. Kaavaselostuksen liitteeksi olisi havainnollisuuden vuoksi hyvä liittää melulaskennan karttatuloste, josta melualueet asuinkorttelin alueella kävisivät ilmi.

Kaavaselostuksen mukaan alue sijoittuu savi- ja täytemaa-alueelle. Alueen luoteisosassa kalliopinta tai kova pohjamaa ovat lähellä maanpintaa. Tästä johtuen kaavassa olisi mahdolliset värinä- ja runkomeluhaitat määrättävä tarkistamaan. Kaava-alue sijaitsee HK:n laitoksen suojavyöhykkeen ulkopuolella. Vallitsevat tuulensuunnat huomioiden kaavamääräykseen voi lisätä seuraavan määräyksen: "Lähistöllä sijaitsee laitos, joka käsittelee ja varastoi kemikaaleja. Laitoksen onnettomuusriskit tulee huomioida asuntojen ilmastointisuunnittelussa.

Vastine:

Kaavamuutoksen yhteydessä ympäröivän kaupunkirakenteen katualueille on varattu nykyistä enemmän tilaa, jotta katualueen molemmille sivuille on tulevaisuudessa mahdollista rakentaa sujuvat, yhtenäiset ja turvalliset kävely- ja pyöräily-yhteydet. Aviapolis kaavarunkotyössä on tarkasteltu koko Veromiehen kaupunginosaa ja varmistettu että alueelle rakentuu sujuvat ja turvalliset kävelyn ja pyöräilyn yhteydet joukkoliikennepysäkeille, asemille sekä palveluihin. Kaavamuutos noudattaa Aviapolis kaavarunkotyössä asetettuja tavoitteita.

Vantaan karttapalvelun tietojen mukaan kaavamuutosalueella on sijainnut pilaantuneita maa-alueita kiinteistöjen 52-125-16, 52-125-17 ja 52-125-18 alueilla. Karttapalvelun mukaan kyseiset maa-alueet on kunnostettu.

Vantaan ympäristökeskukselta on kaavamuutostyön aikana saatu lausunto, jossa todetaan, että alueella ei ole tiedossa pilaantuneita maa-alueita. Veromiehen alueella on paikoin pilaantuneita maita, jotka johtuvat alueen teollisuushistoriasta. Tämän vuoksi kaikkien korttelialueiden kaavamääräyksiin lisätään kaavamääräys: *Maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantunut maaperä tarvittaessa kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä.*

Parvekkeiden lasitusta koskevaa kaavamääräystä: "Parvekkeet tulee lasittaa." täydennetään lauseella: *Parvekelasitus tulee toteuttaa siten, että valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset meluohjearvot toteutuvat.*

Ulko-oleskelualueiden ohjearvot (55 dB tai alle) eivät täyty osalla kaavamuutosalueesta. Tämän vuoksi kaavamuutosalueen rakentaminen on järjestetty umpikorttelimaisesti ja varmistettu, että ohjearvot alitetaan ainakin asuntojen sekä hoitolaitosten pihoilla oleskeluun ja leikkiin tarkoitetuilla alueilla. Parvekkeet on määrätty lasitettaviksi. Erilaisin julkisivun ääneneristysvaatimuksin on varmistettu, että sisätilojen ohjearvot alitetaan koko kaavamuutosalueella.

Asemakaavamuutoksen yhteydessä tehdyn meluselvityksen (Helimäki akustikot Oy 18.5.2016) mukaan asuinkerrostalojen korttelialueen sisäpiha alittaa kokonaisuudessaan ohjearvojen mukaiset ulko-oleskelualueiden meluohjearvovaatimukset. Tämän vuoksi leikki- ja oleskelupaikan tarkka sijainti on jätetty merkitsemättä kaavakartalle. Leikki- ja oleskelupaikan voi sijoittaa mihin kohtaan sisäpihaa tahansa.

Alueen rakentamisen vaihteellisuus ei ollut tiedossa kaavamuutostyön aikana. Kaavamääräyksiin lisätään kaavamääräys: *Rakennusluvan yhteydessä on vaihteellain rakentamisesta esitettävä selvitys, jossa todetaan, että valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset meluohjearvot täyttyvät kaikissa rakentamisvaiheissa sekä ulko-oleskelualueilla että sisätiloissa.*

Kaavamuutosalueen lähistön keskeinen tärinälähde on Kehä III:n liikenne. Paikalliskatujen raskaan liikenteen osuus on kaavamuutosalueen lähistöllä 10 % tai alle. Tärinä on potentiaalinen ongelma savikolle tai vastaavalle pehmeälle maalle rakennetun väylän ympäristössä. Tärinähaitoilta voidaan suojautua käyttämällä riittäviä suojaetäisyyksiä tärinälähteen ja siitä kärsivän kohteen välillä. Koko kaavamuutosalue sijoittuu yli 100 metrin turvaetäisyydelle alueen keskeisimmästä tärinälähteestä. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen laatiman oppaan "Melun ja

tärinäntorjunta maankäytön suunnittelussa” mukaan yli 100 metrin etäisyydelle raskaasta maantieliikenteestä (100 km/h), pehmeälle maaperälle sijoittuva uusi asuinalue ei vaadi tarkempaa värähtelyselvitystä. Saman oppaan mukaan yli 5 metrin etäisyydelle tieliikenteestä (100 km/h) sijoittuva uusi asuinalue, pehmeällä tai kovalla maalla, ei yleensä vaadi tarkempaa runkomelun värähtelytarkastelua. Kaikki kaavamuutosalueen uudisrakennukset on suunniteltu vähintään viisikerroksisiksi. Tämä edesauttaa sitä, että maaperän värähtelyn ei arvioida vahvistuvan voimakkaasti rungon tai lattian resonanssi-ilmiön vuoksi. Suomen rakentamismääräyskokoelman osassa *B3 pohjarakenteet* määrätään, että: *ennen rakentamista on tarvittaessa selvitettävä liikennetärinä*. Edellä mainitut kohdat huomioon ottaen, kaavamääräyksiin ei nähdä tarpeelliseksi kirjata tärinän selvitystarvetta.

Kaavamuutosalueen lähistöllä sijaitsee laitos, joka käsittelee ja varastoi kemikaaleja. Kaavamuutosalue sijaitsee kyseisen laitoksen onnettomuusriskisuojavaikkeen ulkopuolella. Suomen rakentamismääräyskokoelman osassa *D2 rakennusten sisäilmasto ja ilmanvaihto* määrätään, että: *ilmanvaihtojärjestelmä on suunniteltava ja rakennettava siten, että sen toiminta voidaan hälytystilanteessa kokonaisuudessaan pysäyttää selvästi merkityllä pysäytyskytkimellä*. Laitoksen onnettomuusriskien huomioimista ei nähdä tarpeelliseksi kirjata kaavamääräyksiin.

Tarkistukset:

Kaikkien korttelialueiden kaavamääräyksiin lisätään kaavamääräykset:

Maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä ja pilaantunut maaperä tarvittaessa kunnostettava ennen rakentamistoimenpiteisiin ryhtymistä.

Rakennusluvan yhteydessä on vaiheittain rakentamisesta esitettävä selvitys, jossa todetaan, että valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset meluohjearvot täyttyvät kaikissa rakentamisvaiheissa sekä ulko-oleskelualueilla että sisätiloissa.

Asuinkerrostalojen ja palvelurakennusten korttelialueen parvekkeiden lasitusta koskevaa kaavamääräystä: "Parvekkeet tulee lasittaa." täydennetään lauseella: *Parvekelasitus tulee toteuttaa siten, että valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset meluohjearvot toteutuvat.*

Kaavaselostukseen lisätään melulaskennan karttatuloste. Kaavaselostusta tarkennetaan tärinä- ja runkomeluhaittojen arvioinnin osalta.

NRO 2

Finavia

Lausunto:

Lausuntoa ei saatu

Vastine:

-

Tarkistukset:

-

Kortteli 52125 asemakaavamuutos- 1/1
ehdotus

NRO 002260

Lausunnot ja vastineet

NRO 3

Vantaan kaupunki
Maankäytön-, ympäristön ja
rakentamisen toimiala

Kaupunkisuunnittelu
Kielotie 28, 01300 Vantaa

etunimi.sukunimi@vantaa.fi
www.vantaa.fi

Puhelin 09 83911

Vantaan Energia

Lausunto:

Vantaan Energia lausui mielipiteessään kaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, että alueelle tarvitaan yksi muuntamo. Kaavamuutosalueelle suunniteltu lisärakentamisen määrä on kasvanut osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävillä olon jälkeen niin merkittävästi, että alueelle tarvitaan yhden sijaan kaksi muuntamoa.

Yksi muuntamo tulee sijoittaa puistomuuntamona palvelurakennusten korttelialueen pysäköintialueen viherkaistaleelle. Toinen muuntamo tulee sijoittaa kiinteistömuuntamona asuinkortteleita palvelemaan pysäköintitaloon, autopaikkojen korttelialueelle.

Vastine:

Kaavamuutosehdotukseen on Vantaan Energian mielipiteen mukaisesti kirjattu yhden muuntamon sijoitustarve palvelurakennusten korttelialueen pysäköintialueelle. Autopaikkojen korttelialueelle lisätään kaavamääräys yhden kiinteistömuuntamon sijoitustarpeesta.

Tarkistukset:

Autopaikkojen korttelialueelle lisätään kaavamääräys:

"Tontilta nro 3 on varattava tila muuntamoa varten."

MAANKÄYTTÖSSOPIMUS/A. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS, B. ESI-SOPIMUS MÄÄRÄALAN LUOVUTUKSESTA/**Asemakaavan muutos nro 002260, kaupunginosa 52, Veromies**

Kiinteistö Oy Vantaan Robert Huberin tie 3 on hakenut asemakaavan muutosta Veromiehen (52.) kaupunginosassa omistamalleen kiinteistölle 92-52-125-1 (jäljempänä sopimusalue). Sopimusalue on osoitettu voimassa olevassa asemakaavassa nro 001730 toimistorakennusten korttelialueeksi (KT), jolle rakennusoikeutta on osoitettu yhteensä 5967 k-m². Sopimusalue on osoitettu ohjeellisesti karttaliitteessä A1.

Asemakaavan muutosehdotuksessa nro 002260 (jäljempänä asemakaavamuutos) sopimusalueelle on osoitettu 8000 k-m² liike- ja toimistorakennusten (K) rakennusoikeutta. Alueelle saa sijoittaa hotelli- ja hostellitoimintaa korkeintaan 75 % kokonaisrakennusoikeudesta. Kumoutuvaan asemakaavaan verrattuna sopimusalueelle tulee näin ollen lisää rakennusoikeutta yhteensä 2033 k-m².

Asemakaavamuutokseen liittyen Vantaan kaupunki ja Kiinteistö Oy Vantaan Robert Huberin tie 3 ovat neuvotelleet ja sopineet alueen kunnallistekniikan rakentamisesta ja osallistumisesta kunnallistekniikan korvauksiin. Esisopimuksilla määräalojen vaihdoista varmistetaan kaavamuutoksen mukaisten maankäyttöratkaisujen toteutuminen.

A. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS**1. OSAPUOLET**

- 1.1 **Vantaan kaupunki** (Y: 0124610-9)
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä Kaupunki).
- 1.2 **Kiinteistö Oy Vantaan Robert Huberin tie 3** (Y: 2076924-7)
c/o Fisso Oy, Töölönlahdenkatu 3 B, 00100 Helsinki
(jäljempänä Yhtiö)

2. TARKOITUS

Kaupunki ja Yhtiö sopimusalueen omistajana sopivat tällä sopimuksella maankäyttö- ja rakennuslain 12 a luvun mukaisesti kunnallistekniikan rakentamisesta ja Yhtiön osallistumisesta asemakaavan muutosaluetta palvelevan kunnallistekniikan rakentamisen kaupungille aiheuttamiin kustannuksiin.

3. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMINEN

Osapuolet toteavat, että sopimusaluetta palveleva kunnallistekniikka on jo pääosin toteutettu. Asemakaavamuutokseen liittyen Kaupunki tulee rakentamaan kevyen liikenteen yhteyksiä Äyritylle, Robert Huberin tielle ja Perintötielle. Kaupunki pyrkii toteuttamaan kevyen liikenteen yhteyksien rakentamistyöt asemakaavamuutosalueen muun rakentamisen edistymisen mukaisesti.

4. OSALLISTUMINEN YHDYSKUNTARAKENTAMISEN KUSTANNUKSIIN

Yhtiö maksaa Kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten ulkoisen kunnallistekniikan korvauksena yhteensä 193 140 euroa.

Yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvaus erääntyy maksettavaksi asemakaavan muutosehdotuksen nro 002260 tultua voimaan ja maksetaan Kaupungin lähettämän erillisen laskun mukaisesti.

Yhtiö asettaa summaltaan yhteensä 193 140 euron suuruisen kotimaisen pankkilaitoksen omavelkaisen pankkitakauksen tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisen vakuudeksi, joka kuitataan vastaanotetuksi tämän sopimuksen allekirjoitustilaisuudessa. Kaupungin tulee vapauttaa vakuus välittömästi tämän sopimuksen velvoitteiden tultua hyväksytysti vastaanotetuksi tai mikäli sopimus kohdan 9 mukaisesti raukeaa.

5. VESIHUOLTOVERKOSTOON LIITTYMINEN

Sopimusalue ja sille toteutettavat rakennukset maanomistaja on velvollinen liittämään kustannuksellaan HSY:n omistamaan vesihuoltoverkoston liittymishetkellä voimassa olevin liittymisehdoin.

Kaupungilla on oikeus siirtää sopijapuolta enempää kuulematta tähän sopimukseen perustuvat vesihuoltolaitteita koskevat oikeutensa ja velvollisuutensa mahdollisesti perustettavalle julkis- tai yksityisoikeudelliselle vesihuoltoyhtymälle.

6. SOPIMUKSEN MUUTTAMINEN

Mikäli olosuhteissa tapahtuu huomattavia muutoksia, joista johtuen sopimusta on tarkistettava, sopijapuolet sitoutuvat neuvottelemaan niistä erikseen.

7. ERIMIELISYYKSIEN RATKAISEMINEN

Tämän sopimuksen tulkinnasta syntyvät erimielisyydet, joista sopijapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen, ratkaistaan Vantaan käräjäoikeudessa.

8. SOPIMUKSEN VELVOITTEIDEN SIIRTO KOLMANNELLE

Yhtiö sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot sopimusalueita koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin, kaikilta niiltä osin kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä. Yhtiö sitoutuu ilmoittamaan kirjallisesti vastaisista luovutuksista kaupungille.

Yhtiöt vastaa tämän sopimuksen velvoitteista siihen asti, kun kaupunki on hyväksynyt sopimusvelvoitteiden siirron luovutuksensaajalle tai sopimusvelvoitteet ovat tulleet täyteen. Jos Yhtiö ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta myös luovutetun alueen osalta.

9. SOPIMUKSEN VOIMAANTULO

Tämä sopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja molemmilla osapuolilla on oikeus vaatia sopimusehtojen täyttämistä, kun asemakaavan muutosehdotus nro 002260 on tullut voimaan.

Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei asemakaavan muutosehdotus nro 002260 ole tullut voimaan 31.12.2018 mennessä.

Mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2018 mennessä hyväksynyt asemakaavan muutosehdotuksen nro 002260, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus siinä tapauksessa voimassa. Sen jälkeen, kun mainittu valitus on lainvoimaisesti ratkaistu ja kaava on tullut voimaan, on molemmilla sopijapuolella oikeus vaatia tämän sopimuksen sopimusehtojen täyttämistä. Mikäli valitusviranomaisella on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen, tämä sopimus raukeaa.

Kumpikaan sopijapuoli ei esitä tämän sopimuksen mahdollisen raukeamisen johdosta minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

B. ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN LUOVUTUKSESTA

Tämän esisopimuksen perusteella sitoutuvat tämän sopimuksen allekirjoittaneet osapuolet Vantaan kaupunki (jäljempänä Kaupunki) ja Kiinteistö Oy Vantaan Robert Huberin tie 3 (jäljempänä Yhtiö) tekemään kohdassa I määriteltyjen edellytysten täyttyessä seuraavan sisältöisen luovutuskirjan jäljempänä kohdassa II mainituista alueista ja ehdoilla sekä noudattamaan lisäksi kohdassa III mainittuja ehtoja.

I LUOVUTUSKIRJAN EDELLYTYKSET

Lopullisen luovutuskirjan tekemisen edellytyksenä on, että asemakaavan muutos nro 002260 on tullut voimaan.

II LUOVUTUSKIRJA

Luovuttaja:

Kiinteistö Oy Vantaan Robert Huberin tie 3
(Y: 2076924-7),
c/o Fisso Oy
Töölönlahdenkatu 3 B
00100 Helsinki
(jäljempänä Yhtiö).

Luovutuksen saaja:

Vantaan kaupunki (Y: 0124610-9)
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä Kaupunki).

Luovutuksen kohde:

Vantaan kaupungin 52. kaupunginosan (Veromies) korttelin 125 tontista nro 1 (kiinteistötunnus 92- 52-125-1) n. 194 m²:n suuruinen määräala (jäljempänä Määräala). Määräala on merkitty ohjeellisesti oheiseen karttaliitteeseen B1.

Määräala on asemakaavamuutoksen nro 002260 mukaista katualuetta.

Luovutuskirjan ehdot:

Tämän luovutuksen kaikki ehdot on esitetty tässä luovutuskirjassa.

1. LUOVUTUSHINTA

1.1 Luovutus on vastikkeeton.

2. OMISTUS- JA HALLINTAOIKEUS

2.1 Määräalan omistus- ja hallintaoikeus siirtyy Kaupungille tämän luovutuskirjan allekirjoitushetkellä.

3. KIINNITYKSET, RASITUKSET JA MAKSUT

- 3.1 Yhtiö luovuttaa Määräalan kiinnityksistä tai muista niihin verrattavista rasituksista ja rasitteista vapaana.
- Tonttia 92- 52-125-1 rasittaa 11.12.2006 vahvistettu kiinnitys.
- Yhtiö suostuu siihen, että Kaupunki poistaa edellä mainitun kiinnityksen Kaupungille luovutettavalta Määräalalta ja luovuttaa Kaupungille luovutuskirjan allekirjoitustilaisuudessa sellaiset asiakirjat (panttikirjan tai pantinhaltijan kirjallinen suostumus kiinnityksen poistamiseen), joiden nojalla Kaupunki voi kiinnityksen poistaa.
- 3.2 Yhtiö vastaa niistä Määräalaan kohdistuvista veroista ja muista maksuista, joiden maksuunpanon perustana on tämän luovutuskirjan allekirjoitushetkeä edeltävä aika. Luovutuskirjan allekirjoituksen jälkeen maksuista vastaa Kaupunki.

4. KOHTEESEEN TUTUSTUMINEN

- 4.1 Kaupunki on tarkastanut Määräalan, sen alueen ja rajat sekä tutustunut alueen maasto-olosuhteisiin. Kaupunki on verrannut näitä seikkoja Määräalasta esitetyistä asiakirjoista saataviin tietoihin. Kaupungilla ei ole huomauttamista näiden seikkojen osalta.

5. ASIAKIRJOIHIN TUTUSTUMINEN

- 5.1 Kaupunki on tutustunut saamaansa Määräalaa koskeviin asiakirjoihin, joita ovat lainhuutotodistus, rasitustodistus, kiinteistörekisterinote sekä kaavakartat ja -määräykset sekä johtokartat.
- 5.2 Kaupunki on tutustunut myös naapurikiinteistöä koskeviin asiakirjoihin, joita ovat kaavakartat ja -määräykset.

6. IRTAIMISTO JA RAKENNUKSET

- 6.1 Tähän luovutukseen ei sisälly irtaimistoa eikä irtaimen omaisuuden luovuttamisesta ole tämän luovutuksen yhteydessä tehty eri sopimustakaan.

Tätä luovutuskirjaa on laadittu kolme (3) yhtäpitävää kappaletta, yksi Kiinteistö Oy Vantaan Robert Huberin tie 3lle , yksi Vantaan kaupungille ja yksi julkiselle kaupanvahvistajalle.

III MUUT ESISOPIMUKSEN EHDOT

1. ESISOPIMUKSEN VOIMAANTULO

Tämä esisopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet. Lopullinen luovutuskirja tehdään kolmen (3) kuukauden kuluessa siitä, kun kohdassa I mainittu luovutuksen edellytys on täyttynyt.

Esisopimus lakkaa olemasta voimassa,

- kun lopullinen luovutuskirja on allekirjoitettu tai
- luovutuskirjan edellytykset ovat täyttyneitä 31.12.2018.

Mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2018 mennessä hyväksynyt asemakaavan muutoksen nro 002260, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus siinä tapauksessa voimassa. Sen jälkeen, kun mainittu valitus on lainvoimaisesti ratkaistu ja kaava on tullut voimaan, on molemmilla sopijapuolella oikeus vaatia tämän sopimuksen sopimusehtojen täyttämistä. Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen, tämä sopimus raukeaa.

Kumpikaan osapuoli ei esitä minkäänlaisia korvausvaatimuksia siinä tapauksessa, että esisopimus lakkaa olemasta voimassa.

2. ESISOPIMUKSEN VELVOITTEIDEN SIIRTO KOLMANNELLE

Yhtiö sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot luovutuksen kohdetta koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin kaikilta niiltä osin, kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä.

Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteista siihen asti, kun kaupunki on hyväksynyt sopimusvelvoitteiden siirron luovutuksensaajalle tai sopimusvelvoitteet ovat tulleet täytetyiksi. Jos Yhtiö ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta myös luovutetun alueen osalta.

Tätä kunnallistekniikan rakentamissopimusta ja esisopimusta määräalan luovutuksesta on laadittu kolme (3) yhtäpitävää kappaletta, yksi Kiinteistö Oy Vantaan Robert Huberin tie 3:lle, yksi Vantaan kaupungille ja yksi julkiselle kaupanvahvistajalle.

Vantaalla 24. päivänä marraskuuta 2016

Vantaan kaupungin
puolesta valtakirjalla

Kai Ketelimäki
kiinteistöpäällikkö

Kiinteistö Oy Vantaan Robert Huberin tie 3:n
valtuuttamana

Samuel Kopperoinen
toimitusjohtaja

Kaupanvahvistajana todistan, että kiinteistöpäällikkö Kai Ketelimäki valtakirjalla Vantaan kaupungin puolesta sekä toimitusjohtaja Samuel Kopperoinen Kiinteistö Oy Vantaan Robert Huberin tie 3:n valtuuttamana ovat allekirjoittaneet tämän kunnallistekniikan rakentamissopimuksen ja esisopimuksen ja

että he ovat olleet yhtä aikaa läsnä sopimusta vahvistettaessa. Olen tarkistanut allekirjoittajien henkilöllisyyden ja todennut, että esisopimus on tehty maakaaren 2 luvun 1 §:ssä säädetyllä tavalla.

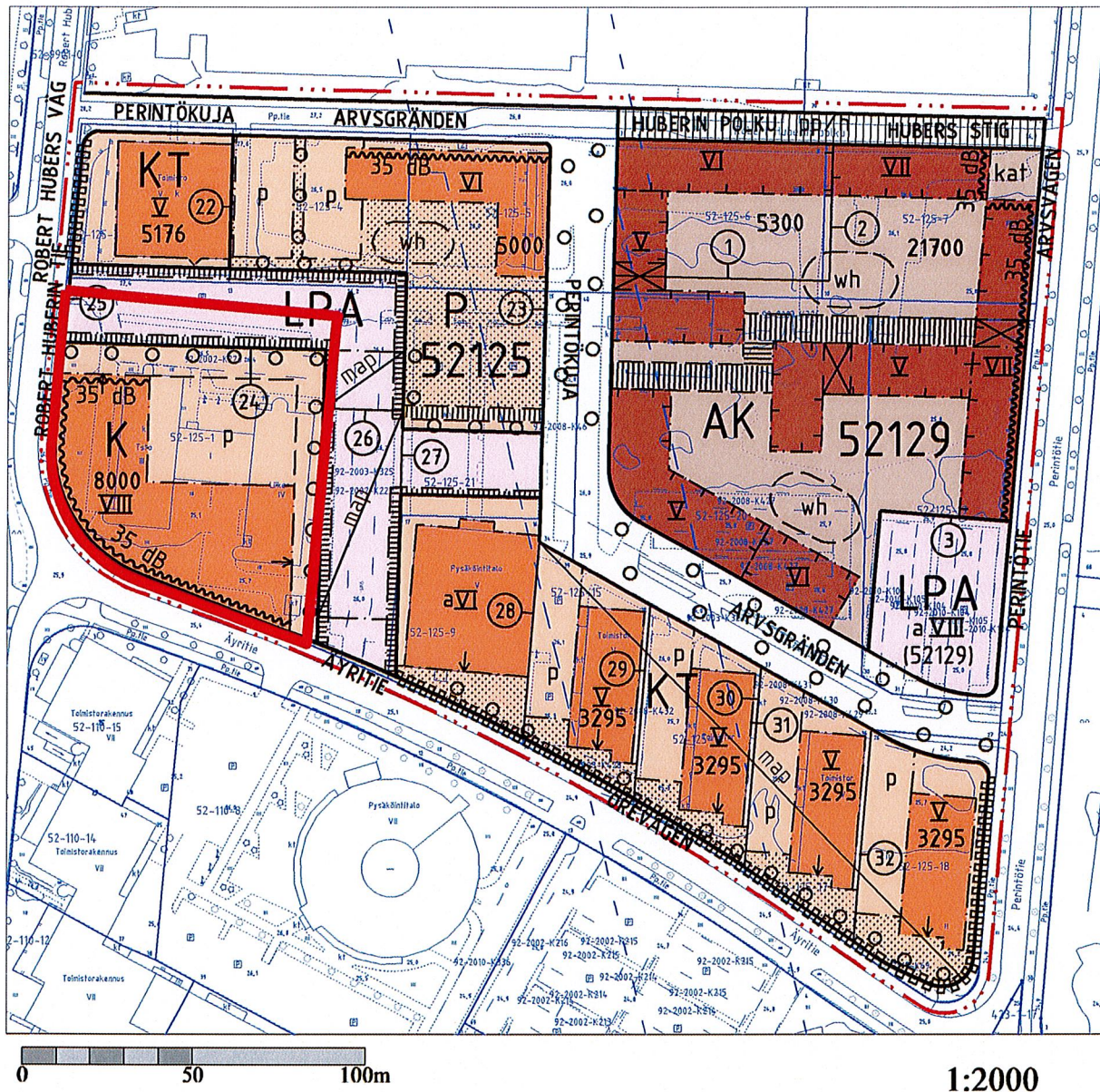
Vantaalla 24. päivänä marraskuuta 2016

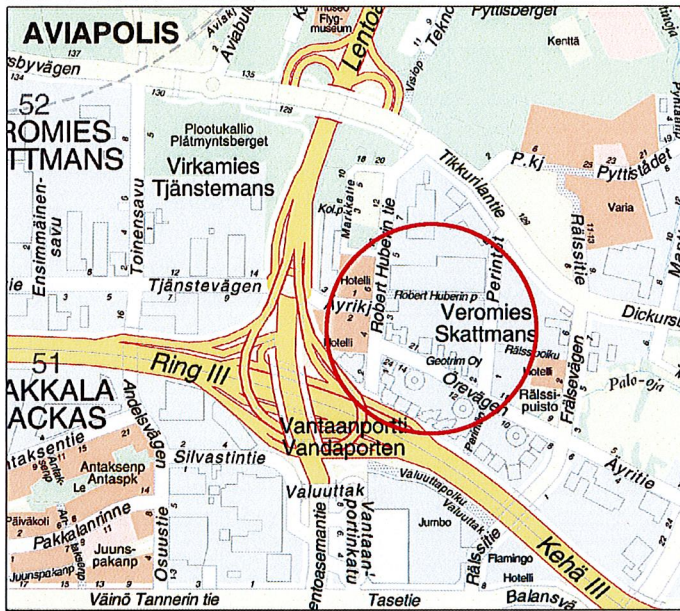
Petri Huotari
Toimitusinsinööri
0927/25

- LIITE**
- Karttaliite A1: sopimusalue
 - Karttaliite B1: Luovutettava määräala

Liitekartta A1. Sopimusalue (punaisella rajattu).

KOHTEEN SIJAINTI

ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN LUOVUTUKSESTA

(katualue) /

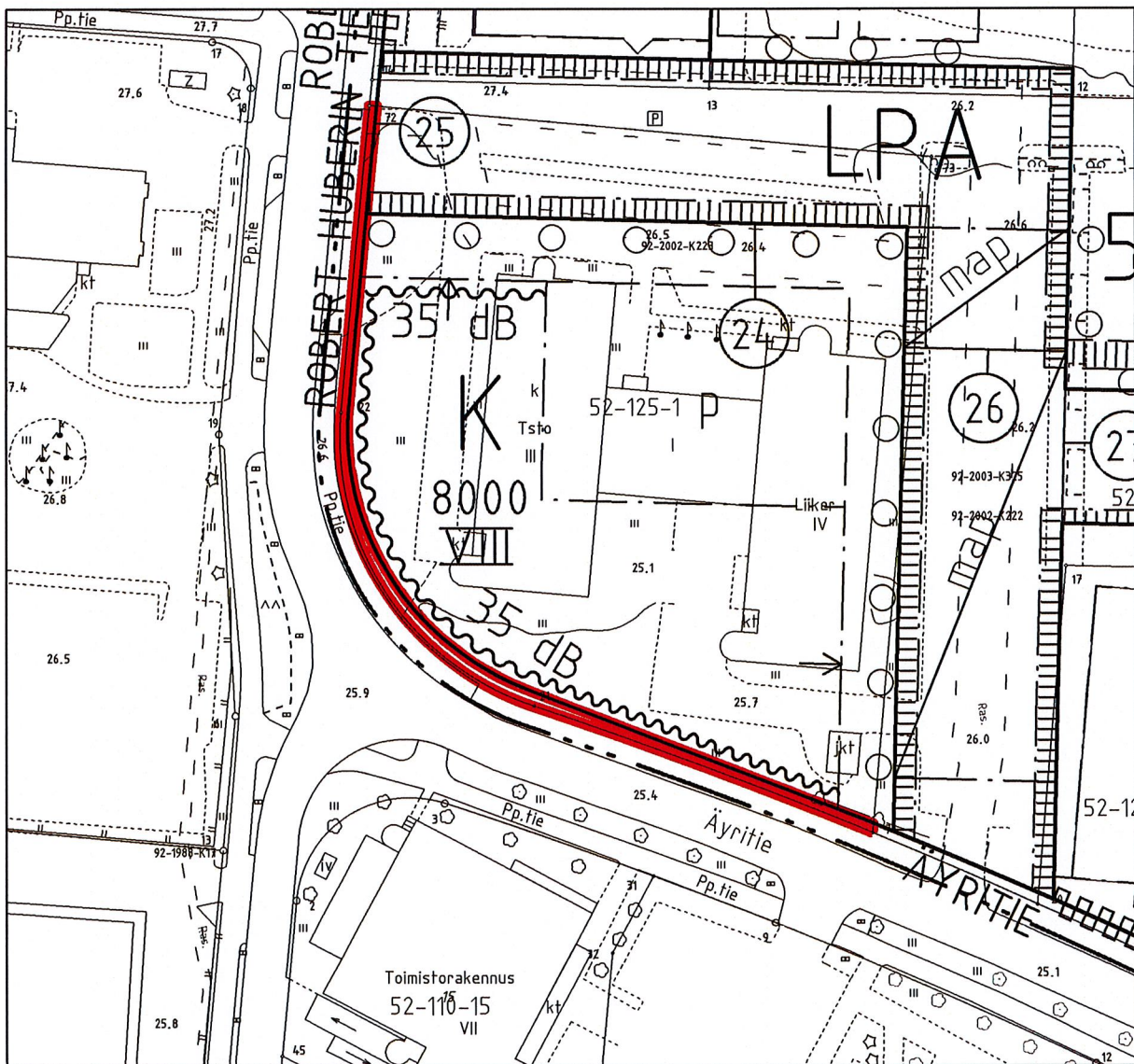
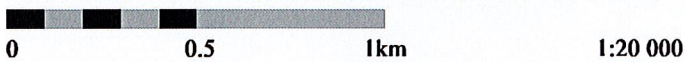
Kiinteistö Oy Vantaan Robert Huberin tie 3

YPA/AVP

Kaupunginosa: VEROMIES (52)

määräala kiinteistöstä: 52-125-1

pinta-ala: **n. 194 m²**

1:1000

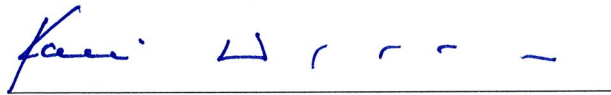
VALTAKIRJA

Vantaan kaupunginhallitus valtuuttaa kiinteistöpäällikkö Kai Ketelimäen allekirjoittamaan Vantaan kaupungin puolesta kunnallistekniikan rakentamissopimuksen ja esisopimuksen määräalojen luovutuksesta Kiinteistö Oy Vantaan Robert Huberintie 3:n kanssa. Esisopimus koskee n. 194 m²:n suurista määräalaa tontista 92- 52-125-~~1~~

Kaupunginhallitus on päättänyt sopimuksen tekemisestä kokouksessaan 29.8.2016 § 47.

Vantaalla 14. päivänä marraskuuta 2016

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

Kari Nenonen
kaupunginjohtaja

Juha Myllymäki
kaupunginlakimies

MAANKÄYTTÖSOPIMUS /A. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS, B. ESI-SOPIMUS MÄÄRÄALOJEN LUOVUTUKSESTA / Asemakaavan muutos nro 002260, kaupunginosa 52 Veromies

YIT Rakennus Oy on hakenut asemakaavan muutosta, jonka johdosta on käynnistetty asemakaavan muutos nro 002260 alueelle, joka koostuu korttelista 52125 ja katualueesta. Tämän sopimuksen kohteena on YIT Rakennus Oy:n omistuksessa olevat, asemakaavamuutosalueella sijaitsevat alueet, jotka on osoitettu ohjeellisesti liitteessä A.1 (jäljempänä sopimusalue).

Voimassa olevassa asemakaavassa (asemakaavat 002025 ja 001730) sopimusalue on osoitettu toimistorakennusten (KT) ja autopaikkojen korttelialueeksi (LPA).

Asemakaavan muutoksella nro 002260 sopimusalueelle tulee asuinkerrostalojen (AK) rakentamisen sallivaa rakennusoikeutta yhteensä 27 000 k-m². Lisäksi sopimusalueelle tulee palvelurakennusten (P) korttelialuetta 5 000 k-m². Säilytettävien toimistorakennusten (KT) rakennusoikeuden määrä pysyy voimassa olevan asemakaavan mukaisena.

Asemakaavan muutokseen nro 002260 (jäljempänä asemakaavamuutos) liittyen Vantaan kaupunki ja YIT Rakennus Oy asemakaavamuutosalueella maata omistavana tahona ovat sopineet kunnallistekniikan rakentamisesta ja kunnallistekniikan korvauksista. Esisopimuksilla määräalojen vaihdoista varmistetaan kaavamuutoksen mukaisten maankäyttöratkaisujen toteutuminen.

A. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS

1. OSAPUOLET

- 1.1 **Vantaan kaupunki**
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä Kaupunki).
- 1.2 **YIT Rakennus Oy** (Y: 1565583-5)
PL 36, 00621 Helsinki
(jäljempänä Yhtiö).

2. TARKOITUS

Kaupunki ja Yhtiö sopimusalueen omistajana sopivat tällä sopimuksella maankäyttö- ja rakennuslain 12 a luvun mukaisesti kunnallistekniikan rakentamisesta ja Yhtiön osallistumisesta asemakaavan muutosaluetta palvelevan kunnallistekniikan rakentamisen kaupungille aiheuttamiin kustannuksiin.

3. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMINEN

Sopimusalueen asemakaavan mukaista käyttöä varten rakennetaan uusi katu (Perintökuja). Kaupunki rakentaa kadun liikennöitävään kuntoon 18 kk kuluessa asemakaavamuutoksen voimaantulosta. Kadun viimeistelytöiden toteutuksen periaatteena on niiden toteutuminen samanaikaisesti rakennettavien tonttien viimeistelytöiden kanssa. Kaupunki huolehtii tarvittavan yleisen vesihuoltoverkon rakentamisesta yhteistyössä HSY:n kanssa niin, että se on käyttöön otettavissa 18 kk kuluessa asemakaavamuutoksen voimaantulosta. Aikataulut edellyttävät että rakentaminen ei esty Kaupungista riippumattomista syistä.

4. OSALLISTUMINEN YHDYSKUNTARAKENTAMISEN KUSTANNUKSIIN

Yhtiö maksaa Kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena lisääntyneestä rakennusoikeudesta yhteensä **3 185 100** euroa.

Yhtiö luovuttaa Kaupungille 1 812 600,00 euroa vastaavasta arvosta omistamaansa kiinteistövarallisuutta, joka muodostaa osan edellä mainitusta yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksesta. Yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvaus kuitataan puolin ja toisin jäljempänä tässä maankäyttösopimuksessa olevan esisopimuksen B. mukaisessa määräälojen luovutuksessa. Yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvausta ei voi tältä osin vaihtaa rahana maksettavaksi ilman osapuolten välistä sopimusta.

Yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvaus erääntyy maksettavaksi esisopimuksen B. mukaisen luovutuskirjan allekirjoitustilaisuudessa.

Loput yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksesta (1 372 500 euroa) erääntyy maksettavaksi välittömästi asemakaavamuutoksen tultua voimaan ja maksetaan Kaupungin lähettämän erillisen laskun mukaisesti.

Yhtiö luovuttaa Kaupungille summaltaan yhteensä 3 185 100 euron kotimaisen pankkilaitoksen omavelkaisen pankkitakauksen tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisen vakuudeksi, joka kuitataan vastaanotetuksi tämän sopimuksen allekirjoitustilaisuudessa. Vakuus palautetaan Yhtiölle kun edellä mainitut kiinteistön luovutukset on tehty ja rahana maksettava kustannusten korvaus on maksettu tai sopimus kohdan 10 mukaisesti raukeaa.

5. VESIHUOLTOVERKOSTOON LIITTYMINEN

Sopimusalue ja sille toteutettavat rakennukset maanomistaja on velvollinen liittämään kustannuksellaan HSY:n omistamaan vesihuoltoverkkoon liittymishetkellä voimassa olevin liittymisehdoin.

Kaupungilla on oikeus siirtää sopijapuolta enempää kuulematta tähän sopimukseen perustuvat vesihuoltolaitteita koskevat oikeutensa ja velvollisuutensa mahdollisesti perustettavalle julkis- tai yksityisoikeudelliselle vesihuolto kiinteistöyhtymälle.

6. ASUNTOTUOTANNON HALLINTA- JA RAHOITUSMUOTO

Asemakaavamuutosalueella Yhtiön omistukseen jäävästä asumisen rakennusoikeudesta vähintään 55 % on toteutettava vapaarahoitteisena omistusasuntotuotantona ja noin 15% valtion tukemana asumisoikeustuotantona tai lyhyen korkotuen vuokra-asuntotuotantona.

Sopimussakko

Mikäli Yhtiö ei täytä edellä mainittua asuntotuotannon hallinta- ja rahoitusmuotoa, se on velvollinen maksamaan Kaupungille poikkeamasta sopimussakkoa 100 €/k-m².

7. SOPIMUKSEN MUUTTAMINEN

Mikäli olosuhteissa tapahtuu huomattavia muutoksia, joista johtuen sopimusta on tarkistettava, sopijapuolet sitoutuvat neuvottelemaan niistä erikseen.

8. ERIMIELISYYKSIEN RATKAISEMINEN

Tämän sopimuksen tulkinnasta syntyvät erimielisyydet, joista sopijapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen, ratkaistaan Vantaan käräjäoikeudessa.

9. SOPIMUKSEN VELVOITTEIDEN SIIRTO KOLMANNELLE

Yhtiö sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot sopimusaluetta koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin kaikilta niiltä osin, kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä. Yhtiö sitoutuu ilmoittamaan kirjallisesti vastaisista luovutuksista Kaupungille.

Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteista siihen asti, kunnes Kaupunki on hyväksynyt luovutuksensaajan ja sopimusvelvoitteiden siirron luovutuksensaajalle tai sopimusvelvoite-

teet ovat tulleet täytetyiksi. Kaupunki ei saa ilman erityisen painavaa syytä olla hyväksymättä sopimusvelvoitteiden siirtoa. Jos Yhtiö ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta myös luovutetun alueen osalta.

10. SOPIMUKSEN VOIMAANTULO

Tämä sopimus tulee voimaan heti, kun sopijapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja molemmilla sopijapuolilla on oikeus vaatia sopimusehtojen täyttämistä, kun asemakaavamuutos on tullut voimaan.

Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei asemakaavamuutos ole tullut voimaan 31.12.2018 mennessä.

Mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2018 mennessä hyväksynyt asemakaavamuutoksen, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus siinä tapauksessa voimassa. Yhtiö sitoutuu tässä tapauksessa luovuttamaan kaupungille kohdassa 4. tarkoitetun vakuuden, joka on voimassa siihen asti kun sopimuksen mukaiset velvoitteet on täytetty. Sen jälkeen, kun mainittu valitus on lainvoimaisesti ratkaistu ja kaava on tullut voimaan, on molemmilla sopijapuolella oikeus vaatia tämän sopimuksen sopimusehtojen täyttämistä. Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen, tämä sopimus raukeaa.

Kumpikaan sopijapuoli ei esitä tämän sopimuksen mahdollisen raukeamisen johdosta minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

B. ESISOPIMUS MÄÄRÄALOJEN LUOVUTUKSESTA

Tämän esisopimuksen perusteella sitoutuvat tämän sopimuksen allekirjoittaneet osapuolet Vantaan kaupunki (jäljempänä Kaupunki) ja YIT Rakennus Oy (jäljempänä Yhtiö) tekemään kohdassa I määriteltyjen edellytysten täytyessä seuraavan sisältöisen luovutuskirjan jäljempänä kohdassa II mainituista alueista ja ehdoilla sekä noudattamaan lisäksi kohdassa III mainittuja ehtoja.

I LUOVUTUSKIRJAN EDELLYTYKSET

Lopullisen luovutuskirjan tekemisen edellytyksenä on, että asemakaavan muutos nro 002260 on tullut voimaan.

II LUOVUTUSKIRJA

Luovuttaja:

YIT Rakennus Oy (Y: 1565583-5)
PL 36
00621 Helsinki

(jäljempänä **Yhtiö**).

Luovutuksen saaja:

Vantaan kaupunki
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä **Kaupunki**).

Luovutuksen kohde:

- tontista 92-52-125-4 noin 103 m²:n suuruinen määräala,
- tontista 92-52-125-5 noin 960 m²:n suuruinen määräala,
- tontista 92-52-125-7 noin 90 m²:n suuruinen määräala,
- tontista 92-52-125-18 noin 444 m²:n suuruinen määräala,
- tontista 92-52-125-19 noin 409 m²:n suuruinen määräala,
- tontista 92-52-125-20 noin 2931 m²:n suuruinen määräala,
- tontista 92-52-125-21 noin 799 m²:n suuruinen määräala,

Määräalat ovat asemakaavamuutoksen nro 002260 mukaista katualuetta.

Määräalat on merkitty ohjeellisesti oheiseen karttaliitteeseen B1.

- tontista 92-52-125-6 2438 m²:n suuruinen määräala
- tontista 92-52-125-7 81 m²:n suuruinen määräala

Määräalat muodostavat asemakaavamuutoksen nro 002260 mukaisen korttelin 52129 tontin nro 1, joka muodostaa 1 812 600 euron suuruisen osan Yhtiön em. asemakaavamuutokseen liittyvän maankäyttösopimuksen mukaisesti yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksesta, joka kuitataan saaduksi tämän luovutuskirjan allekirjoituksin.

Määräalat on merkitty ohjeellisesti oheiseen karttaliitteeseen B2.

Luovutuskirjan ehdot:

Tämän luovutuksen kaikki ehdot on esitetty tässä luovutuskirjassa.

1. LUOVUTUSHINTA

- 1.1 Luovutus on vastikkeeton.

2. OMISTUS- JA HALLINTAOIKEUS

- 2.1 Määräalojen omistus- ja hallintaoikeus siirtyy Kaupungille tämän luovutuskirjan allekirjoitushetkellä.

3. KIINNITYKSET, RASITUKSET JA MAKSUT

- 3.1 Yhtiö luovuttaa Määräalat kiinnityksistä tai muista niihin verrattavista rasituksista ja rasitteista vapaana.
- 3.2 Yhtiö vastaa niistä Määräalaan kohdistuvista veroista ja muista maksuista, joiden maksuunpanon perustana on tämän luovutuskirjan allekirjoitushetkeä edeltävä aika. Luovutuskirjan allekirjoituksen jälkeen maksuista vastaa Kaupunki.

4. KOHTEESEEN TUTUSTUMINEN

- 4.1 Kaupunki on tarkastanut Määräalat, niiden alueen ja rajat sekä tutustunut alueiden maasto-olosuhteisiin. Kaupunki on verrannut näitä seikkoja

Määräaloista esitetyistä asiakirjoista saataviin tietoihin. Kaupungilla ei ole huomauttamista näiden seikkojen osalta.

5. ASIAKIRJOIHIN TUTUSTUMINEN

- 5.1 Kaupunki on tutustunut saamaansa Määräaloja koskeviin asiakirjoihin, joita ovat lainhuutotodistus, rasiustodistus, kiinteistörekisterinote sekä kaavakartat ja -määräykset sekä johtokartat.
- 5.2 Kaupunki on tutustunut myös naapurikiinteistöjä koskeviin asiakirjoihin, joita ovat kaavakartat ja -määräykset.

6. IRTAIMISTO JA RAKENNUKSET

- 6.1 Tähän luovutukseen ei sisälly irtaimistoa eikä irtaimen omaisuuden luovuttamisesta ole tämän luovutuksen yhteydessä tehty eri sopimustakaan.

Tätä luovutuskirjaa on laadittu kolme (3) yhtäpitävää kappaletta, yksi YIT Rakennus Oy:lle, yksi Vantaan kaupungille ja yksi julkiselle kaupanvahvistajalle.

III MUUT ESISOPIMUKSEN EHDOT

1. ESISOPIMUKSEN VOIMAANTULO

Tämä esisopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet. Lopullinen luovutuskirja tehdään kolmen (3) kuukauden kuluessa siitä, kun kohdassa I mainittu luovutuksen edellytys on täyttynyt.

Esisopimus lakkaa olemasta voimassa,

- kun lopullinen luovutuskirja on allekirjoitettu tai
- luovutuskirjan edellytykset ovat täyttyneet 31.12.2018.

Mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2018 mennessä hyväksynyt asemakaavan muutoksen nro 002260, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus siinä tapauksessa voimassa. Sen jälkeen, kun mainittu valitus on lainvoimaisesti ratkaistu ja kaava on tullut voimaan, on molemmilla sopijapuolella oikeus vaatia tämän sopimuksen sopimusehtojen täyttämistä. Mikäli valitusviranomaisen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen, tämä sopimus raukeaa.

Kumpikaan osapuoli ei esitä minkäänlaisia korvausvaatimuksia siinä tapauksessa, että esisopimus lakkaa olemasta voimassa.

2. ESISOPIMUKSEN VELVOITTEIDEN SIIRTO KOLMANNELLE

Yhtiö sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot luovutuksen kohdetta koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin kaikilta niiltä osin, kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä.

Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteista siihen asti, kun kaupunki on hyväksynyt sopimusvelvoitteiden siirron luovutuksensaajalle tai sopimusvelvoitteet ovat tulleet täytetyiksi. Jos Yhtiö ei ole siirtänyt velvoitteita edellä

sanotulla tavalla, Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta myös luovutetun alueen osalta.

Tätä kunnallistekniikan rakentamissopimusta ja esisopimusta määräälojen luovutuksesta on laadittu kolme (3) yhtäpitävää kappaletta, yksi YIT Rakennus Oy:lle, yksi Vantaan kaupungille ja yksi julkiselle kaupanvahvistajalle.

Vantaalla 17. päivänä marraskuuta 2016

Vantaan kaupungin
puolesta valtakirjalla

Kai Ketelimäki
kiinteistöpäällikkö

YIT Rakennus Oy:n
puolesta valtakirjalla

Mikko Kuusakoski
kehityspäällikkö

Kaupanvahvistajana todistan, että kiinteistöpäällikkö Kai Ketelimäki Vantaan kaupungin puolesta sekä kehityspäällikkö Mikko Kuusakoski YIT Rakennus Oy:n puolesta ovat allekirjoittaneet tämän kunnallistekniikan rakentamissopimuksen ja esisopimuksen ja että he ovat olleet yhtä aikaa läsnä sopimusta vahvistettaessa. Olen tarkistanut allekirjoittajien henkilöllisyyden ja todennut, että esisopimus on tehty maakaaren 2 luvun 1 §:ssä säädetyllä tavalla.

Vantaalla 17. päivänä marraskuuta 2016

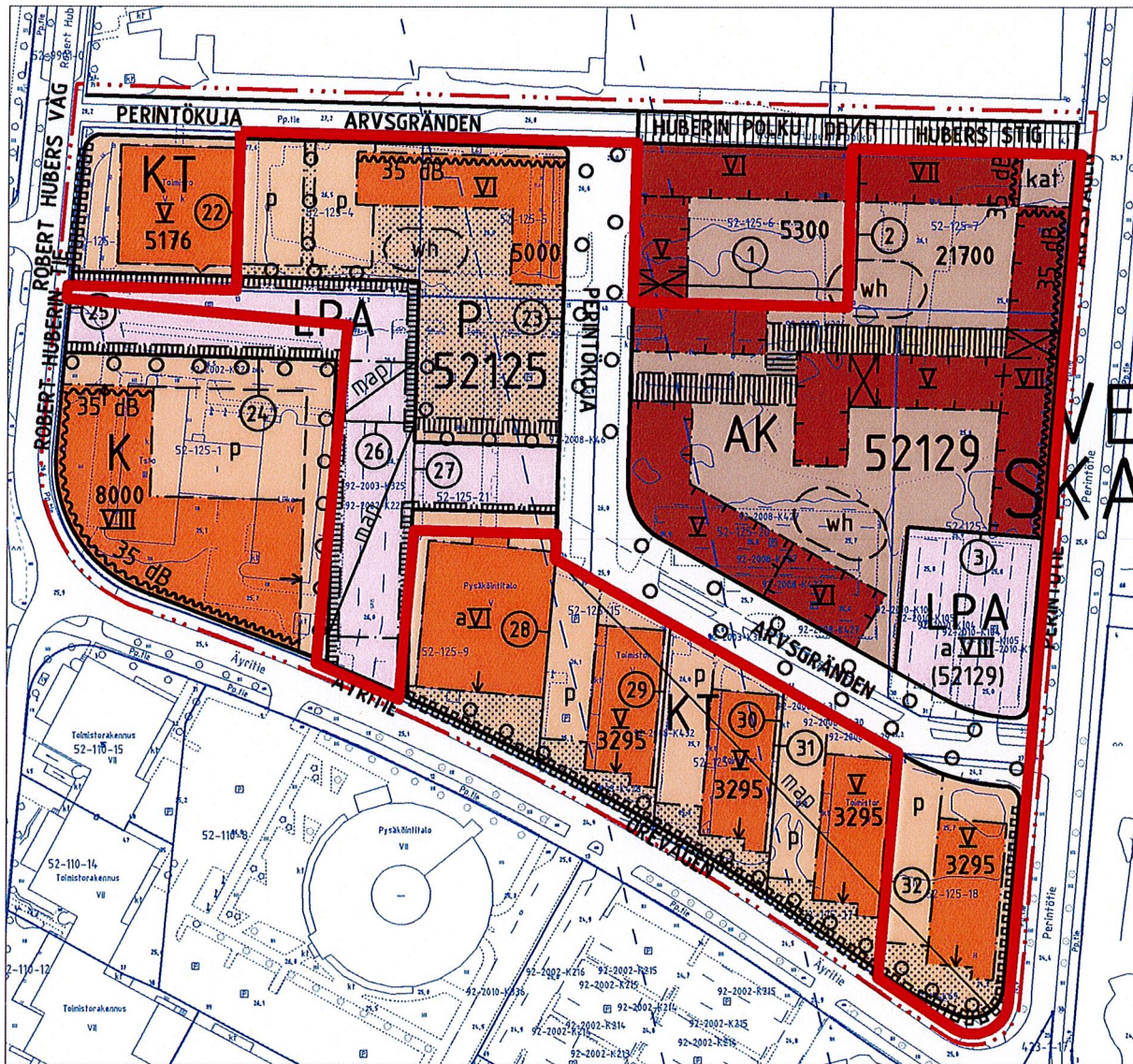

Kai Virtanen
Maanmittausteknikko
0927/23

LIITE

- Liite A1: sopimusalue
- Liite B1: luovutettavat katualueet
- Liite B2: luovutettava tontti

Liitekartta A1. Sopimusalue (punaisella rajattu).

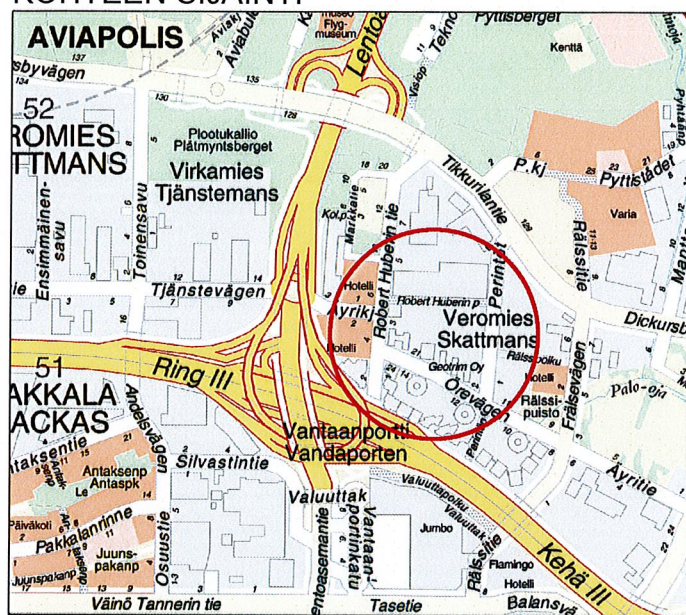

0 50 100m

1:2000

VANTAAN KAUPUNKI

KOHTEEN SIJAINTI

0 0.5 1km 1:20 000

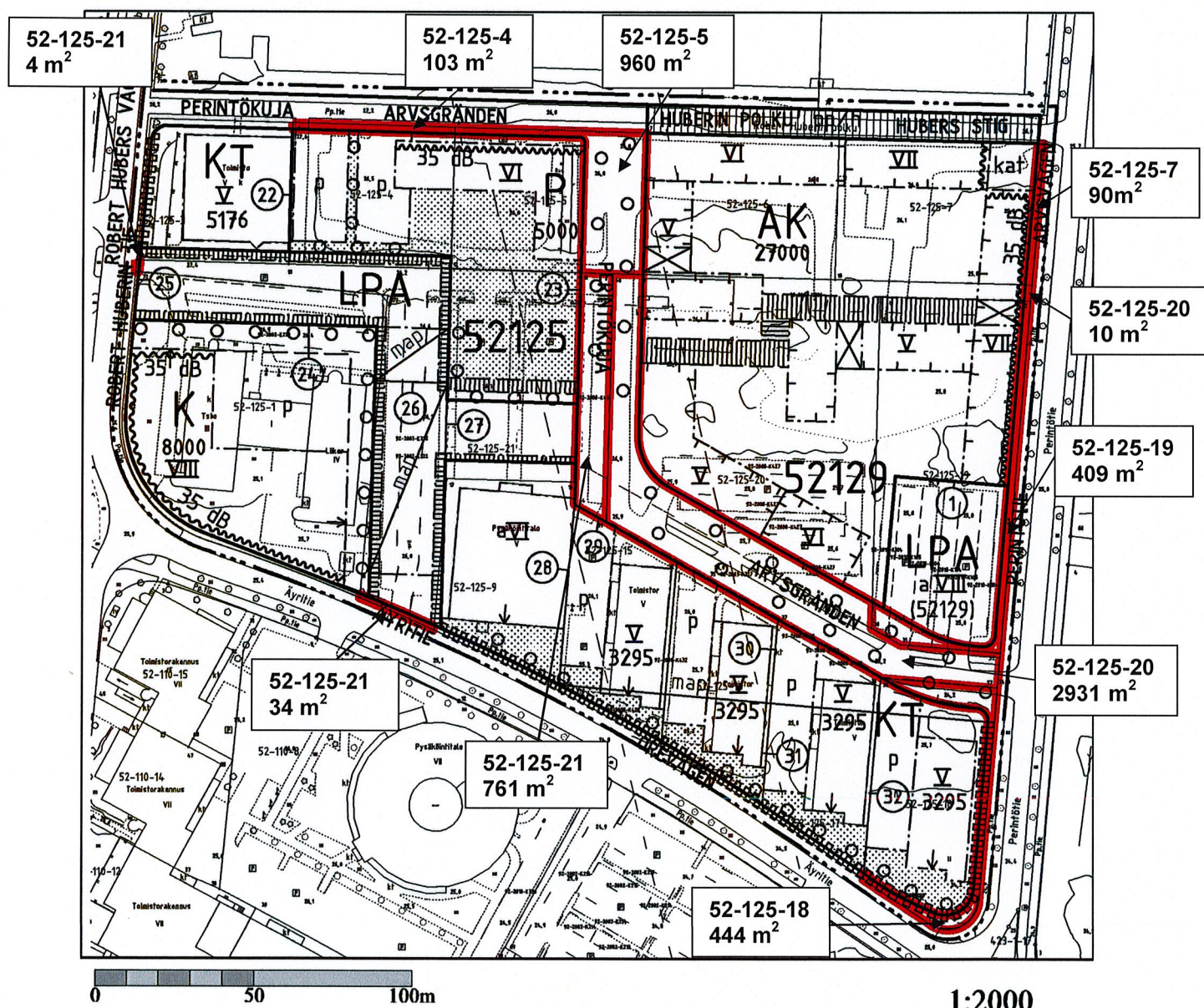
ESISOPIMUS MÄÄRÄALOJEN LUOVUTUKSESTA (katualue) / YIT Rakennus Oy

YPA/AVP

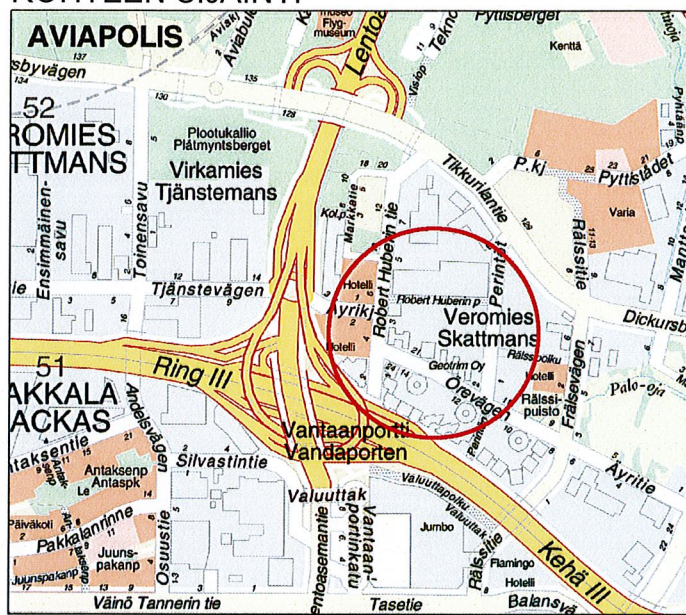
Kaupunginosa: VEROMIES (52)

Kiinteistöt:

52-125-4	n.103 m ²
52-125-5	n.960 m ²
52-125-7	n.90 m ²
52-125-18	n.444 m ²
52-125-19	n.409 m ²
52-125-20	n.2931 m ²
52-125-21	n.799 m ²

KOHTTEEN SIJAINTI

0 0.5 1km 1:20 000

ESISOPIMUS MÄÄRÄALOJEN LUOVUTUKSESTA /YIT Rakennus Oy

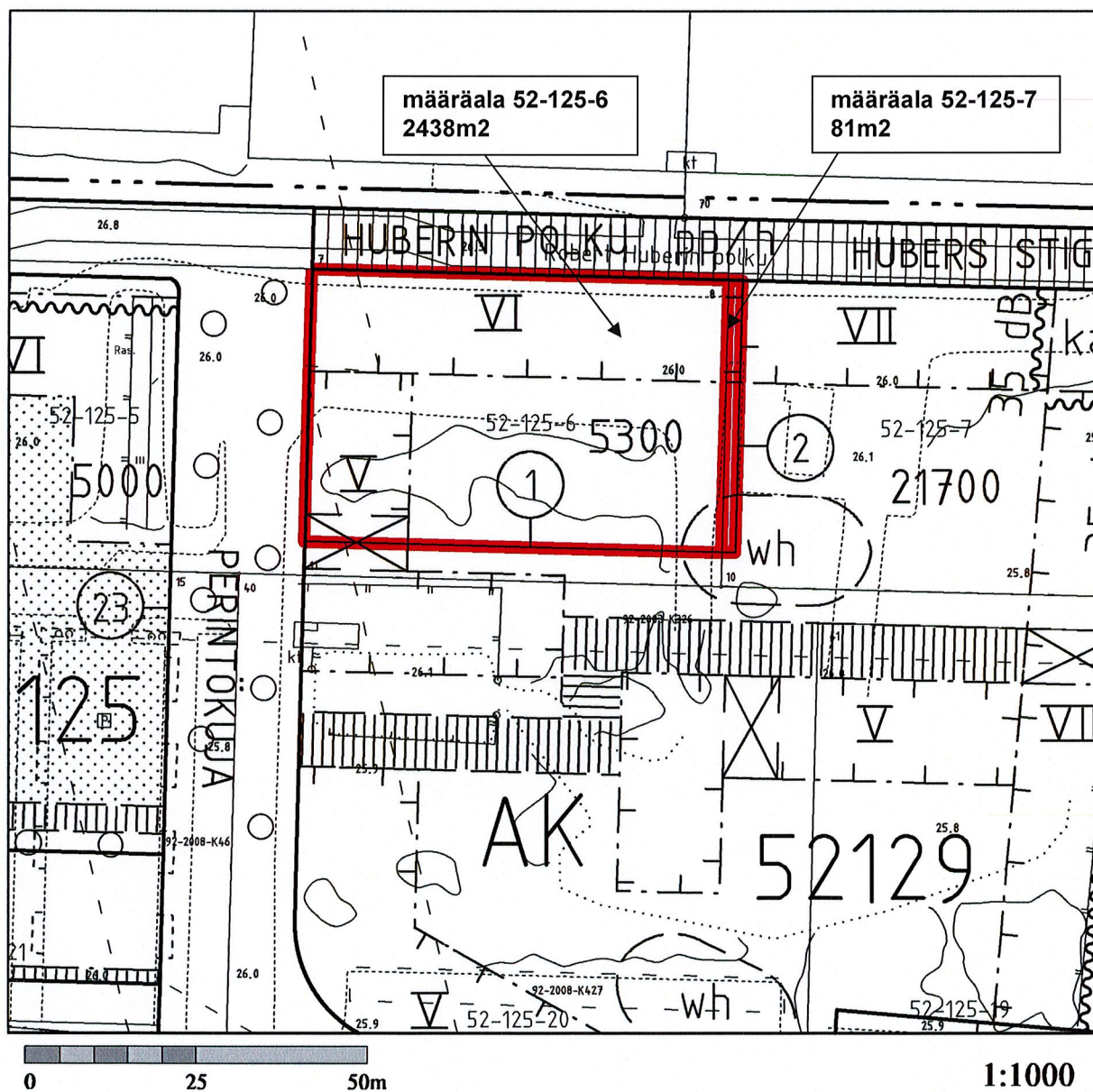
YPA/AVP

Kaupunginosa: VEROMIES (52)

määräala kiinteistöstä: 52-125-6
pinta-ala: 2438m²

määräala kiinteistöstä: 52-125-7
pinta-ala: 81m²

Määräaloista muodostuu
asemakaavamuutoksen 002260 mukainen
tontti 1 korttelissa 52129

0 25 50m

1:1000

VALTAKIRJA

Vantaan kaupunginhallitus valtuuttaa kiinteistöpäällikkö Kai Ketelimäen allekirjoittamaan Vantaan kaupungin puolesta kunnallistekniikan rakentamissopimuksen ja esisopimuksen määräalojen luovutuksesta YIT Rakennus Oy:n kanssa. Esisopimus koskee määräaloja tonteista 92-52-125-5, 92-52-125-7, 92-52-125-18, 92-52-125-19, 92-52-125-20, 92-52-125-21, 92-52-125-6 ja 92-52-125-6.

Kaupunginhallitus on päättänyt sopimuksen tekemisestä kokouksessaan 29.8.2016 § 48.

Vantaalla 14. päivänä marraskuuta 2016

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

Kari Nenonen
kaupunginjohtaja

Juha Myllymäki
kaupunginlakimies

18 § **Detaljplaneändring 002291 och tomtindelning samt ändring av tomtindelningen, 70 Björkby / Lejle 1 norra delen**

VD/9443/10.02.04.01/2015
HP/LVA/VKA/LTO/SRU/JB/EA

Närheten till **Lejle station** talar för ett effektivare byggande jämfört med den nuvarande detaljplanen, särskilt då den nuvarande planen medför stora bostäder som det inte finns efterfrågan på. Byggrätten ökar från 11 600 m²-vy till 24 090 m²-vy.

Detaljplaneändringen gäller kvarter 70111 och en del av kvarteret 70110 i stadsdel 70, Björkby. Ändringen gäller kvarter 70111 och en del av kvarteret 70110 samt rekreationsområdet i den detaljplan som upphävs.

Tomtindelningen och ändringen av tomtindelningen gäller kvarteren 70110 och 70111.

Området ligger i ett område som avgränsas av Lejlevägen, Lejlebågen, Solvändan och Lejlestråten. Till Lejle station är det ca 350–450 meter.

Den som ansöker om detaljplanen

Företagsservicen i Vanda stad har ansökt om detaljplaneändring.

Markägare

Vanda stad.

Deltagare i beredningen av planen

Planarbetet har gjorts i stadens regi.

Generalplanen

Planändringsområdet utgör effektivt bostadsområde (A1) i den av stadsfullmäktige 17.12.2007 godkända generalplanen med rättsverkningar.

Detaljplaneändringen

Andelen med II våningar i planområdet Lejle 1 har inte intresserat partnern (Leinelän kehitys Oy), eftersom man där huvudsakligen skulle tvingas bygga stora bostäder i II våningar, vilka har en svag efterfrågan. Å andra sidan talar närheten till Lejle station för en effektivisering av detaljplanen. Enligt detaljplaneändringen skulle man i området få bygga 24 090 m²-vy flervåningshus med IV – (1/2) VI våningar.

De nya kvarteren är huvudsakligen kvartersområden också i den nuvarande detaljplanen. Omkring 970 m² av rekreationsområdet ändras till kvartersområde.

Detaljplanebestämmelserna som gäller områdets stadsbild följer de tidigare bestämmelserna för Lejle. För ändringsområdet utarbetas inte några separata bygganvisningar, utan man följer bygganvisningarna för området Lejle 1 under styrning av kvalitetsgruppen.

Området får konst både i allmänna områden och i kvartersområden. Leinelän kehitys Oy har ett konstavtal med konstnären Markku Pääkkönen.

Parkeringen förläggs till markplanet.

Deltagande och växelverkan

Ett program för deltagande och bedömning i enlighet med MBL 63 § gjordes upp 11.2.2016.

I Vantaan Sanomat har meddelats om att planen blivit aktuell i enlighet med MBL 62 § och intressenterna har beretts möjlighet att uttala sin åsikt om saken. Fyra åsikter lämnades in. I åsikterna framfördes inga särskilda önskemål för utarbetandet av planen.

Stadens markpolitiska riktlinjer

Detaljplanearbetet följer stadens markpolitiska riktlinjer (Fge 17.12.2012, som kompletterats och justerats i fge 22.9.2014).

Planläggningsarbetet gäller i sin helhet mark som ägs av Vanda stad och medför en ny bostadsvåningsyta (24 090 m²-vy, ca 400 bostäder).

Avtal

Området för detaljplaneändringen ingår i Lejle samarbetsavtal (undertecknats 25.3.2008).

Stadsplaneringsnämnden 22.8.2016 § 12

Stadsplaneringsdirektörens förslag:

Nämnden beslutar att

- a) lägga fram det 22.8.2016 daterade förslaget till detaljplaneändring 002291 och förslaget till tomtindelning och ändring av tomtindelningen, 70 Björkby / Lejle 1 norra delen i 30 dagar i enlighet med MBF 27 § och
- b) berättiga stadsplaneringen till att begära nödvändiga utlåtanden.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Framläggning

Förslaget till detaljplaneändring och förslaget till tomtindelning samt förslaget till ändring av tomtindelningen hölls framlagt 21.9-20.10.2016 med stöd av MBF 27 §. Under denna tid inlämnades fyra anmärkningar. I dessa motsatte man sig att det småhusliknande byggandet i II våningar ändras till effektivare byggande. Inga justeringar i plankartan föreslås med anledning av utlåtandena.

Planutlåtanden

Utlåtanden begärdes inte.

Justeringar i planbeskrivningen

Det har gjorts en mindre justering och komplettering av texten i beskrivningen av detaljplaneändringen.

Stadsplaneringsnämnden 21.11.2016 § 18

Tf. stadsplaneringsdirektörens förslag:

Nämnden beslutar föreslå för stadsstyrelsen att

- a) svar till anmärkningarna ges i enlighet med bilagan och de föreslagna justeringarna utförs i planbeskrivningen,
- b) det 22.8.2016 daterade förslaget till detaljplaneändring 002291 och förslaget till tomtindelning och ändring av tomtindelningen, 70 Björkby / Lejle 1 norra delen för till stadsfullmäktige för godkännande.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsstyrelsen 28.11.2016 § 35

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö:

Styrelsen beslutar att

- a) ge svar till anmärkningarna i enlighet med bilagan och utföra de föreslagna justeringarna i planbeskrivningen, och
- b) föra det 22.8.2016 daterade förslaget till detaljplaneändring nr 002291 och förslaget till tomtindelning och ändring av tomtindelningen, 70 Björkby / Lejle 1 norra delen till stadsfullmäktige för godkännande.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 12.12.2016 § 18

Stadsstyrelsens förslag:

Fullmäktige beslutar godkänna det 22.8.2016 daterade förslaget till detaljplaneändring 002291 och förslaget till tomtindelning och ändring av tomtindelningen, 70 Björkby / Lejle 1 norra delen.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilagor:

- Beskrivning av detaljplaneändringen 22.8.201. Beskrivningen av justerats 21.11.2016
- Anmärkningar och genmälen 21.11.2016 / 002291

Anvisningar för sökande av ändring: 1 Besvärsanvisning

Närmare information:

områdesarkitekt Vesa Karisalo, tfn 8392 2684
detaljplanerare Lassi Tolkki, tfn 8392 2678
fornamn.efternamn[at]vantaa.fi

Vantaa
Koivukylä

002291 KOIVUKYLÄ LEINELÄ 1 POHJOISOSA

MAANKÄYTÖN, RAKENTAMISEN JA YMPÄRISTÖN TOIMIALA / KAUPUNKISUUNNITTELU

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 22.8.2016 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002291. Selostusta on tarkistettu 21.11.2016. Kaavoitus on tullut vireille 11.2.2016.

1 Perus- ja tunnistetiedot

Leinelä 1 pohjoisosa

Kaupunginosa 70, Koivukylä

Asemakaavan muutos:

Kortteli 70111 ja osa kortteliä 70110.

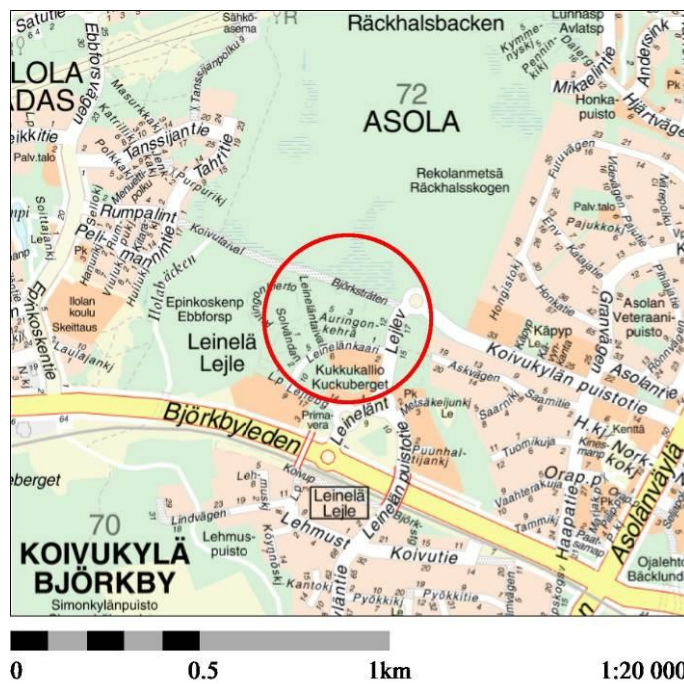
(Kumoutuvan asemakaavan kortteli 70111, osa kortteliä 70110 sekä virkistysaluetta.)

Tonttijako:

Osa kortteliä 70111.

Tonttijaon muutos:

Osat kortteleista 70110 ja 70111.

1.2 Kaava-alueen sijainti:

Kaava-alue sijoittuu Leinelän pohjoisosaan Leineläntien, Leinelänkaaren, Leineläntaipaaleen ja Koivutaipaaleen rajaamalle alueelle. Kehäradan asema sijaitsee n. 300 – 500 metrin päässä.

1.3 Selostuksen sisällysluettelo

1	PERUS- JA TUNNISTETIEDOT	2
1.1	Tunnistetiedot	2
1.2	Kaava-alueen sijainti	2
1.3	Selostuksen sisällysluettelo	3
2	TIIVISTELMÄ	4
3	LÄHTÖKOHDAT	4
3.1	Selvitys suunnittelualueen oloista	4
	Alueen yleiskuva	4
	Luonnonympäristö	5
	Rakennettu ympäristö	7
	Maanomistus	8
3.2	Suunnittelutilanne	9
4	ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN SUUNNITTELUN VAIHEET	11
4.1	Suunnittelun käynnistyminen	11
4.2	Osallistuminen ja yhteistyö	11
	Osallisten mielipiteet	11
	Suunnitteluyhteistyö	12
4.3	Asemakaavan muutoksen tavoitteet	12
	Valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet	12
	Kunnan asettamat tavoitteet	12
	Asemakaavan laadulliset tavoitteet	13
4.4	Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot	14
5	ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN KUVAUS	15
5.1	Kaavan rakenne	15
5.2	Aluevaraukset	15
	Korttelialueet	15
5.3	Kaavan vaikutukset	18
	Vaikutukset rakennettuun ympäristöön	18
	Vaikutukset luonnonympäristöön	19
6	ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN TOTEUTUS	19
6.1	Toteuttaminen ja ajoitus	19
6.2	Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat	20
7	KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET	24

2 Tiivistelmä

Vantaan kaupungin yrityspalvelut on hakenut asemakaavan muutosta 29.10.2015. Tarkoituksena on muuttaa kaavaa siten, että alueelle on mahdollista rakentaa asuinkerrostaloja. Leinelän aseman läheisyys puoltaa alueen tehokkaampaa rakentamista.

Nykyisessä asemakaavassa alueella on rakennusoikeutta yhteensä 11 600 k-m², joka sijoittuu II-kerroksisiin asuintaloihin. Kaavan muutoksen jälkeen rakennusoikeutta on 24 090 k-m², eli rakennusoikeus lisääntyy 12 490 k-m². Alueelle rakennetaan IV- ja V -kerroksisia asuinkerrostaloja. Pysäköinti on maantasossa.

3 Lähtökohdat

3.1 Selvitys suunnittelualueen oloista

Alueen yleiskuva

Kaava-alue on kallioista metsämaata. Alueen eteläpuolella on rakenteilla Leinelänkaari ja itäpuolella Leineläntie. Pohjoisessa ja lännessä on metsää. Leinelän asuinalue on rakennettu ja rakenteilla kaava-alueen eteläpuolella.

*Leinelän viistokuva, jota on täydennetty myönnettyjen rakennuslupien mukaisesti.
(Kuva: Virtualdesign rendering / Lemminkäinen)*

Luonnonympäristö

Maisemarakenne

Suunnittelualue sijaitsee kallioselänteiden alueella.

Topografia

Alueen korkein kohta noin +45:n tasolla, kun taas alin kohta noin +37:n tasolla.

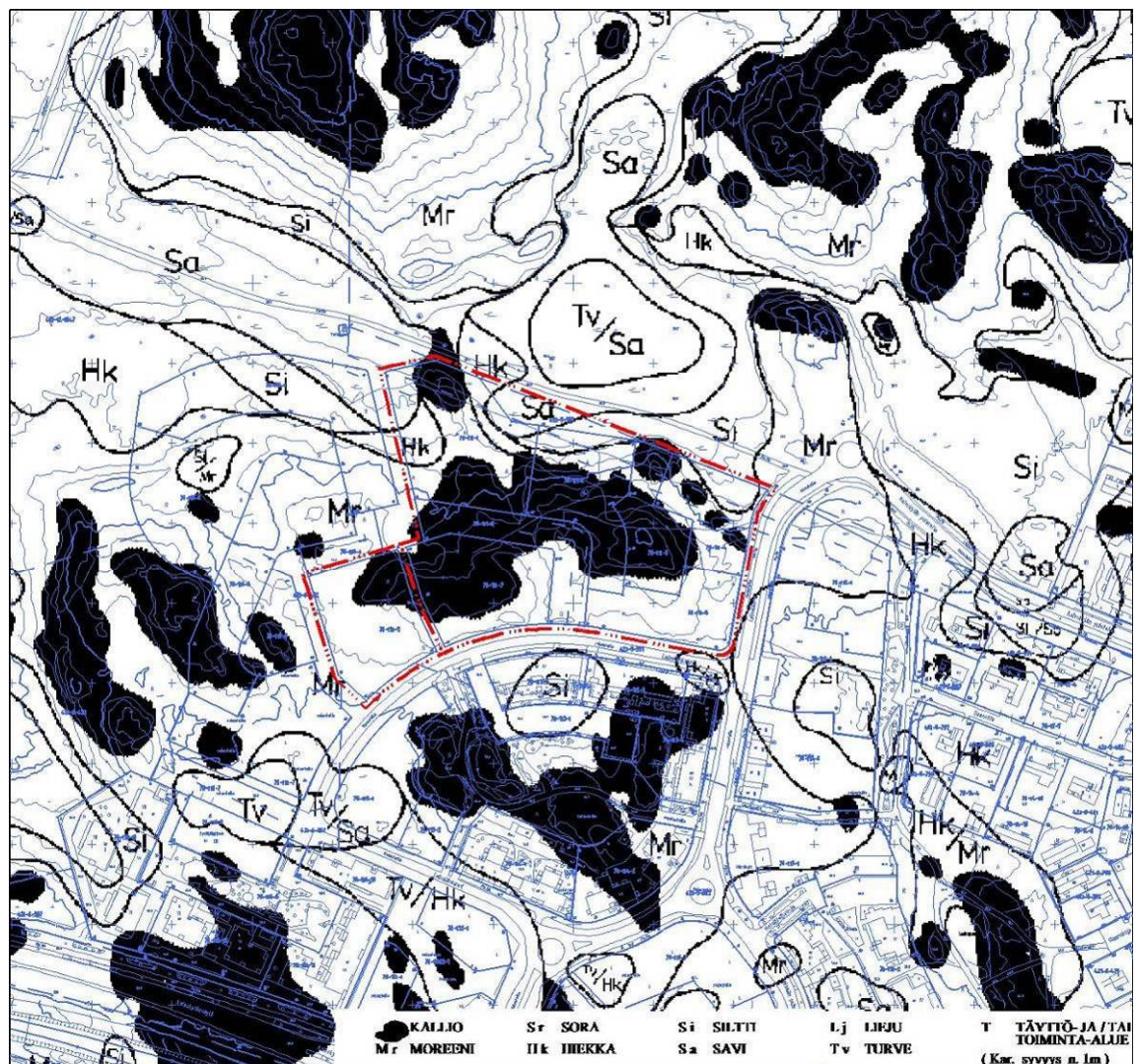
Kasvillisuus

Vantaan kaupungin ympäristökeskuksessa on laadittu Leinelän metsäalueen kasvillisuus-kartoitus v. 2004. Alue on pääosin metsäaluetta, jolla ei kuitenkaan ole erityisiä suojelu-arvoja.

Eläimistö

Eläimistössä ei ole havaittu erityisesti suojeltavia lajeja.

Maaperä

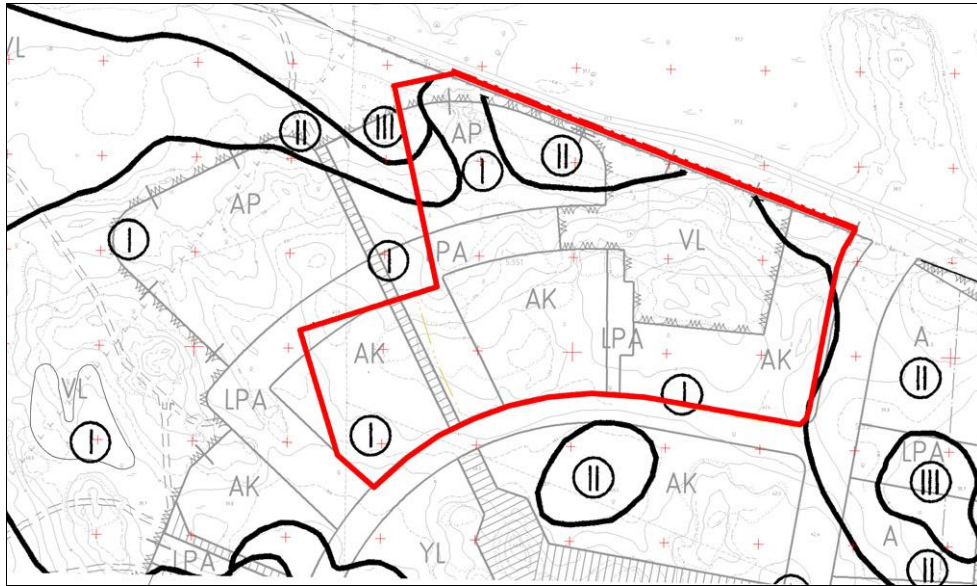
Kaavoitettava alue on pääosin kallioisia moreenialueita. Alavimmissa kohdissa pinta-maalaji on savea. Moreeni- ja savialueiden välissä on paikoin hiekkaa ja silttiä.

Rakennettavuus maaperän suhteen

Moreenialueilla rakennukset voidaan perustaa maanvaraisesti moreenin ja/tai kallion varaan.

Savi- ja silttialueilla perustukset tulee ulottaa tiiviiseen maakerrokseen tai rakennukset tulee perustaa paalujen varaan.

Rakentaminen alueella edellyttää rakennuspaikkakohtaisia pohjatutkimuksia ja perustamissuunnitelmia.

ALUE I

KALLIO TAI TIIVIS MOREENI ALLE 1 M:N SYVYYDELLÄ MAANPINNASTA. RAKENNUKSET PERUSTETAAN ANTUROILLA KALLION TAI MOREENIN VARAAN. SOVELTUU HYVIN RASKAIDEN JA KELLARILLISTEN RAKENNUSTEN SIIJOITUSALUEEKSI. MAANPINNAN JYRKÄT KORKEUSVAIHTELUT HEIKENTÄVÄT PAIKOIN RAKENTAMISTA.

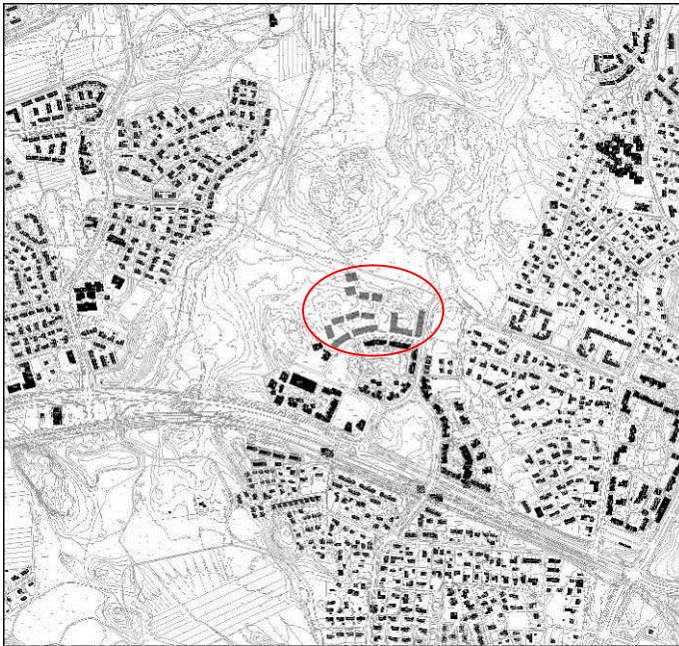
ALUE II

SAVIKON JA MOREENIHARJANTEEN VÄLINEN RANTAKERROSTUMA-ALUE. KANTAVA MAAKERROS 1 - 3 M SYVYYDELLÄ MAANPINNASTA. RAKENNUKSET PERUSTETAAN ANTUROILLA TIIVIIN KITKAMAAKERROKSEN TAI KALLION VARAAN. SOVELTUU RASKAIDEN RAKENNUSTEN SIIJOITUSALUEEKSI. KELLARIT MAHDOLLISIA. TILOJEN SIIJOITTAMISTA POHJAVEDENPINNAN ALAPUOLELLE TULISI VÄLTÄÄ.

ALUE III

SAVI- TAI SILTTIKERROSTEN PAKSUUS YLI 3 M. KEVYET PIENTALOT VOIDAAN PERUSTAA MAANVARAISESTI, RASKAAT RAKENNUKSET PERUSTETAAN PAALUILLA. SOVELTUU PARHAITEN PIENTALOJEN SIIJOITUSALUEEKSI. KELLARIT MAHDOLLISIA.

Rakennettu ympäristö

Kaava-alue on rakentamaton. Ympärillä on Leinelän asuinalueen rakentaminen käynnissä.

Väestö

1.1.2016 Koivukylän suuralueella asui 27 272 asukasta ja Koivukylän kaupunginosassa 3 392 asukasta.

Palvelut

Alue on lähellä Leinelän keskustaa, johon rakennetaan pieni päivittäistavarakauppa ja muutamia pienempiä kaupallisia palveluita. Koivukylän keskustaan on matkaa runsas kilometri. Siellä on runsaasti kaupallisia palveluita. Leinelänkaaren toiselle puolelle tulee Leinelän II päiväkotia. Lähimmät alakoulut ovat Ilolassa ja Rekolanmäessä. Lähin yläkoulu on Simonkylässä.

Liikenne

Alueelle pääsee Koivukylänväylän, Leinelän puistotien ja Leineläntien kautta eri suunnista. Kehärata ja Leinelän asema otettiin käyttöön v. 2015 kesällä aivan alueen vieressä. Junien lisäksi hyviä joukkoliikennepalveluita tarjoaa vilkas bussiliikenne Leinelän puistotiellä, Leineläntiellä ja Koivukylänväylällä.

Tekninen huolto

Vesihuolto

Vedenjakelu

Asemakaava-alue kuuluu Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymän (HSY) Vantaan Korson painepiiriin. Painepiiri saa käyttövetensä HSY:n Pitkäkosken vesilaitoksesta. Vesi virtaa Tikkurilan vesijohtoverkoston kautta Koivukylän vesijohtoverkostoon. Veden syöttö verkostoon tapahtuu Koivukylän paineenkorotusasema kautta. Asema on rakennettu Talvikkitien ja Kehäradan risteysalueelle.

Alueen vesisäiliönä on Korson vesitorni. Korsossa sijaitsevan vesitornin tilavuus on 4000 m³, HW = +94m ja NW = +87m. Vesijohtoverkon alin painetaso kaava-alueella on noin +86m ja ylin noin +101m.

Leineläntiellä kulkee d225 jakelujohto, joka liittyy Leinelänkaarella d160 vesijohtoon. D160 vesijohto muodostaa rengasyhteyden Leinelänalueen ympäri. Leinelän asuinalue on yhteydessä Koivukylänväylän d225 vesijohdolla Talvikkitien d300 runkoviemäriin.

Jätevesiviemäröinti

Uuden kaava-alueen jätevedet kerätään Leinelänkaaren d250 jätevesiviemäriin, josta vedet johdetaan Koivukylänväylän jätevedenrunkoviemäriä pitkin Korso-Koivukylän viemäritunneliin ja edelleen Viikinmäen jätevedenpuhdistamolle käsiteltäväksi. Puhdistettu jätevesi lasketaan Suomenlahteen.

Hulevesiviemäröinti

Alueen eteläpuolella kulkee Leinelänkaaren d400 hulevesiviemäri. Viemäri johtaa hulevedet Leineläntien kautta Koivutaipaleen varrella virtaavan nykyiseen avo-ojaan. Hulevedet kulkeutuvat avo-ojaa pitkin länteen Kylmäojaan. Hulevedet laskevat lopulta Kera-
vanjoen ja Vantaanjoen kautta Helsingin Vanhankaupunginlahteen.

Ympäristöhäiriöt

Melu

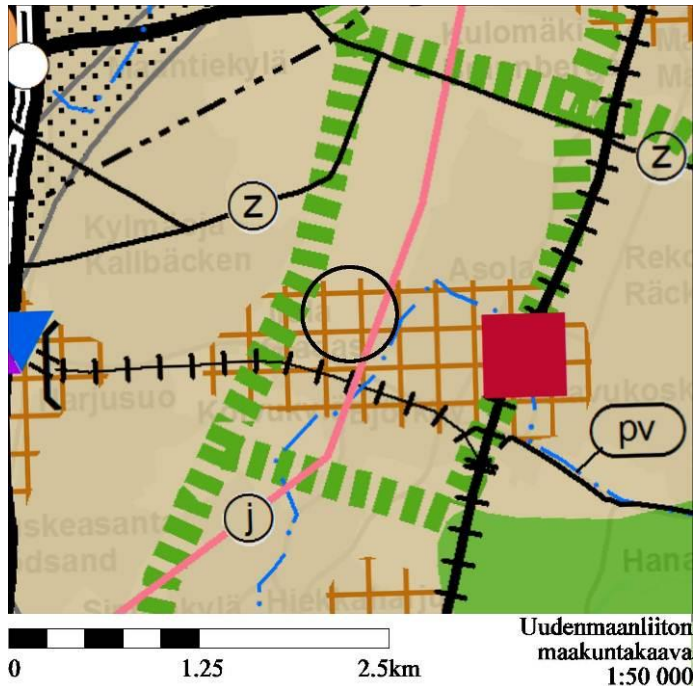
Leineläntie aiheuttaa jonkin verran melua kaava-alueelle.

Maanomistus

Vantaan kaupunki omistaa kaavamuutosalueen kokonaan.

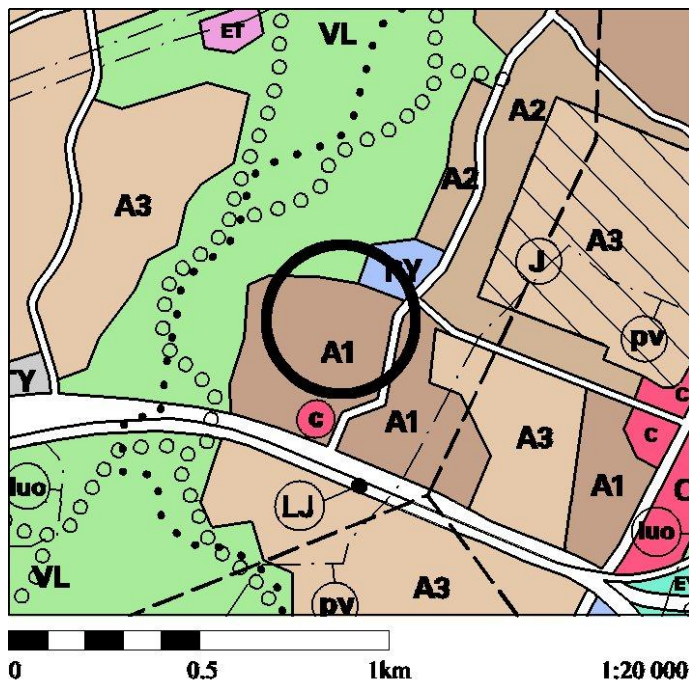
3.2 Suunnittelutilanne

Maakuntakaava

Ympäristöministeriö vahvisti Uudenmaan maakuntakaavan 8.11.2006.

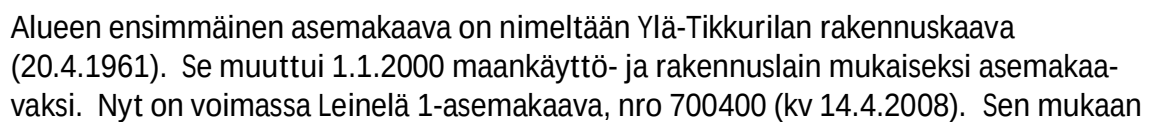
Maakuntakaavassa alue on merkitty taajamatoimintojen alueeksi.

Yleiskaava

Vantaan yleiskaava (kv 17.12.2007) tuli muutosalueella voimaan 25.2.2009.

Yleiskaavassa alue on tehokkaan asuntorakentamisen aluetta. Lähelle sijoittuu myös joukkoliikenteen terminaali (LJ, Leinelän asema) ja keskusta-toimintojen alakeskus ©.

alueelle sijoittuu Asuinrakennusten korttelialuetta (A), Asuinpienalojen korttelialuetta (AP), Asumista palveleva yhteiskäyttöinen korttelialue (AH) ja Autopaikkojen korttelialuetta (LPA) sekä Lähivirkistysaluetta (VL). Alueella on sallittu enintään kaksi kerrosta.

Rakennusjärjestys

Rakennusjärjestys on hyväksytty Vantaan kaupunginvaltuustossa 15.11.2010 ja se tuli voimaan 1.1.2011.

Kiinteistörekisteri

Muutosalue on merkitty tiloina kiinteistörekisteriin. Korttelien 70110 ja 70111 alueet on merkitty tontteina kiinteistörekisteriin.

Rakennuskielto

Alueella ei ole rakennuskieltoa asemakaavan laatimiseksi.

Pohjakartta

Pohjakartta täyttää kaavoitusmittausasetuksen 1284/99 vaatimukset.

Kaava-alueetta koskevat selvitykset

Leinelä 1 –asemakaava-alueesta on Ramboll tehnyt meluselvityksen v. 2008. Sen mukaan Leineläntien varrella parvekkeet on lasitettava.

4 Asemakaavan muutoksen suunnittelun vaiheet

4.1 Suunnittelun käynnistyminen

Vantaan kaupungin yrityspalvelut on hakenut 29.10.2015 asemakaavan muuttamista.

4.2 Osallistuminen ja yhteistyö

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma laadittiin 11.2.2016. Vireille tulosta ilmoitettiin Vantaan Sanomissa sekä kirjeellä tai sähköpostilla osallisille. Mielenpitoet pyydettiin 10.3.2016 mennessä.

Osallisten mielenpitoet

Mielenpitoita saatiin 4 kpl.

1. Vantaan kaupunginmuseo. Ei huomautettavaa.
2. Fingrid. Ei tarvetta ottaa kantaa kaavan sisältöön.
3. HSY. Suunnittelualuetta idässä ja etelässä rajaaville katualueille on rakennettu vesi-huolto vuosina 2009 ja 2011. Saattaa olla, että sekä suunnittelualueelle että suunnittelualueen pohjoispuoliselle kadulle, Koivutaipaleelle, on rakennettava uutta yleistä vesi-huoltoverkostoa. Tarve uudelle vesihuoltoverkostolle tutkitaan kaavoituksen tulevien vaiheiden yhteydessä ja laaditaan vesihuollon esisuunnitelma ja alustava kustannusarvio. Esisuunnitelma laaditaan yhteistyössä HSY:n vesihuollon asiantuntijoiden kanssa.

4. Museovirasto. Vantaan kaupunginmuseon ja Museoviraston välisen yhteistyösopimuksen perusteella asemakaavasta lausuu sekä arkeologisen kulttuuriperinnön että rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman osalta kaupunginmuseo.

Suunnitteluyhteistyö

Aloituskokous pidettiin 16.3.2016. Lisäksi asemakaavan lähtökohtia on käsitelty Leinelän laaturyhmässä ja Leinelän yhteistyöryhmässä. Suunnittelukokouksia on pidetty kolme.

Nähtävilläolo ja lausuntojen pyytäminen. Muistutusten ja lausuntojen huomioiminen.

Asemakaavamuutosehdotus oli nähtävillä 21.9. – 20.10.2016. Kaavasta jätettiin neljä muistutusta. Niissä oltiin huolissaan mm. liikenteen lisääntymisestä, Leinelän asukasrakenteesta ja luottamuksensuojaperiaatteen toteutumisesta. Muistutusten perusteella asemaakaavamuutosehdotukseen ei esitetä tarkistuksia. Kaavaselostukseen tehdään tarkistus Leinelänkaaren ja Leineläntien valmiusasteesta.

Asemakaavamuutosehdotuksesta ei pyydetty lausuntoja.

4.3 Asemakaavan muutoksen tavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäytöntavoitteet

Valtioneuvosto päätti valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 13.11.2008. Päätös tuli lainvoimaiseksi 1.3.2009.

Valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa on painotettu mm. seuraavia tekijöitä:

- Alueidenkäytön suunnittelussa merkittävä rakentaminen tulee sijoittaa joukkoliikenteen, erityisesti raideliikenteen palvelualueelle.
- Riittävän asuntotuotannon turvaamiseksi alueidenkäytössä on varmistettava tonttimaan riittävyys.

Hanke on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukainen.

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2013-2017 strategia (Kv 17.6.2013/15.6.2015):

Strateginen painopiste on kaupunkirakenteen eheyttämisessä. Kestävä kehitys on hyvien elinmahdollisuuksien turvaamista nykyisille ja tuleville sukupolville. Ratkaisuissa ja päätöksenteossa huomioidaan ekologiset näkökulmat ja oikeudenmukaisuus sekä pidetään talous tasapainossa.

Maapoliittiset linjaukset koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta (Kv 22.9.2014)

- Kaupungin omistaman maan kaavoittaminen on etusijalla.
- Asuntotuotantoa varten asemakaavavarantoa lisätään niin, että se vastaa viiden vuoden rakentamisen tarvetta.
- Kaavoituksen tavoitteena on kohtuuhintainen, laadukas ja toteuttamiskelpoinen asuntotuotanto.

- Kaavoituksella turvataan rakennettujen alueiden kehittäminen sekä uusien alueiden vetovoima ja laatutaso.
- Täydennysrakentamista edistetään aktiivisesti erityisesti ratojen varsille.

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2015 (Kv 11.5.2015):

- Luomme Vantaalle kerroksellisen, tiiviin ja läheisen kaupunkikuvan.
- Kannustamme hyvään ja kohtuuhintaiseen arkkitehtuuriin, kestävään rakentamiseen sekä uusien energiamuotojen käyttöön.

Asemakaavan laadulliset tavoitteet

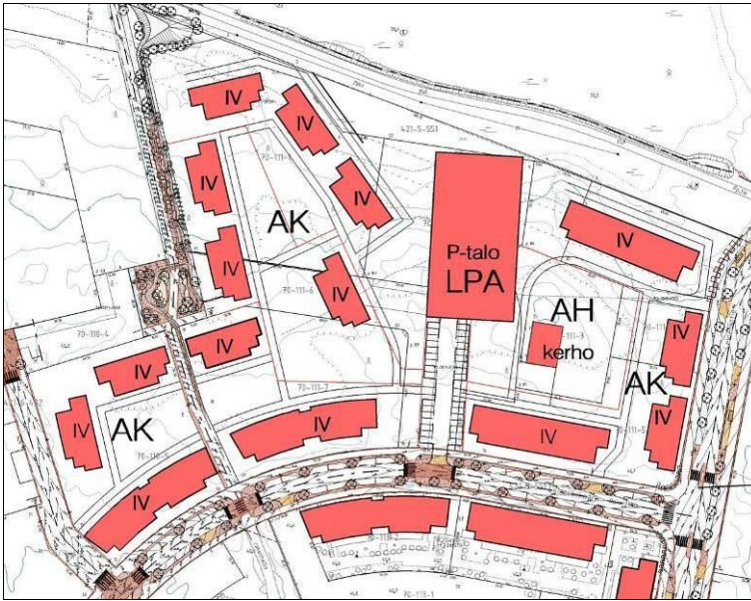
Kaupunkisuunnittelulautakunta merkitsi 9.6.2004 tiedoksi Leinelä 1 -asemakaavatyön tavoitteet ja työohjelman. Siinä määritellään alueen suunnittelun rakentamisen toteutusmalleja sekä määritellään laadullisia ja määrällisiä tavoitteita asunto-, ympäristö- ja palvelurakentamiselle.

Yleisenä tavoitteena on toteuttaa Leinelä yleiskaavan mukaisesti Kehärataan ja Leinelän asemaan tukeutuvana tahokkaana asuntoalueena ja laatia alueen asemakaava, lähiympäristösuunnitelma ja rakentamisohje yhteistyössä toteuttajien kanssa (ns. kumppanuuskaavoitus).

Erityisenä tavoitteena on toteuttaa alue helpon asumisen ja liikkumisen alueeksi sekä etsiä uusia asumisen malleja. Alue suunnitellaan ja toteutetaan kustannustehokkaasti omaleimaiseksi ja korkeatasoiseksi. Alueen sisäiset maastonmuodot ja luontoarvot (erityisesti avokalliot) otetaan suunnittelussa huomioon.

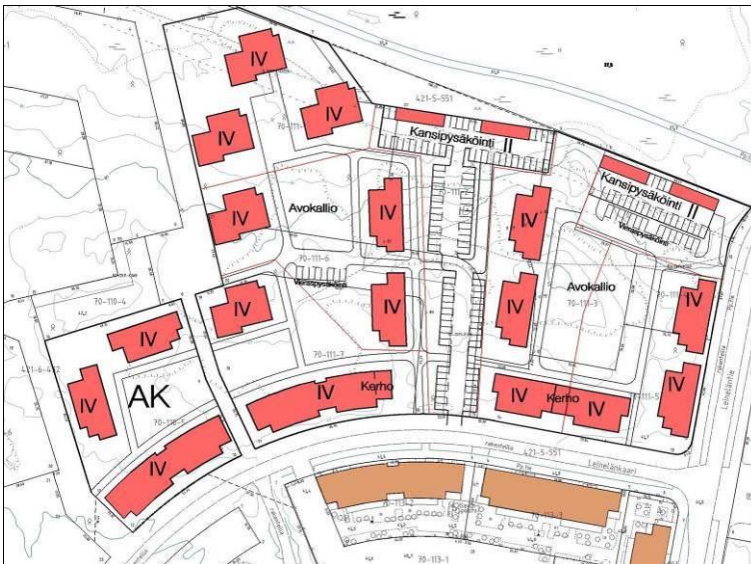
4.4

Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot

Pääosin pysäköintitaloon perustuva ratkaisu.

Ratkaisu on kallis ja luo paineita kaikkien tonttien yhtäaikaiseen rakentamiseen.

Kaksitasoiset pysäköintikannet ja maantasopysäköinti.

Ratkaisu on melko kallis ja edellyttää osittain yhtäaikaista rakentamista.

Maantasopysäköintiin perustuva ratkaisu.

Halvin pysäköintiratkaisu auttaa asumisen kohtuuhintaisuuden saavuttamisesta. Kumppaneiden suosima vaihtoehto.

Asemakaavamuutosehdotus on laadittu tältä pohjalta.

5 Asemakaavan muutoksen kuvaus

5.1 Kaavan rakenne

Etelässä Leinelä rajoittuu Koivukylänväylään ja Kehärataan. Tämä kaavamuutosalue rajoittuu Leinelänkaareen ja Leineläntiehen. Kehärata otettiin käyttöön kesällä 2015.

Leinelän kokonaisrakenne. Muutosalueella on esitetty nykyisen kaavan mukainen tilanne.

5.2 Aluevaraukset

AK Asuinkerrostalojen korttelialue

Tämä kaavamuutosalue muuttuu kokonaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi. Alueelle tulee IV, V- ja ($1/2$)VI -kerroksisia asuintaloja. Yhteensä rakentamista tulee 24 090 k-m².

Korttelit rajautuvat katujen suuntaan yhtenäisillä rakennusrintamilla. Näin saadaan ka-
duista rajattua yhtenäiset piha-alueet, jonne voi sijoittua monenlaisia pihatoimintoja.
Korttelien sisäosissa rakennustapa on avoimempi. Paikoin voidaan säilyttää nykyisiä kal-
lio- ja puustoalueita, varsinkin muutosalueen itäisimmässä osassa.

Asemakaavamääräykset noudattavat pääosin Leinelä 1 –asemakaavan määräyksiä. Tar-
kemmat ohjeet rakennusten ulkoasusta löytyvät Leinelä 1 –rakentamisohjeista.

Rakennusten katujulkisivujen tulee olla arkkitehtuuriltaan moderneja ja vähäeleisiä. Ka-
tujulkisivujen ja kadunvarsirakennusten päätyjen tulee olla pääsiallisesti rapattuja. Kel-
larikerroksen julkisivut ja pihoja rajaavat muurit eivät saa olla umpinaisia. Niissä on käy-
tettävä poikkeavia materiaaleja, pintakäsittelyitä ja/tai värejä. Niitä voi korostaa myös
taiteen keinoin.

Kadunpuoleisten ensimmäisen kerroksen asuntojen lattiakorkeuden tulee olla noin 0,6 metriä ajorataa ylempänä.

Rakennusoikeuden lisäksi kortteliin saa rakentaa mm. erilaisia talous-, kerho-, liike- ja muita työtiloja sekä porrashuoneiden 15 krs-m² ylittävän osan.

Leineläntien aiheuttaman melun vuoksi on asemakaavassa annettu määräykset asuinrakennusten parvekkeiden lasittamisesta Leineläntien suuntaan.

Asuinkortteleiden pysäköinti sijoittuu kokonaan maantasoon. Suurin osa pysäköinnistä sijoittuu LPA-tonteille ja vain muutama pysäköintipaikka AK-tonteille.

Taide

Korttelialueille tulee taidetta Leinelän kehitys Oy:n ja Taiteilija Markku Pääkkösen sopimuksen mukaisesti. Suunnitelmissa on lisää taideportteja ja lisäksi tutkitaan pronssiveistosten sijoittamista kaava-alueelle.

Yllä Markku Pääkkösen suunnittelemaa toteutuneita taideportteja sekä Heimo Suntion pronssiveistos.

LPA Autopaikkojen korttelialue

Lähes kaikki autopaikat sijoittuvat LPA-alueille.

Kortteliin saa sijoittaa autokatoksia ja asuinkortteleiden jätehuollon tiloja.

Kaavamuutosalueen viereen Leineläntaipaleelle on tarkoitus myös sijoittaa taidetta: Tuula Närhisen Yön varjot –sarjasta on sinne tulossa taideteos.

Viitesuunnitelma /
havainnekuva

5.3 Kaavan vaikutukset

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Hanke sijoittuu jo rakennetun alueen viereen ja on yhdyskuntarakennetta täydentävä. Se sijoittuu hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena. Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa.

Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Väestön rakenne ja kehitys kaava-alueella

Kaavamuuotos täydentää Leinelän aluetta, mikä toteuttaa valtakunnallisten alueidenkäyttövoittojen henkeä. Uusia asuntoja tulee runsaat 400 kappaletta arviolta noin 600 uudelle asukkaalle. Nykyiseen asemakaavaan verrattuna kaavamuuotosalueen väestömäärä suunnilleen kaksinkertaistuu. Leinelän yhteistyösopimuksen mukaan alueelle toteutetaan sekä vapaarahoitteista omistusasuntotuotantoa että tuettua asuntotuotantoa.

Kaupunkikuva

Uusi rakentaminen tehdään Leinelä 1 –asemakaava-alueen rakentamishjetta soveltaen Leinelän laaturyhmän valvonnassa. Erillistä rakentamishjetta ei tälle kaavamuuotosalueelle laadita.

Asuminen

Kaava-alueelle tulee IV- ja V -kerroksisia asuintaloja. Alue noudattaa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita lisäämällä asuntotuotantoa hyvien raideliikenneyhteyksien varrella.

Palvelut ja työpaikat

Uusia työpaikkoja alueelle ei tule. Asukkaiden lisäys vaikuttaa positiivisesti koko Leinelän palveluiden monipuolistumiseen. Asukasluvun kasvu lisää päiväkotipaikkojen ja koulupaikkojen tarvetta.

Kaavataloudelliset vaikutukset

Kaavamuuotoksella korotetaan rakennusten kerroslukua ja siten tonttien rakentamishokkuus kasvaa, mikä edistää joukkoliikenteen käyttöä alueella. Myös alueen kunnallistekniikan käyttöaste lisääntyy maankäytön tiivistyessä.

Kaavamuuotos lisää asukkaiden määrää voimassa olevaan kaavaan verrattuna vähän yli 300:lla, mikä ei lisää merkitsevästi palvelujen järjestämisen tarvetta.

Kaavamuuotos ei lisää katujen tai vesihuollon rakentamista. Aluetta rajaavat katualueet Leinelänkaari ja Leineläntie on kaavoitettu ja osittain rakennettu jo aiemmin ja ne palvelevat viereisiä rakennettuja kortteleita. Leineläntaival-nimistä kevyen liikenteen katu ei ole vielä rakennettu.

Alue on kaupungin omistuksessa ja tontit luovutetaan yhteistoimintasopimuksen mukaisesti rakennuttajille. Kaupunki saa tuloja tonttien myynnistä arviolta noin 9,6 miljoonaa euroa.

Hanke on kaupungille taloudellisesti kannattava.

Virkistys

Kaavamuuotos uusine asukkaineen lisää hieman virkistysalueiden, kuten Epinkoskenpuiston käyttöä. Kaavamuuotos vähentää virkistysaluetta n. 970 m². Alue on kuitenkin kosteaa painannetta ja kaavamuuotoksen jälkeisessä tilanteessa toimii asuintonttien hulevesipainanteena.

Liikenne

Kaava-alue sijaitsee kävelyetäisyydellä Leinelän asemasta. Ratkaisu lisää alueen joukkoliikenteen matkustajamääriä ja parantaa joukkoliikennepalvelujen kannattavuutta. Kasvava asukasmäärä lisää osaltaan ajoneuvoliikennettä Leineläntiellä ja Leinelänkaarella.

Ympäristöhäiriöt

Leineläntie aiheuttaa sen verran liikennemelua, että sen puoleiset parvekkeet on lasitettava.

Vaikutukset luonnonympäristöön

Uudisrakentaminen sijoittuu lähes kokonaan jo aiemmin rakentamiseen varatuille alueille, eikä sillä ole vaikutusta alueen luontoarvoihin. Hanke hyödyntää pitkälti olemassa olevaa yhdyskuntatekniikkaa.

Vaikutukset ilmaston muutoksen kannalta

Rakentaminen lisää aina kasvihuonepäästöjä, samoin rakennusten käyttö mm. lämmityksen ja liikenteen kautta. Kaavamuutosalue sijoittuu kehäradan aseman tuntumaan, kokonaan alle 500 metrin etäisyydelle. Kevyelle liikenteelle varataan Leinelässä omat väylänsä. Aseman ja bussipysäkkien läheisyyden sekä hyvien kevyen liikenteen olojen ansiosta yksityisautoilun tarve vähenee. Hulevesien viivytykseen on varattu alueita siellä, missä se on maaperän vuoksi mahdollista. Näin pienennetään tulvariskiä. Alueelle tulee kaukolämmitys.

6 Asemakaavan muutoksen toteutus

6.1 Toteuttaminen ja ajoitus

Kumppaneiden (Leinelän kehitys Oy:n viisi osakasta) on tarkoitus aloittaa rakentaminen kaavan vahvistuttua. Kaksi tonttia on tarkoitus kilpailuttaa muille kuin Leinelän kehitys Oy:n osakkaille.

Vedenjakelu

Asemakaava-alueen länsipuolelle Leineläntaipaleelle rakennetaan uusi d160 vesijohto, joka palvelee alueen länsipuolen tonttien vedenhankintaa. Lisäksi johdosta otetaan vesiyhteys d63 myös Koivutaipaleen kevyenliikenteen raitin varrelle tulevalle uudelle jätevedenpumppaamolle. Kaava-alueen itäpuoli liittyy nykyiseen vesijohtoverkostoon.

Jätevesiviemäröinti

Kaava-alueen jätevedenviemäröintiä varten rakennetaan Leineläntaipaleen jätevedenpumppaamo ($q = 10 \text{ l/s}$), joka kerää alueen länsiosan tonttien jätevedet yhteen. Uusi Leineläntaipaleen viettoviemäri d200 kuljettaa vedet pumppaamolle, joka siirtää vedet edelleen paineviemäriä pitkin nykyiseen jätevesiviemäriputkeen Leinelänkaarella.

Hulevesiviemäröinti

Alueen d400 hulevesiviemäri rakennetaan Leineläntaipaleelle. Muilta osin hulevesiviemärit on rakennettu valmiiksi Leinelänkaarelle ja Leineläntielle.

6.2 TOTEUTUSTA OHJAAVAT JA HAVAINNOLLISTAVAT SUUNNITELMAT

Tälle asemakaavamuutosalueelle ei hyväksytä erikseen rakentamishjettä vaan noudatetaan Leinelä 1 –alueen rakentamishjettä Leinelän laaturyhmän ohjauksessa.

Leinelä 1 –rakentamishje löytyy Vantaan kaupungin sivuilta esim. hakusanoilla *700400 Leinelä 1*.

Leinelä 1 –rakentamishjeesta löytyvät koko aluetta koskevat ohjeet, joita siis noudatetaan soveltuvin osin.

Seuraavaan on rakentamishjeesta poimittu korttelityypittäinen rakentamishje asuin kerrostalojen korttelialueelta ja lisäksi on tehty lisäohje näihin nyt muutettaviin kortteleihin vastaavaan tapaan kuin ohjeessa on kaikista kortteleista tehty.

ASUINKERROSTALOJEN KORTTELIALUEET (AK)

Rakennukset sijoitetaan korttelikohtaisten viite-suunnitelmien mukaisesti.

- Rakennuslupahakemukseen tulee liittää esteettömyys-tarkastelu, jossa osoitetaan kulkureitit korttelialueella ja pääsy porrashuoneisiin ja muihin sisäänkäynteihin.

ASUINRAKENNUKSET

Julkisivut

Katujulkisivujen ja kadunvarsirakennusten päätyjen pääasiallinen materiaali tulee olla rappaus.

Kulkuväylien läheisyydessä rakennusten ensimmäisessä kerroksessa rappausalustan on oltava myös mekaanista rasitusta kestävä.

Katujulkisivujen tulee olla arkkitehtuuriltaan moderneja ja vähäeleisiä. (Asemakaavamääräykset kursivilla)

- Julkisivuseinämän on oltava kadulle päin muurimainen ja sileä. Kaarevaa katua seuraavan julkisivun on annettava kaareva vaikutelma. Rappauspintaa ei saa katkaista sokkelista räystäääseen saakka.

- Kaduille päin julkisivujen on annettava eloisa vaikutelma ikkunoita ja parvekkeita sommittelemalla. Ikkunoiden tulee olla mahdollisimman lähellä julkisivupintaa yksittäisiä kevyitä erkkeri-ikkunoita lukuun ottamatta.

- Katujulkisivuun nähden kohtisuorassa olevat pinnat tulee käsitellä poikkeavasti.

- Liikehuoneistot tulee varustaa asuntojen ikkunoita suuremmilla näyteikkunoilla.

- Kortteleissa 70119 ja 70120 pistetalot tulee jakaa pystysuunnassa visuaalisesti ja massoiteltultaan kahteen osaan, jolloin toisen osan päämateriaali on rappaus ja toisen osan rappaus tai muu materiaali, ei kuitenkaan puhtaaksi muurattu tiili. Toinen osa on kauttaaltaan vaa-lea ja toinen kauttaaltaan värillinen.

- Pihajulkisivujen materiaali on vapaa, ei kuitenkaan puhtaaksi muurattu tiili.

Portit

- Porttikäytävän vapaan korkeuden tulee olla vähintään 3,5 m, jos tiloja sijoittuu aukon päälle.

- Kadunpuoleisen räystäslinjan tulee jatkua katetun aukon kohdalla.

- Porttien ja porttikäytävien pinnoissa tulee olla poikkeavia materiaaleja ja/tai värejä tai niitä voi myös korostaa taiteen keinoin.

Kadulle avautuvat parvekkeet

Parvekkeet on lasitettava Koivukylänväylälle, Leineläntielle ja Leinelän puistotielle suuntautuvilla julkisivuilla.

- Parvekkeet ovat joko kokonaan tai pääosin sisäänvedettyjä parvekkeita ja/tai kokonaan julkisivupinnasta ulkonevia yksittäisiä parvekkeita. Julkisivupinnasta ulostulevia rakennuksen korkuisia parvekelinjoja ei sallita, ei myöskään enempää kuin kahta rinnakkaista parvekettä.

- Parvekekaiteiden tulee olla ilmeeltään kevyitä ja/tai osa julkisivupintaa.

- Parvekkeiden tai kattoterassien sisennetyissä pinnoissa tulee olla poikkeavia materiaaleja ja/tai värejä tai niitä voi korostaa taiteen keinoin.

Katot ja räystäät

Kerrostaloissa on oltava tasakatto.

- Katujulkisivujen räystääs on yhtenäinen ja siro. Räystäään pituus on n. 500 mm. Julkisivujaksossa voi olla pystysuunnassa enintään 600 mm:n pykäliä sovitettaessa rakennuksen korkoja maastoon ja katukorkoihin. Räystääs saa katketa sisennetyn parvekkeen kohdalla, jos ilme muuten on muurimainen.

- Räystäään yläpuolelle nousevat tekniset tilat tai laitteet eivät saa näkyä häiritsevästi kadulle. IV-konehuoneiden on sovelluttava rakennusten arkkitehtuuriin.

Sisäänkäynnit

Porrashuoneiden tulee olla luonnonvaloisia.

Mikäli rakennus sijaitsee kadun varressa, tulee jokaisesta porrashuoneesta olla suora uloskäynti kadulle ja leikki- ja oleskelualueeksi osoitetulle tontin osalle. Määräys ei koske Koivukyläntien varressa olevia porrashuoneita.

Kaava-alueella on sekä yleisillä alueilla että korttelialueilla laadittava esteettömyystarkastelu ennen toteuttamista.

- Porrashuoneisiin tulee olla esteetön pääsy kadulta ja pihalta.

- Sisäänkäyntejä tulee korostaa sisennyksin ja/tai seinämin ja katoksin sekä poikkeavin värein ja materiaalein. Sisäänkäyntejä voi myös korostaa taiteen keinoin.

PIHAT

Asuntopihat

Kadunpuoleiset asuntopihat on selkeästi rajattava kadusta.

Kadunpuoleisten ensimmäisten kerrosten asuntojen asuinhuoneiden lattiakorkeuden on oltava noin 0,6m ajoradan korkeusasemaa ylempänä.

Asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi maantasoasunnolle saa rakentaa enintään 9 m²:n suuruisen viherhuoneen.

- Katujen puolella olevien asuntopihojen on oltava vastaavalla tavalla sisäänvedettyjä kuin yläpuoliset parvekkeetkin.

- Siellä missä asemakaava määrää parvekkeet lasitettavaksi on asuntopihatkin lasitettava. Lasituksen on ulotuttava alas asti. Yhteyden muuhun asuntopihaan on oltava luonteva.

- Katujen puolella olevat asuntopihat erotetaan kadusta kiviaineisin muurein. Muurin päälle tulee tehdä metalliata ja sen taakse pensasaita.

- Katujen puoleiset asuntopihat erotetaan toisistaan pensasaidoin. Pensasaidan lisäksi voi rakentaa metalliaidan.

- Muut asuntopihat rajataan selkeästi yhteisistä piha-alueista. Rajauksessa vältetään ylikorkeita aitoja ja kaukalomaista vaikutelmaa.

- Tontinrajan ja muurin välissä on kadun puolella n. 500 mm kenttäkiveyskaista muualla kuin sisäänkäyntien kohdalla.

- Viherhuoneet ovat rakenteiltaan ja ilmeeltään kevyitä, katteena lasi tai pystysaumattu teräspelti. Viherhuoneita ei saa sijoittaa kadun puolelle.

Korttelipihat ja pysäköintialueet

Toisiinsa rajautuvilla tonteilla tulee pihojen leikki- ja oleskelualueet sekä istutukset suunnitella ja rakentaa yhtenäisesti.

Tonttia ei saa aidata toista asuntotonttia vastaan.

Talousrakennuksissa ja autokatoksissa on oltava pulpettikatto tai epäsymmetrinen harjakatto.

Talousrakennusten ja autokatosten katemateriaali on harmaa konesaumattu pelti.

- Yksittäisiä liikkumisesteisten autopaikkoja saa sijoittaa piha-alueille.

- Paikotusalueet (p) rajataan muusta piha-alueesta muurein ja/tai aidoin. Muurit ja aidat ovat kivisiä, rapattuja, vaakapaneelia ja/tai vaakarimoitusta.

Arkkitehtitoimisto Petri Rouhiainen Oy

Arkkitehtitoimisto L-N Oy

Arkkitehtitoimisto Jukka Turtiainen Oy

Yllä toteutuneita tai rakennusluvan saaneita rakennuksia Leinelässä.

Viitesuunnitelma / asemapiirros 1:1000

KORTTELI 70111 JA KORTTELIN 70110 tontti 9

Korttelien rakennukset rajaavat idässä ja etelässä Leineläntietä ja Leinelänkaarta. Korttelien sisäosissa rakennusten sijoittuminen on hieman vapaampaa.

Alueen keskelle sijoittuu LPA-alue, joka on ilmeeltään katumainen puuistutuksineen ja kevyen liikenteen väylineen.

Rakennuksiin ja pihaille voi taiteen keinoin luoda omat tunnusmerkkinsä.

AK ASUINKERROSTALOJEN KORTTELIALUE

RAKENNUKSET

Rakennusten sijoittelu

Rakennukset on pääpiirteissään sijoitettava oheisen viitesuunnitelman mukaisesti.

Viitesuunnitelman korkeusasemat eivät ole sitovia, vaan ne määritellään lopullisten katu- ja puistokorkojen mukaan.

Kortteleiden 70110 ja 70111 välistä kulkee kevyen liikenteen raitti, Leineläntäival. Rakennusten julkisivut on raitin molemmin puolin toteutettava siten, että ne muodostavat kaupunkikuvassa raittia korostavan kohdan.

Yhteistilat

Asukkaiden yhteiseen käyttöön tulevaa kerhotilaa tulee rakentaa vähintään 0.5 % kerrosalasta. Kerhotilan saa sijoittaa myös korttelin muillekin tonteille.

PIHAT

Asuntopihat

Rakennusten maantasokerrosten asunnoilla voi olla asuntopihat.

Katujen ja Auringonkehrä LPA -alueen puoleiset asuntojen pihat rajataan katualueesta n. 0,4-0.6 m korkealla kiviainesmuurilla (esim. tummanharmaa, sileäpintainen kiviainesmuuri, kuten Paasikko-muuri) sekä sitä seuraavilla metalli- ja pensasaidoilla.

Kadunpuoleiset pihat ovat kaupunkikuvallisesti yhdenmukaisia.

Korttelipihat

Korttelin 70111 tontit 8 ja 9, 13 ja 14 sekä korttelin 70110 tontit 8 ja 9 on suunniteltava pareittain yhtenä kokonaisuutena: toiminnot ovat yhteisiä ja visuaalinen ilme saumaton.

Säilytettävien puiden alue on esitetty havainnekuvasa. Olevaa kasvillisuutta täydennetään ikivihreitä lajeja suosien.

Säilytettävät luonnonelementit

Korttelin 70111 tonteille 13 ja 14 sijoittuu kaunis avokallioalue, joka on kaavassa osoitettu leos -merkinnällä. Alueelle saa rakentaa leikki- ja oleskelupaikkoja, kulkureittejä sekä yhteistiloja siten, että avokalliota ja olemassa olevaa puustoa säilyy. Siellä on asuinalueen kokonaisuuden kannalta arvokkaita avokallioalueita ja mäntyjä. Pihapolkujen tasaukset pyritään suunnittelemaan siten, että kalliota ei tarvitsisi louhia. Mahdollisesta reuna-alueiden louhimisesta laaditaan suunnitelma yhteistyössä pihasuunnittelijan kanssa. Leikkaukset pyritään maisemoimaan esim. istutettavin luiskin siten, ettei putoamissuojaita tarvittaisi.

Muilla tonteilla säilytetään mahdollisuuksien mukaan kallioita ja olevaa puustoa.

Hulevesijärjestelyt

Kortteli 70111

Kattovedet, pihavedet ja perustusten kuivatusvedet johdetaan suurelta osin korttelin tonteilla 12, 11, 9 ja 8 pohjoispuolella sijaitsevaan Koivutaipaleen avo-ojaan. Viivytys tapahtuu hulevesipainanteeseen tonteilla 8 ja 9. Tontin pihamateriaaleissa tulee suosia vettäläpäiseviä pintoja hulevesimäärien vähentämiseksi. Käytettäviä pintamateriaalit voivat olla noppa- ja kenttäkiviä leveillä saumoilla, nurmirakenne ja kivituhka.

Korttelin länsipuolella Leineläntäipaleella kulkee kivetty avo-oja, jonne voi johtaa hulevesiä tontilta 8. Leinelänkaareen rajoittuvilla tonteilla 13 ja 14 hulevedet on viivytettävä ennen johtamista kadun hulevesiviemäriin.

Kortteli 70110

Korttelissa tonteilla 8 ja 9 muodostuvat hulevedet on viivytettävä ennen johtamista hulevesiviemäriin.

Pinnoitteet

Sisäänkäyntien edustat kivetään sekä katujen että pihojen puolilla. Piharaitit ovat kivituhkapintaisia. Kallioalueiden liittymisestä pinnoitteisiin esitetään periaatteet pihasuunnitelmassa.

Autopaikoilla suositellaan käytettäväksi neliönmuotoista nurmisaumattua kiveä, joka mahdollistaa osittaisen hulevesien imeytymisen. Peruutustila kivetään tai asfaltoidaan.

Kortteleiden 70110 ja 70111 välistä kulkee tärkeä yleinen kevyen liikenteen raitti, Leineläntäival. Se erotetaan riittävän selvällä jäsentelyllä tonttien pihalueista. Raitin ja tonttien hulevesiratkaisut tulee sovittaa yhteen.

Pysäköintialueet

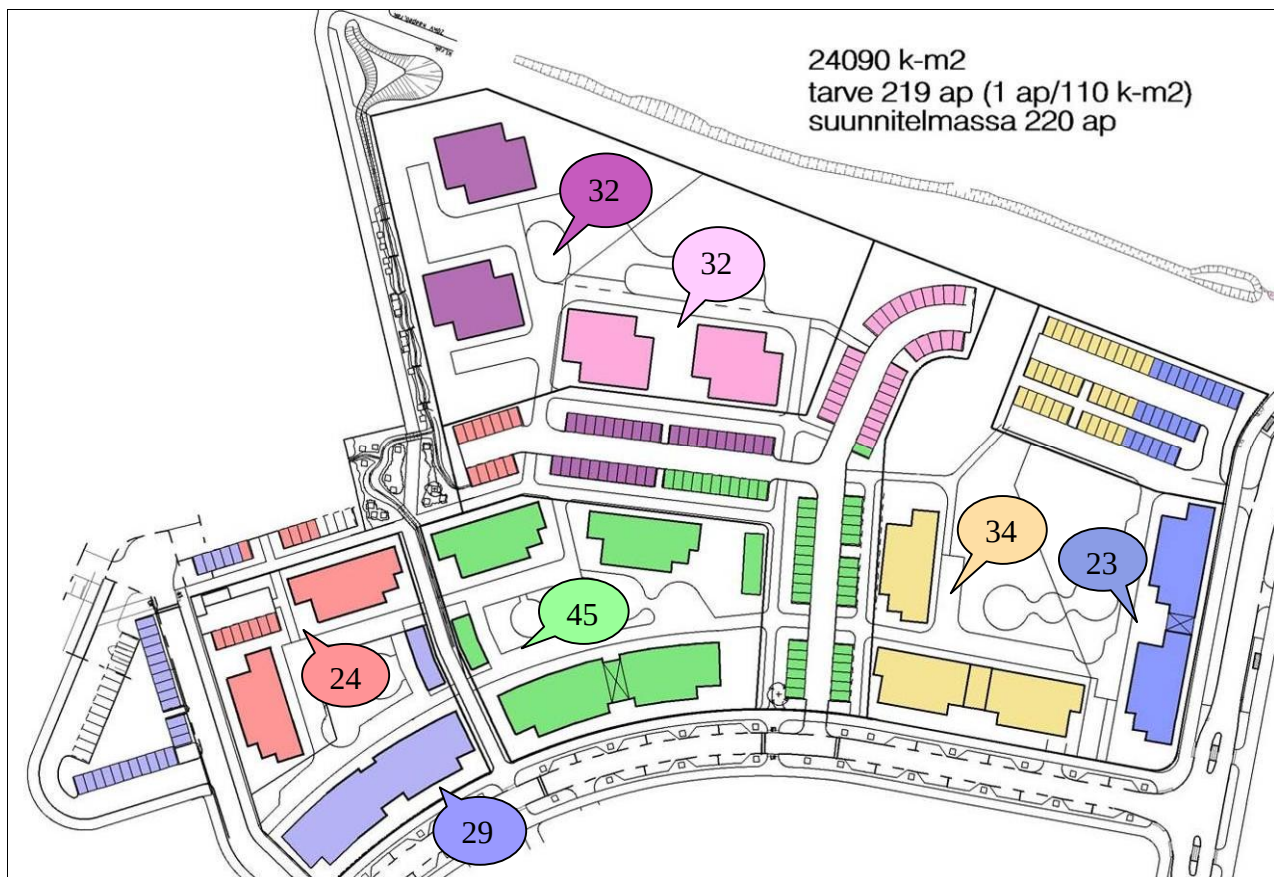
Autopaikat sijoittuvat pääosin LPA-alueille. AK-alueille vain korttelin 70110 tontille 8 on osoitettu pieni pysäköintialue.

LPA AUTOPAikkojen KORTTELIALUE / tontit 11 ja 12

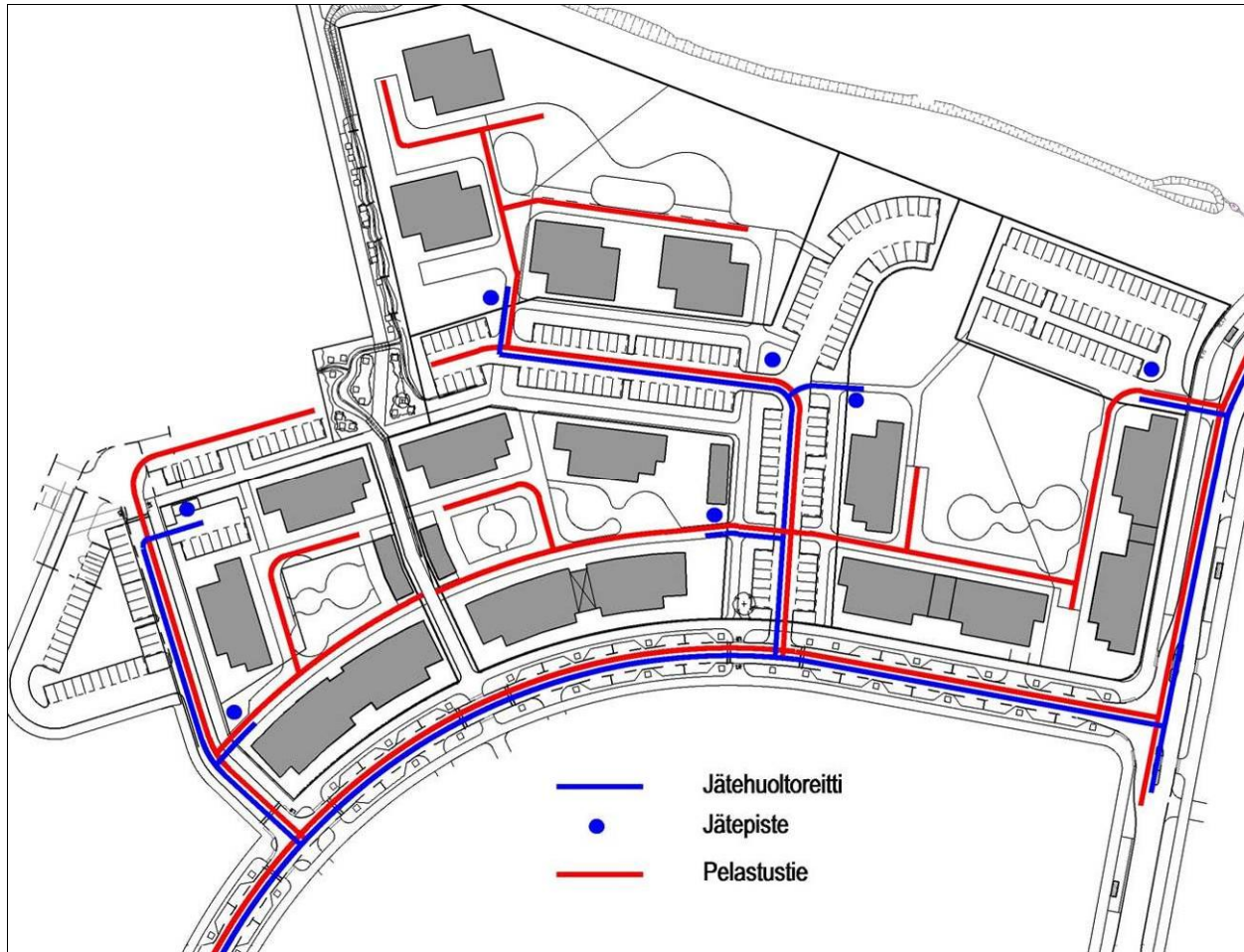
Ajorata asfaltoidaan ja jäsennetään kiveysraidoin. Jalkakäytävät kivetään tai asfaltoidaan ja jäsennetään kiveysraidoin. Pysäköintiruudut kivetään, esim. nurmikiveyksellä, joka mahdollistaa hulevesien osittaisen imeytymisen. Tontin 11 (Auringonkehrä) länsiosan hulevedet johdetaan molemmin puolin ajorataa sijoitettavilla kourulaatoilla Leineläntäpaleen hulevesiäheeseen.

Autopaikat saa halutessaan kattaa. Autopaikat voidaan erottaa jalankulkualueesta matalalla kiviaineisella muurilla.

Pysäköintialueita jaksottavat erotusalueet kivetään tai istutetaan matalin pensain.

PYSÄKÖINTIKAAVIO 1:2000

OHJEELLINEN HUOLTO- JA PELASTUSKAAVIO 1:2000

7 Kaavamuutostyöhön osallistuneet

Vesa Karisalo	Aluearkkitehti
Lassi Tolkki	Asemakaavasuunnittelija
Laura Muukka	Maisema-arkkitehti
Ritva-Leena Kujala	Viestintäsuunnittelija
Mikko Järvi	Kaavoitusinsinööri, kustannukset
Paula Kankkunen	Yleiskaavasuunnittelija, ilmastovaikutukset
Vuokko Rova	Suunnitteluavustaja
Mari Siivola	Yleiskaavapäällikkö
Ilpo Pasanen	Liikenneinsinööri
Antti Auvinen	Suunnitteluinsinööri, vesihuolto
Mika Ukkonen	Lupa-arkkitehti
Tomi Henriksson	Asumisen erityisasiantuntija
Susanna Koponen	Liikenteen alueinsinööri
Susanna Pyhälä	Lupa-arkkitehti

Matti Kärki	Kaupunkikuva-arkkitehti
Sinikka Rantalainen	Ympäristösuunnittelija
Krister Höglund	Ympäristöinsinööri
Anne Kaarna-Suomi	Julkisen taiteen kuraattori
Asta Mellais	Erityisasiantuntija / Sister
Päivi Riehunkangas	Suunnittelija / Sivi
Tuomas Kinnari	Asuntosäätiö
Eija Lopmeri	Asuntosäätiö / Leinelän kehitys Oy
Jouni Järvilehto	Avara
Seppo Saari	Avara
Jarkko Mäenpää	Lemminkäinen
Jyrki Hahkala	VVO
Urpo Koivusaari	VVO
Olli Metsäranta	Skanska

Vantaalla 22. päivänä elokuuta 2016. Tarkistettu 21.11.2016.

VANTAAN KAUPUNKI
Kaupunkisuunnittelu

Lassi Tolkki
Asemakaavasuunnittelija

Vesa Karisalo
Aluearkkitehti

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	Täyttämispvm	11.05.2016
Kaavan nimi	002291 Koivukylä 70 kaupunginosa		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	11.02.2016
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	092002291
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	3,2835	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	3,2835

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	3,2835	100,0	24090	0,73	0,0000	12490
A yhteensä	2,4538	74,7	24090	0,98	-0,4221	12490
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	0,0000		0		-0,0971	0
R yhteensä						
L yhteensä	0,8297	25,3	0		0,5192	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

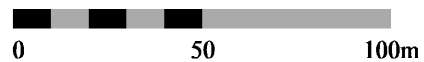
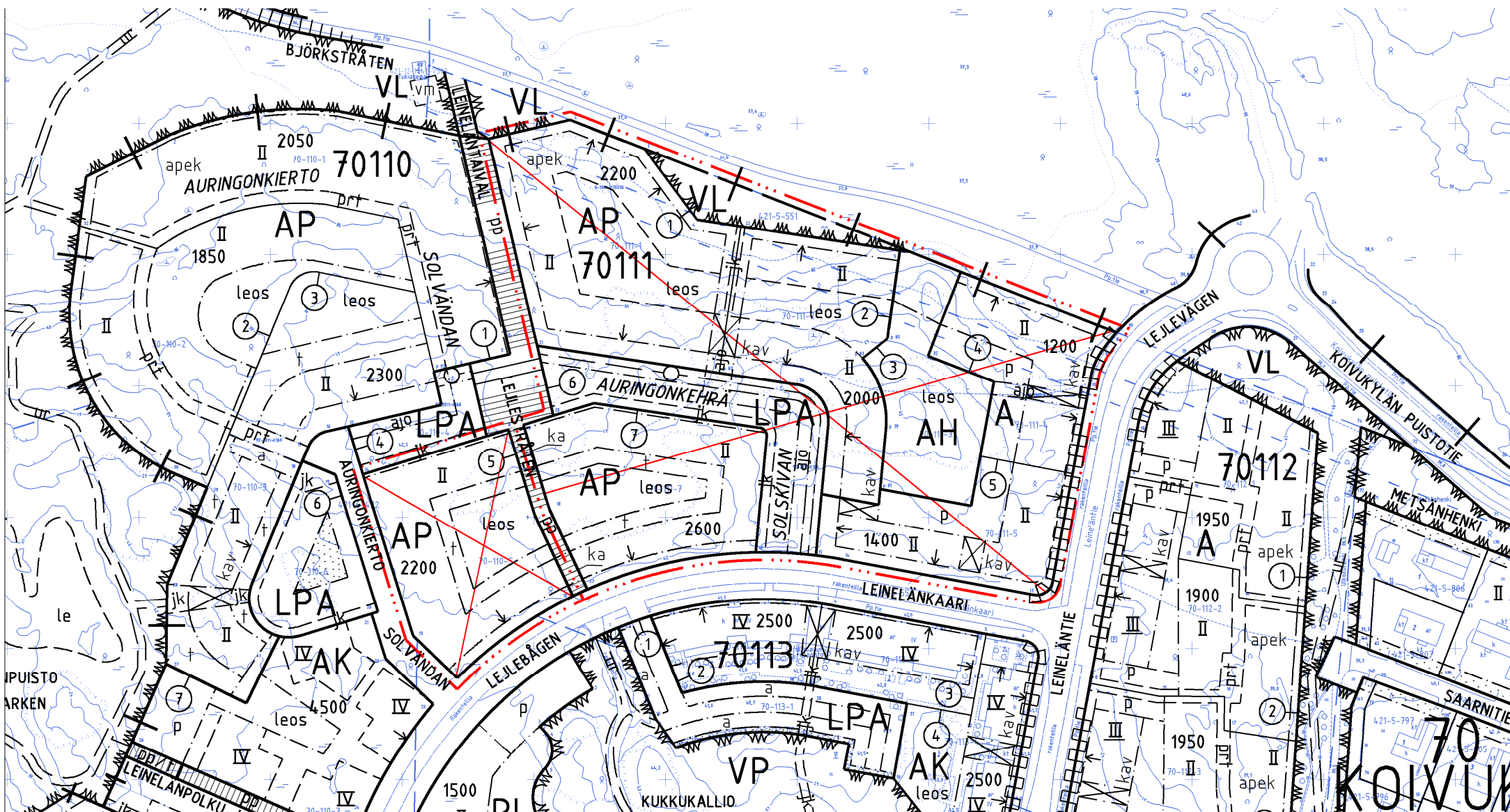
Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnot

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	3,2835	100,0	24090	0,73	0,0000	12490
A yhteensä	2,4538	74,7	24090	0,98	-0,4221	12490
A	0,0000		0		-0,6227	-2600
AK	2,4538	100,0	24090	0,98	2,4538	24090
AP	0,0000		0		-1,9736	-9000
AH	0,0000		0		-0,2796	0
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	0,0000		0		-0,0971	0
VL	0,0000		0		-0,0971	0
R yhteensä						
L yhteensä	0,8297	25,3	0		0,5192	0
LPA	0,8297	100,0	0		0,5192	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

POISTETTAVAT MERKINNÄT

Kaava-alueen numero
Planområdets nummer

002291

Päiväys
Datum

22.8.2016

Pohjakarttalehtien numerot
Baskartbladens nummer

690502

1 / 3

Vantaan kaupunki
Asemakaavan muutos**LEINELÄ 1
POHJOISOSA**Kaupunginosa 70, Koivukylä
Kortteli 70111 ja osa korttelia 70110.
(Kumoutuvan asemakaavan kortteli
70111 ja osa korttelia 70110 sekä
virkistysaluetta.)

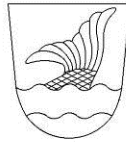
Tonttijako

Osa korttelia 70111.

Tonttijaon muutos

Osat kortteleista 70110 ja 70111.

1:2000

Vanda stad
Ändring av detaljplanen**LEJLE 1
NORRA DELEN**Stadsdel 70, Björkby
Kvarteret 70111 och del av kvarteret 70110.
(Kvarter 70111 och del av kvarteret 70110
samt rekreatiomsområde i den plan som
upphävs.)

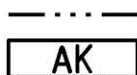
Tomtindelningen

Del av kvarteret 70111.

Ändring av tomtindelningen

Delar av kvarteren 70110 och 70111.

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

3 m kaava - alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Asuinkerrostalojen korttelialue.

Rakennusoikeus

Asuinrakennusten kaikkiin kerroksiin sekä talousrakennuksiin saa asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi rakentaa asumista palvelevia asunnon ulkopuolisia varasto- huolto-, askartelu-, kerho-, pyykinpesu, sauna-, väestönsuoja-, teknisiä ym. tiloja yhteensä enintään 20 % tontin rakennusoikeudesta. Talousrakennukset voivat sijaita myös rakennusalan ulkopuolella.

Porrashuoneiden 15 krs-m² ylittävän osan kussakin kerroksessa saa rakentaa asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi.

Asuinrakennusten katutasoon saa asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi rakentaa liike-, toimisto-, palvelu- ja työtiloja enintään 15 % tontin kerrosalasta.

Tiloihin on oltava oma sisäänkäynti kadulta. Tilat saa tehdä asuntoihin liittyviksi. Jos tila liittyy asuntoon ja jos sen pinta-ala on alle 60m², sitä varten ei tarvitse tehdä autopaikkaa.Asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi maantasa-asunnolle saa rakentaa enintään 9 m²:n suuruisen viherhuoneen.

Kerrosalan lisäksi rakennettavaksi sallittuja tiloja varten ei tarvitse rakentaa autopaikkoja eikä väestönsuojatiloja

Määräys koskee liike-, toimisto-, palvelu- ja työtiloja vain edellä esitetyn mukaisesti.

Asukkaiden yhteiseen käyttöön tulevaa kerhotilaa tulee rakentaa vähintään 0.5 % kerrosalasta. Kerhotilan saa sijoittaa myös korttelin muillekin tonteille.

Teknisiä tiloja saa rakentaa sen estämättä, mitä suurimmasta sallitusta kerrosluvusta on määrätty.

Katot ja julkisivut

Katujulkisivujen ja kadunvarsirakennusten päätyjen pääasiallinen materiaali tulee olla rappaus. Kulkuväylien läheisyydessä rakennusten ensimmäisessä kerroksessa rappausalustan on oltava myös mekaanista rasitusta kestävä.

Katujulkisivujen tulee olla arkkitehtuuriltaan moderneja ja vähäeleisiä. Kerrostaloissa on oltava tasakatto.

Talousrakennuksissa ja autokatoksissa on oltava pulpettikatto tai epäsymmetrinen harjakatto.

Talousrakennusten ja autokatosten katemateriaali on harmaa konesaumattu pelti.

DETALJPLANE BETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvartersområde för flervåningshus.

Byggrätt

I bostadshusens samtliga våningar och i ekonomibyggnaderna får, utöver den våningsyta som anvisas i detaljplanen, byggas sådana lager-, service-, hobby-, klubb-, tvättstuga-, bastu-, befolkningsskydds- och tekniska utrymmen samt andra utrymmen som betjänar boendet, omfattande sammanlagt högst 20 % av tomtens byggrätt. Ekonomibyggnaderna kan också vara belägna utanför byggnadsytan.

Utöver den i detaljplanen anvisade våningsytan får på varje våning i trapphusen byggas en del som överstrider 15 m²-vy.

I bostadsbyggnadernas gatuplan får utöver den våningsyta som anvisas i detaljplanen byggas affärs-, kontors-, service- och arbetsutrymmen omfattande högst 15 % av tomtens våningsyta.

Utrymmena skall ha en egen ingång från gatan. Utrymmena får byggas så att de ansluter till bostäderna. Om ett utrymme ansluter till en bostad och dess yta understiger 60m², behövs det inte byggas någon bilplats för det.I bostad på markplanet får byggas en högst 9 m² stor vinterträdgård, utöver den våningsyta som anvisats i detaljplanen.

Inga bilplatser eller befolkningsskyddsutrymmen behöver byggas för de utrymmen som får byggas utöver våningsytan.

Bestämmelsen gäller affärs-, kontors-, service- och arbetsutrymmen endast i enlighet med det som nämns ovan.

Minst 0.5 % av våningsytan skall användas till byggande av gemensamma klubblokaler för de boende. Klubblokaler får också placeras på en annan tomt.

Tekniska utrymmen får byggas utan att det som bestämts om det största tillåtna våningstalet hindrar det.

Tak och fasader

Fasaderna utmed gatan och gavlarna på de byggnader som vetter mot gatan skall i huvudsak vara rappade. I närheten av gånglederna skall byggnadernas puts-sunderlag på det första våningsplanet också tåla mekaniska påfrestningar.

Gatufasaderna skall vara moderna och sparsmakade till sin arkitektur. Höghusen skall förses med platta tak.

Ekonomibyggnaderna och carportarna skall vara försedda med pulpettak eller asymmetriskt sadeltak.

Ekonomibyggnadernas och carportarnas taktäckningsmaterial utgörs av grå maskinfalsad plåt.

Pihat

Toisiinsa rajautuvilla tonteilla tulee pihojen leikki- ja oleskelualueet sekä istutukset suunnitella ja rakentaa yhtenäisesti.

Tonttia ei saa aidata toista asuintonttia vastaan.

Kadunpuoleiset asutopihat on selkeästi rajattava kadusta.

Muuta

Kadunpuoleisten ensimmäisten kerrosten asuntojen asuinhuoneiden lattiakorkeuden on oltava noin 0,6 m ajoradan korkeusasemaa ylemmänä.

Ohjeellinen rakennusala -merkinnästä on vähäistä suuremmassa poikkeamisessa pyydettyä kaavoittajan lausunto.

Porrashuoneiden tulee olla luonnonvaloisia.

Mikäli rakennus sijaitsee kadun varressa, tulee jokaisesta porrashuoneesta olla suora uloskäynti kadulle ja leikki- ja oleskelualueeksi osoitetulle tontinosalle.

Parvekkeet on lasitettava Koivukylänväylälle, Leineläntielle ja Leinelän puistotielle suuntautuvilla julkisivuilla.

Asuinhuoneiden ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL lento- ja liikennemelua vastaan on oltava vähintään 28 dB.

Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään.

Hulevesirakenteiden viivytystilavuuden tulee olla 1 m^3 jokaista 100 m^2 vettä läpäisemätöntä pintaa kohden.

Alueelle tulee käyttää vettä läpäiseviä pinnoitteita.

Rakennuslupaa varten on laadittava pinta- ja hulevesisuunnitelma.

Toisiinsa rajautuvilla tonteilla tulee hulevesijärjestelmät suunnitella ja toteuttaa yhteensopiviksi.

Autopaikat saa sijoittaa tonttijaosta riippumatta.

Autopaikkojen vähimmäismäärät:

Asunnot	1 ap / 110 krs- m^2
Liiketilat	1 ap / 35 krs- m^2
Toimisto-, palvelu- ja työtilat	1 ap / 50 krs- m^2

Polkupyörien säilytystilaa on oltava vähintään 1 kpl / 30 k- m^2 . Niistä vähintään puolet on sijoitettava pihatasossa olevaan ulkoiluvälinevarastoon.

LPA**Autopaikkojen korttelialue.**

Alueelle saa rakentaa auto- ja jätekatoksia.

Talousrakennuksissa ja autokatoksissa on oltava pulpettikatto tai epäsymmetrinen harjakatto.

Talousrakennusten ja autokatosten katemateriaali on harmaa konesaumattu pelti.

Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään.

Hulevesirakenteiden viivytystilavuuden tulee olla 1 m^3 jokaista 100 m^2 vettä läpäisemätöntä pintaa kohden.

Alueelle tulee käyttää vettä läpäiseviä pinnoitteita.

Rakennuslupaa varten on laadittava pinta- ja hulevesisuunnitelma.

Toisiinsa rajautuvilla tonteilla tulee hulevesijärjestelmät suunnitella ja toteuttaa yhteensopiviksi.

Gårdarna

På angränsande tomter skall gårdarnas områden för lek- och utevistelse och planteringar planeras och anläggas i harmoni med varandra.

En tomt får inte omgärdas mot en annan bostadstomt.

Bostädernas gårdar mot gatan skall vara klart avgränsade från gatan.

Annat

Golvnivån i bostadsrummen i lägenheterna i första våningen mot gatan skall vara cirka 0,6 m högre än körbanans höjdläge.

Vid avvikelser, om de inte är ringa, från beteckningen för den riktgivande byggnadsytan skall utlåtande begäras av planläggaren.

Trapphusen skall ha naturligt ljus.

Om byggnaden är belägen vid en gata, skall varje trapphus ha en direkt utgång till gatan och till den del av tomten som anvisas som lek- och vistelseområde.

Balkonger på fasaderna mot Björkbyleden, Lejlevägen och Lejleallén skall glasas in.

Ljudisoleringen mot flyg- och trafikbuller i bostadsrummens ytterväggar ΔL skall vara minst 28 dB.

På området ska ordnas så att dagvattnet fördröjs innan det leds ut i det allmänna regnvattensystemet.

Dagvattenkonstruktionernas volym av fördröjt dagvatten ska vara 1 m^3 för varje 100 m^2 yta som inte släpper igenom vatten.

På området ska användas ytbeläggningar som släpper igenom vatten.

För bygglovet måste en yt- och dagvattenplan sammanställas.

På tomter som gränsar till varandra ska dagvattenssystemen planeras och byggas så att de passar ihop med varandra.

Bilplatserna får utplaceras oberoende av tomtindelningen.

Minimiantalet bilplatser:

Bostad	1 bp / 110 m^2 -vy
Affärslokaler	1 bp / 35 m^2 -vy
Kontors-, service- och arbetsutrymmen	1 bp / 50 m^2 -vy

Förvaringsutrymmen för cyklar måste finnas minst 1 st./30 m^2 -vy. Av detta måste minst hälften placeras i ett förråd friluftssredskap i gårdsnivå.

Kvartersområde för bilplatser.

I området får byggas carportarna och soprum.

Ekonomibyggnaderna och carportarna skall vara försedda med pulpettak eller asymmetriskt sadeltak.

Ekonomibyggnadernas och carportarnas taktäckningsmaterial utgörs av grå maskinfalsad plåt.

På området ska ordnas så att dagvattnet fördröjs innan det leds ut i det allmänna regnvattensystemet.

Dagvattenkonstruktionernas volym av fördröjt dagvatten ska vara 1 m^3 för varje 100 m^2 yta som inte släpper igenom vatten.

På området ska användas ytbeläggningar som släpper igenom vatten.

För bygglovet måste en yt- och dagvattenplan sammanställas.

På tomter som gränsar till varandra ska dagvattenssystemen planeras och byggas så att de passar ihop med varandra.

Stadsdelsgräns.**Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.****Gräns för delområde.****Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.****Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.****Stadsdelsnummer.****Stadsdelens namn.**

—+—+—

Kaupunginosa raja.

————

Korttelin, korttelinosa ja alueen raja.

— · — · — ·

Osa - alueen raja.

⊙

Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.

—x—x—

Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.

70
KOIV

Kaupunginosa numero.

Kaupunginosa nimi.

70111

AURINGONKEHRÄ

4950

V

IV/II

<

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala
Kaupunkisuunnittelu

Verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö
Stadsplaneringen

Mittausosasto

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

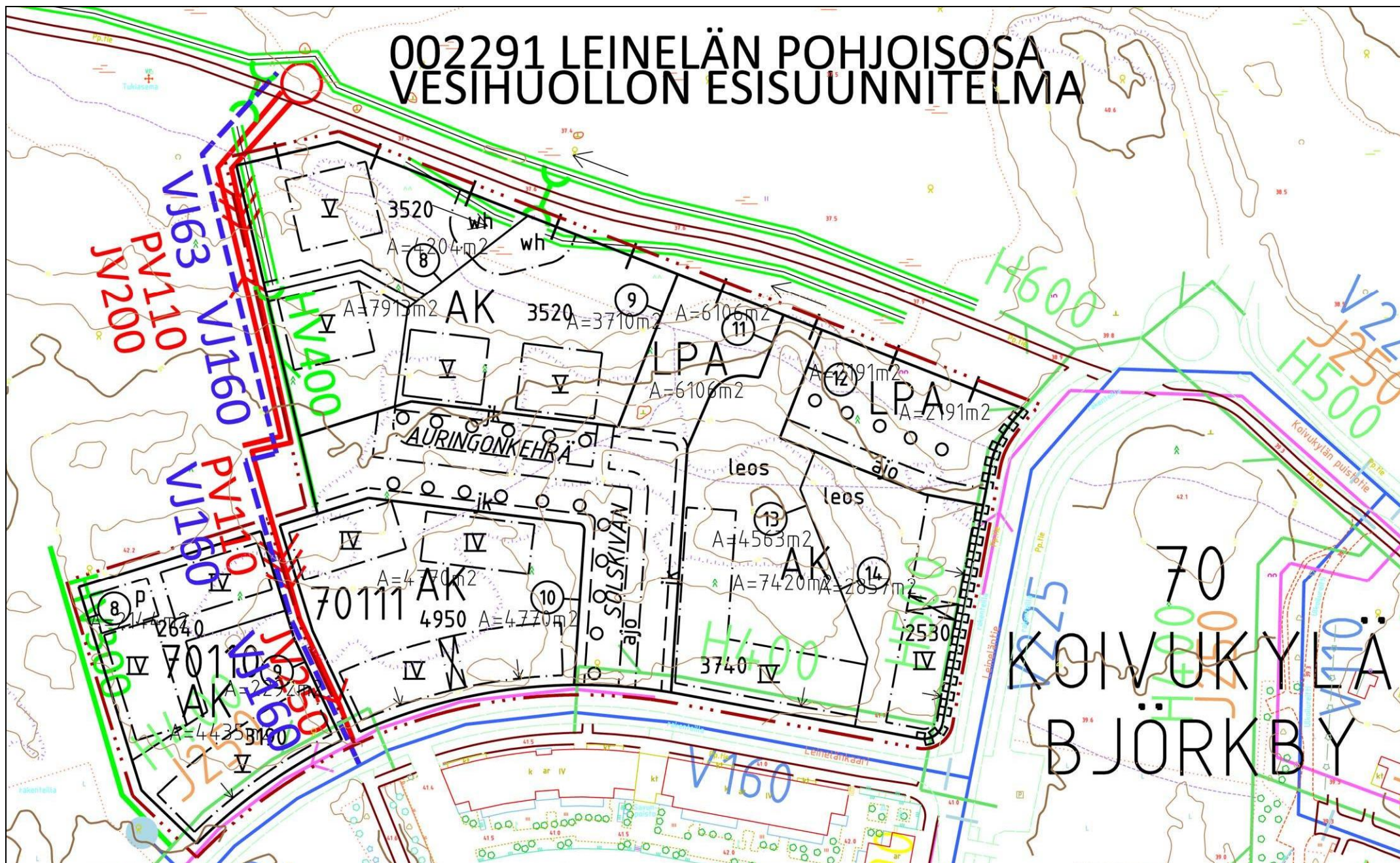
Mätningssavdelningen

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa ___ / ___ 20__

Godkänd av stadsfullmäktige ___ / ___ 20__

VANTAAN KAUPUNKI

ASEMAKAAVAMUUTOS NRO 002291

70 Koivukylä

Leinelä 1 pohjoisosa

MUISTUTUKSET JA VASTINEET

21.11.2016

Kaupunkisuunnittelu / VKA, LTO

Asemakaavamuutosehdotus nro 002291 / Leinelä 1 pohjoisosa on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä 21.9.-20.10.2016. Tänä aikana jätettiin neljä (4 kpl) muistutusta.

Muistuttaja	Muistutus	Tarkistukset
NRO 1 Eero ja Hannele Happonen	- Sosiaalisin perustein valittavat asukkaat vähentävät Leinelän vetovoimaa - Liikenteen lisääntyminen lisää onnettomuuksia - Rakennusliikkeille lisää liikevaihtoa	– – –
NRO 2 Elina Örthen	- Kerhotila puuttuu. - Pientalot unohdetaan. - Korkotuettuja ja kaupungin vuokrataloja liikaa.	– – –
NRO 3 Jaakko Päivinen ja Paula Rainio-Päivinen	- Luottamuksensuojaperiaate - Asumismuotojen tasapainoisuus. - Liikenteen lisääntyminen - Liikaa bussipysäkkejä.	– – – korjataan kaavaselistusta –
NRO 4 Seppo Jarnamo	- Luottamuksensuojaperiaate - Omistusasumista riittävästi - Tontin läpikulku lisääntyy - Leineläntien liikenne lisääntyy	– – – –

NRO 1
EERO JA HANNELE HAPPONEN

Muistutus:

Ostimme Leinelästä nykyisen, Leinelänkaari 2:ssa sijaitsevan kerrostaloasuntomme keväällä v. 2012. Aluetta markkinoitiin silloin luonnoläheisenä taidekaupunginosana, missä keskustan korkeampien kerrostalojen ympärille piti tuleman matalia 2-kerroksisia pientaloja. Kaupunginosan yleisilme näytti silloisissa havainnekuissa avaralta, valoisalta ja monimuotoiselta.

Nyt Vantaan kaupunki on tekemässä asiassa täyskäännöksen halutessaan muuttaa vain muutaman vuoden takaista asemakaavaa nostamalla roimasti rakennusoikeutta, jolloin alueen asukasmäärä kasvaa huomattavasti. Pientalot jyrätään pois kaavasta ja tilalle halutaan rakentaa 4- ja 6-kerroksisia kerrostaloja.

Suurin osa näiden rakennettavien kerrostalojen asunnoista tulee olemaan ymmärtääksemme vuokra- tai asumisoikeusasuntoja. Jos vuokra-asuntoihin valitaan asukkaat pääasiassa sosiaalisin perustein, tulee se vaikuttamaan radikaalisti Leinelän alueen yleisilmeeseen ja vetovoimaan. Tämä vähentää luonnollisesti potentiaalisten, ostovoimaa omaavien omistusasunnon ostajien halukkuutta hankkia asunto täältä. Asianlaita on näin mm. pääradan toisella puolella olevalla Havukosken alueella.

Asemakaavan muutos kaksinkertaistaa alueen asukasmäärän verrattuna entiseen kaavaan. Samalla tulee alueen asukkaiden omistamien autojen määrä todennäköisesti myös kaksinkertaistumaan. Tämä tarkoittaa liikenteen, liikennemelun ja päästöjen voimakasta lisääntymistä sekä Leinelänkaarella että Leineläntiellä.

Jo nyt monet autoilijat käyttävät Leineläntietä ja Koivukylän puistotietä oikotienään kun haluavat välttää Asolanväylän, Koivukylänväylän ja Talvikkien risteyksessä olevat liikennevalot tarkoituksenaan jatkaa Koivukylänväylää länteen. Leineläntie on jo nyt sen ja Koivukylän puistotien toisistaan erottavan liikenneympyrän ja Leinelän päiväkodin välissä varsinainen vauhtirata.

Välittömästi päiväkotirakennuksen pohjoispuolella on Leineläntien ylittävä suojatie, mikä "päättyy" Kukkukallion puistoon menevään kevyen liikenteen väylään. Valitettavasti kaikki autoilijat eivät noudata tässä nytkään liikennesääntöjä ja pysähdy suojatien eteen antaakseen tietä lapsille ja heitä päiväkodista noutaville vanhemmille. Kun asukkaiden ja autojen määrä lisääntyy, lisääntyy myös onnettomuuksien todennäköisyys tässä paikassa.

Kaupunginsuunnittelulautakunnan puheenjohtaja Sirkka Kähärä oli asukkaiden tavattavissa Leinelän Kukkukallion puistossa sunnuntaina 16.10.2016. Häneltä kysyttiin mm. miksi kaupunki haluaa muuttaa nykyistä voimassaolevaa asemakaavaa. 22.8.2016 päivätyn muutosehdotuksen mukaiseksi. Kähärä mainitsi erääksi syyksi mm. sen, että nykyisessä kaavassa olevat 2-kerroksiset asunnot eivät olleet käyneet kaupaksi. Hänen vastauksena ihmetyttää, sillä emme ole nähneet, että näitä asuntoja olisi kaupattu julkisesti lainkaan missään tiedotusvälineissä kuten sanomalehdissä tai rakentajien Internet -sivuilla.

Totuus asiassa on varmasti se, että kaupungin kumppaneina Leinelän rakentamisessa toimivat rakennusyritykset ovat lobanneet Vantaan kaupungin virkamiehiä ja poliittisia päättäjiä saadakseen muutettua kaavaa ja siten lisää rakennusoikeutta sekä samalla tuntuva liikevaihtoa itselleen ja nyt näyttää siltä, että he ovat (taas) onnistuneet siinä.

Vastustamme yllämainittujen seikkojen vuoksi asemakaavan muutosta ja koemme, että Vantaan kaupunki on johtanut meitä harhaan hankkiessamme asuntomme tästä kaupunginosasta vuonna 2012. Mikäli nyt haettava asemakaavamuutos toteutuu ei luopumisläheisestä taidekaupunginosasta ole tietoakaan.

Vastine:

Kaikkea matalaa rakentamista ei olla tällä asemakaavamuutoksella poistamassa. Leinelän alueen II-III-kerroksisesta rakentamisesta jäisi tämän asemakaavamuutoksen jälkeen jäljelle vielä 12 000 k-m² kun tällä kaavamuutoksessa sitä poistuisi 11 600 k-m².

Asemakaavassa ei päätetä sitä tuleeko asunnoista omistus-, asumisoikeus- vai vuokra-asuntoja. Kaavamuutosalueen tonttien jaossa pyritään valtuuston linjausten mukaiseen ja-kaumaan. Kaupungin vuokra-asuntoja (VAV) ei Leinelään ole tulossa muita kuin nyt rakenteilla oleva tontti.

Asemakaavamuutos kaksinkertaistaa kaavamuutosalueen asukasmäärän, mutta koko Leinelän asukasmäärää tämän kaavamuutos lisää vain n. 11,7 %, joten liikenteen lisäys ei ole voimakasta.

Leineläntietä ei ole vielä rakennettu lopulliseen muotoonsa katuja reunustavien tonttien keskeneräisyyden takia ja reunakivien puuttumisen takia kiertoliittymissä ajorata on leveämpi kuin se tulee olemaan lopputilanteessa. Leveä ajorata voi aiheuttaa ajonopeuksien nousumista. Tilanne pitäisi kuitenkin parantua siltä osin alueen valmistumisen myötä. Leineläntieltä puuttuu myös suojatien keskisaarekkeet, jotka osaltaan kaventavat ajotilaa ja tekevät kadun ylityksestä turvallisemman.

Kaavamuutosalueella ei ole vielä kaupattu asuntoja, mutta Leineläntien itäpuolella osoitteessa Leineläntie 13 on paritaloja kaupattu omistusasuntoina mutta kysyntää ei ole ollut ja ne toteutetaan asumisoikeusasuntoina.

Tarkistukset:

—

NRO 2
ELINA ÖRTHÉN

Muistutus:

Olemme asuneet Vantaalla nyt kahdella eri uudistaloalueella, jonne olemme muuttaneet ihan alueen rakentamisvaiheen alussa. Vuonna 2007 muutimme Pakkalanrinteeseen, jota markkinoitiin ihanana vehreänä korttelipiha-alueena, jota matalat kerrostalot kehystävät ja sisäpuolelle jäävät pientalot. Kun katsoo aluetta nykypäivänä, jäivät markkinointilupaukset ja visiot aikalailla puolitiehen-olimme pettyneitä ja muutimme pois.

Nyt olemme asuneet Leinelässä helmikuusta 2013. Ihana alue kaiken kaikkiaan, mutta taas se millä aluetta on markkinoitu ja myyty, alkaa salakavalasti muuttua. Ensinnäkin me kaikki asunnon omistajat olemme asuntoa ostaessamme maksaneet yhteisestä kerhotilasta. Kerhotilan piti valmistua ties milloin. Viimeisin lupaus taisi olla 2017 ja nyt Leinelän puistojuhlissa kuulin että valmistuminen venyy vuoteen 2019. Alueen kaava näytti myös hyvin erilaiselta kun asunnon ostimme. Piti tulla pientaloa ja erilaisia asumismuotoja (vuokra, omistus, asumisoikeus) vieretysten. Tällä hetkellä näyttää siltä, että pientalot aiotaan unohtaa kokonaan ja kortteleissa asumismuodot ovat pääasiassa vuokra-tai asumisoikeusasuntoja. Korkotuetut ja kaupungin vuokratalot alkavat nousta yhä enemmän alueelle nyt, kun kaavaa halutaan muuttaa. Alueesta on (jälleen) tulossa jotain muuta, kuin mitä sen alun perin piti olla. Leinelän pientaloalueen muuttaminen kerrostaloalueeksi tulee lisäämään alueen asukasmäärää runsaasti (mikä on varmasti kaupungin tahtotilakin) ja vaikuttaa täten väistämättä alueen rauhallisuuteen. Voihan toki olla, että kaikki menee ihan hyvin ja olen väärässä sen suhteen että uudesta kerrostaloalueesta aiotaan rakentaa pääsääntöisesti vuokra-asuntoaluetta, mutta valitettavasti tähän on nyt vaikea uskoa kun seuraa miten myös Skanska ja Lemminkäinen rakentavat vuokrataloja alueelle.

Vastine:

Kaavamuutosalue ei ole yhteisen kerhotilan piirissä, vaan kaavamuutosalueelle tulee omat kerhotilat. Jo rakennettuja asuntoja varten kerhotilat on ajateltu rakentaa Leinelän II päiväkodin viereen, naapuritontille. Kerhotilan hankesuunnitelma on kaupungin tilakeskuksen työohjelmassa 2017.

Kaikkea matalaa rakentamista ei olla tällä asemakaavamuutoksella poistamassa. Leinelän alueen II-III-kerroksisesta rakentamisesta jäisi tämän asemakaavamuutoksen jälkeen jäljelle vielä 12 000 k-m² kun tällä kaavamuutoksessa sitä poistuisi 11 600 k-m².

Asemakaavassa ei päätetä sitä tuleeko asunnoista omistus-, asumisoikeus- vai vuokra-asuntoja. Kaavamuutosalueen tonttien jaossa pyritään valtuuston linjausten mukaiseen jakaumaan. Kaupungin vuokra-asuntoja (VAV) ei Leinelään ole tulossa muita kuin nyt rakenteilla oleva tontti.

Asemakaavamuutos kaksinkertaistaa kaavamuutosalueen asukasmäärän, mutta koko Leinelän asukasmäärää tämän kaavamuutos lisää vain n. 11,7 %, joten liikenteen lisäys ei ole voimakasta.

Tarkistukset:

—

NRO 33

JAAKKO PÄIVINEN JA PAULA RAINIO-PÄIVINEN

Muistutus

Asianosaiset haluavat esittää vireillä olevaan kaavamuutokseen kirjallisen huomautuksen.

Asemakaavamuutosalueella on voimassaoleva tuore kaava, Leinelä 1-asemakaava nro 700400 (kv 14.4.2008). Mikä vika tai virhe on voimassaolevassa kaavassa, kun sitä pitää heti muuttaa?

Miten mahdollisessa kaavamuutoksessa toteutuu omistusasuntojen ja tuetun asumisen suhde? Nykyisessäkin kaavassa on jo muutettu omistusasunnoiksi kaavoitettuja tontteja asumisoikeusasunnoiksi.

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 22.8.2016 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002291:

Vantaan valtuustokauden 2013-2017 strategia (Kv 17.6.2013/15.6.2015):

Strateginen painopiste on kaupunkirakenteen eheyttämisessä. Kestävä kehitys on hyvien elinmahdollisuuksien turvaamista nykyisille ja tuleville sukupolville. Ratkaisunissa ja päätöksenteossa huomioidaan ekologiset näkökulmat ja oikeudenmukaisuus sekä pidetään talous tasapainossa.

Miten suunniteltu kaavamuutos toteuttaa oikeudenmukaisuuden nykyisten asukkaiden kannalta?

Maapoliittiset linjaukset koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta (Kv 22.9.2014)

Kaavoituksella turvataan rakennettujen alueiden kehittäminen sekä uusien alueiden vetovoima ja laatutaso.

Miten varmistetaan vetovoima ja laatutaso, mikäli alueesta rakennetaan kerrostalolähiö, eikä alkuperäisen kaavan mukainen monimuotoinen asumisalue?

Palvelut ja työpaikat Uusia työpaikkoja alueelle ei tule. Asukkaiden lisäys vaikuttaa positiivisesti koko Leinelän palveluiden monipuolistumiseen. Asukasluvun kasvu lisää päiväkotipaikkojen ja koulupaikkojen tarvetta

Kaavamuutos lisää asukkaiden määrää voimassa olevaan kaavaan verrattuna vähän yli 300:lla, mikä ei lisää merkittävästi palvelujen järjestämisen tarvetta.

Miten tämä toteutetaan? Asukasluvun kasvu lisää päivä- ja koulupaikkojen tarvetta ja monipuolistaa palveluita mutta ei kuitenkaan lisää palvelujen järjestämisen tarvetta?

Tätä asiaa kommentoi myös opetuslautakunta jo alkuperäisen kaavan 1 osalta:

Opetuslautakunnan lausunto:

"Vaikka tämän betkisten väestöennusteiden perusteella näyttää siltä, ettei Leinelän rakentamisen vuoksi tarvitse rakentaa uusia koulurakennuksia, on syytä varautua kasvavaan väestökehitykseen alueella varaamalla tilat kahden YL-korttelin päiväkotien yhteydestä 1. - 2. luokkaa varten. Toisen YL-alueen rakennusoikeus 2 100 krs-m² riittäisi kerbotilan mahdollistaman tilan vuoksi myös 1. - 2. luokan käyttöön. Toisen YL-alueen rakennusoikeutta 1 500 krs-m² on syytä lisätä 600 krs-m² 2 100 krs-m²:ksi, jolloin se mahdollistaa tarpeen mukaan 1. - 2. luokan sijoittamisen päiväkodin yhteyteen."

Vastine:

Keskusteluissa sivistystoimen kanssa on päädytty siihen, että riittää kun toisella PL-alueella alueella varaudutaan 1. - 2. luokan sijoittamiseen päiväkodin yhteyteen. Korttelissa 70115 on jo valmiiksi rakennusoikeutta sen verran, että koululuokkien sijoitus on mahdollista.

Miten tämä asia etenee kaupungin hallinnossa, ja miten se on aikataulutettu mahdollisen kaavamuutoksen aiheuttaman tarpeen kanssa?

Kaavamuutos ei lisää katujen tai vesihuollon rakentamista. Aluetta rajaavat katualueet Leinelänkaari ja Leineläntie on kaavoitettu ja rakennettu jo aiemmin ja ne palvelevat viereisiä rakennettuja kortteleita.

Tässä on virhe. Leineläntie ja Leinelänkaari eivät ole vielä rakennettuja. Milloin keskeneräiset kadut saadaan valmiiksi myös jalkakäytävien, bussipysäkkien ja valaistuksen osalta? Kyse on liikenneturvallisuudesta.

Kaava-alue sijaitsee kävelyetäisyydellä Leinelän asemasta. Ratkaisu lisää alueen joukkoliikenteen matkustajamääriä ja parantaa joukkoliikennepalvelujen kannattavuutta. Kasvava asukasmäärä lisää osaltaan ajoneuvoliikennettä Leineläntiellä ja Leinelänkaarella.

Miten voidaan tietää, että alueelle muuttavat ihmiset käyvät töissä alueilla, joita julkinen liikenne (Kehärata) palvelee? Voidaanko yhtä hyvin olettaa, että tietty prosentti tulevista asukkaista tarvitsee välttämättä omaa autoa työmatkoihin, jotka suuntautuvat muualle kuin Kehäradan palvelualueelle? Miten on huomioitu jo nyt läpiajokatuna olevan Leineläntien liikenneturvallisuus?

Pysäköintipaikat

Kaavamuutoksen perustana on maantasopysäköintiin perustuva ratkaisu.

Halvin pysäköintiratkaisu antaa asumisen kohtuuhintaisuuden saavuttamista. Kumppaneiden suosima vaihtoehto.

Onko pysäköintipaikkojen mitoitus oikea? Tällä hetkellä kaikki alueen vapaat ja pysäköinnin mahdollistavat tienvarret sekä muut alueet ovat asukkaiden pysäköintipaik-

koina. Halvin pysäköintiratkaisu on myös esteettisesti rumin, varsinkin suunnitellun kaavamuutoksen osalta alueen pohjoisosassa, joka on käytännössä kokonaan pysäköintialuetta. Miten tässä toteutuu ”uusien alueiden vetovoima ja laatutaso”?

Luottamuksensuojaperiaate

Olemme nykyistä asuinhuoneistoamme ostaessamme tutustuneet alueen kaavoitukseen ja sen tilanteeseen. Olemme arvioineet asuinhuoneiston kauppoja tehdessämme, että alueella on tuore kaava, ja kaavan sekä Leinelän alueesta kertovien nettisivujen (Leinelän Kehitys Oy) mukaan alueesta halutaan Vantaan taidekaupunginosa, jossa on monimuotoista ja erityyppistä asuinrakentamista. Voimassa olevan kaavan mukaan kiinteistökorttelimme pohjoispuoli jatkuu matalan rakentamisen alueena, ei kerrosta-loalueena.

Luottamuksensuojaperiaatteen mukaan yksityisen henkilön tulee voida luottaa viranomaisen toiminnan virheettömyyteen ja viranomaisten tekemien päätösten pysyvyyteen.

Yhdenvertaisuus

Yhdenvertaisuuden loukkaukseksi voidaan katsoa se, että vallitsevassa tilanteessa nykyinen kaava muutettaisiin luottamuksensuojanperiaatteen vastaisesti ja samalla loukattaisiin muiden alueen kiinteistöjen omistajien oikeutta luottaa kaavan pysyvyyteen tilanteessa, jossa alueen kehittäminen ei painavin perustein edellytä kaavaan kirjatun rakennusoikeuden muuttamista. Kaavamuutos ei ole tilanteessa ainoastaan Vantaan Kaupungin, mutta myös suurten rakennusliikkeiden intressissä, eikä kaavamuutos yleisen edun kustannuksella saisi syntyä yksittäisten kaupallisten toimijoiden tarpeiden vuoksi. Päätöksen tulee edellyttää myös objektiivisten lakiin kirjattujen oletusten täyttymistä.

Lama-ajan perusteella ei pitäisi tehdä johtopäätöksiä, etteivätkö monimuotoiset asunnot menisi kaupaksi Leinelässä. Eihän Vantaan kaupunki ole edes markkinoinut Leinelää, vaan kaikki markkinointi on kohdentunut Kivistön asuntomessualueelle. Ymmärrän täysin, että tonttimaasta saadaan myyntihetkellä parempi hinta silloin, kun se myydään kerrostalotuotantoon ja ostajana on taho, joka rakentaa sinne vuokra-asuntoja, mutta kaupungin pohjaton rahapussi ja osaamattomuus rakentaa kaupunginosaa kestäväällä pohjalla ei saa olla syynä uuden kaavan muuttamisesta asumisviihtyisyyttä huonontavaksi. Kauaskantoisempi ratkaisu olisi saada alueelle muuttamaan hyvätulaisia veronmaksajia, joiden asumista ei tarvitsisi verorahoin tukea.

Vastine:

Asemakaavassa ei päätetä sitä tuleeko asunnoista omistus-, asumisoikeus- vai vuokra-asuntoja. Kaavamuutosalueen tonttien jaossa pyritään valtuuston linjausten mukaiseen ja-kaumaan. Kaupungin vuokra-asuntoja (VAV) ei Leinelään ole tulossa muita kuin nyt rakenteilla oleva tontti.

Kaikkea matalaa rakentamista ei olla tällä asemakaavamuutoksella poistamassa. Leinelän alueen II-III-kerroksisesta rakentamisesta jäisi tämän asemakaavamuutoksen jälkeen jäljelle vielä 12 000 k-m² kun tällä kaavamuutoksessa sitä poistuisi 11 600 k-m².

Asukasluvun lisäys on niin pieni, ettei se yksinään laukaise esim. uuden päiväkodin rakentamista. 1-2 luokkia ei ole nykysuunnitelmien mukaan tulossa Leinelän II päiväkodin yhteyteen, vaan tontille tulisi n. 110-paikkainen päiväkotikoti. Koivukylän suuralueella viimeisten väestöennusteiden mukaan koulujen oppilaspaikat riittävät.

Asemakaavaselostuksen virheellinen kohta: "Leinelänkaari ja Leineläntie on kaavoitettu ja rakennettu jo aiemmin ..." muutetaan muotoon: "Leinelänkaari ja Leineläntie on kaavoitettu ja osittain rakennettu jo aiemmin ..."

Katujen viimeistely pystytään tekemään sitä mukaan kun niitä ympäröivät tontit rakentuvat. Katujen valmistuminen on siis suoraan riippuvainen tonttien rakentamisen aikataulusta. Reunakivien puuttumisen takia kiertoliittymissä ajorata on leveämpi kuin se tulee olemaan lopputilanteessa. Leveä ajorata voi aiheuttaa ajonopeuksien nousemista. Tilanne pitäisi kuitenkin parantua siltä osin alueen valmistumisen myötä. Leineläntieltä puuttuu myös suojatien keskisaarekkeet, jotka osaltaan kaventavat ajotilaa ja tekevät kadun ylityksestä turvallisemman.

Pysäköintipaikat

Hyvillä joukkoliikennepalveluilla annetaan mahdollisuus joukkoliikenteen käyttöön. Tuolloin osa asukkaista pärjää ilman omaa autoa. Osalle asukkaista varataan myös mahdollisuus oman auton omistamiseen ja säilytykseen. Pysäköintinormi perustuu kaupunkisuunnittelu-
lautakunnan periaatepäätökseen eräiden asemien (mm. Leinelän) vaikutuspiirissä olevien uusien asemakaavojen normeista.

Pysäköinnin esteettisyys. Auringonkehrä-niminen LPA-alue (Autopaikkojen korttelialue) on esitetty kapeana: ajoväylän molemmin puolin on pysäköintipaikat ja niiden ulkopuolelle on varattu tilaa istutuksille. Vain koillisnurkan LPA-alueella on pysäköintiä kolmessa rivissä. Väliin on osoitettu istutettava puurivi ja pensasistutuksia.

Luottamuksensuojaperiaate ja yhdenvertaisuus

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan ”Kunnan tulee seurata asemakaavojen ajanmukaisuutta ja tarvittaessa ryhtyä toimenpiteisiin vanhentuneiden asemakaavojen uudistamiseksi” (MRL 60§). Leinelä 1 –asemakaava tuli voimaan 4.6.2008 ja on siten ollut voimassa jo yli 8 vuotta. Nyt muutettavassa asemakaavassa on II-kerroksista rakentamista pääosin AP-merkinnällä. Se tarkoittaa kaksikerroksisia asuntoja, jotka ovat kysyntään nähden varsin suuria ja kalliita. Asuntosäätiö on kahteen otteeseen yrittänyt myydä II-kerroksisia paritaloasuntoja Leineläntien toisella puolella omistusasuntoina, mutta kysyntää ei ole ollut ja kohde on nyt rakenteilla asumisoikeusasuntoina.

Vantaan yleiskaavassa alue on kokonaisuudessaan Tehokasta asuntoaluetta (A1), joten asemakaavamuutos on täysin yleiskaavan mukainen.

Valtion ja Helsingin seudun kuntien välisessä maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksessa 2016 - 2019 (MAL) on tavoitteena yhdyskuntarakenteen ja liikennejärjestelmän yhteensovittaminen siten, että luodaan edellytyksiä tonttitarjonnan ja asuntotuotannon merkittävälle lisäämiselle. Kaavamuutosalueen sijainti Kehäradan aseman läheisyydessä sopii tavoitteeseen tähän hyvin.

Tarkistukset:

Korjataan selostukseen sivulle 18 Leineläntien ja Leinelänkaaren valmisusaste: ”*Leinelänkaari ja Leineläntie on kaavoitettu ja osittain rakennettu jo aiemmin...*”

NRO 4
SEPPÖ JARNAMO

Muistutus

Kortteliin 70111 ja osin kortteliin 70110 ollaan suunnittelemassa asemakaavamuutosta, jolla tonttien kerrosala yli kaksinkertaistettaisiin nykyisen asemakaavan sallimasta. Pientalomaiset 2-kerroksiset rakennukset korvattaisiin 4-5 kerroksisilla rakennusjäteillä. Vastustan esitettyä asemakaavan muutosehdotusta mm. seuraavista syistä.

Hankin nykyisen asuntoni yhtiöstä, joka sijaitsee Leinelänkaaren ja Leineläntien kulmassa. Ostopäätökseni perustui täysin siihen, mitä selvisi alueen asemakaavasta. Idyllinen ns. taidekaupunginosa ja hankittavan asunnon vieressä puisto ja välittömässä naapurissa sen pohjoispuolella pientalovaltainen alue, sitten joskus kun se rakennetaan. Kaiken kaikkiaan ympäristö sitä, mitä halusinkin. Muutin Leinelään v. 2012 eli 4 vuotta sitten, jolloin Leinelän rakentaminen oli vasta alkuvaiheessa. Ja nyt siis ollaan jo muuttamassa kaavaa, jotta erään poliitikon sanoja lainakseni Leineläänkin saataisiin lisää pöhinää. Kaavamuutos toteutuessaan loukkaisi syvästi luottamuksensuojaperiaatetta. Luottamuksensuojaperiaate merkitsee, että viranomaisten toimien on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia. *Luottamuksen suojaamisen keskeinen sisältö on, että yksityisten tulee voida luottaa viranomaisten toiminnan oikeellisuuteen ja virheettömyyteen sekä viranomaisten tekemien hallintopäätösten pysyvyyteen.* Asemakaavamuutokset eivät ole, eikä saa olla tuuliviirin lailla tapahtuvia muutoksia.

Asumismuotojen tasapainoisuus on myös oleellinen elinympäristön viihtyisyyttä mitattaessa. Tämä tarkoittaa, että omistusasumista tulee olla riittävästi suhteessa muihin asumismuotoihin. Leinelässä ei ainakaan tällä hetkellä omistusasuminen ole mitenkään merkittävässä roolissa. Tästäkin vähästä on jo tingitty muuttamalla asuntoyhtiö Leineläntie 13:ssa asumisoikeusasunnoiksi. Kyseinen yhtiö oli suunniteltu alkujaan omistusasunnoiksi. Leinelän pohjoisosan mittava rakennusoikeuden lisäys johtaisi siihen, että omistusasujien suhteellinen osuus edelleen pienenis johtuen yksityisten asuntomarkkinoiden hiipuneesta kysynnästä nykyisessä taloustilanteessa.

Toteutuessaan asemakaavamuutos lisäisi Leineläntien liikennettä entisestään. Leineläntien liikenne on jo nykyiselläänkin liian vilkasta johtuen mm. siitä, että sitä käytetään läpikulkuväylänä Koivukylänväylältä Asolanväylälle. Tässä mielessä liikennejärjestelyt ovat epäonnistuneet. Asuinalueen läpi kulkeva katu ei voi olla isojen liikennevirtojen väylä. Leineläntiellä on myös paljon häirikköliikennettä. Päiväkodin kulman ja Koivutaipaleen välisellä osuudella kokeillaan menopelien kiihtyvyyttä usein öiseen aikaan häiriten näin monien yöunta. Leineläntien liikennejärjestelyt tulisi rakentaa erilaisilla hidasteilla sellaisiksi, että

ne itsessään rauhoittavat liikenteen. Nopeusrajoituksilla ongelma ei poistu, ellei valvonta ole ympärivuorokautista.

Asuntoyhtiömme sijaitsee Leineläntien varrella Kukkukallion puiston vieressä. Parkkialueen ja talomme välissä oleva puistomainen alue on osa tonttiamme. Tonttimme sijainti asettuu kaavamuutoksen kohteena olevan alueen ja Leinelän aseman väliin. Tonttimme on yksityisaluetta, eikä sinne ulkopuolisilla pitäisi olla mitään asiaa. Jokainen haluaa pitää sisäpihansa omassa käytössään. Vieraat oikovat kuitenkin surutta piha-alueemme halki. Tonttimme on rakenteeltaan sellainen, että meillä ei ole keinoja ohjata muiden kulkijoiden käyttäytymistä. Asemakaavamuutos pahentaisi tilannetta entisestään. Jo nykyiselläänkin ihmisten liikkuminen aiheuttaa yhtiöllemme harmia. Leineläntien pohjois-

päässä on kaksi bussipysäkkiä, joiden väli on 100 metriä. Toinen näistä pysäkeistä on talomme edessä. Pysäkin käyttäjät roskaavat jatkuvasti tupakkatumppeillaan tonttiamme, tunkevat etenkin sateella ulko-ovemme yläpuolella olevan lipan alle ja aiheuttavat jopa terveyshaittoja polttaessaan lipan läheisyydessä savun kulkeutuessa oven vieressä olevan ilmenttiin kautta porrashuoneistoon.

Suomen perustuslain 20§:ssä todetaan, että *"julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöönsä koskevaan päätöksentekoon"*. Näin soisi myös Vantaalla toimittavan.

Vastine:

Luottamuksensuojaperiaate. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan "Kunnan tulee seurata asemakaavojen ajankäyttöä ja tarvittaessa ryhtyä toimenpiteisiin vanhentuneiden asemakaavojen uudistamiseksi" (MRL 60§). Leinälä 1 –asemakaava tuli voimaan 4.6.2008 ja on siten ollut voimassa jo yli 8 vuotta. Nyt muutettavassa asemakaavassa on II-kerroksista rakentamista pääosin AP-merkinnällä. Se tarkoittaa kaksikerroksisia asuntoja, jotka ovat kysyntään nähden varsin suuria ja kalliita. Asuntosäätiö on kahteen otteeseen yrittänyt myydä II-kerroksisia paritaloasuntoja Leineläntien toisella puolella omistusasuntoina, mutta kysyntää ei ole ollut ja kohde on nyt rakenteilla asumisoikeusasuntoina.

Vantaan yleiskaavassa alue on kokonaisuudessaan Tehokasta asuntoaluetta (A1), joten asemakaavamuutos on täysin yleiskaavan mukainen.

Valtion ja Helsingin seudun kuntien välisessä maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksessa 2016 - 2019 (MAL) on tavoitteena yhdyskuntarakenteen ja liikennejärjestelmän yhteensovittaminen siten, että luodaan edellytyksiä tonttitarjonnan ja asuntotuotannon merkittävälle lisäämiselle. Kaavamuutosalueen sijainti Kehäradan aseman läheisyydessä sopii tavoitteeseen tähän hyvin.

Asemakaavassa ei päätetä sitä tuleeko asunnoista omistus-, asumisoikeus- vai vuokra-asuntoja. Kaavamuutosalueen tonttien jaossa pyritään valtuuston linjausten mukaiseen jakaumaan. Kaupungin vuokra-asuntoja (VAV) ei Leinelään ole tulossa muita kuin nyt rakenteilla oleva tontti.

Kaikkea matalaa rakentamista ei olla tällä asemakaavamuutoksella poistamassa. Leinelän alueen II-III-kerroksisesta rakentamisesta jäisi tämän asemakaavamuutoksen jälkeen jäljelle vielä 12 000 k-m² kun tällä kaavamuutoksessa sitä poistuisi 11 600 k-m².

Leineläntietä ei ole vielä rakennettu lopulliseen muotoonsa katuja reunustavien tonttien keskeneräisyyden takia ja reunakivien puuttumisen takia kiertoajorata on leveämpi kuin se tulee olemaan lopputilanteessa. Leveä ajorata voi aiheuttaa ajonopeuksien nousumista. Tilanne pitäisi kuitenkin parantua siltä osin alueen valmistumisen myötä. Leineläntieltä puuttuu myös suojatien keskisaarekkeet, jotka osaltaan kaventavat ajotilaa ja tekevät kadun ylityksestä turvallisemman. Bussipysäkeille tulee katokset kun kadut valmistuvat.

Tarkistukset:

—

19 §

Detaljplaneändring 002266, 16 Gruvsta / Bostäder i flervåningshus utmed Gruvstavägen på Sarlins tomt

VD/10567/10.02.04.01/2014
HP/LVA/TLA/TKA/JOR/SRU/JB/AP

Utmed **Gruvstavägen**, i stället för Sarlins pumpfabrik som ska rivas planeras bostäder i flervåningshus med 4–8 våningar 30 555 m²-vy samt affärslokaler 160 m²-vy. I planerna fäster man särskilt avseende vid byggnadernas arkitektur och anpassning till den värdefulla stadsbilden i Gruvsta.

Detaljplaneändringen gäller kvarter 16131 samt gatu- och trafikområde, i stadsdelen 16, Gruvsta. Ändringen gäller kvarteret 16131 samt gatuområden i den detaljplan som upphävs.

Området är beläget i stadsdelen Gruvsta, i kvarteret 16131. I norr gränsar området till Lindersstigen, i öster till Tavastehusleden, i väster till Gruvstavägen och i söder till Malmbrytarstigen.

Den som ansöker om detaljplanen

PHOF Oy Ab

Markägare

PHOF Oy Ab, för gatuområdenas del Vanda stad

Deltagande i planberedningen

Utöver stadens egna sakkunniga har arkitektbyrån Arkkitehtitoimisto Laatio Oy, Maisema-arkkitehdit Byman & Ruokonen Oy, Ramboll Oy samt Oy K-O Nyman-Consulting Ab deltagit som konsulter för sökanden och Lehto Group Oy som byggherre i beredningen av planförslaget.

Generalplan

I den generalplan med rättsverkningar som godkännts av stadsfullmäktige 17.12.2007 är planändringsområdet arbetsplatsområde (TP). Planeringsområdet och detaljplaneändringen ingår samtidigt i den generalplaneändring för Gruvsta- och Sillböleområdet som anhängiggörs. I ändringen kommer området förmodligen att vara ett effektivt bostadsområde (A1). Dessutom finns det ett sekundärcentrum för centrumfunktioner (c) i Gruvstaområdet. Bostadsområdet byggt på 1960-talet i Gruvsta är ett värdefullt område med avseende på stadsbilden, vars byggnads- och kulturhistoriska värden och stadsbild måste skyddas (område som markerats med glest snedstreck).

Detaljplaneändringen

För tillfället är planändringsområdet ett kvartersområde för industri- och lagerbyggnader T17. Enligt den nuvarande detaljplanen är byggrätten för hela tomten 25 000 m²-vy. Den våningsyta som har byggts är 14 486 m²-vy. På planeringsområdet ligger en fabriksbyggnad som ska rivas. På områdets östra sida finns Tavastehusleden och på västra sidan på andra sidan av Gruvstavägen finns bostadshus i 8 våningar på ett kvartersområde för flervåningshus AK. Flervåningshuskvarterens exploateringsgrad varierar $e=0,7-0,9$. Områdets norra del är ett kvartersområde för kontorsbyggnader KT där ARE Oy:s kontorsbyggnad finns samt delvis obebyggt skogsområde. Planeringsområdets södra sida är ett gatuområde för gång- och cykeltrafik.

PHOF Oy Ab har ansökt om att ändra detaljplanen så att kvartersområdet för industri- och lagerbyggnader i kvarteret 16131 ändras till ett kvartersområde för flervåningshus AK. Syftet med planändringen är att göra det möjligt att på tomten bygga flervåningshus på 30 555 m²-vy samt affärslokaler på 160 m²-vy som är högklassiga till arkitektur och utförande. Vid planeringen har man strävat efter att hitta en modern lösning som passar in på Gruvstas atmosfär och stadsbild.

Med detaljplaneändringen ändras en del av kvarteret 16131 till ett kvartersområde för flervåningshus AK, ett kvartersområde i sambruk som betjänar boende AH, ett kvartersområde för bilplatser LPA, samt i den östra delen till ett trafikområde LT. I kvartersområdet för flervåningshus markeras en riktgivande tomtindelning. I kvartersområdet för flervåningshus (AK) anvisas 30 555 m²-vy bostäder och 160 m²-vy affärsutrymme i stenfoten på bostadshusen. Exploateringsgraden för den tomt som planeras är $e=1,2$. Planen gör det möjligt att bygga ett kvarter för omkring 610 nya invånare.

Nybyggnationen utgörs av byggandet av bostadshus i 4–8 våningar. Byggandet utförs i fyra våningar från Gruvstavägens riktning och i åtta våningar från Tavastehusledens riktning. Kvarteret utgörs av byggnadsmassor placerade i båge som omsluter tre kvartersgårdar. I planerna har man också fäst särskild vikt vid bostadskvarterens gårdar samt byggnadsmassornas skala och arkitektur på Gruvstavägen samt anpassning till traditionen och stadsbilden i Gruvstaområdet. Byggnadshelheten kan genomföras som tre områdeshelheter och i varje helhet byggs 3–4 byggnader som omsluter en egen skyddad innergård. Största delen av bilplatserna är placerade mellan bostadskvarteren och Tavastehusleden i en parkeringsanläggning i två våningar i ett LPA-kvartersområde. Kvarterets övriga bilplatser har anvisats till två mindre LPA-områden samt delvis till ett AH-kvartersområde.

Södra delen av kvarteret 16131 kvarstår som ett kvartersområde för industri- och lagerbyggnader. På tomten föreslås byggrätt på 9 000 m²-vy. Kontorsbyggnaden skyddas genom detaljplan.

I samband med planändringen har nödvändiga utredningar gjorts som kan läsas på detaljplaneringens webbsidor. Buller och luftkvalitet har beaktats vid byggnadernas placering samt genom planbestämmelser.

Detta projekt förutsatte inte att Kopparbergets anslutning förbättras. Ärendet undersöks i samband med utarbetandet av Gruvstas generalplanändring.

Deltagande och växelverkan

Ett program för deltagande och bedömning i enlighet med MBL 63 § gjordes upp 26.6.2015. I Vantaan Sanomat har meddelats om att planen blivit aktuell i enlighet med MBL 62 § och intressenterna har beretts möjlighet att uttala sin åsikt om saken. Nio åsikter och ställningstaganden inlämnades. Åsikterna och ställningstagandena redogörs för i beskrivningen av detaljplaneändringen.

Myndighetssamråd

Ett möte med NTM:s representanter gällande Tavastehusledens planer hölls 21.4.2016. En förhandling med räddningsmyndigheten gällande beaktande av brandfrågor i planen har förts 21.3.2016.

Stadens markpolitiska riktlinjer

Detaljplanearbetet följer stadens markpolitiska riktlinjer (Fge 17.12.2012, som kompletterats och justerats i fge 22.9.2014).

Planläggningsprocessen gäller privat mark och medför ny våningsyta för bostäder (30 555 m²-vy, ca 607 bostäder).

Avtal

Detaljplaneändringen omfattas av ett verkställighetsavtal. Avtalet undertecknades 1.12.2016.

Ändringskostnaderna betalas av sökanden PHOF Oy Ab och för stadsstyrelsen kommer man att föreslå att avgiftsklass 4 (18 000 euro) sammanlagt 18 000 euro fastställs.

Stadsplaneringsnämnden 13.6.2016 § 11

Stadsplaneringsdirektörens förslag:

Stadsplaneringsnämnden beslutar att föreslå för stadsstyrelsen att

- a) förslaget till detaljplaneändring nr 002266, 16 Gruvsta / Bostäder i flervåningshus utmed Gruvstavägen på Sarlins tomt, som daterats 13.6.2016, läggs fram i 30 dagar i enlighet med MBF 27 §,
- b) berättiga stadsplaneringen till att begära nödvändiga utlåtanden.
- c) fastställa avgiftsklass 4 (18 000 euro) och konstatera att sökanden PHOF Oy Ab betalar ändringskostnaderna, sammanlagt 18 000 euro.

Behandling:

Ledamoten Maija Vanhanen föreslog att ärendet återremitteras för ny beredning. Ersättaren Mervi Peltola understödde återremitteringsförslaget.

Ordförande konstaterade att man måste hålla omröstning om saken och föreslog följande omröstningsförfarande: de som understöder stadsplaneringsdirektörens förslag röstar ja, medan de som understöder ledamot Vanhanens förslag röstar nej. I omröstningen gavs 12 ja-röster och två nej-röster.

Ordföranden konstaterade att remitteringsförslaget förkastats.

Beslut:

Stadsplaneringsdirektörens förslag godkändes.

Stadsstyrelsen 20.6.2016 § 32

Förslag framlagt av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö:

Styrelsen beslutar att

- a) förslaget till detaljplaneändring nr 002266, 16 Gruvsta / Bostäder i flervåningshus utmed Gruvstavägen på Sarlins tomt, som daterats 13.6.2016, läggs fram i 30 dagar i enlighet med MBF 27 §,
- b) berättiga stadsplaneringen till att begära nödvändiga utlåtanden, och
- c) fastställa avgiftsklass 4 (18 000 euro) och konstatera att sökanden PHOF Oy Ab betalar ändringskostnaderna, sammanlagt 18 000 euro.

Behandling:

Stadsstyrelseledamoten Riitta Ryhänen föreslog att ärendet återremitteras för ny beredning. Stadsstyrelseledamoten Riikka Åstrand understödde Ryhänens förslag.

Ordföranden konstaterade att man måste hålla omröstning om saken och gav följande förslag till omröstning: De som understöder biträdande stadsdirektörens förslag röstar ja medan de som understöder ledamoten Ryhänens förslag röstar nej. Omröstningsförslaget godkändes.

Vid omröstningen gavs 13 ja-röster (Hämäläinen, Jääskeläinen P., Karlsson, Kotila, Kärki, Lehmuskallio, Letto, Mäkinen, Mäntynen, Niemelä, Orpana, Salminen H., Suvensalmi) och 3 nej-röster (Kokko, Ryhänen, Åstrand), varvid ändringsförslaget förkastades.

Beslut:

Biträdande stadsdirektörens förslag godkändes.

Framläggning

Förslaget till detaljplaneändring hölls framlagt 17.8–15.9.2016 med stöd av MBF 27 §. Under denna tid inlämnades två anmärkningar. Inlämnade anmärkningar och svar kort (mer detaljerat i redogörelsen och i sammanfattningen av anmärkningarna):

Kaivoksela-seura ry: Kaivoksela-seura anser det som en god lösning att bygga bostäder på planområdet, ifall Gruvstas ursprungliga planeringsprinciper beaktas vid byggandet och om byggandets dimension, stil och material passar in i miljön och omgivande bebyggelse. Planområdets byggnadseffektivitet avviker väsentligt från övriga Gruvsta som skyddas på grund av byggnadshistoriska skäl, och är till och med dubbelt så stor. De nuvarande bostadshusen utmed Gruvstavägen är punkthus i sex våningar som är glest placerade och har naturen nära, vilket är karakteristiskt för Gruvsta. Att placera byggnader med fyra våningar som ett band efter varandra i Gruvstavägens riktning strider mot detta.

Parrila Leena och Leo: Planområdets byggnadseffektivitet avviker mångfaldigt från övriga Gruvsta. Tornhusen längs med Gruvstavägen överskuggas av nybyggnationen. Var är de byggnadshistoriska värden som endast ska följas av dem som bor i gamla hus? De ursprungliga planerna var inte att Gruvsta skulle bli ett område med tät bebyggelse, även om det på området låg en kyrka, skola och ett köpcentrum, rådgivning och läkartjänster på gångavstånd från varandra. Låg. Området byggdes så att ljuset, glesheten och det öppna utrymmet utgjorde de väsentliga, dominerande dragen. Naturen och öppenheten var en del av planeringen. Gruvstavägens östra sida borde ha planerats enhetligt. Trafiken på Gruvstavägen ökar mångfaldigt i och med nya invånare och fler bilar.

- ➔ Planändringsområdet ligger i Gruvstas östra del och fungerar som en övergång till det nya moderna bostadsområdet i Sillböle, där man genom en generalplanändring föreslår att boende placeras. Nybyggnationens effektivitet motsvarar effektiviteten för områdets planerade kvarter i ett kvartersområde för effektivt bostadsbyggande A1 i generalplanändringen som är under beredning.
- ➔ Med tanke på stadsbilden satsar man i planeringen på fasaderna utmed Gruvstavägen och Tavastehusleden. I Tavastehusledens riktning uppvisas modern arkitektur och i Gruvstas riktning en arkitektur som passar in i området. Fasaderna utmed Gruvstavägen ska med moderna arkitektoniska medel följa samma arkitektoniska artikuleringsprinciper som

fasaderna på de befintliga byggnaderna i Gruvsta. Bostadshusens fasader utmed Tavastehusleden är modernare och varierande till sin artikulering och förenas med det framtida Sillböleområdet. Byggandet anpassas till miljön genom specifika detaljplanebestämmelser. Det att byggnadsmassorna i fyra våningar utmed Gruvstavägen görs lägre anses vara motiverat.

- ➔ Nybyggnationen orsakar inte stora förändringar i trafikmängderna. Ingången till parkeringsanläggningen invid Tavastehusleden ligger i områdets södra del. Detta projekt förutsatte inte att Kopparbergets anslutning förbättras. Ärendet undersöks i samband med utarbetandet av Gruvstas generalplanändring.

Planutlåtanden

Stadsstyrelsen beslutade 20.6.2016 berättiga stadsplaneringen till att begära nödvändiga utlåtanden. Tre utlåtanden begärdes och två stycken lämnades in. Inlämnade anmärkningar och svar kort (mer detaljerat i redogörelsen och i sammanfattningen av anmärkningarna):

NTM-centralen i Nyland Områdets lämplighet för bostadsbruk ska granskas och utredas som en del av Gruvstas generalplanändring. Det huvudsakliga användningsändamålet i det framförda förslaget till detaljplaneändring strider mot den giltiga generalplanen. Avståndet mellan Tavastehusleden och de flervåningsbostadshus som planerats ligga närmast leden motsvarar inte det rekommenderade minimiavståndet i handboken "Luftkvaliteten i markplaneringen" (2015) ("Ilmanlaatu maankäytön suunnittelussa"). Fasaderna vid Tavastehusleden utsätts som mest av en daglig bullernivå på 74 dB. Generellt sett lämpar sig en byggnad, vars fasad utsätts för en bullernivå över 70 dB (LAeq), inte för bostadsbruk.

HRM, Helsingforsregionens miljötjänster: Enligt rekommendationen i NTM-centralens handbok "Luftkvaliteten i markplaneringen"- borde minimiavståndet mellan bostadshusen och trafikleden med beräknade trafikmängder vara 63 meter. Med minimiavstånd avses avståndet från kanten av närmaste (nuvarande/kommande) körbana till byggnadens fasad (mätt på marken) samt till utevistelseområdenas yttersta kanter. När man mäter på detta sätt förverkligas inte minimiavståndet i förslaget till detaljplaneändring.

- ➔ Störningsfaktorerna i miljön, t.ex. trafikbuller har undersökts och beaktats genom planbestämmelser.
- ➔ Minimiiavståndet på 63 meter från kanten av den eventuellt breddade Tavastehusleden sträcker sig i genomsnitt till den mittersta delen av kvarterets yttersta flervåningshusmassor. Dessa bostadshus i åtta våningar som ligger längst borta är loftgångshus och är sammankopplade med varandra med grönrums eller annan genomskådlig konstruktion. Fönster som vetter mot Tavastehusleden får inte öppnas. På så vis kommer inte buller eller småpartiklar igenom byggnadsmassan. Genom att placera öppningen av friskluftsintag tillräckligt högt uppe på den sida av byggnaden där luften är renare förverkligas avståndet på 63 meter diagonalt.
- ➔ Användningsändamålet för Sarlins område är i enlighet med Gruvstas generalplanändring som är under beredning. Grunden för generalplanändringens beredning har till en början varit en gammal trafikprognos där Tavastehusledens trafikmängd är cirka 92 000 fordon/dygn. Enligt trafikprognosen för hela Vanda som är under arbete (Trafikprognos för Vandas nätverk av vägar och huvudgator 2016) är trafikmängden betydligt mindre. Därmed kommer också minimiavståndet från småpartiklar att minska. I prognosen som utarbetas har man utöver nuläget granskat olika framtida scenarion där Tavastehusledens trafikmängder varierar mellan 50 000–64 000 fordon/dygn, dock högst ca 70 000 fordon/dygn.
- ➔ Separata krav för byggnaderna har ställts genom detaljplanebestämmelser för att eliminera effekterna av buller och småpartiklar.

Utförda justeringar

Utlåtandena orsakade inga ändringar i planen. Anmärkningarna resulterade i följande justeringar: Byggnadsmassorna i fyra våningar utmed Gruvstavägen ändrades till två våningar. Byggnadsytan för bostadshusen i två våningar flyttades en aning längre bort från Gruvstavägen. Byggrätten flyttades i Gruvstavägens riktning till de tvärgående byggnadsmassorna i sex våningar så att de huvudsakligen ändrades till sjuvåningshus, med undantag av gavlarna på Gruvstavägens sida som är i sex våningar. Tomtarnas byggrätter preciserades så att boendets totala våningsyta minskar från 30 550 m²-vy till 30 390 m²-vy. Utöver detta ändrades beteckningen för affärslokalens våningsyta från 160 m²-vy till 140 m²-vy. Ändringarna inverkar inte på de föreslagna bullerbestämmelserna i detaljplanen, så därmed har man inte behövt uppdatera bullerutredningen. I plankartan gjordes även små

ritningstekniska justeringar. Justeringarna ändrar inte planens innehåll väsentligt och därför behövs ingen ny framläggning.

Justeringar i planbeskrivningen

Redogörelsen för detaljplaneändringen har justerats till följd av de justeringar som - gjorts i plankartan och planbestämmelserna. Redogörelsens text har granskats och bifogade bilder uppdaterats.

Stadens markpolitiska riktlinjer

Detaljplanearbetet följer stadens markpolitiska riktlinjer (Fge 17.12.2012, som kompletterats och justerats i fge 22.9.2014).

Planläggningsprocessen gäller privat mark och medför ny våningsyta för bostäder (30 390 m²-vy, ca 612 bostäder).

Stadsplaneringsnämnden 21.11.2016 § 15

Tf. stadsplaneringsdirektörens förslag:

Nämnden beslutar att föreslå för stadsstyrelsen att

- a) anmärkningarna och utlåtandena ges svar i enlighet med bilagan och att de föreslagna justeringarna utförs,
- b) förslaget till detaljplaneändring 002266, 16 Gruvsta / Bostäder i flervåningshus utmed Gruvstavägen på Sarlins tomt, som daterats 21.11.2016, förs till stadsfullmäktige för godkännande.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsstyrelsen 28.11.2016 § 32

Förslag framlagt av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge anmärkningarna och utlåtandena svar i enlighet med bilagan och utföra de föreslagna justeringarna, och att
- b) föra förslaget till detaljplaneändring 002266, 16 Gruvsta / Bostäder i flervåningshus utmed Gruvstavägen på Sarlins tomt, som daterats 21.11.2016, till stadsfullmäktige för godkännande.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 12.12.2016 § 19

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar godkänna förslaget till detaljplaneändring 002266, 16 Gruvsta / Bostäder i flervåningshus utmed Gruvstavägen på Sarlins tomt, som daterats 21.11.2016.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilagor:

- Beskrivning av detaljplaneändringen 21.11.2016
- Anmärkningar och svar 21.11.2016 / 002266
- Utlåtanden och svar 21.11.2016 / 002266
- Markanvändningsavtal/ A. Avtal om byggande av kommunalteknik, B. Föravtal om överlåtelse av outbrutna områden och C. Föravtal om aktieaffär/ Phof Oy Ab / Lehto Group Oyj /Detaljplaneändring nr 002266, 1.12.2016

Anvisning för sökande av ändring: 1. Besvärsanvisning

Närmare information:

tf. områdesarkitekt Johanna Rajala, tfn 8392 2238, [fornamn.efternamn\[at\]vanda.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vanda.fi)

VANTAAN KAUPUNKI
Kaupunkisuunnittelu
Kielotie 28, 01300 Vantaa

Asemakaavamuutos nro 002266

Kaivoksela

Kerrostaloasumista Kaivokselantien varteen Sarlinin tontille

Asemakaavamuutoksen selostus,
joka koskee 21.11.2016 päivättyä asemakaavanmuutuskarttaa nro 002266

1. PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

1.1 Tunnistetiedot

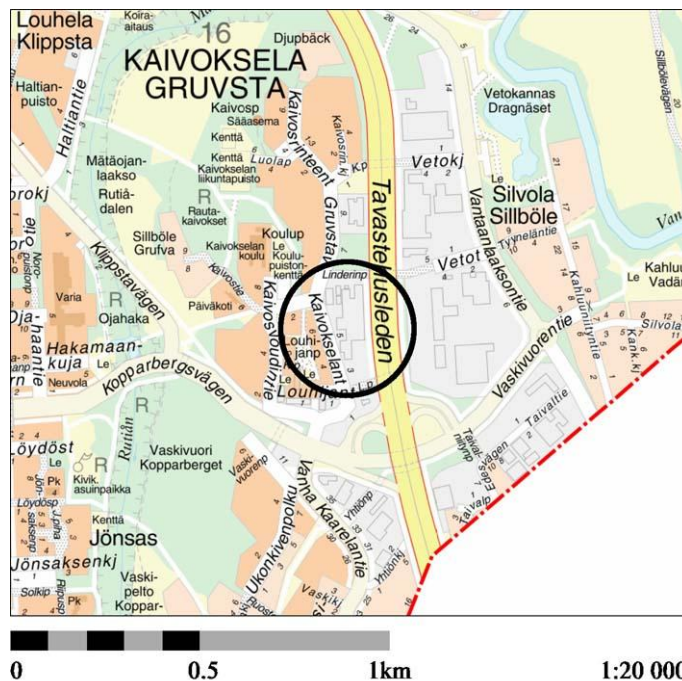
Vantaan kaupungin 16. kaupunginosa, Kaivoksela

Asemakaavan muutos

- Kortteli 16131 sekä katu- ja liikennealuetta.
- (Kumoutuvan asemakaavan kortteli 16131 sekä katualueet.)

1.2 Kaava-alueen sijainti

Suunniteltavana oleva alue sijaitsee Kaivokselan kaupunginosassa korttelissa 16131. Pohjoisessa aluetta rajaa Linderinpolku, idässä Hämeenlinnanväylä, lännessä Kaivokselantie ja etelässä Louhijanpolku.

Kuva 2. Kaava-alueen sijainti

1.3 Kaavan nimi ja tarkoitus

Kaavamuutos koskee kortteliä 16131 sekä katu- ja liikennealuetta. Suunnittelualue on katualueiden osalta kaupungin omistuksessa sekä tontin kortteleiden osalta PHOF Oy:n omistuksessa.

PHOF Oy Ab on hakenut asemakaavan muuttamista siten, että teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue korttelissa 16131 muutetaan asuin- ja liikennealueeksi AK. Kaavamuutoksen tarkoituksena on mahdollistaa tontille arkkitehtuuriltaan ja toteutettavuudeltaan laadukasta asuin- ja liikennealueen rakentamista 30 390 kem2 sekä liiketilaa 140 kem2. Suunnittelussa pyritään löytämään moderni, mutta Kaivokselan henkeen ja kaupunkikuvaan sopiva ratkaisu. Suunnittelualueen länsipuolella on 6-kerroksisia asuin- ja liikennealueita. Konsulttina hankkeessa on Arkkitehtitoimisto Laatio Oy.

1.4 Selostuksen sisällysluettelo	
<u>1 Perus ja tunnistetiedot</u>	2
1.1 Tunnistetiedot	2
1.2 Kaava-alueen sijainti	2
1.3 Kaavan nimi ja tarkoitus	2
1.4 Sisällysluettelo	3
1.5 Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista	4
1.6 Luettelo muista kaavaa koskevista asiakirjoista, taustaselvityksistä ja lähdemateriaalista	4
<u>2 Tiivistelmä</u>	5
2.1 Kaavaprosessin vaiheet	5
2.2 Asemakaava	5
2.3 Asemakaavan toteuttaminen	6
<u>3 Lähtökohdat</u>	7
3.1 Selvitys suunnittelualueen oloista	7
3.1.1 Alueen yleiskuvaus	7
3.1.2 Luonnonympäristö	7
3.1.3 Rakennettu ympäristö	8
3.1.4 Maanomistus	9
3.1.5 Palvelut	9
3.1.6 Ympäristönsuojelu ja ympäristöhäiriöt	10
3.1.7 Sosiaalinen ympäristö	10
3.2 Suunnittelutilanne	10
3.2.1 Kaavallinen suunnittelutilanne	10
3.2.2 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset	12
<u>4 Asemakaavan suunnittelun vaiheet</u>	13
4.1 Asemakaavan suunnittelun tarve	13
4.2 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset	13
4.3 Osallistuminen ja yhteistyö	13
4.3.1 Osalliset	13
4.3.2 Vireille tulo	13
4.3.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt	13
4.4 Asemakaavan tavoitteet	17
4.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet	17
4.5 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot ja niiden vaikutukset	17
4.5.1 Alustavien vaihtoehtojen kuvaus ja karsinta	17
4.5.2 Valittujen vaihtoehtojen vaikutusten selvittäminen, arviointi ja vertailu	17
4.5.4 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet	20
4.5.5 Suunnitteluvaiheiden käsittelyt ja päätökset	28
<u>5 Asemakaavan kuvaus</u>	31
5.1 Kaavan rakenne	31
5.1.1 Mitoitus	32
5.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen	32
5.3 Aluevaraukset	32
5.3.1 Korttelialueet	32
5.3.2 Muut alueet	33
5.4 Kaavan vaikutukset	34
5.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön	34
5.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön	35
5.4.3 Vaikutukset väestöön	35
5.4.4 Kaavataloudelliset vaikutukset	35
5.4.5 Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon	36
5.4.6 Yhteenveto	36
5.5 Ympäristön häiriötekijät	37
5.6 Kaavamerkinnot ja -määräykset	37
5.7 Nimistö	37
<u>6 Asemakaavan toteutus</u>	38
6.1 Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat	38
6.2 Aikataulu	38
Liitteet	39

1.5 Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista

1. tilastolomakkeet
2. asemakaavakartta ja poistuvat merkinnät, asemakaavamääräykset
3. Vesihuollon yleissuunnitelma
4. Asemapiirustus, 1:1000, Arkkitehtitoimisto Laatio Oy
5. Perspektiivejä, Arkkitehtitoimisto Laatio Oy
6. Leikkaukset, Arkkitehtitoimisto Laatio Oy
7. Julkisivut, Arkkitehtitoimisto Laatio Oy
8. Pohjakaaviot, Arkkitehtitoimisto Laatio Oy
9. Hulevesien hallinta, 23.2.2016/ Oy K-O Nyman-Consulting Ab
10. Pihakaavio, 10.5.2016 / Maisema-arkkitehdit Byman & Ruokonen oy
11. Pihasuunnitelma, 10.5.2016 / Maisema-arkkitehdit Byman & Ruokonen oy

Erilliset liitteet:

- Liite 1. Hulevesien hallintasuunnitelma 23.2.2016/ Oy K-O Nyman-Consulting Ab
- Liite 2. Oy Sarlin Ab Pääkonttori Kaivokselantie 3 Vantaa, rakennushistoriaselvitys 11.9.2015 / Arkkitehtitoimisto Laatio Oy
- Liite 3. Kaivokselan entinen pumpputehdas, maaperän pilaantuneisuustutkimus, 2.6.2013 / Ramboll Oy
- Liite 4. Pumppupuisto - Maisemaselvitys ja pihasuunnitelmat, selostus 10.5.2016 / Maisema-arkkitehdit Byman & Ruokonen oy
- Liite 5. Pumppupuisto Kaivoksela meluselvitys, 11.5.2016 / Ramboll Oy
- Liite 6. Pumppupuisto Kaivoksela ilmanlaatuselvitys, 19.3.2014/ Ramboll Oy
- Liite 7. Mielipiteiden koonti 13.6.2016
- Liite 8. Ilmastovaikutusten arviointi Keko-laskennan avulla 2.6.2016
- Liite 9. Muistutusten koonti ja vastineet
- Liite 10. Lausuntojen koonti ja vastineet

1.6 Luettelo muista kaavaa koskevista asiakirjoista, taustaselvityksistä ja lähdemateriaalista

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, päivätty 26.6.2015
- Asemakaavan viitesuunnitelmat 17.5.2016/ Arkkitehtitoimisto Laatio Oy
- Kehä II Yleissuunnitelma välillä Turunväylä – Hämeenlinnanväylä, 2008 / Tiehallinto
- Kaivokselan alueinventointi/ Kati Salonen ja Mona Schalin Arkkitehdit Oy, Arkkitehtitoimisto Kristina Karlsson, Maisemasuunnittelu Hemgård, (2.3.2012 raportin koostanut Vantaan kaupunkisuunnittelu/ Anne Mäkyne)
- Vantaan alueittain 2015
- Kaivokselan yleiskaavamuutosta koskeva liikenneselvitys (20.9.2016 Trafix)

2. TIIVISTELMÄ

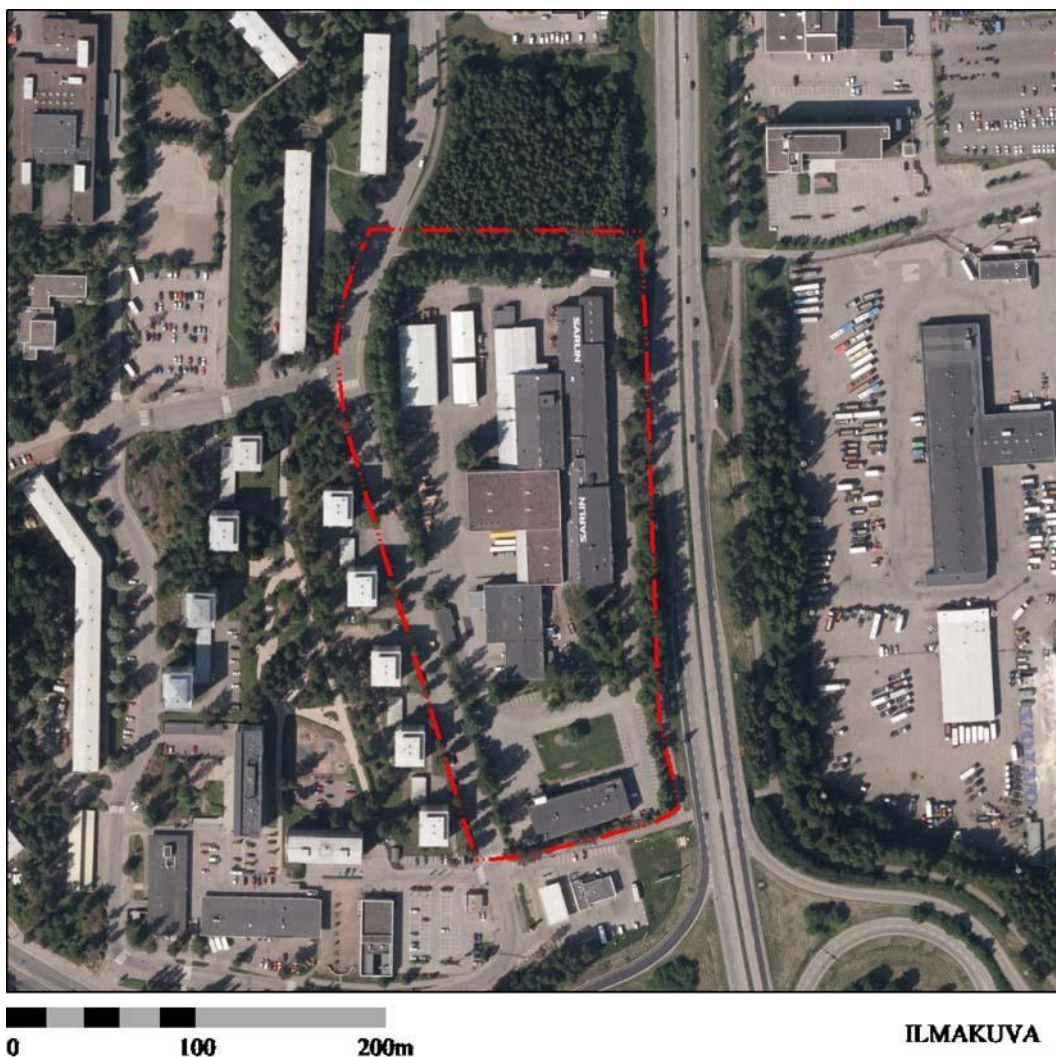
2.1 Kaavaprosessin vaiheet

PHOF Oy Ab:n tekemä kaavamuutoshakemus kirjattiin saapuneeksi 26.2.2015. Kaavatyö aloitettiin 2015 keväällä. Kaavamuutos on ollut syksyn 2015 ja kevään 2016 suunnitteluohjelmassa. Kaavoitus tuli vireille 26.6.2015 ja mielipiteet pyydettiin 7.10.2015 mennessä (MRL 62 §).

2.2 Asemakaava

Lähtökohdat

Kortteli on nykyinen Sarlinin teollisuusalue, joka sijaitsee Hämeenlinnanväylän länsipuolella Kaivokselan liittymän, Kaivokselantien ja Linderinpolun rajaamalla alueella. Teollisuusalueella toiminut pumpputehdas tulee muuttamaan pois alueelta ja uusien toimijoiden sijoittuminen vapautuviin tiloihin ei ole osoittautunut mahdolliseksi. Alueen eteläosaan, erikseen muodostettavalle tontille, jää kuitenkin nykyinen toimistorakennus sekä yksi tuleva tuotantorakennus, jonka laajuus on noin 1 350 kem². Tuotantorakennuksen rakennuslupa on vireillä. Korttelin omistaja PHOF Oy Ab on pohtinut teollisuusalueen tulevaa käyttöä ja laadituttanut alueelle useita, pääosin asuntoja ja asumista tukevia liiketiloja sisältäviä vaihtoehtoisia ratkaisuja sekä mm. teettänyt korttelista ja sen lähiympäristöstä 3D-mallin ratkaisujen havainnollistamiseksi.

Kuva 3.

Asemakaava

Kaavamuutos koskee korttelia 16131 sekä katu- ja liikennealuetta. Tällä hetkellä tontti on teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta T17. Nykyisen asemakaavan mukainen koko tontin rakennusoikeus on 25 000 k-m². Toteutettu kerrosalamäärä on 14 486 kem².

PHOF Oy Ab on hakenut asemakaavan muuttamista siten, että teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue korttelissa 16131 muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi AK. Kaavamuutoksen tarkoituksena on mahdollistaa tontille arkkitehtuuriltaan ja toteutettavuudeltaan laadukasta asuinkerrostalo-rakentamista 30 390 kem² sekä liiketilaa 140 kem². Suunnittelussa pyritään löytämään moderni, mutta Kaivokselan henkeen ja kaupunkikuvaan sopiva ratkaisu.

Suunnittelualueella sijaitsee teollisuusrakennus, joka on tarkoitus purkaa. Alueen itäpuolella on Hämeenlinnanväylä ja länsipuolella Kaivokselatien toisella puolella 6-kerroksisia asuinkerrostaloja asuinkerrostalojen korttelialueella AK. Asuinkerrostalokortteleiden tehokkuuden vaihtelevat $e = 0,7 - 0,9$. Alueen pohjoispuolella on toimistorakennusten korttelialuetta KT, jossa sijaitse ARE Oy:n toimistorakennus sekä osin rakentamatonta metsäistä aluetta. Suunnittelualueen eteläpuolella on kevyen liikenteen katualuetta.

Asemakaavamuutoksella osa korttelia 16131 muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi AK, asumista palvelevaksi yhteiskäyttöiseksi korttelialueeksi AH, autopaikkojen korttelialueeksi LPA, sekä itäosassa liikennealueeksi LT. Asuinrakennusten korttelialueelle merkitään ohjeellinen tonttijako. Asuinkerrostalojen korttelialueelle AK osoitetaan 30 390 as-kem² sekä 140 kem² liiketilaa asuntojen kivijalkakerrokseen. Suunniteltava olevan tontin tehokkuus on $e = 1,2$. Kaava mahdollistaa noin 610 uuden asukkaan korttelin rakentamisen. Uusi rakentaminen on 2-kerroksista asuinrakentamista. Rakentaminen on 2- ja 6-kerroksista Kaivokselantien suuntaisesti ja 8-kerroksista Hämeenlinnanväylän suunnasta. Kortteli koostuu kehämäisesti sijoittuvista rakennusmassoista, jotka rajaavat sisälleen kolme korttelipihaa. Suunnitelmissa on myös kiinnitetty erityistä huomiota asuinkortteleiden pihoihin sekä Kaivokselantien rakennusmassojen mittakaavaan ja arkkitehtuuriin sekä soveltumiseen Kaivokselan alueen perinteeseen ja kaupunkikuvaan. Rakennuskokonaisuus voidaan toteuttaa kolmena aluekokonaisuutena, joissa kussakin rakennetaan 3 – 4 rakennusta oman suojatun sisäpihan ympärille. Suurin osa autopaikoista on sijoitettu asuinkorttelien ja Hämeenlinnanväylän väliin LPA-korttelialueelle 2-tasoiseen pysäköintilaitokseen. Korttelin muut autopaikat on osoitettu kahdelle pienemmälle LPA-alueelle sekä osin AH-korttelialueelle. Viitesuunnitelmissa on esitetty autopaikkoja yht. 563 kpl, joista 548 kpl asukaspysäköintiin ja 15 vieraspaikoiksi. Polkupyöräpaikkoja on esitetty 1020 kpl. Piha-alueille sekä LPA-alueille on osoitettu ohjeelliset hulevesialueet sekä maanlaiset hulevesien viivytysrakenteet. Korttelin 16131 eteläosa säilyy teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueena. Tontille esitetään rakennusoikeutta 9000 kem². Toimistorakennus suojellaan asemakaavalla.

Kaavamuutoksen yhteydessä on tehty tarvittavat selvitykset, jotka ovat luettavissa asemakaavoituksen nettisivuilta. Melu ja ilmanlaatu on otettu huomioon rakennusten sijoittelussa sekä kaavamääräyksin. Tämä hanke ei edellyttänyt Vaskivuoren liittymän parantamista. Asia on tutkittavana Kaivokselan yleiskaavamuutoksen laatimisen yhteydessä.

Kerrosalat:

AK-korttelialue kortteli 16131: n. 612 asuntoa: asuntokerrosala 30 460 kem² + liiketilojen kerrosala 140 kem², tontin pinta-ala yhteensä 25 000 m² (AK+AH+LPA), $e = 1,2$

Viitesuunnitelmat ja selvitykset

Konsultteina hankkeessa ovat Arkkitehtitoimisto Laatio Oy, Maisema-arkkitehdit Byman & Ruokonen Oy, Ramboll Oy sekä Oy K-O Nyman-Consulting Ab ja rakennuttajana Lehto Group Oy.

2.3 Asemakaavan toteuttaminen

Tontin rakentaminen on tavoitteena aloittaa kaavan saatua lainvoiman.

3. LÄHTÖKOHDAT

3.1 Selvitys suunnittelualueen oloista

3.1.1 Alueen yleiskuvaus

Kaivoksela sijaitsee Luoteis-Vantaalla ja kuuluu Myyrmäen palvelualueeseen. Kaupunginosa rajautuu idässä Vantaanjokeen ja lännessä Vantaanjoen muinaiseen lasku-uomaan, Mätäojaan. Etelässä naapurina on Helsinki. Nimensä Kaivoksela on saanut kaivoksista ja tilan nimestä Grufva, josta asuinalueelle annettiin nimi Kaivoksela – Gruvsta.

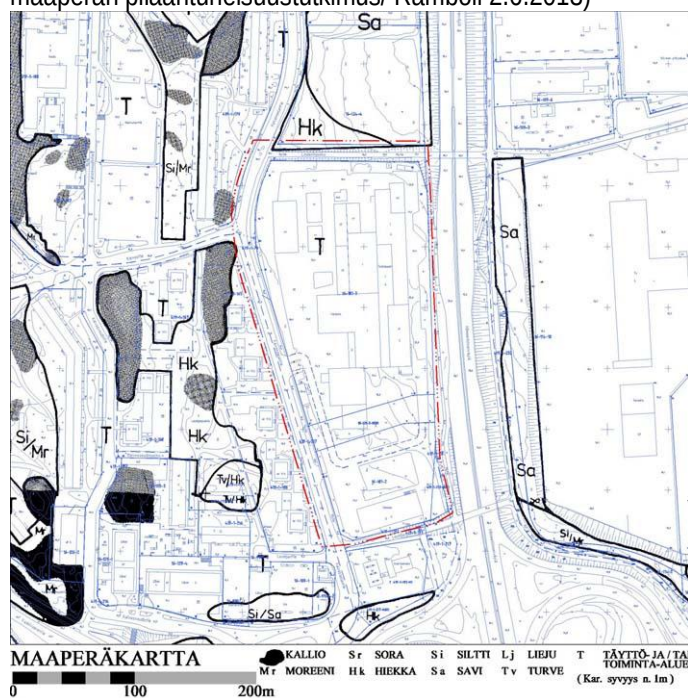
Kuva 4. Ilmakuva nykytilanteesta

3.1.2 Luonnonympäristö

Kaivoksen maisemalle erityistä on alueen topografia laaksotiloineen ja kalliimuodostelmineen. Länsirinteessä sijaitsevat Sillbölen vanhat malmikaivokset ja kukkuloilta avautuva näköala Mätäojan laakson ja peltojen yli.

Maaperä

Suunnittelualueen maaperä on pääosin täyttömaata. Maaperän pilaantuneisuudesta on tehty selvitys ja maa on suurimmaksi osaksi jo kunnostettu. (Kaivoksen entinen pumpputehdas, maaperän pilaantuneisuustutkimus/ Ramboll 2.6.2013)

kuva 5.

3.1.3 Rakennettu ympäristö

Kaupunkikuva

Kaupunkikuva Kaivokselassa on kerrostalovaltainen. Rakennuskanta koostuu suureksi osaksi betonielementtirakenteisista lamellitaloista. Kaivokselan rakentaminen sijoittuu aikaan, jolloin asuinalueiden massatuotanto oli alkamassa. Kaivokselan nimi perustuu paikalliseen kaivostoimintaan. Rakennusyhtiö Puolimatka oli ostanut yli 50 hehtaarin maapalan paikallisilta viljelijöiltä, jotka olivat tilanneet rakennuskaavan kuuluisalta arkkitehti-professorilta Olli Kiviseltä. Suunnitelma edustaa funktionalista kaupunkisuunnitteluperinnettä, jossa oleellisia elementtejä ovat valo, väljyys ja avoin tila. Kadut ja korttelit eivät muodosta suljettua tilaa. Sen sijaan rakennukset on sijoitettu avoimesti ympäristöön ja niiden suhde luontoon on keskeistä. Erityinen teema suunnittelussa on muun muassa Suomenlahden rannikolinnakkeista tuttu bastioniteema. Selänteen reunamille sijoitettiin matalat, pitkät, muurimaiset talot korkeuskäyrien mukaisesti ja vastakohtaksi näille sijoitettiin keskelle pistemäisiä, yksiportaisia, tornitaloja. Äärimmäisenä laidoille kaavoitettiin rivitaloja pehmentämään luonnonmaiseman ja rakennetun ympäristön rajakohtaa. Varsinainen rakentaminen alkoi vuonna 1961 ja ensimmäiset asukkaat muuttivat vuoden kuluttua. Koko alue valmistui vuonna 1966. Arkkitehtinä toimi Aarne Ehojoki.

Arkkitehtuurin ominaispiirteet

Kaivokselan kerrostalojen julkisivut on suunniteltu horisontaalisuutta korostaen. 1960-luvun alkuvuosien kerrostaloissa suosittiin nauhaikkunajulkisivua, vaakasuoraa ikkunanauhaa, joka ulottui päädyistä pätyyn. Maisemaikkunat ulotettiin koko huoneen leveydelle. Näin saatiin huoneisiin mahdollisimman hyvät valaistusolosuhteet ja maisemanäköala avautui panoraamana. Julkisivun reliefivaikutelma on olennainen yksityiskohta. Levytyksen ulkopinta on 40 mm ulompana kuin ikkunakarmi.

Useissa 3-kerroksissa lamellitaloissa on korostettu horisontaalisuutta rakennusten julkisivuissa katkeamattomin nauhaikkunoin ja nauhamaisin betonielementtipinnoin. Päätyjulkisivut ovat umpinaisia kahitiilipintoja. Arkkitehti Aarne Ehojen käyttämä materiaali- ja väripaletti oli niukka: ruskeaksi maalattu betonisokkeli, maalatut puuikkunat, harjatut ja maalatut betonielementtipinnat, ikkunoiden väliset maalatut mineriittilevykaistaleet, parvekkeiden maalatut, lautaverhotut taustaseinät, lakatut tammiulko-ovet, sisään vedettyjä sisäänkäyntejä kehystävät keraamiset laattapinnat, maalatut loivat peltikatot, syöksytorvet ja käsijohteet. Dokumenttien perusteella on oletettu, että ikkunanauhan levyosat sekä parvekkeen sivu- ja taustaseinät on alun perin maalattu tehosteväreillä, ainakin punamullan punaisella, taitetulla vihreällä ja sinisellä. Kaikki sisäänkäynnit on sijoitettu itäisivulle ja asuntoparvekkeet länsisivulle ja lähes poikkeuksetta länteen avautuvat parvekkeet on vedetty sisään julkisivulinjasta. Sisäänkäyntejä on korostettu sisään vedetyllä ulko-ovella ja verhoamalla ovisyvennyksen pieliä tummalla keraamisella laattalla. Ulko-ovet ovat lasiovia tammikehyksin, joihin paikoin kuuluu myös yläikkuna.

Kaivokselan keskusalueen tornitalojen julkisivuissa on käytetty maalattua mineriittilevyä ja rappausta. Neutraalin vaalean yleissävyn kontrastina käytettiin tehostesävyjä ikkunoiden välisissä levypinnoissa. Toisin kuin lamellikerrostaloissa tornitaloissa on pienehköjä kuutiomaisia ulokeparvekkeita. Tornitalojen harkitut mittasuhteet, ohut julkisivureliefi, maalattu levyverhous ja tornien yhdistäminen matalan huoltosiiven välityksellä ovat korkeatasoisen arkkitehtuurin ja pihaympäristön tärkeitä elementtejä.

Kuvat 6-8. Kaivokselan rakennuskantaa

Liikenne

Suunnittelualue rajautuu Kaivokselantiehen ja Hämeenlinnanväylään, joka on yksi valtakunnallisista pääväylistä. Vaskivuorentie on vilkas kokoojaku. Vantaan uudessa linjastosuunnitelmassa Kaivokselan aluetta palvelee useampi bussilinja, jotka suuntautuvat Myyrmäkeen, Helsingin keskustaan ja Vuosaareen. Vaskivuorentietä ja Vantaanlaaksontietä pitkin kulkeva runkolinja 560, niin kutsuttu Jokeri 2, aloittaa liikennöinnin Myyrmäen ja Vuosaaren välillä syksyllä 2015. Myyrmäen asema on noin 1,3 km päässä suunnittelualueelta. Asemalla pysähtyvät kaikki tulevan kehäradan paikallisjunat. Myös suurin osa alueen ohi kulkevista busseista pysähtyy Myyrmäen aseman bussi-terminaalissa.

Yhdyskuntatekninen huolto**Vedenjakelu**

Kaavamuutosalue kuuluu Myyrmäen painepiiriin. Painepiirin vesisäiliönä toimii Myyrmäen ylävesisäiliö, jonka tilavuus on 4 500 m³. Vesi syötetään Myyrmäen painepiiriin etelästä Helsingistä Pitkälän vedenpuhdistuslaitokselta. Alueen painetaso vaihtelee arviolta välillä +84 ... +97. Kaavamuutosalueen lähetyillä Kaivokselantiella Kaivostiestä pohjoiseen kulkee runkovesijohto.

Jätevesiviemärinti

Kaava-alue on rakennetun jätevesiviemäriverkon piirissä. Alueen jätevedet johdetaan Kaivostietä pitkin länteen Myyrmäen jätevedenpumppaamolle ja edelleen Länsi-Vantaan viemäriverkoston kautta Espoon viemäriverkoston ja Suomenojan jätevedenpuhdistamolle.

Hulevesiviemärinti

Alueelta muodostuvat hulevedet johdetaan Kaivokselantien hulevesiviemäriin, josta ne johdetaan Vanhan Kaarelantien hulevesiviemäriin Vaskipellonjoaan. Vaskipellonjoasta vedet laskevat Mätäjoaan, joka purkaa Helsingin Talissa Suomenlahteen.

3.1.4 Maanomistus

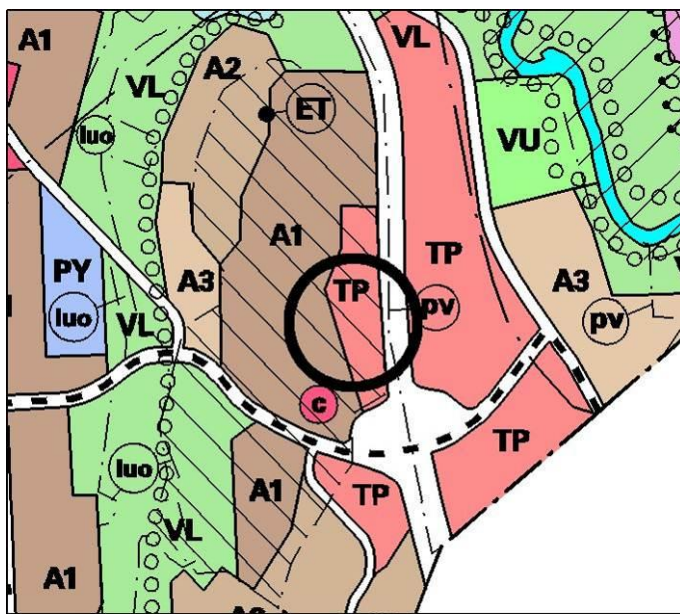
Suunnittelualue on yksityisessä omistuksessa.

Kuva 9.

3.1.5 Palvelut

Kaivoksela sijaitsee Luoteis-Vantaalla ja kuuluu Myyrmäen palvelualueeseen. Suunnittelualueelta 1 km säteeltä löytyvät mm. seuraavat palvelut: 2 päivittäistavarakauppaa, päiväkotia ja alakoulu. Lähimmät suuremmat kauppakeskukset sijaitsevat Myyrmäessä ja Leppävaarassa. Lähin rautatieasema on Myyrmäki.

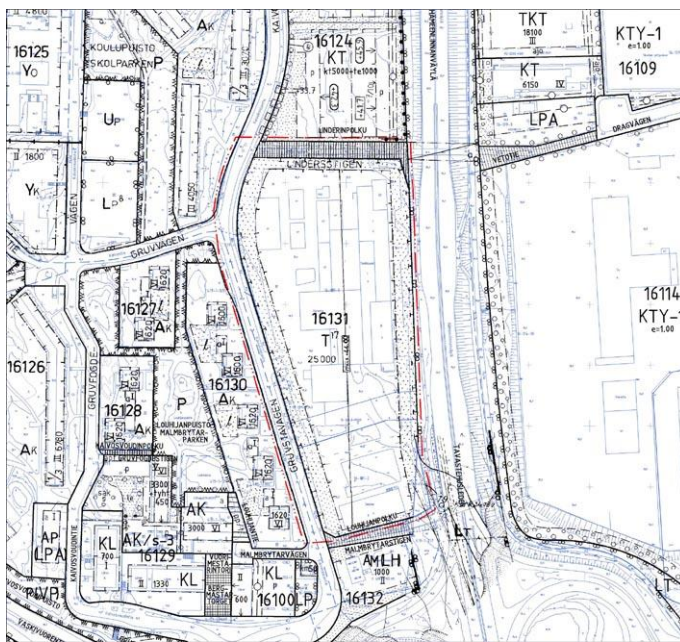

kuva 11.

Voimassaoleva asemakaava

Suunnittelualue on asemakaavassa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta T17.

Kuvassa ote ajantasakaavasta + alustava kaavan rajausta:

OTE AJANTASA-ASEMAKAAVASTA

kuva 12. **AK** Asuinkerrostalojen korttelialue. **KL** Liikerakennusten korttelialue. **LP** Yleinen pysäköintialue. **Y** Yleisten rakennusten korttelialue. **YO** Opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue. **P** Puisto. **T** teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue. **KT** toimistorakennusten korttelialue. **UP** palloilukenttä. **17567** Korttelin numero. **VI** Suurin sallittu kerrosluku (roomalaisin numeroin).

Suunnittelualueella on voimassa seuraavat asemakaavat sekä rakennuskaavat:

- 160200 Kaivoksela SM 7.3.1983
- Kaivoksen rakennuskaava/ arkkitehti Olli Kivinen, vahvistettu 22.8.1961 Uudenmaan lääninhallituksessa

Rakennusjärjestys

Vantaan rakennusjäristys, Kv 15.11.2010, voimaan 1.1.2011.

Tonttijako- ja rekisteri

Kaavamuutosalue on merkitty Vantaan kiinteistörekisteriin yleisenä alueena sekä kiinteistönä.

Pohjakartta

Pohjakartta täyttää kaavoitusmittausasetuksen 1284 / 1999 vaatimukset.

Rakennuskiellot

Kaavamuutosalueella on yleiskaavamuutoksesta johtuva rakennuskielto.

Esisuunnitelmat

Kaavan viitesuunnitelmat on tehnyt Arkkitehtitoimisto Laatio Oy.

Lähiympäristön kaavatilanne ja suunnitelmat

Lähialueella on voimassa seuraavat asemakaavat ja asemakaavamuutokset:

- 160200 Kaivoksela SM 7.3.1983
- 001548 Kaivoksela Kv 28.8.2000

3.2.2 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, päivätty 26.6.2015
- Asemakaavan viitesuunnitelmat 17.5.2016

4. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

4.1 Asemakaavan suunnittelun tarve

PHOF Oy Ab:n tekemä kaavamuutoshakemus kirjattiin saapuneeksi 26.2.2015. Kaavatyö aloitettiin 2015 keväällä. Kaavamuutos on ollut syksyn 2015 ja kevään 2016 suunnitteluohjelmassa. Kaavoitus tuli vireille 26.6.2015 ja mielipiteet pyydettiin 7.10.2015 mennessä (MRL 62 §).

4.2 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset

Kaavatyö aloitettiin 2015 keväällä. Kaavamuutos on ollut syksyn 2015 ja kevään 2016 suunnitteluohjelmassa. Kaavoitus tuli vireille 26.6.2015 ja mielipiteet pyydettiin 7.10.2015 mennessä (MRL 62 §).

4.3 Osallistuminen ja yhteistyö

4.3.1 Osalliset

Osallisia kaavoituksessa ovat:

- Kaavan laatimisen hakijat
- Kunnan jäsenet
- Alueen maanomistajat ja maanvuokraajat, viereisten ja vastapäisten alueiden omistajat ja vuokralaiset
- Kaupunginosan tai lähialueen asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset: mm. Kaivoksela-seura ry, Kaivoksela asukasyhdistys ry
- Kaupungin asiantuntijaviranomaiset, valtion viranomaiset, muut viranomaiset ja yhteisöt: Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Uudenmaan liitto, HSL, HSY, Vantaan Energia, Elisa, Sonera, ym.
- Ne jotka katsovat olevansa osallisia

4.3.2 Vireilletulo

Asian valmistelu otettiin kaavamuutoshakemusten perusteella kaupunkisuunnittelun syksyn 2015 suunnitteluohjelmaan. Kaavoitus tuli vireille 26.6.2015.

4.3.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma laadittiin ja postitettiin osallisille 26.6.2015. Vireille tulosta ilmoitettiin Vantaan Sanomissa "Kaupunki kaavailee" -palstalla 27.6.2015. Osallistumis- ja arviointi-suunnitelma oli esillä maankäyttötoimen asiakaspalvelussa sekä internetissä (www.vantaa.fi/ksy). Mielipiteet pyydettiin 7.10.2015 mennessä (MRL 62 §).

Mielipiteet ja niiden huomioon ottaminen

Yhteensä mielipiteitä ja kannanottoja saapui 9 kpl.

Lyhyt yhteenveto mielipiteistä ja kannanotoista (lyhennettyinä):

- 1. Vantaan kaupunginmuseo

Kaupunginmuseo esittää arkkitehti Kaj Englundin suunnittelemaa Oy Sarlin Ab: konttorirakennusta suojeltavaksi asemakaavassa. Rakennuksen arvot on todettu erittäin merkittäviksi. Rakennuksesta tulee tehdä rakennushistoriallinen selvitys suojelumääräysten laatimista varten. Vanhan teollisuusrakennuksen rakennushistorialliset arvot ovat kadonneet, koska sitä on muutettu useaan otteeseen. Alueella sijaitsevan tiilimuuntamon säilyttäminen olisi kulttuuriympäristön kerroksisuutta positiivisesti lisäävä tekijä, mutta edellytykset kaavasuojaan eivät ole riittäviä.

è Konttorirakennus merkitään suojeltavaksi rakennukseksi asemakaavassa.

- 2. Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY

Auetta palveleva vesihuoltoverkosto on valmiiksi rakennettu. Asemakaavan muutosalueella sijaitsee yleistä vesihuoltoa Linderinpolulla sekä yksityisiä tonttijohtoja purettaviksi esitettyihin teollisuusrakennuksiin. Asemakaavamuutos ei edellytä yleisen

vesihuollon siirtoa, mikäli Lindernipolku säilyy, kuten alustavissa viitesuunnitelmissa on esitetty.

Rambollin tekemän ilmanlaatuselvityksen mukaan typpidioksidin ohjearvo ja tuntiraja-arvo ylittyvät asuinrakennusten tuntumassa, mikäli rakennukset toteutuvat lähellä väylää. Muut raja- ja ohjearvoihin verrannolliset pitoisuudet pysyvät normien alapuolella. HSY:n minimi- ja suositusetaisytydet (63 ja 150 m) eivät täyty. Rambollin selvityksessä todetaan, että kohteessa tullaan toteuttamaan poikkeavia teknisiä ratkaisuja kuten väylän puoleista umpinaista seinärakennetta luhtikäytävän suojana. Rambollin selvityksessä ei ole tutkittu myös lausunnolla olevan Kaivokselan yleiskaavamuutoksen muiden rakentamisalueiden yhteisvaikutusta ilmanlaatuun.

Asemakaavamuutos liittyy laajempaan Kaivokselan yleiskaavamuutokseen, jonka myötä rakennuskanta tiivistyy myös lähialueilla ja muuttaa olosuhteita katukuilumaisempaan suuntaan eli huonommin tuulettuviksi. Myös Helsingin suunnitelmat Hämeenlinnanväylän katubulevardisoinnista saattavat jatkossa aiheuttaa liikenteen ruuhkautumista Kaivokselan alueella. Nämä muutokset olisi otettava huomioon myös ko. kaava-alueen ilmanlaatatarkastelussa. HSY:n näkemyksen mukaan Kaivokselassa tulee noudattaa annettuja suositusetaisytyksiä tai tehdä poikkeavia teknisiä ratkaisuja, joilla ilmanlaatu sekä asuntojen sisällä että oleskelupihoilla saadaan suojattua väylältä aiheutuvilta epäpuhtauksilta.

è Suunnitelmassa on sovellettu HSY:n minimisuositusta. 63 metrin minimietäisyys on laskettu piha-alueista. Rakennuksille on asetettu erillisiä vaatimuksia asemakaavamääräyksin.

• 3. Museovirasto

Ei huomautettavaa.

è ok.

• 4. Vantaan Energia

Sähköverkko: Alueelle tarvitaan muuntamo. Sille on ehdotettu paikkaa liitteessä 1. Mikäli muuntamo ja maakaapeleita pitää siirtää, niin siirtokustannuksien osalta toimitaan Vantaan kaupungin ja Vantaan Energia Oy:n 20.7.1993 laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti. Lisätietoja sähköverkkoon liittyvissä kysymyksissä antaa yleissuunnittelija Mikko Tella, puh. 050-5294363.

Kaukolämpöverkko: Ei huomautettavaa. Lisätietoja kaukolämpöverkkoon liittyvissä kysymyksissä antaa yleissuunnittelija Tomi Virtanen, puh. 050-3502664.

è Vantaan Energian kanssa neuvotellaan erikseen sähköverkkoon ja kaukolämpöön liittyvistä asioista.

• 5. Myrmeen aluetoimikunta

Kaivokselaan on perusteltua rakentaa lisää asuineliöitä, mutta myös työpaikkojen säilymistä ja synnyttämistä alueelle suositellaan palveluiden ja elinkeinoelämän vahvistamiseksi.

è Sarlinin alueen eteläosa säilyy työpaikka-alueena.

• 6. Keski-Uudenmaan Pelastuslaitos

Rakennusten sijoittelussa tulee huomioida lähelle rakentamisen paloturvallisuudelle asettamat vaatimukset. Asuinrakennukset on sijoitettava tontille siten, että pelastusteiden ja nostopaikkojen rakentaminen on mahdollista. Katujen ja tonttiliittymien suunnittelun yhteydessä on huomioitava osoitteiden selkeys ja loogisuus. Tonttiliittymän tulee sijaita osoitteen mukaisessa kohdassa. Mikäli asuinrakennuksen kerrosluku ylittää kahdeksan kerrosta, tulee huomioida paloturvallisuudelle asetetut lisävaatimukset esim. poistumisteissä.

è Pelastusviranomaisen kanssa on käyty neuvottelu 21.3.2016 koskien paloasioiden huomioimista kaavassa.

• 7. Anne Mankki/ Caruna (Fortum Kaavoitus)

Carunan omistamia voimajohtoja ei kulje kyseisen asemakaavan alueella, joten meillä ei ole huomautettavaa kaavaan.

è Ok

• 8. Kaivoksela-seura ry

Yleiskaavassa v. 2007 Kaivokselan 1960-luvulla rakennettu asuinalue on kaupunkikuvallisesti arvokasta aluetta, jonka rakennus- ja kulttuurihistoriallisia arvoja

sekä kaupunkikuvaa on suojeltava. Asuinkerrostalorakentaminen Kaivokselaan Sarlinin teollisuustontille mahdollistaa uusien asukkaiden tulon Kaivokselaan. Täydennysrakentaminen on tätä päivää Vantaalla ja kyseinen kohde soveltuu Kaivoksela-seuran mielestä siihen hyvin. Alueen suunnittelussa ja rakentamisessa on noudatettava sen alkuperäisiä kaupunkisuunnitteluperiaatteita ja huolehdittava siitä, että rakentaminen tyylliltään ja materiaaleiltaan sopeutuu ympäristöönsä. Kaivoksela-seuran mielestä osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetty kolmas vaihtoehto on paras. Näin rakentaen ei synny ahtauden tunnetta ja pimeitä piha-alueita uusien rakennusten sisäpihoille. Hämeenlinnanväylän suuntaisesti rakennettavat korkeat kerrostalot muodostavat hyvän melumuurin myös Kaivoksen vanhoille alueille. Kolmannessa vaihtoehdossa on myös eniten ns. viheralueita ja vaikka talot ovat korkeita niiden päädyt muodostavat sopusointuisimman yhtymäkohdan vanhan rakentamisen kanssa.

è *Uusi rakentaminen sopeutetaan ympäristöön tarkoin asemakaavamääräyksen, muun muassa:*

- o *Uudisrakennusten tulee sopeutua Kaivoksen kaupunkikuvallisesti arvokkaaseen alueeseen.*
- o *Kaivokselantien varren julkisivujen tulee noudattaa Kaivoksen olemassa olevien rakennusten julkisivujen arkkitehtonisia jäsentelyperiaatteita modernin arkkitehtuurin keinoin. Julkisivujen eri pintojen tulee muodostaa arkkitehtoniselta teemaltaan yhtenäinen kokonaisuus.*
- o *Julkisivujen pääasiallinen väritys tulee olla valkoisen sävy.*

9. Jukka-Pekka Männikkö, Hanna Valolahti

Kaivoksen alueella on historiallista arvoa siksi, että alueella ei tehty niitä virheitä joihin myöhemmissä lähiörakennuskohteissa sorruttiin. Asemakaavan valmistelussa on huomioitava tarkoin Kaivoksen alueinventoinnissa (Schalin jne. 2012) esitetyt näkökohdat. Alueinventoinnissa siteeratun Vantaan kulttuurimaisemaselvityksen mukaan Kaivoksela on "veistoksellinen 'kaupunki taideluomana' kokonaisuus, joka ei juuri siedä täydennysrakentamista. Arkkitehtoniseen kokonaisuuteen kuuluvat paitsi rakennuskorttelit myös koko se metsäharjanne, johon korttelit on soviteltu. Inhimillinen mittakaava tekee alueesta erityisen viehättävän esikuviansa verrattuna.." (Vantaan yleiskaavan vaikutusten arviointi. Kulttuurimaisema. Anne Mäkyne 2006)

Kaavamuutoksen hakijan PHOF Oy Ab:n suunnitelmassa haetaan noin 26 000 m² tontille asuinrakennusoikeutta peräti 31 000 kem² (suhdeluku 1:1,19). Vertailukohdaksi alueen historiallisiin kohteisiin voi asettaa esimerkiksi sen, että Kaivoksen pohjoispäädyn 355 asunnon taloyhtiöllä Asunto Oy Kaivosmäellä 45 277 m² tontilla kerrosalaa on 23 006 m² (suhdeluku 1:0,51). Kaivoksen historiallisen aluesuunnittelun periaatteita kunnioittava kerrosala olisi siis ko. kaavamuutoksessa noin 13 000 m² luokkaa.

Ylimoitettusta kerrosalatavoitteesta johtuen hakijan tekemissä malleissa rakennukset ovat massiivisia ja huomattavasti suurempia ja tiheimmin aseteltuja kuin Kaivoksen 60-luvulla rakennetut talot. Nyt suunnitelmassa on aseteltu tontille 5-11 kerroksisia järkäleitä, jotka ovat pahimmillaan vielä huomattavasti korkeampia kuin vanhat tornitalot. Jos hanke toteutettaisiin hakijan esittämässä laajuudessa, asuntoja tulisi yli 400. Kaivoksella on nykyisin noin 2-3 tuhatta asukasta eli alueen asukasluvu kasvaisi luokkaa 30-50 %. Tällä hankkeella on siis potentiaalisesti hyvin merkittävä vaikutus alueen sosiaaliseen rakenteeseen.

Suunnitelmassa sijoitetaan taloja Hämeenlinnan meluvyöhykkeelle, joten hankkeen toteuttajilla lieene tarkoitus tehdä ainakin osasta taloista vuokrataloja, koska meluvyöhykkeellä sijaitsevia asuntoja on hankala myydä. Kohteeseen on saatava mukaan myös omistusasujia ja suunnitteluratkaisut tulee tehdä niin, että kohteesta tulee houkutteleva uusille asukkaille.

Hämeenlinnanväylän melu on merkittävä ympäristöhaitta koko Kaivoksen alueella. Uudet rakennukset on suojattava melulta meluvallain ja varmistamalla parasta luokkaa oleva melueristys rakennuksissa.

Hankkeen toteuttamisen yhteydessä tulee toteuttaa koko Kaivoksen meluntorjuntaratkaisu Liikenneviraston meluntorjunnan toimintasuunnitelmassa 2013-2018 kuvatulla tavalla (hankekortti UUD5 Vt 3 Kaivoksela). Vantaan kaupungin on

osaltaan huolehdittava siitä, että Kaivokselan meluntorjuntaratkaisut viimeinkin toteutetaan.

Hankkeen yhteydessä tulee elävöittää Kaivokselaa ja mahdollistaa paikallisten palvelujen saatavuus. Laadukkaita liiketiloja tulee varata rakennusten yhteyteen. HSL:n Vantaan "linjastouudistuksen" jälkeen Kaivokselan bussiyhteydet on käytännössä lakkautettu kokonaan. Alueen sisälle kulkee yksi bussi, joka liikennöi vain Myyrmäen asemalle, ja tätä yhteyttä ei juuri kukaan käytä.

Hakijan esittämissä vaihtoehtomalleissa suunnittelun periaatteet ovat sellaisella tasolla, että malleja ei pitäisi käyttää lähtökohtana tontin kaavoitukselle. Suunnitelma muistuttaa lähinnä 70-luvun pahimpia virheitä pihakansineen ja ylimitoitettuine ja mielikuvituksettomine tornitaloineen.

Mikäli tontille toteutetaan asuntoja on ne suunniteltava yhteensopiviksi alueen historiallisesti arvokkaan rakennuskannan kanssa ja kerrosalaa on rajattava vähintään puoleen nyt esitetystä 31 000 kem²:sta. Meluntorjunta tulee toteuttaa parhaalla käytettävissä olevalla tekniikalla ja hoitaa samalla kuntoon koko Kaivokselan alueen meluntorjunta. Asunnot on tehtävä houkutteleviksi omistusasujille jotta hanke ei entisestään heikentäisi alueen sosiaalista rakennetta.

è *Uusi rakentaminen sopeutetaan ympäristöön tarkoin asemakaavamääräyksiin, muun muassa:*

- o *Uudisrakennusten tulee sopeutua Kaivokselan kaupunkikuvallisesti arvokkaaseen alueeseen.*
- o *Kaivokselantien varren julkisivujen tulee noudattaa Kaivokselan olemassa olevien rakennusten julkisivujen arkkitehtonisia jäsentelyperiaatteita modernin arkkitehtuurin keinoin. Julkisivujen eri pintojen tulee muodostaa arkkitehtoniselta teemaltaan yhtenäinen kokonaisuus.*
- o *Julkisivujen pääasiallinen värytys tulee olla valkoisen sävy.*

è *Hankkeeseen on tehty meluselvitys, jonka pohjalta on laadittu meluntorjuntaan liittyvät asemakaavamääräykset.*

è *Bussireiteistä vastaa HSL.*

è *Hankkeen yhteyteen on tulossa liike- tai palvelutilaa 160 kem².*

è *Rakennukset ovat 4-8-kerroksisia. Korkeammat on sijoitettu tontin itäreunaan ja matalammat Kaivokselantien puolelle.*

è *Suunnitelmassa on esitetty sekä vuokra- että omistusasuntoja*

è *Vantaan maapoliittisten linjausten (2014) mukaan rakentamista suunnataan täydennysrakentamiseen. Tavoitteena on keskittää täydennysrakentamista olemassa oleville alueille, joissa infrastruktuuri on valmiina. Maapolitiikalla pyritään monipuolisen ja kohtuuhintaisen asuntotuotannon toteutumiseen.*

Asukastilaisuus

Kaivokselan koululla pidettiin 23.9.2015 asukastilaisuus, jossa keskusteltiin sekä Kaivokselan yleiskaavamuutoksesta että Sarlinin alueen kaavoituksesta. Vantaan kaupungin edustajien lisäksi paikalla oli yleisöä 33 henkeä. Lisäksi paikalla olivat rakennuttajien ja konsulttien edustajat. Varsinaista rakentamista ei erityisemmin vastustettu. Keskustelussa tiedusteltiin oppopumpputehtaan jatkoa. Tehdas on muuttamassa alueelta vuonna 2016 ja siirtynee Unkariin. Osallistujat tiedustelivat myös, miksi kuvissa ei näy erillistä melusuojausta. Hämeenlinnanväylän varressa olevien talojen luhtikäytävät suojaavat melulta, jolloin erillistä melusuojausta ei tarvita. Keskustelussa oli myös korkeimpien rakennusten paikka. Ne tulevat sijoittumaan Hämeenlinnanväylän viereen. Keskustelussa pohdittiin myös pihojen liittymien sijoittumista. Liikenne ohjataan pihoihin kolmesta liittymästä. Hämeenlinnanväylällä sijaitsee linja-autopysäkki. Osallistujat toivoivat, että linja-autopysäkillä olisi mahdollista järjestää kulku korttelin läpi, jotta pysäkillä ei tarvitsisi kiertää pitkiä matkoja. Eriäviä mielipiteitä esitettiin Kaivokselantien puolen massoista: 3-6 kerrosta. Katujen varsien koivurivit haluttaisiin säilyttää. Pelätään, että uusi liikenne rasittaa Kaivokselan tietä ja liittymää. Myös toimistorakennuksen tuottama liikenne tulisi huomioida. Vanhan Kaivokselan rakennushistoriallinen arvo tuli ottaa huomioon uusissa suunnitelmissa. Esimerkiksi Jäspiksessä (palaneen ostarin osan tilalle rakennettu uusi asuinkerrostalo) on onnistunut ratkaisu.

Nettikysely

Kaivoksen suunnittelu tueksi tehtiin karttapohjainen Harava-nettikysely. Kyselyllä haettiin lähtötietoaineistoa yleiskaavamuutosta, vanhan Kaivoksen kehityskuvaa sekä erillisiä asemakaavamuutoksia varten. Kysely oli auki Vantaan kaupungin internet-sivuilla 18.9. - 7.10.2015. Kyselyyn vastasi yhteensä 273 vastaajaa, jotka asuivat pääosin Kaivoksella tai sen läheisyydessä. Kyselyyn vastanneissa oli myös paljon henkilöitä, jotka liikkuvat alueella vapaa-ajalla tai joita alue kiinnostaa muista syistä. Kyselyn vastauksissa ei juurikaan tullut kommentteja Sarlinin alueen kaavamuutokseen liittyen. Kaava-alueen pohjoispuolinen Linderinpolku korostui paljon käytettynä reittinä. Karttapohjaisten kysymysten lisäksi kyselyssä oli avokysymyksiä, joihin tuli runsaasti vastauksia. Kaivoksen työpaikka-alueen muuttaminen asuinalueeksi koettiin erittäin positiiviseksi asiaksi. Uskotaan, että palvelut kehittyvät tai ainakin säilyvät alueella, kun asukkaita on enemmän. Osa vastaajista oli huolissaan siitä, häviävätkö kaikki työpaikat alueelta. Kaivoksella ei haluta pelkkää nukkumalähiötä. Moni vastaaja toivoisi uuden rakentamisen olevan rohkeaa ja kokeilevaa, osa haluaisi sen yhdistyvän paremmin vanhaan Kaivoksellaan. Parkkipaikkojen puute on puhuttanut Kaivoksella jo pidempään. Se tuli esille myös vastauksissa. Tosin osa asukkaista kokee asian päinvastoin: tulisi satsata enemmänkin kevyeen liikenteeseen ja joukkoliikenteeseen kuin autoiluun. Muita huolenaiheita olivat melu, pienhiukkaset ja liikenneturhut. Nämä häiriötekijät toivotaan tutkittavan riittävin selvityksin.

4.4 Asemakaavan tavoitteet

4.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kaupungin tavoitteet

Vantaan maapoliittisten linjausten (2014) mukaan rakentamista suunnataan täydennysrakentamiseen. Tavoitteena on keskittää täydennysrakentamista olemassa oleville alueille, joissa infrastruktuuri on valmiina. Maapolitiikalla pyritään monipuolisen ja kohtuuhintaisen asuntotuotannon toteutumiseen.

Vantaan asunto-ohjelman 2009-2017 painopisteenä on edistää toimintaa, jolla parannetaan ihmisten mahdollisuuksia löytää tarpeitaan ja maksukykyään vastaava asunto. Kaavoituksella ja maapolitiikalla varmistetaan, että uudet asuinalueet ja täydennysrakentamiskohteet liittyvät luontevasti nykyiseen kaupunkirakenteeseen, muodostavat elinympäristöltään laadukkaita kokonaisuuksia ja tarjoavat monipuolisesti erilaisia asumisvaihtoehtoja, talotyyppejä ja asunnon hallintamuotoja. Asunto-ohjelmassa nousevat esiin myös yhdenvertaisuuden näkökulmat ja kuntalaisten osallisuus. Asemakaavamuutos monipuolistaa Kaivoksen alueen asumisvaihtoehtoja.

Alueen oloista ja ominaisuuksista johdetut tavoitteet

Suunnitelmalla täydennetään Kaivoksen kaupunkirakennetta joukkoliikennetyhteyksien ja valmiin infrastruktuurin äärelle. Ympäristön häiriötekijöistä tehdään tarvittavat selvitykset. Korttelisuunnitelmalla pyritään mahdollistamaan myös pienilmastollisesti suotuisa piha-alue.

Vertailu valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin

Asemakaava täydentää pääkaupunkiseudun yhdyskuntarakennetta, hyödyntää olevaa katuverkkoa, joukkoliikennettä ja kunnallistekniikkaa, eikä ole ristiriidassa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kanssa.

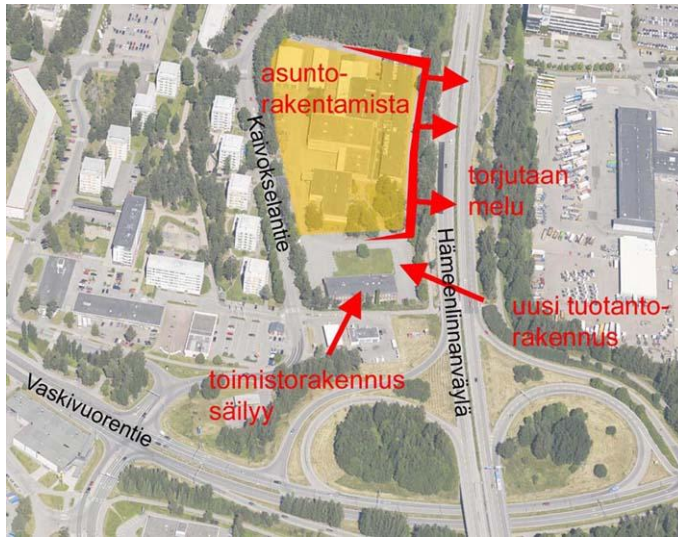
Vertailu eri kaavatasoihin

Asemakaava on maakuntakaavan mukainen. Suunnittelualue on mukana asemakaavamuutoksen kanssa samaan aikaan suunnitteilla olevassa Kaivoksen ja Silvolaan alueen yleiskaavan muutoksessa, jossa se tulee todennäköisesti olemaan tehokasta asuntoaluetta (A1). Tällöin asemakaava tulee olemaan myös yleiskaavan mukainen.

4.5 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

4.5.1 Alustavien vaihtoehtojen kuvaus ja karsinta

Suunnittelukonsepti

Kuva 13. Tontinkäytön lähtökohdat

Suunnittelussa pyritään löytämään moderni, mutta Kaivokselan henkeen ja kaupunkikuvaan sopiva ratkaisu. Liikennemelu Hämeenlinnanväylän puolella torjutaan korkeammalla rakennusmassalla, joka madaltuu Kaivokselantien suuntaan. Pysäköintilaitoksen sijoittamisella Hämeenlinnanväylän viereen saadaan etäisyyttä melulta ja pienhiukkasilta. Rakennukset rajaavat sisälleen suojaisat korttelipihat.

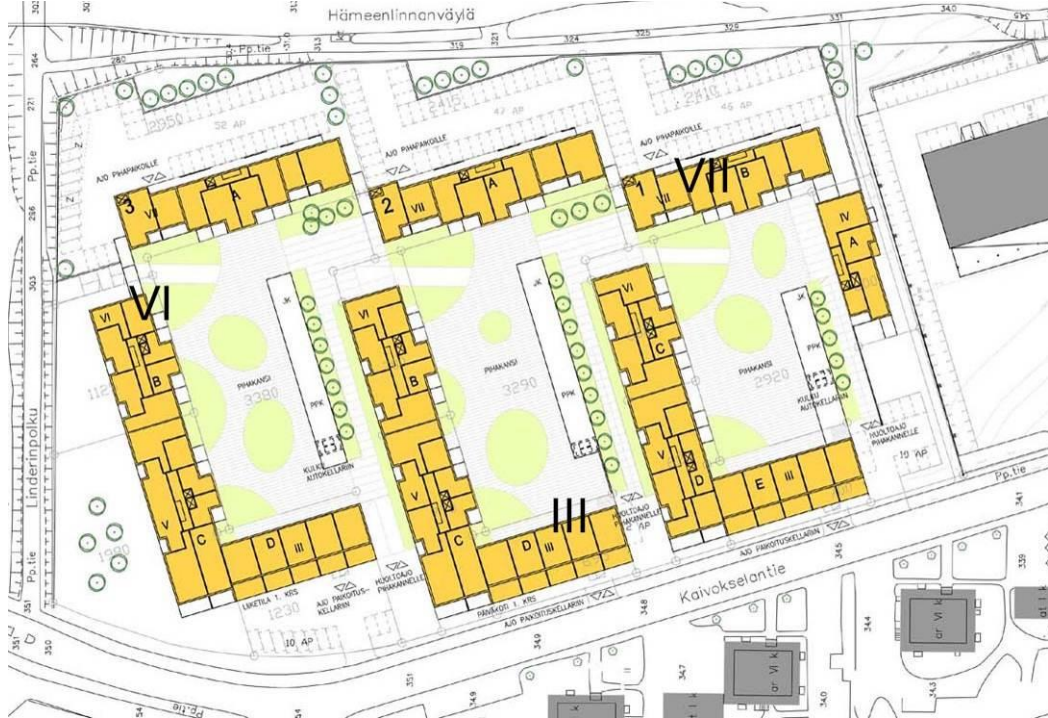
4.5.2 Valittujen vaihtoehtojen vaikutusten selvittäminen, arviointi ja vertailu

Asemakaavan suunnittelutyö

Kaavatyön aloituskokous pidettiin 16.4.2015. Paikalla oli Vantaan kaupungin asiantuntijoiden lisäksi maanomistajan ja konsulttien edustajat. Palaverissa käytiin läpi kaavahankkeen haasteita, lähtökohtia ja tavoitteita. Kaavamuutosta varten pyydettiin laadittavaksi rakennushistoriallinen selvitys, hulevesien hallintasuunnitelma, meluselvitys sekä pihasuunnitelmat, jotka tehdään kaavamääräysten pohjaksi. Selvitys tontin pilaantuneista maista on tehty aikaisemmin ja maa on suurimmaksi osaksi jo kunnostettu. (Kaivokselan entinen pumpputehdas, maaperän pilaantuneisuustutkimus/ Ramboll 2.6.2013) Arkkitehtikonsultilta pyydettiin kokouksessa esitetyn viitesuunnitelman (vaihtoehto 1) lisäksi kaksi uutta luonnosvaihtoehtoa. Kolme vaihtoehtoa oli 26.6.2015 päivätyn osallistumis- ja arviointisuunnitelman liitteenä. Suunnittelua jatkettiin vaihtoehdon 2 pohjalta.

Vaihtoehto 1. (kuva 14)

- Asuinrakennukset lähellä Hämeenlinnanväylää. Kerros-luku 3-7. 31175 kem2
- autopaikat sekä pihakannen alla että Hämeenlinnanväylän varressa.
- è *suuret pihat, mutta asuminen liian lähellä Hämeenlinnanväylää*

Vaihtoehto 2. (kuva 15)

- Asuinrakennusten pihat esitetään 63 metrin päähän liikenneväylästä. Asuinrakennukset voidaan sijoittaa sen verran lähemmäksi liikenneväylää, että etäisyys katon ilmanotolaitteista on vähintään 63m. Pysäköintiä voidaan tuoda lähemmäksi.
- Kerros-luku 3-10. 31600 kem2
- autopaikat sekä pihakannen alla että Hämeenlinnanväylän varressa.
- è *korkeammat kerros-luvut tuntuvat vierailta alueelle*

Vaihtoehto 3. (kuva 16)

- Asuinrakentaminen esitetään 63 metrin päähän liikenneväylästä. Pysäköintiä voidaan tuoda lähemmäksi.
- Kerrosluku 5-11, 31400 kem2
- è *Suuri paikoitusalue pienentää pihvoja, asuminen tarpeeksi etäällä Hämeenlinnanväylästä, mutta korkeammat kerrosluvut tuntuvat vierailta alueelle*

4.5.4 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Jatkosuunnittelussa vaihtoehdon 2 rakennusmassoja madallettiin kymmenestä kahdeksaan Hämeenlinnanväylän suuntaisesti. Nähtävillä olleessa versiossa poikittaiset rakennusmassat ovat 5-6-kerroksisia. Kaivokselantien varteen esitettiin muuta korttelia matalammat 4-kerroksiset rakennusmassat siten, että 4. kerroksen julkisivulinja olisi porrastettu taaksepäin. Tällöin Kaivokselantien suuntaan hahmottuu edelleen 3-kerroksinen vaikutelma. Liiketilaa on esitetty suunnitelmissa keskimmäiseen rakennusryhmään Kaivokselantien puolelle.

Kaivokselantien puoleiset 4-kerroksiset rakennusmassat muutettiin 2-kerroksisiksi. 2-kerroksisten asuinrakennusten rakennusala siirrettiin hieman etäämmälle Kaivokselantiestä. Rakennusoikeutta siirrettiin Kaivokselantien suuntaan poikittaisiin 6-kerroksisiin rakennusmassoihin siten, että niistä tehtiin pääosin 7-kerroksisia, lukuun ottamatta Kaivokselantien puoleisia päätyjä, jotka ovat 6-kerroksisia. Tonttien rakennusoikeuksia tarkennettiin siten, että asumisen kokonaiskerrosala vähenee 30550 k-m2:stä 30390 k-m2:iin. Tämän lisäksi liiketilan kerrosalamerkintää muutettiin 160 k-m2:stä 140 k-m2:iin. Muutokset eivät vaikuta asemakaavassa esitettyihin melumääräyksiin, joten meluselvitystä ei ollut tarpeen päivittää.

Kaavamuutoksessa käytetään seuraavaa autopaikkannormia: 1 ap/90 k-m2, vähintään 1 ap/asunto + Nimeämättömät paikat – 10 %. Autopaikoituksen osalta tutkittiin kaksi vaihtoa: Ensimmäisessä vaihtoehdossa autopaikat oli sijoitettu sekä kansipihojen alle että Hämeenlinnanväylän puoleiselle parkkialueelle. Toisessa vaihtoehdossa kansipihojen alle sijoitetut autopaikat oli siirretty 2-kerroksiseen pysäköintilaitokseen Hämeenlinnanväylän puolelle. Vaihtoehtoa 2 pidettiin parempana, koska tällöin sisäpihoille jäisi enemmän tilaa hulevesien hallinnalle, puustolle ja istutuksille. Kaavatyötä jatkettiin tältä pohjalta. Kulkupysäköintilaitoksen kerroksiin osoitettiin vain tontin eteläreunasta, mitä pidettiin hyvänä ratkaisuna. Tontin sisäiset jalankulkuyhteydet ja kulku bussipysäkille on esitetty suunnitelmissa pysäköintikansien välistä.

Välialueet tulee suunnitella turvallisiksi ja viimeistellyiksi. Hämeenlinnanväylän puoleinen pysäköintilaitoksen seinä/muuri on kaupunkikuvallisesti tärkeällä paikalla. Sen ilmeeseen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Kaivokselan arkkitehtuurin ominaispiirteitä ovat mm.

- horisontaalisuuden korostaminen, joka näkyy mm. nauhaikkunajulkisivuissa.
- Ikkunat leveitä maisemaikkunoita
- Julkisivuissa korostettu reliefivaikutelmaa
- päätyjulkisivuissa tiilipintaa
- niukka materiaali- ja väripaletti
- suuret, lähes poikkeuksetta länteen avautuvat parvekkeet
- parvekkeet vedetty sisään julkisivulinjasta
- sisäänkäyntejä korostettu sisään vedetyllä ulko-ovella ja verhoamalla ovisyvennyksen pieliä tummalla keraamisella laatalla
- Ulko-ovet ovat lasiovia tammikehyksin, joihin paikoin kuuluu myös yläikkuna
- Tornitaloissa harkitut mittasuhteet, ohut julkisivureliefi, maalattu levyverhous, tornien yhdistäminen matalan huoltosiiven välityksellä

Uusi rakentaminen sijaitsee Kaivokselan itäosassa ja toimii siirtymänä uudelle modernille Silvolan asuinalueelle, jolle esitetään yleiskaavanmuutoksella asumista. Kaupunkikuvallisesti suunnittelussa on panostettu sekä Kaivokselantien että Hämeenlinnanväylän varren julkisivuihin. Hämeenlinnanväylän suuntaan näyttäytyy moderni arkkitehtuuri ja Kaivokselan suuntaan alueeseen sopiva arkkitehtuuri. Kaivokselantien varren julkisivujen tulee noudattaa Kaivokselan olemassa olevien rakennusten julkisivujen arkkitehtonisia jäsentelyperiaatteita modernin arkkitehtuurin keinoin. Hämeenlinnanväylän varren asuinrakennusten julkisivut ovat modernimpia ja jäsentelyltään vaihtelevia ja yhdistyvät tulevaan Silvolan alueeseen.

Sekä arkkitehti- että maisemakonsultteja pyydettiin tutustumaan Kaivokselan alueinventointiin ja esittämään omat näkemykset rakennusten ja pihojen liittymisestä ympäristöön. Uusi rakentaminen on tämän päivän arkkitehtuuria, mutta voi ottaa kantaa Kaivokselan arvokkaaseen kaupunkikuvaan esimerkiksi värityksen, materiaalien ja julkisivusomittelun kautta. Esiteltyjä Kaivokselan luonteeseen liittyviä julkisivuja pidettiin onnistuneina. Alueinventoinnissa esitetyt näkemykset otettiin huomioon suunnittelussa muun muassa kaavamerkinnoin.

Kuva 17. Kaivokselan nykyistä rakennuskantaa, pistetaloja. Kuva 18. Julkisivuote kaupunkikuvallisesti tärkeästä suunnasta Kaivokselantieltä, Arkkitehtitoimisto Laatio Oy

Elyn edustajien (Anna Puolamäki ja Ari Puhakka + Johanna Rajala) kanssa pidettiin palaveri 21.4.2016 koskien Hämeenlinnanväylän suunnitelmia. Palaverissa saatiin vahvistus Elyn tarvitsemalle alueelle tontin puolelta, enimmillään 10 metriä tontin suuntaan. Elyn mukaan vuonna 2017 aletaan tehdä Hämeenlinnanväylän tarkistussuunnitelmaa. Viitesuunnitelmia, autopaikkojen riittävyyttä ja kaavaa tarkistettiin Tielaitoksen 2008 Hämeenlinnanväylän levennyksen mukaiseksi:

- Korttelista on erotettu Elyn tarvitsema tontin osa liikennealueeksi Hämeenlinnanväylän vieressä.
- Ajo pysäköintilaitoksesta toiseen on siirretty tontin itäosaan väylän suuntaiseksi. Samalla saadaan enemmän autopaikkoja ja pysäköintilaitosten rakenteen selkeämmäksi. Myös kulku suoraan pysäköintikampojen välistä sivukäytävään saadaan helpommaksi. Rakennuksia on siirretty hieman länteen.
- Pysäköintilaitosten Hämeenlinnanväylän puoleiset julkisivut tulee olla pääosin köynnösseinää. Kulku pysäköintilaitosten välistä tehdään porttimaisiksi ja käytetään tehostevärejä kuten asuinjulkisivuissa. Pysäköintilaitosten välisillä reiteillä tulee olla puuistutuksia.

Paloasioista on neuvoteltu Pelastuslaitoksen edustajan Mikko Hämäläinen kanssa 21.3.2016. Esitetty viitesuunnitelma on paloasioiden osalta kunnossa.

Vesihuollon yleissuunnitelma ja hulevesiselvitys

Hulevesien hallintatoimenpiteiden tavoitteena on kaupungin hulevesiohjelman mukainen syntypaikoilla tapahtuva hulevesien hallinta (ks. erillinen hulevesiselvitys). Katso kohta 5.4.1.

Hulevesien hallintasuunnitelman alueesta on tehnyt Oy K-O Nyman-Consulting Ab. Korttelissa suositetaan luonnonmukaisia hulevesien käsittelymenetelmiä, mikä antaa mahdollisuuksia omaleimaisten pihojen toteuttamiselle. Vettä läpäisemättömiltä pinnoilta tulevia vesiä viivytetään korttelissa ensisijaisesti sadepuutarhoissa. Sadepuutarhat toteutetaan kaupunkikuvallisesti korkeatasoisena ratkaisuna. Pysäköintikansien hulevesiä viivytetään ensisijaisesti maanalaisissa hulevesikaseteissa. Maavaraisilla pysäköintialueilla ja pelastusteillä pinnoitteena suositetaan nurmikiveystä. Nurmikiveyksellä voidaan vähentää muodostuvien hulevesien määrää.

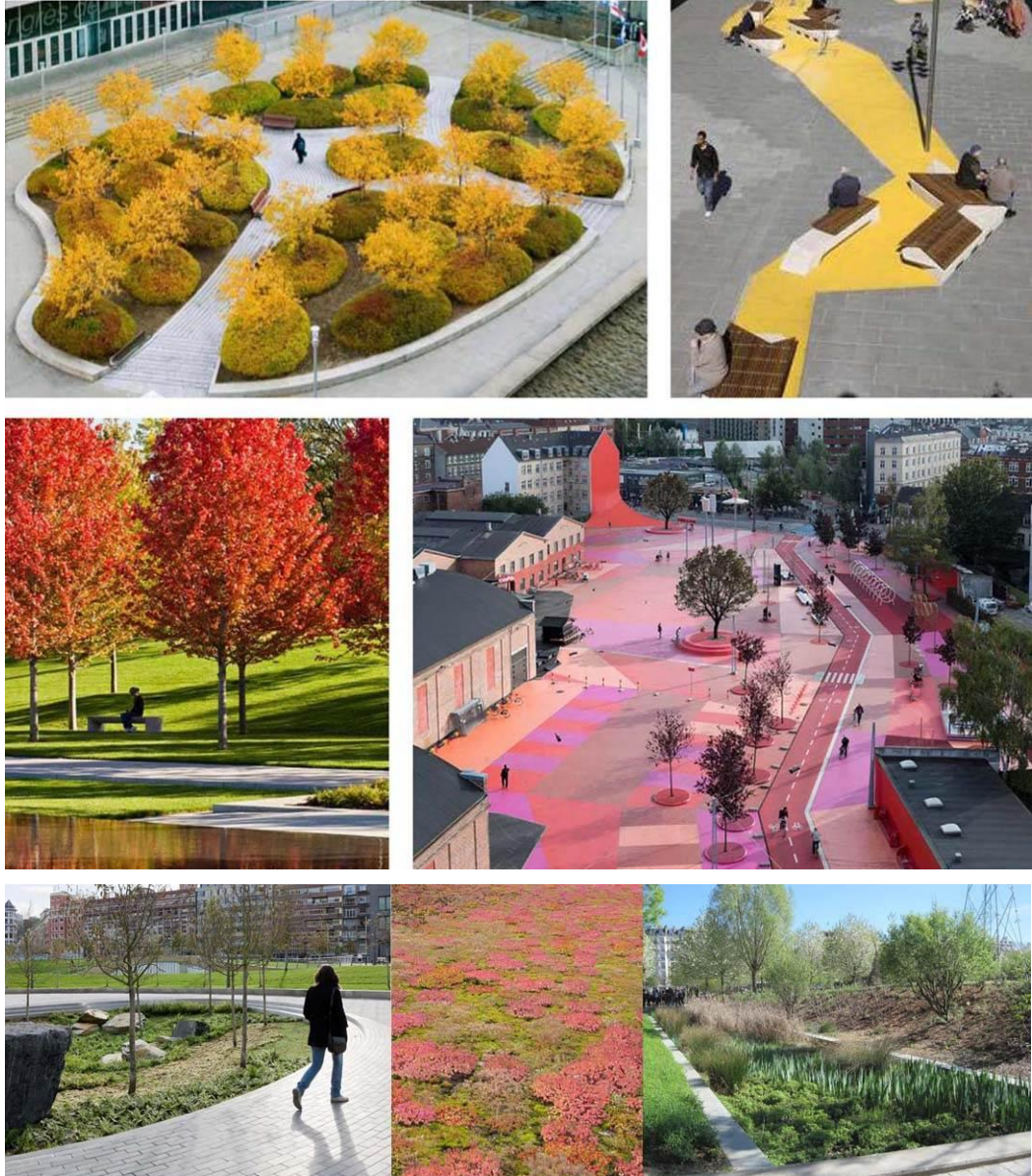
Hulevesiä pidättäviä viherkattoja rakennetaan piha-alueiden mataliin katoksiin. Viherkatolla tarkoitetaan tässä ns. maksaruohomattokatetta, joka koostuu kuivuutta kestävästä sammal- ja maksaruoholajikkeista. Maksaruohomaton kerrospaksuus on noin 50 mm. Kasvimaton eri sammal- ja maksaruoholajikkeet antavat kukkiessaan katolle erilaisen ilmeen eri vuodenaikoina. Kattovedet ja pihan hulevedet johdetaan kivetyin kouruin tai kallistuksin piha-alueella sijaitseviin sadepuutarhoihin. Sadepuutarha on kasvipeitteinen painanne, johon johdetaan hulevesiä. Hulevesi lammikoituu pintakerroksen päälle matalana, 10–30 cm kerroksena ja imeytyy hiljalleen kasvukerroksen lävitse ympäröivään maaperään tai varastokerrokseen. Sadepuutarhalle järjestetään ylivuoto sadevesiviemäriin. Viivytystilavuuden tulisi tyhjentyä viimeistään vuorokauden kuluttua täyttymisestään.

Pihat

Maisemakonsulttina projektissa on ollut Maisema-arkkitehdit Byman & Ruokonen Oy. Maisemaselvityksessä pyydettiin tutkimaan Linderinpolun, Hämeenlinnanväylän ja Kaivokselantien varren vehreyttä ja puuistutuksia, pysäköintilaitoksen ja muiden parkkialueiden maisemointia, sekä pihojen istutuksia. Esitettyä pihasuunnitelmaa pidettiin laadukkaana ja mielenkiintoisena.

Asuinkortteli jakautuu kolmeen rakennusten erottamaan pihaan, joille sijoitetaan oleskelualueet, leikkipaikkoja ja sadepuutarhoja. Sadepuutarhoihin johdetaan piha-alueella ja katoilla muodostuvia hulevesiä. Leikkipaikkojen pinnoitteina käytetään värikkäitä ja esteettömiä kumi- ja tekonurmipintoja. Oleskelualueilla käytetään puutasoja. Korttelipihojen tavoitteena on runsas, monilajinen, monikerroksellinen ja rehevä kasvillisuus: kukkivat pikkupuut, vaihtelevan korkuiset pensaat, maanpeitepensaat ja -perennat. Jokaiselle sisäpihalle valitaan oma väriteema, joka mukailee rakennusten tehostevärejä. Tavoitteena on muodostaa sisäpihakokonaisuuksille oma näkyvä identiteetti. Väriteema voi näkyä istutusten kukinnan ja lehden väreissä sekä syysväreissä. Myös leikkipaikkojen kumi- ja tekonurmipinnat noudattavat teemaväriä.

Pysäköintikansille tehdään asfalttimaalauksia, joiden väri mukailee myös julkisivun tehostevärejä. Viitesuunnitelman muotokieli on saanut inspiraationsa vanhan Kaivokselan rakennusten geometrisyydestä. Korttelin pihasuunnitelmassa tuleekin hyödyntää vanhan Kaivokselan materiaaleja ja arkkitehtuuria. Kaivokselantiehen rajautuvassa korttelin osassa tulee käyttää vanhan Kaivokselan alueelle tyypillistä kasvillisuutta.

Kuvat 18-24. Ideakuvia pihoista ja väriteemasta (kuvat: Landezine, Satu Siltanen)

Sisäpihojen ja Kaivokselantien varren mataliin katoksiin sijoitetaan maksaruohokatto. Sisäpihojen vieraspaikat katetaan pergolalla. Tavoitteena on, että pergolaa pitkin kasvavat köynnösitukset tulevat peittämään autopaikat. Vieraspaikat rajataan oleskelu- ja leikkipihasta pergolaan integroidulla aidalla.

Aukiot sijoittuvat kulkuväylien solmukohtiin; yksityisten ja puolijulkisten alueiden rajalle sekä eri korttelipihojen vaihtumisvyöhykkeelle. Aukioiden tavoitteena on toimia korttelin sisäisinä maamerkkeinä. Istutukset suunnitellaan monipuoliseksi ja muusta ympäristöstä erottuvaksi.

Parkkitalojen välissä kulkevat pistoreitit ovat luonteeltaan puoliavoimia ja puolijulkisia. Reitin varteen sijoitetaan pikkupuurivi. Pysäköintikansien seinustalle sijoitetaan varjossa viihtyviä pensasistutuksia ja köynnöksiä.

Puolijulkiset reuna-alueet ovat katualueisiin rajautuvia viheralueita, jotka ovat luonteeltaan puolijulkisia ja puoliavoimia. Pohjakaasvillisuus on vyöhykkeellä pääosin nurmea. Kaivokselantien varteen sijoitetaan pylväspuurivi tontin puolelle. Hämeenlinnanväylän ja Linderinpolun varteen ja Sarlinin korttelin reunaan istutetaan suurikokoisten puiden ryhmiä korttelialueen puolelle. Istutuksissa käytetään katupuutaimia, joiden suositeltava koko on vähintään rym 10-12cm. Pylväsmäiset puut sijoitetaan vähintään 3m ja suurikokoiset puut vähintään 6m etäisyydelle julkisivuista. Tikasautojen nostopaikat tulee huomioida puiden sijoittelussa.

Melu

Melukonsulttina hankkeessa on Ramboll Oy. Meluselvitystä päivitettiin suunnitelmien tarkennuttua. Melulähteinä selvityksessä huomioitiin Hämeenlinnanväylä ramppeineen sekä Vaskivuorentie. Vähäliikenteisen Kaivokselantien melulla ei ole vaikutusta tämän aivan Hämeenlinnanväylän vieressä sijaitsevan kohteen tilanteeseen. Tarkastelut tehtiin vuoden 2030 ennustetilanteessa. Nykytilanteessa melutaso on tätä alhaisempi, joten ennustetilanteen perusteella melun osalta määritetyt vaatimukset toteuttavat ohjearvot myös nykytilanteessa. Ennustetut liikennemäärät vuodelle 2030 on saatu Vantaan kaupungilta.

Ulko-oleskelualueet on sijoitettu kortteleiden sisälle suojaan melulta, ja kun koko suunnitelma on toteutettu, saavutetaan niillä sekä päiväajan ohjearvo 55 dB että uusien alueiden yöohjearvo 45 dB, eikä muita melusuojaustoimenpiteitä ulkoalueiden osalta tarvita.

Suurin äänitasoero vaatimus mikä tavallisen asuinrakennuksen julkisivulle yleensä voidaan antaa, on 38 dBA. Lasketun vaatimuksen ollessa tätä suurempi, tulee kyseiselle julkisivulle sijoittaa esimerkiksi umpinainen luhtikäytävä, jonka ulkoseinän ja rakennuksen varsinaisen ulkoseinän yhteisvaikutuksella saavutetaan vaadittu suurempi kokonaiseristävyys. Hämeenlinnanväylän puoleisiin julkisivuihin kohdistuu enimmillään 74 dB päivämelu mikä edellyttää 39 dB ääneneristävyyttä ja mitä ilmeisimmin luhtikäytävää tms. Myös Hämeenlinnanväylän viereisten rakennusten päätyihin tulee melko korkeita ääneneristävyysvaatimuksia.

Parvekkeet tulkitaan asuntokohtaisiksi ulko-oleskelualueiksi ja niillä tulisi saavuttaa ainakin ulko-oleskelualueiden päiväajan meluohjearvo 55 dB. Lasitettuja parvekkeita voidaan sijoittaa kohtiin joissa päivämelu julkisivulla ei ylitä 65 dB. Lopputilanteen perusteella parvekkeita ei voi sijoittaa ulompiin etelä- ja pohjoispäätyihin eikä Hämeenlinnanväylän puolelle. Kaikille sisemmille ja länsijulkisivuille parvekkeita voidaan sijoittaa. Näillä julkisivuille ei päivämelu ylitä 65 dB eri rakentamisvaiheissakaan, joten vaihteittaisella rakentamisella ei ole tässä tapauksessa vaikutusta parvekkeiden toteuttamismahdollisuuksiin.

ELY:n oppaassa "Melun- ja värinän torjunta maankäytön suunnittelussa" (2013) on todettu: "Jos asuinrakennuksen julkisivulla ylittyy päivällä keskiäänitaso 65 dB, tulee kaavassa määrätä asunnot aukeamaan myös suuntaan, jossa ohjearvot täyttyvät (ns. läpitalon huoneisto). Takaamalla asunnon avautuminen hiljaisemman julkisivun puolelle mahdollistetaan asunnon tuulettaminen ilman melusta aiheutuvaa haittaa". Tässä kohteessa ongelma on ratkaistu niin, että pohjois- ja eteläpäätyihin on muutaman asunnon osalta tehty julkisivuun sisäänvetoja jolloin on voitu toteuttaa myös pieniä asuntoja joilla on alle 65 dB julkisivu. Muutamassa kohdassa, joissa ei ole sisäänvetoa, on hieman suuremmat asunnot joilla on hiljaisempi julkisivu talon vastakkaisella puolella tai kulman takana.

Meluselvityksessä on tutkittu myös rakentamisen vaiheistus siten, että melun ohjearvot eivät ylitä rakentamisen aikana. Melumääräykset on tehty meluselvityksen pohjalta. Kaavan nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset eivät vaikuta asemakaavassa esitettyihin melumääräyksiin, joten meluselvitystä ei ollut tarpeen päivittää.

Ilmanlaatu

Asemakaava-alueen merkittävin ilmanlaatuhaittojen lähde on viereisen Hämeenlinnanväylän ajoneuvoliikenne. Alueen ilmanlaadusta tehtiin selvitys vuonna 2014 Ramboll Oy:n toimesta. Tällöin oli käytetty konsultin ensimmäistä luonnosta, jossa asuinrakennukset oli sijoitettu lähelle Hämeenlinnanväylää (noin 25 metrin etäisyydellä liikenneväylä VT 3:n reunasta). Työssä tehtiin typpidioksidin ja pienhiukkasten leviämisseelvitys Vantaan Kaivokselassa sijaitsevan teollisuustontin ympäristöön, jonne ollaan kaavoittamassa asumista. Päästölähteinä otettiin huomioon tieliikenteen aiheuttamat pakokaasupäästöt merkittävimmillä liikenneväylillä sekä taustapitoisuus. Mallinnukset tehtiin nyky- ja ennusteliikennemäärillä. VT 3:n liikennemäärä kasvaa ennustetilanteessa nykytilanteeseen verrattuna. Samalla autokanta puhdistuu koko ajan, joten päästöjen kannalta tilanne tulee todennäköisesti olemaan parempi tulevaisuudessa.

Typpidioksidin tuntiohjearvo ylittyi suunniteltujen asuinrakennusten kohdalla alimpien kerrosten korkeudella. Lisäksi vuorokausiohjearvo ylittyi aivan rakennusten tuntumassa. Muut raja- ja ohjearvoihin verrannolliset pitoisuudet pysyivät sallituissa rajoissa. Pienhiukkaspitoisuudet eivät olleet vaarassa ylittyä suunniteltujen asuinrakennusten kohdalla sekä nyky- että ennustetilanteessa.

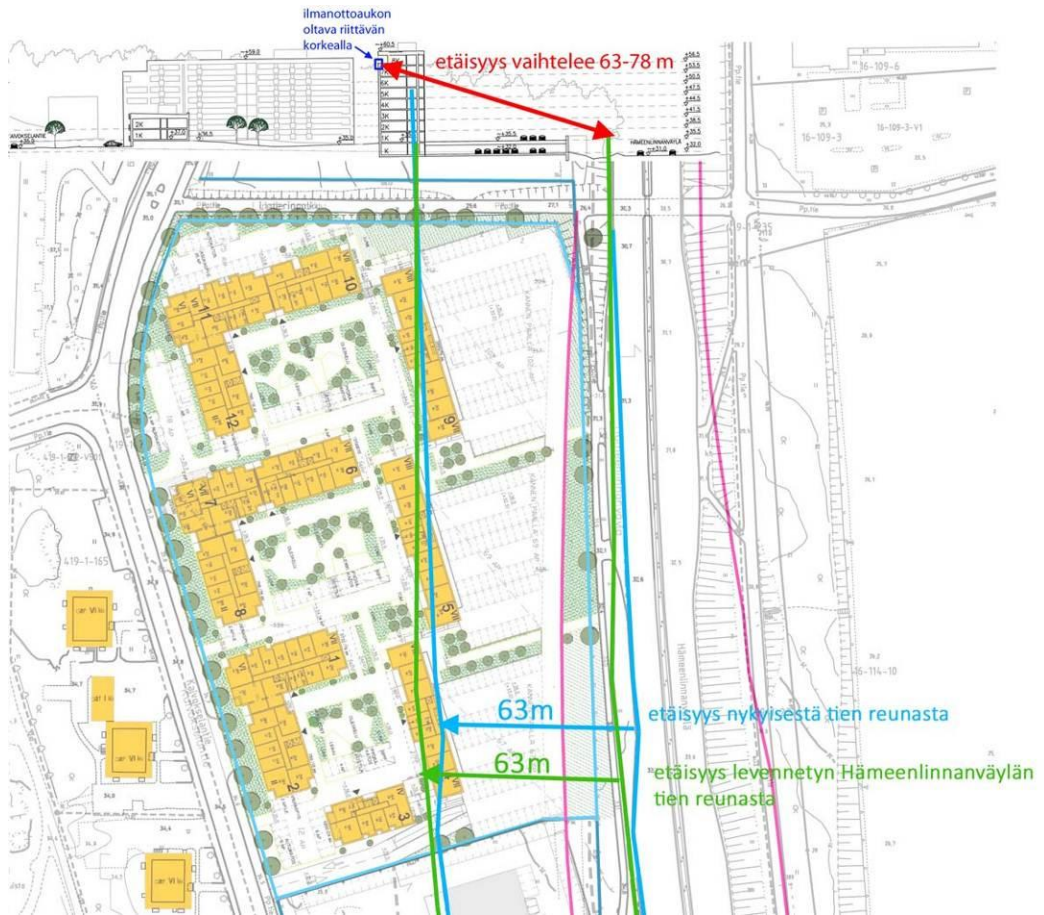
HSY:n ilmanlaatuvohyöhykkeiden perusteella VT 3:n ennusteliikennemäärällä KAVL 90 000 asuinrakennuksien minimietäisyys liikenneväylästä tulisi olla 63 metriä ja vastaava suositusetäisyys on 150 metriä. Minimietäisyyttä suositellaan käytettäväksi täydennysrakentamiseen ja suositusetäisyyttä uusia asuinalueita suunniteltaessa.

Ilmanlaatuhaittoja on kaavassa minimoitu toimintojen sijoittelulla sekä teknisillä ratkaisuilla. Pysäköintialueet on sijoitettu Hämeenlinnanväylän ja asuinrakennusten väliin ja oleskelupihat on sijoitettu toisiinsa yhdistettyjen rakennusten taakse. 63 metrin minimietäisyys mahdollisen levennetyn Hämeenlinnanväylän reunasta ulottuu keskimäärin korttelin uloimpien asuin kerrostalojen massojen keskelle. Nämä uloimmat 8-kerroksiset asuintalot ovat sivukäytävataloja ja kytketty toisiinsa viherhuoneilla tai muulla läpinäkyvällä rakenteella. Ikkunoita ei saa avata Hämeenlinnanväylän suuntaan. Tällöin melua tai pienhiukkasia ei pääse rakennusmassan läpi. Ilmanottoaukon sijoittamisella rakennuksen puhdasilmaisemmalla puolella riittävän ylhäälle saadaan 63 metrin etäisyys toteutumaan diagonaalisesti. Etäisyydet Hämeenlinnanväylän reunasta rakennusten mahdollisiin ilmaottoaukkoihin vaihtelevat keskimäärin 63-78 metriä.

Sarlinin alueen käyttötarkoitus on uuden valmisteilla olevan Kaivokselan yleiskaavamuutoksen mukainen. Yleiskaavamuutoksen valmistelun pohjana on ollut liikenne-ennuste, jossa Hämeenlinnanväylän liikennemäärä on noin 92 000 ajoneuvoa/vrk. Tekeillä olevan uuden koko Vantaan liikenne-ennusteen (Vantaan tie- ja pääkatuverkon liikenne-ennuste 2016) mukaan liikennemäärä on huomattavasti pienempi. Tällöin myös minimietäisyys pienhiukkasista tulee pienentymään. Tekeillä olevassa ennusteessa on tutkittu nykytilanteen lisäksi erilaisia tulevaisuuden skenaarioita, joissa Hämeenlinnanväylän liikennemäärät vaihtelevat 50 000 – 64 000 ajoneuvoa/vrk välillä, kuitenkin enintään noin 70 000 ajoneuvoa/vrk.

Myös yleiskaavamuutoksen yhteydessä on tehty Kaivokselaa koskeva liikenneselvitys (20.9.2016 Trafrix), jonka liikenne-ennuste vuonna 2040 Hämeenlinnanväylälle on enimmillään noin 61 000 ajoneuvoa/vrk. Liikenneselvityksessä laadittiin liikenne-ennuste suunnittelualueelle ja sen pohjana käytettiin Vantaan liikennemallin vuoden 2040 HLJ -skenaariota, joka pohjautuu HSL:n Helmet 2.1 liikennemalliin.

Rakennuksille on asetettu erillisiä vaatimuksia asemakaavamääräyksiin. Ilmanlaatuhaittoja on kaavassa minimoitu toimintojen sijoittelulla sekä teknisillä ratkaisuilla. Pysäköintialueet on sijoitettu Hämeenlinnanväylän ja asuinrakennusten väliin ja oleskelupihat on sijoitettu toisiinsa yhdistettyjen rakennusten taakse. Hämeenlinnanväylän puoleiset rakennukset varustetaan koneellisella tulo- ja poistoilmanvaihdolla, jonka suodattimilla varustetun tuloilman ottokohdan on oltava rakennuksen puhdasilmaisemmalla puolella riittävän korkealla. Hämeenlinnanväylän puoleisten asuinhuoneiden parvekkeita tai tuuletusikkunoita ei saa suunnata Hämeenlinnanväylälle päin.

Kuva 25.

4.5.5 Suunnitteluvaiheiden käsittelyt ja päätökset

Asemakaavan suunnitteluun osallistuneet

Kaupunkisuunnittelu:

Timo Kallaluoto	aluearkkitehti
Jyrki Kauhanen	asemakaavasuunnittelija syksyyn 2014 asti
Johanna Rajala	asemakaavasuunnittelija keväästä 2015 alkaen
Laura Muukka	maisema-arkkitehti
Pia Tasanko	vuorovaikutusasiantuntija
Mikko Järvi	kaavoitusinsinööri
Sakari Jäppinen	yleiskaavasuunnittelija
Paula Kankkunen	yleiskaavasuunnittelija
Anna-Mari Kangas	yleiskaavasuunnittelija
Marko Hoffren	suunnitteluavustaja

Kuntatekniikan keskus:

Paula Jääskeläinen	kehitysinsinööri
Teemu Vihervaara	liikenneinsinööri
Pirjo Suni	liikenneinsinööri
Elina Kettunen	suunnitteluinsinööri (vesihuolto)
Sirpa Törrönen	maisema-arkkitehti

Rakennusvalvonta:

Matti Kärki	kaupunkuva-arkkitehti
Jari Saajo	lupa-arkkitehti

Yrityspalvelut:

Tuula Hurme	asumisasioiden päällikkö
Tomi Henriksson	asumisasioiden päällikkö vt
Wilma Toljander	erityisasumisen asiantuntija
Armi Vähä-Piikkiö	tonttipäällikkö

Ympäristökeskus:

Krister Höglund	ympäristöinsinööri
-----------------	--------------------

Muut yhteistyökumppanit, rakennuttajat ja konsultit:

Henrik Wikström	Sarlin Group Oy
Tom Hilkos	Hilkos Consulting Oy
Jukka Laaksonen	Arkkitehtitoimisto Laatio Oy
Eeva Byman	Maisema-arkkitehdit Byman & Ruokonen Oy
Satu Siltanen	Maisema-arkkitehdit Byman & Ruokonen Oy
Markus Myllymäki	Lehto Group Oy
Pasi Hamunen	Lehto Group Oy

Suunnitteluvaiheiden käsittelyt ja päätökset

Asemakaavamuutosehdotus käsiteltiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa 13.6.2016. Kaupunginhallitus päätti asettaa kaavamuutosehdotuksen nähtäville 30 päiväksi MRA 27§:n mukaisesti 17.8. – 15.9.2016 ja oikeuttaa kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot.

Lausunnot ja muistutukset

Nähtävilläoloaikana jätettiin 2 muistutusta. Lausuntoja pyydettiin 3 kpl ja saatiin 2 kpl.

Annetut lausunnot ja vastineet lyhyesti (tarkemmin lausuntojen koonnissa):

Uudenmaan ELY-keskus: Alueen soveltuvuus asuinkäyttöön tulee tarkastella ja selvittää osana Kaivokselan yleiskaavamuutosta. Esitetty asemakaavan muutosehdotus on pääkäyttötarkoitukseltaan voimassa olevan yleiskaavan vastainen. Hämeenlinnanväylän ja sitä lähimmäksi suunniteltujen asuinkerrostalojen välinen etäisyys ei täytä oppaassa "Ilmanlaatu maankäytön suunnittelussa" (2015) suositeltua minimietäisyyttä. Hämeenlinnanväylän puoleisiin julkisivuihin kohdistuu enimmillään 74 dB:n

- päivämelutaso. Pääsääntöisesti rakennus, jonka julkisivuun kohdistuva melutaso ylittää 70 dB(LAeq), ei sovellu asuinkäyttöön.
- è Hämeenlinnanväylän puoleiset rakennukset ovat rakenteeltaan sivukäytävätaaloja, joissa ääneneritysvaatimus on 39 dB. Jos asuinrakennusten ulkoseiniin kohdistuu tieliikennemelua yli 65dB, tulee parvekkeet korvata viherhuoneella. Hämeenlinnanväylän puoleiset rakennukset yhdistetään toisiinsa viherhuoneilla tai muulla läpinäkyvällä rakenteella, jonka korkeuden tulee olla vähintään viereisen matalamman rakennuksen korkuinen ja 8-kerroksisten rakennusten välissä vähintään 6 kerrosta. Rakentamisen vaiheistus toteutetaan siten, että melun ohjearvot eivät ylity.
 - è Asemakaavamuutoksessa 63 metrin minimietäisyys mahdollisen levennetyn Hämeenlinnanväylän reunasta ulottuu keskimäärin korttelin uloimpien asuinkerrostalojen massojen keskelle. Nämä uloimmat 8-kerroksiset asuintalot ovat sivukäytävätaaloja ja kytketty toisiinsa viherhuoneilla tai muulla läpinäkyvällä rakenteella. Ikkunoita ei saa avata Hämeenlinnanväylän suuntaan. Tällöin melua tai pienhiukkasia ei pääse rakennusmassan läpi. Ilmanottoaukon sijoittamisella rakennuksen puhdasilmaisemmalla puolella riittävän ylhäälle saadaan 63 metrin etäisyys toteutumaan diagonaalisesti. Etäisyydet Hämeenlinnanväylän reunasta rakennusten mahdollisiin ilmaottoaukoihin vaihtelevat keskimäärin 63-78 metriä.
 - è Sarlinin alueen käyttötarkoitus on uuden valmisteilla olevan Kaivoksen yleiskaavamuutoksen mukainen. Yleiskaavamuutoksen valmistelun pohjana on aluksi ollut vanha liikenne-ennuste, jossa Hämeenlinnanväylän liikennemäärä on noin 92 000 ajoneuvoa/vrk. Tekeillä olevan uuden koko Vantaan liikenne-ennusteen (Vantaan tie- ja pääkatuverkon liikenne-ennuste 2016) mukaan liikennemäärä on huomattavasti pienempi. Tällöin myös minimietäisyys pienhiukkasista tulee pienentymään. Tekeillä olevassa ennusteessa on tutkittu nykytilanteen lisäksi erilaisia tulevaisuuden skenaarioita, joissa Hämeenlinnanväylän liikennemäärät vaihtelevat 50 000 – 64 000 ajoneuvoa/vrk välillä, kuitenkin enintään noin 70 000 ajoneuvoa/vrk.
 - è Rakennuksille on asetettu erillisiä vaatimuksia asemakaavamääräyksen melun ja pienhiukkasten vaikutusten eliminoimiseksi.
 - è Ei aiheuta muutoksia kaavaan.

HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut: Ely-keskuksen "Ilmanlaatu maankäytön suunnittelussa" –oppaan suosituksen mukaan ennustetuilla liikennemäärillä asuinrakennuksien minimietäisyys liikenneväylästä tulisi olla 63 metriä. Minimietäisyys tarkoittaa etäisyyttä lähimmän (nykyisen/tulevan) ajoradan reunasta rakennuksen julkisivulle (maata pitkin mitattuna) sekä oleskelualueiden reunaan. Näin mitattuna asemakaavamuutos-ehdotuksessa minimietäisyys ei toteudu.

- è katso vastine yllä.
- è Ei aiheuta muutoksia kaavaan.

Annetut muistutukset ja vastineet lyhyesti (tarkemmin muistutusten koonnissa):

Kaivoksela-seura ry: Vuoden 2007 yleiskaavassa Kaivoksen 1960-luvulla rakennettu alue on merkitty kaupunkikuvallisesti arvokkaaksi alueeksi, jonka rakennus- ja kulttuurihistoriallisia arvoja on suojeltava. Kaivoksela-seura pitää asuntorakentamista kaava-alueelle hyvänä ratkaisuna, mikäli siinä otetaan huomioon Kaivoksen alkuperäiset suunnitteluperiaatteet ja rakentaminen on mitoitukseltaan, tyyliltään ja materiaaleiltaan ympäristöön ja ympäröivään asutukseen sopeutuva. Kaava-alueen rakentamistehokkuus poikkeaa olennaisesti muusta rakennushistoriallisen suojelun piirissä olevasta Kaivokselasta, ollen jopa kaksinkertainen. Kaivokselantien varren nykyiset asuintalot ovat asuinkerroksiltaan kuusikerroksisia pistetaloja, joiden ympärillä ja välillä on Kaivokselalle ominaista väljyyttä ja luonnonläheisyyttä. Nelikerroksisten rakennusten sijoittelun nauhana Kaivokselantien suuntaisesti on ristiriidassa tämän kanssa.

- è Kaavamuutosalue sijaitsee Kaivoksen itäosassa ja toimii siirtymänä uudelle modernille Silvolan asuinalueelle, jolle esitetään yleiskaavanmuutoksella asumista. Uuden rakentamisen tehokkuus vastaa valmisteilla olevan yleiskaavamuutoksen luonnoksen

- alueelle suunniteltujen kortteleiden tehokkuutta A1 tehokkaan asuinrakentamisen korttelialueella.
- è Kaupunkikuvallisesti suunnittelussa on panostettu sekä Kaivokselantien että Hämeenlinnanväylän varren julkisivuihin. Hämeenlinnanväylän suuntaan näyttäytyy moderni arkkitehtuuri ja Kaivokselan suuntaan alueeseen sopiva arkkitehtuuri. Kaivokselantien varren julkisivujen tulee noudattaa Kaivokselan olemassa olevien rakennusten julkisivujen arkkitehtonisia jäsentelyperiaatteita modernin arkkitehtuurin keinoin. Hämeenlinnanväylän varren asuinrakennusten julkisivut ovat modernimpia ja jäsentelyltään vaihtelevia ja yhdistyvät tulevaan Silvolan alueeseen.
 - è Rakentaminen sopeutetaan ympäristöön tarkoin asemakaavamääräyksiin. Rakennusten tulee sopeutua Kaivokselan kaupunkikuvallisesti arvokkaaseen alueeseen. Kaivokselantien varren julkisivujen tulee noudattaa Kaivokselan olemassa olevien rakennusten julkisivujen arkkitehtonisia jäsentelyperiaatteita modernin arkkitehtuurin keinoin. Julkisivujen eri pintojen tulee muodostaa arkkitehtoniselta teemaltaan yhtenäinen kokonaisuus. Julkisivujen pääasiallinen väritys tulee olla valkoisen sävy. Kaivokselantien varren puoleisten 4-kerroksisten rakennusmassojen madaltamista pidetään perusteltuna.
 - è Uusi rakentaminen ei aiheuta suuria muutoksia liikennemääriin. Kulku Hämeenlinnanväylän viereiseen pysäköintilaitokseen on järjestetty alueen eteläosasta. Tämä hanke ei edellyttänyt Vaskivuoren liittymän parantamista. Asia on tutkittavana Kaivokselan yleiskaavamuutoksen laatimisen yhteydessä.

Parrila Leena ja Leo: Kaava-alueen rakentamistehokkuus poikkeaa muusta Kaivokselasta monikertaisesti. Kaivokselantien varren tornitalot jäävät uuden rakentamisen varjoon. Missä ovat ne rakennushistorialliset arvot, joita vain vanhoissa taloissa asuvien tulee noudattaa? Kaivokselaa ei ole alun perin suunniteltu tiiviiseen rakentamiseen, vaikka alueella oli kävelymatkan päässä kirkko, koulu ja ostoskeskus, neuvola ja lääkäripalvelut. Oli. Alue rakennettiin siten, että valo, väljyys ja avoin tila olivat oleellisia, hallitsevia piirteitä. Luonto ja avaruus olivat osa suunnittelua. Kaivokselantien itäpuoli olisi pitänyt suunnitella yhtenäisesti. Liikenne Kaivokselantiellä lisääntyy uusien asukkaiden ja autojen tulon myötä monikertaiseksi.

- è katso vastine yllä

Lausunnot eivät aiheuttaneet muutoksia kaavaan. Muistutusten johdosta tehtiin seuraavia tarkistuksia: Kaivokselantien puoleiset 4-kerroksiset rakennusmassat muutettiin 2-kerroksisiksi. 2-kerroksisten asuinrakennusten rakennusala siirrettiin hieman etäämmälle Kaivokselantiestä. Rakennusoikeutta siirrettiin Kaivokselantien suuntaan poikittaisiin 6-kerroksisiin rakennusmassoihin siten, että niistä tehtiin pääosin 7-kerroksisia, lukuun ottamatta Kaivokselantien puoleisia päätyjä, jotka ovat 6-kerroksisia. Tonttien rakennusoikeuksia tarkennettiin siten, että asumisen kokonaiskerrosala vähenee 30550 k-m²:stä 30390 k-m²:iin. Tämän lisäksi liiketilan kerrosalamerkintää muutettiin 160 k-m²:stä 140 k-m²:iin. Muutokset eivät vaikuta asemakaavassa esitettyihin melumääräyksiin, joten meluselvitystä ei ollut tarpeen päivittää. Kaavakarttaan tehtiin myös pieniä piirustusteknisiä korjauksia. Tarkistukset eivät oleellisesti muuta kaavan sisältöä, joten uusi nähtävillepano ei ole tarpeen. Asemakaavan muutoksen selostusta on tarkistettu kaavakarttaan ja -määräyksiin tehtyjen tarkistusten vuoksi.

5. ASEMAKAAVAN KUVAUS

5.1 Kaavan rakenne

Asemakaava

Kaavamuutos koskee korttelia 16131 sekä katu- ja liikennealuetta. Tällä hetkellä tontti on teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta T17. Nykyisen asemakaavan mukainen koko tontin rakennusoikeus on 25 000 k-m². Toteutettu kerrosalamäärä on 14 486 kem².

PHOF Oy Ab on hakenut asemakaavan muuttamista siten, että teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue korttelissa 16131 muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi AK. Kaavamuutoksen tarkoituksena on mahdollistaa tontille arkkitehtuuriltaan ja toteutettavuudeltaan laadukasta asuinkerrostalo-rakentamista 30 390 kem² sekä liiketilaa 140 kem². Suunnittelussa pyritään löytämään moderni, mutta Kaivokselan henkeen ja kaupunkikuvaan sopiva ratkaisu.

Suunnittelualueella sijaitsee teollisuusrakennus, joka on tarkoitus purkaa. Alueen itäpuolella on Hämeenlinnanväylä ja länsipuolella Kaivokselatien toisella puolella 6-kerroksisia asuinkerrostaloja asuinkerrostalojen korttelialueella AK. Asuinkerrostalokortteleiden tehokkuuden vaihtelevat $e = 0,7 - 0,9$. Alueen pohjoispuolella on toimistorakennusten korttelialuetta KT, jossa sijaitse ARE Oy:n toimistorakennus sekä osin rakentamatonta metsäistä aluetta. Suunnittelualueen eteläpuolella on kevyen liikenteen katualuetta.

Asemakaavamuutoksella osa korttelia 16131 muutetaan asuinkerrostalojen korttelialueeksi AK, asumista palvelevaksi yhteiskäyttöiseksi korttelialueeksi AH, autopaikkojen korttelialueeksi LPA, sekä itäosassa liikennealueeksi LT. Asuinrakennusten korttelialueelle merkitään ohjeellinen tonttijako. Asuinkerrostalojen korttelialueelle AK osoitetaan 30 390 as-kem² sekä 140 kem² liiketilaa asuntojen kivijalkakerrokseen. Suunniteltava olevan tontin tehokkuus on $e = 1,2$. Kaava mahdollistaa noin 610 uuden asukkaan korttelin rakentamisen.

Uusi rakentaminen on 2-8-kerroksista asuinrakentamista. Rakentaminen on 2- ja 6-kerroksista Kaivokselantien suuntaisesti ja 8-kerroksista Hämeenlinnanväylän suunnasta. Kortteli koostuu kehämäisesti sijoittuvista rakennusmassoista, jotka rajaavat sisälleen kolme korttelipihaa. Suunnitelmissa on myös kiinnitetty erityistä huomiota asuinkortteleiden pihoihin sekä Kaivokselantien rakennusmassojen mittakaavaan ja arkkitehtuuriin sekä soveltumiseen Kaivokselan alueen perinteeseen ja kaupunkikuvaan. Rakennuskokonaisuus voidaan toteuttaa kolmena aluekokonaisuutena, joissa kussakin rakennetaan 3 – 4 rakennusta oman suojatun sisäpihan ympärille.

Suurin osa autopaikoista on sijoitettu asuinkorttelien ja Hämeenlinnanväylän väliin LPA-korttelialueelle 2-tasoiseen pysäköintilaitokseen. Korttelin muut autopaikat on osoitettu kahdelle pienemmälle LPA-alueelle sekä osin AH-korttelialueelle. Viitesuunnitelmissa on esitetty autopaikkoja yht. 563 kpl, joista 548 kpl asukaspysäköintiin ja 15 vieraspaikoiksi. Polkupyöräpaikkoja on esitetty 1020 kpl. Piha-alueille sekä LPA-alueille on osoitettu ohjeelliset hulevesialueet sekä maanalaiset hulevesien viivytysrakenteet. Korttelin 16131 eteläosa säilyy teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueena. Tontille esitetään rakennusoikeutta 9000 kem². Toimistorakennus suojellaan asemakaavalla.

Piha-alueille sekä LPA-alueille on osoitettu ohjeelliset hulevesialueet sekä maanalaiset hulevesien viivytysrakenteet.

Korttelin 16131 eteläosa säilyy teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueena. Tontille esitetään rakennusoikeutta 9000 kem². Toimistorakennus suojellaan asemakaavalla.

Viitesuunnitelmat ja selvitykset

Kaupungin omien asiantuntijoiden lisäksi kaavaehdotuksen valmisteluun on osallistunut hakijan konsulttina Arkkitehtitoimisto Laatio Oy, Maisema-arkkitehdit Byman & Ruokonen Oy, Ramboll Oy sekä Oy K-O Nyman-Consulting Ab ja rakennuttajana Lehto Group Oy.

5.1.1 Mitoitus

Tonttikohtainen rakennusoikeusjakauma:

Kerrosalat:

AK-korttelialue kortteli 16131: n. 612 asuntoa: asuntokerrosala 30 390 kem² + liiketilojen kerrosala 140 kem², tontin pinta-ala yhteensä 25 000 m² (AK+AH+LPA), e = 1,2

Asuntojen pinta-alat vaihtelevat, mutta ovat keskimäärin 50 kem².

5.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen

Asemakaava täydentää Kaivokselan kaupunkirakennetta. Uusi rakentaminen pyritään sopeuttamaan alueen arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön tarkoin asemakaavamääräyksiin. (Katso myös seuraava kohta 5.3.1.)

5.3 Aluevaraukset

5.3.1 Korttelialueet

AK Asuinkerrostalojen korttelialue.

Kaupunkikuvallisesti suunnittelussa on panostettu sekä Kaivokselantien että Hämeenlinnanväylän varren julkisivuihin. Uudisrakennusten tulee sopeutua Kaivokselan kaupunkikuvallisesti arvokkaaseen alueeseen. Kaivokselantien varren julkisivujen tulee noudattaa Kaivokselan olemassa olevien rakennusten julkisivujen arkkitehtonisia jäsentelyperiaatteita modernin arkkitehtuurin keinoin. Julkisivujen eri pintojen tulee muodostaa arkkitehtoniselta teemaltaan yhtenäinen kokonaisuus. Julkisivujen pääasiallinen väritys on valkoisen sävy. Sisäpihan puoleiset julkisivut suunnitellaan keveiksi käyttämällä korkeatasoisia, kevyen vaikutelman antavia julkisivumateriaaleja. Mahdolliset liikunta- ja elementtisaumat häivytetään arkkitehtuurin keinoin.

Hämeenlinnanväylän varren asuinrakennusten julkisivut suunnitellaan arkkitehtuuriltaan moderneiksi ja mielenkiintoisia. Niiden tulee muodostaa vaihteleva kokonaisuus. Hämeenlinnanväylän suuntaan näyttäytyy moderni arkkitehtuuri ja Kaivokselan suuntaan alueeseen sopiva arkkitehtuuri.

Pysäköintilaitoksen julkisivujen sekä Kaivokselantien puoleisten pysäköintialueiden ja maantason asutopihojen rajausten tulee muodostaa kortteliä yhdistävä arkkitehtoninen kokonaisuus. Rajauksessa käytetään luonnonkivipintaisia muureja tai tukimuuria, pensaita sekä köynnöksiä.

Autopaikkojen vähimmäismäärät ovat:

asuminen 1 ap/90 kem², vähintään 1 ap/asunto
työtilat sekä toimisto- ja palvelutilat: 1/50 kem²

Julkisivuilla tulee asuinrakennusten ulkoseinien ulkokuoren ääneneristävyyden DL tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 30 dB ellei kaavakarttaan ole toisin merkitty. Hämeenlinnanväylän puoleiset rakennukset ovat rakenteeltaan sivukäytävätaloja, ääneneristysvaatimus on 39 dB. Jos asuinrakennusten ulkoseiniin kohdistuu tieliikennemelua yli 65dB, tulee parvekkeet korvata viherhuoneella. Hämeenlinnanväylän puoleiset rakennukset yhdistetään toisiinsa viherhuoneilla tai muulla läpinäkyvällä rakenteella, jonka korkeuden tulee olla vähintään viereisen matalamman rakennuksen korkuinen ja 8-kerroksisten rakennusten välissä vähintään 6 kerrosta. Rakentamisen vaiheistus toteutetaan siten, että melun ohjearvot saavutetaan. Parvekkeet lasitetaan, jos melun äänitason päiväohjearvo 55dB ylittyy.

AH - Asumista palveleva yhteiskäyttöinen korttelialue

AK-korttelialueet rajaavat sisälleen asumista palvelevia yhteiskäyttöisiä korttelialueita, joihin on sijoitettu piha-alueet, leikkipaikat, varastot ja osa vierasautopaikoista. Kortteleiden pihat suunnitellaan yhtenäisen pihasuunnitelman mukaisesti. Pihoille on esitetty hulevesialueita ja sadepuutarhoja. Alueella tulee käyttää pääosin läpäiseviä pinnoitteita. Piharakennuksissa ja autokatoksissa on viherkatot.

LPA - Autopaikkojen korttelialue

LPA-alueet on sijoitettu suunnittelualueen reunoille. Hämeenlinnanväylän puoleiselle autojen säilytyspaikan rakennusalueelle saa rakentaa pysäköintä kahteen tasoon. Pysäköintilaitoksen ylimmän tason pintaa jäsennellään asfalttimaalauksin viereisten julkisivujen väriteemaan sopivaksi. Pysäköintilaitoksen katujulkisivun tulee muodostaa yhdessä asuinrakennusten julkisivujen kanssa arkkitehtuuriltaan ja kaupunkikuvaltaan korkeatasoinen kokonaisuus. Pysäköintilaitoksen julkisivujen sekä Kaivokselantien puoleisten pysäköintialueiden ja maantason asuntopihojen rajausten tulee muodostaa korttelia yhdistävä arkkitehtoninen kokonaisuus. Rajauksessa käytetään luonnonkivipintaisia muureja tai tukimuuria, pensaita sekä köynnöksiä. Pysäköintilaitosten Hämeenlinnanväylän puoleiset julkisivut ovat pääosin köynnösseinää. Pysäköintilaitosten väliset kulkuaukot Hämeenlinnanväylän puolella tehdään porttimaisiksi ja käytetään tehostevärejä kuten asuntojulkisivuissa.

Katoksettomat autopaikat muilla LPA-alueilla lukuun ottamatta inva-paikkoja tulee päällystää nurmikiveyksellä. Autokatoisiin tehdään viherkatot, joilla saadaan katujen varsille enemmän vehreyttä.

T - Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue

Teollisuus- ja varastotoimintaan liittyviä toimisto- ja palvelutiloja saa rakentaa enintään 40% asemakaavassa osoitetusta rakennusoikeudesta. Uudisrakennusten tulee sopeutua Kaivokselan kaupunkikuvallisesti arvokkaaseen alueeseen. Tontilla sijaitseva toimistorakennus suojellaan asemakaavalla seuraavalla määräyksellä: *Historiallisesti, rakennushistoriallisesti, rakennustaiteellisesti merkittävä rakennus. Rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus- muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymisen. Korjaus- muutos- ja lisärakentamistoimenpiteille on hankittava museoviranomaisen lausunto.*

5.3.2 Muut alueet

Katualueet

Linderinpolun ja Louhijanpolun katualuemerkinnot päivitetään asemakaavaan. Varsinaisia muutoksia näille katualueille ei tule.

LT - Maantien alue

Korttelista on otettu aluetta liikennealuetta varten huomioiden Hämeenlinnanväylän tulevaisuuden mahdollisen leventämisen.

5.4 Kaavan vaikutukset

5.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Rakennukset

Kaavan mahdollistamien uudisrakennusten yleisilme tulee olemaan moderni, mutta arvokkaaseen alueeseen sopiva. Alue rajautuu omaksi kokonaisuudekseen, mutta ottaa huomioon myös ympäröivät rakennukset. Arkkitehtuurista on annettu tarkat asemakaavamääräykset.

Kuva 26. Nykytilanne – uusi rakentaminen

Liikenne

Uusi rakentaminen ei aiheuta suuria muutoksia liikennemääriin. Kulku Hämeenlinnanväylän viereiseen pysäköintilaitokseen on järjestetty alueen eteläosasta. Tämä hanke ei edellyttänyt Vaskivuoren liittymän parantamista. Asia on tutkittavana Kaivokselan yleiskaavamuutoksen laatimisen yhteydessä.

Tekninen huolto

Vesihuolto

Kaavamuutosta varten on tarpeen laajentaa nykyisiä vesijohto- ja jätevesiviemäriverkostoja Kaivokselantiellä. Vesijohtoa ja jätevesiviemäriä rakennetaan Kaivokselantielle noin 150 m matkalle. Uudet vesijohto- ja jätevesiviemäriinjat kytetään Kaivokselantien ja Kaivostien risteyksessä kulkeviin vesihuollon runkolinjoihin. Hulevesiviemäröinti on Kaivokselantiellä valmiina. Kaavamuutoksesta aiheutuvat vesihuollon suunnittelu- ja rakentamiskustannukset ovat arviolta 110 000 €.

Muodostuvia hulevesiä tulee viivyttaa tontilla ennen vesien johtamista yleiseen verkostoon. Hulevesien hallintarakenteet tulee mitoittaa 10 minuutin sadetilanteelle, jonka rankkuus on 150 l/s/ha. Tontilta saa poistua mitoitussadetilanteessa samansuuruinen virtaama kuin sieltä poistuisi luonnontilassa. Tonttien tasaus tulee suunnitella siten, että tulvatilanteessa vesi voi kertyä piha- ja pysäköintialueille hetkellisesti. Tämä tulvamitoitus tehdään 30 minuuttia kestäväälle sateelle, jonka rankkuus on 167 l/s/ha. Tätä suurempia sadetilanteita varten tulee suunnitella hallittu tulvareitti tontilta yleisille alueille.

Kaavatyön yhteydessä on laadittu hulevesien hallintasuunnitelma korttelialueelle. Huleveden muodostumista vähennetään katoksiin asennettavilla viherkatoilla sekä vettä läpäisevillä pintamateriaaleilla, kuten nurmikiveyksillä. Katoilta ja pihoilta tulevia hulevesiä viivytetään maanpäällisissä sadepuutarhoissa, jotka sovitetaan osaksi muuta pihasuunnittelua. Pysäköintilaitoksen vesiä viivytetään maanalaisissa hulevesirakenteissa, esimerkiksi hulevesikaseteissa tai ylisuurissa hulevesiviemäreissä. Korttelin tonteilla voi olla yhteisiä hulevesirakenteita. Rakennuslupaa valmistellessa tulee hankkeen suunnitella hulevesien hallinta työmaan aikana ja lopputilanteessa vaihteellinen rakentaminen huomioon ottaen. Rakennuslupaa hakiessa tulee esittää hulevesisuunnitelma.

5.4.2 Vaikutukset luontoon ja maisemaan

Hulevesien määrä tulee lisääntymään jonkin verran alueen muuttuessa tiiviimmäksi. Hulevesien hallintasuunnitelmassa esitetyillä keinoilla hulevedet pystytään kuitenkin käsittelemään kaava-alueella, eivätkä ne aiheuta haittaa ympäristölle tai vastaanottaville vesistöille. Asemakaavan hulevesiä koskevat kaavamääräykset pohjautuvat kaavaa varten laadittuun hulevesien hallintasuunnitelmaan.

Kaivoksen tyypillinen vehreys pyritään säilyttämään myös uudella rakennettavalla alueella. Sisäpihat rakennetaan maanvaraisiksi, mikä mahdollistaa suuretkin puuistutukset. Katujen varsille istutetaan puuistutuksia ja autokatoksilla tulee olla viherkatot.

5.4.3 Vaikutukset väestöön

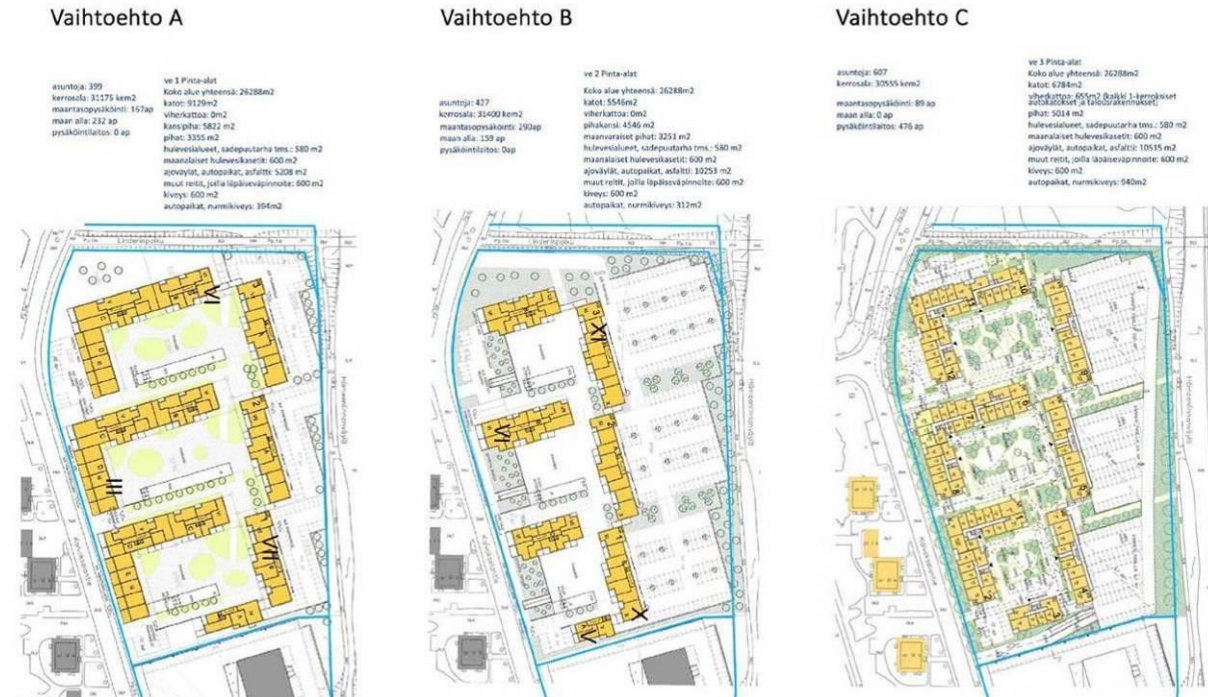
Asemakaavan mahdollistama uudisrakentaminen tiivistää Kaivoksen aluetta ja lisää asuntotarjontaa alueella. Kaava-alueella on tulossa noin 610 asukasta, jos asumisväljyys on noin 50 k-m²/ asukas. Asuntotuotannosta vapaarahoitteista omistusasumista on noin 41 %, vapaarahoitteista vuokra-asumista noin 38% ja Ara-vuokra-asuntoja noin 20 % asunnoista.

5.4.4 Kaavataloudelliset vaikutukset

Tiivistävä asuntorakentaminen tehostaa kunnallisteknisen verkoston käyttöä ja täydentää sekä monipuolistaa Kaivoksen asuntotarjontaa. Myös palveluiden parantumiselle on paremmat edellytykset lisääntyvän asutokannan myötä. Entinen pumpputehdas on jo lopettanut toimintansa, eikä rakennus mahdollista muunlaisen teollisuustoiminnan jatkamista. Uuden teollisuus- tai toimistorakennuksen rakentaminen olisi taloudellisesti epävarma hanke, koska alueella on runsaasti toteutumatonta työpaikkarakentamisen tonttimaata. Osa nykyisten tonttien itäosasta osoitetaan maantien liikennealueeksi (LT) Hämeenlinnanväylän tarpeisiin ja se luovutetaan kaupungille joka puolestaan luovuttaa sen aikanaan valtiolle. Luovutettavan alueen koko on noin 660 m². Hankkeen toteuttaminen vaatii uuden vesijohtolinjan rakentamisen. Katuja ei tarvitse rakentaa. Sähköverkkoihin liittyvä muuntamo tulee siirtää. Maanomistaja osallistuu kunnallistekniikan rakentamiseen maankäyttösopimuksella, jonka arvo on noin 4,3 miljoonaa euroa. Tästä suoritetaan suurin osa tonttimaan luovutuksena kaupungille ja loput rahana. Kaupungille luovutetaan määräalat, joista muodostetaan kolme tonttia, joiden rakennusoikeus on yhteensä noin 7800 k-m². Asuntorakentamisen kerrosala on noin 30 390 k-m², minkä lisäksi rakennetaan 140 k-m² liiketilaa. Kaavamuutos mahdollistaa noin 612 asunnon rakentamisen, mikä lisää kaupungin verotuloja kunnallisveron ja kiinteistöveron muodossa sekä hyödyntää olemassa olevaa kunnallistekniikkaa. Hanke on kaupungille taloudellisesti kannattava.

5.4.5 Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon

Ilmastovaikutuksia arvioitiin KEKO-laskurilla mallintamalla kolmen eri vaihtoehdon (A, B ja C) kasvihuonekaasupäästöjä 50 vuoden aikajaksolla. A- ja B-vaihtoehdot olivat osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetyt vaihtoehdot 1 ja 3. C-vaihtoehto on kaavamuutoksen mukainen. Laskennassa huomioitiin nykyisten rakennusten purkaminen sekä uusien rakennusten ja infrastruktuurin rakentamisen ja ylläpidon sekä rakennusten energiankulutuksen ja henkilöliikenteen päästöt, sekä suunnitelman vaikutukset hiilinieluihin alueella.

Kuva 27.

Varsinainen ero vaihtoehdoilla muodostuu autopaikkojen järjestelystä. Myös pienet erot kerrosalan määrässä ja piha-alueiden koossa tuottivat eroja syötettyihin lähtötietoihin.

Vaihtoehdossa A:

kerrosala: 31175 kem²
maantasopysäköinti: 167ap
maan alla: 232 ap
pysäköintilaitos: 0 ap

Vaihtoehdossa B:

kerrosala: 31400 kem²
maantasopysäköinti: 290 ap
maan alla: 159 ap
pysäköintilaitos: 0 ap

Vaihtoehdossa C:

kerrosala: 30555 kem²
maantasopysäköinti: 89 ap
maan alla: 0 ap
pysäköintilaitos: 476 ap

Lopputuloksissa erot ovat pieniä. Vaihtoehto C:ssä päästöt ovat hieman pienemmät kuin muissa, noin 51 000 tonnia hiilidioksidia 50 vuoden aikajaksolla eli noin 1020 t CO₂ vuodessa. Päästöistä valtaosan aiheuttavat rakennusten energiankulutus (34 %), rakennusten rakentaminen ja ylläpito (34 %) sekä henkilöliikenne (31 %). Infrastruktuurin rakentamisen ja ylläpidon osuus kokonaispäästöistä on noin 1 % ja maankäytön muutosten vaikutus hiilinieluun hyvin pieni.

5.4.6 Yhteenveto

Asemakaavalla luodaan edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle asuinympäristölle. Kaavassa otetaan huomioon sekä rakennettu ympäristö että luonnonympäristö.

5.5. Ympäristön häiriötekijät

Ympäristön häiriötekijät, kuten liikennemelu on tutkittu ja otettu huomioon kaavamääräyksiin. Julkisivuilla tulee asuinrakennusten ulkoseinien ulkokuoren ääneneristävyyden DL tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 30 dB ellei kaavakarttaan ole toisin merkitty. Hämeenlinnanväylän puoleiset rakennukset ovat rakenteeltaan sivukäytävätaaloja, ääneneristysvaatimus on 39 dB. Jos asuinrakennusten ulkoseiniin kohdistuu tieliikennemelua yli 65dB, tulee parvekkeet korvata viherhuoneella. Hämeenlinnanväylän puoleiset rakennukset yhdistetään toisiinsa viherhuoneilla tai muulla läpinäkyvällä rakenteella, jonka korkeuden tulee olla vähintään viereisen matalamman rakennuksen korkuinen ja 8-kerroksisten rakennusten välissä vähintään 6 kerrosta. Rakentamisen vaiheistus toteutetaan siten, että melun ohjearvot eivät ylitä.

Ilmanlaatuhaittoja on kaavassa minimoitu toimintojen sijoittelulla sekä teknisillä ratkaisuilla. Pysäköintialueet on sijoitettu Hämeenlinnanväylän ja asuinrakennusten väliin ja oleskelupihat on sijoitettu toisiinsa yhdistettyjen rakennusten taakse. Asemakaavamuutoksessa 63 metrin minimietäisyys mahdollisen levennetyn Hämeenlinnanväylän reunasta ulottuu keskimäärin korttelin uloimpien asuinkerrostalojen massojen keskelle. Nämä uloimmat 8-kerroksiset asuintalot ovat sivukäytävätaaloja ja kytketty toisiinsa viherhuoneilla tai muulla läpinäkyvällä rakenteella. Ikkunoita ei saa avata Hämeenlinnanväylän suuntaan. Tällöin melua tai pienhiukkasia ei pääse rakennusmassan läpi. Ilmanottoaukon sijoittamisella rakennuksen puhdasilmaisemmalla puolella riittävän ylhäälle saadaan 63 metrin etäisyys toteutumaan diagonaalisesti. Etäisyydet Hämeenlinnanväylän reunasta rakennusten mahdollisiin ilmaottoaukkoihin vaihtelevat keskimäärin 63-78 metriä.

Rakennuksille on asetettu erillisiä vaatimuksia asemakaavamääräyksiin. Ilmanlaatuhaittoja on kaavassa minimoitu toimintojen sijoittelulla sekä teknisillä ratkaisuilla. Pysäköintialueet on sijoitettu Hämeenlinnanväylän ja asuinrakennusten väliin ja oleskelupihat on sijoitettu toisiinsa yhdistettyjen rakennusten taakse. Hämeenlinnanväylän puoleiset rakennukset varustetaan koneellisella tulo- ja poistoilmanvaihdoilla, jonka suodattimilla varustetun tuloilman ottokohdan on oltava rakennuksen puhdasilmaisemmalla puolella riittävän korkealla. Hämeenlinnanväylän puoleisten asuinhuoneiden parvekkeita tai tuuletusikkunoita ei saa suunnata Hämeenlinnanväylälle päin.

5.6 Kaavamerkinnot ja -määräykset

Kaavamerkinnot ja -määräykset ovat selostuksen liitteenä.

5.7 Nimistö

Alueen nimistöön ei tule muutoksia.

6. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

6.1 Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat

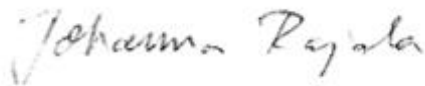
Selostuksen liitteenä on asemakaavasta arkkitehtikonsulttien toimesta tehtyjä havainnekuvia.

6.2 Toteuttaminen ja ajoitus

Rakentaminen on tarkoitus aloittaa heti, kun asemakaava astuu voimaan, kuitenkin aikaisintaan keväällä 2017.

Vantaalla 21.11.2016

VANTAAN KAUPUNKI, Kaupunkisuunnittelu

Johanna Rajala

Aluearkkitehti vs / Asemakaavasuunnittelija

Laatijan yhteystiedot:

Asemakaavasuunnittelija Johanna Rajala, Vantaan kaupunki, kaupunkisuunnittelu, Kielotie 28, 01300 Vantaa.

puh: 8392 2238, Sähköposti:

tai

Aluearkkitehti Timo Kallaluoto, Vantaan kaupunki, kaupunkisuunnittelu, Kielotie 28, 01300 Vantaa.

puh 8392 2675, sähköposti timo.kallaluoto@vantaa.fi

LIITTEET

1. tilastolomakkeet
2. asemakaavakartta ja poistuvat merkinnät, asemakaavamääräykset
3. Vesihuollon yleissuunnitelma
4. Asemapiirustus, 1:1000, Arkkitehtitoimisto Laatio Oy
5. Perspektiivejä, Arkkitehtitoimisto Laatio Oy
6. Leikkaukset, Arkkitehtitoimisto Laatio Oy
7. Julkisivut, Arkkitehtitoimisto Laatio Oy
8. Pohjakaaviot, Arkkitehtitoimisto Laatio Oy
9. Hulevesien hallinta, 23.2.2016/ Oy K-O Nyman-Consulting Ab
10. Pihakaavio, 10.5.2016 / Maisema-arkkitehdit Byman & Ruokonen oy
11. Pihasuunnitelma, 10.5.2016 / Maisema-arkkitehdit Byman & Ruokonen oy

Erilliset liitteet:

- Liite 1. Hulevesien hallintasuunnitelma 23.2.2016/ Oy K-O Nyman-Consulting Ab
- Liite 2. Oy Sarlin Ab Pääkonttori Kaivokselantie 3 Vantaa, rakennushistoriaselvitys 11.9.2015 / Arkkitehtitoimisto Laatio Oy
- Liite 3. Kaivokselan entinen pumpputehdas, maaperän pilaantuneisuustutkimus, 2.6.2013 / Ramboll Oy
- Liite 4. Pumppupuisto - Maisemaselvitys ja pihasuunnitelmat, selostus 10.5.2016 / Maisema-arkkitehdit Byman & Ruokonen oy
- Liite 5. Pumppupuisto Kaivoksela meluselvitys, 11.5.2016 / Ramboll Oy
- Liite 6. Pumppupuisto Kaivoksela ilmanlaatuselvitys, 19.3.2014/ Ramboll Oy
- Liite 7. Mielipiteiden koonti 13.6.2016
- Liite 8. Ilmastovaikutusten arviointi Keko-laskennan avulla 2.6.2016
- Liite 9. Muistutusten koonti ja vastineet
- Liite 10. Lausuntojen koonti ja vastineet

1. Tilastolomakkeet

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenvedo

Kunta	092 Vantaa	Täyttämispvm	08.11.2016
Kaavan nimi	002266 Kaivoksela 16 kaupunginosa		
Hyväksymispvm	Ehdotuspvm		
Hyväksyjä	Vireilletulosta ilm. pvm		26.06.2015
Hyväksymispykälä	Kunnan kaavatunnus		092002266
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	3,8092	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	3,8092

Ranta-asemakaava Rantaviivan pituus [km]
 Rakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset
 Lomarakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	3,8092	100,0	39530	1,04	0,0000	14530
A yhteensä	1,4797	38,8	30530	2,06	1,4797	30530
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä	0,8713	22,9	9000	1,03	-2,6835	-16000
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	1,4582	38,3	0		1,2038	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

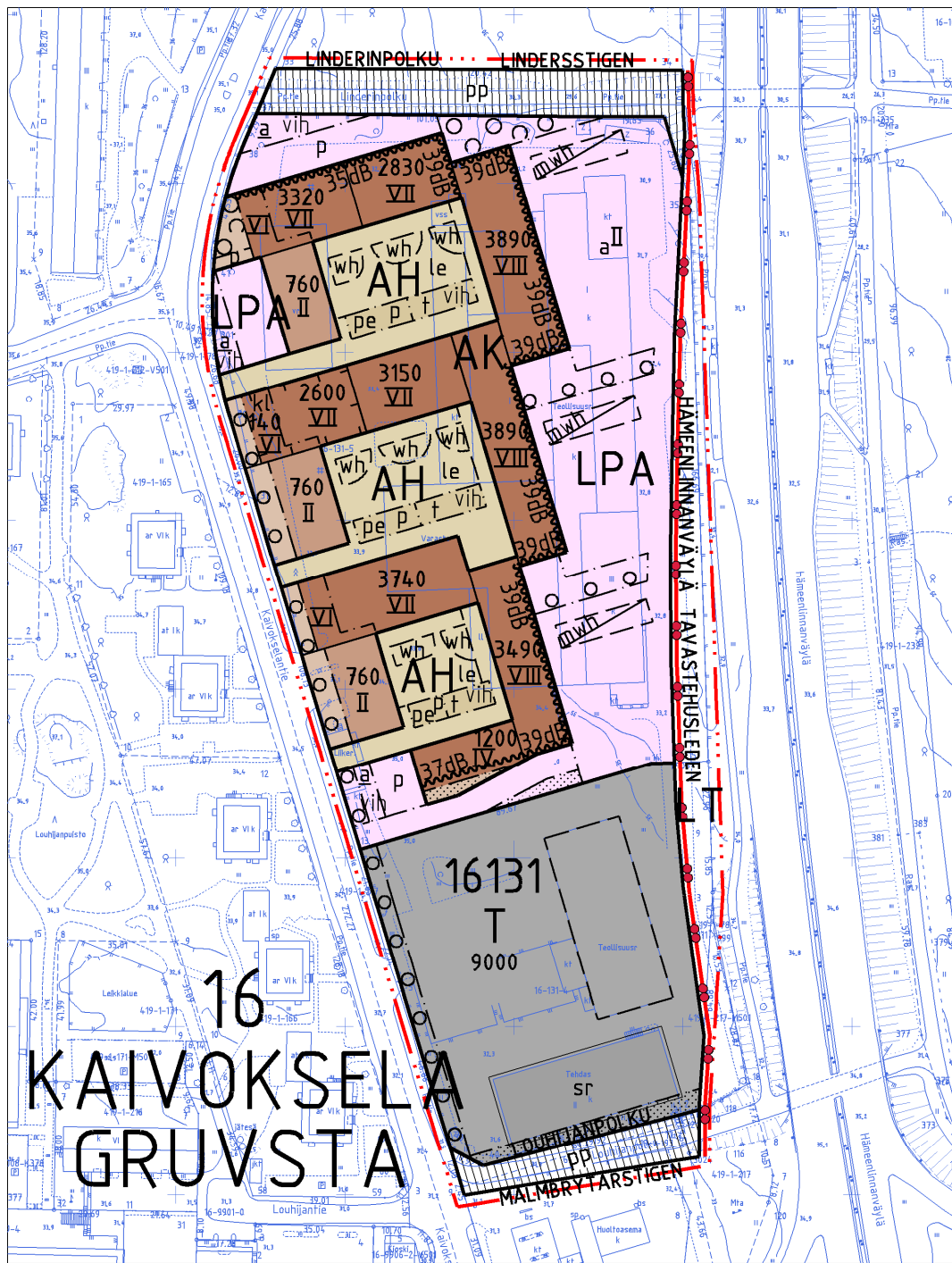
Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä	1	2706	1	2706

Alamerkinnt

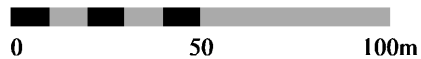
Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	3,8092	100,0	39530	1,04	0,0000	14530
A yhteensä	1,4797	38,8	30530	2,06	1,4797	30530
AK	0,9419	63,7	30530	3,24	0,9419	30530
AH	0,5378	36,3	0		0,5378	0
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä	0,8713	22,9	9000	1,03	-2,6835	-16000
T	0,8713	100,0	9000	1,03	-2,6835	-16000
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	1,4582	38,3	0		1,2038	0
Kev.liik.kadut	0,2529	17,3	0		-0,0015	0
LT	0,1814	12,4	0		0,1814	0
LPA	1,0239	70,2	0		1,0239	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

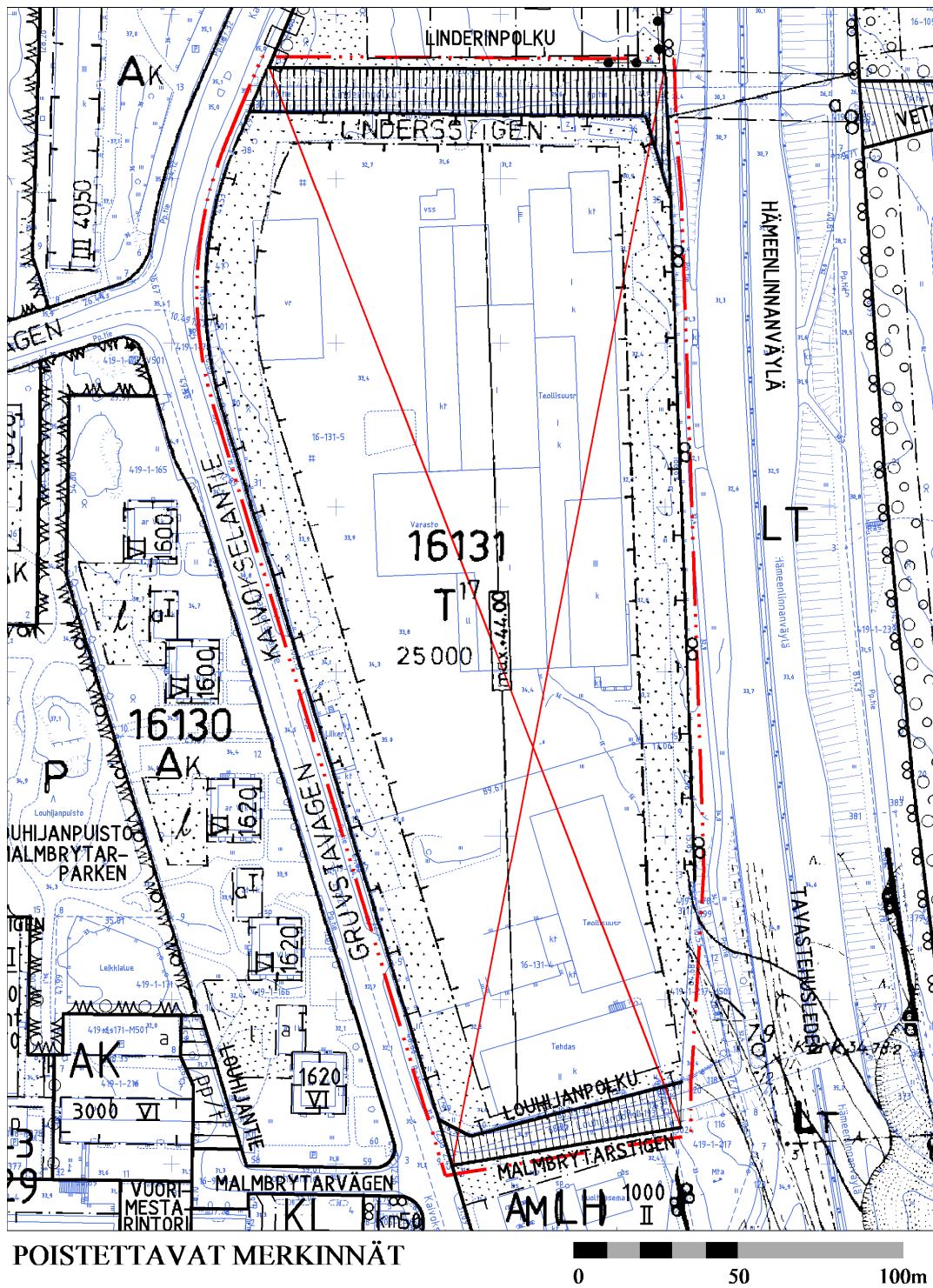
Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä	1	2706	1	2706
Asemakaava	1	2706	1	2706

2. asemakaavakartta ja poistuvat merkinnät, asemakaavamääräykset

ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS

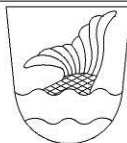

Kaava-alueen numero
Planområdets nummerPäiväys
DatumPohjakarttalehtien numerot 1 / 5
Baskartbladens nummer

002266

21.11.2016

683492-93

Vantaan kaupunki
Kaupunginosa 16Vanda stad
Stadsdel 16**KAIVOKSELA**

Asemakaavan muutos

Kortteli 16131 sekä katu- ja liikenne-
aluetta.(Kumoutuvan asemakaavan kortteli
16131 sekä katualueet.)

1:2000

GRUVSTA

Ändring av detaljplanen

Kvarteret 16131 samt gatu- och trafi-
kområde.(Kvarteret 16131 samt gatuområdena i
den plan som upphävs.)

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

— . . . —

AK

3 m kaava - alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Asuinkerrostalojen korttelialue.

YleistäTontin rajalla oleva palomuri voidaan korvata rakennus-
määräysten mukaisella palo-osastoinnilla.Hämeenlinnanväylän puoleiset rakennukset on varustetta-
va koneellisella tulo- ja poistoilmanvaihdolla, jonka suo-
dattimilla varustetun tuloilman ottokohdan on oltava ra-
kennuksen kattotasolla.Hämeenlinnanväylän puoleisten asuinhuoneiden parvek-
keita tai tuuletusikkunoita ei saa suunnata Hämeenlinnan-
väylälle päin.**Arkkitehtuuri**Uudisrakennusten tulee sopeutua Kaivokselan kaupunki-
kuvallisesti arvokkaaseen alueeseen.Kaivokselantien varren julkisivujen tulee noudattaa Kai-
vokselan olemassa olevien rakennusten julkisivujen arkkiteh-
tonisia jäsentelyperiaatteita modernin arkkitehtuurin
keinoin. Julkisivujen eri pintojen tulee muodostaa arkkiteh-
toniselta teemaltaan yhtenäinen kokonaisuus.

Julkisivujen pääasiallinen väritys tulee olla valkoisen sävy.

Sisäpihan puoleiset julkisivut tulee suunnitella keveiksi
käyttämällä korkeatasoisia, kevyen vaikutelman antavia
julkisivumateriaaleja.Mahdolliset liikunta- ja elementtisaumat tulee häivyttää
arkkitehtuurin keinoin.Hämeenlinnanväylän varren asuinrakennusten julkisivujen
tulee olla arkkitehtuuriltaan moderneja ja mielenkiintoisia.
Niiden tulee muodostaa vaihteleva kokonaisuus.Jokaisesta porrashuoneesta tulee olla suora uloskäynti
leikki- ja oleskelualueelle.

Porrashuoneiden tulee olla luonnonvaloisia.

Maantasokerroksen julkisivu ei saa antaa umpinaista vai-
kutelmaa.Pysäköintilaitoksen julkisivujen sekä Kaivokselantien puo-
leisten pysäköintialueiden ja maantason asuntopihojen
rajausten tulee muodostaa kortteliä yhdistävä arkkitehto-
ninen kokonaisuus. Rajauksessa tulee käyttää luonnon-
kivipintaisia muureja tai tukimuuria, pensaita sekä köyn-
nöksiä.**Rakennusoikeus**Porrashuoneiden 15 m² ylittävän osan kussakin kerrok-
sessa saa rakentaa asemakaavassa osoitetun kerrosalan
lisäksi. Tälle osalle ei tarvitse rakentaa autopaikkoja. 15 m²
ylittävän osan tulee olla luonnonvaloinen siten, että ikku-
na-aukotuksen pinta-ala on 10% lattian pinta-alasta.Ulkoseinien eteen saa rakentaa kerrosalan lisäksi viher-
huoneita ja lasitettuja luhtikäytäviä.**Liikenne ja pysäköinti**

Autopaikkojen vähimmäismäärät:

Asuminen 1 ap/90 k-m², vähintään 1 ap/asuntoTyötilat sekä toimisto- ja palvelutilat 1 ap/50k-m²**DETALJPLANEBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:**

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvartersområde för flervåningshus.

AllmäntBrandmuren vid tomtgränsen kan ersättas med en tillräck-
lig brandsektionering enligt byggnadsbestämmelserna.Byggnaderna mot Tavastehusleden ska utrustas med
maskinell till- och frånluftsventilation, vars filterförsedda
tilluftsintag ska finnas på den sida av byggnaden där luf-
ten är friskare.I de bostadsrum som ligger på Tavastehusledens sida får
balkongerna eller vådringsfönstren inte riktas mot Tavaste-
husleden.**Arkitekturen**De nya byggnaderna ska passa in i området Gruvsta som
är värdefullt med avseende på stadsbilden.Fasaderna utmed Gruvstavägen ska med moderna arki-
tektioniska medel följa samma arkitektoniska artikulerings-
principer som fasaderna på de befintliga byggnaderna i
Gruvsta. Fasadernas olika ytor ska till sitt arkitektoniska
tema bilda en sammanhängande helhet.Fasadernas huvudsakliga färgsättning ska gå i en nyans
av vitt.Fasaderna mot innergården ska planeras så att de är lät-
tare genom att använda högklassiga fasadmateriäl som
ger ett luftigt intryck.Eventuella rörliga fogar eller elementfogar måste döljas
med arkitektoniska medel.Utmed Tavastehusleden ska bostadsbyggnadernas fasa-
der ha en modern och intresseväckande arkitektur. De
ska utgöra en omväxlande helhet.Från varje trapphus ska det finnas en direkt utgång till lek-
och vistelseområdet.

Trapphusen ska ha dagsljusintag.

Fasaden i markplan får inte ge ett slutet intryck.

Parkeringsanläggningens fasader samt parkeringsområ-
dena mot Gruvstavägen och avgränsningarna av bostads-
gårdarna i markplan ska utgöra en arkitektonisk helhet
som sammanbinder kvarteret. Vid avgränsningen ska an-
vändas murverk med naturstensyta eller en stödmur, bus-
kar och klängväxter.**Byggrätt**Utöver den i detaljplanen anvisade våningsytan får på var-
je våning byggas den del av trapphusen som överstiger
15m². För denna del behöver det inte byggas några par-
keringsplatser. Den del som överstiger 15m² ska ha dag-
sljusinsläpp, så att fönsteröppningarnas yta är 10% av
golvet yta.Framför ytterväggarna får utöver våningsytan byggas
grönrum och inglasade loftgångar.**Trafik och parkering**

Minimiantalet bilplatser:

Bostäder 1 bp/90 m²-vy, minst 1 bp/bostadArbetsutrymmen samt kontors- och servicelokaler
1 bp/50 m²-vy

Jos autopaikkoja on vähintään 100 ja ne ovat nimeämättömiä ja vapaasti valittavissa, voidaan määrästä vähentää 10%.

Katoksettomat autopaikat lukuun ottamatta inva-paikkoja tulee päälystää nurmikiveyksellä.

Autopaikkoja saa rakentaa toiselle tontille.

Meluntorjunta

Julkisivuilla tulee asuinrakennusten ulkoseinien ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 30 dB ellei kaavakarttaan ole toisin merkitty.

Jos asuinrakennusten ulkoseiniin kohdistuu tieliikennemelua yli 65 dB, tulee parvekkeet korvata viherhuoneella.

Hämeenlinnanväylän puoleiset rakennukset tulee yhdistää toisiinsa viherhuoneilla tai muulla läpinäkyvällä rakenteella, jonka korkeuden tulee olla vähintään viereisen matalamman rakennuksen korkuinen ja 8-kerroksisten rakennusten välissä vähintään 6 kerrosta.

Rakentamisen vaiheistus tulee toteuttaa siten, että melun ohjearvot saavutetaan.

Parvekkeet on lasitettava, jos melun äänitason päiväohje-arvo 55 dB ylittyy.

Piha

Toisiinsa rajautuvilla tonteilla tulee pihojen leikki- ja oleskelualueet, reitit, hulevesijärjestelmät ja istutukset suunnitella ja rakentaa yhtenäisesti.

Pelastusajoneuvojen paikat tulee sovittaa huomaamattomasti osaksi pihan kokonaisuutta.

Kaivokseltantien rajautuvassa korttelin osassa tulee käyttää vanhan Kaivoksen alueelle tyypillistä kasvillisuutta.

Kaivokseltantien varrelle korttelin puolelle tulee istuttaa korkeaksi kasvavia pylväskasvuisia puita, joiden taimikoko on vähintään nym 10-12 cm.

Leikki- ja oleskelualueiden pinnoitteina tulee käyttää värikäitä ja esteettömiä pintoja sekä puutasoja.

Korttelin pihat tulee suunnitella yhtenäisen pihasuunnitelman mukaisesti.

Hulevedet

Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen sadevesijärjestelmään.

Hulevesien viivytys voidaan järjestää tontin rajoista riippumatta.

Alueella tulee käyttää pääosin läpäiseviä pinnoitteita.

Kortteleiden niillä alueilla, joilla maaperä sallii imeyttämisen, tulee suosia vettä imeyttäviä hulevesiratkaisuja.

Vettä läpäisemättömillä pinnoilla tulevia hulevesiä tulee viivyttaa ensisijaisesti korttelin sadepuutarhoissa.

Hulevesien käsittely tulee toteuttaa laadukkaasti, puisto-maisena ratkaisuna. Hulevesien viivyttämiseen käytettävällä alueen osalla sallitaan myös muita, rinnakkaisia käytötarkoituksia, jotka eivät estä alueen käyttämistä hulevesien viivyttämiseen tulvatapahtuman aikana.

Rakentamisen aikaiset hulevedet tulee käsitellä laadullisesti.

Hulevesirakenteet tulee toteuttaa rakentamisen yhteydessä.

AH

Asumista palveleva yhteiskäyttöinen korttelialue.

Liikenne ja pysäköinti

Katoksettomat autopaikat lukuun ottamatta inva-paikkoja tulee päälystää nurmikiveyksellä.

Autopaikkoja saa rakentaa toiselle tontille.

Piha

Toisiinsa rajautuvilla tonteilla tulee pihojen leikki- ja oleskelualueet, reitit, hulevesijärjestelmät ja istutukset suunnitella ja rakentaa yhtenäisesti.

Pelastusajoneuvojen paikat tulee sovittaa huomaamattomasti osaksi pihan kokonaisuutta.

Jokaiselle sisäpihalle tulee pihasuunnitelmassa esittää oma väriteema korttelien väriteeman mukaisesti.

Sisäpihoille johtavat pihakadut tulee erottaa muista pihan pinnoitteista erottuvalla pintamateriaalilla.

Om antalet bilplatser är minst 100 och de är ommarkerade^{2/5} och kan väljas fritt, kan deras antal minska med 10%.

Bilplatserna utan tak, med undantag för inva-platserna, ska beläggas med gräsarmering.

Bilplatser får förläggas till en annan tomt.

Bullerbekämpning

I fasaderna ska ljudisoleringen mot vägtrafikbuller ΔL i bostadsbyggnadernas ytterskikt vara minst 30 dB, om inget annat utmärks på plankartan.

Om bostadsbyggnadernas ytterväggar utsätts för vägbuller som överstiger 65 dB, ska balkongerna ersättas med grönrum.

Byggnaderna mot Tavastehusleden ska sammanfogas med varandra med grönrum eller någon annan transparent konstruktion, som åtminstone ska vara lika hög som den intilliggande lägre byggnaden och minst 6 våningar mellan byggnaderna i 8 våningar.

De olika skedena i byggandet ska genomföras, så att riktvärdena för buller uppnås.

Balkongerna ska inglasas, om riktvärdet för bullrets ljudnivå dagtid, 55 dB, överskrids.

Gårdsplanen

På de tomter som gränsar till varandra ska gårdsplanernas lek- och vistelseområden, leder, dagvattensystem och planteringar planeras och byggas på ett enhetligt sätt.

Platserna för räddningsfordon ska obemärkt anpassas som en del av gårdshelheten.

I den del av kvarteret som gränsar mot Gruvstavägen ska användas sådan vegetation som är typisk för det äldre Gruvstaområdet.

Utmed Gruvstavägen på kvarterets sida ska planteras högväxta pelarväxande träd, vars plantstorlek har en stommkrets på åtminstone 10-12 cm.

Som ytbeläggning på lek- och vistelseområdena ska användas färggranna och tillgängliga ytor och trädäck.

Kvarterets gårdsplaner ska planeras enligt en enhetlig plan för gårdsplanerna.

Dagvatten

På området ska ordnas så att dagvattnet fördröjs innan det leds ut i det allmänna regnvattensystemet.

Fördröjningen av dagvattnet kan ordnas oberoende av tomtens gränser.

På området ska huvudsakligen användas genomsläppliga ytbeläggningar.

I de områden i kvarteren, där marken medger infiltrering, ska man favorisera sådana dagvattenlösningar där vattnet infiltreras.

Dagvatten som kommer från ytbeläggningar som inte släpper igenom vatten ska i första hand fördröjas i kvarterets regnträdgårdar.

Dagvattenhanteringen ska förverkligas högklassigt på ett parklikt sätt. På den områdesdel som används för att fördröja dagvatten tillåts också andra parallella användningsändamål, vilka inte hindrar att området används för att fördröja dagvattnet vid översvämningar.

Dagvatten som uppstår under byggandet ska behandlas vad gäller kvaliteten.

Dagvattenkonstruktionerna ska anläggas i samband med byggandet.

Kvarteretsområde i samband som betjänar boendet.

Trafik och parkering

Bilplatserna utan tak, med undantag för inva-platserna, ska beläggas med gräsarmering.

Bilplatser får förläggas till en annan tomt.

Gårdsplanen

På de tomter som gränsar till varandra ska gårdsplanernas lek- och vistelseområden, leder, dagvattensystem och planteringar planeras och byggas på ett enhetligt sätt.

Platserna för räddningsfordon ska obemärkt anpassas som en del av gårdshelheten.

I planen för gårdsplanerna ska för varje innergård presenteras ett eget färgtema i enlighet med kvarterets färgtema.

Gårdsgatorna som leder till innergårdarna ska avgränsas med från gårdsplanens övriga ytbeläggningar annorlunda ytmaterial.

Leikki- ja oleskelualueiden pinnoitteina tulee käyttää värikäitä ja esteettömiä pintoja sekä puutasoja.

Korttelin pihat tulee suunnitella yhtenäisen pihasuunnitelman mukaisesti.

Hulevedet

Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen sadevesijärjestelmään.

Hulevesien viivytys voidaan järjestää tontin rajoista riippumatta.

Alueella tulee käyttää pääosin läpäiseviä pinnoitteita.

Kortteleiden niillä alueilla, joilla maaperä sallii imeyttämisen, tulee suosia vettä imeyttäviä hulevesiratkaisuja.

Vettä läpäisemättömillä pinnoilla tulevia hulevesiä tulee viivyttaa ensisijaisesti korttelin sadepuutarhoissa.

Hulevesien käsittely tulee toteuttaa laadukkaasti, puisto-maisena ratkaisuna. Hulevesien viivyttämiseen käytettävällä alueen osalla sallitaan myös muita, rinnakkaisia käytötarkoituksia, jotka eivät estä alueen käyttämistä hulevesien viivyttämiseen tulvatapahtuman aikana.

Rakentamisen aikaiset hulevedet tulee käsitellä laadullisesti.

Hulevesirakenteet tulee toteuttaa rakentamisen yhteydessä.

Maantien alue.

Autopaikkojen korttelialue.

Yleistä

Tontin rajalla oleva palomuri voidaan korvata rakennusmääräysten mukaisella palo-osastoinnilla.

Arkkitehtuuri

Uudisrakennusten tulee sopeutua Kaivokselan kaupunkikuvallisesti arvokkaaseen alueeseen.

Mahdolliset liikunta- ja elementtisaumat tulee häivyttää arkkitehtuurin keinoin.

Pysäköintilaitoksen ylimmän tason pintaa tulee jäsenellä asfalttimaalauksin viereisten julkisivujen väriteemaan sopivaksi.

Pysäköintilaitoksen katujulkisivun tulee muodostaa yhdesä asuinrakennusten julkisivujen kanssa arkkitehtuuriltaan ja kaupunkikuvaltaan korkeatasoinen kokonaisuus.

Pysäköintilaitoksen julkisivujen sekä Kaivokselantien puoleisten pysäköintialueiden ja maantason asuntopihojen rajausten tulee muodostaa korttelia yhdistävä arkkitehtoninen kokonaisuus. Rajauksessa tulee käyttää luonnonkivipintaisia muureja tai tukimuuria, pensaita sekä köynnöksiä.

Pysäköintilaitosten Hämeenlinnanväylän puoleiset julkisivut tulee olla pääosin köynnösseinää.

Pysäköintilaitosten väliset kulkuaukot Hämeenlinnanväylän puolella tehdään porttimaisiksi ja käytetään tehostevärejä kuten asuntajulkisivuissa.

Liikenne ja pysäköinti

Autopaikkojen vähimmäismäärät:

Asuminen 1 ap/90 k-m², vähintään 1 ap/asunto

Työtilat sekä toimisto- ja palvelutilat 1 ap/50k-m²

Jos autopaikkoja on vähintään 100 ja ne ovat nimeämättömiä ja vapaasti valittavissa, voidaan määrästä vähentää 10%.

Katoksettomat autopaikat lukuun ottamatta inva-paikkoja tulee päällystää nurmikiveyksellä.

Autopaikkoja saa rakentaa toiselle tontille.

Piha

Toisiinsa rajautuvilla tonteilla tulee pihojen leikki- ja oleskelualueet, reitit, hulevesijärjestelmät ja istutukset suunnitella ja rakentaa yhtenäisesti.

Pelastusajoneuvojen paikat tulee sovittaa huomaamattomasti osaksi pihan kokonaisuutta.

Sisäpihoille johtavat pihakadut tulee erottaa muista pihan pinnoitteista erottuvalla pintamateriaalilla.

Kaivokselantiehen rajautuvassa korttelin osassa tulee käyttää vanhan Kaivokselan alueelle tyypillistä kasvillisuutta.

Som ytbeläggning på lek- och vistelseområdena ska an^{3/5}vändas färggranna och tillgängliga ytor och trädäck.

Kvarterets gårdsplaner ska planeras enligt en enhetlig plan för gårdsplanerna.

Dagvatten

På området ska ordnas så att dagvattnet fördröjs innan det leds ut i det allmänna regnvattensystemet.

Fördröjningen av dagvattnet kan ordnas oberoende av tomtens gränser.

På området ska huvudsakligen användas genomsläppliga ytbeläggningar.

I de områden i kvarteren, där marken medger infiltrering, ska man favorisera sådana dagvattenlösningar där vattnet infiltreras.

Dagvatten som kommer från ytbeläggningar som inte släpper igenom vatten ska i första hand fördröjas i kvarterets regnträdgårdar.

Dagvattenhanteringen ska förverkligas högklassigt på ett parklikt sätt. På den områdesdel som används för att fördröja dagvatten tillåts också andra parallella användningsändamål, vilka inte hindrar att området används för att fördröja dagvattnet vid översvämningar.

Dagvatten som uppstår under byggandet ska behandlas vad gäller kvaliteten.

Dagvattenkonstruktionerna ska anläggas i samband med byggandet.

Område för landsväg.

Kvarteretsområde för bilplatser.

Allmänt

Brandmuren vid tomtgränsen kan ersättas med en tillräcklig brandsektionering enligt byggnadsbestämmelserna.

Arkitekturen

De nya byggnaderna ska passa in i området Gruvsta som är värdefullt med avseende på stadsbilden.

Eventuella rörliga fogar eller elementfogar måste döljas med arkitektoniska medel.

Ytan på parkeringsanläggningens översta plan ska disponeras med målade partier på asfalten på ett sätt som passar ihop med färgtemat på de intilliggande fasaderna.

Parkeringsanläggningens gatufasad ska tillsammans med bostadsbyggnadernas fasader utgöra en högklassig helhet med avseende på arkitekturen och stadsbilden.

Parkeringsanläggningens fasader samt parkeringsområdena mot Gruvstavägen och avgränsningarna av bostadsgårdarna i markplan ska utgöra en arkitektonisk helhet som sammanbinder kvarteret. Vid avgränsningen ska användas murverk med naturstensyta eller en stödmur, buskar och klängväxter.

Parkeringsanläggningarnas fasader mot Tavastehusleden ska huvudsakligen utgöras av väggar med klängväxter.

Genomfartsöppningarna mellan parkeringsanläggningarna mot Tavastehusleden görs portallika och effektfärger används liksom på bostadsfasaderna.

Trafik och parkering

Minimiantalet bilplatser:

Bostäder 1 bp/90 m²-vy, minst 1 bp/bostad

Arbetsutrymmen samt kontors- och servicelokaler

1 bp/50 m²-vy

Om antalet bilplatser är minst 100 och de är ommarkerade och kan väljas fritt, kan deras antal minskas med 10%.

Bilplatserna utan tak, med undantag för inva-platserna, ska beläggas med gräsarmering.

Bilplatser får förläggas till en annan tomt.

Gårdsplanen

På de tomter som gränsar till varandra ska gårdsplanernas lek- och vistelseområden, leder, dagvattensystem och planteringar planeras och byggas på ett enhetligt sätt.

Platserna för räddningsfordon ska obemärkt anpassas som en del av gårdshelheten.

Gårdsgatorna som leder till innergårdarna ska avgränsas med från gårdsplanens övriga ytbeläggningar annorlunda ytmateriäl.

I den del av kvarteret som gränsar mot Gruvstavägen ska användas sådan vegetation som är typisk för det äldre Gruvstaområdet.

Kaivokselantien varrelle korttelin puolelle tulee istuttaa korkeaksi kasvavia pylväskasvuisia puita, joiden taimikoko on vähintään rym 10-12 cm.

Leikki- ja oleskelualueiden pinnoitteina tulee käyttää värikäitä ja esteettömiä pintoja sekä puutasoja.

Korttelin pihat tulee suunnitella yhtenäisen pihasuunnitelman mukaisesti.

Hulevedet

Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen sadevesijärjestelmään.

Hulevesien viivytys voidaan järjestää tontin rajoista riippumatta.

Alueella tulee käyttää pääosin läpäiseviä pinnoitteita.

Kortteleiden niillä alueilla, joilla maaperä sallii imeyttämisen, tulee suosia vettä imeyttäviä hulevesiratkaisuja.

Vettä läpäisemättömillä pinnoilla tulevia hulevesiä tulee viivyttaa ensisijaisesti korttelin sadepuutarhoissa.

Hulevesien käsittely tulee toteuttaa laadukkaasti, puisto-maisena ratkaisuna. Hulevesien viivyttämiseen käytettävällä alueen osalla sallitaan myös muita, rinnakkaisia käytötarkoituksia, jotka eivät estä alueen käyttämistä hulevesien viivyttämiseen tulvatapahtuman aikana.

Rakentamisen aikaiset hulevedet tulee käsitellä laadullisesti.

Hulevesirakenteet tulee toteuttaa rakentamisen yhteydessä.

T

Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue.

Teollisuus- ja varastotoimintaan liittyviä toimisto- ja palvelutiloja saa rakentaa enintään 40% asemakaavassa osoitetusta rakennusoikeudesta.

Uudisrakennusten tulee sopeutua Kaivokselan kaupunkikuvalleisesti arvokkaaseen alueeseen.

Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen sadevesijärjestelmään.

Hulevesien viivytys voidaan järjestää tontin rajoista riippumatta.

Alueella tulee käyttää pääosin läpäiseviä pinnoitteita.

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

Osa - alueen raja.

Poikkiviiva osoittaa rajan sen puolen, johon merkin-tä kohdistuu.

Ohjeellinen alueen tai osa - alueen raja.

Ohjeellinen tontin raja.

Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.

Kaupunginosan numero.

Kaupunginosan nimi.

Korttelin numero.

Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.

Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.

Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.

Alleviivaus osoittaa ehdottomasti käytettävän kaavamääräyksen.

Rakennusala.

Ohjeellinen rakennusala.

Rakennusala, jolle saa sijoittaa pergolan.

Rakennusala, jolle saa sijoittaa liikerakennuksen.

Rakennusala, jolle saa sijoittaa talousrakennuksen.

Auton säilytyspaikan rakennusala.

Utmed Gruvstavägen på kvarterets sida ska planeras högväxta pelarväxande träd, vars plantstorlek har en stomkrets på åtminstone 10-12 cm.

Som ytbeläggning på lek- och vistelseområdena ska användas färggranna och tillgängliga ytor och trädäck.

Kvarterets gårdsplaner ska planeras enligt en enhetlig plan för gårdsplanerna.

Dagvatten

På området ska ordnas så att dagvattnet fördröjs innan det leds ut i det allmänna regnvattensystemet.

Fördröjningen av dagvattnet kan ordnas oberoende av tomtens gränser.

På området ska huvudsakligen användas genomsläppliga ytbeläggningar.

I de områden i kvarteren, där marken medger infiltrering, ska man favorisera sådana dagvattenlösningar där vatten infiltreras.

Dagvatten som kommer från ytbeläggningar som inte släpper igenom vatten ska i första hand fördröjas i kvarterets regnträdgårdar.

Dagvattenhanteringen ska förverkligas högklassigt på ett parklikt sätt. På den områdesdel som används för att fördröja dagvatten tillåts också andra parallella användningsändamål, vilka inte hindrar att området används för att fördröja dagvattnet vid översvämningar.

Dagvatten som uppstår under byggandet ska behandlas vad gäller kvaliteten.

Dagvattenkonstruktionerna ska anläggas i samband med byggandet.

Kvartersområde för industri- och lagerbyggnader.

Kontors- och servicelokaler i anslutning till industri- och lagerverksamhet får byggas på högst 40% av den byggrätt som anvisats i detaljplanen.

De nya byggnaderna ska anpassas till området Gruvsta som är värdefullt med avseende på stadsbilden.

På området ska ordnas så att dagvattnet fördröjs innan det leds ut i det allmänna regnvattensystemet.

Fördröjningen av dagvattnet kan ordnas oberoende av tomtens gränser.

På området ska huvudsakligen användas genomsläppliga ytbeläggningar.

Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.

Gräns för delområde.

Tvärstrecken anger på vilken sida av gränsen beteckningen gäller.

Riktgivande gräns för område eller del av område.

Riktgivande tomtgräns.

Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.

Stadsdelsnummer.

Stadsdelens namn.

Kvartersnummer.

Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.

Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.

Romersk siffra anger största tillåtna antal våningar i byggnader, byggnad eller del därav.

Understreckningen anger planbestämmelse som o-villkorligen skall tillämpas.

Byggnadsyta.

Riktgivande byggnadsyta.

Byggnadsyta där en pergola får placeras.

Byggnadsyta där affärsbyggnad får placeras.

Byggnadsyta där ekonomibyggnad får placeras.

Byggnadsyta för förvaringsplats för bil.

16
KAIV
16131

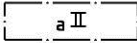
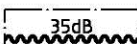
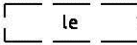
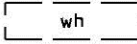
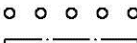
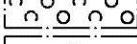
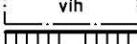
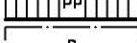
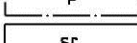
LOUHJANPOLKU

9000

IV

a

pe	
kl	
t	
a	

	Auton säilytyspaikan rakennusala, jossa roomalainen numero osoittaa autotasojen suurimman sallitun määrän.	Byggnadsyta för förvaringsplats för bil där den romerska siffran anger största tillåtna antal bilplan.
	Ohjeellinen maanalainen hulevesien viivytysrakenne.	Riktgivande underjordisk konstruktion för fördröjning av dagvatten.
	Merkintä osoittaa rakennusalan sivun, jonka puoleisten rakennuksen ulkoseinien sekä ikkunoiden ja muiden rakenteiden ääneneristävyyden liikennemelua vastaan on oltava vähintään 35 dB.	Beteckningen anger att ljudisoleringen mot trafikbuller i byggnadens ytterväggar samt fönster och andra konstruktioner skall vara minst 39 dB mot denna sida av byggnadsytan.
	Ohjeellinen leikki- ja oleskelualueeksi varattava alueen osa.	Riktgivande del av område som skall reserveras för lek och utvistelse.
	Ohjeellinen hulevesialue.	Riktgivande dagvattenområde.
	Istutettava alueen osa.	Del av område som bör planteras.
	Säilytettävä / istutettava puurivi.	Trädrad som skall bevaras / planteras.
	Alueen osa, jolle on istutettava puita ja pensaita.	Del av område som skall planteras med träd och buskar.
	Viherkatto.	Gröntak.
	Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu.	För gång- och cykeltrafik reserverad gata.
	Pysäköimispaikka.	Parkeringsplats.
	Suojeltava rakennus. Historiallisesti, rakennushistoriallisesti, rakennustaiteellisesti merkittävä rakennus. Rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus- muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka vaarantavat edellä mainittujen arvojen säilymisen. Korjaus- muutos- ja lisärakentamistöihin on hankittava museoviranomaisen lausunto.	Byggnad som bör skyddas. En historiskt, byggnadshistoriskt och arkitektoniskt betydelsefull byggnad. Byggnaden eller en del av den får inte rivas och inga sådana reparations-, ändrings- eller tillbyggnadsarbeten får utföras som riskerar bevarandet av de ovan nämnda värdena. För reparations-, ändrings- och tillbyggnadsåtgärder ska museimyndighetens utlåtande inhämtas.
TONTTIJAKO Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.		TOMTINDELNING För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön
toimiala
Kaupunkisuunnittelu

Verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad
och miljö
Stadsplaneringen

Mittausosasto

Mättningsavdelningen

Asemakaavan pohjakartta täyttää
sille asetetut vaatimukset.

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav
som ställs på den.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

Vantaalla / Vanda ____ 20__

Pekka Tervonen
Kaupungeodeetti / Stadsgeodet

Plankoordinaatistojärjestelmä
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa ____ / ____ 20__

Godkänd av stadsfullmäktige ____ / ____ 20__

LAAJUUSTIEDOT

1	asuntoja 79	3741 kem2
2	asuntoja 16	766 kem2
3	asuntoja 24	1200 kem2
4	asuntoja 69	3490 kem2
5	asuntoja 76	3890 kem2
6	asuntoja 70	3149 kem2
7	asuntoja 50	2599 kem2
	liiketilaa	140 kem2
8	asuntoja 16	766 kem2
9	asuntoja 76	3890 kem2
10	asuntoja 55	2828 kem2
11	asuntoja 65	3321 kem2
12	asuntoja 16	766 kem2

yhteensä	30546 kem2
----------	------------

Asuntoja yht. 612 kpl, 30406 kem2.
Liiketilaa yht. 140 kem2.

Huoneistojakauma :

yksiöitä	225	36%
kaksioita	272	44%
kolmiota	113	18%
5h	2	2%

Autopaikkoja yht. 563 kpl, joista
-548 kpl asukaspysäköintiin
-15 vieraspaikkoja

VÄESTÖNSUOJAT:

VSS 1	n.104 m2
VSS 2	n. 90 m2
VSS 3	n.102 m2
VSS 4	n.155 m2
VSS 5	n.102 m2
VSS 6	n.136 m2

POLKUYÖRÄPAIKAT

kellarissa	n. 420 kpl
pihakatoksissa	n.188 kpl
<u>pihalla</u>	<u>n. 412 kpl</u>
yht.	1020 kpl

KAIVOKSELA / PUMPPUPUISTO / KORTTELI 16131

KORTTELIPOHJA	1:750/A3	05.10.2016	TYYPILLINEN ASUINKERROS= 2.krs JA 1.krs, AUTOPAIKOITUS JA PIHA	KAVAEHDOTUKSEN VIITESUUNNITELMA
---------------	----------	------------	--	---------------------------------

LAATIO
ARKKITEHTITOIMISTO

Arkkitehtitoimisto Laatio Oy
Isokatu 19 B 16, 90100 Oulu
p. 010 2309 300
www.laatioark.fi

KAIVOKSELA / PUMPPUPUISTO / KORTTELI 16131

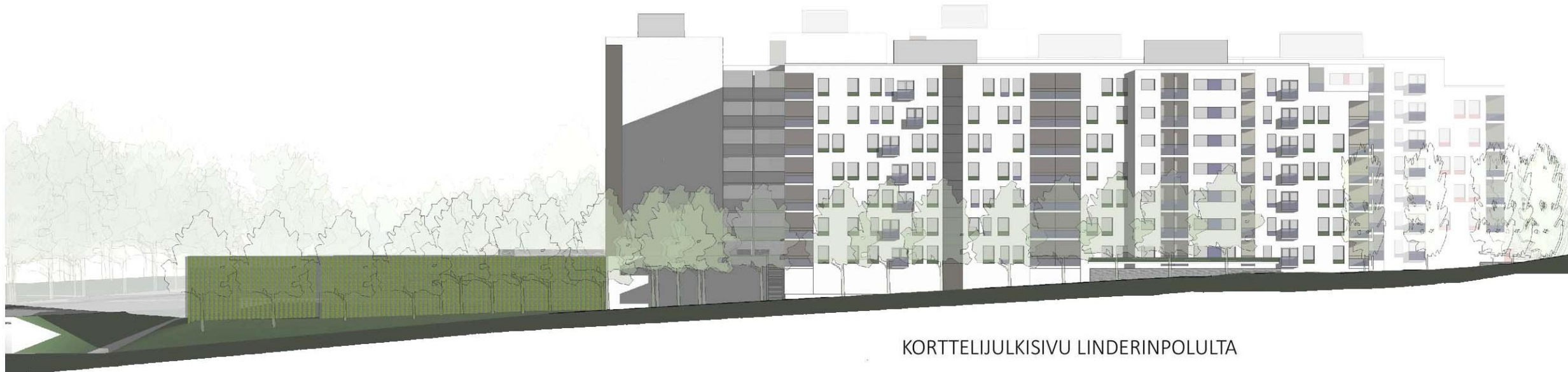
KORTTELILUONNOS | 1:750/A3 | 04.10.2016 | PERIAATELEIKKAUKSET | KAAVAEHDOTUKSEN VIITESUUNNITELMA

LAATIO
ARKKITEHTITOIMISTO

Arkkitehtitoimisto Laatio Oy
Isokatu 19 B 16, 90100 Oulu
p. 010 2309 300
www.laatioark.fi

KORTTELIJULKISIVU HÄMEENLINANVÄYLÄLTÄ

KORTTELIJULKISIVU LINDERINPOLULTA

KORTTELIJULKISIVU KAIVOKSELANTIETÄ (EI MITTAKAAVASSA)

KAIVOKSELA / PUMPPUPUISTO

KORTTELI 16131

KORTTELIPOHJA

1:750/A3

05.10.2016

KELLARI

KAVAEHDOUKSEN VIITESUUNNITELMA

LAATIO
ARKKITEHTITOIMISTO

Arkkitehtitoimisto Laatio Oy
Isokatu 19 B 16, 90100 Oulu
p. 010 2309 300
www.laatioark.fi

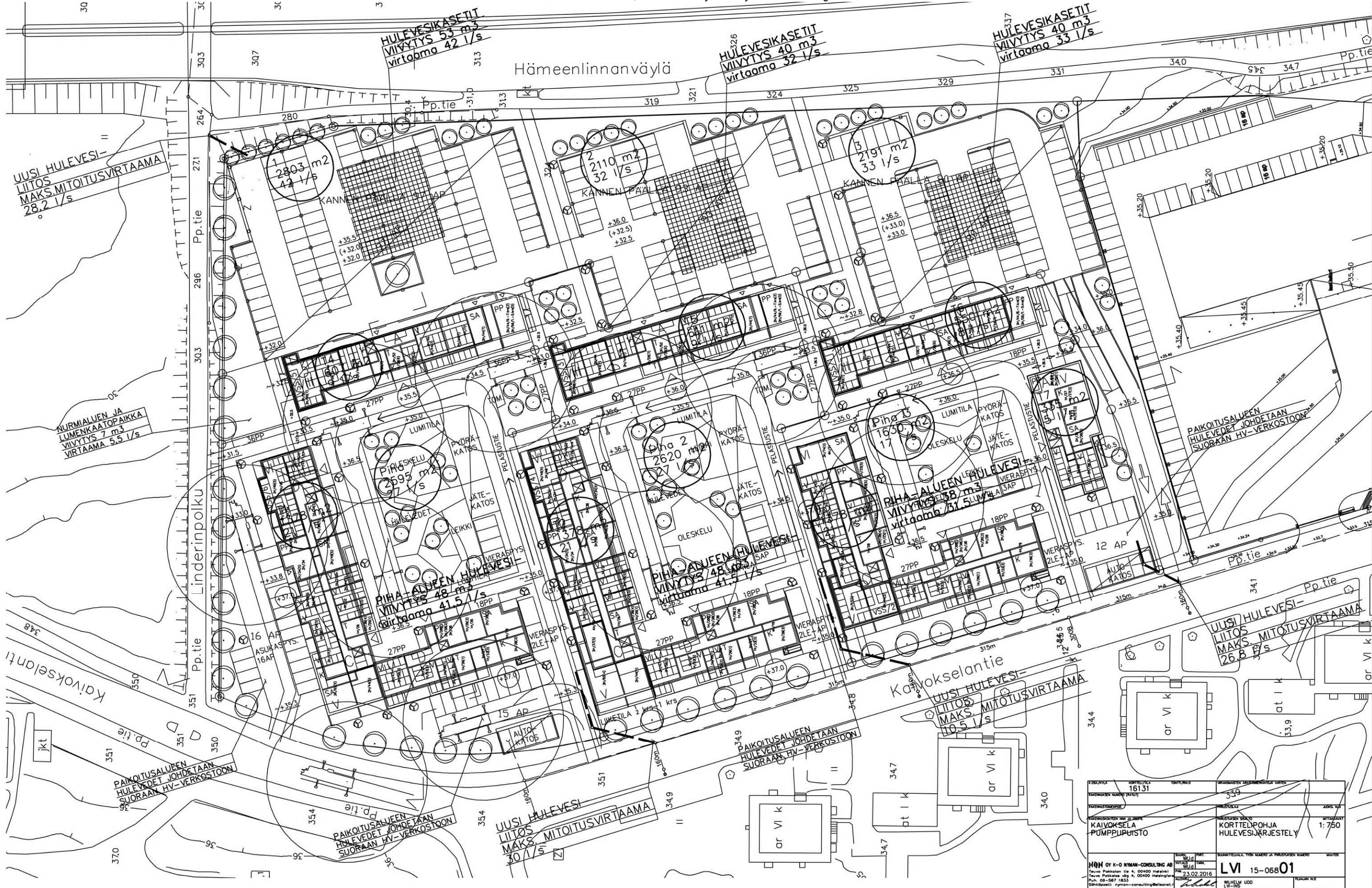

KAIVOKSELA / PUMPPUPUISTO / KORTTELI 16131

KORTTELIPOHJA | 1:750/A3 | 05.10.2016 | YLIMMÄT KERROKSET | KAAVAEHDOTUKSEN VIITESUUNNITELMA

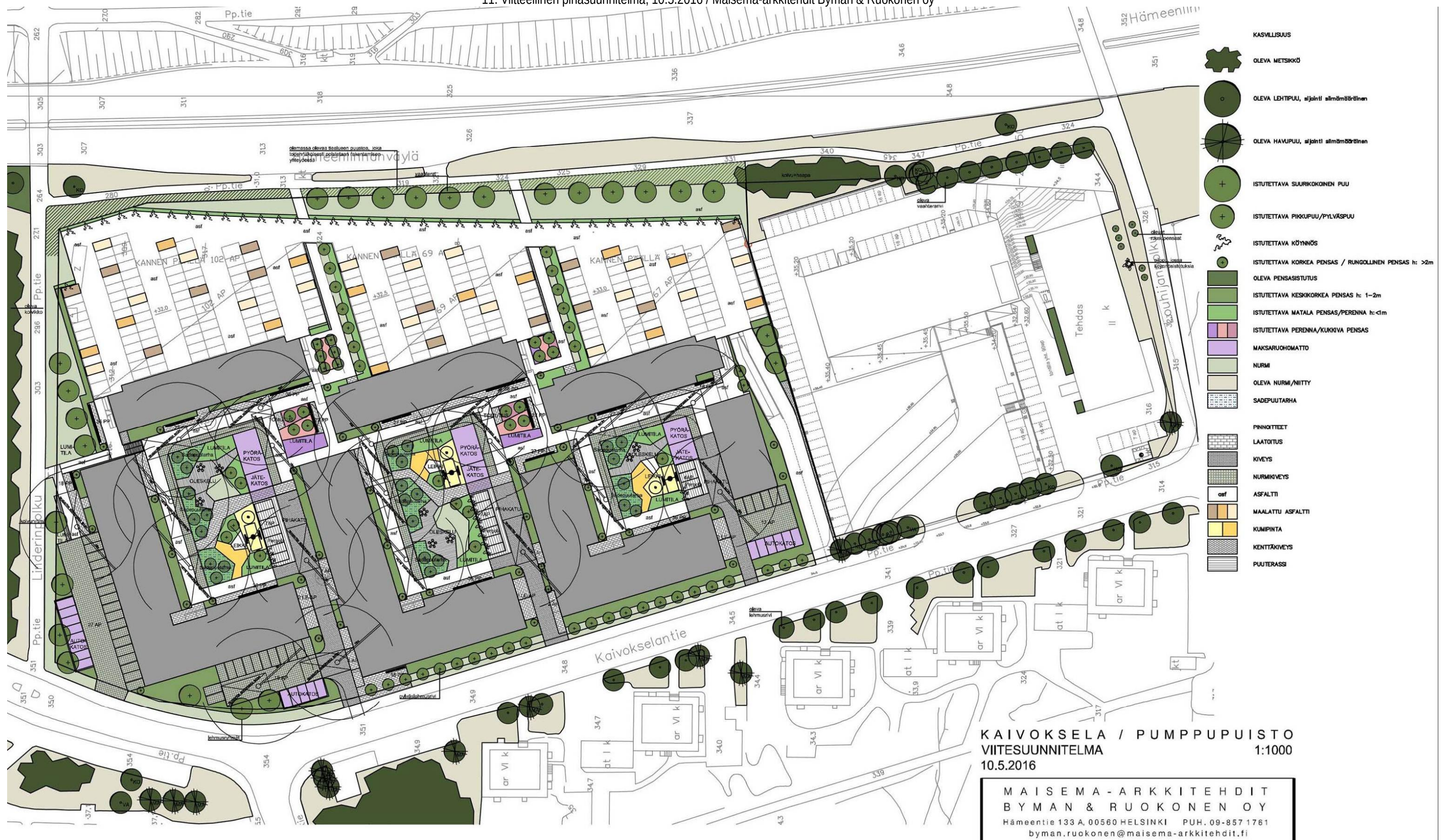
LAATIO
ARKKITEHTITOIMISTO

Arkkitehtitoimisto Laatio Oy
Isokatu 19 B 16, 90100 Oulu
p. 010 2309 300
www.laatioark.fi

11. Viitteellinen pihasuunnitelma, 10.5.2016 / Maisema-arkkitehdit Byman & Ruokonen oy

Asemakaavamuutosehdotus nro **002266** on ollut MRA 27 §:n nojalla nähtävillä **17.8. - 15.9.2016**. Tänä aikana jätettiin **kaksi (2 kpl) muistutusta**.

Muistuttaja	Muistutus (lyhennelmä)	Tarkistukset
NRO 1 Kaivoksela-seura ry	Vuoden 2007 yleiskaavassa Kaivokselan 1960-luvulla rakennettu alue on merkitty kaupunkikuvallisesti arvokkaaksi alueeksi, jonka rakennus- ja kulttuurihistoriallisia arvoja on suojeltava. Meille Kaivokselan asukkaille tämä on tärkeä asia ja sen on merkittävä myös sitä, että se otetaan uudessa rakentamisessa huomioon. Rakennushistoriallisen suojelun piirissä olevalle Kaivokselan alueelle ovat oleellisia piirteitä valo, väljyys ja avoin tila. Kaivoksela-seura pitää asuntorakentamista kaava-alueelle hyvänä ratkaisuna, mikäli siinä otetaan huomioon Kaivokselan alkuperäiset suunnitteluperiaatteet ja rakentaminen on mitoitukseltaan, tyyliältään ja materiaaleiltaan ympäristöön ja ympäröivään asutukseen sopeutuva. Kaava-alueen rakentamistehokkuus poikkeaa olennaisesti muusta rakennushistoriallisen suojelun piirissä olevasta Kaivokselasta, ollen jopa kaksinkertainen. Kaivokselantien varren nykyiset asuintalot ovat asuinkerroksiltaan kuusikerroksisia pistetaloja, joiden ympärillä ja välillä on Kaivokselalle ominaista väljyyttä ja luonnonläheisyyttä. Nelikerroksisten rakennusten sijoittelun nauhana Kaivokselantien suuntaisesti on ristiriidassa tämän kanssa.	Kaivokselantien puoleiset 4-kerroksiset rakennusmassat muutetaan 2-kerroksisiksi. 2-kerroksisten asuinrakennusten rakennusala siirrettiin hieman etäämmälle Kaivokselantiestä. Rakennusoikeutta siirretään tällä muutoksella Kaivokselantien suuntaan poikittaisiin 6-kerroksisiin rakennusmassoihin siten, että niistä tulee pääosin 7-kerroksisia, lukuun ottamatta Kaivokselantien puoleisia päätyjä, jotka ovat 6-kerroksisia. Tonttien rakennusoikeuksia on tarkennettu siten, että asumisen kokonaiskerrosala vähenee 30550 k-m2:stä 30390 k-m2:iin.

NRO 2 Parrila Leena ja Leo	Kaava-alueen rakentamistehokkuus poikkeaa muusta Kaivokselasta monikertaisesti. Kaivokselantien varren tornitalot jäävät uuden rakentamisen varjoon. Missä ovat ne rakennushistorialliset arvot, joita vain vanhoissa taloissa asuvien tulee noudattaa? Kaivoksela ei ole alun perin suunniteltu tiiviiseen rakentamiseen, vaikka alueella oli kävelymatkan päässä kirkko, koulu ja ostoskeskus, neuvola ja lääkäripalvelut. Oli. Alue rakennettiin siten, että valo, väljyys ja avoin tila olivat oleellisia, hallitsevia piirteitä. Luonto ja avaruus olivat osa suunnittelua. Kaivokselantien itäpuoli olisi pitänyt suunnitella yhtenäisesti. Liikenne Kaivokselantiellä lisääntyy uusien asukkaiden ja autojen tulon myötä monikertaiseksi.	Kaivokselantien puoleiset 4-kerroksiset rakennusmassat muutetaan 2-kerroksisiksi. 2-kerroksisten asuinrakennusten rakennusala siirrettiin hieman etäämmälle Kaivokselantiestä. Rakennusoikeutta siirretään tällä muutoksella Kaivokselantien suuntaan poikittaisiin 6-kerroksisiin rakennusmassoihin siten, että niistä tulee pääosin 7-kerroksisia, lukuun ottamatta Kaivokselantien puoleisia päätyjä, jotka ovat 6-kerroksisia. Tonttien rakennusoikeuksia on tarkennettu siten, että asumisen kokonaiskerrosala vähenee 30550 k-m2:stä 30390 k-m2:iin.

NRO 1**Muistutus: 15.9.2016 Kaivoksela Seura**

Muistutus asemakaavamuutoksesta nro 002266 KAIVOKSELA (kerrostaloasumista Kaivokselantien varteen Sarlinin tontille)

Vuoden 2007 yleiskaavassa Kaivokselan 1960-luvulla rakennettu alue on merkitty kaupunkikuvallisesti arvokkaaksi alueeksi, jonka rakennus- ja kulttuurihistoriallisia arvoja on suojeltava. Meille Kaivokselan asukkaille tämä on tärkeä asia ja sen on merkittävä myös sitä, että se otetaan uudessa rakentamisessa huomioon. Rakennushistoriallisen suojelun piirissä olevalle Kaivokselan alueelle ovat oleellisia piirteitä valo, väljyys ja avoin tila.

Kadut ja korttelit eivät muodosta sillä alueella suljettua tilaa. Näiden ominaisuuksien pitäisi olla vallitsevia myös uudessa rakentamisessa. Nähtävillä oleva asemakaavaluonnos sijoittuu yleiskaavan rakennushistoriallisesti arvokkaalle alueelle.

Kaivoksela-seura pitää asuntorakentamista kaava-alueelle hyvänä ratkaisuna, mikäli siinä otetaan huomioon Kaivokselan alkuperäiset suunnitteluperiaatteet ja rakentaminen on mitoitukseltaan, tyyliältään ja materiaaleiltaan ympäristöön ja ympäröivään asutukseen sopeutuva. Nähtävillä olevassa asemakaavaluonnoksessa ei Kaivoksela-seuran näkemyksen mukaan ole otettu edellä mainittuja ja rakennushistoriallisen suojelun näkökulmia huomioon. Lisäksi on muistettava, että liittymä Vaskivuorentieltä Kaivokselaan on vähänkin vilkkaamman liikenteen aikaan tukkoinen ja hidas.

Kaava-alueen rakentamistehokkuus poikkeaa olennaisesti muusta rakennushistoriallisen suojelun piirissä olevasta Kaivokselasta, ollen jopa kaksinkertainen. Ehdotamme alueen rakennustehokkuuden keventämistä ja osan siirtämistä vanhan, hyvin huonokuntoisen ja osittain tyhjillään olevan ostoskeskuksen alueelle.

Kaivokselantien varren nykyiset asuintalot ovat asuinkerroksiltaan kuusikerroksisia pistetaloja, joiden ympärillä ja välillä on Kaivokselalle ominaista väljyyttä ja luonnon-läheisyyttä. Asemakaavaluonnoksessa nro 002266 oleva nelikerroksisten rakennusten sijoittelun nauhana Kaivokselantien suuntaisesti on ristiriidassa tämän kanssa.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmavaiheessa Kaivoksela-seura esitti, että suunnittelun lähtökohdaksi otetaan vaihtoehto 3, jossa uudessa rakentamisessa lähimpänä Kaivokselantien suuntaan olisivat talojen päädyt, jolloin niistä tulisi katumaisemaan pistetalojen henki. Pidämme välttämättömänä, että asemakaavaa tarkastellaan uudelleen niin, että uusi rakentaminen niveltäisi paremmin olemassa olevaan maisemaan. Samalla on syytä pohtia uudelleen rakennusten sijoittelua tontilla niin, että sekä kaavaluonnoksen alueella että sen suhteessa Kaivokselantien länsipuolen taloihin säilytettäisiin Kaivokselalle ominaista väljyyttä. Huomionarvoista on, että välittömästi kaava-alueen eteläpuolella, Sarlinin alueella vast'ikään tapahtuneessa uudessa rakentamisessa avaruus katutilan suuntaan on säilytetty.

Haluamme ottaa esille myös sen, että Kaivokselan alueella on käynnissä yleiskaavan muutostyö. Muutostyön lähtökohtana on asuntorakentamisen lisääminen myös Hämeenlinnanväylän itäpuolella. Sarlinin alue ei siis ole Kaivokselan ainut uusi asuntorakentamisen alue. Kun tämä on uuden rakentamisen ensimmäinen kohde, on tärkeää, että siinä myös esimerkkinä myöhemmälle rakentamiselle kunnioitetaan rakennushistoriallisen Kaivokselan oleellisia piirteitä.

Pyydämme, että nämä Kaivoksela-seuran näkemykset otetaan huomioon, jotta uusi rakentaminen sopeutuisi olemassa olevaan rakennushistoriallisesti arvokkaaseen alueeseen yhtä hyvin kuin onnistuttiin Jaspiksen rakentamisessa.

Anitta Koivisto, pj Kaivoksela-seura ry

Vastine:

Kaavamuuotosalue sijaitsee Kaivokselan itäosassa ja toimii siirtymänä uudelle modernille Silvola asuinalueelle, jolle esitetään yleiskaavanmuutoksella asumista. Uuden rakentamisen tehokkuus vastaa valmisteilla olevan yleiskaavamuuoksen luonnoksen alueelle suunniteltujen kortteleiden tehokkuutta A1 tehokkaan asuinrakentamisen korttelialueella.

Kaupunkikuvallisesti suunnittelussa on panostettu sekä Kaivokselantien että Hämeenlinnanvöylän varren julkisivuihin. Hämeenlinnanvöylän suuntaan näyttäytyy moderni arkkitehtuuri ja Kaivokselan suuntaan alueeseen sopiva arkkitehtuuri. Kaivokselantien varren julkisivujen tulee noudattaa Kaivokselan olemassa olevien rakennusten julkisivujen arkkitehtonisia jäsentelyperiaatteita modernin arkkitehtuurin keinoin. Hämeenlinnanvöylän varren asuinrakennusten julkisivut ovat modernimpia ja jäsentelyltään vaihtelevia ja yhdistyvät tulevaan Silvola alueeseen.

Rakentaminen sopeutetaan ympäristöön tarkoin asemakaavamääräyksin. Rakennusten tulee sopeutua Kaivokselan kaupunkikuvallisesti arvokkaaseen alueeseen. Kaivokselantien varren julkisivujen tulee noudattaa Kaivokselan olemassa olevien rakennusten julkisivujen arkkitehtonisia jäsentelyperiaatteita modernin arkkitehtuurin keinoin. Julkisivujen eri pintojen tulee muodostaa arkkitehtoniselta teemaltaan yhtenäinen kokonaisuus. Julkisivujen pääasiallinen väritys tulee olla valkoisen sävy. Kaivokselantien varren puoleisten 4-kerroksisten rakennusmassojen madaltamista pidetään perusteltuna.

Uusi rakentaminen ei aiheuta suuria muutoksia liikennemääriin. Kulku Hämeenlinnanvöylän viereiseen pysäköintilaitokseen on järjestetty alueen eteläosasta. Tämä hanke ei edellyttänyt Vaskivuoren liittymän parantamista. Asia on tutkittavana Kaivokselan yleiskaavamuuoksen laatimisen yhteydessä.

Tarkistukset:

Kaivokselantien puoleiset 4-kerroksiset rakennusmassat muutetaan 2-kerroksisiksi. 2-kerroksisten asuinrakennusten rakennusala siirrettiin hieman etäämmälle Kaivokselantiestä. Rakennusoikeutta siirretään tällä muutoksella Kaivokselantien suuntaan poikittaisiin 6-kerroksisiin rakennusmassoihin siten, että niistä tulee pääosin 7-kerroksisia, lukuun ottamatta Kaivokselantien puoleisia päätyjä, jotka ovat 6-kerroksisia. Tonttien rakennusoikeuksia on tarkennettu siten, että asumisen kokonaiskerrosala vähenee 30550 k-m2:stä 30390 k-m2:iin.

NRO 2

Muistutus: 12.9.2016 Leena ja Leo Parrila

Muistutus asemakaavamuutoksesta nro 002266 KAIVOKSELA
Kaivokselassa kerrostalorakentamista Sarlinin teollisuustontille

Suunnittelussa pyritään löytämään moderni Kaivokselan henkeen ja kaupunkikuvaan sopiva ratkaisu.

Moniin vuosiin ei Sarlinin teollisuustontilla ole pyritty mihinkään ei arkkitehtoniseen eikä muuhunkaan kaupunkikuvaan.

Tilapäiset varastorakennukset, raskaat rekat Kaivokselantiellä, ympäristöön leviävä melu, dieselin katku ja pienhiukkaset, epäsiisti takapiha, rikkinäinen aita piikkilankoineen, repsottavat portinpielet, siinä kaupunkikuvaa kerrakseen Kaivokselantien kulkijalle.

Aikaisemmin ei pyritty mihinkään, mihinkään ei satsattu. Mitään parannuksia ei haluttu tehdä eikä tehty. Kaikki oli vaan niin ihanasti rempallaan.

Kukapa ei olisi odottanut muutosta.

Suunnitelmissa Sarlinin teollisuustontista tulee asuinrakentamiseen tarkoitettu tontti. Tontti rakennetaan täyteen siten, että Kaivokselantien varteen rakennetaan, miltei katuun kiinni, mielikuvituksen, massiivinen arkkitehtoninen betonibunkkerikolossi, jonka piha-aluetta koristavat erimerkkisten autojen parkkirivistöt.

Tontti halutaan rakentaa niin täyteen kuin mahdollista joka suuntaan (pituus, leveys, korkeus), koska suunnittelua johtaa herra Ahneus.

Kaava-alueen rakentamistehokkuus poikkeaa muusta Kaivokselasta moninkertaisesti.

Kaivokselantien tornitalot (6-kerroksiset pistetalot) jäävät bunkkerien varjoon tunneliin, josta alimman kerroksen asukas ei horisonttia näe, perspektiivi vääristyy.

Onko asukas/ihminen unohtunut? Kyllä vain.

Missä ovat ne rakennushistorialliset arvot, joita vain vanhoissa taloissa asuvien tulee noudattaa: määritellään ulko-ovien ulkonäkö, ovenkahvat, ikkunanpuitteet, jne. Ei missään.

Missä ovat valo, väljyys? Ei missään.

Missä tällä hetkellä Kaivokselassa asuvien huomioonottaminen? Ei missään.

Kaivokselaa ei alun perin ole suunniteltu tiiviiseen rakentamiseen, vaikka alueella kaikki oli kävely-matkan päässä :kirkko, koulu ja ostoskeskus, neuvola- ja lääkäripalvelut. Oli.

Alue rakennettiin siten, että valo, väljyys ja avoin tila olivat oleellisia, hallitsevia piirteitä. Luonto ja avaruus olivat osa suunnittelua. Kun kysyy kaivokselalaisilta, mikä Kaivokselassa on parasta, saa vastaukseksi luonto ja luonnonläheisyys.

Kaivokselantien itäpuoli (katunumerot 3-5, 7, 9 ja 11) olisi pitänyt suunnitella yhtenäisesti, on sitten kyse kerrostaloasunnoista tai toimistorakennuksista. Suunnittelun lähtökohtana olisi voinut olla Aren toimistorakennus (Kaivokselantie 9) korkeudeltaan ja etäisyyksiltään Kaivokselantielle, muuhun asutukseen ja Hämeenlinnanväylälle sopivana. Siinä rakennus ei kaadu kenenkään päälle ja ympärillä on ilmavuutta. Sarlinin oma toimistorakennus ja uusi kokoonpanohalli olisivat myös voineet olla esimerkkinä suhteellisuudentajusta (korkeus, sijoittelu, tilankäyttö tontilla). Miksi suhteellisuudentaju menetettiin, kun alettiin puhua kerrostalorakentamisesta? Toimistorakennus ja kokoonpanohalli eivät tunge kenenkään ovesta ja ikkunasta sisään eivätkä kaadu jalankulkijan päälle. Mielikuvitus ei asuinrakentamista suunniteltaessa ole riittänyt kuvittelemaan, miltä kaikki näyttäisi suoraan vastapäisen kerrostalon alimman kerroksen ikkunasta ulos katsottuna, kun aurinko ei koskaan nouse, mistään ei siinä kappalettakaan sinistä taivasta, katulamppu on ainoa, joka loistaa ja sekin vain yöllä.

Kun puhutaan Kaivokselan palveluista, niitä ei enää ole, tai ne ovat sellaisen matkan päässä, että asukkaat turvautuvat oman auton käyttöön. Liikenne Kaivokselantiellä lisääntyy uusien asukkaiden ja autojen tulon myötä moninkertaiseksi. Autojonot matelevat ja seisovat Hämeenlinnanväylällä ja

Kaivokselantiella tunnista toiseen pääsemättä eteenpäin, koska kaikki liittymät ja risteykset tukkeutuvat, tässä ruuhkassa ei joukkoliikenteestäkään ole mitään apua.

Liikenneturvallisuus vaarantuu.

Jalankulkijoita ja pyöräilijöitä, liikuntaesteisiä, lapsia, vanhuksia ei ole ajateltu olemassa olevankaan.

Liikenne- ja liikennejärjestelyt: tienylitykset, risteykset, liittymät, kulkeminen olisi pitänyt ratkaista. Ongelmat tulevat vastaan jo purku- ja rakennusvaiheessa.

Kun puhutaan palveluista, Kaivokselan ostoskeskuksen kohtalo ja suunnitelmat olisi pitänyt olla valmiina.

Mikään tontti ei valmiiksi rakennetussa ympäristössä ole yksin, sen tulee suunnittelussa olla osa kokonaisuutta. Asuntorakentaminen on ok, mutta Kaivokselan alkuperäiset suunnitteluperiaatteet on heitetty romukoppaan, vaikka ne olisi pitänyt ottaa huomioon uuden luomisessa ja rakentamisessa.

Tontin rakentamistehokkuus, joka suunnitelmassa on moninkertainen muihin alueen tontteihin verrattuna, on otettava uuteen tarkasteluun. Ei voi olla niin, että kadun toisella puolella (Sarlinin tontti) hyväksytään rakennustoiminta, jota toisella puolella (Kaivokselantie 4-8) ei hyväksytä vetoamalla joihinkin arvoihin. Sarlinin tontin kohdalla puhutaan teollisuustontin muuttamisesta asuinrakennustontiksi, Kaivokselan täydennysrakentamisesta. Näin massiivinen rakentaminen yhdelle tontille (olkoonkin suuri) ei ole missään olosuhteissa perusteltua eikä tässä tapauksessa edes tarpeellista. Olisi syytä pysyä Kaivokselan mittakaavassa. Kohtuus kaikessa myös rakentamisessa.

Edellä esitetystä johtuen on välttämätöntä, että asemakaavaa ja rakennusoikeutta tarkastellaan uudelleen. Uudessa rakentamisessa on otettava huomioon, että uudet rakennukset (rakentaminen) sopeutuvat rakennushistoriallisesti arvokkaaseen alueeseen ja Kaivokselan henkeen ja mittakaavaan. Uudessa rakentamisessa pitää olla samat vaatimukset ja säännöt kuin vanhan korjaamisessa. Yhden suosiminen toisten kustannuksella ei ole missään olosuhteissa ja tilanteissa oikein.

Vastine:

Kaavamuuotosalue sijaitsee Kaivokselan itäosassa ja toimii siirtymänä uudelle modernille Silvolan asuinalueelle, jolle esitetään yleiskaavanmuutoksella asumista. Uuden rakentamisen tehokkuus vastaa valmisteilla olevan yleiskaavamuuoksen luonnoksen alueelle suunniteltujen kortteleiden tehokkuutta A1 tehokkaan asuinrakentamisen korttelialueella.

Kaupunkikuvallisesti suunnittelussa on panostettu sekä Kaivokselantien että Hämeenlinnanväylän varren julkisivuihin. Hämeenlinnanväylän suuntaan näyttäytyy moderni arkkitehtuuri ja Kaivokselan suuntaan alueeseen sopiva arkkitehtuuri. Kaivokselantien varren julkisivujen tulee noudattaa Kaivokselan olemassa olevien rakennusten julkisivujen arkkitehtonisia jäsentelyperiaatteita modernin arkkitehtuurin keinoin. Hämeenlinnanväylän varren asuinrakennusten julkisivut ovat modernimpia ja jäsentelyltään vaihtelevia ja yhdistyvät tulevaan Silvolan alueeseen.

Rakentaminen sopeutetaan ympäristöön tarkoin asemakaavamääräyksiin. Rakennusten tulee sopeutua Kaivokselan kaupunkikuvallisesti arvokkaaseen alueeseen. Kaivokselantien varren julkisivujen tulee noudattaa Kaivokselan olemassa olevien rakennusten julkisivujen arkkitehtonisia jäsentelyperiaatteita modernin arkkitehtuurin keinoin. Julkisivujen eri pintojen tulee muodostaa arkkitehtoniselta teemaltaan yhtenäinen kokonaisuus. Julkisivujen pääasiallinen väritys tulee olla valkoisen sävy. Kaivokselantien varren puoleisten 4-kerroksisten rakennusmassojen madaltamista pidetään perusteltuna.

Uusi rakentaminen ei aiheuta suuria muutoksia liikennemääriin. Kulku Hämeenlinnanväylän viereiseen pysäköintilaitokseen on järjestetty alueen eteläosasta. Tämä hanke ei edellyttänyt Vaskivuoren liittymän parantamista. Asia on tutkittavana Kaivokselan yleiskaavamuutoksen laatimisen yhteydessä.

Tarkistukset:

Kaivokselantien puoleiset 4-kerroksiset rakennusmassat muutetaan 2-kerroksisiksi. 2-kerroksisten asuinrakennusten rakennusala siirrettiin hieman etäämmälle Kaivokselantiestä. Rakennusoikeutta siirretään tällä muutoksella Kaivokselantien suuntaan poikittaisiin 6-kerroksisiin rakennusmassoihin siten, että niistä tulee pääosin 7-kerroksisia, lukuun ottamatta Kaivokselantien puoleisia päätyjä, jotka ovat 6-kerroksisia. Tonttien rakennusoikeuksia on tarkennettu siten, että asumisen kokonaiskerrosala vähenee 30550 k-m2:stä 30460 k-m2:iin.

Kaupunkisuunnittelu / Johanna Rajala

21.11.2016

Kaupunginhallitus 20.6.2016 oikeutti kaupunkisuunnittelun pyytämään tarvittavat lausunnot asemakaavamuutosehdotuksesta **nro 002266**. Lausuntoja pyydettiin 3 kpl ja saatiin 2 kpl.

Lausunnonantaja	Lausunto (lyhennelmä)	Tarkistukset
NRO 1 Uudenmaan ELY-keskus	Voimassa Olevassa yleiskaavassa asemakaavan muutosalue sijoittuu työpaikka-alueelle (TP). Alueella on vireillä Kaivoksen ja Silvolan osayleiskaava. Alueen soveltuvuus asuinkäyttöön tulee tarkastella ja selvittää osana tätä kokonaisuutta. Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että esitetty asemakaavan muutosehdotus on pääkäyttötarkoitukseltaan voimassa olevan yleiskaavan vastainen. Kaivoksen ja Silvolan osayleiskaavan rajaukseen kuuluu useita laajoja TP-aluevarauksia joihin kohdistuu vastaavanlainen paine. Hämeenlinnanväylän ja sitä lähimmäksi suunniteltujen asuinkerrostalojen välinen etäisyys ei täytä oppaassa "Ilmanlaatu maankäytön suunnittelussa" (2015) suositeltua minimietäisyyttä. Tämän vuoksi hyvä ilmanlaatuvarsinkin sisällä asunnoissa on turvattava teknisin ratkaisuin. Hämeenlinnanväylän puoleisiin julkisivuihin kohdistuu enimmillään 74 dB:n päivämelutaso. Pääsääntöisesti rakennus, jonka julkisivuun kohdistuva melutaso ylittää 70 dB(LAeq), ei sovellu asuinkäyttöön.	Ei aiheuta muutoksia kaavaan. (katso vastine)

NRO 2 HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut	Vesihuolto: Kaavamuutos edellyttää vesihuollon lisärakentamista. Ilmansuojelu: Asemakaava-muutoksessa Hämeenlinnanväylän varteen on suunniteltu kahdeksankerroksisia kerrostaloja. Ely-keskuksen ”Ilmanlaatu maankäytön suunnittelussa” -oppaan suosituksen mukaan ennustetuilla liikennemäärillä asuinrakennuksien minimietäisyys liikenneväylästä tulisi olla 63 metriä. Minimietäisyys tarkoittaa etäisyyttä lähimmän (nykyisen/tulevan) ajoradan reunasta rakennuksen julkisivulle (maata pitkin mitattuna) sekä oleskelualueiden reunaan. Näin mitattuna asemakaavamuutos-ehdotuksessa minimietäisyys ei toteudu.	Ei aiheuta muutoksia kaavaan. (katso vastine)
NRO 3 Vantaan Energia Oy	Lausuntoa ei saatu.	

NRO 1**Lausunto: 13.9.2016 Uudenmaan ELY-keskus**

Lausunto, Kaivoksela, Sarlinin teollisuusalueen muuttaminen asuinkerros taloalueeksi, asemakaavan muutosehdotus (kaava nro 002266)

Vantaan kaupunki on pyytänyt Sarlinin teollisuusalueen asemakaavan muutosehdotuksesta (kaava nro 002266) Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntoa 9.9.2016 mennessä. Uudenmaan ELY-keskus on pyytänyt lausunnonleikkauksia 16.9.2016 asti. Voimassa olevassa yleiskaavassa asemakaavan muutosalue sijoittuu työpaikka-alueelle (TP). Alueella on vireillä Kaivokselan ja Silvolan osayleiskaava. Alueen soveltuvuus asuinkäyttöön tulee tarkastella ja selvittää osana tätä kokonaisuutta. Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että esitetty asemakaavan muutosehdotus on pääkäyttötarkoitukseltaan voimassa olevan yleiskaavan vastainen. Kaivokselan ja Silvolan osayleiskaavan rajaukseen kuuluu useita laajoja TP-aluevarauksia joihin kohdistuu vastaavanlainen paine.

Jatkosuunnittelua ajatellen Uudenmaan ELY-keskus esittää seuraavia asioita. Ramboll Finland Oy on tehnyt alueella maaperän pilaantuneisuustutkimukset. Tehtyjen tutkimusten perusteella alueella ei todettu sellaisia pitoisuuksia, jotka rajoittaisivat alueen käyttöä. Asemakaava-alue rajautuu idässä Hämeenlinnanväylään (valtatie 3). Kaavamuutoksella muutetaan pieni osa voimassa olevan asemakaavan mukaista teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta maantien alueeksi (LT). Tällä varaudutaan Hämeenlinnanväylän mahdolliseen lisäkaistaan ja rinnakkaisramppiin, jotka on suunniteltu Kehä 11:n yleissuunnitelmassa (2008). Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että asemakaavassa on tarpeen turvata Hämeenlinnanväylän kehittämismahdollisuudetvaraamalla yleissuunnitelmassa ehdotetun mukainen liikennealue asemakaavaan maantien alueena. ELY-keskus myös käynnistää ensi vuonna kehittämisselvityksen laadinnan Hämeenlinnanväylän välille Hakamäentie-Kehä III, ja tässä työssä saadaan määriteltä tarkemmat Hämeenlinnanväylän kehittämisen vaatimat aluevaraukset. Kehittämisselvitys tullaan laatimaan yhteistyössä Vantaan ja Helsingin kaupunkien kanssa.

Hämeenlinnanväylän ja sitä lähimmäksi suunniteltujen asuinkerrostalojen välinen etäisyys ei täytä oppaassa "Ilmanlaatu maankäytön suunnittelussa" (2015) suositeltua minimietäisyyttä. Tämän vuoksi hyvä ilmanlaatuvarsinkin sisällä asunnoissa on turvattava teknisin ratkaisuin. Suunnitelluilla kaavamääräyksillä on myönteinen vaikutus sisäilman laatuun, mutta vaikutuksen suuruutta on vaikea arvioida. Asuntojen sisäilman lisäksi on tarpeellista varmistaa, etteivät Hämeenlinnanväylän päästöt haitallisissa määrin kulkeudu rakennusten väleistä sisäpihoille, joita käytetään oleskeluun ja lasten leikkipaikkoina.

Oppaassa esitetty 63 metrin etäisyys minimietäisyytenä on perusteltu, koska Hämeenlinnanväylällä kulkee paljon raskasta liikennettä ja kohde sijoittuu liittymän läheisyyteen. Kohteen sijainti huomioiden ilmanlaatu tulee selvittää perusteellisemmin eikä pelkästään kaavoihin perustuen. Asemakaavan muutosalueelle kohdistuu sekä meluhaitta että huono ilmanlaatu. Ohjeavot on yleensä annettu vain yksittäisen haitan

näkökulmasta ja yhteisvaikutusta ei ole välttämättä huomioitu. Kaava-alueen asuinrakennusten Hämeenlinnanväylän puoleisiin julkisivuihin kohdistuu enimmillään 74 dB:n päivämelutaso. Pääsääntöisesti rakennus, jonka julkisivuun kohdistuva melutaso ylittää 70 dB(LAeq), ei sovellu asuinkäyttöön.

Yksikön päällikkö Aimo Huhdanmäki

Ylitarkastaja Tuomas Autere

Vastine:

Ympäristön häiriötekijät, kuten liikennemelu on tutkittu ja otettu huomioon kaavamääräyksiin. Hämeenlinnanväylän puoleiset rakennukset ovat rakenteeltaan sivukäytävätaaloja, joissa ääneneritysvaatimus on 39 dB. Jos asuinrakennusten ulkoseiniin kohdistuu tieliikennemelua yli 65dB, tulee parvekkeet korvata viherhuoneella. Hämeenlinnanväylän puoleiset rakennukset yhdistetään toisiinsa viherhuoneilla tai muulla läpinäkyvällä rakenteella, jonka korkeuden tulee olla vähintään viereisen matalamman rakennuksen korkuinen ja 8-kerroksisten rakennusten välissä vähintään 6 kerrosta. Rakentamisen vaiheistus toteutetaan siten, että melun ohjearvot eivät ylitä.

Vuonna 2014 Ramboll Oy:n toimesta tehdyn alueen ilmanlaatuselvityksessä todettiin, että vaikka Hämeenlinnanväylän liikennemäärä kasvaa ennustetilanteessa nykytilanteeseen verrattuna autokanta kuitenkin puhdistuu koko ajan. Tällöin oli käytetty arkkitehtikonsultin ensimmäistä luonnosta, jossa asuinrakennukset oli sijoitettu lähelle Hämeenlinnanväylää (noin 25 metrin etäisyydellä liikenneväylä VT 3:n reunasta). Selvityksen mukaan tilanne päästöjen kannalta tulee todennäköisesti olemaan parempi tulevaisuudessa. Typpidioksidin tuntiohjarvo ylittyi suunniteltujen asuinrakennusten kohdalla alimpien kerrosten korkeudella. Lisäksi vuorokausiohjarvo ylittyi aivan rakennusten tuntumassa. Muut raja- ja ohjarvoihin verrannolliset pitoisuudet pysyivät sallituissa rajoissa. Pienhiukkaspitoisuudet eivät olleet vaarassa ylittyä suunniteltujen asuinrakennusten kohdalla sekä nyky- että ennustetilanteessa.

Asemakaavamuutoksessa on sovellettu ilmanlaatuhaikkojen osalta HSY:n minimisuositusta. 63 metrin minimietäisyys mahdollisen levennetyn Hämeenlinnanväylän reunasta ulottuu keskimäärin korttelin uloimpien asuinkerrostalojen massojen keskelle. Nämä uloimmat 8-kerroksiset asuintalot ovat sivukäytävätaaloja ja kytketty toisiinsa viherhuoneilla tai muulla läpinäkyvällä rakenteella. Ikkunoita ei saa avata Hämeenlinnanväylän suuntaan. Tällöin melua tai pienhiukkasia ei pääse rakennusmassan läpi. Ilmanottoaukon sijoittamisella rakennuksen puhdasilmaisemmalla puolella riittävän ylhäälle saadaan 63 metrin etäisyys toteutumaan diagonaalisesti. Etäisyydet Hämeenlinnanväylän reunasta rakennusten mahdollisiin ilmanottoaukkoihin vaihtelevat keskimäärin 63-78 metriä.

Sarlinin alueen käyttötarkoitus on uuden valmisteilla olevan Kaivokselan yleiskaavamuutoksen mukainen. Yleiskaavamuutoksen valmistelun pohjana on aluksi ollut vanha liikenne-ennuste, jossa Hämeenlinnanväylän liikennemäärä on noin 92 000 ajoneuvoa/vrk. Tekeillä olevan uuden koko Vantaan liikenne-ennusteen (Vantaan tie- ja pääkatuverkon liikenne-ennuste 2016) mukaan liikennemäärä on huomattavasti pienempi. Tällöin myös minimietäisyys suhteessa ilmanlaatuhaittoihin tulee pienentymään. Tekeillä olevassa ennusteessa on tutkittu nykytilanteen lisäksi erilaisia tulevaisuuden skenaarioita, joissa Hämeenlinnanväylän liikennemäärät vaihtelevat 50 000 – 64 000 ajoneuvoa/vrk välillä, kuitenkin enintään noin 70 000 ajoneuvoa/vrk.

Rakennuksille on asetettu erillisiä vaatimuksia asemakaavamääräyksen. Ilmanlaatuhaittoja on kaavassa minimoitu toimintojen sijoittelulla sekä teknisillä ratkaisuilla. Pysäköintialueet on sijoitettu Hämeenlinnanväylän ja asuinrakennusten väliin ja oleskelupihat on sijoitettu toisiinsa yhdistettyjen rakennusten taakse. Hämeenlinnanväylän puoleiset rakennukset varustetaan koneellisella tulo- ja poistoilmanvaihdolla, jonka suodattimilla varustetun tuloilman ottokohdan on oltava rakennuksen puhdasilmaisemmalla puolella riittävän korkealla. Hämeenlinnanväylän puoleisten asuinhuoneiden parvekkeita tai tuuletusikkunoita ei saa suunnata Hämeenlinnanväylälle päin.

Tarkistukset:

Ei aiheuta muutoksia kaavaan.

NRO 2**Lausunto: 8.9.2016 Helsingin seudun ympäristöpalvelut****LAUSUNTO KERROSTALOASUMISTA KAIVOKSELANTIEN VARTEEN SARLININ TONTILLE ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUKSESTA (NRO 002266)**

Vantaan kaupunginhallituksen 20.6.2016 tekemän päätöksen perusteella kaupunkisuunnittelu pyytää lausuntoa asemakaavamuutosehdotuksesta (nro 002266).

Kaupunkisuunnittelun 13.6.2016 päivätyssä asemakaavamuutoksen selostuksessa todetaan mm. seuraavaa:

"Asemakaavan muutos mahdollistaa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen muuttamisen asuinkerrostalojen korttelialueeksi AK, asumista palvelevaksi yhteiskäyttöiseksi korttelialueeksi AH, autopaikkojen korttelialueeksi LPA sekä liikennealueeksi LT. Nykyisen asemakaavan mukainen koko tontin rakennusoikeus on 25 000 kem². Asuinrakennusten korttelialueelle AK osoitetaan ohjeellinen tonttijako. Asuinrakennusten korttelialueelle osoitetaan 30 555 as-kem² sekä liiketilaa 160 kem²."

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää lausuntonaan seuraavaa:*Vesihuolto*

Kaavamuutos edellyttää vesihuollon lisärakentamista. Vesijohtoa ja jätevesiviemäriä rakennetaan Kaivokselantielle n. 150 m matkalle. Hulevesiviemäriä on Kaivokselantiella valmiina. Kaavatyön yhteydessä on laadittu vesihuollon esisuunnitelma, jonka mukaan kaavamuutoksesta aiheutuvat vesihuollon suunnittelu- ja rakentamiskustannukset ovat arviolta 110 000 €. Vesihuollon osalta lisätietoja antaa alueinsinööri Minna Järvenpää, puh. 09 1561 3305.

Ilmansuojelu

Asemakaava-alueen merkittävin ilmanlaatuhaittojen lähde on viereisen Hämeenlinnanväylän autoliikenne. Liikennemäärä väylällä on nykyisin noin 55 500 ajoneuvoa/vrk, vuonna 2030 ennusteen mukaan noin 90 000 ajoneuvoa/vrk. Asemakaavamuutoksessa Hämeenlinnanväylän varteen on suunniteltu kahdeksankerroksisia kerrostaloja. Ely-keskuksen "Ilmanlaatu maankäytön suunnittelussa" -oppaan suosituksen mukaan ennustetuilla liikennemäärillä asuinrakennuksien minimietäisyys liikenneväylästä tulisi olla 63 metriä.

Minimietäisyys tarkoittaa etäisyyttä lähimmän (nykyisen/tulevan) ajoradan reunasta rakennuksen julkisivulle (maata pitkin mitattuna) sekä oleskelualueiden reunaan. Näin mitattuna asemakaavamuutosehdotuksessa minimietäisyys ei toteudu. Ilmanlaatuvohyökykeillä pyritään takaamaan hyvä ilmanlaatu myös oleskelualueilla. Kaavaehdotuksessa esitetyt suojaavat toiminnot kuten pysäköintialue ja meluvallit eivät tuo riittävästi etäisyyttä väylän ja asuinrakennusten väliin.

Asemakaavaehdotuksessa on esitetty määräyksiä, joiden tavoitteena on vähentää ilmansaasteiden aiheuttamia haittoja. Hämeenlinnanväylän puoleiset rakennukset tulee varustaa koneellisella tulo- ja poistoilmanvaihdolla, jonka suodattimilla varustetun tuloilman ottokohdan on oltava rakennuksen puhdasilmaisemmalla puolella riittävän korkealla. Hämeenlinnanväylän puoleisten asuinhuoneiden parvekkeita tai tuuletusikkunoita ei saa suunnata Hämeenlinnanväylälle päin.

Ilmansuojelun osalta HSY:n yhteyshenkilönä asiassa toimii ilmansuojeluasiantuntija Päivi Aarnio, puh. 0456357698

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Raimo Inkinen toimitusjohtaja

Vastine:

Katso vastine lausuntoon 1.

Tarkistukset:

Ei aiheuta muutoksia kaavaan.

VA 4363/2016

MAANKÄYTTÖSOPIMUS /A. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS, B. ESISOPIMUS MÄÄRÄALOJEN LUOVUTUKSESTA JA C. ESISOPIMUS OSAKKEIDEN KAUPASTA / Phof Oy Ab / LehtoGroup Oyj / Asemakaavan muutos nro 002266

Phof Oy Ab on hakenut asemakaavan muutosta, jonka johdosta on käynnistetty asemakaavan muutos nro 002266 alueelle, joka koostuu korttelista 16131. Asemakaavamuutoksen nro 002266 mukainen kaava-alue rajautuu idässä Hämeenlinnanväylään ja lännessä Kaivokselantiehen. Asemakaavamuutos-alue on Phof Oy Ab:n ja Sarlin Group Oy Ab:n omistuksessa. Phof Oy Ab:n omistuksessa olevat, asemakaavamuutosalueella sijaitsevat alueet on osoitettu ohjeellisesti liitteessä A1 (jäljempänä sopimus-alue).

Voimassa olevassa asemakaavassa sopimusalue on osoitettu teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi (T17). Nykyisen asemakaavan mukainen koko tontin rakennusoikeus on 25 000 k-m².

Asemakaavan muutoksella nro 002266 sopimusalueelle tulee asuinkerrostalojen korttelialuetta (AK) 30 390 k-m², liiketilaa (kl) 140 k-m², asumista palvelevaa yhteiskäyttöistä korttelialuetta (AH) ja autopaikkojen korttelialuetta (LT). Alueen eteläosaan, erikseen muodostettavalle teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueen (T) tontille, jää nykyinen toimistorakennus sekä yksi tuotantorakennus, jonka laajuus on noin 1 350 k-m².

Phof Oy Ab on neuvotellut Lehto Group Oyj:n kanssa sopimusalueen kehittämistä koskevasta yhteistyöstä, johon sisältyy mm. suunnitellun asuinkerrostalojen korttelialueen siirtäminen perustettavien kiinteistöyhtiöiden omistukseen. Kiinteistöyhtiöiden perustamisen yhteydessä Phof Oy Ab siirtää tämän sopimuksen mukaiset oikeutensa ja velvollisuutensa ao. yhtiöille. Osapuolten välisen esisopimuksen mukaan kaavamuutoksen nro 002266 tullessa voimaan Phof Oy Ab luovuttaa perustettavat kiinteistöyhtiöt Lehto Group Oyj:lle.

Asemakaavan muutokseen nro 002266 (jäljempänä asemakaavamuutos) liittyen Vantaan kaupunki ja Phof Oy Ab kaavamuutosalueen maanomistajana ovat sopineet kunnallistekniikan rakentamisesta ja kunnallistekniikan korvauksista. Esisopimuksilla määräalojen luovutuksesta varmistetaan kaavamuutoksen mukaisten maankäyttöratkaisujen toteutuminen.

A. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS

Tällä kunnallistekniikan rakentamissopimuksella Vantaan kaupunki ja Phof Oy Ab sopivat sopimusaluetta koskevasta kunnallistekniikan rakentamisesta ja maankäyttö- ja rakennuslain 91 a§:n mukaisesta kunnallistekniikan korvauksesta seuraavaa:

1. SOPIJAPUOLET

- 1.1 **Vantaan kaupunki**
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä Kaupunki).
- 1.2 **Phof Oy Ab** (Y: 2352223-1)
c/o Sarlin Group Oy Ab, PL 750, 00101 Helsinki
(jäljempänä Yhtiö)

2. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMINEN

Sopimusalueen asemakaavan mukaista käyttöä varten Kaivokselantielle on rakennettava uusi vesihuoltolinja. Kaupunki huolehtii vesihuoltolinjan rakentamisesta yhteistyössä HSY:n kanssa niin, että vesihuoltolinja on käyttöönotettavissa viimeistään 18 kk:n kuluttua asemakaavamuutoksen voimaantulosta. Aikataulu edellyttää, että vesihuoltolinjan rakentaminen ei esty Kaupungista riippumattomista syistä.

3. OSALLISTUMINEN YHDYSKUNTARAKENTAMISEN KUSTANNUKSIIN

Yhtiö maksaa Kaupungille maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukaisena yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena lisääntyneestä rakennusoikeudesta yhteensä **4 295 710** euroa.

Yhtiö luovuttaa Kaupungille 2 926 640,00 euroa vastaavasta arvosta omistamaansa kiinteistövarallisuutta. Luovutuksen arvo 2 926 640,00 euroa muodostaa osan edellä mainitusta yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksesta. Yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvaus kuitataan puolin ja toisin jäljempänä tässä maankäytösopimuksessa olevan esisopimuksen B. mukaisessa määräalojen luovutuksessa. Yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvausta ei voi tältä osin vaihtaa rahana maksettavaksi ilman osapuolten välistä sopimusta.

Yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvaus erääntyy maksettavaksi esisopimuksen B. mukaisen luovutussopimuksen allekirjoitustilaisuudessa.

Loput yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksesta eli 1 369 070 € erääntyy maksettavaksi välittömästi asemakaavamuutoksen tultua voimaan ja maksetaan Kaupungin lähettämän erillisen laskun mukaisesti (maksuehto 14 pv netto).

Yhtiö luovuttaa Kaupungille summaltaan yhteensä 4 295 710 euron suuruisen OP Yritys pankki Oyj:n omavelkaisen takauksen tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisen vakuudeksi, joka kuitataan vastaanotetuksi tämän sopimuksen allekirjoitustilaisuudessa. Yhtiön luovuttaessa Kaupungille kiinteistövarallisuutta vaihteittain liitteenä olevan esisopimuksen mukaisesti Kaupunki vapauttaa vastaavasti vakuutta Yhtiölle. Vakuus palautetaan kokonaisuudessaan Yhtiölle kun kaikki edellä mainitut kiinteistön luovutukset on tehty ja rahana maksettava kustannusten korvaus on maksettu tai sopimus kohdan 9 mukaisesti raukeaa.

4. VESIHUOLTOVERKOSTOON LIITTYMINEN

Sopimusalue ja sille toteutettavat rakennukset maanomistaja on velvollinen liittämään kustannuksellaan HSY:n omistamaan vesihuoltoverkoston liittymishetkellä voimassa olevin liittymisehdoin.

Kaupungilla on oikeus siirtää sopijapuolta enempää kuulematta tämän sopimuksen mukaiset sille kuuluvat oikeudet ja velvoitteet vesihuoltolaitokselle.

5. ASUNTOTUOTANNON HALLINTA- JA RAHOITUSMUOTO

Asemakaavamuutosalueella Yhtiön omistukseen jäävästä asumisen rakennusoikeudesta vähintään noin 50 % on toteutettava vapaarahoitteisena omistusasuntotuotantona.

Sopimussakko

Mikäli Yhtiö ei täytä edellä mainittua asuntotuotannon hallinta- ja rahoitusmuotoa, se on velvollinen maksamaan Kaupungille poikkeamasta sopimussakkoa 100 €/k-m².

6. SOPIMUKSEN MUUTTAMINEN

Mikäli olosuhteissa tapahtuu huomattavia muutoksia, joista johtuen sopimusta on tarkistettava, sopijapuolet sitoutuvat neuvottelemaan niistä erikseen.

7. ERIMIELISYYKSIEN RATKAISEMINEN

Tämän sopimuksen tulkinnasta syntyvät erimielisyydet, joista sopijapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen, ratkaistaan Vantaan käräjäoikeudessa.

8. SOPIMUKSEN VELVOITTEIDEN SIIRTO KOLMANNELLE

Yhtiö sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot sopimusaluetta koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin kaikilta niiltä osin, kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä. Yhtiö sitoutuu ilmoittamaan kirjallisesti vastaisista luovutuksista Kaupungille.

Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteista siihen asti, kunnes Kaupunki on hyväksynyt luovutuksensaajan ja sopimusvelvoitteiden siirron luovutuksensaajalle tai sopimusvelvoitteet ovat tulleet täytetyiksi. Kaupunki ei saa ilman erityisen painavaa syytä olla hyväksymättä sopimusvelvoitteiden siirtoa. Jos Yhtiö ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta myös luovutetun alueen osalta.

Kaupunki on tietoinen Yhtiön ja Lehto Group Oyj:n sopimasta yhteistyöstä ja suunnitelmista, joiden mukaan suunniteltu asuinkerrostalojen korttelialue siirtyisi perustettavien kiinteistöyhtiöiden omistukseen. Kaupunki hyväksyy suunnitelman ja kiinteistöyhtiöiden perustamisen edellyttäen, että Yhtiö ja Lehto Group Oyj huolehtivat ja vastaavat siitä, että ao. kiinteistöyhtiöt ja Lehto Group Oyj ottavat vastatakseen tämän sopimuksen mukaisista velvoitteista.

9. SOPIMUKSEN VOIMAANTULO

Tämä sopimus tulee voimaan heti, kun sopijapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja molemmilla sopijapuolilla on oikeus vaatia sopimusehtojen täyttämistä, kun asemakaavamuutos on tullut voimaan.

Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei asemakaavamuutos ole tullut voimaan 31.12.2018 mennessä.

Mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2018 mennessä hyväksynyt asemakaavamuutoksen, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus siinä tapauksessa voimassa. Sen jälkeen, kun mainittu valitus on lainvoimaisesti ratkaistu ja kaava on tullut voimaan, on molemmilla sopijapuolella oikeus vaatia tämän sopimuksen sopimusehtojen täyttämistä. Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen, tämä sopimus raukeaa.

Kumpikaan sopijapuoli ei esitä tämän sopimuksen mahdollisen raukeamisen johdosta minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

B. ESISOPIMUS MÄÄRÄALOJEN LUOVUTUKSESTA

Tämän esisopimuksen perusteella sitoutuvat tämän sopimuksen allekirjoittaneet osapuolet Vantaan kaupunki (jäljempänä Kaupunki) ja Phof Oy Ab (jäljempänä Yhtiö) tekemään kohdassa I määriteltyjen edellytysten täyttyessä seuraavan sisältöisen luovutuskirjan jäljempänä kohdassa II mainituista alueista ja ehdoilla sekä noudattamaan lisäksi kohdassa III mainittuja ehtoja.

I LUOVUTUSTEN EDELLYTYKSET

Lopullisen luovutuskirjan tekemisen edellytyksenä on, että asemakaavan muutos nro 002266, Kaivoksela, on tullut voimaan.

II LUOVUTUSKIRJA

Luovuttaja: **Phof Oy Ab** (Y: 2352223-1)
c/o Sarlin Group Oy Ab,
PL 750, 00101 Helsinki
(jäljempänä Yhtiö)

Luovutuksen saaja: **Vantaan kaupunki** (Y: 0124610-9)
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä Kaupunki)

Luovutuksen kohde:

Yhtiö luovuttaa Kaupungille n. 663 m²:n, n. 676 m²:n, n. 1129 m²:n ja n. 1250 m²:n suuruiset määräalat kiinteistöstä 92-16-131-5.

Määräala 1 muodostaa ohjeellisen tonttijaon mukaisen n. 663 m²:n suuruisen asuinkerrostalojen korttelin (AK) 16131 tontin, jolle on soitettu rakennusoikeutta 760 k-m².

Määräala 2 muodostaa ohjeellisen tonttijaon mukaisen n. 676 m²:n suuruisen asuinkerrostalojen korttelin (AK) 16131 tontin, jolle on soitettu rakennusoikeutta 3150 k-m².

Määräala 3 muodostaa ohjeellisen tonttijaon mukaisen n. 1129 m²:n suuruisen asuinkerrostalojen korttelin (AK) 16131 tontin, jolle on soitettu rakennusoikeutta 3890 k-m².

Määräala 4 muodostaa n. 663 m²:n suuruisen maantien alueen (LT).

Luovutettavat määräalat on merkitty oheiseen karttaliitteeseen B1.

LUOVUTUSTEN EHDOT

1. Luovutushinta

Yhtiö luovuttamien määräalojen arvo on yhteensä 2 926 640,00 euroa.

Luovutettavien määräalojen arvolla 2 926 640,00 euroa, Kaupunki kuittaa tämän luovutuskirjan allekirjoituksin <.<.2016 allekirjoitetun

maankäyttösopimuksen mukaisen kiinteistön luovutuksella suoritettavan osan yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksesta saaduksi.

2. Omistus- ja hallintaoikeus

Yhtiön Kaupungille luovuttamien määräalojen omistusoikeus- ja hallintaoikeus siirtyy Kaupungille kunkin luovutuskirjan allekirjoitushetkellä. Lopulliset luovutuskirjat tehdään seuraavasti:

Määräalan nro 1 (jäljempänä Tontti 2) ja määräalan 4 luovutuskirja tehdään 30 päivän kuluessa asemakaavamuutoksen nro 002266 voimaantulosta.

Määräalan nro 2 (jäljempänä Tontti 6) luovutuskirja tehdään 10 kuukauden kuluttua asemakaavamuutoksen nro 002266 voimaantulosta.

Määräalan nro 3 (jäljempänä Tontti 9) luovutuskirja tehdään 16 kuukauden kuluttua asemakaavamuutoksen nro 002266 voimaantulosta.

3. Kiinnitykset, rasitukset ja maksut

- 3.1 Yhtiö luovuttaa luovutusten kohteena olevat määräalat kiinnityksistä tai muista niihin verrattavista rasituksista ja rasitteista vapaana pois lukien korttelia koskevat yhteisjärjestely- ja vastaavat sopimukset.
- 3.2 Mikäli luovutettavaan määräalaan kohdistuu kiinnityksiä, luovuttaja suostuu ja sitoutuu siihen, että kiinnitykset poistetaan luovutuksensaajalle luovutettavalta määräalalta. Luovuttaja luovuttaa luovutuksensaajalle luovutuskirjan allekirjoitustilaisuudessa kopion vireille laittamastaan hakemuksesta luovutuksen kohteen vapauttamiselle kiinnityksistä sekä pantinhaltijan kirjallisen suostumuksen kiinnitysten vapauttamiselle.
- 3.3 Yhtiö vastaa niistä luovuttamaansa alueeseen kohdistuvista veroista ja muista maksuista, joiden maksuunpanon perustana on luovutuskirjan allekirjoitushetkeä edeltävä aika. Luovutuskirjan allekirjoituksen jälkeen maksuista vastaa luovutuksensaaja.

4. Kohteeseen tutustuminen

Kaupunki on tarkastanut luovutuksen kohteena olevat määräalat, niiden alueet ja rajat sekä tutustuneet alueen maasto-olosuhteisiin. Kaupunki on verrannut näitä seikkoja luovutuksen kohteista esitetyistä asiakirjoista saataviin tietoihin. Kaupungilla ei ole huomauttamista näiden seikkojen osalta.

5. Asiakirjoihin tutustuminen

Kaupunki on tutustunut saamiaan luovutusten kohteita koskeviin asiakirjoihin, joita ovat lainhuutotodistus, rasitustodistus, kiinteistörekisterinote sekä kaavakartat ja -määräykset sekä johtokartat.

Kaupunki on tutustunut myös naapurikiinteistöjä koskeviin asiakirjoihin, joita ovat kaavakartat ja -määräykset.

6. Irtaimisto

Luovutuksiin ei sisälly irtaimistoa eikä irtaimen omaisuuden luovuttamisesta tehdä luovutusten yhteydessä eri sopimustakaan.

7. Maaperä

Yhtiö vastaa luovuttamiensa määräalojen pilaantuneen maaperän puhdistamisesta, mikäli rakennettaessa ilmenee tarvetta maaperän puhdistamiseen. Kaupunki on velvollinen välittömästi ottamaan yhteyttä Yhtiön edustajiin, jotta tarvittavasta menettelystä voidaan sopia. Tällöin Yhtiö vastaa pilaantuneiden maa-ainesten poistamisesta aiheutuvista tavanomaisiin maanrakennuskustannuksiin nähden ylimääräisistä kustannuksista ja puhdistustyön tekemisestä sovitaan erikseen.

Tätä luovutuskirjaa on tehty kolme (3) yhtäpitävää kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle ja yksi julkiselle kaupanvahvistajalle.

Allekirjoitukset + kaupanvahvistajan todistus

C. ESISOPIMUS OSAKKEIDEN KAUPASTA

Tämän esisopimuksen perusteella sitoutuvat tämän sopimuksen allekirjoittaneet osapuolet Vantaan kaupunki (jäljempänä Kaupunki) ja Lehto Group Oyj (jäljempänä Yhtiö) tekemään kohdassa I määriteltyjen edellytysten täytyessä seuraavan sisältöisen kauppakirjan jäljempänä kohdassa II mainituista osakkeista ja ehdoilla sekä noudattamaan lisäksi kohdassa III mainittuja ehtoja.

Taustaa:

Kortteliin 16131 rakennettavat autopaikat toteuttaa perustettava Kiinteistö Oy Vantaan Pumppupuiston Parkki, joka tulee hallitsemaan Pumppupuiston yhteispihoja ja autopaikkoja. Yhtiön kaikki osakkeet tulevat omistamaan yhtiöt, jotka omistavat ja hallitsevat Pumppupuiston korttelin tontteja ja niille rakennettavia asuinrakennuksia.

Autopaikat on rakennettava osana koko korttelin rakennusaikataulua, vaikka itse talot rakennettaisiinkin myöhemmin. Autopaikat tulevat kaupungille luovutettavien tonttien osalta kaupungin tai kaupungilta tontin ostavan tahon omistukseen.

Lehto Group Oyj tulee perustamaan Kiinteistö Oy Vantaan Pumppupuiston Parkin, ja tulee merkitsemään itselleen 2,6 ja 9 tonteille kuuluvat A- ja B-sarjan osakkeet. Lehto Group rahoittaa osakkeiden rakentamisaikaiset rahoituskustannukset ennen kaupantekoa.

Osakkeista on tehty kaksi sarjaa. A-osakesarja ja B-osakesarja. A-osakesarjalla hallitaan ja omistetaan rakenteellisia pysäköintipaikkoja, ja yksi osake vastaa yhtä autopaikkaa. B-osakesarjalla hallitaan ja omistetaan yhteispihoja ja pihapaikkoja, ja yksi osake vastaa yhtä rakennusoikeusneliötä.

Osakkeiden arvioidut omakustannehinnat ovat A-sarjan osakkeiden osalta 11 000 -12 000 euroa ja B-sarjan osakkeiden osalta < euroa.

I KAUPPAKIRJAN EDELLYTYKSET

Lopullisen kauppakirjan tekemisen edellytyksenä on, että asemakaavan muutos nro 002266, Kaivoksela, on tullut voimaan.

II KAUPPAKIRJA

Myyjä: Lehto Group Oyj (Y: 2235443-2)
(jäljempänä Yhtiö)

Ostaja: Vantaan kaupunki, (jäljempänä Kaupunki) tai määräämänsä yhtiö

Kaupan kohde:

Kiinteistö Oy Vantaan Pumppupuiston Parkki –nimisen yhtiön (Y:2778130-2) osakkeet:
A-sarjan osakkeet nrot <

Jokainen A-sarjan osake oikeuttaa yhden (1) auton ympärivuorokautiseen pysäköintiin yhtiön pysäköintilaitoksessa siten, että osakkeen numero vastaa kyseisen autopaikan numeroa.

B-sarjan osakkeet nrot >

Jokainen B-sarjan osake vastaa kortteliin 16131 rakennettavaa rakennusoikeusneliötä (k-m²)

Edellä mainitut osakkeet ovat tonteille 2,6 ja 9 kuuluvat A- ja B-sarjan osakkeet.

Kauppahinta:

Kauppahinta on osakkeita vastaava rahastosuoritusten määrä ostohetkellä. Rahastosuorituksilla on katettu A-sarjan ja B-sarjan osakkeiden rakentamiskustannukset omakustannehintaperiaatteella

Yhtiö rakentaa A-sarjalle rakennettavat autopaikat ja B-sarjalle rakennettavat yhteispihat niiden omakustannehinnalla. Yhtiö toimittaa omakustannehinnasta dokumentaation.

- 1.2 Kauppahinta maksetaan <<n tilille xxxxxxxx kaupantekotilaisuuden yhteydessä ja se kuitataan vastaanotetuksi tämän kauppakirjan allekirjoituksella.

2. OMISTUS- JA HALLINTAOIKEUS

- 2.1 Osakkeiden omistus- ja hallintaoikeus siirtyy ostajalle heti.
- 2.2 Osakkeista ei ole painettu osakekirjoja, osakkeista annetut väliaikaistodistukset luovutetaan ostajalle asianmukaisesti siirrettyinä.

3. YHTIÖN TILANNE

- 3.1. Ostaja on tutustunut yhtiön tilinpäätökseen sekä yhtiön tuloslaskelmaan ja taseeseen.

4. MAANOMISTUS YM.

- 4.1 Yhtiö omistaa Vantaan kaupungin 16. kaupunginosan (Kaivoksela) korttelin 16131 tontin nro x, joka muodostaa korttelin yhteispihan ja paikoitusalueet.

5. ASIAKIRJOIHIN TUTUSTUMINEN

- 5.1 Ostaja on tutustunut kaupan kohteena olevan yhtiön voimassa olevaan yhtiöjärjestykseen, kaupparekisterinotteeseen, yhtiön omistamaa tonttia koskeviin lainhuutotodistukseen, rasiustodistukseen, kiinteistörekisteriotteeseen sekä kaavakarttoihin ja –määräyksiin.

6. MUUT EHDOT

- 6.1 Tästä kaupasta menevän varainsiirtoveron suorittaa ostaja.
- 6.2 Tästä kaupasta mahdollisesti aiheutuvat erimielisyydet ratkaistaan sopijapuolten kesken yhteisin neuvotteluin. Mikäli näissä neuvotteluissa ei päästä yhteisymmärrykseen, saatetaan erimielisyys Vantaan käräjäoikeuden ratkaistavaksi.

III MUUT ESISOPIMUKSEN EHDOT

1. ESISOPIMUKSEN VOIMAANTULO

Tämä esisopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet. Lopulliset luovutuskirjat tehdään seuraavasti:

Määräalan nro 1 (Tontti 2) luovutuskirja tehdään 30 päivän kuluessa asemakaavamuutoksen nro 002266 voimaantulosta.

Määräalan nro 2 (Tontti 6) luovutuskirja tehdään 10 kuukauden kuluttua asemakaavamuutoksen nro 002266 voimaantulosta.

Määräalan nro 3 (Tontti 9) luovutuskirja tehdään 16 kuukauden kuluttua asemakaavamuutoksen nro 002266 voimaantulosta.

Vantaan kaupunki tai sen määräämä taho voi ostaa tonteille 2,6 ja 9 kuuluvat osakkeet heti asemakaavamuutoksen tultua voimaan, mutta osakkeet on ostettava viimeistään seuraavassa aikataulussa:

Tontille 2 kuuluvien osakkeiden osalta 20 kuukautta asemakaavamuutoksen voimaantulosta.

Tontille 6 kuuluvien osakkeiden osalta 24 kuukautta asemakaavamuutoksen voimaantulosta.

Tontille 9 kuuluvien osakkeiden osalta 31 kuukautta asemakaavamuutoksen voimaantulosta.

Esisopimus lakkaa olemasta voimassa,
- kun lopullinen luovutuskirja on allekirjoitettu tai

- luovutuskirjan edellytys on täyttymättä 31.12.2018.

Mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2018 mennessä hyväksynyt asemakaavan muutoksen nro 002266 mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus siinä tapauksessa voimassa. Sen jälkeen, kun mainittu valitus on lainvoimaisesti ratkaistu ja kaava on tullut voimaan, on molemmilla sopijapuolilla oikeus vaatia tämän sopimuksen sopimusehtojen täyttämistä. Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen, tämä sopimus raukeaa.

2. TULEVIEN TONTTIEN RAKENTAMINEN

Kaupunki pyrkii siihen, että Tontilla 2 rakentaminen aloitetaan 4 kuukauden kuluessa siitä kun asemakaavamuutos on tullut voimaan ja että rakennus on valmis 20 kuukauden kuluttua asemakaavamuutoksen voimaantulosta.

Kaupunki pyrkii siihen, että Tontilla 6 rakentaminen aloitetaan 11 kuukauden kuluessa siitä kun asemakaavamuutos on tullut voimaan ja että rakennus on valmis 24 kuukauden kuluttua asemakaavamuutoksen voimaantulosta.

Kaupunki sitoutuu siihen, että Tontilla 9 rakentaminen aloitetaan 19 kuukauden kuluessa siitä kun asemakaavamuutos on tullut voimaan ja että rakennus on valmis 31 kuukauden kuluttua asemakaavamuutoksen voimaantulosta.

Mikäli osapuolet toteavat 13 kuukauden kuluttua asemakaavamuutoksen voimaantulosta, että on ilmeistä, ettei rakentamista Tontilla 9 pystytä aloittamaan edellä mainitussa aikataulussa, sopivat osapuolet, että Yhtiö suorittaa tontin luovutuksen sijaan luovutusta vastaavan maankäyttömaksun rahana. Ko. rahakorvaus on 1 431 520 euroa. Yhtiö suorittaa sen kaupungille 16 kuukauden kuluttua asemakaavamuutoksen voimaantulosta.

Tonttien autopaikoista, yhteispihoista ja pysäköintilaitosten ja -alueiden rakentamisesta ja pysäköintiyhtiön perustamisesta sovitaan tehtävässä pysäköinti- ja yhteispihasopimuksessa.

3. ESISOPIMUKSEN VELVOITTEIDEN SIIRTO KOLMANNELLE

Yhtiö on ilmoittanut, että sen tarkoituksena on perustaa kiinteistöyhtiöitä omistamaan ja hallitsemaan sopimusalueelle asemakaavassa asuntorakentamiseen (AK) osoitettavia tontteja (ohjeellinen tonttijako). Yhtiö sitoutuu siirtämään tämän sopimuksen mukaiset velvoitteet perustettaville yhtiöille ja vastaa yhteisvastuullisesti ko. yhtiöiden kanssa tämän sopimuksen velvoitteiden täyttämisestä ellei Kaupunki ole hyväksynyt siirtoa tai kunnes sopimusvelvoitteet ovat tulleet täytetyiksi.

Yhtiö sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot määräaloja koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin kaikilta niiltä osin, kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä.

Jos Yhtiö ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, vastaa Yhtiö tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta luovutetun alueen osalta.

Tätä kunnallistekniikan rakentamissopimusta ja esisopimusta määräälojen ja osakkeiden luovutuksesta on tehty neljä 4 yhtäpitävää kappaletta, yksi Yhtiölle, yksi kaupungille, yksi Lehto Group Oyj:lle ja yksi julkiselle kaupanvahvistajalle.

Vantaalla 1. päivänä joulukuuta 2016

Vantaan kaupungin
puolesta valtakirjalla

Kai Ketelimäki
kiinteistöpäällikkö

Phof Oy Ab

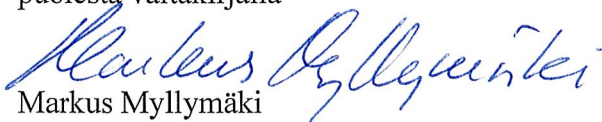

Patrik Wikström
hallituksen puheenjohtaja

Henrik Wikström
toimitusjohtaja

Lehto Group Oyj:n
puolesta valtakirjalla

Markus Myllymäki
kaupallinen johtaja

Kaupanvahvistajana todistan, että kiinteistöpäällikkö Kai Ketelimäki valtakirjalla Vantaan kaupungin puolesta sekä hallituksen puheenjohtaja Patrik Wikström ja toimitusjohtaja Henrik Wikström Phof Oy Ab:n puolesta ja kaupallinen johtaja Markus Myllymäki Lehto Group Oyj:n puolesta ovat allekirjoittaneet tämän kunnallistekniikan rakentamissopimuksen ja esisopimuksen määräälojen ja osakkeiden luovutuksesta ja että he ovat olleet yhtä aikaa läsnä sopimusta vahvistettaessa. Olen tarkistanut allekirjoittajien henkilöllisyyden ja todennut, että esisopimus on tehty maakaaren 2 luvun 1 §:ssä säädetyllä tavalla.

Vantaalla 1. päivänä joulukuuta 2016

Petri Huotari
Toimitusneuvori
0927/25

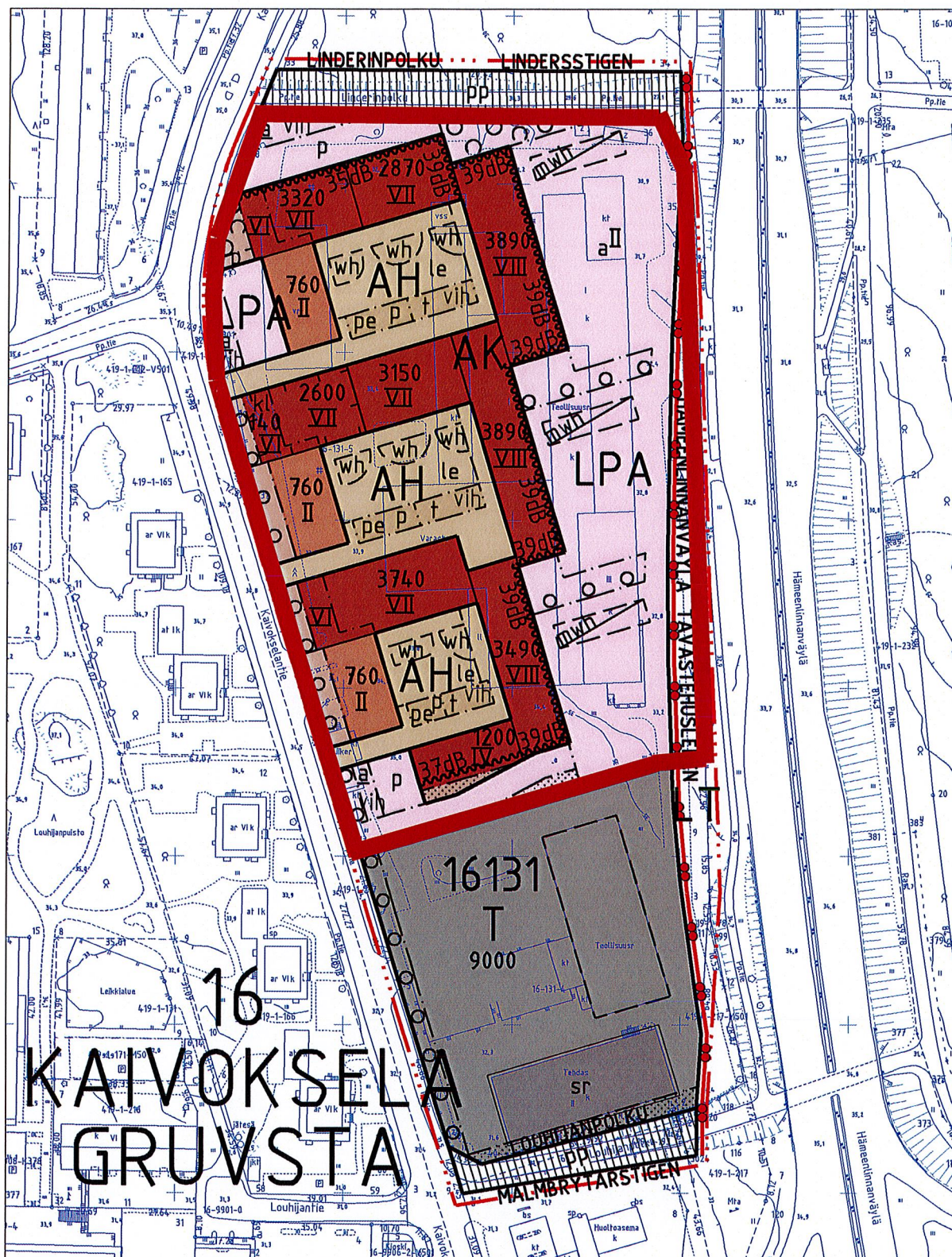
Liite A1: Sopimusalue

Liite B1: Esisopimuksen mukaiset luovutettavat määräalat

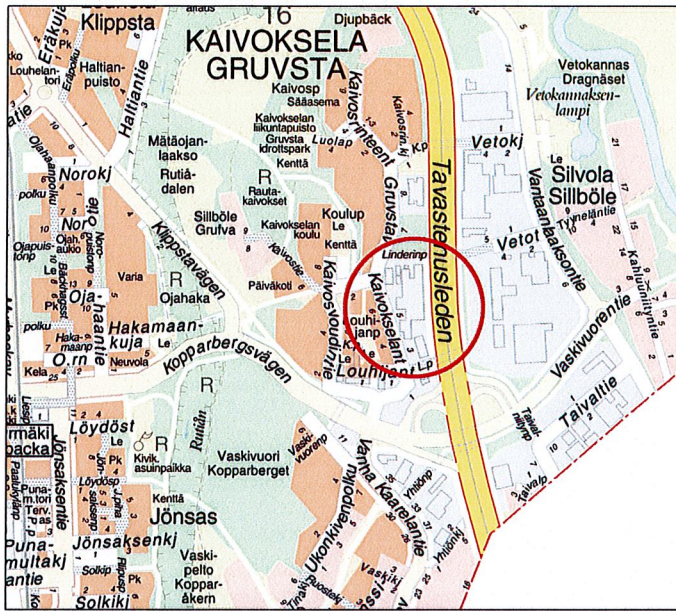
Liite A1

Sopimusalue (punaisella rajattu)

Taustalla asemakaavan muutosehdotus nro 002266 (päivitetty 2.11.2016)

KOHTEEN SIJAINTI

0 0.5 1km 1:20 000

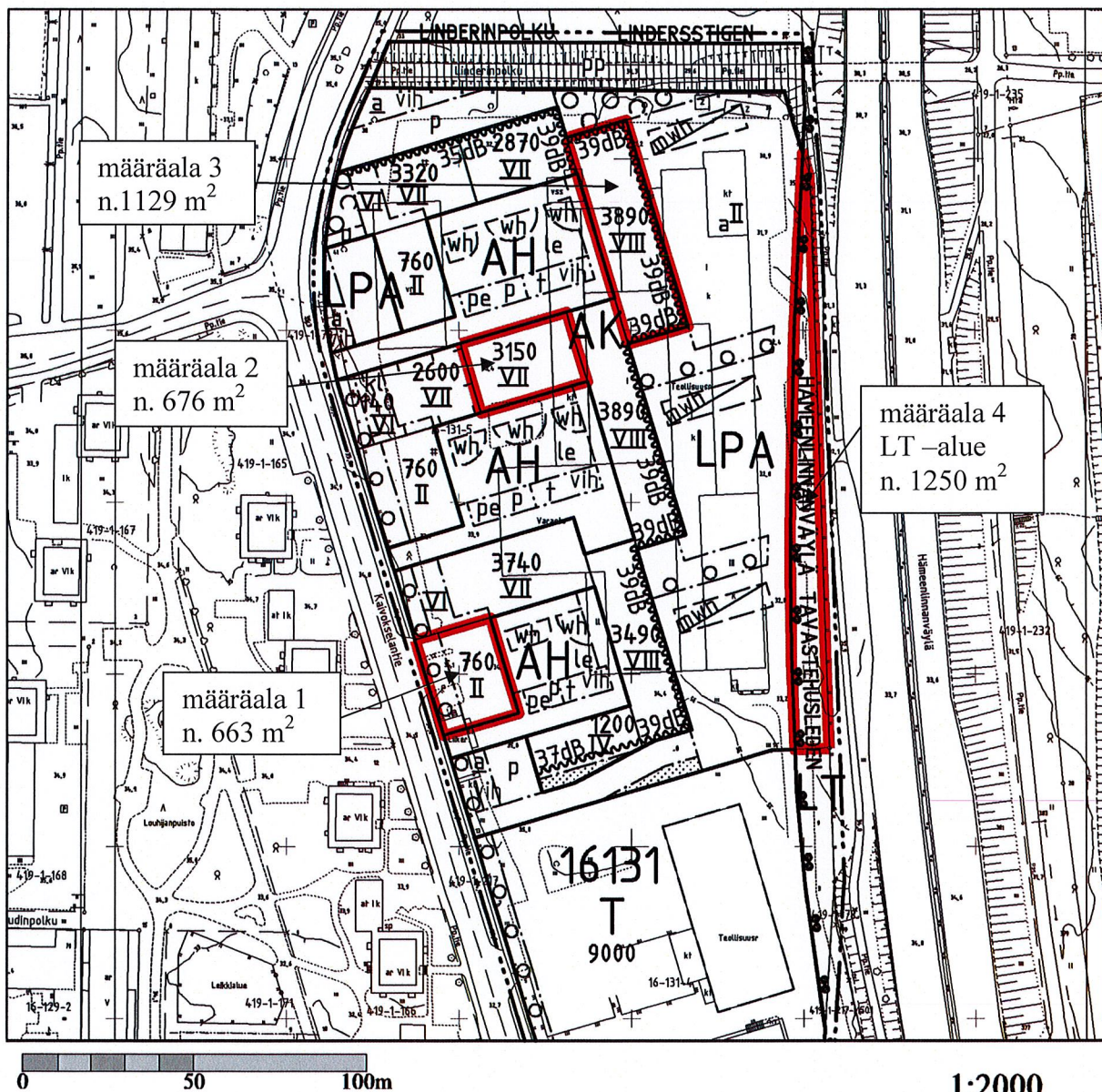
ESISOPIMUS MÄÄRÄALOJEN LUOVUTUKSESTA / PHOF OY AB

YPA/AVP

Kaupunginosa: KAIVOKSELA (16)

Kiinteistö: 92-16-131-5

määräala 1:	n. 663m ²
määräala 2:	n. 676 m ²
määräala 3:	n. 1129 m ²
määräala 4 LT alue:	n. 1250 m ²

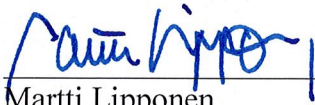
VALTAKIRJA

Vantaan kaupunginhallitus valtuuttaa kiinteistöpäällikkö Kai Ketelimäen allekirjoittamaan Vantaan kaupungin puolesta kunnallistekniikan rakentamissopimuksen ja esisopimuksen määräalojen luovutuksesta sekä osakkeiden kaupasta Phof Oy Ab:n ja Lehto Group Oyj:n kanssa. Kiinteistönluovutuksen esisopimus koskee n. 663 m²:n, n. 676 m²:n, n. 1129 m²:n ja n. 1250 m²:n suuruisten määräalojen luovuttamista kaupungille kiinteistöstä 92-16-131-5.

Kaupunginhallitus on päättänyt sopimuksen tekemisestä kokouksessaan 28.11.2016 § 33.

Vantaalla 30. päivänä marraskuuta 2016

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS

Martti Lipponen
kaupunginjohtaja vs.

Juha Myllymäki
kaupunginlakimies

20 § **Ändring av arvodesstadgan för förtroendevalda**

VD/10126/00.01.01.01/2016
KN/HO/MN/HY-L/EA

Stadsstyrelsen tillsatte 8.2.2016 § 17 en förtroendemannakommitté till att se över stadens modell för politiskt beslutsfattande och ledarskap samt stadens tjänsteinnehavarorganisation och verkningarna av landskapsreformen. Som en del av ovanstående uppgiftsbeskrivning har förtroendemannakommittén satt upp riktlinjer för innehållet i arvodesstadgan för förtroendevalda. En av de viktigaste ändringsförslagen jämfört med den nuvarande arvodesstadgan berör justering av arvoden för förtroendevalda i olika organ. Arvodesstadgan innehåller bestämmelser om arvoden och ersättningar åt eventuella förtroendevalda på deltid. Om möjligheten att sköta förtroendeuppdrag på deltid bestäms i den förvaltningsstadga som godkänns vid en senare tidpunkt.

Stadskansliet har berett ändringen av arvodesstadgan i enlighet med förtroendemannakommitténs riktlinjer. I arvodesstadgan har man inkluderat tillämpningsanvisningarna för den gällande arvodesstadgan och arvodesstadgan för ungdomsfullmäktige. Man har gjort arvodesstadgan mer lättläst bland annat genom att lägga till mellanrubriker. Arvodesstadgan kommer att inkluderas i Vanda stads nya förvaltningsstadga som förs till förvaltningsorganen för behandling i början av år 2017.

Arvodesstadgan träder i kraft 1.6.2017 i samband med ikraftträdandet av den nya förvaltningsstadgan som förutsätts i kommunallagen.

Den gällande arvodesstadgan finns på Vanda stads webbplats: (Förvaltning och ekonomi > Förvaltning > Stadgesamling > "Arvodesstadga för förtroendevalda")

Nedan en genomgång av de viktigaste föreslagna ändringarna jämfört med den nuvarande arvodesstadgan:

2 § Mötesarvoden till ledamöter i organ

I paragrafen räknas de höjda arvoden (grundarvode) upp som betalas till ordförande och ledamöter i stadens olika organ för möten som pågår i högst tre timmar och motsvarande uppgifter har lagts till för ungdomsfullmäktiges del.

I texten preciseras i vilka situationer och vilket arvode en förtroendevald är berättigad till då denna deltar i något annat organs möte.

Ur arvodesstadgans text har man strukit det i praktiken aldrig tillämpade stycket om att stadsstyrelsens ordförande betalas 20 euro per timme för andra än mötesuppdrag.

3 § Arvode för tilläggstimmar

Då ett sammanträde pågår i över tre timmar betalas till den förtroendevalda 40 % av grundarvudet som tilläggsarvode för varje efter tre timmar påbörjad timme. Den nuvarande storleken på tilläggsarvudet är 50 % av grundarvudet.

5 § Arvode för justering av protokoll

Protokollet kan justeras elektroniskt och därför förutsätter inte arvode för justering av protokollet att det ordnats ett separat justeringstillfälle.

8 § Års- och månadsarvoden till förtroendevalda

I paragrafen räknas höjda årsarvoden upp för ordförande och vice ordförande i organ samt ledamöter i vissa organ. Årsarvodena till ordförande och vice ordförande i nämnder har delats upp i två olika arvodesnivåer. I paragrafen preciseras att ordföranden och vice ordföranden i centralvalnämnden betalas årsarvode för valår.

Paragrafen har kompletterats med årsarvoden till ordförande och vice ordförande i affärsverkens direktioner och ordförande i vissa, separat omnämnda organ. Dessa hade tidigare nämnts i de av stadsstyrelsen 26.5.2014 § 13 godkända tillämpningsanvisningarna för arvodesstadgan.

I paragrafen har man lagt till månadsarvodena för en eventuell fullmäktigeordförande på deltid och stadsstyrelseordförande på deltid och vice ordförande. I texten nämns också rätten hos en person som sköter ett förtroendeuppdrag på deltid till andra arvoden och ersättningar. En förtroendevald på deltid har rätt till mötesarvoden och reseersättningar som hör till uppdraget i fråga. I fråga om resekostnader ersätts dock inte kostnader för resor mellan den förtroendevaldas bostad och den huvudsakliga platsen där förtroendeuppdraget sköts, dvs. Dickursby. En förtroendevald på deltid har inte rätt till årsarvoden för samma uppdrag eller ersättningar för andra kostnader.

9 § Arvoden till valförrättare

Arvodena per förrättningsdag har höjts för valnämndens och valbestyrelsens ordförande och ledamöterna.

10 § Ersättning för förlorad förvärvsinkomst och kostnader

Till förtroendevalda betalas ersättning för förlorad förvärvsinkomst eller för kostnader som orsakas av skötseln av förtroendeuppdraget till ett belopp av högst 40 euro per timme i stället för den tidigare timersättningen på 35 euro. Om förlusten av förvärvsinkomst eller kostnadernas storlek inte kan styrkas (t.ex. företagare), uppgår ersättningen till högst 20 euro i timmen istället för den tidigare ersättningen på 15 euro.

För ordnandet av vård av barn under 10 år eller ett handikappat barn ersätts högst 20 euro per timme istället för den tidigare ersättningen på 15 euro.

I texten har det närmare angetts att förtroendevalda får ersättning för resekostnader enligt kollektivtrafikavgifterna i Helsingfors metropolområde eller användningen av egen bil, dock högst enligt bestämmelserna gällande ersättningar för resekostnader i det allmänna kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet. Förtroendevalda blir tillfrågade om uppgifter om reseersättning i början av valperioden och uppgifterna uppdateras vid behov i samband med att den förtroendevalda flyttar eller byter arbetsplats.

Helsingfors metropolområde omfattar kommunerna Helsingfors, Esbo, Vanda, Grankulla, Kyrkslätt, Hyvinge, Borgnäs, Tusby, Kervo, Träskända, Nurmijärvi, Mäntsälä, Sibbo och Vichtis.

Ett tillägg har gjorts i paragrafen om att en förtroendevald som på grund av ett handikapp inte kan använda kollektivtrafikmedel eller egen bil får ersättning för faktiska taxi- eller invalidtaxikostnader som uppstått i samband med deltagande i organets sammanträden eller andra ovan nämnda uppdrag.

Till paragrafen har man också lagt till att resekostnader endast betalas en gång, ifall den förtroendevalda under samma dag deltar i flera sammanträden på så vis att följande möte börjar inom tre (3) timmar från det att det förra mötet avslutats.

Stadsstyrelsen 28.11.2016 § 7

Tf. stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) föreslå för stadsfullmäktige att arvodesstadgan enligt bilagan godkänns,
- b) föreslå för stadsfullmäktige att den av stadsfullmäktige 15.12.2008 godkända arvodesstadgan för förtroendevalda i Vanda stad samt den av stadsfullmäktige 20.10.2003 godkända arvodesstadgan för ungdomsfullmäktige i Vanda stad upphävs, och
- c) upphäva de av stadsstyrelsen 26.5.2014 godkända tillämpningsanvisningarna för arvodesstadgan fr.o.m. 1.6.2017.

Behandling:

Stadsstyrelsens II vice ordförande Pietari Jääskeläinen föreslog att tf. stadsdirektörens förslag förkastas.

Stadsstyrelseledamoten Niilo Kärki understödde Jääskeläinens förslag.

Ordföranden konstaterade att man tvingas rösta om ärendet och gav följande omröstningsförslag: de som understöder tf. stadsdirektörens förslag röstar ja, och de som understöder stadsstyrelsens ll vice ordförande Pietari Jääskeläinens förslag, röstar nej. Omröstningsförslaget godkändes.

Vid omröstningen gavs 13 ja-röster (Mäkinen, Letto, Bruun, Weckman, Karlsson, Kokko, Kotila, Lehmuskallio, Mäntynen, Orpana, Kuokkanen, Suvensalmi, Pajunen) och 4 nej-röster (Jääskeläinen, Kärki, Niemelä, Hämläinen). Ordföranden konstaterade att ändringsförslaget blivit förkastat.

Beslut:

Tf. stadsdirektörens förslag godkändes.

Stadsfullmäktige 12.12.2016 § 20

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att

- a) godkänna arvodesstadgan enligt bilagan,
- b) upphäva den av stadsfullmäktige 15.12.2008 godkända arvodesstadgan för förtroendevalda i Vanda stad samt den av stadsfullmäktige 20.10.2003 godkända arvodesstadgan för ungdomsfullmäktige i Vanda stad.

Behandling:

Vid den detaljerade behandlingen föreslogs ändringar i stadsstyrelsens förslag som det röstades om enligt följande:

Ledamoten Antero Eerola föreslog följande ändring:

"Vänsterförbundets fullmäktigegrupp föreslår att arvoden för förtroendevalda endast höjs i den mån som finländarnas genomsnittliga förtjänster har ökat efter godkännandet av den senaste arvodesstadgan år 2008. Enligt Statistikcentralen har förtjänstnivåindexet höjts från 2008 års tredje kvartal med 20,3 procent fram till 2016 års tredje kvartal.

Vänsterförbundets fullmäktigegrupp stöder inte möjligheten att inrätta avlönade förtroendeuppdrag på deltid i Vanda. Enligt gruppen är det skäl att välja en modell som baseras på den nuvarande tjänstemannaberedningen eller beslutsfattande som leds av en förtroendevald, t.ex. borgmästarmodellen. En kombination av dessa kan i värsta fall leda till en maktkoncentration.

I Vänsterförbundets modell skulle den nya arvodesstadgan fastställas enligt följande:

Stadsfullmäktiges ordförande 290 euro
Stadsfullmäktigeledamot 240 euro
Stadsstyrelsens ordförande 290 euro
Stadsstyrelseledamot 240 euro
Ordförande i stadsstyrelsens sektion 290 euro
Medlem i stadsstyrelsens sektion 240 euro
Ordförande i en nämnd 180 euro
Nämndmedlem 120 euro
Centralvalnämndens ordförande 290 euro
(valår)
Medlem i centralvalnämnden 180 euro
(valår)
Centralvalnämndens ordförande 200 euro
Medlem i centralvalnämnden 150 euro
ungdomsfullmäktiges ordförande 30 euro
ledamot i ungdomsfullmäktige 20 euro

Stadsfullmäktige
ordförande 6015 euro/år
vice ordförande 3729 euro/år
ordförande på deltid 2 500 euro/mån (SLOPAS)
Stadsstyrelsen
ordförande 6015 euro/år

4210 euro/år
ledamot 3729 euro/år
ordförande på deltid 2 750 euro/mån (SLOPAS)
vice ordförande på deltid 2 250 euro/mån (SLOPAS)

Stadsplaneringsnämnden
ordförande 3729 euro/år
vice ordförande 2 406 euro/år
Undervisningsnämnden
ordförande 3 729 euro/år
vice ordförande 2 406 euro/år
Social- och hälsovårdsnämnden
ordförande 3 729 euro/år
vice ordförande 2 406 euro/år
Tekniska nämnden
ordförande 3 600 euro/år
vice ordförande 2 400 euro/år
Fritidsnämnden
ordförande 3 600 euro/år
vice ordförande 2 400 euro/år
Miljönämnden
ordförande 3 600 euro/år
vice ordförande 2 400 euro/år
Revisionsnämnden
ordförande 3 729 euro/år
vice ordförande 2 400 euro/år
ledamot 1 200 euro/år

Ordförande i en fullmäktigegrupp
960 euro + 180 euro / ledamot som hör till fullmäktigegruppen

och övriga arvoden enligt ovannämnda förtjänstnivåindex.

Vänsterförbundets fullmäktigegrupp är förvånad över att det senast fattades beslut om arvoden år 2008. Således har man i år fastnat för höjningar som procentuellt sett är extremt höga.”
Ledamoten Jussi Saramo understödde Eerolas förslag.

Ledamoten Pietari Jääskeläinen föreslog att stadsstyrelsens förslag förkastas.
Ledamoten Timo Auvinen understödde Jääskeläinens förslag.

Ledamoten Jukka Hako föreslog att man stryker orden *som ligger i Helsingfors metropolområde* ur stycke åtta i paragraf 10.
Ledamoten Ulla Kaukola understödde Hakos förslag.

Ledamoten Maija Hurri föreslog följande ändring:

”Kristdemokraternas fullmäktigegrupps förslag till ändring av arvodesstadgan för förtroendevalda
Vi föreslår att paragraf 3§ ändras till att lyda enligt följande:

3 § Arvode för tilläggstimmar

För sammanträdena: * fullmäktige strategimöte * fullmäktige möte om budgetram * fullmäktige budgetinfo * fullmäktige budgetmöte * budgetkommittén, där en i 2 § omnämnd ledamot i ett organ varit närvarande i över tre (3) timmar, betalas ett tilläggsarvode som uppgår till 40 % av grundarvodet för varje efter (3) timmar påbörjad timme. Tilläggsarvode betalas inte för andra möten.”

Förslaget understöddes av ledamoten Jouko Jääskeläinen.

Ordföranden konstaterade att det under debatten gavs tre ändringsförslag och ett förslag till förkastande. Ordföranden konstaterade att man måste rösta om saken och föreslog följande omröstningsförfarande: Först ut för omröstning är ledamoten Antero Eerolas och ledamoten Maija Hurris förslag. Vinnaren

ställs sedan mot ledamoten Jukka Hakos förslag, och den som vinner ställs mot stadsstyrelsens förslag. Pietari Jääskeläinens förslag som innebär förkastande hamnar sist i omröstningen och ställs mot det förslag som vunnit över de andra. Omröstningsordningen godkändes.

Ordföranden gav följande omröstningsförslag; de som understöder ledamoten Antero Eerolas förslag röstar ja medan de som understöder ledamoten Maija Hurris förslag röstar nej. Omröstningsförslaget godkändes.

I omröstningen gavs fem (5) ja-röster, 44 nej-röster (ordförandens röst registrerades utifrån ett muntligt besked) och 12 ledamöter röstade blankt, varvid ordföranden konstaterade att Hurris förslag vunnit.

Ordföranden gav följande omröstningsförslag; de som understöder ledamoten Jukka Hakos förslag röstar ja medan de som understöder ledamoten Maija Hurris förslag röstar nej. Omröstningsförslaget godkändes.

I omröstningen gavs 40 ja-röster, 11 nej-röster och 10 ledamöter röstade blankt, varvid ordföranden konstaterade att Hakos förslag vunnit.

Ordföranden gav följande omröstningsförslag; de som understöder stadsstyrelsens förslag röstar ja medan de som understöder ledamoten Jukka Hakos förslag röstar nej. Omröstningsförslaget godkändes.

I omröstningen gavs 2 ja-röster, 47 nej-röster och 12 ledamöter röstade blankt, varvid ordföranden konstaterade att Hakos förslag vunnit.

Ordföranden gav följande omröstningsförslag; de som understöder ledamoten Jukka Hakos förslag röstar ja medan de som understöder ledamoten Pietari Jääskeläinens förslag röstar nej. Omröstningsförslaget godkändes.

I omröstningen gavs 42 ja-röster, 16 nej-röster och 3 ledamöter röstade blankt, varvid ordföranden konstaterade att Hakos förslag vunnit.

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att

- a) godkänna arvodesstadgan enligt bilagan i ändrad form så att man stryker orden *som ligger i Helsingfors metropolområde* ur stycke åtta i paragraf 10.
- b) upphäva den av stadsfullmäktige 15.12.2008 godkända arvodesstadgan för förtroendevalda i Vanda stad samt den av stadsfullmäktige 20.10.2003 godkända arvodesstadgan för ungdomsfullmäktige i Vanda stad.

I protokollet antecknades dessutom ett protokollsuttalande av **vänsterförbundets fullmäktigegrupp**, som centerns, de grönas, socialdemokraternas och kristdemokraternas fullmäktigegrupper instämde i:

"Fullmäktige förutsätter att man under nästa fullmäktigeperiod inleder beredningen av arvodesstadgan för förtroendevalda på så sätt att man i arbetet kan utnyttja externa och objektiva mätinstrument, som t.ex. förtjänstnivå- eller levnadskostnadsindexet. Utöver detta ska man vid fastställandet av arvodesnivåerna göra en utvärdering av hur krävande olika förtroendeuppdrag är.

Bilaga:

- Ändrad arvodesstadga för förtroendevalda i Vanda stad
- Omröstningsprotokoll 12.12.2016 § 20

Sökande av ändring: 1 Besvärsanvisning

Närmare information:

förvaltningsdirektör, Hanna Ormio, tfn 09 8392 22484, fornamn.efternamn@vantaa.fi
jurist Mikko Näreaho tfn 09 8392 2151, fornamn.efternamn@vantaa.fi

VANTAAN KAUPUNGIN LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PALKKIOSÄÄNTÖ

(liitetään uuteen hallintosääntöön)

Kaupunginvaltuuston 12. päivänä joulukuuta 2016 hyväksymä.
Voimassa 1.6.2017 alkaen.

I YLEISET MÄÄRÄYKSET

- 1 § Luottamushenkilöille maksetaan kaupungin luottamustehtävien hoitamisesta palkkiota sekä korvausta ansionmenetyksestä, matkakustannuksista, sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä aiheutuneista kustannuksista, päivärahaa sekä ateria- ja majoituskorvausta tämän palkkiosäännön mukaisesti.

II MAKSETTAVAT PALKKIOT

2 § Toimielinten jäsenille maksettavat kokouspalkkiot

Kaupungin toimielimet

Alla mainittujen toimielinten jäsenille maksetaan enintään kolme (3) tuntia kestäneestä kokouksesta seuraava peruspalkkio:

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja	290 euroa
Kaupunginvaltuuston jäsen	240 euroa
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja	290 euroa
Kaupunginhallituksen jäsen	240 euroa
Kaupunginhallituksen jaoston puheenjohtaja	290 euroa
Kaupunginhallituksen jaoston jäsen	240 euroa
Lautakunnan puheenjohtaja	200 euroa
Lautakunnan jäsen	150 euroa
Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja (vaalivuosi)	290 euroa
Keskusvaalilautakunnan jäsen (vaalivuosi)	190 euroa
Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja	200 euroa
Keskusvaalilautakunnan jäsen	150 euroa
nuorisovaltuuston puheenjohtaja	30 euroa
nuorisovaltuuston jäsen	20 euroa

Kokouksiksi katsotaan myös toimielimen iltakoulut ja selostustilaisuudet.

Valiokuntien, toimikuntien, neuvostojen ja neuvottelukuntien sekä muiden toimielinten kokouksesta maksetaan toimielimen puheenjohtajalle ja jäsenelle vastaava palkkio kuin lautakunnan puheenjohtajalle ja jäsenelle. Osallistuessaan kaupunginhallituksen kokouksiin kaupunginvaltuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat saavat kokoukselta saman palkkion kuin

kaupunginhallituksen jäsenet.

Osallistuessaan kaupunginvaltuuston kokouksiin kaupunginhallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtajat ja jäsenet saavat samansuuruisen kokouspalkkion kuin kaupunginvaltuutettu.

Osallistuessaan kaupunginhallituksen edustajana muun toimielimen kokoukseen kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja jäsen saa saman kokouspalkkion kuin asianomaisen toimielimen jäsen.

Edustaessaan nuorisovaltuustoa kaupungin muun toimielimen kokouksessa nuorisovaltuuston jäsenelle maksetaan tämän säännön mukainen nuorisovaltuuston jäsenen kokouspalkkio. Poikkeuksena edellä mainitusta nuorisovaltuuston jäsenelle maksetaan 40 euron kokouspalkkio hänen osallistuessaan kaupunginvaltuuston kokoukseen.

Ollessaan kutsuttuna tai määrättyä läsnä kaupungin toimielimen kokouksessa, muutoin kuin jäsenenä tai vakinaiseksi määrättyä edustajana, luottamushenkilö saa saman palkkion kuin asianomaisen toimielimen jäsen.

Kokouspalkkion saamisen edellytyksenä on, että luottamushenkilö on ollut läsnä kokouksessa vähintään puolen tunnin ajan, lukuun ottamatta peruuntunutta kokousta tai milloin kokouksen kesto on alle puoli tuntia.

Toimielimen varapuheenjohtajalle suoritetaan puheenjohtajan kokouspalkkio edellyttäen, että hän toimii puheenjohtajana koko kokouksen ajan, jos kokouksen kesto on alle puoli tuntia ja muissa tapauksissa edellyttäen, että hän toimii kokouksen puheenjohtajana vähintään puoli tuntia.

Palkkion maksamisen perusteena olevaan pöytäkirjaan tulee merkitä kokousajat kokouksen kulun mukaisesti. Taukoja, joissa toimielimen jäsenellä on velvollisuus olla varalla (esim. neuvottelutauot), ei merkitä pöytäkirjaan. Yli kahdeksan (8) tunnin kokoukseen tulee sisällyttää vähintään yhden (1) tunnin tauko, jota ei lasketa kokousaikaan. Matka-aikaa kokouspaikalle ja takaisin ei lasketa kokouspalkkioon oikeuttavaksi ajaksi.

Toimielimen seminaariin tai koulutukseen kutsuttuna osallistuvalla luottamushenkilöllä maksetaan kultakin seminaaripäivältä kyseisen toimielimen peruspalkkion (alle kolme (3) tuntia kestäneen kokouksen kokouspalkkion) suuruinen palkkio edellyttäen, että seminaarista laaditaan muistio ja että luottamushenkilö on ollut tilaisuudessa läsnä vähintään yhden (1) tunnin.

Kaupungin ulkopuoliset toimielimet

Pääkaupunkiseudun neuvottelukunnan ja koordinaatiotyöryhmän kokouksiin osallistuvalla luottamushenkilöllä maksetaan palkkio kaupunginhallituksen jäsenen kokouspalkkion mukaisesti.

Kaupungin edustajaksi kuntayhtymiin tai muihin kuntien yhteistoimintaelimiin valituille luottamushenkilöille maksetaan kaupunginhallituksen jäsenen kokouspalkkiota vastaava palkkio, mikäli kaupungin edustaja ei saa palkkiota kyseiseltä organisaatiolta. Luottamushenkilölle korvataan osallistumisesta edellä mainittuihin kokouksiin ansionmenetys ja muut kustannukset, mikäli edellä mainittu organisaatio ei korvaa kuluja.

3 § Palkkio lisätunneilta

Kokouksesta, jossa 2 §:ssä mainittu toimielimen jäsen tai varajäsen on ollut saapuvilla yli kolme (3) tuntia, suoritetaan lisäpalkkiona 40 % peruspalkkiosta jokaiselta kolmen (3) tunnin jälkeen alkavalta tunnilta.

4 § Palkkio toimituksista sekä valmistelu- tai täytäntöönpanotehtävistä

Toimielimen jäsenille maksetaan palkkio toimielimen tai sen jäsenten suorittamasta tarkastuksesta, katselmuksesta tai muusta vastaavasta toimituksesta sekä toimielimen alaan kuuluvasta valmistelu- tai täytäntöönpanotehtävästä. Edellä mainittuja toimituksia ovat esimerkiksi omaisuuden tarkastukset, rakennus- ja katukatselmukset sekä tarkastuslautakunnan suorittamat tarkastukset.

Palkkion suuruus määräytyy 2 §:ssä määritellyn kyseisen toimielimen jäsenen kokouspalkkion mukaan. Jäsenelle maksettavan palkkion edellytyksenä on, että hänen suorittamansa tehtävä perustuu toimielimen pöytäkirjaan merkittyyn päätökseen.

5 § Pöytäkirjan tarkastuspalkkio

Pöytäkirjan tarkastuksesta suoritettava palkkio edellyttää, että luottamushenkilö on nimetty toimielimen kokouksesta laaditun pöytäkirjan tarkastajaksi. Palkkio maksetaan myös pöytäkirjan sähköisestä tarkastuksesta. Palkkion suuruus on toimielimen jäsenelle maksettava peruspalkkio.

6 § Kokouspalkkio kahdesta tai useammasta toimielimen kokouksesta

Jos saman vuorokauden aikana pidetään useampi kuin yksi saman toimielimen kokous ja/tai 4 §:ssä mainittu toimitus, katsotaan ne kokouspalkkioita laskettaessa samaksi kokoukseksi.

7 § Palkkionmaksu kokouksen peruuntuessa

Jos toimielimen kokous ei laillisesta kutsusta huolimatta saavuta paikalle tulleiden jäsenten vähälukuisuuden vuoksi päätösvaltaisuutta eikä kokousta tästä syystä pidetä, maksetaan paikalle tulleille luottamushenkilöille peruspalkkio.

8 § Luottamushenkilöille maksettavat vuosi- ja kuukausipalkkiot

Alla mainituille luottamushenkilöille maksetaan kokouspalkkioiden lisäksi heidän kokousten ulkopuolella suorittamistaan, toimielimen toimintaan liittyvistä tehtävistä seuraavan suuruiset vuosi- tai kuukausipalkkiot.

I

Kaupunginvaltuusto

puheenjohtaja	7 000 euroa/v
varapuheenjohtaja	5 000 euroa/v

osa-aikainen puheenjohtaja	2 500 euroa/kk
----------------------------	----------------

Kaupunginhallitus	
puheenjohtaja	7 000 euroa/v
varapuheenjohtaja	5 000 euroa/v
jäsen	4 000 euroa/v
osa-aikainen puheenjohtaja	2 750 euroa/kk
osa-aikainen varapuheenjohtaja	2 250 euroa/kk

Osa-aikaisella luottamushenkilöllä on oikeus kokouspalkkioihin sekä matkakulujen korvaukseen. Matkakuluja ei korvata osa-aikaiselle luottamushenkilölle asunnon ja pääasiallisen luottamustehtävän hoitamispaikan välisistä matkoista. Pääasiallinen luottamustehtävän hoitamispaikka on Tikkurila. Osa-aikaisella luottamushenkilöllä ei ole oikeutta samasta tehtävästä maksettaviin vuosipalkkioihin eikä muihin kulukorvauksiin.

II

Lautakunnat ja liikelaitokset

Kaupunkisuunnittelulautakunta	
puheenjohtaja	5 000 euroa/v
varapuheenjohtaja	2 800 euroa/v
Opetuslautakunta	
puheenjohtaja	5 000 euroa/v
varapuheenjohtaja	2 800 euroa/v
Sosiaali- ja terveyslautakunta	
puheenjohtaja	5 000 euroa/v
varapuheenjohtaja	2 800 euroa/v
Tekninen lautakunta	
puheenjohtaja	3 600 euroa/v
varapuheenjohtaja	2 400 euroa/v
Vapaa-ajan lautakunta	
puheenjohtaja	3 600 euroa/v
varapuheenjohtaja	2 400 euroa/v
Ympäristölautakunta	
puheenjohtaja	3 600 euroa/v
varapuheenjohtaja	2 400 euroa/v
Tarkastuslautakunta	
puheenjohtaja	5 000 euroa/v
varapuheenjohtaja	2 800 euroa/v
jäsen	1 500 euroa/v
Keskusvaalilautakunta (vuosipalkkio maksetaan vaalivuosilta)	
puheenjohtaja	3 600 euroa/v
varapuheenjohtaja	2 400 euroa/v
Liikelaitoksen johtokunta	
puheenjohtaja	3 600 euroa/v
varapuheenjohtaja	2 400 euroa/v

III

Muut toimielimet

Alla mainittujen toimielinten puheenjohtajille maksetaan 2 400 euron vuosipalkkio:

Kaupunginhallituksen jaosto
Sosiaali- ja terveystalokunnan jaosto
Opetustalokunnan ruotsinkielinen jaosto
Ympäristötalokunnan rakennuslupajaosto
Vantaan ammattiotisto Varian ammattiosaamisen näyttöjen suunnittelusta ja toteuttamisesta vastaava toimielin

IV

Valtuustoryhmän puheenjohtaja 1 000 euroa + 200 euroa / valtuustoryhmään kuuluva valtuutettu

V

Pääkaupunkiseudun koordinaatioryhmä

varapuheenjohtaja
jäsen

2 500 euroa/v
2 000 euroa/v

Milloin tässä pykälässä mainittu luottamushenkilö on estynyt hoitamasta tehtäväänsä, hänen oikeutensa vuosipalkkioon lakkaa, kun este on yhtäjaksoisesti jatkunut kuukauden. Sen jälkeiseltä ajalta on hänen tilalleen tulleealla varapuheenjohtajalla tai varajäsenellä oikeus saada suhteellinen osuus estyneen luottamushenkilön vuosipalkkiosta.

Silloin kun tarkastustalokunnan jäsenten toimikausi on osittain rinnakkainen tilintarkastuskertomuksen valtuustokäsittelyyn saakka vuosipalkkioiden osalta, menetellään siten, että vuosipalkkiot maksetaan sekä vanhan että uuden tarkastustalokunnan puheenjohtajalle ja jäsenille, ei kuitenkaan samanaikaisesti samalle henkilölle kahta vuosipalkkiota

9 § Vaalitoimitsijoiden palkkiot

Vaalitalokunnan ja vaalitoimikunnan puheenjohtajan palkkio 2 §:n määräysten estämättä on 290 euroa toimituspäivältä. Toimituspäivään kuuluu varsinaisen vaalitoimituksen lisäksi myös sen jälkeinen äänten laskenta. Jos luottamustehtävän hoito on kestänyt alle kolme tuntia, palkkio on 85 euroa.

Vaalitalokunnan ja vaalitoimikunnan jäsenen palkkio 2 §:n määräysten estämättä on 240 euroa toimituspäivältä. Toimituspäivään kuuluu varsinaisen vaalitoimituksen lisäksi myös sen jälkeinen äänten laskenta. Jos luottamustehtävän hoito on kestänyt alle kolme tuntia, palkkio on 70 euroa.

III ANSIONMENETYKSEN JA MUIDEN KUSTANNUSTEN KORVAAMINEN

10 § Korvaus ansionmenetyksestä ja kustannuksista

Luottamushenkilöille suoritetaan korvausta ansionmenetyksestä samoin kuin kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta tai muusta vastaavasta syystä. Korvauksena suoritetaan ansionmenetyksen tai suoritettujen kustannusten todellinen määrä, kuitenkin tuntia kohden enintään 40 euroa.

Ansionmenetys ja kustannusten määrä tulee osoittaa työnantajan antamalla palkanpidätyslaskelmalla tai vastaavalla todistuksella.

Mikäli edellä tarkoitettua laskelmaa tai todistusta ei ole saatavissa (esim. yrittäjät), luottamushenkilölle korvattava määrä on tuntia kohden enintään 20 euroa. Luottamushenkilön tulee tällöin kuitenkin antaa kirjallinen vakuutus ansionmenetyksen ja luottamustoimen vuoksi aiheutuneiden kustannusten määrästä.

Lastenhoidon järjestämisestä korvataan hoitajalle maksettu palkkio alle 10-vuotiaan tai vammaisen lapsen hoidosta, kuitenkin enintään 20 euroa tunnilta.

Luottamustehtävien hoitamiseen katsotaan ansionmenetyksen korvauksia laskettaessa kuuluvan kokousaika mahdollisine kokoustaukoineen, kohtuullinen matka-aika kokoukseen ja takaisin kotoa tai työpaikalta sekä kokousmenettelyyn liittyvät tarpeelliset ryhmien väliset neuvottelut.

Luottamushenkilön, joka on palvelussuhteessa kaupunkiin tulee hyvissä ajoin ennen luottamustehtävän alkamista ilmoittaa asiasta esimiehelleen, jolloin esimiehen tehtävänä on kunkin työyksikön työtilanne huomioon ottaen antaa henkilölle lupa poistua hoitamaan luottamustehtävää. Luottamustehtävän hoitoon käytetyltä ajalta ei suoriteta palkanpidätystä.

Kokouksiin, kursseille, neuvottelupäiville tai muihin tehtäviin osallistumisesta suoritetaan luottamushenkilölle päivärahaa, ateriakorvausta, majoittumiskorvausta, yömatkarahaa ja kurssipäivärahaa kulloinkin voimassa olevan kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen määräysten mukaan.

Matkakulut kokouksiin tai muihin edellisessä kappaleessa mainittuihin tehtäviin osallistumisesta korvataan luottamushenkilöille Helsingin metropolialueen julkisen liikenteen maksujen tai oman auton käytön mukaan, kuitenkin enintään kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen matkakustannusten korvauksia koskevien määräysten mukaan. Matka korvataan luottamushenkilön vakituudesta asunnosta tai työpaikasta luottamustehtävän hoitamispaikkaan ja takaisin. Matkakuluja koskevat tiedot kysytään luottamushenkilöltä vaalikauden alussa. Tiedot päivitetään luottamushenkilön muuton tai työpaikan vaihdoksen yhteydessä.

Luottamushenkilölle, joka vammansa vuoksi ei kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä tai omaa autoa, korvataan toimielimen kokouksiin tai muihin edellä mainittuihin tehtäviin osallistumisesta aiheutuneet todelliset taksi- tai invataksikulut.

Matkakustannukset maksetaan vain yhteen kertaan, mikäli luottamushenkilö osallistuu samana päivänä useampaan kokoukseen siten, että seuraava kokous alkaa kolmen (3) tunnin kuluessa edellisen kokouksen päättymisestä.

IV ERITYISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ

11 § Toimikunnan tai neuvottelukunnan kokoukset

Luottamushenkilön ominaisuudessa toimikuntaan tai neuvottelukuntaan nimetty tai valittu Vantaan kaupungin palveluksessa oleva henkilö ei ole oikeutettu saamaan palkkiota kokouksesta, jos toimikunnan tai neuvottelukunnan tehtävämäärittely sisältyy hänen toimialaansa ja kokous on pidetty hänen varsinaisena työaikanaan.

12 § Palkkioiden ja korvausten maksaminen

Tässä palkkiosäännössä tarkoitetut palkkiot maksetaan kuukausittain. Kunkin toimielimen sihteerinä toimivan tulee toimittaa palkkioiden maksatustiedot palkanlaskennan käytettäväksi maksuajanjaksoa seuraavan kuukauden alussa palkanlaskennan erikseen ilmoittamaa aikataulua noudattaen.

Ansionmenetyksen ja kustannusten korvaus suoritetaan vaatimuksen esittämistä seuraavan kalenterikuukauden aikana. Vaatimus tulee tehdä laskun hyväksyjälle.

Luottamushenkilön tulee vaatia saatavaansa yhden vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona asianomainen etu olisi ollut maksettava. Muussa tapauksessa on saamisoikeus menetetty.

13 § Erimielisyyksien ratkaiseminen

Tästä palkkiosäännöstä syntyvät erimielisyydet ratkaisee kaupunginhallitus, jolla on myös oikeus antaa säännön soveltamisohjeita.

14 § Voimaantulo

Palkkiosääntö tulee voimaan 1.6.2017. Tällä palkkiosäännöllä kumotaan kaupunginvaltuuston 15.12.2008 hyväksymä Vantaan kaupungin luottamushenkilöiden palkkiosääntö, kaupunginhallituksen 26.5.2014 hyväksymät luottamushenkilöiden palkkiosäännön soveltamisohjeet sekä kaupunginvaltuuston 20.10.2003 hyväksymä Vantaan kaupungin nuorisovaltuuston palkkiosääntö.

Kokousraportti
Kaupunginvaltuuston kokous 12.12.2016

Asialista

12.12.2016 Asia 6

20:30 Luottamushenkilöiden palkkiosäännön muuttaminen

Aika	Aihe	Jaa	Ei	Tyhjä	DNPV
23:38	VAS=JAA, KD=EI	5	43	12	0
23:39	HAKO= JAA, KD= EI	40	11	10	0
23:41	KH=JAA, HAKO=EI	2	47	12	0
23:43	HAKO=JAA, PS=EI	42	16	3	0

Kokousraportti

Kaupunginvaltuuston kokous 12.12.2016

Äänestyksen tiedot

Kokous:	Kaupunginvaltuuston kokous 12.12.2016
Agendan nimi:	Asia 6
Äänestyksen nimi:	VAS=JAA, KD=EI
Äänestyksen aihe:	
Äänestys alkoi:	12.12.2016 23:38:12
Äänestys päättyi:	12.12.2016 23:39:31

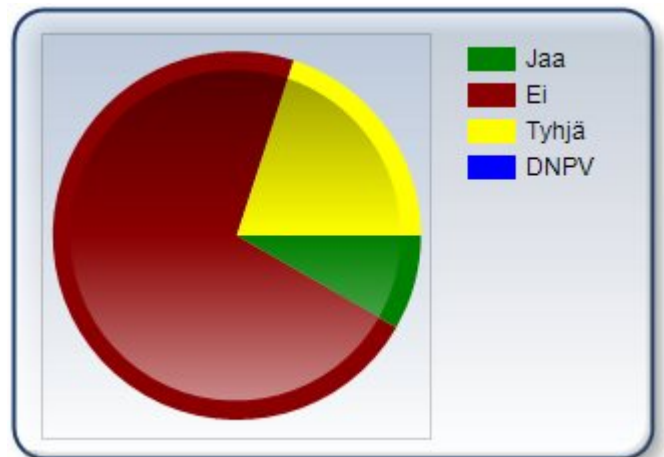
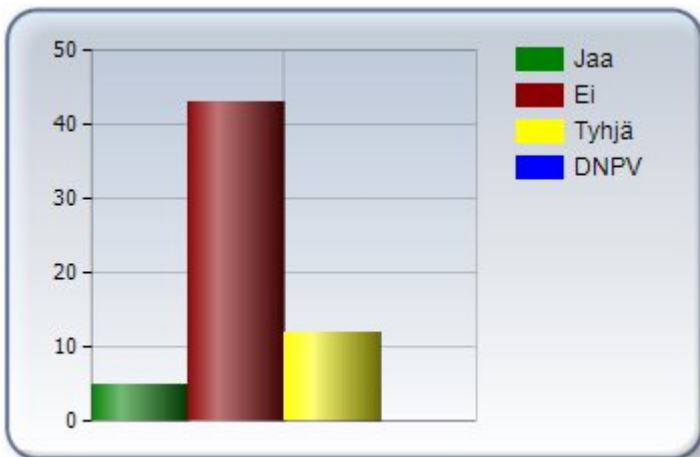
Äänestystulokset

Osallistujat:

Paikalla 60

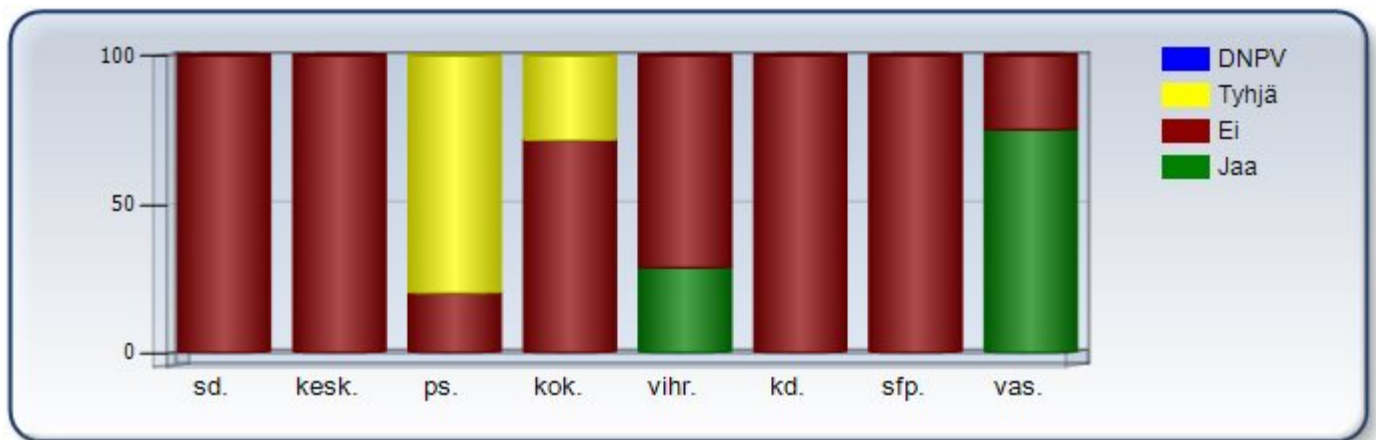
Äänet:

Jaa	5	8,3%
Ei	43	71,6%
Tyhjä	12	20,1%
DNPV	0	0%

Kokousraportti
Kaupunginvaltuuston kokous 12.12.2016

Joukkoäänestys

kd.

Jaa	0
Ei	2
Tyhjä	0
DNPV	0

kesk.

Jaa	0
Ei	3
Tyhjä	0
DNPV	0

kok.

Jaa	0
Ei	10
Tyhjä	4
DNPV	0

ps.

Jaa	0
Ei	2
Tyhjä	8
DNPV	0

Kokousraportti
Kaupunginvaltuuston kokous 12.12.2016

sd.

Jaa	0
Ei	18
Tyhjä	0
DNPV	0

sfp.

Jaa	0
Ei	2
Tyhjä	0
DNPV	0

vas.

Jaa	3
Ei	1
Tyhjä	0
DNPV	0

vihr.

Jaa	2
Ei	5
Tyhjä	0
DNPV	0

Kokousraportti
Kaupunginvaltuuston kokous 12.12.2016

Yksilölliset äänestystulokset

Jaa	
Eerola	vas.
Jääskeläinen	vas.
Kauppinen	vihr.
Norrena	vihr.
Saramo	vas.
Ei	
Abdi	sd.
Ala-Kapee-Hakulinen	sd.
Ansalehto-Salmi	kesk.
Aura	vihr.
Bruun	sd.
Eklund	sd.
Hako	sd.
Hirvonen	kesk.
Huhta	vihr.
Hurri	kd.
Härmälä	sfp.
Juurikkala	vihr.
Jääskeläinen	kd.
Kaira	kok.
Karlsson	sfp.
Kassila	sd.
Kaukola	sd.
Kiljunen	sd.
Kokko	vihr.
Kähärä	sd.
Kärki	ps.
Laakso	sd.
Laakso	vihr.
Lehmuskallio	kok.
Letto	sd.
Loikkanen	sd.
Mäkinen	kok.
Mäntynen	sd.
Mölsä	sd.
Niemi-Saari	sd.
Norres	kok.

Kokousraportti
Kaupunginvaltuuston kokous 12.12.2016

Orpana	kok.
Peura	kok.
Porthén	kok.
Puha	kok.
Päivinen	sd.
Rannikko	sd.
Sainio	sd.
Sajaniemi	kesk.
Simonen	ps.
Tyystjärvi	vas.
Weckman	kok.
Virta	kok.
Tyhjä	
Auvinen	ps.
Herranen	ps.
Jääskeläinen	ps.
Karén	kok.
Koivuniemi	kok.
Kyyrö	ps.
Kärkkäinen	ps.
Leppänen	kok.
Malmi	ps.
Nieminen	ps.
Orlando	kok.
Vahtera	ps.

Kokousraportti
Kaupunginvaltuuston kokous 12.12.2016

Äänestyksen tiedot

Kokous:	Kaupunginvaltuuston kokous 12.12.2016
Agendan nimi:	Asia 6
Äänestyksen nimi:	HAKO= JAA, KD= EI
Äänestyksen aihe:	
Äänestys alkoi:	12.12.2016 23:39:51
Äänestys päättyi:	12.12.2016 23:40:38

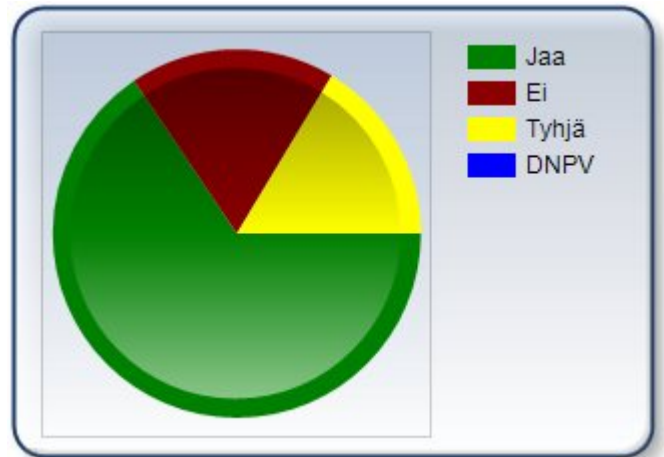
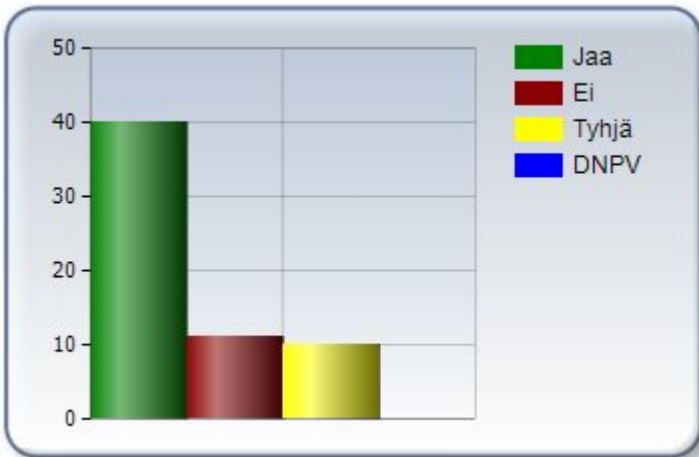
Äänestystulokset

Osallistujat:

Paikalla 61

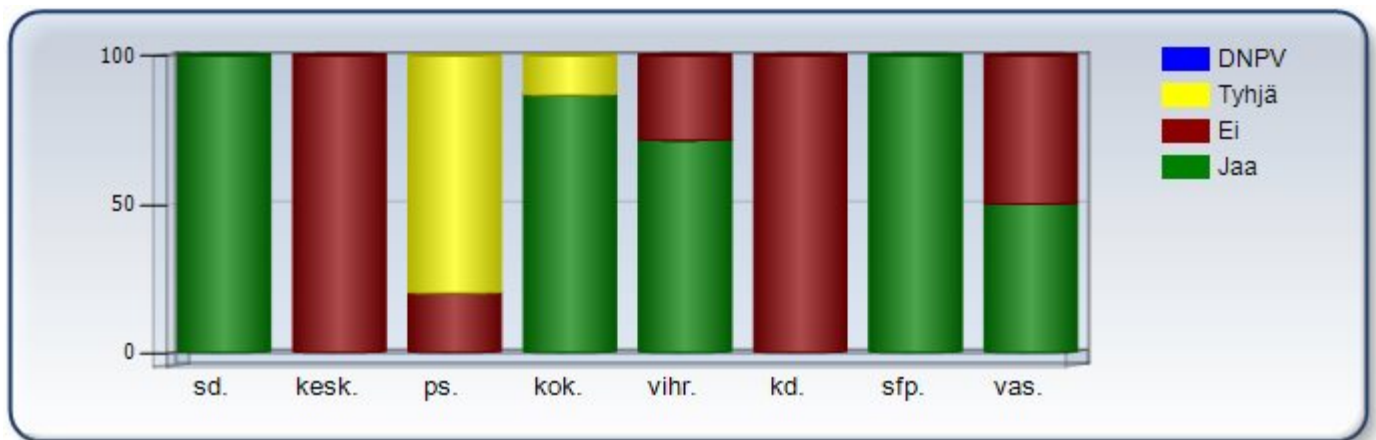
Äänet:

Jaa	40	65,5%
Ei	11	18%
Tyhjä	10	16,5%
DNPV	0	0%

Kokousraportti
Kaupunginvaltuuston kokous 12.12.2016

Joukkoäänestys

kd.

Jaa	0
Ei	2
Tyhjä	0
DNPV	0

kesk.

Jaa	0
Ei	3
Tyhjä	0
DNPV	0

kok.

Jaa	13
Ei	0
Tyhjä	2
DNPV	0

ps.

Jaa	0
Ei	2
Tyhjä	8
DNPV	0

Kokousraportti
Kaupunginvaltuuston kokous 12.12.2016

sd.

Jaa	18
Ei	0
Tyhjä	0
DNPV	0

sfp.

Jaa	2
Ei	0
Tyhjä	0
DNPV	0

vas.

Jaa	2
Ei	2
Tyhjä	0
DNPV	0

vihr.

Jaa	5
Ei	2
Tyhjä	0
DNPV	0

Kokousraportti
Kaupunginvaltuuston kokous 12.12.2016

Yksilölliset äänestystulokset

Jaa	
Abdi	sd.
Ala-Kapee-Hakulinen	sd.
Aura	vihr.
Bruun	sd.
Eerola	vas.
Eklund	sd.
Hako	sd.
Heinimäki	kok.
Huhta	vihr.
Härmälä	sfp.
Juurikkala	vihr.
Kaira	kok.
Karén	kok.
Karlsson	sfp.
Kassila	sd.
Kaukola	sd.
Kiljunen	sd.
Kokko	vihr.
Kähärä	sd.
Laakso	sd.
Laakso	vihr.
Lehmuskallio	kok.
Leppänen	kok.
Letto	sd.
Loikkanen	sd.
Mäkinen	kok.
Mäntynen	sd.
Mölsä	sd.
Niemi-Saari	sd.
Norres	kok.
Orpana	kok.
Peura	kok.
Porthén	kok.
Puha	kok.
Päivinen	sd.
Rannikko	sd.
Sainio	sd.
Tyystjärvi	vas.

Kokousraportti
Kaupunginvaltuuston kokous 12.12.2016

Weckman	kok.
Virta	kok.
Ei	
Ansalehto-Salmi	kesk.
Hirvonen	kesk.
Hurri	kd.
Jääskeläinen	vas.
Jääskeläinen	kd.
Kauppinen	vihr.
Kärki	ps.
Norrena	vihr.
Sajaniemi	kesk.
Saramo	vas.
Simonen	ps.
Tyhjä	
Auvinen	ps.
Herranen	ps.
Jääskeläinen	ps.
Koivuniemi	kok.
Kyyrö	ps.
Kärkkäinen	ps.
Malmi	ps.
Nieminen	ps.
Orlando	kok.
Vahtera	ps.

Kokousraportti
Kaupunginvaltuuston kokous 12.12.2016

Äänestyksen tiedot

Kokous:	Kaupunginvaltuuston kokous 12.12.2016
Agendan nimi:	Asia 6
Äänestyksen nimi:	KH=JAA, HAKO=EI
Äänestyksen aihe:	
Äänestys alkoi:	12.12.2016 23:41:08
Äänestys päättyi:	12.12.2016 23:42:32

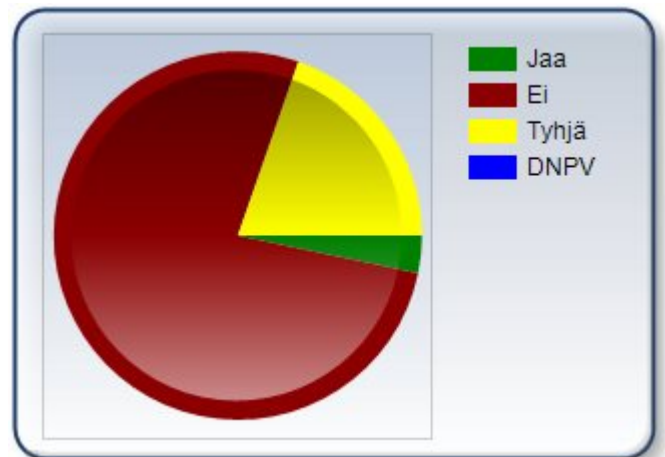
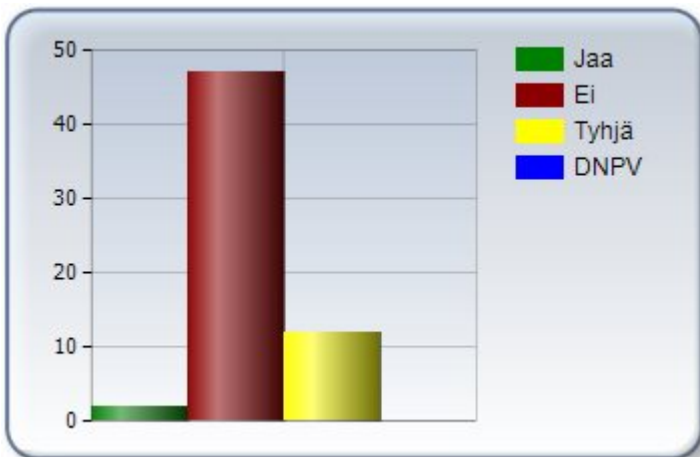
Äänestystulokset

Osallistujat:

Paikalla 61

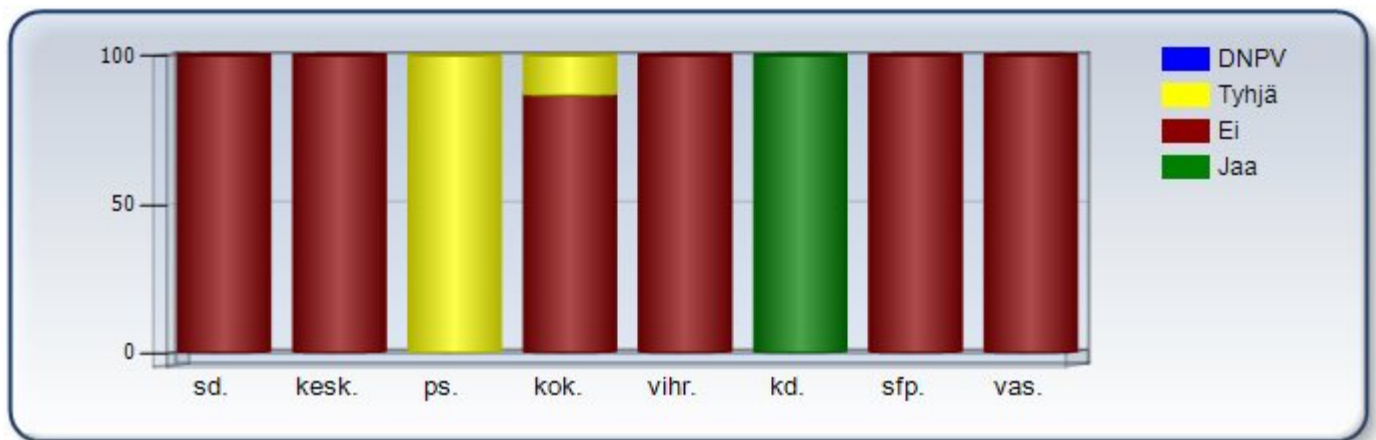
Äänet:

Jaa	2	3,2%
Ei	47	77%
Tyhjä	12	19,8%
DNPV	0	0%

Kokousraportti
Kaupunginvaltuuston kokous 12.12.2016

Joukkoäänestys

kd.

Jaa	2
Ei	0
Tyhjä	0
DNPV	0

kesk.

Jaa	0
Ei	3
Tyhjä	0
DNPV	0

kok.

Jaa	0
Ei	13
Tyhjä	2
DNPV	0

ps.

Jaa	0
Ei	0
Tyhjä	10
DNPV	0

Kokousraportti
Kaupunginvaltuuston kokous 12.12.2016

sd.

Jaa	0
Ei	18
Tyhjä	0
DNPV	0

sfp.

Jaa	0
Ei	2
Tyhjä	0
DNPV	0

vas.

Jaa	0
Ei	4
Tyhjä	0
DNPV	0

vihr.

Jaa	0
Ei	7
Tyhjä	0
DNPV	0

Kokousraportti
Kaupunginvaltuuston kokous 12.12.2016

Yksilölliset äänestystulokset

Jaa	
Hurri	kd.
Jääskeläinen	kd.
Ei	
Abdi	sd.
Ala-Kapee-Hakulinen	sd.
Ansalehto-Salmi	kesk.
Aura	vihr.
Bruun	sd.
Eerola	vas.
Eklund	sd.
Hako	sd.
Heinimäki	kok.
Hirvonen	kesk.
Huhta	vihr.
Härmälä	sfp.
Juurikkala	vihr.
Jääskeläinen	vas.
Kaira	kok.
Karén	kok.
Karlsson	sfp.
Kassila	sd.
Kaukola	sd.
Kauppinen	vihr.
Kiljunen	sd.
Kokko	vihr.
Kähärä	sd.
Laakso	sd.
Laakso	vihr.
Lehmuskallio	kok.
Leppänen	kok.
Letto	sd.
Loikkanen	sd.
Mäkinen	kok.
Mäntynen	sd.
Mölsä	sd.
Niemi-Saari	sd.
Norrena	vihr.

Kokousraportti
Kaupunginvaltuuston kokous 12.12.2016

Norres	kok.
Orpana	kok.
Peura	kok.
Porthén	kok.
Puha	kok.
Päivinen	sd.
Rannikko	sd.
Sainio	sd.
Sajaniemi	kesk.
Saramo	vas.
Tyystjärvi	vas.
Weckman	kok.
Virta	kok.
Tyhjä	
Auvinen	ps.
Herranen	ps.
Jääskeläinen	ps.
Koivuniemi	kok.
Kyyrö	ps.
Kärki	ps.
Kärkkäinen	ps.
Malmi	ps.
Nieminen	ps.
Orlando	kok.
Simonen	ps.
Vahtera	ps.

Kokousraportti

Kaupunginvaltuuston kokous 12.12.2016

Äänestyksen tiedot

Kokous:	Kaupunginvaltuuston kokous 12.12.2016
Agendan nimi:	Asia 6
Äänestyksen nimi:	HAKO=JAA, PS=EI
Äänestyksen aihe:	
Äänestys alkoi:	12.12.2016 23:43:05
Äänestys päättyi:	12.12.2016 23:43:51

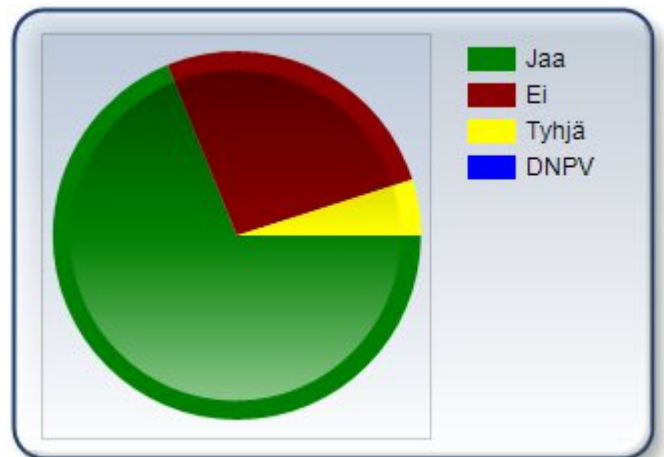
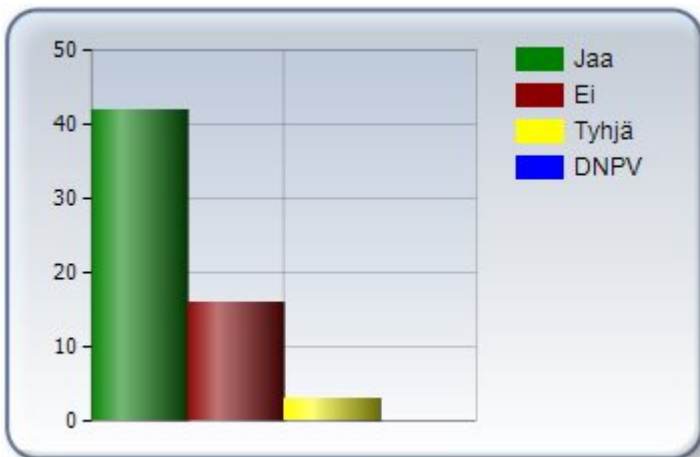
Äänestystulokset

Osallistujat:

Paikalla 61

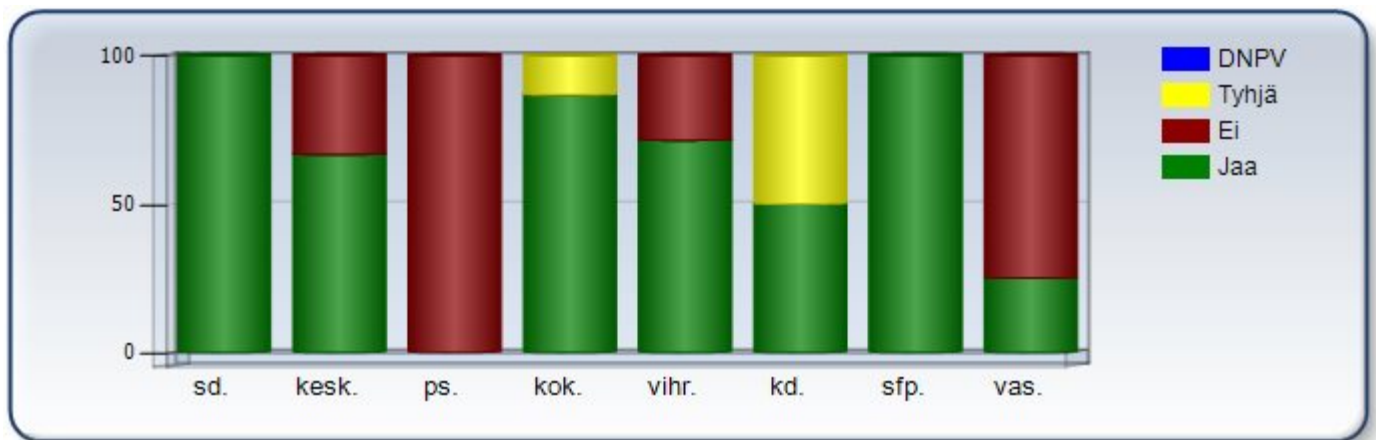
Äänet:

Jaa	42	68,8%
Ei	16	26,2%
Tyhjä	3	5%
DNPV	0	0%

Kokousraportti
Kaupunginvaltuuston kokous 12.12.2016

Joukkoäänestys

kd.

Jaa	1
Ei	0
Tyhjä	1
DNPV	0

kesk.

Jaa	2
Ei	1
Tyhjä	0
DNPV	0

kok.

Jaa	13
Ei	0
Tyhjä	2
DNPV	0

ps.

Jaa	0
Ei	10
Tyhjä	0
DNPV	0

Kokousraportti
Kaupunginvaltuuston kokous 12.12.2016

sd.

Jaa	18
Ei	0
Tyhjä	0
DNPV	0

sfp.

Jaa	2
Ei	0
Tyhjä	0
DNPV	0

vas.

Jaa	1
Ei	3
Tyhjä	0
DNPV	0

vihr.

Jaa	5
Ei	2
Tyhjä	0
DNPV	0

Kokousraportti
Kaupunginvaltuuston kokous 12.12.2016

Yksilölliset äänestystulokset

Jaa	
Abdi	sd.
Ala-Kapee-Hakulinen	sd.
Ansalehto-Salmi	kesk.
Aura	vihr.
Bruun	sd.
Eklund	sd.
Hako	sd.
Heinimäki	kok.
Hirvonen	kesk.
Huhta	vihr.
Hurri	kd.
Härmälä	sfp.
Juurikkala	vihr.
Kaira	kok.
Karén	kok.
Karlsson	sfp.
Kassila	sd.
Kaukola	sd.
Kiljunen	sd.
Kokko	vihr.
Kähärä	sd.
Laakso	sd.
Laakso	vihr.
Lehmuskallio	kok.
Leppänen	kok.
Letto	sd.
Loikkanen	sd.
Mäkinen	kok.
Mäntynen	sd.
Mölsä	sd.
Niemi-Saari	sd.
Norres	kok.
Orpana	kok.
Peura	kok.
Porthén	kok.
Puha	kok.
Päivinen	sd.
Rannikko	sd.

Kokousraportti
Kaupunginvaltuuston kokous 12.12.2016

Sainio	sd.
Tyystjärvi	vas.
Weckman	kok.
Virta	kok.
Ei	
Auvinen	ps.
Eerola	vas.
Herranen	ps.
Jääskeläinen	vas.
Jääskeläinen	ps.
Kauppinen	vihr.
Kyyrö	ps.
Kärki	ps.
Kärkkäinen	ps.
Malmi	ps.
Nieminen	ps.
Norrena	vihr.
Sajaniemi	kesk.
Saramo	vas.
Simonen	ps.
Vahtera	ps.
Tyhjä	
Jääskeläinen	kd.
Koivuniemi	kok.
Orlando	kok.

21 § **Vaula Norrenas och 22 andra ledamöters motion om att på olika håll i Vanda skaffa skollokaler som lämpar sig för personer som insjuknat på grund av inomhusluften**

VD/10947/00.02.00.03/2016

Vaula Norrena och 22 andra ledamöter har lämnat in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

"Fullmäktigemotion om att på olika håll i Vanda skaffa skollokaler som lämpar sig för personer som insjuknat på grund av inomhusluften

Kommuner i Finland får årligen en räkning på över 40 miljoner euro på grund av inomhusrelaterad sjukfrånvaro och anställande av vikarier.

I Vanda, som i hela Finland, härstammar många skolbyggnader från en tid av s.k. dåligt byggsätt.

Antalet elever och lärare som insjuknat på grund av inomhusluften stiger.

Enligt en utredning av Undervisningssektorns Fackorganisation har var femte lärare haft sjukfrånvaro som orsakats av inomhusluften.

Av hela personalen vid skolorna i Vanda (2486 personer) skulle denna 20 % innebära ca 500 personer.

Mest kroniskt sjuka elever och lärare försöker man först flytta över till andra klassrum och andra skolor. Om det inte hjälper, sjukskriver sig lärare och skolassistenter i långa perioder, går i invalidpension eller byter till ett helt annat yrke.

Elever som insjuknat av inomhusluften kämpar på i sina egna skolor i upp till flera år med långa frånvaroperioder. Först efter det att deras hälsa (och framtida arbetsförmåga) har kollapsat, flyttas de till en annan skola eller till hemundervisning.

Men om de som insjuknat av inomhusluften i god tid kommer till friska utrymmen stoppas exponeringen och deras hälsa och arbetsförmåga upprätthålls.

Vi föreslår att Vanda undersöker möjligheten att på olika håll i Vanda inrätta s.k. 'allergifria lokaler' för personer som insjuknat på grund av inomhusluften.

En ren skollokal är byggd av material i utsläppsklass M1, den har en välfungerande ventilation och starka kemikalier används inte vid städning av lokalen. I en ren lokal använder man inte möbler eller skolböcker som tagits från en lokal som har problem med inomhusluften.

(Den ideala situationen vore att också de som använder lokalerna skulle förbinda sig att inte använda starka dofter, också när det gäller klädtvättmedel.)

Bl.a. har en vanlig flyttbar paviljong visat sig fungera bra för många som insjuknat på grund av inomhusluften.

Nu när det byggs nya skolor runtom i Vanda vore det ett bra tillfälle att inrätta allergifria lokaler, t.ex. i form av s.k. 'allergiflyglar' - eller som fristående paviljong- eller timmerbyggnader på skolgårdarna.

För detta slags pilotprojekt skulle man kanske också få extern projektfinansiering.

Vi föreslår att Vanda omgående utreder ordnandet av 'allergifria' skollokaler på olika håll i Vanda."

Stadsfullmäktige 12.12.2016 § 21

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända det till stadsstyrelsen för beredning.

Valtuustoaloite sisäilmasairaille sopivien koulutilojen saamiseksi eri puolille Vantaata
12.12.2016

Suomen kunnille tulee vuosittain yli 40 miljoonan euron lasku sisäilmaan liittyvistä sairauspoissaoloista ja sijaisten palkkaamisesta.

Vantaalla, kuten koko Suomessa, monet koulurakennukset ovat peräisin ns. huonon rakennustavan ajalta. ~~Sivistysvirasto on todennut, että Vantaalla ei esim. ole yhtään sisäilmaltaan puhdasta yläkoulua.~~

Sisäilmasairastuneiden oppilaiden ja opettajien määrä on nousussa.

OAJ:n selvityksen mukaan sisäilmasta aiheutuvia sairauspoissaoloja on ollut joka viidennellä opettajalla.

Vantaan koulujen koko henkilökunnasta (2486 hlöä) tuo 20% tarkoittaisi n. 500 henkilöä.

Kroonisemmin sisäilmasairaita oppilaita ja opettajia yritetään ensin siirtää toisiin luokkatiloihin ja toisiin kouluihin. Jos se ei auta, opettajia ja kouluavustajia siirtyy pitkille sairauslomille, työkyvyttömyyseläkkeelle tai kokonaan toiseen ammattiin.

Sisäilmasairastuneet oppilaat taas sinnittelevät jopa vuosia pitkillä poissaoloilla omassa koulussaan. Vasta kun heidän terveytensä (ja tulevaisuuden työkykynsä) on romahtanut, heidät siirretään toiseen kouluun tai kotiopetukseen.

Kuitenkin jos sisäilmasairastuneet pääsevät hyvissä ajoin terveisiin tiloihin, heidän altistumisensa pysähtyy ja terveytensä sekä työkykynsä säilyy.

Esitämme, että Vantaa tutkii mahdollisuutta perustaa ns. 'allergiavapaita tiloja' sisäilmasairastuneita varten eri puolille Vantaata.

Puhdas koulutila on rakennettu M1-päästöluokan materiaaleista, sen ilmanvaihto toimii hyvin, eikä sen siivouksessa käytetä voimakkaita kemikaaleja. Puhtaassa tilassa ei käytetä sisäilmaongelmaisesta tilasta tuotuja huonekaluja tai koulukirjoja.

(Ihannetilanteessa myös tilan käyttäjät sitoutuvat olemaan käyttämättä voimakkaita hajusteita itsessään ja vaatteidensa pesuaineissa.) *Voisivat sitoutua*

Mm. tavallinen siirrettävä paviljonkirakennus on osoittautunut monelle sisäilmasairastuneelle toimivaksi tilaksi.

Nyt kun uusia kouluja rakennetaan joka puolelle Vantaata, olisi hyvä tilaisuus perustaa allergiavapaita tiloja esim. ns. 'allergiasiipinä' - tai erillisinä paviljonki- tai hirsirakennuksina koulujen pihoille.

Tällaiselle pilottihankkeelle olisi ehkä ulkopuolistakin hankerahoitusta saatavana.

Esitämme, että Vantaa selvittää pikaisesti 'allergiavapaiden' koulutilojen järjestämistä eri puolille Vantaata.

Vaula Norrena

NIMET

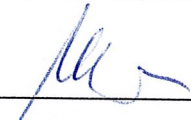

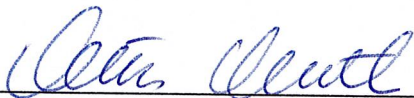
Aloite sisäilmasairaille sopivien koulutilojen

saamiseksi eri puolille Vantaata 12.12.2016

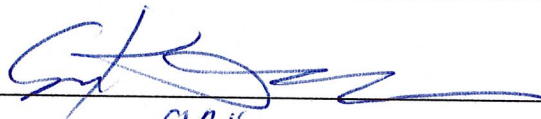
Nimi ja alle nimen selvennys

1
Sini Alén

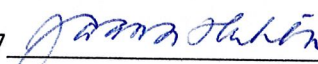
2
Hannu Kosken

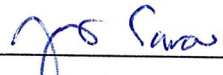
3
Anniina Kostilainen

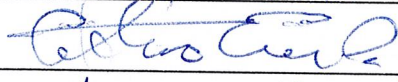
4
Anssi Auran

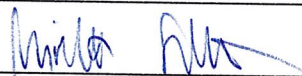
5
SIRPA KAUPPINEN

6
TIMO JOURUJÄRVI

7
Jaana Huhta

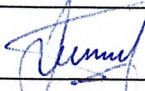
8
JUSSI SARAMA

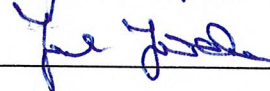
9
Antero Erola

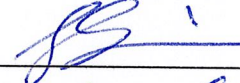
10
Minna Sillanpää

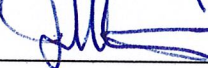
11
KATI MUSTJÄRVI

12
CHRISTINA KASSILA

13
Faysal Abdi

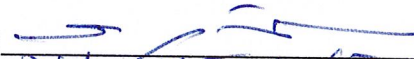
14
Jarmo Hänninen

15
Juha Simonen

16
Juha Malmi

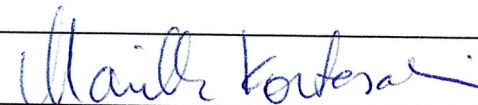
17
TIMO AUVINEN

18
JONNI HERRANEN

19
PIETARI JAASKELAINEN

20
JOHANNES NIEMINEN

21
Petri Koivunemi

22
MARILLA KORTELAINE

23

24 _____

25 _____

26 _____

27 _____

28 _____

29 _____

30 _____

31 _____

32 _____

33 _____

34 _____

35 _____

36 _____

37 _____

38 _____

39 _____

40 _____

41 _____

42 _____

—

22 § **Timo Juurikkalas och 27 andra ledamöters motion om att ordna hälsovård för papperslösa personer**

VD/10941/00.02.00.03/2016

Timo Juurikkala och 27 andra ledamöter har lämnat in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Fullmäktigemotion om att ordna hälsovård för papperslösa personer*

Det uppskattas att det i Finland vistas sammanlagt omkring 2000-3000 papperslösa personer eller personer som befinner sig i en liknande situation. Största delen av de asylsökande som kom till Finland år 2015 beviljas inte uppehållstillstånd, och då de inte kan återvända till sina hemländer kommer antalet papperslösa människor sannolikt att öka i vårt land.

Papperslösa människor har i Finland endast rätt till akutvård. Vården sker på egen bekostnad utifrån faktiska kostnader och t.ex. ett jourbesök eller en förlösning kan leda till en räkning på tusentals euro. Således kan människor hamna i en situation där de inte får vård i rätt tid.

Rätten till hälsa har erkänts i flera av FN:s människorättskonventioner som Finland har anslutit sig till.** Enligt § 22 i Finlands grundlag ska det allmänna se till att de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna tillgodoses. Ordlandet av hälsovård för papperslösa personer bör ligga i linje med dessa skyldigheter samt med yrkesetiken hos hälsovårdspersonal. Nu är det inte så.

Enligt en utredning som publicerades av Institutet för hälsa och välfärd år 2014 bör rätten till hälsovårdstjänster hos personer utan identitetshandlingar tryggas i större utsträckning jämfört med idag. I utredningen presenteras tre alternativ till ordnande av hälsovårdstjänster för papperslösa: vård i samma utsträckning som för dem som har en hemkommun i Finland, vård i samma utsträckning som för asylsökande eller bara akut sjukvård för alla och minderåriga barn, gravida och nyblivna mödrar på samma sätt som för dem som har en hemkommun i Finland.

I september 2015 publicerade FRA (European Union Agency for Fundamental Rights) en undersökning enligt vilken ordnande av vård i rätt tid för papperslösa personer ger en tydlig inbesparing i medel som används för hälsovård för dessa personer. Akut hälsovård som Finland redan nu förbundit sig till är dyr. God sjukvård för papperslösa förebygger problem och att sjukdomar förvärras och minskar behovet av och kostnaderna för hälsovård.

Vi undertecknade fullmäktigeledamöter föreslår att Vanda ordnar:

- akut sjukvård för papperslösa personer på samma sätt som för vandabor, till samma klientpriser.
- alla hälsovårdstjänster för barn och ungdomar under 18 år, inkl. specialiserad sjukvård och
- vård för gravida på samma sätt som för vandabor.

Utöver detta föreslår vi att vid planeringen och ordnandet av förebyggande tjänster planeras också nödvändiga förebyggande tjänster för papperslösa och säkerställer att det är lätt att hitta och uppsöka de ovan föreslagna tjänsterna.

*Med en papperslös person avses:

- en person som vistas i landet utan uppehållstillstånd och som inte kommit från en EU- eller EES-stat eller Schweiz, och som inte har ett försäkringsskydd för eventuell sjukdom eller sjukvård
- en person som kommit till Finland från ett annat land än en EU- eller EES-stat eller Schweiz och som har fått ett uppehållstillstånd på basis av en privat sjukförsäkring, men försäkringsskyddet har gått ut eller är inte täckande (t.ex. vissa studerande som har fått uppehållstillstånd för viss tid)
- EU-medborgare som inte har ett försäkringsskydd för eventuell sjukdom eller sjukvård (t.ex. vissa östeuropeiska befolkningsgrupper som inte har försäkringsskydd i sina hemländer).

**De viktigaste av dessa konventioner är konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter (FördrS 6/1976), konventionen om barnets rättigheter (FördrS 60/1991) och konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor (FördrS 68/1986)."

Stadsfullmäktige 12.12.2016 § 22

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända det till stadsstyrelsen för beredning.

Valtuustoaloite terveydenhuollon järjestämisestä paperittomille henkilöille*

Suomessa oleskelevien paperittomien tai paperittomien kaltaisessa asemassa olevien henkilöiden kokonaismäärän arvioidaan olevan noin 2000-3000. Vuonna 2015 tulleista turvapaikanhakijoista suuri osa ei saa oleskelulupaa, ja kun he eivät voi palata kotimaahansa, paperittomien ihmisten määrä on todennäköisesti lisääntymässä maassamme.

Paperittomat ihmiset ovat Suomessa oikeutettuja vain kiireelliseen hoitoon. Hoito tapahtuu omalla kustannuksella todellisten kustannusten mukaan ja esimerkiksi päivystyskäynnistä tai synnytyksestä voi seurata tuhansien eurojen lasku. Näin ollen ihmiset saattavat jäädä ilman oikea-aikaista hoitoa.

Oikeus terveyteen on tunnustettu useissa YK:ssa laadituissa ihmisoikeussopimuksissa, joihin Suomi on liittynyt**. Perustuslain 22 pykälässä on asetettu julkiselle vallalle velvollisuus turvata perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen. Paperittomien henkilöiden terveydenhoidon järjestämisen olisi oltava linjassa näiden velvoitteiden sekä terveydenhuollon henkilöstön ammattietiikan kanssa. Nyt näin ei ole.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen vuonna 2014 julkaiseman selvityksen mukaan paperittomien henkilöiden oikeudet terveyspalveluihin tulisi turvata nykyistä laajempina. Selvityksessä esitetään kolme vaihtoehtoa terveyspalvelujen järjestämisestä paperittomille: hoito saman laajuisena kuin niille, joilla on kotikunta Suomessa, hoito saman laajuisena kuin turvapaikanhakijoille tai vain kiireellinen hoito kaikille ja alaikäisten lasten, raskaana olevien ja synnyttäneiden äitien hoito kuten kotikuntalaisille.

Syyskuussa 2015 FRA (European Union Agency for Fundamental Rights) julkaisi tutkimuksen, jonka mukaan oikea-aikaisen hoidon järjestäminen paperittomille henkilöille säästää selvästi näiden henkilöiden terveydenhoitoon käytettäviä varoja. Kiireellinen terveydenhoito, johon Suomi nytkin sitoutuu, on kallista. Paperittomien kunnollinen terveydenhoito ehkäisee ongelmia ja sairauksien pahenemista ja vähentää terveydenhuollon tarvetta ja kuluja.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaa järjestää:

- paperittomien henkilöiden kiireellisen hoidon kuten vantaalaisille, samoin asiakasmaksuin
- alle 18-vuotiaille lapsille ja nuorille kaikki terveydenhuollon palvelut ml. erikoissairaanhoidon
- raskaana oleville hoidon kuten vantaalaisille.

Lisäksi esitämme, että ennaltaehkäiseviä palveluita suunniteltaessa ja järjestettäessä suunnitellaan myös paperittomien henkilöiden tarvitsemia ennaltaehkäiseviä palveluita ja taataan, että yllä esitettyihin palveluihin on helppo löytää ja päästä.

Vantaalla 12. joulukuuta 2016

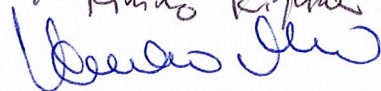

Timo Juurikkala

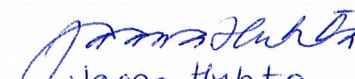

Anssi Ruusu

Anniina Koskilainen

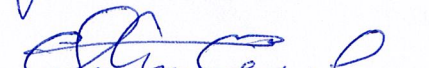

Sini Alén

Eero Mästarvi

Kimmo Kipura

Vaula Norrene

Jaana Huhta

JUSSI SARAMO

Antero Eerola

Minna Sillanpää

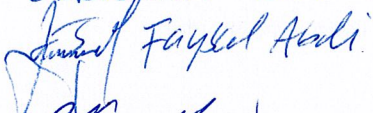
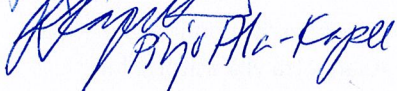
*Paperittomalla henkilöllä tarkoitetaan:

- maassa ilman oleskelulupaa oleskelevaa, muualta kuin EU- tai Eta-valtiosta tai Sveitsistä kotoisin olevaa henkilöä, jolla ei ole vakuutusturvaa sairauden tai sairaanhoidon varalle
- Suomeen muualta kuin EU- tai Eta-valtiosta tai Sveitsistä tullutta henkilöä, jonka oleskeluluvan tai viisumin edellytyksenä on ollut yksityinen sairausvakuutus, mutta vakuutusturva on päättynyt tai se ei ole kattava (esim. tietyt opiskelijat, joilla on määräaikaiseen maassa oloon oikeuttava oleskelulupa)
- EU-kansalaista, jolla ei ole vakuutusturvaa sairauden tai sairaanhoidon varalle (esim. tietyt Itä-Euroopan väestöryhmät, joilla ei ole vakuutusturvaa kotimaassaan).

**Keskeisimmät sopimukset ovat taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskeva yleissopimus (SopS 6/1976, TSS-sopimus), lapsen oikeuksien yleissopimus (SopS 60/1991) ja kaikkinaisen naisten syrjinnän kieltävä yleissopimus (SopS 68/1986).

RANBIR SODHI

TIINA PÄÄVINEN

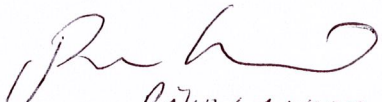
C. Kari
CHRISTINA KASSILA

Faysal Aidi

Anja Ala-Koppi

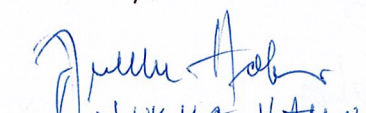
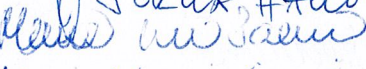

Ulla Remmikkö

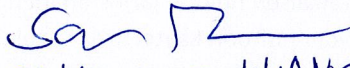

Sari Laakso

Pirko Letto

SUSANNA BRUUN

Päivi Laitero

Marjaana Haataja

Marjaana Haataja
Marja Niemi-Saari

Sanna Savelle

Sanna Savelle

JARI MÄKELÄ

Carla Orlando

23 § **Antero Eerolas och 25 andra ledamöters motion om att utreda möjligheterna till att övergå till avgiftsfria läromedel inom utbildningen på andra stadiet**

VD/10945/00.02.00.03/2016

Ledamoten Antero Eerola och 25 andra ledamöter har lämnat in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”En utredning om att övergå till avgiftsfria läromedel inom utbildningen på andra stadiet

Framgången och välfärden i det finländska samhället har till stor del baserat sig på en kvalitativ och jämställd utbildning som ger möjligheter till framgång, oberoende av vilken förmögenhet eller samhällsställning den studerandes föräldrar har.

Efter en helt avgiftsfri grundskola har den unga dock andra stadiet framför sig, dvs. gymnasiet eller yrkesutbildning, där läromedlen inte är gratis. Samtidigt är studiestödet som täcker kostnaderna för studier mål för stora sparkrav. Dessutom kan man få studiestöd först från det att man fyllt 17 år och framåt.

Utöver traditionella böcker och pennor kräver övergången till en digital lärmiljö att olika tekniska apparater samt program och uppdateringar till dessa anskaffas. Även detta medför ökade kostnader för de studerande. Detta försätter studeranden med olika ekonomisk bakgrund i en sinsemellan ojämlik ställning.

Avgiftsfritt studiematerial på andra stadiet skulle bidra till att öka studerandenas jämställdhet och likställda möjligheter och på så vis höja nivån på utbildningen i Vanda.

Med anledning av ovanstående och med hänvisning till punkt 19 i arbetsordningen för stadsfullmäktige lämnar vi undertecknare in en fullmäktigemotion med följande innehåll:

*att Vanda stad ska utreda, vilka kostnader för läromedel på andra stadiet som uppkommer för en enskild studerande i gymnasiet och yrkesutbildningen

*och vilka kostnader det skulle orsaka staden, om man i all undervisning på andra stadiet övergick till avgiftsfria läromedel för studerande.”

Stadsfullmäktige 12.12.2016 § 23

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända det till stadsstyrelsen för beredning.

VALTUUSTOALOITE

Selvitys maksuttomaan oppimateriaaliin siirtymisestä toisen asteen koulutuksessa

Suomalaisen yhteiskunnan menestys ja hyvinvointi on perustunut paljolti laadukkaaseen ja tasa-arvoiseen koulutukseen, joka antaa menestymisen mahdollisuudet riippumatta opiskelijan vanhempien varallisuudesta ja yhteiskunnallisesta asemasta.

Kokonaan maksuttoman peruskoulun jälkeen nuorilla on kuitenkin edessään toinen aste eli lukio tai ammatillinen opetus, jossa oppimateriaali on maksullista. Samalla opintojen kustannuksia kattava opintotuki on voimakkaiden säästöpainneiden kohteena. Lisäksi opintotukea voi saada vasta 17 ikävuodesta eteenpäin.

Perinteisten kirjojen ja kynien lisäksi digitaaliseen oppimisympäristöön siirtyminen vaatii erilaisten teknisten laitteiden sekä niihin tulevien ohjelmistojen ja niiden päivitysten hankkimista. Myös tämä tuo lisää kustannuksia opiskelijoille. Tämä asettaa erilaisista taloudellisista lähtökohdista tulevat opiskelijat keskenään eriarvoiseen asemaan.

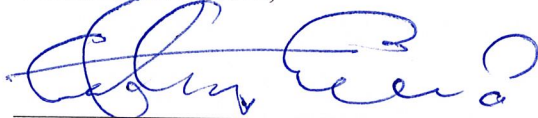
Oppimateriaalia maksuttomuus toisella asteella olisi omiaan lisäämään opiskelijoiden tasa-arvoa, yhdenvertaisia mahdollisuuksia sekä nostamaan näin vantaalaisen koulutuksen tasoa.

Edellä olevan perusteella ja valtuuston työjärjestyksen kohtaan 19. viitaten me allekirjoittaneet valtuutetut teemme seuraavan sisältöisen valtuustoaloitteen:

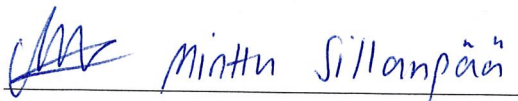
*Vantaan kaupunki selvittää, millaisia kustannuksia yksittäiselle opiskelijalle lukiossa ja ammatillisessa koulutuksessa syntyy toisen asteen oppimateriaaleista

* sekä millaisia kustannuksia aiheutuisi kaupungille, mikäli kaikessa toisen asteen opetuksessa siirryttäisiin opiskelijalle maksuttomaan oppimateriaaliin.

Vantaalla 12.12.2016,

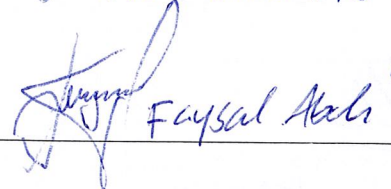
Antero Eerola
kaupunginvaltuutettu

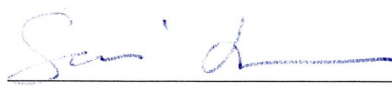

KATI TYYSTÄRVI

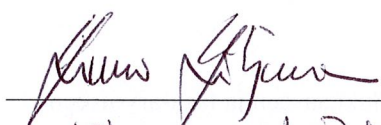

JUSSI SARAMO

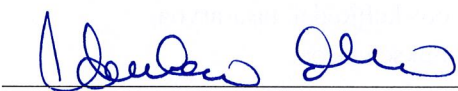

TARJA EKLUND

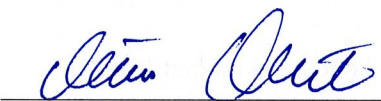

Sari Laakso

Immo Kihlén

J. Jurikka

Anssi Aura

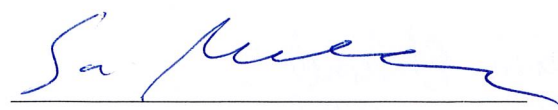

Vaula Norrena

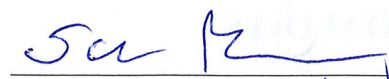

Anniina Kostilainen

Sini Alén

Sirpa Sirokuppinen

Hannu Korkko

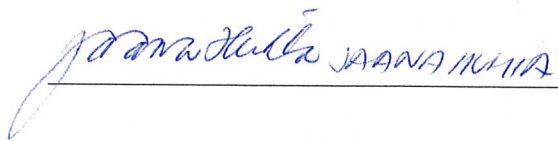

Sari Mäkelä

SAMULI ROUKKANEN

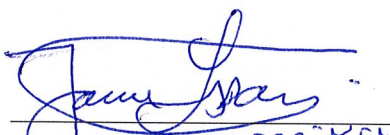

JUHAN MALMI

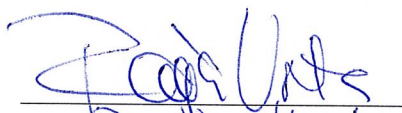

PÄIVI LAAKSO

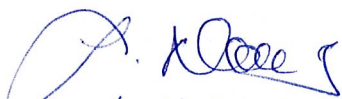

ANJA WALLENIUS

JANNE LEPPÄ

RAIMA URTAS

MARJA KYÖ

L. NORRES

PETTERI KOIVUMÄKI

24 § **Markku Weckmans och Niilo Kärkis samt 41 andra ledamöters motion om att utöka sportkortets användning så att det omfattar vinterbadare som fyllt 70 år**

VD/10949/00.02.00.03/2016

Markku Weckman och Niilo Kärki samt 41 andra ledamöter har lämnat in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Att utöka sportkortets användning så att det också omfattar vinterbadare som fyllt 70 år.

I Vanda finns två vinterbadplatser som staden upprätthåller, Hanaböle träsk och Dragnäset. För båda betalar man en årlig pantavgift för nyckeln till det uppvärmda omklädningsrummet. Dessutom ska man betala en användningsavgift, vilket föreslås slopas för personer som fyllt 70 år (fri användning med Sportkortet).”

Stadsfullmäktige 12.12.2016 § 24

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända det till stadsstyrelsen för beredning.

VALTUUSTOALOITE

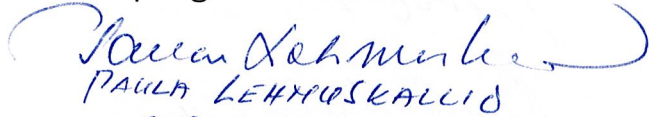
Sporttikortin käytön laajentaminen koskemaan myös 70-vuotta täyttäneitä avantouimareita.

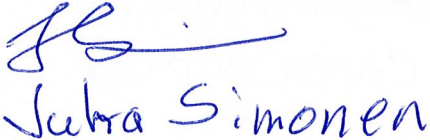
Vantaalla on kaksi kaupungin ylläpitämää avantuintipaikkaa, Kuusijärvi ja Vetokannas. Molemmissa on käytössä lämpimän pukukopin avaimesta suoritettava vuotuinen panttimaksu. Tämän lisäksi on maksettava käyttömaksu, jota esitetään poistettavaksi 70-vuotta täyttäneiltä henkilöiltä (Sporttikortilla vapaa käyttö).

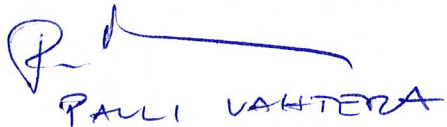
Vantaalla joulukuun 12. päivänä 2016

Markku Weckman

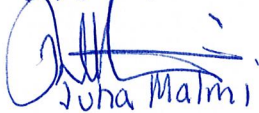
kaupunginvaltuutettu

PAULA LEHTOSKALLIO

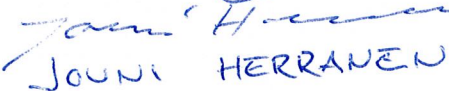

Jukka Simonen

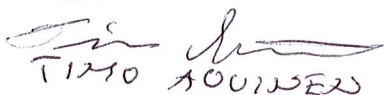

PAULI VAHTERA

MARJA KYÖRÖ

Juhani Malmi

Jouni Herranen

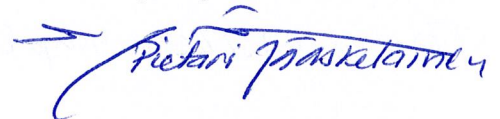

JOUNI HERRANEN

TARMO SOUKKA

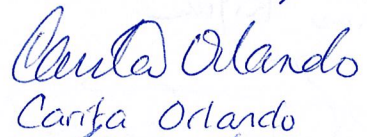

JOHANNES NIEMINEN

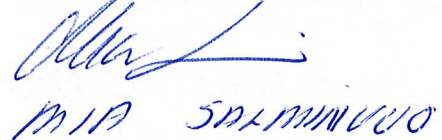

Niilo Kärki

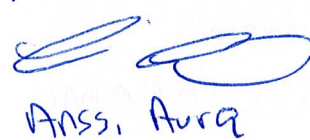
kaupunginvaltuutettu

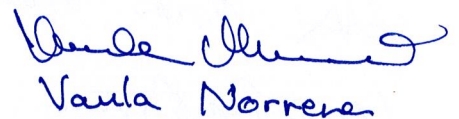

Petteri Järveläinen

Anitta Orpana

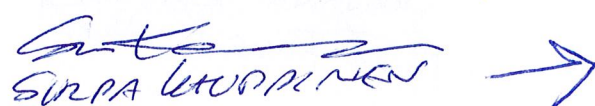

Carita Orlando

MIA SALMIVUORI

Anssi Auru

Vaula Norrena

Anniina Kostilainen

SIRPA KUOPPINEN →

Sini Alén
Sini Alén

Ingri Analahti
Ingri Analahti-Salmi

Juha Hirvonen
Juha Hirvonen

Patrik Karlsson
PATRIK KARLSSON

Jouko Järskeläinen
JOUKO JÄRSKELÄINEN

Sari Laakso
SARI LAAKSO

Tarja Eklund
TARJA EKLUND Tarja Eklund

Kimmo Kijuna
KIMMO KIJUNA

Antero Evola
Antero Evola

Jussi Saramo
JUSSI SARAMO

Minttu Siikaniemi
MINTTU SIIKANEN

Kari Mustajoki
KARI MUSTAJOKI

C. Kärnäs

Christina Kassila

Fayçal Abdi

Pijo Ala-Korpi
PIJO ALA-KORPI

Jari Porthén
JARI PORTHEN
Eija Virta
EIJÄ VIRTÄ

Janne Leppänen
JANNE LEPPÄNEN

Sigga Kuru
SIGGA KURU

Petri Kinnunen
PETRI KINNUNEN

L. Norres
L. NORRES

Seija Puha
SEIJÄ PUHA

Timo Kari
TIMO KARI

Carla Orlandi
CARLA ORLANDI

25 § **Faysal Abdis och 38 andra ledamöters motion om att utveckla biblioteken i Vanda**

VD/10948/00.02.00.03/2016

Faysal Abdi och 38 andra ledamöter har lämnat in följande fullmäktigemotion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Att utveckla biblioteken i Vanda

Biblioteken i Vanda tillhandahåller sina kunder sakkunnigtjänster, utrymmen och möjlighet att använda Internet, kontorsprogram och databaser. Tjänsterna omfattar också informationssökning och undervisning i grunderna i datateknik samt olika evenemang för alla åldrar. Kunder skriver också ut olika slags dokument.

Enligt lagen har de allmänna biblioteken i uppgift att ”främja befolkningens lika möjligheter till bildning, litterära och konstnärliga intressen, fortlöpande utveckling av kunskaper och färdigheter samt medborgerliga färdigheter, internationalisering och till livslångt lärande.

Jag föreslår att

- Man utreder om biblioteken har tillräckligt med personal och gör en utökning av personalresurserna efter behov.
- Datorutrustningen på Vandas bibliotek uppdateras så att den överensstämmer med dagens utvecklingsnivå och biblioteken förses med dokumentförstörare.
- Utredningen bör göras i samarbete med personalen.

Vandas bibliotek:

- Håkansböle bibliotek
- Sandkulla bibliotek
- Bokbussen
- Björkby bibliotek
- Lumos bibliotek
- Västerkulla bibliotek
- Mårtensdals bibliotek
- Myrbacka bibliotek
- Points bibliotek
- Hasselbackens bibliotek
- Dickursby bibliotek”

Stadsfullmäktige 12.12.2016 § 25

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända det till stadsstyrelsen för beredning.

Valtuustoaloite 12.12.2016

Vantaan kirjastojen kehittäminen

Vantaan kirjastot tarjoavat asiakkailleen asiantuntijapalvelut, tilat sekä mahdollisuuden käyttää Internetiä, toimisto-ohjelmia ja tietokantoja. Palveluihin kuuluu myös tiedonhaun ja tietotekniikan alkeiden opetusta sekä erilaisia tapahtumia kaikenikäisille. Asiakkaat tulostavat myös erilaisia asiakirjoja.

Lain mukaan yleisten kirjastojen tehtävänä on "edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen sekä elinikäiseen oppimiseen.

Esitän, että

- Tehdään selvitys Kirjastojen henkilöstön riittävyydestä ja lisätään tarvittavat henkilöstö resurssit.
- Vantaan kirjastojen ATK-laitteet päivitetään nykytasolle ja kirjastoihin tulisi silppurit.
- Selvityksessä on tehtävä yhteistyössä henkilökunnan kanssa.

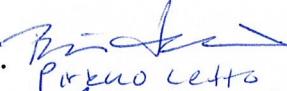
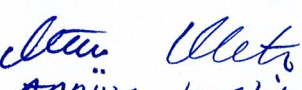
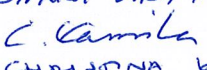
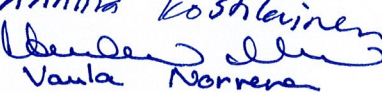
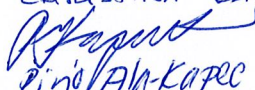
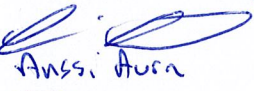
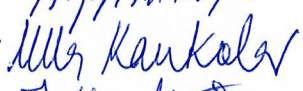
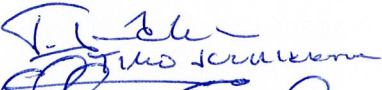
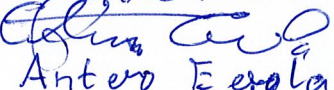
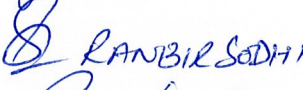
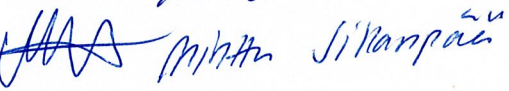
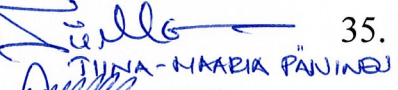
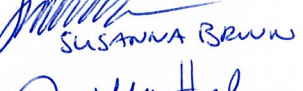
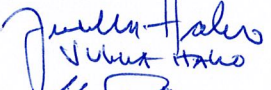
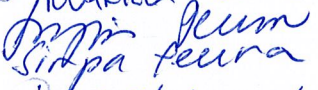
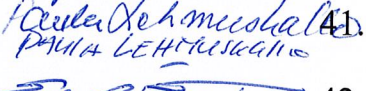
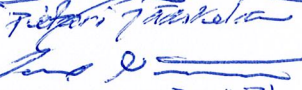
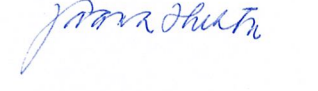
Kirjastoja Vantaalla:

- Hakunilan kirjasto
- Hiekkaharjun kirjasto
- Kirjastoauto
- Koivukylän kirjasto
- Lumon kirjasto
- Länsimäen kirjasto
- Martinlaakson kirjasto
- Myyrmäen kirjasto
- Pointin kirjasto
- Pähkinärinteen kirjasto
- Tikkurilan kirjasto

Vantaalla 12.12.2016

1. Faysal Abdi

kaupunginvaltuutettu

2.
Pirkko Letto	27.
Sinpa Sinu Kauppinen
3.
Sirkka-Liisa Kahari	28.
Anna Uleto
4.
CHRISTINA KASSILA	29.
Vaula Norrena
5.
Pijo/Ah-Kapee	30.
Anssi Auna
6.
Ulla Kankola	31.
Jarmo Järvelin
7.
Jukka Mä	32.
Antero Eerola
8.
RANBIR SODHI	33.
Uro Oyrsky
9.
PÄIVI LAAKSO	34.
Mikko Siitonen
10.
TIINA-MARIA PÄÄVINEN	35.
Ulla Remmike
11.
SUSANNA BROWN	36.
Tarja Eklund
12.
Jukka Hala	37.
Sari Laakso
13.
Kirsi Kijuna	38.
Sari Laakso
14.
MARILA KORHONEN	39.
Sari Laakso
15.
Sinpa Teura	40.
Sari Laakso
16.
PAULA LEHTINEN	41.
Sari Laakso
17.
Sari Laakso	42.
Sari Laakso
18.
JUKKA NIEMINEN	43.
Sari Laakso
19.
JUHA MALMI	44.
Sari Laakso
20.
Jukka Karki	45.
Sari Laakso
21.
Jukka Karki	46.
Sari Laakso
22.
Jukka Karki	47.
Sari Laakso
23.
Jukka Karki	48.
Sari Laakso
24.
Jukka Karki	49.
Sari Laakso

25. *Go Ae* 50.
Sini Alén

26. *Joel Couron* 51.
Jussi Saramo

52.

53.

54.

55.

56.

57.

58.

59.

60.

61.

62.

63.

64.

65.

66.

67.

Sammanträdet avslutat

Stadsfullmäktige 12.12.2016 § 26

Beslut:

Ordförande avslutade sammanträdet kl. 23.45.

Anvisningar för sökande av ändring 1. Besvärshanvisning

Besvärshätt

Ändring i ett beslut som fattats av fullmäktige söks genom besvär.

Besvär får anföras

- av den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part), samt
- av kommunmedlemmarna.

Besvär över ett beslut som gäller **godkännandet av en generalplan, en detaljplan och en byggnadsordning** får dessutom anföras

- av Nylands miljöcentral och andra myndigheter i ärenden som hör till deras verksamhetsområde
- av ett förbund på landskapsnivå och en kommun inom vars område den markanvändning som anges i planen eller byggnadsordningen medför konsekvenser
- av en registrerad lokal eller regional sammanslutning i ärenden som hör till dess verksamhetsområde och inom det geografiska område där sammanslutningen är verksam.

Besvär får anföras på den grunden att:

- beslutet har tillkommit i felaktig ordning
- fullmäktige har överskridit sina befogenheter
- beslutet i övrigt strider mot lag.

Besvärshmyndighet

Besvär anföras hos **Helsingfors förvaltningsdomstol**.

Besvärstid

Besvär ska anföras **inom 30 dagar** från delfåendet av beslutet.

- En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att brevet avsändes eller inom tre dagar från att ett elektroniskt meddelande har avsänts, om inte något annat påvisas. De som saken gäller anses dock ha fått del av ett beslut som gäller godkännandet av en general- eller detaljplan eller en byggnadsordning när protokollet har lagts fram offentligt.
- En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet när protokollet har lagts fram offentligt.

Dagen för delfåendet eller den dag då protokollet har lagts fram räknas inte in i den bestämda tiden.

Om sista dagen av den bestämda tiden är en helgdag eller en annan sådan dag då ämbetsverken är stängda, får besvärshandlingarna inlämnas första vardagen därefter.

Besvärsskriftens innehåll

I besvärsskriften, som ska riktas till besvärshmyndigheten, ska uppges

- det beslut i vilket ändring söks
- till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas
- de grunder på vilka ändring yrkas
- ändringssökandens namn och hemkommun
- den postadress och det telefonnummer under vilka meddelanden i saken kan tillställas ändringssökanden.

Besvärsskriften ska undertecknas av ändringssökanden, den lagliga företrädaren eller ombudet. Om ändringssökandens talan förs av en laglig företrädare eller ett ombud eller om besvärsskriften har upprättats av någon annan, ska också hans namn och hemkommun uppges i besvärsskriften. Till besvärsskriften ska fogas

- det beslut i vilket ändring söks genom besvär, i original eller kopia
- ett intyg över vilken dag beslutet har delgivits eller en annan utredning över när besvärstiden har börjat
- de handlingar som ändringssökanden åberopar, om dessa inte redan tidigare har tillställts myndigheten.

Inlämnande av besvärsskrift

Besvärsskriften ska innan besvärstiden utgår inlämnas till besvärsmyndigheten, Helsingfors förvaltningsdomstol under dess öppettid.

Besvärsskriften kan på ändringssökandens ansvar skickas per post eller genom bud. Då ska besvärsskriften skickas i så god tid att den hinner fram före utgången av besvärstiden.

Besvär kan också på ändringssökandens ansvar skickas per fax eller e-post inom besvärstiden. Ett elektroniskt meddelande anses ha kommit in till en myndighet när det finns tillgängligt för myndigheten i en mottagaranordning eller ett datasystem i en sådan form att meddelandet kan behandlas.

Ett elektroniskt dokument som inkommit till en myndighet behöver inte kompletteras med en underskrift, om dokumentet innehåller uppgifter om avsändaren och om det inte finns anledning att betvivla dokumentets autenticitet och integritet.

Av ändringssökanden uppbärs i förvaltningsrätten en rättegångsavgift på 97 euro.

Adressen:

Helsingfors förvaltningsdomstol
Banbyggarvägen 5
00520 HELSINGFORS
Telefon: 029 5642000
Telefax: 029 5642079
E-post: helsinki.hao@oikeus.fi

Öppettid: kl. 8.00–16.15

Anvisningar för sökande av ändring 2. Upphandlingsrättelse och rättelseyrkande i upphandlingsärende

Den som är missnöjd med den kommunala myndighetens (den upphandlande enhetens) beslut om upphandling som understiger det nationella tröskelvärdet eller något annat avgörande i upphandlingsförfarandet kan söka upphandlingsrättelse hos den upphandlande enheten enligt 81 § och 83 § i upphandlingslagen eller rättelse enligt 89 § i kommunallagen. Upphandlingsrättelse kan sökas av en anbudsgivare som har deltagit i ett anbudsförfarande eller en anbudssökande, det vill säga den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part). Rättelse enligt kommunallagen kan dessutom sökas av en kommunmedlem.

Tidsfristen för rättelseyrkande

Rättelse ska sökas inom 14 dagar efter att den som framställer rättelseyrkandet har fått del av den upphandlande enhetens beslut eller avgörande av annat slag i upphandlingsförfarandet.

- Vid elektronisk delgivning anses **en part** ha fått del av upphandlingsbeslutet och de kompletterande handlingarna den dag det elektroniska meddelande som innehåller beslutet och dessa handlingar står till mottagarens förfogande i hans eller hennes mottagarapparat på ett sådant sätt att meddelandet kan hanteras. Dagen för avsändandet av meddelandet anses vara en sådan tidpunkt, om det inte ges en tillförlitlig redogörelse om att datakommunikationsförbindelserna inte har fungerat eller om en motsvarande omständighet, som har lett till att det elektroniska meddelandet nått mottagaren vid en senare tidpunkt.

Om delgivningen sker brevledes per post anses mottagaren ha fått del av ärendet den sjunde dagen efter avsändandet, om inte mottagaren visar att delgivningen har skett senare.

När den upphandlande enheten använder bevislig delgivning anses delgivningen ha skett vid den tidpunkt som framgår av mottagningsbeviset eller vid den tidpunkt som antecknats i ett separat bevis över delfåendet.

- **En kommunmedlem** anses ha fått del av beslutet när protokollet har lagts fram offentligt.

Innehållet i en upphandlingsrättelse och ett rättelseyrkande

Av ett rättelseyrkande ska framgå yrkandena med motiveringar. I ansökan ska namnen på dem som söker rättelse och som avfattat skrivelsen antecknas liksom de kontaktuppgifter som behövs för att hantera ärendet.

Till en upphandlingsrättelse ska fogas de handlingar som den som framställer yrkandet hänvisar till om de inte redan finns hos den upphandlande enheten.

Upphandlingsrättelsen och/eller rättelseyrkandet lämnas in/skickas på adressen:

Vanda stads registratur
Stadsfullmäktige
Stationsvägen 7, 01300 Vanda,
e-postadress: kirjaamo@vantaa.fi,
Telefon (registraturen) 09- 8392 2184, fax: 09- 8392 4163
Tjänstetid: måndag-fredag 8.15-16.00

Anvisningar för sökande av ändring 3. Upphandlingsrättelse och besvär till marknadsdomstolen

Enligt lagen om offentlig upphandling (upphandlingslagen) kan en part söka ändring i ett beslut eller något annat avgörande i ett upphandlingsförfarande som gäller offentlig upphandling genom att yrka på att den upphandlande enheten rättar beslutet eller avgörandet (upphandlingsrättelse). Ärendet kan också genom besvär föras till marknadsdomstolen om upphandlingens värde överstiger tröskelvärdet i 15 § i upphandlingslagen.

3.1 Rättelseanvisning

Den som är missnöjd med en upphandlande enhets beslut eller med ett annat avgörande i upphandlingsförfarandet kan skriftligen lämna in ett yrkande på upphandlingsrättelse till **den upphandlande enheten** enligt 81–83 § i upphandlingslagen. En anbudsgivare som har deltagit i ett anbudsförfarande eller en anbudssökande, det vill säga den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part) får yrka på upphandlingsrättelse.

Tidsfrist för yrkande av upphandlingsrättelse

En part ska lämna in ett yrkande på upphandlingsrättelse **inom 14 dagar** från att ha fått del av den upphandlande enhetens beslut eller avgörande i upphandlingsförfarandet.

Vid elektronisk delgivning anses upphandlingsbeslutet med de kompletterande handlingarna ha mottagits den dag det elektroniska meddelande som innehåller beslutet och dessa handlingar står till mottagarens förfogande i hans eller hennes mottagarapparat på ett sådant sätt att meddelandet kan hanteras. Dagen för avsändandet av meddelandet anses vara en sådan tidpunkt, om det inte ges en tillförlitlig redogörelse om att datakommunikationsförbindelserna inte har fungerat eller om en motsvarande omständighet som har lett till att det elektroniska meddelandet har nått mottagaren vid en senare tidpunkt.

Om delgivningen sker brevledes per post till mottagaren anses mottagaren ha fått del av saken på den sjunde dagen efter avsändandet, om inte mottagaren visar att delgivningen har skett senare. När den upphandlande enheten använder bevislig delgivning anses delgivningen ha skett vid den tidpunkt som mottagningsbeviset anger eller vid den tidpunkt som antecknats i ett separat delfåendebevis.

Innehållet i upphandlingsrättelsen

Yrkandena med motiveringar ska framgå av upphandlingsrättelsen. Av upphandlingsrättelsen ska framgå namnet på den som yrkar på rättelse och den kontaktinformation som behövs för att ärendet ska kunna skötas.

Till upphandlingsrättelsen ska fogas de handlingar som den som framställer yrkandet hänvisar till om de inte redan finns hos den upphandlande enheten.

Distributionsadress

Ett yrkande på upphandlingsrättelse lämnas in/skickas på adressen:

Vanda stads registratur
Stadsfullmäktige
Stationsvägen 7, 01300 Vanda
e-post: kirjaamo@vantaa.fi,
Telefon (registraturen) 09- 8392 2184, fax: 09- 8392 4163

Tjänstetid: måndag–fredag 8.15–16.00

Tidpunkten för när upphandlingsrättelsen anhängiggörs och behandlas påverkar inte den tidsfrist inom vilken en part med stöd av upphandlingslagen kan söka ändring genom besvär hos marknadsdomstolen.

3.2. Anvisning om besvär till marknadsdomstolen

Anbudsgivare, anbudssökande eller andra som saken gäller kan föra ärendet till marknadsdomstolen genom besvär.

Enligt 86 § i lagen om offentlig upphandling får man söka ändring i en upphandling som grundar sig på ett ramavtal besvärsvägen endast om marknadsdomstolen beviljar tillstånd för behandling av saken. Tillstånd ska beviljas, om

1) det är viktigt att pröva ärendet med tanke på tillämpningen av lagen i andra likadana ärenden, eller

2) det finns vägande skäl som anknyter till förfarandet vid den upphandlande enheten.

Om inte något annat bestäms i lag ska besvären lämnas in skriftligen **inom 14 dagar** från det att parten i fråga fått del av upphandlingsbeslutet inklusive besvärсанvisning.

Besvären ska anföras **inom 30 dagar** från det att parten i fråga har fått del av beslutet, om den upphandlande enheten har ingått ett upphandlingskontrakt med stöd av 78 § 1 punkten i upphandlingslagen utan att iakttäva den stipulerade väntetiden.

Besvären ska lämnas in senast **sex månader** efter det att upphandlingsbeslutet har fattats, om anbudssökanden eller anbudsgivaren har fått del av upphandlingsbeslutet inklusive besvärсанvisning och upphandlingsbeslutet eller besvärсанvisningen har haft väsentliga brister.

Vid elektronisk delgivning anses upphandlingsbeslutet med de kompletterande handlingarna ha mottagits den dag det elektroniska meddelande som innehåller beslutet och dessa handlingar står till mottagarens förfogande i hans eller hennes mottagarapparat på ett sådant sätt att meddelandet kan hanteras. Dagen för avsändandet av meddelandet anses vara en sådan tidpunkt, om det inte ges en tillförlitlig redogörelse om att datakommunikationsförbindelserna inte har fungerat eller om en motsvarande omständighet som har lett till att det elektroniska meddelandet har nått mottagaren vid en senare tidpunkt.

Om delgivningen sker brevledes per post till mottagaren anses mottagaren ha fått del av saken på den sjunde dagen efter avsändandet, om inte mottagaren visar att delgivningen har skett senare. När den upphandlande enheten använder bevislig delgivning anses delgivningen ha skett vid den tidpunkt som mottagningsbeviset anger eller vid den tidpunkt som antecknats i ett separat delfåendebevis.

Innehållet i besvären

I besvären ska uppges det upphandlingsärende som besvären gäller och ändringssökandens yrkanden och grunderna för dessa. När det gäller en upphandling som grundar sig på ett ramavtal ska parten i besvärsskriften motivera varför behandlingstillstånd bör beviljas.

I besvären ska anges ändringssökandens namn och hemkommun. Om ändringssökandens talan förs av hans eller hennes lagliga företrädare eller ombud eller om någon annan person har avfattet besvären, ska även denna persons namn och hemkommun anges. Vidare ska ändringssökandens postadress och telefonnummer anges för eventuella meddelanden. Ändringssökanden, den lagliga företrädaren eller ombudet ska underteckna besvärsskriften.

Till besvären ska fogas det beslut som överklagas i original eller som kopia och ett intyg över vilken dag beslutet har tillkännagetts eller någon annan utredning om när besvärstiden har börjat. Till besvären ska fogas de handlingar som ändringssökanden hänvisar till som stöd för sina yrkanden. Ett ombud ska till besvärsskriften foga en fullmakt enligt 21 § i förvaltningsprocesslagen.

Inlämning av besvären

Besvären ska lämnas in till marknadsdomstolen. De ska vara inlämnade senast den sista dagen av besvärstiden innan marknadsdomstolen stänger. Själva delfåendedagen räknas inte med.

Ansökan kan lämnas in till marknadsdomstolens kansli personligen, genom ombud, genom bud, per post eller som telefax alternativt med e-post så som lagen om elektronisk kommunikation i

myndigheternas verksamhet (13/2003) föreskriver. Om sista dagen för anhängiggörande infaller på en helgdag, självständighetsdagen, första maj, julafton, midsommarafton eller en helgfri lördag, får handlingarna lämnas in till marknadsdomstolen den första vardagen därefter.

Besvärsförbud

I ett ärende som hör till marknadsdomstolens behörighet enligt 102 § i upphandlingslagen får ändring inte sökas med stöd av kommunallagen eller förvaltningsprocesslagen.

Enligt 86 § i upphandlingslagen får en part söka ändring i en upphandling som grundar sig på ett ramavtal genom besvär endast om marknadsdomstolen beviljar tillstånd för behandling av saken.

Underrättelse om ändringssökandet till den upphandlande enheten

Den som söker ändring i ett upphandlingsärende med stöd av 88 § i upphandlingslagen ska skriftligen underrätta den upphandlande enheten om att ärendet förs till marknadsdomstolen. Underrättelsen ska lämnas in till den upphandlande enheten senast då besvaren över upphandlingen lämnas in till marknadsdomstolen. Underrättelsen ska lämnas in på den adress som den upphandlande enheten har uppgett i punkt 3.I.

Rättegångsavgift

För behandling i marknadsdomstolen uppbärs av den som söker ändring 2 000 euro i rättegångsavgift för en upphandling som underskrider en miljon euro. Om upphandlingens värde är minst 1 miljon euro, är behandlingsavgiften 4 000 euro. Ifall upphandlingens värde är minst 10 miljoner euro, är behandlingsavgiften 6 000 euro.

Rättegångsavgiften i marknadsdomstolen är 500 euro för privatpersoner.

Marknadsdomstolens adress och annan kontaktinformation

Marknadsdomstolen
Banbyggarvägen 5
00520 HELSINGFORS
tfn 029 56 43300
fax 029 56 43314, e-post: markkinaoikeus@oikeus.fi

Tjänstetid: kl 8.00–16.15

Anvisningar för sökande av ändring 4. Besvärsförbud

4.1

Enligt 91 § i Kommunallagen får rättelse inte yrkas i och kommunalbesvär inte anföras över **beslut som gäller endast beredning eller verkställighet**.

4.2

I det vid detta sammanträde fattade **beslutet § -, som berör sådant som nämns i lagen om kommunala tjänstekollektivavtal 26 §**, får ändring inte sökas genom besvär.

4.3

I det beslut som fattats vid detta sammanträde **§ -, som berör rättelse av upphandling**, får ändring inte sökas.

4.4

I det **beslut § -, om ordnandet av kommunal folkomröstning**, som fattats vid detta sammanträde, får ändring inte sökas genom besvär (kommunallagen 99 §).